rium. Johannes.

Venerabilis amicabilis compositio. bene dicit amicabilis compositio: qz trāsactio super decimis: vt aliqd temporale detur p decimis nō valet. j. de rerū permu. c. vlt. nec sup alio spirituali: supza ō transac. ꝓstitutus sed cōpositio bene interuenit in decimis z aliis spūalibus. s. de trāsac. statuimus. z. c. de cetero. z. j. de decimis. et multiplici b ¶ Inserr⁹. vt per hoc appareat q compositō legitima fuerit: et nō possit de ea dubitari. ar. supza eo. c. i. z. q. vnde non posset alius iudex vlterius de questione suborta cognoscere: vt ibi ō dz qz papa ex certa sciētia cū eaz viderit cōfirmauit: imo si compositio alīs non valēt: exq papa eam ex certa scientia ꝓfirmat. valet: sup. ō trāsac. c. i. z. c. veniēs. Si vero tenoz cōpositiōis nō esset ibi inserꝰ nec ipse vidisset cōpositionē z eam ꝓfirmasset: sic ꝓuide facta est: nihil oparetur: vt. s. c. pxi. z vt dictū. s. e. c. i. Sed nūqd necessariū erit decetero ostendere instrumentū cōpositiōis: postqz ostēditur cōfirmatio pape in q ꝓtinet tenoz cōpositiōis ar. q sic supza de fiō instru. c. i. z. ℒ. de edendo. auc. si qs in aliq. sed nō credo q decetero expediat ondere instrumēta ꝓpositiōis de necitate: cū auctē pape trāscripta sit z redacta in publicā ꝓfirmatiōez. ℒ. de testa. publicari. z. j. ō. priui. cū oli eēm⁹. ar. z. s. de fi. inst. c. vl. de bnōtur. j. de verb sig. abbate.

c ¶ Sic sine puitate. p ista ꝛba q ī ꝓfirmatiōib⁹ ꝓdictō nātr itelligūt: vt dcm est. s. c. pr. dubitabat an teneret cōpositio: qz nō videbat eā ꝓfirmasse sipm̄r: vnde eā timebāt: sz errabāt: qz illō itelligit cū papa ꝓfirmat ea q nō videt: z iō dicī ꝓfirmatiōib⁹: sic sine prauitate. Sed quādo cognoscit de compositione: et videt ea que confirmat: tunc licet illa verba ponantur in confirmatione: non intelliguntur conditionaliter sz causatiue. z sic intelligitur: sicut sine prauitate facta fuit cōpositio. id est quia sine prauitate.

d ¶ Si premissis veritas. i. compositio taliter fuit facta z ꝓfirmata tenoze ꝓpositiōis inserto: qz p hoc apparz q ipam approbauit. vnde mādat eam seruari.

Venerabilis frater. n. archiepiscopus nichosien. z suffraganei eius trāsmissa nobis petitōne mō strarunt: q inter ipsos z vos super quibusdam decimis mediāte albanen. episcopo. tūc apo. se. legato amicabilis compositio[a] interuēit. expresse adiecto q ēgto citius eam aucte apo. confirmari cōtingeret statim deberet executioni mandari. verum licet sit p nos cōfirmata z ad maiozem rei euidentiā litteris ꝓfirmationis tenoz compositionis inserꝰ ipsam tamen renuistis observare occasionem friuolam pretendentes tū er eo q in litteris verbum confirmatiōis iuxta stilū ecclie. romane cedat tum qz clausula ꝓsueta. scilicz sicut sine prauitate[c] prouide facta est. in eisdem litteris cōtinet. z infra. Mandamus: q̄ten⁹ si premissis[b] veritas suffragat. cōpositionem eandez adimplere curetis. Idem vniuersis abbatibus z prelatis ac conuentibus z clericis iu ꝓstant. dio. ꝓstitutis.

Ala nobis patriarcha constantinopolit. conquestione monstrauit: q cum quidam vestrū sumētes occasionem ex eo. q. i. pbyter cardi. tunc apost. sedis legatus quibusdam alijs ecclesijs z clericis in spiritualibus z temporalibus contra lit monasteria eorundem ip si patriarche obedire recusant z ei de iuribus patriarchalib⁹ respondere in iue presumptionis adiutoziū inducentes confirmatōes huiusmodi collationuz a sede apostolica impetratas. Cum igitur nolumus iura que diocesanis debentur per collationes. seu cōfirmatōnes[c] predictas minui seu ledi. mandam⁹ quatenus occasione huiusmodi. nō obstante ipsi patriarche reuerentiam et obedientiam exhibere curetis. eiq de iusticijs suis integre rndere.

Ala nob. ꝓfirmatōnes. i forma cōi minui: qz nō dz inde ꝓcedere iuriaz occasio vñ iura nascant. C. vñ vi memine rint. z. j. de accu. q̄liter et q̄n. et quia si sua iura vnicuiq ēpo nō suant q̄d aliud est. q̄ vt ordo eccl̄iasticꝰ cōfundatur. xx. q. i. quemit. nec fuit tertio vñi pape p ꝓfirmatiōem h⁹i aliqd subtrahere episcopo diocesano: nec ēt p collationē cardinalis: imo remanet ius saluū diocesano epo. j. ō reli. vo. c. q. z dicit pap nec honorē meū reputo in q frēs meos honorē suū pdere cogāsco vt. xcix. di. ecce. Et sic patet q p ꝓfirmatiōez hmōi ius alteri⁹ non tollit: sic ēt z papa recipiat alique sub sua protectione: ñ ꝓterea eximit a iurisdictiōe sui epi. j. de priuil. exp te sicz aliq assumant in ꝓfraternitate hospitalariox siue tē plariox ñ eximūtur a iurisdictiōe suox epox. j. ō priuil. cū z plātare. ℌ. pe. z. c. ex tuap. z c. pe. b.

Liber tertius.

De vita z honestate clericoz z concilio maguntino.

Laici secus altare[e] quādo sacra misteria celebrā tur: stare vel sedere inter clericos non presumant. sed pars illa[b] que cancellis ab altari diuiditur. tantum psallentibus pateat clericis. adorādum vero z confessiones. z. j. de ꝓbac. c. ex literis. Et laici. supple statuimus.

e ¶ Sec⁹ altare. laici ei ibi stare ñ dēt: sz tm̄ clerici: vt libri⁹ intēdāt diuinis officijs vt de ꝓse. di. q̄. sacerdotū. ꝓsecte ēt mlieres incēsuz circ altare portare ñ dēt. xxiq. di. sacratas. z ī. c. ñ liceat. z de ꝓse. di. i. i scā et b ¶ Sz pars illa. i. chor⁹ in q morant ij. ti. pri. c. i. i fi. clerici ad cantandum: qui diuidit ab altari per cancellos: vt patet p exemplū in eccia honoñ. z locus intra cancellos appellatur sacrar iū. vñ insacrati hpies ibi sacrata vasa ꝓtingere nō debent. de ꝓse. di. i. i. in sancta. z appellat sacrariū diaconiū: eo q diacō⁹ ministrat ibi altari xxiq. di. nō oz. dz ēt pbyteriū: de ꝓse. di. q. sacerdotum

a Sicut mos est.ꝛ ita est hꝫ ar.ꝓ ꝯsuetudine.alꝫs ꝓ; nūt scā.i.maiꝛ pars ecclesie siue coꝛpus.
b Sancta sanctoꝛ.in qua summus sacerdos ītra; bat:sed hodie laici ꝛ femine ad oꝛandum ꝛ cōicandū tm̄ possunt intrare.

Clerici ar/ma.Clici arma poꝛ tare nō dēt. xvij. q.vl.clia.ꝛ.c.q̄cū/q̄ sīm̄ iusta cā. Ju stā cām itelligesi p loca periculo sa trāsitū faciāt:nūc pnt poꝛtaꝛ arma ad terroꝛē latro/nū:hꝫ pcutere nō debēt.ar. xvij.q. iij.maximian⁹.al/iter poꝛtare n̄ ꝛe/lent.ꝛ si tertō ad mōm n̄ dēsint erit: pdūt p̄uilegiū illi us canonis.xvij. q.iij.sīc̄s suadē/te.ꝛ.j.de sen.ex.in audiētia.ꝛ.c. con tingit.

d Vsurarij. hoc intellige de laicis q̄ sūt excōicādi:ni si restituāt usuras j.de vsur. ꝓterea. ꝛ clici ab officio ꝛ bñficio suspēden di:vt dicꝛ repellē di sūt ēt a digni/tatib⁹.j.de excess.p la.iter dilectos.ꝛ ēt dꝑpōi dēt si de hoc conuincāt.xvij.dis. qm̄ mlti.ꝛ nihilo minus excōicandi sunt:si eas non restituant.

Q. Ḳsq̄ plebē.i.ꝑpꝛ q̄ cunq̄ sit eccia siue plebs siue capella.vt.s.de fi.pbr.ꝓpositi.

f Clericū hēat.Ar.q eccia dōicari n̄ dz: nisi ws ꝓ duob⁹ ad min⁹ sufficiat clicꝫ.i.q.ij.placuit.ꝛ de g Epl'am.sic acolit⁹ dz legere epi/ꝓse.di.i.nemo sto lā.xxxiij.di.subdiacon⁹.Bi itellige in necītate i ec/clesijs illꝫ:vbi n̄ sūt subdiacōi:alꝫs itellige fm illō.lxix. di.qm̄ vidē⁹.nec diacon⁹ ēt epl'am legeꝛ dz:qꝛ videꝛet ab ordie suo receder.lxxiij.di.sic̄ clerici.ar.ō cō.di.i.c. i.ꝛ.ij.i fi.ꝛ.rō.di.i scā. Sz pone:q ibi n̄ sit subdiacon⁹ sz pbr diacon⁹ ꝛ acolit⁹:q̄s dicet epl'am.acolit⁹:ꝛ dia/con⁹ dicat euāgeliū q̄ō ē ei⁹ offm̄:sz si acolit⁹ dixit ꝓpꝛ tā:diacon⁹ dicat epl'am.vin.

h Scolas.de cēdo pueros psalterium ꝛ cantare.

i Ad fidem.i.symbolū:id est credo in deum patrem quod antiquit⁹ ante baptismū didicerēt baptisandi: de ꝓse.di.iij.ante viginti.ꝛ.ꝛ.q.i.placuit.

Q. Ḳs ex clericis. Istud.c.hales.xxiij.di.siquis ex clericis.

i Relaxauerit.hꝫitum semel susceptū nō dz dimittere xx.q.ij.pduus.nisi ex iusta cā.j.e.clerici.vñ cū q̄dā re/ꝓhenderet a papa rīdit versus:Tutius vt ꝓterē laici sub imagie romā:Fas fuit vt sinerē luxuriaꝛ comā.b.

m Anathema sit.i.fiat.non enim est excommunica tus ipso iure.xxx.di.quasi ꝑ totum.

municādum laicis ꝛ femīnis: sicut mos est[a]. pateant san/cta sanctoꝛum[b].

Ex concilio pictauiensi.

Clerici arma[c] poꝛtātes ꝛ vsurarij[d] excōmuni/cēt. Ex ꝯcilio maticēn.

Q. Ḳ quisq̄ pbyt[e] q̄ ple bem[e] regit:clericuꝫ ha beat[f] q̄ secū cātet.ꝛ epi stolam[g] ꝛ lectionē legat.ꝛ qui posset tenere scolas[h] ꝛ admo nere suos parochianos:vt fi lios suos ad fidem[i] discendā mittāt ad ecclesiam:quos ip se cum omni castitate erudi/at. Negotius nonus.

Q. Ḳ quis ex clericis[k] co/mā relaxauerit[l] anathe ma sit[m]. Ex ꝯcilio carthaginē

Clericus neq̄ comā nu triat[n] neq̄ barbam.

Ex cōcilio triburiensi

Clericus si tonsura di/missa vꝛorem acceperit qui quidez sit sine gra du⁹ nec monasterio a parenti bus traditus[p] vꝛorem permit tātur habere:ꝛ iterum tōdea/tur[q]:nec in vita sua vꝛorē di/mittere audeat. Alexander iij. cātuarēn. archiepiscopo.

Clericus[r].ꝛ infra. Cleri ci qui comā nutriūt et barbam:etiā muiti[s] a suis archidiaconis tondeant[t] dem in concilio lateran̄.

Monasteria scimoni alium: si quisquaꝫ cleric⁹ sine manife/sta ꝛ rationabili[u] causa freq̄n/tare[v] ꝓsumpserit p eām ar/ceatur:ꝛ si non destiterit[x] ab officio eccliastico reddat im/munis.si laici:excōmunicatō ni subdantur.ꝛ a cetu fideliuꝫ fiant penitus alieni.

Negotius nonus.

Quoniam: vt ait scri/ptura:ꝛ infra. Statui mus vt facultatibus ecclesiaꝝ vestrarum ꝓuentib⁹ ꝛ expensis[y] diligenter inspe/ctis certū in eis valeatis po/nere nūꝫ clicoꝝ:ꝛ statuere vt duna eoꝝ veniant in cōmune.

Monasteria.rōabili.xvij.q.ij.pni ꝓsuluit cioſaz.ꝛ.c.diffinim⁹.ꝛ.lxxxi.di.clic⁹ sol⁹.nec sufficit cā rōnabil':nisi sit mānifesta vt hꝫ vī.

v Frequentare.solam frequentiā reꝓbare videt Sed freq̄ntia vī ex duabꝫ vicibꝫ.xxv.q.ij.ita nos.arg. optimū.xxvi.di.vna tm̄ nec ītpreta.qꝛ remissiōz venie crimina:nisi semel commissa non habeāt.C.de epis.au di.l.ij.Sic ergo vltra vnam vicem sine manifesta ꝛ ra tionabili causa nullus illuc ire velit:quia statim ma/lum ꝓsumitur.

x Nō desierit.ar.q admonitio semp̄ ꝓcedere debet vindictam:vt se coꝛrigat quis anteq̄ puniatur.xij.q. ij.indigne.

Quoniam vt ait.ꝛ expensis. Istud notabile est: q in facultatibꝫ estimādis habenda est ratō ex pensaꝝ que fiunt in hospitalitate:ad quā tenē/tur eccie. Itē in epalibꝫ psoluēdis.j.de p̄ben.de mona/chis.ꝛ recipe nūcios ꝛ legatos aplice sedis.j.de cēsi.cū instātia.ar.ad hoc.xij.q.ij.nobis. Illi.n. fructꝰ estiman di sūt q̄ supsunt deductis expens. C.de fruc.ꝛ lit.expen. l.i. Et ita tot sunt ponēdi i eccl'is:q̄t ex fructibꝫ illis pos sint honeste sustētari:vt hꝫ euidēter pz.ꝛ.j.de isti.c.i.ꝛ.c. aucte.ꝛ.j.de ꝓcess.pbē.ex pte i fi.ꝛ.s.ō ꝓsti.cū Io.ferra rien.ꝛ.j.de vsur.sig.c.vl.ꝛ hic exceptio legitima est cū fa/

cultates nō sufficiūt: siue sint distincte p̄bende in eccle
sia siue non.

a ¶ In vna domo. sic. xxxij. di. p̄ter b. t. de ōse. di. v. ī oi
bus. t. xij. q. i. necessaria. ar. ō. xij. q. i. q̄ tua. t. xxxij. dis.
sicq̄ vo. ¶ Ho. qō dr b t in pcordā. signatī. q̄ius cōe est. t
honestū eēt: vt ser
uaret: sz rogat
huiciuri p̄ briam
p̄suetudinē quaz
papa scit t tolerat
capla ōria loquū
tur fm antiq̄ tpa
de q̄busdā ch̄is cō
iugat: q̄bꝰ dabāt
bñficia ex p̄sorti
um alioꝝ pn̄o de
gra q̄s de iur: q̄ de
nouo p̄uersi fuer
rāt: t loq̄t in vtro
q̄s capl'o dēpo ā
gloz. sic. xxxv. q. ij
ij. q̄dā ler. t. c. qō
scripsi. ¶ Si vis in
telligere capl'm
istō de regularib
planū eēt: q̄ ñ dr
b de q̄bꝰ loq̄tur t
b vī ex eo q̄ dr. j.
indulgem⁹. vt q̄s
q̄s eoꝝ q̄ fil' t̄c. q̄ si
mul in eod̄ refec
torio comedere
t vomitorio vo
mire dñt. j. de sta
tu regu. cum ad
monasterium

b ¶ Qui simil' vi
uūt. ex b vī: q̄ lo
q̄tur b capl'z d̄ re
gularib q̄ sit' vi
uūt t vomiūt: q̄
bus tm̄ p̄cessū est
vt a suis plat ab
solui possint. j. de
sen. ex. monachi.
t. c. cū illoꝝ. t b nō
p̄uilegiū p̄cessū ē
hospitalarijs hierosolymitanis vt p̄ suū p̄ozē q̄ sacer
dos est: absoluant. j. de sen. ex. canonica. ¶ Aliqñ o plati se
culariū eccl'aꝝ b p̄uilegiū nō h̄nt: q̄ cū regularib tm̄
p̄cedat vt p̄z p̄ iura p̄dicta. alijs denegat. xxv. dist. q̄l'. t
ar. s. de p̄sū. c. nōne. t. ff. de iudi. cū p̄toz. ñ ei q̄d vni p̄so
ne q̄ p̄uilegiū figillari p̄cedēt: aliqs q̄uenit denegari. xvi
q. i. hic ēt. i fi. t. vij. q. i. petisti. oib ei illō bñficiū ē. phi
tū nisi spāliē sit p̄cessū: t sic intelligit b capl'z tm̄ de regu
laribꝰ. b.

c ¶ Atrocitas. b sp excipit. j. de sen. ex. cū illorum.

Quum ab oi. abstinere. nisi vbi q̄s redimit ius su
um. vt. i. q. ij. q̄ sitū. ar. j. de simo. dilect⁹. vbi d b
sp tū p̄sumit eē malum. vt. i. q. i. nulli⁹. i. t. ij. nisi
mānifeste. plet̄ ꝛ. ñ vī ei cozrūpere iudicē. hz sit ar. ō. xii
e ¶ Moze seculariū. mos iste de [illegible] ij. q. v. ñ sane. vin.
decia pte litī exigēda ꝛ legē ē: vt i auc. de iudi. §. ne autē
col'. vi. vbi delegat⁹ ēt a pncipe ñ hz nisi duos aureos ī
pncipio hr̄ duos i fine. t b cū cā excedit cētū aureos.
al's nihil: vt ibi dr. ar. ¶. de testa. l. p̄sulta. ordinari⁹ āt ñ
hz hr̄e nisi sportulas. ij. q. ij. offerat. arg. ō. ¶. de ep̄is. et
cle. auc gnāliter. sz ibi decia ps tat aduersario. sz ñ iudi
ci. vñ nō ꝺdicit. Aduocat⁹ ēt sup certa pte litī cū clīem
lo pacisañ dr. ¶. ō postulā. l. sicḡs aduocatoꝝ.

f ¶ Preter expēsas. delegati ei iudices dñt pte expen
sas q̄ñ p̄ficiscūtur extra domiciliū suū: sicut testis. iij. q
ij. §. venturis. q̄ nemo cogit̄ suis sumptib⁹ militare. j.
de simo. cū sit ro
mana. t. s. de p̄e
scrip. cū ex officij.
t. xxvij. q. i. iam
nūc. t de suo nō te
net̄ q̄s facere bñfi
cia. x. q. ij. p̄carie.
mūera eni ñ sum
ptꝰ. phibent. i. q. i.
iudicet⁹ t modica
exēnia recipe p̄nt
t. de offi. p̄si. l. ple
biscita. exēnia. n.
ñ sunt. lucrs. ff. de
offi. pcō. l. solent
§. vlt. ea ī mode
ratōne ne p̄ducā
tur ad nimiā q̄ti
tatē: vt ibi t nel
tigatoribus enor
me dānū inflgāt
argu. x. q. ij. illud
imo si paupes st
litigātes: dñt ēt a
sūptib⁹ abstinere
q̄ nec tūc ordina
rius hz sportulas
in auc. de mā. p̄n.
§. sit tibi q̄z. col'. ij

¶ Ordinarius aūt
nunq̄z debet habet
expensas: nā ido
neū pēdia sunt ōsti
tuta. xxij. q. i. mi
litare. imo t cū de
mādato p̄incipis
ad aliā p̄uiciā. p
ficiscit: dz expēde
re illa q̄ tm̄ ex
pēderet: i auc. de
man. p̄in. §. illud
tñ. col'. iij. q̄ñq̄ ī

qua tenus ab huiusmodi exa
ctionibus decetero abstinen
tes vigorem iudiciarium gra
tis iudeatis litigātibus im
ptiri. nō obstante q̄ō in frau
dē a q̄busdā, ꝓmiss. q̄ id exi
gatur noīe assessoꝝ cū nec iu
stū iudiciū iudici vendere lice
at. t venales sīe ab ipis etiaz
secularib⁹ legib⁹ reprobant⁹.
I dem liuonien. epō t eis qui
cum ipso fratribus sunt.

Eus qui ecclīaz suā no
ua semper prole secun
dat. t infra. Ne igit̄. si dis
par ī vobis obstuātia fuerit t
dissimil' hitus: apud eos q̄b⁹
vnum euāgeliū p̄dicatis. scā
dalū suscitetur. mandamus.
q̄tenus eo nō obstante q̄ int̄
vos monachi sunt t canonici
regulares vel alij etiam regu
larem vitā sub alia districtio
ne, p̄fessi *. omēs pariter ī vnū
regulare, ꝓpositū t honestum
habitum q̄stum ad hoc spe
ctat officiū ꝓfessionis. Idem

Cum de corem dom⁹ dei
et infra. Interdum lu
di fiūt in eccl'is theatra
les. t nō solū ludibrioꝝ spectā
cula introducūtur in eis mō
stra laruaꝝ. vel etiam in ali

ordinarius recipit expensas cum eccl'iam p̄secrat. j. de
simo. cum sit romana. t cum visitat p̄uinciam suaz.
j. de cen. cum apl's. t. c. sopite. t. c. cum nuper. Vel si ordi
narius dat delegatum. tūc ipse debet ei facere expen
sas. s. de offi. ordi. inter cetera. licet q̄dā ꝺcīū facāt: q̄d
tñ facere nō debent. vñ posset ab eis repeti tā q̄z indebitū
ar. j. de mḡtis, phileas. t. j. de cens. ꝓcuratoꝛes. in. fine.
t. xviij. dist. quoniam. t. c. sequenti.

g ¶ Gratis studeant. Gratis q̄ debet iudex iudiciarij
ordinē ipartiri: nō tm̄, ꝓterea reprobant expēse. testis
eni gratis dz ferre testimoniū: t tm̄ recipit expēsas. iij. q.
iij. §. venturz. Sic t ꝓcuratori ñ phibētur sumptꝰ: iz pa
cisci de certa pte lit, phibet. ff. de pac. l. sumptꝰ. t fideius
sori phibet de certa pte pacisci q̄ fideiusserat iudicatuz
solui. ff. man. l. si remunerandi. §. maurꝰ paulus. b.

h ¶ Nomine assessoꝝ. assessor eni bene potest petere
mercedē: q̄ suis sumptib⁹ ad hoc nō cogit̄. xxvij. q. i. iā
nūc. nemo eni de suo bñficiū facere cogit̄. x. q. ij. p̄carie
t. s. de scrip. cū ex officij. t merces sibi p labore suo ōsti
tui debet. xij. q. ij. charitatem. t iurisconsultus bñ potest
vendere recti ꝓfitū. xi. q. iij. nō licet. t. xiij. q. v. nō sāe.

ꝛ dicit lex: q̃ spe p̃mioꝝ iuitād⁹ ẽ assessor. C. de assess. l. i.
l ¶ Reprobentur. ita q̃ non sit opus appellare. q. q. vi §. venales. ꝛ. C. quando. prouo. nō est ne. l. venales. Si autem fuerit sententia arbitri: tenet: sed agēs ex ea repellitur voli exceptio. C. de arbi. l. iij.

Deus qui. pfessi. ar. q̃ sicut in quolibet iuramēto auctoritas pa/ pe intelligitur ex/ cepta: vt. s. de rei/ scrip. constitutus a cōtrario sensu. ꝛ. s. ō iureiurā. de mētes. ita ꝛ in p/ fessione. ar gu. j. de ꝛgu. ꝛ trā. ad reli. q̃ in insulis. Hoc verūz intellige q̃ ad tum ad solēnita/ tes secus tamē est in his que sunt de substātia ordinis vt. j. de statu ꝛgu. cum ad monaste riū in fi. ¶ Cū autē isti sint diuersārū pfessionuz simul nō possunt esse in vna eccl̄ia: q̃ dicit canon: hōmines diuerse pfessiōis nō sociabis i vno eodemq̃ officio. xvi. q. vij. innoua q̃ q̃libet se cōformare velit mo/ ribus eoꝝ inter q̃s vnit: vt. xli. di. q̃s q̃s. nā et diuersi/ tate hītus gene/ rā scandalū. xxi/ iij. q. v. q̃d de pa/ ri. cōformabunt ātiste in superi/ ori hītu: sed inte/ rius ferant vestes ꝓgruentes sue re ligioni. Et est hic arg. p opinione hug. q̃ canonic⁹ regularis pōsit fieri canonicus in ecclesia seculari. arg. lxxiij. dist. quoꝝūdam. ꝛ. lviij. di. c. ij. sicut monachus potest esse ep̄s in ecclesia seculari. xviij. q. c. i. iobes

Quum. laruarū. pḣibitum est etiā causa ludibrij vti habitu monachali vel alio religioso. ꝛ gra/ uiter punitur qui hoc facit: in auc. de sanc. epis. § vlt. colla. ij. ꝛ ar. C. de epis. audi. l. mime. nō tñ. hoc pro hiberi repsentare presepe vmmi: herodem magos: ꝛ qualiter rachel plorabat filios suos ꝛc. que tangunt fe/ stiuitates illas de quibus hic fit mentio: cum talia po/ tius inducant hōmines ad compunctionem q̃s ad la/ scuiam vel voluptatem sicut in pasca sepulcrum dmi/ ni: ꝛ alia repsentantur ad deuotionem excitandam. Et q̃ hoc pōssit fieri: est ar. de conse. di. ij. semel. ꝛ di. iiij. queris versus finem. ꝛ quodlibet festum est signum et repētitio pteritaꝝ rez. lxxv. di. q̃d die dmico

quib⁹ festiuitatibus[m] diaco/ ni presbyteri ac subdiaconi i sanie sue ludibria exercere p̄/ sumunt. ꝛ infra. F. v. mādam⁹ quatenus. ne per huiusmodi turpitudinem ecclesie inqui/ netur honestas pselibatam lu dibrioꝝ psuetudinē vel poti⁹ corruptelā[n] curetis a vōis ec clīs extirpare. ¶ de ī pci. gīali

Clericoꝝ mores et actus i melio⁹ reformē/ tur. ptinēter ꝛ caste vi uere studeāt vniuersi p̄ti in sacris ordinib⁹ constituti ab oī libidis vitio p̄cauētes ma xime illo ꝑpt̄ q̃d venit ira dei o in filios diffidētie ītē⁹ in cō spectu oīpotētis dei puro cor/ de ac mundo corpore valeant ministrare. Neuero facilitas[p] venie incentiuum tribuat de lisi quendi. statuimus. vt qui comprehensi fuerint in conti/ nentie vitio labi̊are. prout magis aut minus peccauerit puniantur ſm canonicas san ctiones. quas efficacius ꝛ di/ strictius precipimus obserua ri. vt quos diuin⁹ timoꝝ a ma lo nō reuocat'. tempoꝝalis sal tem pena[q] cohibeat a peccato Siquis igitur hac de causa suspensus presumpserit cele b̄rare diuina. non solum eccle siasticis beneficijs spolietur.

m ¶ Festiuitatibus. s. sancti stephani sancti iohānis innocentium.
n ¶ Potius corruptelam. turpis ꝓsuetudo potius di citur coꝝruptela q̃ consuetudo. quecitius est extirpā/ da. viij. di. mala ꝓsuetudo. ꝛ. s. de cōsue. cū inter vos. ꝛ c. cū venerabilis. ꝛ. j. de excess. ꝓla. c. inter dilectos.

Ut clericoꝝ. ira vi vt. j. de ex/ cess. prela. clerici. ꝛ xxxij. q. vij. flagi/ tia. ꝛ in auc. vt nō lu. ꝓtra na. colla. vi. ꝛ tales vltimo iu ꝓplicio puniun tur. C. de adul. cuz vir.

p ¶ Facilitas. xl/ xiij. q. iij. est iniu/ sta. Et si ea q̃ ma/ le vsurpantur o/ mittim⁹ excessus viā alijs aperim⁹ xxxv. q. ix. loci. et. xcij. di. peruenit.

q ¶ Pena. Si. di cit lex quos ad vi te decorē vmestri ce laudis exēpla nō reuocant: coꝛ rectionis saltem medicina compel lat. C. de emen. p/ pī. l. vna. s. de elec. cum in cunctis in fi. ꝛ lxij. di. vt cen/ sus est populus ꝛ necesse est vt fer ro abscindantur vulnera que ꝛc. l/ xxxiij. dis. plīmos in fi. ꝛ ferrū qui p/ pe nostre mentis ꝛc. vij. q. i. ij. cū ār.

r ¶ Deponatur. ecce quanta est pe na illius qui cele/ brat suspensus. j. de cle. ex. mi. clerici. ꝛ c. latores.

s ¶ Regionis. hoc dicitur propter orientales. quibus tā tur matrimonio iam contracto etiam in sacris ordi/ nibus. j. de cle. ꝓiu. cū olim. ꝛ. xxxi. di. aliter.

Crapula. xij. di. de hiis q̃. Crapula dr q̃ tū ad su/ pfluitatē cibi. ꝛ dr crapula q̃ cruda epula. Ebrietas q̃ tū ad potū: ꝛ dr ebrietas ab e q̃ est sīn. ꝛ bria q̃ ē mēsura. vñ ebri⁹ ē q̃ sine mēsura bibit. vñ oratio. Fecūdi calices quē nō fecere disertū

v ¶ Vel beneficio. Si linq̃t arbitrio superioꝝ vt dilīq̃tē suspēdat ab offō vel bñficio. Quid si dicat iudex: suspē do te ab officio vel beneficio. dic sup̄. B. vt no. j. de cleri. ex. mi. latores. ī glo. l' notula q̃ incipit. ꝛ etiā ler.

Clerici. nō exerceāt q̃d q̃ fecerit ab offō suo dr gra dē. xci. di. dic⁹. imo nūq̃ dr mānū sua exeat psal terij. de pse. di. v. nūq̃ in. pn.

t ¶ Et tabernae. xliij. di. clerici.

a ¶ Ad aleas. hoc phibetur clericis intãtũ q̃ qui publice aleator est: repellitur a p̃motione. j. de excess. p̃la. inter dilectos nec debẽt esse inspectores ludi huiusmodi: in auc̃. de sanc. epis. §. interdicim⁹ col. ix. & tribꝫ annis arceantur a ministerio: vt ibi dicitur. Sz vr̃ q̃ p̃lo fit admonẽdus anteqũ puniat: vt. xxxv. di. c. i. Sed hoc credo in bñficio obtento: secus ĩ obtinẽdo: q̃ multa impediũt q̃ nõ deũiant. xv. q. i. §. vl. & s. de iureiuran. quẽadmodũ. & j. de excess. p̃la. inter dilectos. Sed nũ q̃d põt repeti qõ perdit⁹ in alea. Dicũt q̃dã q̃ non: sz pauperib⁹ ẽ erogãda pecunia illa argu. xvij. q. v. nõ sane. ¶ Cum turpitudo versatur ex v̄tracq; p̃te: melior est ꝯditio possidẽtis ff. de condi. ob tur. causaz. l. si ob turpẽ. §. vbi ãt. b fuit opi. plac. alĩ dicũt q̃ possit repeti & melio⁹. ff. de alea. l. vl. ĩ fi. vbi dr̃ q̃ si fu⁹ vel filius familias amiserit in ludo: p̃ vel dño dabit⁹ repetitio: & etiã vsq; ad l. annos: vt dicit greca ꝯstõ: & sic̃s existẽs in alea rez suã vẽdidit: ñ tenet de euictiõe. ff. q̃ re. ac. nõ da. l. ij. §. i. ¶. & reli. & sũpti. fu. ĩ auc̃. aleariũ vsus fuãdũ ẽ quod ibi dr̃

Ad aleas [a] & taxillos non ludant: nec huiusmodi ludis ĩtersint. Coronam & tonsuraz habeant cõgruentem [b]: & se in officijs ecclasticis & alijs bonis studijs exerceãt diligẽter. Clausa deferãt desuper indumenta nimia breuitate vel lõgitudine non notanda [c]. Pãnis rubeis aut viridibus. nec nõ manicis aut sotularibus cõsuticijs frenis sellis pectoralibus calcaribus deauratis [d] aut aliam superfluitatem gerẽtibꝫ non vtãtur. Cappas manicatas ad diuinũ officium ĩtra ecclesiaz nõ gerãt: sed nec alibi qui sunt in sacerdotio. & personatibus ꝑstituti: nisi iusta causa timoris exegerit habitũ trãsformãri: fibulas omnino ñ ferãt nec̃ corrigas auri vel argẽti ornatum hũtes: sed nec annulos [e] nisi quibus competat ex officio dignitatis. Pontifices autem in publico & in ecclesia superindumẽtis lineis omnes vtantur: nisi monachis [g] fuerint: quos oportet ferre habitum mõachalẽ. Pallijs diffibulatis nõ vtãt in publico: sz vel p⁹ collũ l'añ pect⁹ hinc inde ꝓtractas. Honori⁹

iij. ambianen. epo.

Ex litteris pontini comitis intellexim⁹: q̃ quidam clerici sue terre potius secularibus negociationibꝫ q̃z officijs diuinis intendunt: et gaudere volentes p̃iuilegio clericali nolũt statutis patrie quibus quotiẽs expedit: sicut laici se tuetur [b] in negociationũ suarũ questibꝫ subiacere. & ĩstra. Vãdamus q̃tenus: si tales tertio [i] a te cõmoniti ab hꝰ modi nõ resipuerit: sed p̃termissis diuis officijs negociationib⁹ [k] insiterint supradictꝫ cum facto [l] p̃iuilegium abdicant clericale: tu quo minus: dum his se implicant: de suis facultatib⁹ [m] statutis & ꝓsuetudinibꝫ patrie subiaceant non defendas eosdem.

De cohabitatione clericoꝝ et mulierum.

Ex concilio maguntinensi.

Prohibẽdum est. vt nullus sacerdos feminas de quibꝫ suspitio potest eẽ retineat [n] sz nec̃ illas quas canones [o] concedunt matrem admitam & sororem: quia insidiante diabolo & in [p] illis scel⁹ ꝑpetratũ repit⁹: aut ẽt in pdis seq̃s earũdẽ: sz si q̃ de his necessitatẽ habuerit: pbr̃i habeãt in vico aut ĩ villa domum lõge a sua ꝺuersatõe: & ibi eis q̃ sunt necãria subministrẽt⁹. ¶ Pro

b ¶ cõgruẽtem vt videant⁹ differre a monachis.

c ¶ Non notanda. ar. p̃o medio ꝓspectanda. s. de offi. dele. querenti. ff. de acqui. re. dñ. l. adeo. §. cũ q̃s.

d ¶ Deauratis. ꝺ sine lnia p̃cipis etiã laic⁹ hr̃e non debet. ¶. de vesti. ele. & aura. l. nemo. li. xi. tñ ꝓformabũt sei vestibꝫ ꝓsuetudini regiõis: ne videantur hꝰ pocrite vt. xxx. di. si viroꝝ. & iij. di. erit ãt ne vilescat dignitas clicalis. lxxx. di. epi. de hac mã dr̃. xxi. q. iij. i fiũma. io.

e ¶ Cãrimoꝝ. tũc ei hitus mõachal⁹ ꝓpter ꝺ susceptꝰ nõ p̃iudicat. s. q̃d̃ me. cau. platũ. & ita clicius iusta dr̃ cã põt postponere hitũ clericalẽ nec cẽsẽt apostata.

f ¶ Annulos. q̃ annulũ eni p̃sumit mrimoniũ. ar. xxx. q. v. femine. & s. de p̃sumpti. illud.

g ¶ Nisi monachali. Arg. q̃ monachus factus episcopus non penitus absoluitur a regula monachali: de hoc nota. xvi. q. vij. in noua. Arg. contra. xviij. q̃sti. i. statutum. b.

h ¶ Negociationib⁹ talia enim dicis sunt ꝓhibita s. e. c. clerici. & lxxxvij. di. fornicari. & xiiij. q. iij. clici. & j. ne cle. vel mona. p totũ.

i ¶ Cũ facio. Nõ q̃ ipo facto amittit q̃s p̃iuilegiũ suũ: vt ꝺ ꝓz. & j. de sen. ex. ꝓtingit. vñ frustra iplorat ecclesie auxiliũ q̃ cõmittit in eã: vt in eodẽ. c. contingit q̃ frustra iplorat legis auxiliũ qui cõmittit in legẽ. j. de vsur. quia frustra. & seipos reddũt indignos p̃iuilegio suo. si. j. de immu. ec. c. vlt. & si. xvij. q. iij. c. frater. et coepiscopus. fic ipso facto appellatur. s. de ap. dilecti. & c. vt nr̃m. & facto renunciat q̃s appellatiõi. s. de offi. dele. gratũ. & j. de his q̃ fi. a ma. par. ca. er or̃e. Sed ipso verbo cleric⁹ p̃iuilegio suo renũciare nõ põt. s. ꝺ fo. compe. si diligenti. & j. de sen. ex. ꝓtingit.

k ¶ Negociationib⁹ talia enim dicis sunt ꝓhibita s. e. c. clerici. & lxxxvij. di fornicari. & xiiij. q. iij. clici. & j. ne cle. vel monacha. p totũ.

l ¶ Cũ facio. Nõ q̃ ipo facto amittit q̃s p̃iuilegiũ suũ: vt ꝺ ꝓz. & j. de sen. ex. ꝓtingit. vñ frustra iplorat ecclesie auxiliũ q̃ cõmittit in eã: vt in eodẽ. c. contingit q̃ frustra iplorat legis auxiliũ qui cõmittit in legẽ. j. de vsur. quia frustra. & seipos reddũt indignos p̃iuilegio suo. si. j. de immu. ec. c. vlt. & si. xvij. q. iij. c. frater. et coepiscopus. fic ipso facto appellatur. s. de ap. dilecti. & c. vt nr̃m. & facto renunciat q̃s appellatiõi. s. de offi. dele. gratũ. & j. de his q̃ fi. a ma. par. ca. er or̃e. Sed ipso verbo cleric⁹ p̃iuilegio suo renũciare nõ põt. s. ꝺ fo. compe. si diligenti. & j. de sen. ex. ꝓtingit.

m ¶ Suis facultatibus. bene dicit suis: quia p̃pter hoc facultatib⁹ ecclesie non fit p̃iudiciuz: quia delictũ p̃sone & c. xvi. q. vi. si episcopuz. Et no. quod dicit: dũ his se implicant quasi dicat: si non implicant se his: p̃iuilegio ecclesiastico gaudebunt in rebus suis sicut in rebus ecclesie: quod est non notandum: q̃ res clericorum & ecclesiarum eodem p̃iuilegio gaudent. xij. q. v. ecclesiarum seruos. & xvi. q. i. similiter. Si vero se implicant: tunc cessat p̃iuilegiũ: & ita suspenditur p̃iuilegium alicuius ad tempus ꝓpter delictuz. xv. q. vi. iuratos

r.c.nos sanctorum.ſi.C.de cur.fur.l.cum alijs:r.j.de ſẽ ten.ercõ.ſacro.r.lxxxi.di.ſiqui ſunt.r.c.ſequen. De eo priuilegio dicit dere.q̃ clericus vxoratus etiam ton ſurat⁹ priuilegio clericali gaudere non poteſt.j.de cle. coniuga.iohannes.

Prohibendũ ẽ.rectineat.vt.xxxij.dis.inedixit.r c.null⁹.r.c.pter b r.lxxi.di.cũ oibꝫ o C Canões.xxxij.q.vi.inedixit.lxxxi.di.cũ oibꝫ. Dicitur q̃ canon iſte corrigat oẽs illos canões:cũ illi pcr mittant h⁹i mhie res cũclericis hita reuerẽtem ſororez r amitã.r idẽ per mittit inno.j.eo. c.a nob. ꝓcordãs ꝓnibꝫ canonibꝫ. Dic ſolue hãc ꝓbi etatẽ.q̃d dr h itel lige de ſuſpect̃ chis r iuuenibꝫ r d mulieribꝫ ſuſpect̃ q: ſi ſuſpecte ſunt ñ dñt ſecũ manẽ xxxiij.di.q̃rũdaz ꝓia loquũt de ill mulieribꝫ de q̃bꝫ nulla eſt ſuſpitio mali: q: in talibꝫ naturale fed⁹ ni hil ſeu crimis ſu ſpicari permiſit.j. e.a nobis.r.C.de epi.r cle.eũ q̃.r.s de pſũp.cũ i iuuẽ tute. Itẽ in linea tranſuerſali vſq̃ ad ſecundũ gradũ poſſunt hꝛe clerici ꝓſanguineas. vt lxxi.di.cũ omnibꝫ. In deſcendentibꝫ vel aſcendenti bus videtur q̃ vſq̃ ad quartũ gradũ: ibi amplius ꝑt extendi permiſſo q̃ in collaterali.

p C In illis.i.occaſione illaꝛ.q̃ñq̃ alie cõmorant cũ illis vel veniũt ad illas: vñ dicit aug.ñ oẽs que cũ mea ſororeſunt:ſorores mee ſunt.lxxxi.di.legit̃.vel intelli ge propꝛie.vt lr̃a dicit:r hoc vult littera ſequens:aut in pdiſſequis illarum.

q C Subminiſtrẽt.r ſic patet q̃ clerici poſſunt ſuſten tare ꝓſanguineos pauperes de quibus capt⁹ in hoc intel ligitur quibus potius q̃ extraneis tenentur.lxxxvi.di. non ſatis.al's non ſi diuites ſunt: vel vt diuites eos fa ciant.vt.e.c.r.xij.q.ij.ſicꝺs.ad idem.xxxi.di.omnino.

r C Ad altare pꝛeſumat.vt.xxiij.di.ſacratas.r de con ſe.diſt.i.in ſancta.

Quiſq̃ ſacerdotum.nomine ſacerdotis intelligũtur inferiores.vt patet hic. quia inferio ra intelliguntur in ſuperioꝛibus.vt.xciij.diſt.le gimus.in.fine.xiij.q.i.penale.r.ff.de re iudi.in toto.ſi. ij.di.c.i.r.econuerſo.a pellatione clericoꝝ ſuperiores vel maiores intelliguntur.xi.q.i.de perſona.ad ſi.

t C Admonitionem.ſic in auc.vt li.mſtr a.§.penul.et vl.colla.viij.r.j.de ſen.ex.in audiẽtia.c.ꝓtingit.r.s.ti. hibendum quoq̃ eſt vt nulla femina ad altare [c] pꝛeſumat accedere: aut pbr̃o miniſtrare aut iſtra cãcellos ſtare ſiue ſe dere.

Ex decreto eugenij pape.

Quiſq̃ ſacerdotum.[a] id eſt pꝛesbyter diaco nus ſubdiacõ⁹ de q̃cun q̃ femina crim.ie fornicatõis ſuſpectus poſt primã ſecũdaz r tertiam admonit õem [c] iue niat̃ fabulari r aliquo modo cõuerſari cum ea. excõicatiõi ſubdatur.femia vo canõice [b] iudicet̃. Alexan.iij.ſalernũ ar chiepiſcopo.

Clericos ĩ ſacriſ ordibꝫ cõſtitutos. q̃ publice [c] teneẽt ꝓcubinas ad eaſ abiurãdas [d] nolum⁹ a tua frat nitate cõpelli.ne ĩ eãdẽ fornicatõez iniſtictu diabolice frau dis redeũtes [e] piurij reatũ incurrãt.vez iſpos p ſuſpẽſiõis r interdicti ſniam debes artius cogere vt mulieres ipas a ſe ita remoueãt.q̃ õ illis finiſtra ſuſpitõ ñ poſſit hꝛi.r ſiq̃ coꝝ ad ipas redit̃ l'alias accipe forte pſũpſerit.ĩ aliq̃s eoꝝ debes ꝑpetua [a] excõi catõis ſententiã ꝓterre.vt alij eoꝝ exemplo [b] ꝓriti a ſimilibꝫ arceãt̃. Idẽ cãtuarie.archiepo r ei⁹ ſuffraganeis.

Sicut ad extirpãda. et ſtra [c]. F.v. mada⁹ q̃te nus clicos vre iuriſdictiõis q̃ in ſubdiaconatu r ſuꝑ fornicarias hũerint ſtudioſe monẽ curet̃.vt a ſe illas remoueãt eas vlti⁹ mime admiſſuri. Si vero acqeſcer̃ ꝓtẽpſerint.eos eb eccleſtic⁹ bñficijs vſq̃ ad ſatiſfactiõem ꝓgruã ſuſpẽdat̃.o r ſi eas ſuſpẽſi pſũpſerit detinet̃ ipos ab eiſdẽ bñficijs ꝓpe tuo remouere [c] curetis.

Idem eboracen. archiepiſcopo.

Super eo vero.q̃ aſſeris a pꝛesbyterum fornicariam detinentem pꝛopter hoc ab officio ſuo ſuſpenſum.r ſtra. Porro ſi litteras a nobis obtinuerit.que facti ſeriem [g] non contineant.nolumus illas ſibi pꝛodeſſe.

Idem lundon. epiſcopo.

Clericos. publice.ſ. excõicantes exq̃ pub.e.j.de ſen.ex.ſi ꝓcubine

y C Aburnãdas. ne ꝓtẽpto iuramẽto reuertant̃ ad eas ꝓpter pſũptionẽ vt ſeq̃tur.ar.ꝛ j.qui cleri.vel vo. ex tuarũ:ubi abiuraſſ.ſed ibi ꝓtrahat mrimoniũ cũ ea: licet de facto cum eẽt ſubdiacon⁹.r q̃q̃ q̃s ab vxore ſeparatꝰ ſic dr iuraſſ.xxxv.q.vi.ab iſto die.vel intelli ge de ſuſpectis.r illud.c.ex tuaꝛ.ꝺ ñ ſuſpectis: de q̃bꝫ verũ eſt q̃ velẽt iuramẽtũ ꝑuare.

z C Redeũtes.argũ.colligit̃ ex hac lr̃a.q̃ ñ eſt inuniẽdũ alicui q̃ iuramẽtũ q̃ꝺ ꝓhibẽ ſit q̃ nõ velẽt illud obſeruare.ar.x xij.q.i. ita ergo.r c.nõ ẽ. ꝺ.r.j.de ſen tẽ.ex.ex tenoze.s. ꝺ pſũp.lr̃as.r.C. de iudi. vidui.l.ij. r hoc ꝺ ẽ etiaz q̃re iuuenibus nõ in iungatur ſolennis pẽnitentia.l.di pẽnitentes lex.

a C Perpetuã.i. donec reſipiſcant. ſic inſti. loca. §. adeo r.ff. de peculio. id eſtimentũ.r.j. de mſri. cõtrac. ꝓtra intꝺic. eccle. de muliere. ſi.r.q.i. ſacerdotes vt ceteri timeant. vt ibi ꝺz alteri⁹. vt. ff. ꝺ. pe. l. capitaliũ. §. famoſos. xlv. di. ꝟ illud r.ij.q.vij. q̃ propter. r.j. de excel. pla. tãta. r.x.q.i. qz ſacꝛotes in ſi.

b C Exẽplo. pẽa ei vni⁹ ꝺz eẽ met⁹ ſant. vt ibi ꝺz alteri⁹. vt. ff. ꝺ. pe. l. capitaliũ. §. famoſos. xlv. di. ꝟ illud r.ij.q.vij. q̃ propter. r.j. de excel. pla. tãta. r.x.q.i. qz ſacꝛotes in ſi.

Jc.r.j.alij nihilomin⁹ ſ. ꝓpellẽdi. ꝟ ñ cũ tãto rigoꝛ. vt l'ꝓmeãt l'bñficia dimittãt.j.e.ſi ãt.r.x

d C Suſpẽdat̃. ita iſti ñ ſũt ſuſpenſi (xxij. di. lctõres. iplo iur. vt ꝓtra. xxxij. di. nullus. r.c. ꝑter hec. Ꝺo. q̃ꝺ ꝺz hic.r.j.e.c.ſi aũt. intelligit̃ de his q̃ adhuc tolerant̃ ab eccleſia: qz illi ipo iure nõ ſũt ſuſpẽſi. q̃ꝺ ꝺz in ꝺ⁹ locũ habet. q̃ñ factũ eſt notoriũ. vel quãdo ſunt ꝺdemnati per ſententiam. al's quantumcunq̃ ſit aliquis crimi noſus non eſt vitandus.j.e. noſtra.r.xxviij. diſt. conſulendum.r.j.e. vltimo.

e C Removere curetis. quia creſcente cõtumacia. creſcere ꝺbet r pena. s. vt lite non ꝓteſta. quoniam in fine r.ff. de pe. l. relegati.

Super eo. ſuſpenſum. ab epiſcopo ſuo.

g C Veriẽ. i. q̃re ſunt excõicat⁹ vel ſuſpenſus p focꝛia. vt ſi ex alia cã vt exprimat omẽs cãs excõica

tiõis.ꝛ suspẽsiõis:alꝫ ñ hẽtur ꝓ abꝯoluto.j.de sẽ.ex. cũ ꝓcã.ꝛ.s.ꝺ.of.oz.ex ꝑte alꝫ.lre eẽnt ꝓpetrate tacita ꝓita te:vñ ñ valerẽt.s.ꝺ rescrip.sup lris.ꝛ.c. dilectꝰ.

Jãt portiõib.cũ hẽant ꝑtẽ ecciaꝫ plendata.

b ¶ In ecclesijs.cum sunt ꝓlati illarum.

c ¶ Spoliare. q̃ spoliatõ ꝓpetua intelligit:ex q̃ siñ tẽ poris ꝓfinitiõe lꝫ ꝺz.C.ꝺ penis.Fuꝰ Sz ꝺ vꝛ.s.eo.siC. vbi pꝰ admonitõ nẽ suspẽdũt añq̃ ꝓueꝛt eccl'ys.ꝛ hic stati pꝰ admoniti õz spoliãt.Sꝺo.lꝫ itelligeꝛ ꝓm illõ vt ꝓio suspẽdãt et si señ cozrexerint spoliẽt:sz certe de iuꝛ fit qõ lꝫ ꝺz:qz si señ cozrigũt pꝰ trinã admonitõz recte pñt spoliari beneficio:ꝛ q ibi suspẽdũt:itelligo q fiat ex gꝛa vt sic expectẽtur ad huc.b.

¶ Estra durit. nullꝰ ꝛ .c.ꝑter lꝫ.

e ¶ Quãtũcũq̃ vt.xxv.q.vl.c.vl. vsq̃ ibi certũ.

f ¶ In fide xp̃i.i. ꝑ fidez xp̃i.huiusq̃ sũt ꝺba capti qõ inducit.ꝛ.

g ¶ Cetez.hic incipit ꝛndere distinguẽdo inꝛ crimẽ notoriũ ꝛ occꝛtũ.

h ¶ Notorium. ad itelligẽtiã eoꝝ q̃ ꝺicunt no.q aliꝺ ẽ fama:aliꝺ mãifestũ:ꝛ aliud notoriuz.Fama sic ꝓsueuit ꝺfiniri. Fama est illesa ꝺignitatis ꝛ status vita ꝛ moꝝ cõꝓbat ꝛ in nullo ꝺiminutus.ff.de var. ꝛ extraoꝛ.cogni.l.cognitõez.§.estimatio.ꝛ q̃ talẽ famã negligit:crudeliter.xj.q.i.nolo.Fama vero q̃nq̃ ex sciẽtia q̃nq̃ ex suspitõe ꝓcedit.q̃nq̃ ex certo auctoꝛe.q̃nq̃ ex incerto.de cõse.ꝺi.iij.scm̃ est.Ꝺ manifestũ ꝺz qꝺ ex scientia ꝛ certo auctoꝛe ꝓcedit.ꝛ qꝺ põt ꝓbari.ff.de testa. ta.pos.hꝛedes palã.ꝛ.xij.q.iij.eoꝝ q̃ accusanꝫ. Jꝺẽ ẽt q̃nq̃ ꝺz occꝛtũ qꝺ põt ꝓbari.C.de ap.eos.§.fiq̃s ãt.Sz ꝛ mãifestũ ꝺz q̃nq̃ de q̃ ꝓstat ꝓ ꝓfessiõem vel ꝓbõem lꝫ ꝑ euidẽtiã facti.j.de vꝛ.sig.cũ oli.sz tale mãifestũ potꝰ ꝺz notoriũ.j.e.c.vl. Circa notoriũ ꝺistingue. Aliꝺ ẽ notoriũ facti:aliud iuris aliꝺ ꝑsumptiõis. Notoriũ facti est:qꝺ ita exhibet se ꝓspectui hoim ꝛ nulla põt ꝺtergiuersatiõe celari.j.e.c.pri.ꝛ.c.vlt.ꝛ de tali hic intellige in q̃ nullus auditur appellans.s.de ap.cum sit romana.in fi.et s.peruenit.ꝛ in tali notorio creditur simplici officiali.

Jaũtª clerici tue iuriſdictõis siue in sacris oꝛdinib siue in iferioꝛib ꝓstituti fornicarias tẽnent nisi eas ad secũdã vel ttiã cõmunitõz a se dimiserint easdẽ ꝺceꝛto ꝓtẽpturi:liceat tibi cos eccl'ijsᵇ vel eaꝝ portiõib ap.pꝰ posita spoliareᶜ officio ipis nihilominꝰ inꝛdicto. Lucius.iij

Estra durit deuotio inquirendũ:ꝛ infra.Alicubi ꝺz nullus audiat ꝺ missam sacerdotis quẽ scit indubitãter cõcubinã hꝛe.alibi ꝛo legiꝛ:nõ põt aliqs quantũcunqᵉ pollutꝰ fuerit:diuina polluere sacramenta:que purgatoꝛia cunctaꝝ cõtagionum existunt. Qualiscunq̃ enim sacerdos sit:que sunt scã coinquinari non possunt.Sumite ergo ab omni sacerdote christi misteria:quia omnia in christi fideᶠ purgantur. Ceterumᵍ aliud est crimen notoriumʰ:aliud occultum. Notorium ꝺffinitur ꝺ quoꝰ pbẽ canonice cõꝺemnatiⁱ. Occultũ ᵏ qꝺ ab eccia toleratur. Ceterum aliud est quãdo crimen notorium nõ ꝺffiteꝛ ˡ pbẽ vel ꝺ ipso est canonice ᵐ condẽnatusⁿ. Aliꝺ est pene occultũ quod ab ecclesia toleratur. Jtem aliud est a talium officijsᵒ abstinere: vt peccãꝺi licentia ceteris auferatur.ꝛ huiusmodi ad penitentie fructũ trahantur.atq̃ aliud si taliũᵒ tanq̃ in fornicatione iacentium talia ministeria respuantur. Sine ꝺubitatione itaq̃ teneatiſ.q a clericis ꝛ presbyteris quanq̃ fornicarijſ. quã diu tolerunturᵖ nec habent operisᵍ euidentiam licite diuina misteria audiantur et alia recipiantur sacramenta ecclesiastica.

Innocentius tertius exoneñ. epiſcopo.

Tela nos durit fraternitas ꝓsulẽdos si ꝺ clericispublice cõcubinas habentib. qui qñ a te ꝓquisitum untur ʳ se esse concubinarios ꝺffitẽtur.nec apparet ꝓtra eos legitimꝰ accusatoꝛ.creꝺendũ sit testimonio ˢ bonoꝝ viroꝝ inꝛ q̃sᵏ viueꝛ ꝺignoscunt. Nos igiꝛ cõ.t.t.ꝛ.q si crimẽ eoꝝ ita publicũ ẽ.vt merito ꝺ beat appellari ꝺotoriũ.in eo casu nec testiˢ nec accusatoꝛ ᵖ ẽ necessariᵘ.cũ hᵒi crimẽ nllã possit ꝛgiuersatõe celari ˣ.Si vo publicũ ẽ ñ ex euidẽtiaʸ sz ex fama.in eo cãu ad ꝺdẽnatiõz eoꝝ sola testimõia ñ sufficiũt.cũ ñ sit testimõijs sz testib iudicãdũ. Sz si ꝺ cliq̃ ipis talꝫ hẽaꝫ

l ¶ Nõ ꝺffiteꝛ. imo ꝓfiteꝛ in iure ꝛ sic ẽ notoriũ iuris. Et sic duob modis ꝺz notorium iurꝝ ꝓfessionẽ ꝛ sniam.j.e.c. vl.vt ꝺz in notula ad intelligẽtiã. ꝛ hic.

m ¶ Canõice cõdẽnatᵘ.in q̃ cãu nllus velꝛ audire officiũ illiᵘ.q̃ etiã cãu loq̃tur prima aucroꝛitas.nullus audiat ꝛc.

n ¶ Occultũ.hic ꝺistinguitur ꝓout sequitur.

o ¶ Taliũ.s.q̃ pene occulti sunt seu ab ecclesia tolerati.ab officijs talium abstinere bono zelo:vt per hoc ad penitẽtiã reuertaꝛ:ꝓmittiꝛ:sed ex ꝓtẽptu abstinendũ nõ est:qz lꝫ in fornicatiõe iaceãt:nõ sũt ꝓtẽnendi vt sequitur:aliud est si tanq̃ iacẽtiũ ꝛc.qz illõ nõ licet.

p ¶ Tolerantur.in quo casu loquitur secunda auctoritas:non potest aliquis ꝛc.

q ¶ Operis euidentiã.hic explicat notoriuz facti inq̃ casu ꝛ ꝺuobus ꝓmissis.s.cum sunt ꝺdẽnati vel ꝓfessi in iure officia ipoꝝ sunt respuenda.j.e.c.vlt.

Ua nos.conueniunt.id est interrogantur.

s ¶ Testimonio.simplr ꝺato sine iuramẽto

t ¶ Inter q̃s.ꝛ iõ magꝝ ꝑsumit:q ꝓ vitã illoruz

iij.q.iij.§.aliquando.nec requiritur scientia omniuz sed plurium.vt quando omnes admissum scelus proclamant.vt.ij.q.i.c.scelus.ꝛ.c.de manifesta. Notoriuz iuris est de quo aliquis ꝺdemnatur vel est in iure ꝓfessus.vt hic.ꝛ.ff.de sta hꝺ.l.vl.ꝛ.ff.de re iudi.res iudicata ꝛ.j.eo.c.vltimo.ꝛ in hoc notorio qñ q̃ requiritur proꝺbatio si negetur. s.de re iudi.sicut. Notoriuz ꝑsumptum.vt paternitas filiatio.ff.de iius vo.quia semper.ꝛ.s.de fi.presby.conquerente. ꝛ cõsanguitas ꝺz notoria ꝑsumpta.j.de diuoꝛ.proro.§.i. Nõ aliqs fit filiꝰ alteriꝰ:nõ posset vere ꝓbari ff.de ꝺdi.ꝛ demõ. lucius.

l ¶ Condẽnatur hoc est notorium iuris.

k ¶ Occultũ.qꝺ nõ hꝺet vindictã qz latẽtia peccata vindictã nõ hꝺnt. xxxij.q.v. christiano.ꝛ tãdiu reputaꝛ occultũ:licet plures sciant:q̃diu ab eccia toleraꝛ:vt hic dicat.ꝛ xv.q.vl.c.vl.

agnouerūt.xxiij.q.i.parat⁹.s.de p̄sump.q̄sdā.r.c.quā to.r.xj.q.j.q̄ yñanis.r.xvi.di.q̄ dicit. v ¶ Nec act cusator.j.q.i.ōmāifesta.j.de accu.euidētia r.s. ō nuiu. r ¶ Celari.q̄ si velle negatio nll'a eēt. ¶. ad nr̄am de pe.q̄ si niaz.ff.de tribut illō.§.pēl. y ¶ Nō ex euidē na.si constat alij quē p̄ fusp̄ecraz mulierē secū i domo eoip̄o vt proba ta fornicatio, s.e.si q̄s̄ r.c.cleri cos.r si publice ei venneat: eo ipso quictus ē: vt i c.clicos.al's em̄ nō posset eē certū nisi p hmōi p̄sumptiones.s.ō p̄sup. tris.r.c.ij. Ergo si p̄ notoria nō sunt: sed tñ fama sit testimonia requr̄unt vt sequtur i littera.

3 ¶ Testimonijs ff. de testa.l.ij.§. it duo⁹.r.xij.q.ij §.alia est fides.in auc.ō instru.cau. §.si ho.col'.vi. va lēt tamen talia testimonia ad instā miam alicui⁹ ar. de con.di.iuxta⁹ xxij.di.c.i.r.ij.q. vij.cum pastoris a ¶ Scandalu. et hoc videtur: q propter solam su spitionem fiue fama nō ēindicēda purgatio: nisi scā dalū oriat.ar.ij.q. v.p̄b̄.et.iij.q.ij. audiui⁹.et.ij.q.j. nomē.r.j.ō accu. q̄ter r q̄.

Anob.m̄ki Aerclas.xj xxij.di.i. tēdirit.r.lxxxi.dis. cū oīb. c ¶ De ill'p̄sonis.ar.ō.s. e.c.i. Dic sup hac d ¶ Naturale.

suspitio: vt ex ea scandalum a generetur in pplo: licet cōtra ip̄os nō apparuerit accusator eis tñ est canonica purgatio indicēda: quā si p̄stare nolue rint vel tetecerit i p̄stāda: eos canonica ōbebis animaduer sione punire.

Idem pistoriensi episcopo.

Nobis tua fraternitas requisiuit: r infra. ¶ Cuz clericis quoq; non per mittas mulierculas b habita re: nisi forte de illis personis c existāt in q̄b naturale d fedus nihil p̄mittat seui crimis su spicari. Negotius nonus.

Uesitū est de clerico in forni catōem prolapsis si eorum sit officiuz pri usq; penituerint audiēdū. Ue rū r si quēlibet p̄ mortali pec cato q̄ ad se e ip̄m ꝓtet eē su spensum ō tamen in offici is c[illegible] ntū ad alios ēt in casu [illegible] esus ñ est: nisi p̄tīm h⁹i fit notoriū p̄ sen tētiā seu ꝓfessiōem factā in iu re: aut p̄ euidentiā rei q̄ tergi uersatione aliq̄ celari ñ possit

De clericis coniugatis.

Alexander tertius.

Siqui clericoz̄ infra subdiaco natum accepe rint vrores: ip sos ad relinq̄ē da g beneficia eccl̄iastica r re tinendas vrores dis.ec.com pellatis. Sed si in subdiacona tu r alijs superioribus ordini bus vrores accepisse noscun tur: eos vrores dimittere b et penitētiam agere de commis so per suspentionis r excōmu nicationis sententiam compel lere procuretis.

Idem Herfor.episcopo.

Ane: r infra. Prouide as attentius: ne dēm ceps clericus coniuga tus ad ecclesiastica beneficia vel sacros i ordines aut admi nistrationes ecclesiasticas ad mittatur: nisi forte castitatez h vouerit ꝓpetuam: r qui vni cam et virginem l habuisset vxorem. Idem Verulañ.epō.

Quod a te: r infra. Utrū clerici infra subdiacōa tus ordinē ꝓstituti: qui cōtinere carnis deuicti vitō nō valētes m vrores accipiūt: eccl̄iastico b̄ficio canonice de bēāt spoliari. Id volumus te tenere: q̄ cum simul volupta tibus. r carnalibus ō sideritis ac diuinis r eccl̄iastic obseq̄is vacare ñ valeāt. ob īmundicia am n suā eccl̄iasticis sactis indigni tractādis eccl̄iasticis p̄ocul dubio b̄ficijs sunt p̄iuā di o. ¶ Sane si ecclesijs q̄b̄ ī titulati fuerant. de possessioni bus aut alijs bonis aliq̄ cōtu lisse noscunt· cū ab earūdem §. eligē. sic q̄s i p̄o tcō i nūciat p̄ntiae gio clicali.s.de vi. r h̄. cle.c.vl.j. de sen.ex.cū ñ ab hō mie.r.c. p̄tigit.ij. ar.ō.xxxij.dis. sicq̄ ꝓo.r.x.q.i. q̄ tua Illa ꝓua intelli gunt ō mia: r h̄. dien tenēt ipō iu re.g clic⁹ ꝓiugat bñficiū amittit vt dcm̄ est. necalicui ꝓiugato p̄t ꝓferri r si ꝓferat ꝺz pua ri ipō iur̄.j.c.p̄r.r c.q̄ō a te.r.c. hanc diuerk fallacijs. r ita ius cōe ē q̄ō h statuit. h

¶ Dimittē. q̄ ñ tenuit mr̄imoni um r p̄uādi sint bñficijs suis nisi cū eis dispensēt. j.eo.sane.r.xxvij. vi.p̄s byterum

Sane. ad sacros. xx viij.di.nl' lū.r.xxxi.di. ante triēniū.b.k ¶ Ca stitatē seq̄stro mā siōis cubicl'o. lxxv ij.di.epi bñdictōz r B itellige. cū alb ꝓcesserit. in dies suos: vt sic oi su spitiōe possit sep ate manē. al's si eē sēt iuuenes ñ pos sēt ꝓmoueri: nisi p̄ ad religiōz trā sirent. j.ō. ꝓ. ꝓ. cū sis p̄dr⁹. r.c. ad a p̄hcā. vl' dic p̄ut nota. j.ō conuer. ꝓiu. ꝓiugat⁹. ī fi. glo. q̄ incipit sed nūq̄d. l ¶ Virginē. ar. q̄ q̄ cozrūpit vxorē suā añ q̄ eā ducēt ꝓmouēi ñ p̄t. xxxiij.di. curādū. r.c. p̄cipi⁹ r ōspōsata ꝺz eē i ꝺgitate xxx.q.v. q̄l'. ar. ō. xxxiij.di. valētio. s.ō biga. vbitum. Quidā dicūt q̄ iste ñ p̄t ꝓmouēi. sz veri⁹ ē q̄ p̄t ꝓmoue ri: q̄z cā impedimēti cessat q̄z iste ñ diuisit carnē suā ī plēs vñ bñ p̄t ꝓmoueri. ar. p̄dcō p̄. c. valētio. r de bitū.

Quod a te ñ valētes. ꝓp̄ ꝓsuetudinē: q̄z difficile ꝓtinētiā ꝑuat q̄ illicito ꝓcubitu se mackat ñ vesi nit. xxx.di.§.q̄ō ꝺo. n ¶ Immūdiciā. q̄ tñ ca stitatē cū ꝓpria vxore. xxxi. di. nicēa. sz h appellat imūdi cia q̄ ad obseq̄ū eccie. vñ illi q̄b licituz erat h̄re vxores tpe vicz sueñ discebāt ō tēplo. vt ñ iūgerēt vxoribꝫ. xxx i.di. tenere. sed hodie sp̄ est abstinēdum vt eadē di.§.cā r.c. se. r.c. eos. o ¶ Diuādi. s.e.c.i. r.c.q̄. r.j.e. diuerk

a ¶ Redire.ſi.xvi.q.vi.de lapſis.cognouim⁹.ꝛ.c.illud
s.de renũ.ex trãſmiſſa.xvij.q.iij.c.vl.ff.de col. illici.l.i.i
fi. Ar.ꝛ.q ñ deꝛãt ad eũ redire.xij.q.ij.nl⁹ liceat.xvij.
q.iij.ſũt q opes.j.ꝺ ꝺdi.appo.vꝛ.auc.ꝺ mõa.§.ſi vero
reliquẽs col. iij. Sup⁹ ꝺ diuerſe ſolutões recitari ꝓſue
uerũt. Aliꝺ eſt cũ q⁹ ſua ſpõte rece
dit:ꝛ tc ei mḣil re
ſtituit:in q cãu lo
quũt ꝛia. Aliud
cũ iudicꝫ auctoꝛe in
q cãu itelligit hoc
c.ꝛ ꝓcoꝛdãtie ꝺ ſi
gnate. Sꝫ huic ſo
lutiõi oppoit:iſte
culpa ſua ad hũc
caſũ pueit:gꝺ ꝺz ſi
bi imputare.s.de
eta.ꝛ q̃li.c.i. ꝓter
ꝺ dicũt q̃dã:q ois
tonato tcã eccie
mõaſterio tpe in
greſſus tacitã hꝫ
ꝺditõez: vt duret
eo ibꝺ ꝓſeueran
te ad iſtar tõ. ¶.
de rei vx.ac.l.vna
§.cũ ãt.ꝛ.j.de tote
p⁹ diuoꝛ.re.nup.
ꝛ ſic clerico rece
dẽte q̃cũq mõ re
ſtituũt ei ſua:ꝛ iõ
i monachꝫ vt illa
trãſferat ſecũdo
mõaſterio ad q̃õ
trãſit. ſec⁹ eſt vbi
aliq̃s tonat eccie
ad illã nõ trãſiẽs
qꝛ tũc nõ reuocaꝫ
tonatõ:qꝛ pfecta
tonatio ãpli⁹ nõ
reuocaꝫ.xxij.q.ij.
ñ ei. ¶.ꝺ reuocã.
dõa.l.iij.ꝛ.l. gnãli
ter.ꝛ ¶.ꝺ tona.q
ſub mõ vl ꝺdi.ꝓfecta.niſi aliq̃ ꝺditio i tonatiõe exꝑſſa
fuiſſet.j.de ꝺdi.a ꝓpo.vꝛ. Ver⁹ vr:q iſtõ dcm̃ ſit de ꝛe
nigitate.ꝛc. ꝛia ꝓſimilia de iure ſtricto. vel põt dici q
ſi exꝑſſeres tonate ſint tpe igreſſus:nũq̃ ſũt p⁹ ea reſti
tuẽde.ar. ¶.ſi pen.ap.moꝛs iteruenit.l.iij.ꝛ. ¶.ſi re⁹ vel
accu.moꝛ.fue.l.vl.niſi gꝛam vellet facere clericꝫ. Sic ꝺo
tacite:tunc ſequũt ꝑſonã.ꝛ ſic ꝑt itelligi:qꝺ hic ꝺic̃:qꝛ
tona ſunt acceſſoꝛia:ꝛ iõ principale ſequũtur.

Sane.ꝓtulermia.ip̃ꝓprie inter ſeruos ꝓprie
dicuntur ꝓtulermia. ¶.de iceſt.nup.cũ ancillis.
de pena filioꝛ taliũ hẽs:rv.q.vl.cum multe.

¶ Officio.ar.ꝺ.xxviij.di.preſbyteꝛ. Do.illud ꝺ rigo
reꝛ ante pnĩam:ꝛ ꝺ de grana ꝛ poſt pnĩam ꝛeactam.

¶ Ex ĩdulgẽtia.ꝛ ſic epi põt cum talibꝫ ſacerdotibꝫ
diſpẽſaꝛ q̃ ꝺũt ĩ ſacꝺotio.ar.ꝺ.s.ꝺ biga.nup.§.illud
itelligẽ ꝺ eo q̃ prio ĩ laicali hꝫtu habuerit vꝛoꝛẽ:ꝛ p⁹ ea
ſacꝺos ꝺnt:alle tãq̃ bigam⁹ reputaꝫ ꝓter intẽtiõem
cũ ope ſubſecuto. vñ nõ põt ibi epi diſpẽſare: hic vero
de hꝫs tm̃ q̃ ꝺhunt poſt ordinem ſacrũ.ꝛ cũ virgine.

Diuerſis fallacꝫs. citharа. p citharã itelligevi
tã actiuã ſeu laicalẽ:p ꝓſalterũ itellige vitã cõ
templatiuã ſiue clericalẽ:ſed aliq̃s nõ poſſet eẽ
ſimul ꝓtemplatiuus ꝛ actiuus:ꝛ ſic ꝓiugatus eccleſia
ecclẽſiarum miniſterio fuerit
ꝛ beneficio ſequeſtrati:ad ip
ſos recta via debẽt abſq̃ ꝺdi
ctione redire. ¶ dem.

Sane ſacꝺotes illi qui
nuptias contrahunt
que non nuptie ſed cõ
tubernia ſunt potius nũcu
panda.poſt longã penitenti
am ꝛ vitã laudabilẽ ꝓtinẽtes
officio ſuo reſtitui poterũt.et
ex indulgẽtia ſui epi eius exe
cutionẽ habere.

Innocen.iij.nouiceñ.epo.

Diuerſis fallacꝫs.ꝛ in
fra. Accepimus autez
q quidã clici tue dio
ce.qui mẽmoniũ ꝓtraxerunt
eccleſtica bñficia detinere cõ
tendũt.in q̃ꝛ queſtatione ci
thara cũ pſalterio male ꝓcoꝛ
dat. Cũ ergo vir cogitet quo
modo placere poſſit vꝛoꝛi. et
ideo minus que ꝺei ſunt vale
at cogitare:cũ q̃ſi diuiſus in
duo plenam ſui nõ hẽat ptã
tem vt ei a q̃ ſtipendiũ recipit
plenꝫ famulet.mãdamꝫ q̃te
nus hꝫi clericoſ bñficijs eccla
ſticis q̃ ĩ tua dioceſi ſũt adepti
habere non debet quia non bene conueniũt.s.e.qõ ate.
¶ Diuiſus.qꝛ pluribꝫ intẽtus minoꝛ eſt ad ſingula
ſenſus:ꝛ dum ad vtrũq̃ feſtinat neutrũ bñ pficit.xvi.
q.i.pbꝛos. ¶.de aſſeſ.nẽo ꝺbet.xxviij.di.de tyracuſãe.
g ¶ Nõ per te.ar.q nemo pt venire ꝓ ſcm ſuũ.ſi.de ſi.
pſbr.veniens.xij.
q.ij.monem⁹.ff.
ꝺ adop.p⁹ mortẽ
ꝛ.ff.de ſerui.ru.p
di.p fundũ. Ar.ꝓ
s.de elec. noſtꝛi.j.
ꝺ pbẽ.cũ nõ igno
res.j.ꝺ re.cc. non
alie.ſiq̃s pbꝛ oꝛñ
lv.di.penitẽtes.ꝛ
xxxv.q.ix. q̃s.ꝛ
c.q q̃s cõmſit.ꝛ
¶.de agri.ꝛ cenſi.
quẽ admoꝺuz.li.
xi. Ad ꝺ dicto.q
vbi agit de reuo
catione rei male
alienate: idem q̃
alienauit poteſt ꝛ
petere quoniã q̃li
bet in alienatõne
rei eccleſtice audi
tur volens cõtra
dicere.xij.q.ij.nõ
liceat.tm̃ pape:nũ
i fauoꝛẽ eccleſie
in odium illius q̃
recipit rem eccle
ſie minus legiti
me.vbi vero agit
de repetitione re
neficij ſecus eſt:ꝛ
hoc ideo ne detur
via male volenti
bus reuocare hꝫ
tates ſuas.vt.xvi
q.ij.viſis.ꝛ ¶.de
tonati.ſiq̃s argẽ
tum.§.ſi.ꝛ quia ꝺ
eſt tantum fauoꝛ
non odium. ¶ au. dixit q vbi factum repꝛobatur a iu
re:ille idem qui fecit poteſt venire contra factum ſuum
niſi in penam ei interdicatur:vt hic in verecundiaz epi
ſcopi hoc fit: qui ſcienter talibus contulit beneficia.
Vbi autem factuz nõ tenet ex alia cauſa:puta in re cõ
muni:ibi qui conceſſit non poteſt venir contra:vt in lej
geſpfun. quia quod ſuum pꝛopꝛium erat conceſſit.c.
illud veniens.loquitur diſpenſatiue:ꝛ illõ ſoluitur ibi
cap. monemus.intelligitur poſtq̃ iam deꝓſitus eſt alie
natoꝛ ne fit contra.c.illud quod quis commiſit

h ¶ Spoliandos. Sed quis conferet illa beneficia p⁹
ſpoliationem.credo:q conferri deꝛeant ꝑm diſtinctio
nem illius.c.ſupꝛa de elec.cum in cunctis in fine.ꝛ.c.nil
hil eſt.vt ſi canonici conſenſerunt epiſco po.per archie
piſcopum conferantur:ſi non conſenſerunt per capitu
lum conferantur et hoc in illis beneficijs in quibus de
uoluitur poteſtas a capitulo ad epiſcopum et econuer
ſo:in aliꝫs per archiepiſcopum:per quem iſti remo
uentur.

Olim olim.in minoꝛibus:vt.xxxij.diſtinc.ſiquis
eoꝛum.

k ¶ Dotũ ꝓtinẽtie.xxxi.di.nicẽa.ꝛ.c.qm̃.ꝛ.c.al⁹.ꝛ ſic ẽ

ar.er8q;occidẽtales clerici voto ad ꝓtinẽtiã tenẽtur qꝫ quidã negãt dicẽtes:q; tñ ex ꝓstitutione eccl'ie hoc fit.ar.lxxix.di.cũ in ꝓrocio.vñ dicũt:q; papa põt.dispẽsare:vt aliq̃s ꝓhibeat in sacro ordie etiã si ꝓcederet q; ꝓ votũ dispẽsare nõ posset. Dicẽ.dixit.q; vbi clericus in ordinũ ꝓmotiõe exprimit votũ:tenet ad id ꝫ si papa dispẽsaret in b;ꝫ votum dispẽsaret. Sꝫ vero nõ exprimit: si ꝓmouẽdus ẽ iuris q̃: eodẽ mõ teneret.si vo ẽ iuris insca nõ tenetur ex voto: ſz ex ꝓstõne:et si papa dispẽsat cũ rali ñ intelligit dispẽsare ꝓ votũ.sed ꝓ ꝓstitutiõem eccle tñ nõ dispẽsat:q; alic̃ in sacro ordie ꝓbat. Illõ vꝫ ẽ q; ex ꝓstõne eccie introductũ ẽ: vt q̃ ad sacros ordies vult ꝓmoueri:ꝑ tus ꝓuinẽtiã ꝺz ꝑ fiteri ex ꝑsse.lxxvii ꝫ.di.c.nullũ. aut etiam tacite.vt.e. di.diaconi.ar.eo enim ipo q; ꝺs promouet ad sacruz ordinẽ:tacite intelligit vouet cõuinẽtiã:si nlla fiat mẽtio ꝛe voto continentie.

repugnet[a]:si aliud canonicũ nõ obstitat ad cõfirmatiõem ⁊ cõsecratiõem eiusdem sine dubitatione procedas.

Idem episcopo picta.

Iohãnes nobis conq̃rẽs ꝺo mõstrauit:q; tu eum quãq̃ iam dudũ ꝓrozez legitimã duxerit: ꝓ eo q; ꝓ in acolitũ fuerat ordinat'⁹:cõpellere niteris.vt tõsurã ꝛefera rat clericalẽ:ex q̃ inde ipꝫ ⁊ ꝓro rẽ suã posset scandalum generari cũ de ꝓsuetudie teni re tue clerici ꝓrozati nõ cogant mu ti portare tõsuram. Quũ igit̃ idem etiã tõsuratus[b] nõ põt[c] priulegio clericali gaudere. mãdam⁹:q̃ten⁹ ipm sup tonsuratione h;moi nõ molestes dũmodo nullũ ꝓcipiat bñficium eccl'iasticũ. cui⁹ rõe teneat clericalẽ ꝺferre tõsurã. q; cuz eũ opteat secularib; negocijs immiscẽri.tõsura ipius secularia exercẽtis videret ꝓfecto in miſierij nñi vituperium redundare. Idem. Clm ꝺcozẽ:⁊ infra. Eos qui sunt publice ꝓrozati.non admittatis[d] ꝛcetero ad eccle siasticas dignitates.dimissis[e] ab eis quas non possunt sine ꝓuo exemplo ⁊ graui scãdalo retinere. Honozius tertiꝰ h.quondã regine anglozum.

Ex parte tua fuit ꝓpositum q; nõnulli l'rati tre tue hitu ⁊ tõsura clicali relictis: publice ducunt vxores.⁊ infra. Clt tamẽ consuetis iusticijs[g] ⁊ ꝛebitis obseq̃is[h] te ꝛefraudẽt. tõsuram resumunt abiectã.⁊ infra. Quidam etiã accepta prima tõsura fil'r ꝓtrahũt.⁊ eãdem tõsurã ꝺferũt.vt eodẽ ꝑtextu ex cusari valeãt a ꝓdcis ⁊ ifra. Cuz igit̃ ꝺdẽda sint q̃ sũt cesar̃ cesari.⁊ q̃[i] sũt ꝺi ꝺo.eq̃nimit̃ duxim⁹ tolerãdũ. vt a[k] talib; iusticias debitas ꝛelut ab alijs ꝓrozat̃ exigas ⁊ fuitia ꝓsueta.

Consultatiõi tue ꝺẽ breuit̃ satisfiat rñdem⁹ r.miles tue dioces q̃ olim cũ i miozi eẽt ꝓstitut⁹ leta te.tõsuram tñ ⁊ cozonã clericum ecclesiasticum.⁊ qui nullam spem habet ꝛedeundi ad clericatum:nullo priulegio clericali gaudere ꝛelet necesse compellendus aliquid ꝛe clerico ostendere:vt ille qui contrahit cum vidua.lxxxiiij.di.quisquis. vnde iste nouerat compellendus ad tonsuram:cum nullum ꝛeneficium eccleiasticum habuit.j e.c.vlt. Quod ei go dicit etiam tõ lirat⁹ priulegio nõ potest clericali gaudere: intelligẽ de priulegio q̃ habent clerici: ne vexentur aliquibus exactionib; i personas vel r.bus propꝛijs:vt. C. de epi.⁊ cle.l.ij. Hoc priulegium perdit clericus post trinam admonitionem.s. ꝛe vi.⁊ hõne.cle.c.vl.j.e. ex parte.ergo mlto fortius coniugatus⁊ tonsuratus qui exercet negocia secularia nisto priulegio gaudere non potest:si cut iste ꝛe quo loquitur ꝛcre. Priulegium clericale in multis conſtit:⁊ licet in vno amittatur:i alio adhuc retinetur.

Quom ꝛeo rez admittat̃,sic su/ra.e.sane.

a Repugnet, sic̃ ꝓsuetudo fa

e Dimissis.qz coniugati simplicia ꝛeneficia possidere non possunt.et ideo eis sunt priuandi.s.e.c.i.⁊ c.diuersis.⁊ c.q; a te.⁊ c.sane.Bernardus.

f Scandalo.ob hoc solum quandoq; repellitur q̃s a ꝛeneficio.j.ꝛe prebẽ.cum teneamur.qz nihil cum scandalo faciendum est.s.ꝛe rescrip.nihil prodest.s.ꝛe tempo.ordi.ad aures.

Ex parte.consuetis iusticijs.pretertu huiusmodi clericatus ꝛecliat subire iudiciũ regine: nec voluit ibi respondere alicui conquerenti.

h Obsequijs.i.angarijs ⁊ perangarijs a q̃b; clerici ꝛebẽt esse immunes.j.ꝛe imu.eccle.non minus.⁊ C.ꝛe epis.⁊ cleri.l.ij.⁊ xvi.q.i.§.nouarũ.

i Que sunt dei ꝛeo.verba ista sunt.xxiij.q.viij.§.ecce in fi.⁊ c.se.vnde ecclesia ꝛe agris suis tributum soluit imperatori.xi.q.i.si tributum.⁊ c.magnum.et.xxiij.q. vlt.tributum.⁊ c.conuenior.

k A talib; iusticias.⁊ sic pz:q; clericus ꝓiugat⁹ ⁊ tõsurat⁹ nõ gaudet priulegio clicali:vt.s.e.iohãnes. Ve hac mã dic vt ibi:imo ⁊ clici ñ ꝓiugati pdũt hoc priulegiũ post trinam admonitiõem:dũ se immiscent negocijs secularib;:vt.s.ꝛe vi.⁊ hõ.cle.c.vl. Itẽ ar.ꝺ.j.ꝛe sen. excom.contingit. Solue vt ibi.

Et consolatõi,ꝓstituit⁹. Ob hoc sumũt q̃dã ar. q; ꝓpter miozẽ etatẽ excusẽt ne ꝑtet cozonã:ſz

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hoc nō est vēt: vñ dicas maxīe: vt. s. c. iohānes. vbi ō b
a ¶ Nō ē cogēd⁹. qz licitū ē ei renūciāt hunc pūlegio
clicali: cū nllm ſcipiat bñficiū eccliasticū: vt dic
¶ On liceat. transire. sine licentia ſcre. iohā.
dñi papē: vt. vi. q. i. ſiqs. al's ꝓderet habitam ⁊
ambitā. s. ō trāſ.
inter corpalia et
c. quāto. nec alij i
feriozes sine lnia
sui epi. s. de renū.
admonet.
c ¶ Causa. ſ. am
bitio maiozis di
gnitatis: ⁊ est hic
ar. dubia i melio
rē ꝓtem eē interp
tanda. s. ō elec. c.
ij. Ar. ℈. j. de re. iu.
esto. et. ff. de re
du. q̄tiens. l. ij.
d ¶ Ad minozē
nec tñ illō est faci
enduz: qz qui cre
scit: de minori ad
maius crescere ve
ler. xciij. dist. legi
mus. m fi. ⁊. s. de
trāſac. c. i. ⁊ lxxiij
di. c. gesta. ar. faci
lius eni dispēſat:
vt q̄s trāſeat ad
maiorē cū ad pa
rē vel ad minorē
ꝓter maiorē vti
litatē. s. ō. trāſac.
licet.

¶ Agestis. ab oib⁹. i.
omib⁹ ap
pro bātib⁹ suā de
positionē. qm̄ sol⁹
papa ip̄m deposuit
f ¶ Depositus. i.
a dignitate sua ē
mot⁹ eo p̄ moni
to legitie: vt redi
ret. j. eo. iter q̄ttu
or. ⁊. c. vl. ⁊ al's ñ debēt ꝓuari q̄ntūcūq; vagabūd⁹ dis

¶ Dia nōnulli dignitates. currat. j. e. ex tue.
Dignitas ꝺz qñq; q̄dā ꝓrogatiua i eccia: q̄ alio
noie ꝓsonat⁹ appellat: vt b ⁊. s. de rescrip. ad au
res. ⁊. j. de pbē. de mlta. Qñq; n. accipit ꝓ seculari ꝓro
gatiua. xxij. q. v. administratores. ⁊. xlij. di. c. i. Inter
dū ꝓ ptāte accipit. ff. de offi. q̄sto. l. vnica. i ꝓn. inedū ꝓ
ordie. iij. di. ꝺnq; q̄nq; ꝓ ꝺdinōe accipit vestire ei ꝺz
structuarios suos ꝓm dignitatē eoz. i. ꝓm ꝺditiōez. ff.
de vsufruc. ⁊ quēadmo. q̄s vtat. sed ⁊ siq̄d. ℈. i. ¶ De pena
istoz q̄ retinēt plēs dignitates: hēs. j. de pbē. de mlta. ⁊
s. de elec. dudū. ij. ⁊. j. e. conquerente. vincen.
h Institua. vt. xxi. q. i. ꝓ totum. ⁊. r. q. iij. vnio. ⁊. xvi.
q. vl. ꝓ laicos. ⁊. lxxix. di. singla. ⁊ ō eta. ⁊ q̄. eā te. ⁊. j. e.
i ¶ Dix. xv. q. i. pbros. ⁊. C. de assess. nemo. ꝺq̄rente.
k ¶ Per seipm. Hoc q̄dē ius cōe est: vt i ea eccia i q̄ in
titulat⁹ est: debeat deſuire. xx. q. i. c. i. ⁊. lxx. di. scōz. ⁊. lx
xi. di. c. clericos. ⁊. xci. di. eleutherij⁹. q̄nq; tñ in cāu ꝓt q̄s
ſuire ꝓ vicariū: vt cū parochialis eccia annexa est di
gnitati vel ꝓbende. j. de pbē. ertir pāde. ℈. q̄ vo. ⁊. c. erpo
suisti. Sūt āt q̄dā q̄ ꝓ alios fieri ñ ꝓñt de iure: vt officiū

calem assumpsit: nō est cogē
dus[a] deferre habitū clericalē

De clericis nō residentibus in ecclesia vel prebenda.

¶ x concilio sardicensi.

On liceat episco
po de ciuitate sua
transire[b] ad aliam
manifesta ē ei cau
sa[c] ꝓ qua facere hoc atten
tat: cum nullus sit inuentus
episcopus qui ad minorem[d]
de maiori ciuitate trāſiret.

¶ eo quartus.

¶ gestis: ⁊ infra. In sy
nodo anastasius pres
byter cardi. ti. bti mar
celli ab omnibus[e] canonice
est depositus[f] eo q̄ parochiā
suam per annos q̄nq; con
tra canonum instituta ō seru
it: ⁊ in alienis vsq; hodie de
moratur.

¶ x concilio lateranen.

Dia nonnulli moduz
auaritie non ponētes
dignitates[g] diuersas
eccliasticas ⁊ plures eccias p
rochiales sō sacroz canonū isti
tuta[h] nitūr accipe: vt cū vnū
offm vir[i] iplere sufficiāt: sic ipē
dia sibi vēdicēt plurimoz: ne

in ecclesia: nisi in casibus: vt dixi: vt hic patet. ff. de so
lu. inter artifices. ⁊. s. de offi. vic. e. qm̄ aptica. ℈. ij. ar g. ij.
q. iij. ℈. abolitio. quedā vero sunt que peralios fieri ꝓñt
C. de cadu. tol. l. vna. ℈. fin aūt.
l ¶ Priuetur. j. de plen. de mulcta. ⁊. s. de elec. cū in cūct
et ibi augeē pena
⁊ dic priuetur ea
rice.
Elatū. cō
cilio. s. c.
proximo.
n ¶ Cōtradicūt
ipso facto recedē
do scilicet.
o ¶ Cum effectu
Nota q̄ omba cuz
effectu sunt acci
pienda: de pe. dis.
i. ℈. hec aūt verba.
⁊. ff. nequis. e. qui
in ius vo. vi. exi.
si pluriū. ℈. videre.
ff. qō q̄sq; iu. l. i. ℈
B aūt. C. cōia ō le.
l. ij. ⁊. xvij. q. iij. si
quis suadente. ⁊.
xxiij. dist. psalmi
sta. ⁊. xvi. q. i. in ca
nonib⁹. ver. custo
des ch arrarū. nō.
ix. q. ij. instituti. Ex
quo enim institu
tiani sunt. debent ti
bi perpetuo ꝓma
nere. lxx. dist. san
ctorum. ⁊. lxxi. di.
c. clericos. ⁊. xx. q.
i. c. i.

id de ceteto fiat districtius in
hibemus. ¶ Cū igit eccia vel ec
clesiasticū ministeriuz cōmit
ti debuerit: talis ad h̄ ꝓsona q̄
ratur: que residere in loco et
curā eius p seipam[k] valeat ex
ercere. ¶ Dō si aliter actū fuerit ⁊
q̄ recepit q̄ ō ꝓtra sacros cano
nes accepit amittat: ⁊ qui de
derit largiendi potestate pri
uetur[l].

Alex. iij. eboracen. archiepo
¶ Elatum est nobis': q̄
cum in lateran. 'cōci.'
statutum sit: vt ꝓsone
tali eccie vel bñficium eccleſi
asti cum conferatur: que resi
dere in loco ⁊ curam eius p se
valeat exercere. nōnulli ad ec
clesias pñtati hoc se posse af
firmant. ſz efficere ꝺdi cūt[n]. ⁊
infra. Cū igit verba accipiēda
sint cum effectu[o]. tales si pre
sentati fuerint non debent ad
mitti. ⁊ admissi poterūt amo
ueri[p]. nisi forte de lnia suoz q
prelatoz vel studio lre vel ꝓ
aliis honestis causis contige
rit eos abesse. nec patrocina
ri debet eis appellationis dif
fugium[r]. si contra huiusmo
di intentionem decreti[o] fuerit

p ¶ Amoueri. j.
de ꝓbenda. quia in
tantum. ⁊. c. cum
non ignores. ꝓe
missa tamen admonitione infra eo. inter. ⁊. c. vltimo. ⁊
c. ex tue.
q ¶ Prelatoz. clericus enim sine lnia sui plati abesse
nō ꝺz: ēt ex iusta cā siue cā studioz: vt h̄ patet: sīn aliis
iustis cauſ: puta cā pegrinatiōis: de ꝓse. di. v. nō ꝺz. vel
ꝓ negociis suis. vij. q. i. pñtium g̃ multo minus abesse
r ¶ Diffugiū. ar. ℈. s. ō ap. pueīt. ij. ꝺz ex ñ iusta cā.
Jo. h̄ loq̄t ō eo q̄ hz curā aiaz. ⁊ q̄ exp̄sse ꝓmisit resīdē
ibi ō simplici bñficio ⁊ de eo q̄ exp̄sse n ꝓmiserat resīdē
ibi tamen pendente appellatione per alium debuitur i
ecclesia de beneficio illius. b.
s ¶ Decreti. de hoc nota. s. e. c. ꝓri.

Fraternitati. cōmendaticijs. lre cōmendatiue si
ue dimissorie dicunt quib⁹ cleric⁹ dimittit⁹ ⁊ ab
soluit a ptāte sui epi i quib⁹ ꝓhibet testimoniū
de vita ⁊ ordinib⁹ illius. De istis litteris satis hēs. lxxi
di. c. primat⁹. ⁊. c. extraneo. ⁊ duob⁹. c. se. ⁊ fine istis lit
teris epūs nō ꝺz clericū recipe alterius epi: vt ibi dicit
nec ordinare nec retinere: vt. lxxij. di. per totū. ⁊ cleric⁹
sine lnia sui epi eccīam suā dimittere nō ꝺz. s. de renū.
admonet. Item dicūt dimissorie q̄ dant appellantibus

qui vulgo apti dicũtur.ff.de.rr.fig.dimittorie.

Conquerente.vite verbo victus vetus ẽt ptinet.ff. de verbo.fig.verbo victus.

¶ Necessaria.vñ potius fuit sibi subueniendum.ar.j.de cẽsi.lib.vi.C.noua.vec.l.i.t.xxxiij.vnio

¶ Percipe.ad hãc non se refert papa in seqnnbus illõ opponit corã papa. viij.q.j.dilecti.ii. mi.eiq; ꝓsentit in ecclia pauptate laborer nõ potest dissentir.xci.c.cleri. ¶ Sufficiẽna i hac sufficiẽtia ꝓsi crane plura: nobilitas: scientia: qz tales psone maioribꝫ reddit ibus sunt honorã de.j.ti.pr.ỗ mlta in fi.dignitas ꝓsi cranda est.ff.de vsufruc.sed t siqdez.ꝑ.i.ita q pot fit sufficere sibi t suis t hospitalitatem fuare t iura epalia soluere.j. n.pr.ỗ mõachis. a ¶ Defuiat qõ cunqꝫ istoꝝ ꝓstiterit sufficiat ad repulsionem ipius ar s.de rescrip.inter cetera. Et sic pater: q clericus residentiam facere velet in ecclesia sua: alꝫs ꝓtea ỗ iure cõi priuari.s.ỗ ap.puenit.ij.t.j. e.inter.t.c.vlt.et precipue cum habet in ecclesia aliquam dignitatem.j.e.ex parte. nec in absentia aliquid pcipere velet.j.c.proxi.argu. nisi cõsuetudo in contrarium se habeat: supra de consti. cum omnes.t.j.eo.ad audientiam.argu.qz ibi ius cõmune fuit iuramento firmatum. Et est argu. q de iure cõmuni nullus potest habere plura beneficia quoruz alterum sufficiat.j.ti prox.cũ teneamur.t .s.de rescrip.cũ adeo.

Cetero.in seruitio. ¶ Nota q qui est in seruitio cpi ꝑ pñte reputat quo ad pceptionẽ bñficij: t eccle fuire intelligit.ar.vij.q.i.scire.t.xvi.q.i.similiter.t.xij.q.ij.hoc huius placiti.t.j.e.ad audiẽtiã.ar. ff.ỗ ercu.tu. iurispitos.t.C. de excusa.tu.l.vl.t qui est i seruitio papę pro presente habetur.ifra eodem cum dilectus.

c ¶ Victualia.huiusmodi victualia siue distributiones non dantur studentibus in theologia.j.de preben. licet

Ex parte.per.x.annorum.t ita videtur ecclesiam habere pro derelicto: per minus spaciuꝫ prima ri potuit.supra.e.c.ij.t.vij.q.i.presentium. tamen primo debet moneri: vt redeat.j.eo.c.proxi.t.c.in

interiectum. Idem.

Fraternitati.i.t infra.

Preterea clericum alterius diocesis absq; commendatitijs litteris sui episcopi non debes recipere.nisi pro eo receperis ab apo.se. mandatum. Idem.

Conquerente nobis.r. presbytero accepimus qd.g.clericus ab eo pro ecclesia sua.de qua vite necessaria vix potest percipere annuatim.xx.solidos extorquere conatur.asserens:beneficium istud in eadem ecclesia sibi fuisse collatum t infra. F. t.mandamus.quatenus si tibi constiterit.q dictus.g.habeat ecclesiastica beneficia sibi sufficiẽtia. vel q eidem ecclesie non deseruiat. sibi super prescripto beneficio silentium sublato impedimẽto appellationis imponas. Idem

Cetero.t infra. Statuimus ne canõicis donec in seruitio tuo fuerint. quicq; subtrahi debeat vel auferri.quod de communitatis sibi beneficio debetur nisi forte sint victualia que non consueuerunt absentib exhiberi. Celestinus tertius

Ex parte vestra nostro fuit ap.relatum: q ecclesie vestre decanus qui in partibus gallicanis sibi potius habitationem elegit iaz per.x.annorum spaciuꝫ ecclesia vestra ipsius presentiaz habere nequiuit. Quia nolumus ergo vt eadem ecclesia ỗ cani officio defraudet mãdamus ꝗtenus scribatis eidẽ.q suũ ibidẽ. officiũ vt decanus debeat exercere.q si vocatus venire noluerit.eligendi aliuz qui preesse ecclesie vestre valeat t prodesse.vobis extunc cõcedimus liberã facultatez

Innocentius.iij.c. ragusino.

Qualiter archiepiscopꝰ vester temeritate propria recessit ab ecclesia ragusinẽsi. nec iam vltra quadriennium expectatus redierit ꝑ litteras etiam vestras revocatus.et infra. Dis.v.mandamus quatenus.nisi forsitã iã redierit.vos post mensem a receptione pñtium personã vobis idoneã i archiepm eligatis. Idem ꝙstan.patriar.

Qualiter. quadriẽnnuꝫ.imo vltra annum abesse non debet: nisi iussio imperial eum detineat: in auc.quomodo oporteat episcopus ad ordi.§.illud etiam diffinim colla.i.t i auc.de sanc. episco.§ interdicimus.colla.nona.tamen quãdiu non renunciat:clericus semper est:t licet vagetur non habet ecclesiam pro derelicto:nisi contrahat contrariam negociationem:vt si fiat miles vel si contrahat matrimonium:vt supra de cleri.coniu.c.primo .vel nisi admonitus non redierit:vt infra eo.ti.c.proxi.t.c.vlti.et vij.q.i.peruenit.

i ¶ Redierit.sufficit si reuersus fuerit tempore receptionis litterarum vel vsq; ad mensem reuertatur post receptionem:quod est notabile vt tempus receptois consideretur.argu.supra de foro compe.licet.t.s. de appella.super eo.t.j.ritu.proximo.dilectus.ij.vbi de hoc: supra de rescrip.eam te.t.j. de vsur.quia frustra. In litteris contra vsurarios consideratur tempus subsequens non tempus date. Argu.contra supra de rescriptis.eam te.t.c.constitutus.

k ¶ Post mensem.adhuc indulget ei vnum mensem post receptionem litterarum si ne fit reuersus.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Inter q̃ttuor, iusta causa, qõ facere nõ velit: timo ri iusta cã subsit: velit petere lniam ab epo suo. s. e.c. relatũ. ⁊, de pse. di. v. ñ oz. ⁊ sic nõ est ar. a ꝺno sensu. s. vt iusta cã possint eẽ abñtes sine lnia plati. Dñ ẽar. q lonũ ñ é faciẽdũ siñ lnia plati. s. e. relatũ. et. xvi. q. i. monachi. Et h iõ ẽ: ne obedientia ꝓtemnat: qz ꝓpter obediẽtiã et lonũ ꝺz itermitti xi. q. iij. quid ergo

b Deserũt. q? mõi clici q̃ ita deserũt eccias suas vel ꝓtores appellãtur in canone. xxi q. ij. placuit. Et capit ab his q̃rũ ꝓfectũ vel ordinare nituntur: ar. xvij. q. ij. abbates.

c Ppe. h ad arbitriũ epi referẽ ꝓsideratis circũstantijs viarũ et distãtie. s. ve ap. cũ sit romana.

d Privari. nisi redierint in termio eis ꝓstituto post admonitiõez j. e. c. vl. ⁊. s. c. pri. in fi. iusto ipedimẽto cessante vt dicẽ ka sequens

e Impedimẽto q̃ ꝓbato sunt restituendi. xij. q. i. p̃ncipium. s. j. e. ⁊. c. vl. b.

Ex tue. publicari. sic s. ve v. et ꝓtu. cãm q̃. ⁊. c. vl. ff. ve dã. infec. l. iij. §. ꝓtor. ff. ꝺ lib. agno. l. i. i. Ñ̃ solo. nec ob. ff. q̃ sẽ. siñ ap. rescin. l. i. §. itẽ cum ex edicto. qz ibi nõ solenniter ꝓsitum est edictum.

g Per mẽses. ar. ꝺ. s. e. c. ij. ⁊. c. qualiter. ⁊. in auẽ. ve sanc. epi. §. interdicimus coll. ix. ar. ꝺ. Do. b tps statutũ ab lxie inꝓpellat ⁊ loco admonitiõis hẽtur. j. ve locato potuit. xvi. q. ij. placuit. Dnõ in casu isto moza non purgat: ar. xx. q. ij. puella. nisi ipedimẽtũ oñderit: quare venire nõ potuit: vt. vij. q. i. p̃ncipium. ⁊. j. e. c. vlt. Ergo ꝺ. q moza purgẽt. c. di. qm̃ ⁊ ar. lxxxvij. di. platum.

h Spoliari. i. suspendi. iuxta canonicas sanctiones ab administratione temꝓalium, ꝓcedendo postea cõtra eos, put sequitur in littera.

i Vt ipsos. s. vagabundos p̃latos: qz hic loquitur lra ve p̃latis tm̃: et eo q̃ ꝺz ab administratiõe remoueat: q̃ꝺ̃ p̃sunt ecclesijs. Qualiter sit ꝓcedendũ ꝺ istos ⁊ alios absentes plane dictũ est. s. vt lite nõ ꝓtes. qm̃ frequenter. §. porro

k Removeat. Ex isto mãdato speciali si sũt epiales ñ posset legatus ex generali mãdato. s. ve offi. vele. quod

Inter quattuor animalia: ⁊ infra. De clericis q̃ ecclesias vel pbẽdas sibi ꝓcessat siñ iusta ⁊ necessaria cãa

a deserũt b tuo p̃ꝓtum nõ accedẽte ꝓsensu: hoc tibi duximus rñ dẽdũ: q postꝫ ꝓgruo tpe fuerint expectati. nisi redierit ad illas. possũt eis iuste priuari

b dũmodo non sint iusto ipedimento detenti.

l dẽ archieõ panormitano.

Ex tue deuotionis. ⁊ infra. In ecclesijs eorum qui se fraudulẽter absentant. nec ad ipos valet citatio puenire trine citationis edictum facias publicari

f. ⁊ si nec sic curauerit obedire. ⁊ vltra sex

g mẽses suas deseruerit eccias. eis debent merito spoliari

b contra eos etiã ꝓcedat. vt ipsos

i per suspensionis. et excõicationis sententiã ad tuam obedientiam venire compellat. Quod si nec sic eorum malicia poterit emolliri eos. b. ti. sancte susanne presbyter card. ap. se. le. a spiritualiũ administratione remoueat

k. et quib ꝓsunt ecclesijs ve ꝓsonis idoneis faciat ꝓuideri. sed in eos ꝺ gradationis sentẽtiam non promulget. vt cum eis miseri corditer si expediat facilius agi

l possit.

Idem. alti siodorẽsi episcopo.

Te fraternitatis discretio postulauit. ⁊ infra. Quesiuisti ꝓterea vt cum interdum canonici. quibus studioꝝ gratia est indultum

m. vt in absentia sua fructus ꝓcipiãt pbẽdaꝝ suaꝝ acceptа lnia sed ad villas trãsferẽt vel castella in q̃bꝫ nullũ est vel minus competens exercitiũ studiorum

n vtrum prebendarum suarum fructus sint talibus ꝓferendi. Ad quod bre. r. eis qui huiusmodi fraudem cõmittunt

o. cum fraus ⁊ dol? nemini debeat patrocinium ꝺ partiri prefatam indulgentiam competere non debere

Honorius tertius preposito de valeriis.

Ex parte tua fuit propositum q̃ tempore quo recepisti preposituram de valeriis. prestitisti ve faciẽda residentia iuramentum. ⁊ infra. Postulationi tue. t. respondemus. q̃ si te non absẽtando inl fraudem prepositure tue iura fideliter prosequaris. cum ex hoc censeri debeas residens

p periurium

q nõ incurris.

Idem capitulo thetensi.

l Agi possit. Ꝺz nunq̃d surrogati remouerentur non credo: sed dispensabitur cum eis si necesse fuerit vt in ordinib tolerentur. Ar. ẽ hic. q ille qui ꝺp fuit. nõ possit restituere. ar. ve. pe. di. vi. placuit in fi. et ff. de q̃sti. l. i. in fi. ⁊ ff. ꝺ penis diui fratres. Ar. ꝺ. xi. q. iij epe. xlvi. di. clic

c.

m De fratrnitatis. ij dultũ ab epo suo. s. e. relatum. vt dic indultum a papa. in regijs enim ciuitatibꝰ ⁊ non in paruis villis siue castris iura vcẽda sunt: vt in prohemio digestoꝝ. ar. ꝺ. xij. q. ij. gloria et piscopi. ⁊. ff. ve off. p̃si. p̃si. sed lz.

n Studioꝝ. lz ideterminate duxerit studiũ: ꝺ meliori intelligẽduz est. ar. s. ve iureiurã. quãto. ar. ꝺ. e. ve elec. cuz nobis olim. j. ve censi. ex parte. ff. ve re. iur. semp i stipulatione. Item ar. q nõ est esse minus cõpetens ⁊ esse nullum. ar. s. ve trãsla. inter corporalia sic. ff. ve auc. tu. l. ij. ⁊. ff. qui satisda. co. l. quotiens. ⁊. ff. ad vell. l. q̃buis. §. si conuenerit. sed sufficit si sit studium conueniens siue mediocre. ff. ve edil. edic. sciendum. §. illud. ⁊. l. siquid. §. venditor.

o Committunt. ff. ve fur. itaq̃ fullo. §. sed nemo. et ff. ve arbi. ita demum. supra ve rescrip. sedes.

Ex parte. residens quandoq̃ censetur residens qui non est: vt hic. ⁊. j. c. prori. sic. ff. ve cap. ⁊ postlim. re. l. retro. dicetur. ⁊ quandoq̃ dicitur presens. qui in loris est. ff. ve procurato. presens. et qui est in eadem prouincia pro presente reputatur. C. ve presc. rip. long. temporis. l. vl. sic quãdoq̃ fingitur monachus qui non est. ar. j. ve regu. vidua. et. xxvij. dist. quod interrogasti.

q Periurii. vide q̃ inter venigne interp̃tat iuramentũ: ne ve periurio notet. si. s. de testi. cũ tu. ita tm̃. q̃ fraudulenter se non absentet. qz tunc periurii incurreret: sic j. ꝺ sen. ex. relatũ. ⁊ si eẽt i fruitio epi periurii nõ incurrit

s.e.cetero.qz p̃ p̃sente cẽſet.qz eccie tũc fuire intelligi tur.vñ.q.i.ſcire.ꝛ ĩõ eẽt ſi reuocaret̃ a papa.qz ei⁹ aucto ritas in iuramẽto illo intelligit̃ excepta.j.c. pri.ꝛ.s.de iureiur.veniẽtes.ꝛ.ix.q.iñ.p̃ principalẽ. Itẽ hẽs hic ar.q iuramẽtũ extendit̃ ad ea ꝺ̃ q̃lꝫ dictũ ñ fuit vl̃ cogitatu. ar.ĩ.s.de iureiur. c.penũ. Itẽ q̃ pro negocio p̃prio p̃t eẽ absens nec in curru priuilegiũ.s.de iureiu.p̃nitio.ꝛ.ñ q.i. phibent̃.vbi milites ppẽ iura mentũ accusaẽ p hibent̃.cñ nõ ob stãte iuramẽto cãz suã vl̃ suoz̃ pseq p̃nt. Inhoc.n.iu ramẽto exceptũ ĩ telligit̃ ppriũ fa ctũ.qz in generali ſmone psona lo quẽtis itelligit̃ ex cepta.l. de solu.i q̃stitio.ꝛ.ff.de con di.ꝛ ꝺmõ.q̃ bẽdi. ſ.plauti⁹.qz ordi nata charitas a se incipit. xxiñ.q.v. si nõ lz de pe.di.iñ. q̃ vult.

Q Vm dilec⁹ a⁹ ꝓstõe. nisi hoc di cũ fuiſz.nõ valu isset rescripti.s.de rescrip.ꝓstitut⁹.s. de offi.dele.ex pte ꝛ.j.de ſci.ex mul tiplici.

b Fructus. Nũ quid victualia q̃ tm̃ p̃sentiby ꝺsueuerũt dari.ꝺz hñe nõ e.e.de cetero.ꝛ.j.c.pri.si lz. Nã si de illis papa intellerit̃ set.mandasset vt tã q̃s vni ex residẽtiby ꝓuideret eis.j.ꝺ vr.sig.olim ar.s.de transla.inter corpoz alia.ꝛ.j.ꝺ ſci. ad audiẽtiã.ꝛ.l. de cadu.tol.l.vna.§.si vero in fi.ar.l. de rei vr.ac.l.vna.§.sciendum.

c Cũ familiares.nã ꝛ ipi ps corpis ei⁹ eẽ intelligunt vi.q.i.§.vꝛ.x.ex q̃ꝫ.ꝛ.l. ad.l.iul maiest.q̃squis.

d Obsequiales ex eo.n.coꝝ ꝺditio deterioꝝ esse ñ ꝺz. imo tũc gaudẽt ꝓulegio.qz excusant̃ a tutela.ff.de excu sa.tuto.iunsperitos.ꝛ.l.c.ti.l.vl. Et sic dicunt̃ p̃sentes q̃ in fruitio pape sunt.sic q̃ ẽt in fruitio epi sũt.s.e ꝺcetꝺ.

A Ꝺ audiẽtiã.ꝓstitutio.isti ꝓstituerũt.qꝺ ius cõe statuit ꝛ iurau erũt seruare ius cõe absentes.n. mbil pcipere ꝺñ t. nisi sit de cõsuetudine appro bata.s.de consst.cum omnes.

f Infirmitas.hpcipo satis puniũtur.qz ñ ꝺz addi af flictis afflictio.vñ.q.i.cũ pcussio.ꝛ.j.de cle. egro.c.i.ꝛ.c. ex pte.nõ em̃ ꝺz ei pena in culpã ꝓpri.di.v.c.i.in fi.ꝛ.c.ad eius vero.imo potius ẽ miserãdũ ꝛ ꝓpatiẽdũ .iiñ.q.ir. indicas.ꝛ.j.de cen.lz nec duplici dãno ꝺz alicꝫs affici. ff. de iure fo.l.iure succursum ẽ.ꝛ.ff.de cõdi.ob cãm.si pecu niã.§.lz si accepit.vñ p̃latus infirmus nõ repel lit̃.lz da tur ei coadiutoꝝ.vñ.q.i.q̃ius. Et famuli egri q̃s curam⁹ nobis seruire intelligunt̃.ff.de sta.libe.l.iñ.§.stichus.et tpe infirmitat̃ pascendi sunt.ff.ꝓmodati in reb.§.p̃ñt.

g In aplice.ꝛ si hoc nõ fuisset appositũ nihilomnus intelligeret̃.qz p̃ns censet̃.s.c.pri.ꝛ.s.e.ex parte vbi ab sens p̃ns censetur.nec plurũ incurrit.vt.j. vbi dicit cũ absentes dici ꝛc̃.ꝛ eius auctoritas semp intelligit̃ excep ta de iureiu.veniẽtes.ff.ad munici.ĩpatores.ꝛ.s.e.ex parte.q̃.

fructus integre ꝑcipiãt p̃bẽ daꝝ cũ absentes dici nõ debe ãt lz p̃ntes q̃ tecũ ꝓ tuo ꝛ ipi⁹ eccie seruitio cõmorant̃ k.

Grego.ix.patriarche ãthio chie ap.se.legato.

Q Vm ad hoc sint eccle siastica bñficia ꝺputa ta.ꝛ ifra. Sane nobis inotuit q eccia anthiochena mltis ex seruitoꝝ eius absentiby ẽ fe re destituta ministris l vñ mã dam⁹.q̃tenus nõ obstãtiby m apostolicis indulgẽtiis n ꝛ p̃ ꝺcessoꝝ tuoꝝ lnia o absentes canonicos ꝛ assistos p reuoces ad residẽdũ in eccia supdicta. ꝛ si nõ uenerint q tu de ipoꝝ bñficijs dũ absentes fuerint. ipe eccie facias cõgrue deser uire.in vtilitatẽ eiusdẽ qꝺ ex p̃fatis bñficijs supfuerit con uertendo. Idem

C lericos in eccl̃is tue iurisditõis bñficia que residẽtiã exigũt assecu tos.si ad ulteri⁹ diocesim ab

h Vtduo p hoc intellige.s.e.de ce tero.vt duo ex ca nonicis possint eẽ in seruitio epi.ita q non priuentur bñficio suo in teri Si vero plures es sent priuarent̃ ex eo q ꝺcedit de du obꝝ.intelligit̃ ꝓo hibere de pluribꝫ. ar.xxv. di.qualis ꝛ.s.de p̃sũpt.non ne ꝛ credo hoc sta tutum fuisse. ne i fraudem hoc aliq̃ pcurẽt ꝛ eccie ser uitiũ diminueret̃ ꝓpter illoꝝ absẽ tiam .ꝛ ex hoc vi detur q ultra duꝝ os nõ posset coge re eps.vt in seruiti o suo esset.

i Integre.non tñ pcipiunt victu alia q̃ tantũ p̃sen tiby ꝺant̃.s.e.ꝺce tero.vbi de hoc ꝛ i fra n.pri.licet lz

k Cõmorãt̃. et ita q̃ est in seruitõ epi.seruire eccie i telligitur.vt s.eo. cetero. vbi ꝺb.

C Vm ad hoc destituta ministris. Dec est iusta cã reuocandi eos.vt.xxi.q.ij.placuit.ꝛ qz in eo ma nere ꝺeberent in quo vocati sunt.e.cã.q.i.c.i.et. xx.di .sanctoꝝ

m Non obstantiby.nisi hoc diceret̃.non posset illos p̃tertu istarũ litterarũ reuocare.cũ de indulgẽtia cõces sa nõ facerent mẽtionẽ.s.de p̃scrip.veniẽs

n Indulgẽtijs.similis reuocatio ẽ.j.de decimis sugge stum.b.

o Licentia.ꝛ si de hoc non fuisset facta mentio.nihil ominus valuissent lr̃e.qz indulgẽtia nõ extẽdebat̃ post mortẽ illoꝝ.vnde statim expirauit cũ in p̃iudiciũ eccie nihil facere possit.qõ si fecerit successoꝝ poterit reuoca re.j.de dona.c.ũ.ꝛ penult.

p Assistos.vocat assistos bñficiatos q̃ nõ sũt canonici q̃ seruire ꝺebẽt eccie nec vocãtur ꝺd cões tractat⁹ cuꝫ canonicis.ꝛ dicunt̃ assisq̃ quasi assidui.in multis eccle sijs sunt plures tales q̃ mãsionarij dicunt̃.

q Venerint.ar.ĩ.s.e.inter q̃tuor.ꝛ.c.ex tue.ꝛ.s ꝺ ap puenit.q̃.ꝛ.vñ.q.i.p̃sentiũ.vbi ex toto priuãt̃ si ñ rede ant ad terminũ sibi p̃fixũ. Hic papa mitius voluit age re cũ eis ꝓpter indulgentiã.vñ nõ ꝓuant̃ statim sic illi q̃ nõ hñt indulgẽtiã.j.ca.pri.ꝛ satis priuant̃.qz bñficia eis subtrahunt̃ ex toto vt sic indirecte fiant volẽtes p ammissionẽ beneficiorũ.fic.s.de eta.ꝛ q̃lit.queris.tñ si diu ꝑdurarent in sua cõtumacia poterit illos ex toto p uare p iura p̃dicta.ĩ.c pri.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Clericos licentia sine licētia epi clericus se absentare ñ dz.s.e.inter q̄uor.et de iusta cā.s.correlatū.r de con.di.v.non oportet.q̄.b.

a Redierint.no.q̄ clericus siue de licētia sui epi siue sine licētia sit absens.p̄us ē monēdus vt redeat q̄ p̄uetur bñficio suo vt hic patet.r.s.e.inter.r.c.ex tue. Super hoc tñ distingue.quia aut hz ecclesiā p̄ relicto aut nō. Si hz eā p̄ relicto.puta qz ꝓfit mrimonium vl̄ factus ē miles. vl̄ ioculator.cū de hoc ꝓstiterit ep̄us statim p̄t ecciam alicui alq̄ ꝓferre. s. de cle.ꝓiu.c.i.r.lxxij.di.siqs vl̄ si recepit aliā eccīam hñtē curā aiaꝝ cū p̄us talē haberet. j.ti.p̄i.de multa. Si vero ñ hz eam p̄ relicto.monēdus ē si ꝓparet tē fiat p̄ vt hic dicit si nō cōparet quia vagabūd⁹ discurrit.tunc fiat qđ dr̄ s.e. ex tue.de hac materia plenius dictū ē.s.vt lite.ñ ꝓte.qm̄ frequēter ¶.p̄ro.v. si vero b Excusationē rōnabilē.puta qz erat infirmus. q̄re venire nō potuit. vij.q.i.p̄ntiū. vel hz ibi capitales.inimicitias.ita q̄ illuc venire nō audet s.de elec.bone.q̄. vl̄ alia q̄cūq̄ iusta cā. ita q̄ venire nō possit tūc si p̄cederet ꝺ ipm nō p̄iudicaret ei.ar.s.de testi.in nōie dñi. Et.ar.ē hic semp rōem eē reddēdā ꝺ oībus.sic.s.de rescrip.siqñ.

Vt nullus.supple statuimus.

c Cōsanguinitat. Doc intellige de bōis eccīa stic. vt dic lra. vl̄ ꝺ his q̄ ituitu eccie q̄sita sūt illa neq̄ ex testa mēto nec ab intestato trāseūt ad ꝓsanguineos siue sint bona mobilia siue ñ.hz eccie remanēt Alia vero bona q̄ intuitu p̄sone vl̄ de hereditate alicuius puenerūt ad eos.trāseūt ad cōsanguineos ab intestato vl̄ ex testamēto p̄m dispositōem clericoꝝ.j.de testa.c.i.r.c.cū in officīs.r.c.ad hec.r.c.relatū.q̄. Et ita hr rectoria succedit eccīa loco cū nō hz.viij.q.i.applica.et s.de fi.p̄ref.p̄sentiū.r.c.cōquerēte.r.c.ex transmissa.r.j de decī.ad b.r.j.de iure repa.cōsuluit.r.j.de instī.ad decorē

Non liceat clericos.indistincte dicit de oīb. et iō vī q̄ oīb teneant in q̄busc̄ūq̄ ordinib. arg. s.de fi.p̄by. ꝓposuit.r.xxviij.di.de his. Appellatōe em̄ clericoꝝ omnes in mīoribꝫ ordīb r maioribꝫ cōtinēt.xi.q.i.de psona.xxi.di.c.cleros.c.clericos.nisi hēat de suo vñ viuere possit.j.e.eps.r.c.tuis. Eccīa tñ romana nō ꝓsuevit cogere epos.nisi p̄ his qui sunt in sacris f Viuere.ar.lxx.di.c. ordinib.j.e.cū glm apostolū. i.r.q̄. Illud corrigit in odiū epoꝝ.j.e.c.cū glm apl̄m.

Ratio applicet.i.approp̄et.s.vt.tāq̄ ꝓpriū reputet qđ ē eccie. r sic nō obuiat qđ hic dr̄ diuisiōi p̄bendaꝝ.sic exponit.xxv.q.i.q̄ ad ꝓpetuā.q̄.i.

Episcopus.diaconū.idē ē de subdi. §.si ergo. diacono.j.e.cū glm.r idē vī de minoribꝫ ordinibꝫ. s.e.nō liceat

i Necessaria cōsideratis facultatibꝫ eccie r dignitate ip̄ius clerici. ar.ff.de cibarīs.r ali.le.cū alimēta. r.ff.de iure d.q̄ro r.s.de vi.r hꝫ.cle. qm̄.r.ff.de vsufru sed r fiḋ.§.i.r.j.e de multa.

k Subsidium. Innuit hic q̄ aliq̄s sine titulo ecclastico possit ordinari erquo hz de suo vñ viuere possit.r ē verū.j.e.tuis.r facit ad b.q̄. q.i.illi q̄.r.xvi.q.i. c.vlt.r.i.q.vj.c.clericos.r.c.se.qz intelligit ordīari ad titulum sui patrimonij.r talis censet in p̄sona re hꝫ gaudere p̄uilegio clericali.xxj. q.vj.eccīaꝝ sentios r.xvi.q.i.sunt.qz de foro eccie facit ē hz nō hēat eccīaz

Quia intāl tū plures. q̄d iurꝫ sit ꝺ hoc. plenedr̄.s. de elec.dudum.q̄.

Hz q̄d si aliq̄s hēat plura bñficia p̄ dispēsatōem nūq̄d vocabit ad capitulū vtriusq̄ eccie.p negocijs siue electionibꝫ.credo q̄ sic si ē in tali loco vñ cōmode vocari possit nisi cōsuetudo eccie approbata faceret in cōtrū. qz ex quo cū eo dispēsat in eccīa.p̄ consequēs in oībꝫ accessoriis dispensat.r sic seruat.s.de ele.in genesi.r corā vno epo cōuenit tm̄ de his q̄ ad vnā p̄tinēt ecciam.sicut cōuenit q̄s rōne possessionis vbicūq̄ res sit rei vēdicatōe. hz ibi nō hēat domiciliū. C.vbi in rē acti.l.vlt. r.s.de foro ꝓpe.sane.r.c.fi. Et sic q̄ hz duas eccīas in diuersis episcopatibꝫ.vtrobiq̄ intelligit hr̄e domiciliū.arg.de rescrip.dilectus filius.q̄.

m Nec duabꝫ.sic.s.ti.p̄ri.c.quia non nlli.r.xvi.q.i.c. p̄esbyteros.

n Canonibꝫ q̄s hēs.lxx.di.c.sanctorum.r.xxi.q.i.c.i. r p totam questionem.

o Animarum.nisi p̄ dispensatōem obtineant illas. vt.s.de elec.dudum.q̄.

Cum teneamur.aliud bñficiū. Et ita siq̄s hēat aliud bñficiū.p̄t excapi ꝺ eū.s.de rescrip.c.cū adeo r.c.si ꝓponēte. vbi de hac materia plene tractatur.nisi excipiens sil̄r hēat plura bñficia.s.de excep.cū ecclesiastice.

q Sustētari.ergo vī q̄ si non potest commode sustētari nō oportet fieri mētionē quod satis videtur equū. sed tutius est.q̄ de ipso faciat mentionem quātūcūq̄

sit modicū. qz vī doloſe tacuiſſe. vt citius obtineat lr̄as qz ſimpliciter ſe clericum appellauit. Si vero dixiſſet ſe nullū beneficiū aſſecutū. cū habuerit tenue. nō valent lr̄e. s. de reſcrip. ſi pponente aliquo.

r Si nō potes. arg. id ſolū fieri poſſe. qđ cōmode vel iure fit ☞ ſine ſcan dalo. ff. de ꝟb. ſignī. l. nepos. ff. de vſu. ☞ habi. l. nō aliter ☞ rc̄ſ. q. ij. faciat homo. Et ſic ppē ſcā dalū qđlīz rece dē a iure. ar. s. de de. cōm. cū olim s Equanimiter arg. qđ mādatū ſu periozis ñ ē neceſſe adipleri. vbi ra tio nō adimplēdi p̄ reddi. arg. s. de ſcrip. ſiqñ ar. s. ti pri. c. vlt.

Referēte aſ ſignauit. qđ hic di cit. vī de iure com muni ſpectare ad epm. xvi. q. vi. ca. nullus. ☞ s. de of. archi. c. cū ſatȝ. ni ſi hoc hēat archi diaconus de con ſuetudine p̄ſcrip ta. ar. j. de ecc̄ſ. p̄ latorū. c. ij. ☞ s. de offi. ordi. c. vlt. de hac materia q̄re. s. de ef. oz. paſtora lis. b.

v Appellauit. ☞ ſic omittē medi us ſicȝ. dñs nō. n. nū ci. ſignificambus ar. ꝺ s. de ap. dilecti filij p̄zioz. dic vt ibi. Lau. dixit qđ iō qz omiſit mediū nō tenuit appellatio. vñ poſtea tenu it ſnia excōicatōis lata ab archidiacono in pbr̄m. ſz hoc nō ē verū. qz appellatio illa finita erat poſtq̄z fuit reſti tutus ſacerdos in priſtinū ſtatū. ☞ de conſuetudine ap pellat ab archidiacono ad archiep̄m. ſz archidiaconus p illā reſtitutōez iterū vocauit pbr̄m ad ſe. ☞ qz non venit ip̄m excōicauit. ☞ ſic tenuit ſnia ñ obſtante appellatōe q diu terminata erat ☞ finita.

x Excōicatōnis aſtrinxit. ſic patz qđ archidiaconi p̄ñt excōicare. j. de eo qui fur. oz. re. c. i.

y Quā maluerit. iſte volebat vtrāq̄z tenere. ſz vī qđ vtrāq̄z debuit ſpoliari. vij. q. i. ſiq̄s ep̄s. qđ ꝺcedebat a la. ☞ diſpenſatiue reſeruat ei altera. qđ nō credo. qz illō decretū ſpāliter loquit in ep̄o. ☞ ſz nō debuerit iſte recip re ſecundā. cū nō debebat. ꝓpterea ꝓdere vtrāq̄z ſcōm il la tēpora ſed alteram tm̄. vt. j. e. c. ꝓterea. Hodie vero illud verū ē qđ q̄ recepit ſecūdā hñtē curā aiaꝝ. cū prius talē hēret ip̄o iure vacat prima. ☞ ſi vtrāq̄z retinere cōtē derit. ſpoliet vtrāq̄z. j. e. de multa. al's nihil adūceret cō ſtitutio illa.

z Carēti. argu. qđ q̄ hz aliud bñficiū. non p̄ōt obtinere f̄m vī lr̄as impetrare. niſi de p̄ facere mentōem. s. c. pri ☞ s. de reſcrip. cū adeo. ☞ c. ſi pponente. qz habēti dare nihil aliud eſt q̄ꝑ ꝓdere. vt. i. q. ij. paſtoz niſi ꝑ diſpēſatōz

s. de elec. dudū. ij. ☞ q̄ bñficiū hz. nō reputāt idoneus ad aliū. j. e. ſuper. b.

Maioribꝫ. in minimis. ar. qđ idē iuris eſt in ꝑ uis qđ in magnis. xiiij. q. vl. c. vl. s. de ap. c. de appellationibꝫ. ☞ ita magnū iudicabis ☞ par uū. s. de iu. nouit.

Item ē ar. qđ idē eſt iuris in parte qđ in toto. ar. i. q. i. ſi ꝙs epūs. ber.

b Diuiſionem ſine iuſta cauſa. j. e. cū cām. Ex iuſta cā ꝑt vna p̄benda diuidi in duas cū vacat. ſi facultas reſ ſufficiāt. j. e. va cante. ar. j. e. ſignificatū. ☞ j. ꝺ ec. edi ad audiētiā. ☞ ſic erūt duo iura. ſed duo ad vnam pre bendā eligi ñ p̄ñt vī vnus vnā me dietatē hēat. ☞ al ter aliā. vī qđ vn erp ecrat quouſq̄z alia vacabit. īmo talis electio ē caſ ſanda. j. e. tue. fra termitatis. ☞ c. ꝺi lecto. ber.

c Permutatōz. dignitatuz ꝓmu tatio dignitatum aut etiā p̄bendaꝝ ſiñ auctoritate iu periozis fieri nō ꝑt qđ q̄ fecerit eiſdē ſunt ſpoliandi. j. ꝺ re. ꝓmu. cū olim. niſi diſpenſatū fu erit cū illis. j. e. ti. c cū vniuerſorū. ſuperior vero ſi viderit expedire hoc face re p̄t. vt. j. e. ti. queſitum. ber.

Relatū in ꝓmiſſis. ar. qđ ea q̄ ꝓmittunt ſunt ope adīplēda. s. ꝺ pac. ſ̄liter. ☞ xij. q. v. qz. ioannes. ☞ xxij. q. vl. c. ſi. Sed vī qđ talis ꝓmiſſio nō tene at. qz bñficiū ñ ꝑt ꝓmitti vī ꝺcedi añq̄z vacat. j. de ꝺceſ. p̄ben. ☞ ec. nō va. nulla. Ꝺo. dicas. qđ hec ꝓmiſſio licita fuit. qz hic ꝓmo receptus fuit in frēm ☞ canonicum. ☞ eo pure recepto ꝓmiſit ei ep̄s ꝺferre ꝓmam p̄bēdā vacatu rā. ☞ hoc nō ē ꝺtra ius. imo ad hoc tenebatur ep̄s de iu re. qz eoip̄o q̄ dedit canonicatū. ꝑ ꝺñs obligauit ſe ad p̄bendā ēt ſine ꝓmiſſione erp̄ſſa. qz alterū ſine altero diu eē nō ꝑt. i. q. iij. ſiq̄s obiecerit. ff. de tecur. herēnius. vñ iſte taliter inſtitutus p̄ōt agere ꝺ ep̄m. vt cōferat ei p̄bēda in eccia illa in qua ē receptus. vt dicit in fi. Ꝓ miſſio vero ſiue collatio bñficij nō vacātis nulla ē. ☞ ſic loquit c. j. de ꝺceſ. p̄b. nulla. ☞ c. latū. ☞ c. ex tenore. ☞ iſte n ullā hz petitōem ex tali ꝓmiſſiōe ſeu collatōne.

e Vacauerit. ar. ꝺ. j. e. dilectus filius. ibi ſoluitur.

f Liberaliter. imo vī qđ ex neceſſitate. qz ep̄s nō hz li bertatem neceſſarie electōis. ar. ff. de le. ij. vnū ex fami lia. ☞ in neceſſitate nō ē liberalitas. ff. de adimē. le. rem legatā. ☞ ff. de v. inter vi. ☞ vxo. ſiq̄s ꝑ vxo. qz nec eam ꝑt ſibi retinere. s. de of. ap̄ſtol. vt ſingule ſo. Liber alitas eſt vt ei p̄uideat ſine coactōe. ☞ hz neceſſe hꝫ alēat

ꝓferre bñficiū nō tñ hz ncce ꝓferre isti vel illi. ⁊ ita si ꝓferat tibi gram facit. cū ea tibi nō teneat ꝓferre. ⁊ sic liberalitas ⁊ necessitas circa diuersa referūt. sed hic necesse hēbat ꝓferre cū ita esset instituꝯ. ⁊ ꝓmiserit ei ꝓferre primam prebendam que vacaret ibidem.

ADaricie. idolozuꝫ. xxvij. q. i. idolatria. ⁊ lxvj. dist. c. bonozū. ⁊ in auc. vt iudi. fine q̄ quo sup. ꝙ. cogitatio. vltra medium colla. q.

b ¶ Portiões. ß pōt intelligi quātomonachi certā portionē assignāt ꝑsbyteris ⁊ totū qđ supest approp̄riāt vsibꝫ suis.

c ¶ Reddit. ß intelligē q̄n monachi certā ptē ꝓpriū. ⁊ totū aliud dimittūt capellanis suis sine cōsensu archiepi sui. ꝯ ei sint ibi ecclī. si clerici certā ptē ꝓpriū. ⁊ monachi totū aliud et ex eo qđ dicit sine ꝓsensu archiepi. videt ꝙ de ꝓsensu ipsi⁹ ß facere possint ⁊ diminuere. et prochias diuidē qđ nō ē iusta de cā. j. de ec. edi. ad audientiā. ⁊. j. de excess. pla. sicut vnire. ⁊. xvi. q. i. ꝓcipim⁹. §. si cui duo. ⁊ ar. j. ō his q̄ si. a pla. si. ꝓsen. ca. cū aplica. ⁊. j. de censi. q̄to. ⁊ sic ꝓ nō diuidē prochiā iusta de cā. vt patz ꝑ iura ꝓdicta pñt etiā reddi⁹ diminuere. puta si eccīe facultates essent ꝛpliate vt fit de augmēto ⁊ monachi sentiāt vtilitatē. cū hmōi eccīe subsint eis q̄ ad tpalia. q. de hmōi vide⁊ loq. c. ⁊ j. e. de monach.

IGnificatū. ita q̄ ar. ꝓsueuit hic notari. q̄ ī spiritualib⁹ pōt interuenire pactio siue cōditio. s. de elec. ſignificasti. ar. de nās. ac. c. q̄. Ar. ō. s. ō pac. c. vl. ⁊ i. q. q̄. quā pio. Ro. vt nulla sit dubitatio. sic intelige. q̄ nulla ꝓditio siue pactio hic apposita fuit cū aliq̄ ꝑsona. sed cā ꝑ me vacāte illa prebenda ꝓstituet ūt. vt qui ad illā prebendā eligeret⁹. on⁹ istud subiret. vt sic res trāsiret cū suo onere. ff. de pig. ac. si ꝙuenerit. §. q̄. ⁊. j. de pignor. ex facto. ⁊. ff. de vsufruc. l. vsufructu legato. l. si prendētes. §. preterea. ⁊ optimū ar. j. vt ec. bñ. si. di. ꝓse. vt nām ad finē et hec ꝓditio licita ē ⁊ honesta ꝑ diuino cultu apposita. Quidā etiā dicūt. q̄ simplicit posset eligi tali ꝓditione apposita. Ez q̄d esset si ꝓditio esset illicita. videt ꝙ ꝓditione fracta collatio siue institutio teneat. ar. insti. de hered. insti. §. heres ⁊ pure. ⁊. j. e. dilecto. ⁊ turpis ꝓditio ꝑ non adiecta habet. j. de ꝓdi. appo. c. vl. Dec vera ecīt. nisi obstaret simonia. vin. Item ar. q̄ sacerdos pōt recipere pecuniā vt celebret diuina. q̄ sic opas suas vt pu⁹ locare. ar. x. q. iij. relatū. ⁊. vij. q. ij. charitatē. ⁊. c. q̄ct ꝙ. ij. j. de simo. cū sit. ⁊. i. q. ij. c. vl. q̄ suis stipēdiis ß facē nō cogit. s. de ꝑscrip. cū ex officio. Ar. ō. j. de simo. cū in eccīe corpꝛet Si nullū hz bñficiū eccīasticū ⁊ one cui⁹ ad ß teneat. pō

MAricie q̄ ē idolopa⁹ seruit⁹. ⁊ infra. Intellexim⁹ q̄ in eccīis vtis de q̄b certas pēsiões cōsueuistis pcipere. portiões[b] vl antiq̄s reddit⁹ minoratis[c]. q̄s nō nulli clerici eccīap ipap olim hūile noscunt⁊ infra. Ideoq̄ mādamus quatenus si q̄s portiones vl antiquos reddit⁹ clericis sine cōsensu a ꝓpriis minuere vl parochias diuidere presumpsistis. ad integritatē pristinā reuocetis. ¶ de preposito ⁊ capl'o insul'.

SIgnificatū est nobis q̄ quidā sacerdoti ꝑbēdaz vnā in eccīa vra cōi voluntate tradistis. ita ꝙ missam de sancta maria nisi corporis infirmitate grauatus debeat q̄tidie celebrare. ⁊ eccīaz vestraz nō nisi cōi tā ꝓpositi q̄z capellāi[e] assensu possit dimittere. vl cuiq̄ ꝑbende illius āniuersariū celebrare[f]. Quā fiq̄dē istoz eatenꝰ ꝓfirmam⁹. vt ꝓdict⁹ sacerdos nisi infirmitate corpis fuerit impedit⁹ assidue ꝺbeat obsequiū iuū ipēdere eccīe memorate ⁊ quāto frequētī⁹ pt salua[b] hōestate sua. ⁊ debita deuotōe missaz solēnia celebrare. nec sibi liceat hoc illi subtrahere siue cā voluptatis[b] siue te ad aliā eccīesiā transferēdo. ¶ dem vni gozeñ. archiepo.

EM monachis q̄ vicarios parochialiū eccīap grauant. vt hospitalitatē tenere nō possint. eā. puidētiā habeas ꝙ ad pñtatōem mā chozū nullū recipias. nisi tāti ū eis de ꝓuentib⁹ eccīe corā te fuerit assignatum. vñ iura episcopalia possint ꝑsoluere. ⁊ cō grua sustētatōz habere. dē salernitano archiepo.

g ¶ Salua honestate. i. sine pctō. Bō dicit q̄n esset honestū vt bis vel ter missam in die celebraret. de ꝑe. dist. i. sufficit. ⁊. j. de ce. miss. ⁊ referēte

h ¶ Voluptatis īn religiōis cā posset ad aliā eccīaz se trāsferre petita licētia cuius non obtēta. j. de reg. ꝓ q̄busdaz.

OE monachis. hospitalitatē. ad quā clerici papue tenent. xiij. di. §. i. et lxxxv. di. fiorentinū. q̄ q̄quid hñt clerici pauperū est. xvi. q. i. c. vi.

i ¶ De ꝓuēdis eccīe. ꝙ b pa. z. q̄ loquit de eccīesiis q̄ sunt mōchoꝝ q̄ ad tpalia in q̄bus pñt monachi sibi oīa appropriare ⁊ refuata honesta sustētatiōe ꝑsbytero vt hic dicit. multo magis vbi hñt eccīas q̄ ad spūalia ⁊ tpalia. Si vo hñt eccīā ex ꝓcessiōe laici vel ꝓfessione epi idem est. q̄ ⁊ tpalia tūc hñt. ar. xv. q. i. c. vl. ⁊. j. de ꝓuis. cū ⁊ plātare. §. in eccīesiis. Si nō accedit ꝓsensus epi nihil valet ꝓcessio laici. j. de iurepa. c. q̄ō aūt i fi. ⁊. c. illud. Si hñt eccīaz ex ꝓcessiōe epoꝝ. si certa forma fuit apposita illa seruet⁊ ff. de pac. in tradit. ōib⁹. si plēo iure ipsam ꝓtulit pleno iure hñt eā si simplicit ꝓtulit ecclesiā cathedraticū ⁊ cognitionē retinet epus. j. de. w. pastoral. Si vo est fundatione monachi eccīas obtinet. hñt eas tm quo ad tpalia. xvi. q. ij. c. i. ⁊. e. pr. ⁊ vl. nisi essent ꝓuilegiati cū oīb⁹ capellis habitis ⁊ hñdis. ⁊ si nō hñt ꝓuilegiū. hēbūt tpalia reseruata sufficiēter sustētatiōe ꝑsbytero. ⁊ eps hz ibi institutionē ad pñtationē monachoꝝ. ⁊ ei subest ꝑsbyter q̄ ad tpalia ⁊ hic pōt intelligi hec verba. ⁊. j. de ꝓuis. cū ecclesiā plātare. §. in eccīesiis. Q̄nq̄ monachi hñt iuspatronatus tm. ⁊ tūc nihil hñt. nisi solā pñtationē. j. ō iurepa. cū seculū. cū trāseat cū vniuersitate vt ibi. In q̄ q̄ cāu locū hz qđ dī q̄ cēsus vel pēsio nō augeat⁊ de pac. cū clerici. et. j. ō cēsi. ꝓhibem⁹. ⁊. e. e. auaricie. Pōt dici. q̄ vbi monachi hñt eccīesias ex donatiōe epoꝝ q̄ ad tpalia. a suis ꝓpriis impositꝰ nō debet augeri. vel cū ex donatiōe laicoꝝ ius tm recipiūt ꝓnatꝰ. cēsus q̄ ab inicio fuit impositus augeri nō debet. j. de cēsi. scietes. sine iusta cā. ⁊ rōnabiliter de ꝓsensu epi. vt dictū est. s. e. auaricie. In alijs vo casibus. puta cū pleno iure hñt eccīas q̄ ad tpalia ⁊ spūalia possideret eas pñt pleno iure. Q̄nq̄ tñ monachi totū applicāt vsibꝫ suis reseruata honesta sustētatiōe ꝑsbytero. vt hic. Q̄nq̄ certā ptē recipiūt sine certā dimittūt ꝑ sbytero. aliud totum sibi retinēt. vt s. e. auaricie. ⁊ ß fin

Ad.i vna ſ.e.ō mlta in ſi.idē in diuerſ.vt ibi.ꝛ j.c.pr.ꝛ.s.e.qz in tm̄.ꝛ.s.ō de. ñ reſi. qz nōnulli
b Officia.i.dignitates vl̄ ꝓſonat⁹.lxxxix.di. c.ſingula.ꝛ.xx.q.ij.ſicut.ꝛ.j.e.cū nō ingres.ꝛ.j.e.ō mlta. uiſi p diſpēlationē ap̄lice ſedis.vt ibi.ꝛ.s.ō elec.duō.q̄.

Deterea. regularit̄ Arg.q̄ canonicus regularis pōt fieri archidiacon⁹.ar.lviij.di.c. i.ꝛ.lxxij.di. q̄rundam.ꝛ.j.ō ſta. regu. q̄ vei timorez. Sic nec monach⁹ in diuerſ monaſterijs eſſe pōt.nec abbas p̄fici.j.ō reli.w.c.vl. Sic non pōt q̄s hr̄e plures p ſonat⁹ in eadē ecclēſia aut etiaz in diuerſ.j.e.ō mlta et.s.c.pr.

d Valuerit. ſic.s. e.c. referēte. Et ſic habuit opinionē fm iſta iura hodie nō hz optionē imo recipiēdo ſecūdā dignitatez ipſo iure vacat p ma. ꝛ ſi ꝓdēderet retinere vtrāq; p uare nō vtraq;.j.e.ō multa. Cū.n. mili ne ſint diſtincte. ꝛ pſone illis reputa te debēt eē diſtincte. vñ nemo pōt eſſe i duobꝰ collegijs ſimil. ff. ō col. illi.l.i.ſ. vl. nec duas militias hr̄e C q̄ mili. nō poſ.l.iij ꝛ.l.v.ſ. imposterū li.xij. nec duos honores. ff. ad mūicip. lilert⁹. ſ. p̄ſcriptio ergo mlt⁹ forz⁹ hic ſunt i ſpūalibꝰ honoribꝰ obſuāda. b

Adhuc licet. ꝛ infra. Illud ē oi rōni ꝓtrarium. vt vn⁹ clericus in vna vel diuerſis eccleſijs. pluresq; dignitates vel p̄ſonat⁹ obtineat cū ſingula officia b in eccleſijs aſſiduitatē exigāt p̄ſonarum.

Idem Burdegalen. archiepō.

Deterea. g. q̄ in tuaꝛ tolosana eccl'ia ē archidiacon⁹ ōſtitut⁹. ꝛ ī vtraq; eccleſia regl'ariter c profeſſus. mādam⁹ ꝰten⁹ eūdem altero quē maluerit d archidiaconatu facias eē ꝓtentū.

Idez cantuarien. archiepiſcopo.

Cum ñ ignores. q̄ vna eccleſia e vni⁹ debeat eſſe ſacerdotiz. ꝛ infra. Cū igit̄ nūci⁹ pbr̄i q̄ in duabꝰ eccleſijs locū hr̄e ꝓtēdit f ꝛ q̄daz clerici alteri⁹ eccleſie ad nr̄am p̄ntiā acceſſerit ꝓtra eum nos attēdētes nō eē ꝓueniens. vt idē pbr̄ locū hēat in duabꝰ eccleſijs mādam⁹. ꝰten⁹ ipſum bñficio q̄ hz facias manere ꝓtētū g. Cū ſi forte archipbr̄ et clerici alteri⁹ eccleſie. in quz ꝓſenſerint h. eis nūc diſſentiētibꝰ cū ipſoꝝ ſcādalo i nō debet locū in ipſa eccl'ia q̄rere vl̄ hr̄e.

I tino. iij. zamor. epiſcopo.

Cum fm ap̄lm q̄ altari ſeruit. viuere debeat de altari k. ꝛ q̄ ad on⁹ eligit repelli l ū dza mercede. pza ſimili. vt clerici viuere debeant ō p̄timō Io ieſu chriſti cui⁹ obſeq̄o m ōputāt vt ipſa nomis n rō p̄ſuadet. cū. n. a cleros q̄ ē ſors o vel hereditas clerici appellēt. qz ī ſui ordiatiōe vel aſſumūt p in hereditatē dñi. vel aſſequū q hereditatē in ipſo. vt vere poſſint pſallere cū p ꝓpheta dicēte dñs pōs hereditatis mee: dignū r ē vt eccl'iaſticis ſtipēdijs ſuſtētēt in q̄ ꝛ per quā diuinis obſequijs aſcribunt. Iz aūt p̄deceſſoꝛes s nr̄i ordiatiōes t eoꝝ q̄ ſine certo titulo ꝓmouēt in iniuriā ordinātiū irritas v eē voluerit. ꝛ in anes nos tñ benign⁹ agere cupiētes tādiu p ordiatoꝛes vel ſucceſſoꝛes x eoꝝ puideri volumus ordiat⁹: donec p eos eccleſiaſtica bñficia ꝓſequāt. In de ē q̄ cū. g. latoꝛ p̄ntiū a p̄deceſſoꝛe tuo fuerit ad ſubdiaconatū nullo p̄tāte ꝓmot⁹ mādam⁹ ꝰten⁹ ſi eū hi q̄b⁹ examinationē ip ſi⁹ duxim⁹ cōmittē

i Scandalo. Ar. q̄ ꝓter ſcādalū q̄nq; recedit a iure s.c. cū teneamur. ꝛ.s. de tempo. oꝛ. ad aures.

Cum fm ap̄lm. de altari. xij. q.j. ex his.

l Repelli. ad quē ſpectat onus ꝛ emolumentū. xij. q.ij. charitatē. ꝛ.c. quicūq;. ꝛ.c. eccleſiaſticis ꝛ ecōuerſo nō eſt ferēdus his q̄ lucrū aūplectit. onuſ aūt ſubire recuſat C. de caduc. tol. l. vna p ſcō.

m Obſequio. Non tibi ſed dño grauis ē. cui ſeruit egeſtas. arg. xcij. di. diaconi. lau.

n Nois ratio. xxi. di. cleros ꝛ clericos. ꝛ. xvi. q.j. ſi cupis. ꝛ nomia debent eſſe ꝓſonātia rebꝰ iſti. de vna. § eſt ꝛ aliud.

o Sors. xij. q.j. c. cui portio.

p Aſſumūtur. vt qui ordinant ſine bñficio vel aſſumunt. vt habeant hēditatē dñi.

q Aſſequūt. ſ. q̄ ad bñficiū recipiunt. iſti ī ſua ordinatione ſtatim ꝓſequunt hereditatē dñi.

r Dignū. xij. q. ij. eccleſiaſtice.

s Predeceſſoꝛes. lxx. diſ. neminem. ꝛ.c. ſanctoꝛ

t Ordinationes. ni ſi promot⁹ ſit ad titulum patrimonij ſui. j. eo. tuis. ꝛ.s.e. eps ſi.

v Irritas. quo ad executionem non quo ad veritatem quia ordinem non amittunt.

x Succeſſores. Sed quare conuenit hic ſucceſſoꝛ ex delicto defuncti. cum regulariter crimia morte extinguātur. xxij. di. quorundam. ꝛ C. ſi reus vel accu. mor. fuer. l. ij ꝛ ſucceſſoꝛ non cōuenitur ex delicto defuncti. C. ne ex delic. defunc. l. vna. Reſpondeo ne in cleri opprobriū mendicare cogantur. xcij. di. diaconi. ar. s. de cle. conjuga. iohannes in ſi. Vel dic q̄ non tam ſucceſſoꝛes q̄m eccleſia punitur in hoc caſu que non reſiſtit epiſcopo in tali promotione. nam ſine conſilio eccleſie non facit ordinationem. xxiij. di. c. penul. vnde punitur. ſi ei delinquenti non reſiſtit. ij. q. vj. c. quapropter. ꝛ hoc intellige quando ipſe eos examinauit. ſi autem alij examinauerunt ipſi tenebuntur. liij. di. ſi ſeruus. xxiij. di. quando et. hoc innuit C. ō dicit. j. nullo p̄tante. Et in hac petitione dignitas ꝓmoti ē attendenda. ar. xli. di. nō cognatē. ff. ō iudi. l. Iz ꝛ ſi ſuſcepit. ſ. ij. ff. ō pſuf. ſi ꝛ ſiq̄d. ſ. i. ꝛ. j.e.c. ō multa. ꝛ. ff. ō vna. l. ſi filiusfamilias. Itē conſideranda facultates eccleſie. ar. ff. ō admi. tu. l. cū plures. ſ. cū tuoꝛ. ꝛ. ff de reli. c. liij. p. fu. ſiq̄s ſepulchꝛ. ſ. ſumptū. ꝛ hic inferi⁹. b.

a ¶ Liceat. si scribere ipsi ordinatori. ipse nō possz alij
q̄d obūcē. nisi b̄ fris ꝓtinere. q̄ q̄s idoneos reputauit
ad ordines. dz reputare idoneos ad b̄ficiū. s. de eta. et
qual. c. accepim⁹. sed successor pōt. Et ita semel appro
bat⁹. iterū ꝓbat. z reprobat sicut medic⁹. ff. de mu. z ꝯ. l.
vt gradatim. §. re
ꝓbari. z virgo se
mel ꝓbata iterꝫ ꝓ
bat. xxvij. q. i. nec
aliq̄. z mel⁹. s. de
ꝓba. c. pe. z vl. z q̄.
q. v. ꝯz b ꝓpriuz. z
c. mēnā. ¶ Dz b totū
gra est. q. z facto
vnius sepi⁹ queri
nō dz. ff. nau. cau.
sta. l. licet in fi. ¶ Dz
nōne p̄sumi dz ꝓ
ordinato. sic. ar. s.
de ꝓba. post cessio
nē. nisi plēe ꝓtra
rium. ¶ Et qualiē co
gnoscit postea de
ei⁹ idoneitate. cuz
sentētia epi q̄ pro
nūciauit ipsū ido
neū trāsiuit i rem
iudicatā. a q̄ non
fuit appellatuz. s.
de elec. cuz dilecti i
fi. Ḳndeo totuz fit
de gra. vel dicas q
tm̄ querie ō noua
cā postea emergē
te. ar. s. de eta. z q̄
lita. oz. c. i.

b ¶ Donec p te. Quid si eps ordi
nauit eū ad aliq̄m
titulū. z ille ē. eui
cius ab eo. nūq̄d eps tenet de euictiōe. Ar. q non. qz do
nator nō tenet de euictiōe. ff. de. edil. edi. l. ad res dona
tas. Ar. 3. vij. q. i. p̄sentiū. z j. e. inter cetera. Dixit vinc.
q eps specialiter nō teneret. si vdit ei b̄ficiū sufficiēs.
et factū fit insufficiēs z exinanitū. sufficit enī mīnozi ab
initio adire locupletē hereditatē. ff. de. miñ. verum. §. lo
cupletem. tenet tamē generali obligatiōe. quia tenet. p
uidere z ordinare ecclesias oēs sui ep̄atus. de ꝓse. dis. i. c
oēs. ¶ Cu dicas melius cum. t. si fraudulenter contulit ei
hēficiū alterius. quo alius non fuit iuste priuatus si
ue alij debitum. z ipse cui contulit hoc ignorauit tūc spe
cialiter tenetur episcopus ei ꝓuidere in eq̄lenti hēne
ficio. ar. vij. q. i. pz esentiū. z j. e. c. inter cetera. z j. de iure
pa. c. pastoralis.

Inter cetera. Casus. g. z. h. ꝓmutationē suarū p̄
bendarū affectantes eas in manu pape renūcia
uerūt. post modū mandauit papa decano remen.
vt de p̄benda. g. inuestiret. h. sed eps loci hoc intelligēs
contulit eam mgro. p. vnde orta lite inter mgm. p. z. h
dñs papa reuocauit p̄fatā renūciationē. z vtriq̄ resti
tuit hēneficiū suū. z ne mg̃r. p. remaneret frustratus spe
sua mandat papa episcopo vt p̄bendam alicui non con
ferat. donec assignauerit mgro. p. hēneficiū p̄elendale i
eadem ecclesia. z si cōtrafecerit illud cassat. ne fraudulē
ter visus sit illi contulisse p̄elendam.

d ¶ Assignari debebat. erq̄ guil. resignauit tali mō. vt
daretur. h. z non fuit ei data sed mgro. p. nō videbatur
ei renūciasse. nec videtur eam perdidisse. sicut nō amit
tit possessionē qui eam sub modo alij tradidit. nisi mo
dus extitat. videtur enim sub conditiōe eam tradidisse
s. de resti. spo. olim. z. ff. de acq̄. pos. qui absenti. §. siq̄s. z q̄
sub ꝯditiōe tradit pos. z recedit a possessiōe. non perdit
eam. ff. e. si cum me. vnde iste non videbat amisisse pos
sessionez hēneficij sui. Sed certe vr
est q amiserat p
renūciationem si
papa postea ex offi
cio suo vtrunq̄
restituit ꝓpter
discordiam susci
tatam.

e ¶ Irritum. si.
C. de legibus non
dubium. z C. de te
bus alie. non alie
nan. l. sanimus z
x. di. c. vides. §. i. si
hoc verbum non
contineretur i lit
teris z ipse cōfer
ret. videtur q con
cessio teneret. liz
esset facta contra
mandatum pape
j. eo. dilectus filij
g. vbi de hoc.

Dum iam dudū. z infra
Verum qm̄ ab. r. siclu
neñ. canonico. i. ō bitu
mia q̄dā obiecta fuere: multi
tudo⁵ videlz tā dignitatuz q̄z
etiam p̄bendarū ambitiōis et
auaricie⁵ vitium: cui nōdum
finē imponēs ꝓtra diffinitio
nis nr̄e tenorē z lateranen. cō
ua fuit inuestit⁹ eadē: sup quo
cū inter mg̃m ipsum z dictū
h. ꝓtrouersia suborta fuisset
p. C. papā. p. n. oia retractata
fuerūt: z infra. Supdicto epi
scopo decim⁹ in p̄cept⁹: vt do
nec idē mg̃r in eccl̄ia fuerit p̄
bendale b̄ficiū assecut⁹: nulli
alij p̄bēdā assignare p̄sumat:
q si forte p̄sūpserit: id irritū
decernim⁹ z inane decet. n. vt
quia p̄bendam ei: quā de iure
non potuit: assignauit f eā quā
de iure potest assignet: ne pre
bendam ei fradulenter visus
sit assignasse. I dem episcopo
et cantori tornacen.

Cum iam dudū: z infra
Verum qm̄ ab. r. siclu
neñ. canonico. i. ō bitu
mia q̄dā obiecta fuere: multi
tudo⁵ videlz tā dignitatuz q̄z
etiam p̄bendarū ambitiōis et
auaricie⁵ vitium: cui nōdum
finē imponēs ꝓtra diffinitio
nis nr̄e tenorē z lateranen. cō

f ¶ Assignauit. b
erpresse habes. q
si episcopus cōcel
sit mihi hēneficiuz
quod cōcedere nō
potuit. tenet mi
hi ad aliud consimile. vij. q. i. c. p̄sentiū. de hoc dicitur. s.
c. pr. fi. s. de fi. pref. veniens. ar. ff. de pig. ac. l. eleganter. §.
qui repetebos. ff. ad vell. cuius. §. si cōuenerit. z. ff. qui sa
tis. cog. l. quotiens. ff. de le. i. l. filius. §. si q̄d alicui. z. ff. de
leg. q̄. l. mortuo. §. laleo. quia adiuuari b̄ficū nos opor
tet non decipi. ff. cōmodati. l. in cōmodato. §. sicut in fi. z
j. cōmo. c. vno in fine. Et sic est contra id quod dicit lex.
q donator non tenetur de euictione. ff. de edil. edic. l. ad
res donatas. Sed hic in veritate non dicitur donare. qz
necesse habet eam donare z in necessitate nemo liberalis
existit. ff. de adimen. le. l. rem legatam. in fi. z ō hoc dictū
est. s. eo. c. relatum. Et hoc intellige quando episcopus
scivit q eam donare non poterat. z ille qui recepit igno
rauit. vt viri. s. c. proxi. Si enim recipiens hoc sciebat. nō
credo q haberet petitionem contra episcopum ad alias
prelendam a dinstar illius qui sciens emit liberum ho
minem. emptio nulla fuit. secus si ignoranter emit. ff.
de contrahen. emptio. l. liberi hominis.

Dum iam dudum. multitudo. Iste io. haberet
multitudinem prelendarum. vt patet in anti
qua que multitudo est canonibus inimica. s. e.
quia intantum.

h ¶ Auaricie. que a promotiōe repellit. lxxv. di. c. flo
rentinum. quam etiam dicit lex legitimis ictibus feriē
dam. C. de inoffi. testa. l. si quis suo. z est seruitus idolo
rum. s. e. c. auaricie.

i ¶ Nostre diffinitionis. quam non habes in hac com
pilatione. que olim erat de institutiōibus. c. tua nuper.

h Concilij.s.e.quia intantum.

i Confirmationē.ꝟ ita intellige.q̄ sup̄ hac electione fuit causa cōmissa ad petitionē illi⁹ electi. ⁊ iudices illi electionē ꝓfirmauerūt ⁊ postea alij iudices q̄dā eadē cā fuit cōmissa ꝓfirmationē illā cassauerūt sicut ꝟ tertiū habetur in cōpilatione Inno.s.ō re iudi.c.i. ō q̄dā hic fit mentio.

m Prebēdas. vel ꝟ dictū est.s.de elec.c.dudū.y.

n Aliud p̄missor.i.q̄ ante ꝓfirmationē mīstrauit. s.ō elec. q̄liter vl̄ q̄ mīstrauit p⁹ cassationē ꝓfirmationis. q̄ papa etiam totuz cassauit q̄cq̄d factū fuit p iudices priores et posteriores.

o Ecclesiaz. Et ita videt q̄ eccl'ia q̄ ipsum eligit scientes ipsum habere plures dignitates atq̄ p̄bēdas non possit ipsum repellere.ar.s.e. cū nō ignores. Ar.ō.s.ō excep. cū ecclesiastice. ⁊ melꝰ.s. de elec. cū inter canonicos. viij. q. ij. c. dilectissimis. xxxij q. v. c. lxx. recēsus. j. de ꝓcess. p̄bē. cū super. ⁊.s.ō clericis. c. diuersꝰ fallacijs. et.j.ō vna.c. inter dilectos. Hz hoc locū nō hñt. q̄ iste nō fuit electꝰ ab ecclesia. imo ecclesia se sibi opponebat. et electꝰ fuit a q̄nq̄ solūmō alijs appellantibꝰ prius ⁊ q̄bꝰ damabsentibꝰ. vt hic patet in verc. q̄ olim erat in cōpilatione innocē. ō re iudi. c.i. hoc verc. de illa electiōe loq̄ p C Per patientiā. hic inuidet tacite q̄doni. C quit Bern. Diceret aliq̄s multi sunt hñtes pl'a bñficia. q̄re ipsum reprobatis dñe papa. ⁊ ipse inuidet. multa p patientiā tc. etiā p talē patientiā nō fit dispensatio. ar. j. ō cog. spi. super eo. ⁊.s.ō iureiu. mulieri. ar. talis patientia volūtatē

O Electꝰ filiꝰ. p̄cipe nō vel requirit. ff. ō tribu. l.i. ret. Istud fuit ꝓclamū. j. ō ꝓcess. p̄bē. nulla. Sed ꝟ videt. s.e. relatū. vbi tenet p̄missio vacaturę plēnde. Io. hic nihil p̄cipiebat. sed ibi sic. vt patz ex illo. vlꝝ integritate plēnde gaudē. ⁊ ex eo q̄ dicit quoniā cōis ē vsus. ⁊ hic ꝟ solū addit. q̄ p̄cipiat ea q̄ de cōi ꝓferunt. ⁊ ita nō ꝓdicit. sed ꝓcordat ⁊ ꝟ vtilū fuit exp̄ssū ibi nō r Illicito. Ar. ō.s. de ꝓsti. cū. m. ver. q̄ttuor receperūt ad vacaturas tc. Io. papa illud reprobauit. vnde p̄cipit q̄ eis prouideat ex supercrescētibus tc. ⁊ ita ꝓcordat cum ista. vel ibi recepti fuerūt simpliciter. vt ibi notatur. vel non reprobatur receptio in ius canonie. sed receptio ad vacaturas.

s Approbantes. ar. q̄ sententia siue donatio tenz p parte ⁊ pro parte non. sic.s. de arbi. cum tempore. xij. q. v. si quos. ⁊. xvij. q. iij. questi. ⁊. xxij. q. iij. inter cetera. et j. de test. raimūdus. ⁊ c. raynaldus. Caueas tamē qualiter fiat electio. si dicatur eligimus te ad proximam vacaturam nulla est electio. j. de concess. prebenda. c. nulla. et. c. relatum. ⁊. c. ex tenore. Si vero dicatur eligimus te in fratrem ⁊ socium ⁊ promittimus tibi conferre beneficium cum primum vacauerit. tenet electio talis. s.e. relatum. ⁊.s. de cōcessio. prebēda. cū super assignando eidem quotidianas distributiones alias compellerētur ad hoc. vt dicitur hic in fine. Et ille intelligitur electus ad quoddaz ius de nouo creatum. j. eo. dilecto. et illud ius perit, q̄n cito assignatur beneficium vacās non enim diu posset manē tale ius sine re corporali. i. q. iij. si quis obiecerit. ⁊ talis canonia auget numerum canonicorum sed non prebendarum. Sed uiuq̄d plures possunt taliter eligi. si duo possunt eligi. eadē ratione ⁊ plures scilicet tres vel q̄tuor ⁊ quotcunq̄. Dicit Johan. q̄ scōm numerum p̄bendarum possunt plures vel pauciores eligi. Si certe non videtur. q̄ tot possunt eligi quot sunt ibi canonici propter diutinā expectationem. sed sufficit q̄ pauci eligantur saltē duo vel tres vel quinq̄. s. de constitu. cum. OJ. ferra.

t Defraudetur. sic.s.eo. relatum.

v Cum se facultas. hoc idem erat ei p̄missum in illa compositione. sed archiepiscopus auctoritatem prestare non potuit. imo illud solum cassatur. q̄ nihil percipere deberet. Lauren. Item ex eo q̄ dicitur hic. patet q̄ legatus non potest dispensare contra concilium. j. de concessio. prebē. nulla. sed solus papa. Item aliud est dicere. cum facultas se obtulerit ⁊ aliud cum beneficium vacauerit. vt hic patet. ⁊. j. de concessio. prebē. accedens.

x Assignare. hoc idem poterat consequi per illa compositione. vt videtur. Dicit Johan. q̄ non. quia tempore compositionis vacabant ibi beneficia. ⁊ volebant ipsum expectare proximam vacaturam. Item aliud additur compositioni. q̄ ipse habeat quotidianas distributiones siue victualia que de cōmuni conferuntur. que tm̄ presentibus dantur. s. de cleri. non residen. de cetero. ⁊. j. eo. licet. Perceptio enim talium prebendarum non facit canonicum. quia sola salarij perceptio non facit decurionem. ff. de decurio. sola. ⁊. j. eo. dilecto.

De fraternitatis, importunitatē. electio facta ad importunū clamorē nō valet. s. ō elec. ofius lxi. di. miramur. Et p importunitatē nō ꝓceden
a tes sepe ꝓcedim⁹ dicit importor. ℓ. ō peti. lv. subla. l. i. li. x
b ¶ Turoñ. ꝓcliū. s. e. maiorib⁹. r. j. vt eccle. bñ. vt ñr̄ m
et. i. q. iij. c. si quis,
phelendas.
c ¶ Sectionē. ſz cum vna ꝓchia possit diuidi i duas. xvi. q. i. ꝑcipi
mus. r. x. q. iij. c. vnio. ō ꝓse. dis. i. oēs. j. ō eccle. edi. ad audiennā. q̄re vna pbēda nō ꝑt diuidi in duas. re
spondeo due ꝓxi
me licite fiunt ex vna iusta cā inter
uenīēte. ita q̄ vi q̄s sit ꝓchia p se et habeat ꝓpriā limi
tationē sed q̄ due sint sub vna limi
tatiōe nō ꝑt. xvi. q. i. pluēs. Et eo ō mō vna pbēda ꝑt diuidi in duas ita q̄ sint ibi ꝑpe
tuo duo canonici dñmō facultates illi⁹ plende suffi
ciant cōpetēt duo bus. j. e. c. vacāte. sicut vna tom⁹ ꝑt diuidi. r cetero erūt due tom⁹. et vn⁹ fundus si di
uidat erūt duo fū di. ff. cōi. pdiox. l. si qs tuas. §. i. ¶ Sz pbēda diuidi nō dz vt sub noīe vni
us pbēde censeat
r tot q̄ si dimidi⁹ canonic⁹. qz vnitas nō recipit vtui
sionē. xviij. q. i. c. loquit. nulla enī seruit⁹ diuidit. ſz vsu
fruct⁹ diuidat. ff. ad. l. fal. l. i. §. si vsufruct⁹. r. ff. de vsu et
habi. vsus ps. ſz nōne ō mō ꝑt diuidi pbēda. q̄ idē ius apud vtrūq; remaneat. qz r iura incorꝓralia apud plu
res possunt insolidū residere. j. de iure epa. c. i. r. ff. de seruitu. l. vie. r. ff. de vnis libertorū. l. libertus. in fi. ¶ In prebē
da hoc esse non potest. vt dictum est. s. e. dilecto. licet. n. dicatur idem ius esse apud plures re vera tamen quili
bet speciale r sepatum ius habet. ff. quemadmodū seruitus amit. l. aquam. Et nota q̄ sicut de vna prelenda
possunt due fieri si facultates sufficiant. sic ex causa ne
cessaria possunt r debent diminui prelende. j. de ꝓb. fig. c. vl. r. s. de consti. ex parte a contrario sensu.
d ¶ Concilij. j. de concess. prelen. c. nulla.
e ¶ De rigore iuris. innuit q̄ de patientia possit tolera
ri. r confirmari quasi dispensando. quod satis potest cō
cedi. quia talis dispensatio non est perpetua sed ad tēꝑ
pus. nec proprie dicitur facere contra concilij. Ad q̄d
ergo diceret de rigore iuris. alias simplicit rñdisset di
cendo q̄ talis ē cassanda. r multe tales electiōes tole
rant r ex cā possit iuris rigor relaxari. ar. op. j. e. c. vacan
e. r. c. cū cām. vbi tenet integrare ꝑ bēdā tali mō colla
tam nec mandatur cassari.

¶ Si eēnt honesti. ex q̄litate psone ꝑsumit. cetꝝ q̄ō alias eēt illicitū. ar. xx. q. iij. c. lugduneñ.
b ¶ Ex arbitraria. Et ita aliq̄s ꝑt simul vtri ar
bitraria r delegata ptāte. sic. s. ō ꝑsump. c. li
as. Ex istud nō vt posse ꝓstare q̄ si rōne ō delegate ptātis adiudicauerūt alteri ꝓbendā
fm b q̄ cōstabat eū canonice electū. q̄d ꝑ arbitrū poterūt ipsum cō
demnare ad soluē dū alteri ꝑbendā. cuz aliq̄ soluī nō possit q̄ē aliq̄ debitū. s. ō iureiu. eā re. q̄ si ꝓbenda
tus fuit isti ō bit⁹ ꝓstat q̄ solutio ꝓ cuniē ē indebita.
Pōt dici. q̄ isti nō fuerūt arbitri sed ar biuatores. i. cō
positores. q̄ū ar
bitrū si aliquis sit aucte supioze re
tractat. s. ō arbi. nō fine. vel reduci
tur ad arbitrū bo
ni viri. ff. ꝑ socio si societate. Sz nū q̄d rōne tal⁹ arbi
trū posset ipsi ad
iudicare alteri ꝓ
bendā. Ar. q̄ sic. s. ō trāsac. c. cetero. ſz nō est vez. q̄ ta
lia spālia possideri ñ ꝑt nisi ex iu
sta institutiōe ca
nonica q̄. q. i. legū Sic r i matrimonio nō ꝑt inducere ar
bitriū. s. ō trāsac. c. vl. r. s. ō i integ. resti. c. ꝓ. i fi. r b vz.
h ¶ Ex iussiōe. ex pactiōe b ex iurisdictiōe delegata. b. ꝓtiū ñ ſz nec illā tolerassz papa. vt. s. ō pac. cū pdē. ſz q̄ re
dicz aucte factū fuit r ad tps sustinet. s. ō trāsac. c. cetero. Sic n. excusat ab infamia. q̄ iussu iudicis pacisc⁹ de
furto. ff. ō his q̄ no. infa. l. furti. §. q̄ iussu. r q̄ papa hic tole
rauit hmōi cōpositionē. b fecit ꝓpter cās ꝓdictas. s. ꝓ bo
no pacis r utilitatis. qz placuit oib⁹ r si papa cōpositionē ñ
tolerassz. auctas iudicis nō sufficiebat. qz ō iure b facē nō
potat. vñ dic papa nos eā b adhibito moderamine tolera
mus r ad tps im̄. vt scis. r occasiōe hmōi cōmissiōis
i ¶ Prioratus mi
nus assumūt q̄nq; aliq̄ cām male faciēdi. si b eēt appositū confirmatio tal⁹ siue tolerātia fuissz real.
k ¶ Prouct⁹ ar. s. ō trāsac. vēiēs. r. j. ō isti. cū vēisset. q̄m sic iuste diuidi ñ ꝑt sic nec si uct⁹ vt. i. q. iij. c. vl. r. j. vt ec.
l ¶ Defuncto. l'als cōto bñ. vt nſz r. xvi. q. i. c. si mēch⁹

Ro illorum. ecclesiarum suarum. sub hac termio
cōprehendūt oēs eccie ipsi⁹ puicie. etiā epales
vt hic ꝓ. r. s. ō vsu pallij. c. i. siue hñt ius ꝓferē
di siue ñ. ſz i aliq̄ ꝑlatura ꝑ hāc formā ꝓuidē ñ possz. j. e.
c. vl. r b in q̄b⁹ ius hz. secus i alijs. secus si diuisset in aliq̄
ecclesiarum tue prouncie. qz tunc nō refert vtr ius ibi
habeat vel ñ. rōne ordinarie ptātis. cuz auctas talis gene

raliorē q̄ alia, tamē papa in b̄ nō reprobat factū archi
epiſcopi. ꝛ ſic large ſumit quod dicit ſuarum.
n ¶ Contradictores. hec ſnīa nō comp̄hēdūt niſi par
tes. ꝛ alīq etiā q̄ de facto ꝺicūt ꝛ nō de iure.
o ¶ Eluſionē. multe enī vie ſunt hīb ad maliciam. in
auct. de nup. §. mi
nores. in fine col
la. iij.
p ¶ Inueſtiuit. p talem inueſtitu
ram nō adipiſcit
q̄s poſſeſſionē. ni
ſi coꝛpaliter in poſ
ſeſſionē mittatur
j. de vona. p tuas.
¶ De tali inueſtitu
ra habes. s. ō re iu
di. cū olim. ꝛ j. de
his q̄ fi. a ma. p. c.
eroze. ꝛ b̄ phat p
b̄ q̄ papa mādat
q̄ ſolēmō ſnīa la
ta in eos obſerue
tur. vonec dictum
mḡm recipiāt in
frēm. ¶ Si enim in
poſſeſſionē miſſus
fuiſſet. papa man
daſſet vt in poſſeſ
ſionē induct⁹ de
fenderet. ꝛ ſic per
hāc vere. nō ꝓba
tur q̄ p hanc foꝛ
mā mandam⁹ vt
talē facias recipi
in canonicū ꝛ i fra
trem. talis eccl'ie
ꝺictoꝛes p cenſu
ram eccleſiaſticā ꝛc. vel facias cōpetēs būficiū aſſignari
q̄ poſſit mitti in poſſeſſionē ipſi⁹ eccl'ie. nec inueſtiri. cuꝛ
b̄ei nō mandet. cū certa forma. ſtim quā p̄cedere velit
ſit preſixa. ¶ Quidā tñ ꝺicūt p hāc vere. q̄ p talē formaꝛ
pōt mittere in poſſeſſionē ſiue inueſtire. quod ego non
credo. put nota. j. de ꝺceſ. p̄ben. cū noſtris. ¶ Ar. ō. s. de ex
cep. cum eccleſiaſtice. nō eſt ꝺ. q̄ ille iam ſuit p papam
inueſtitus ꝛ in coꝛpalē poſſeſſionē de mādato ip̄h⁹ in
ductus. vt patet in integra. ꝛ q̄ ꝺixit b̄ inueſtiuit. fecit
vltra formā ſibi data q̄ ō patet p rñſionē pape. que ō in
ueſtitura nullaꝛ fecit mentionē. ſed de excōicatiōe quaꝛ
p̄cepit obſeruari. q̄ſq̄ ipſum recep̄rit. nō ꝺicit q̄uide
q ¶ Prouide. excuſauit eū papa. ſed reuera nō b̄n pro
ceſſit inueſtiēdo. ſed refert vtrū mandet facias q̄uideri
vel facias b̄neficiū aſſignari.
r ¶ Recepiſſe. ꝛ ita q̄ ſemel facit ꝺ p̄iuilegiū ſuū ſibi p̄
iudicat i illo. s. ō reſcrip. ꝓſtitut⁹ ꝛ. s. de ꝓſti. cū. m. ꝛ. c. cū
acceſſiſſent. vbi de b̄ ar. ꝺ. j. de p̄iuile. accedentibꝰ. ꝛ. c. ſi
de terra. §. i. ꝛ. ¶. de ercu. tu. l. volūtarie. ¶ Et b̄ attende q̄ō
ꝺicit auctoꝛitate ꝓp̄ria. qꝛ ſi b̄ auctoꝛitate pape feciſſet.
nō intelligerēt venīſſe ꝺ p̄iuilegiū ſuū. etiā ſi eēt iura
mēto firmatū. qꝛ auctoꝛitas pape ſemp intelligit exce
pta. s. de iureiu. veniēt es. ꝛ. s. de elec. ſignificaſti. ¶ Sz q̄d
ſi venīſſent ꝺ indulgentiā auctoꝛitate cardinalis legati
ap̄lice ſedis. nūq̄d excuſarent. nō credo. qꝛ nō poſſet il
los compellē ad b̄. vt ꝺ indulgētiā pape aliquē recipent
s ¶ In canonicū. ꝛ ita excōicati recipiūt aliquez in ca
nōicū. et valz ralis receptio. ꝛ ea que faciūt excōicati i
eoꝝ p̄iudiciū b̄n valēt. s. ō excep. cum inter. cum ſuis ſi.
ſicut excōicatur quis. vt in cauſa p̄ocedat. s. de offi. oꝛ.
ſignificauit. ꝛ quia iſti non velent abſolui. r. niſi ſatiſfaci
ant. vt. s. de offi. del. et litteris. ſed ſatiſfacē non poſſunt.
niſi ipſum recipiant. nec per talē p̄cipationē erit excōi
catus. ſic excōicati admittūt ad iuramentū q̄ñq̄ aīq̄
abſoluantur. j. de ſen. excō. ex tenoꝛe. ꝛ. s. de reſcrip. capi
tulum ſancte cru
cis. vel expone do
nec dictum magi
ſtruz recipiant. i.
vonec cautionem
preſtēt q̄ iuri pa
rebunt. ꝛ hoc vbi
habent cauſam de
fenſionis. ſed in
hac vere. non ha
bebant iuſtaz cau
ſam ꝺefenſionis.
imo falſam vt lit
tera ꝺicit.
t ¶ Ad canonica
tum. mandat hic
papa ꝺari huicil
la que pertinēt ad
canonicatum ꝛ ñ
prelendam. ꝛ ſic
dabunt ei quoti
ꝺianas ꝺiſtribu
tiones. q̄ſq̄ va
cabit prelenda. vl
quouſq̄ fruct⁹ fue
rint augmentati.
¶ Et ſic patet hic. q̄
licet canonici ali
quem recip̄iāt vl
tra numerum et
am ſua auctoꝛita
te. non augent nu
merum prelendaꝝ
rum. licet augeant numerum canonicoꝝ. ū. s. de conſtit.
cū. m. habuiſti idem. s. e. dilectus. ꝛ j. eo. ti. dilecto.
¶ Pro ꝺis. de patrimonialiꝰ. habent ergo iſti patri
monium pro titulo. ſic. s. eo. c. epiſcopus ſi ali
quem. nec velent ab epiſcopo b̄neficium petere
er q̄ tali mō intitulari ſūt. iudiciū ſibi māducāt ꝛ bibūt
q̄ ō ſuo h̄nt ꝛ alienū recip̄iūt. xvi. q. i. qm̄ q̄q̄d. ꝛ. xq. q. ij
c. etſi illi. ꝛ. i. q. ij. clericos. ¶ Sz q̄d ſi p̄rimoniū iſtoꝝ p̄iret
caſmate vl' aliuuiō. nūq̄d tenebīt iſtis. q̄uide. ꝺ̄nicalis
q̄o ꝓſueuit eē. iñ ſatz vl'. q̄ eps velit eis q̄uide i b̄ficio
eccl'haſtico. qꝛ cū iſti ad ſeculū redire nō p̄nt. redūdarz in
obꝓbriū oꝛdis clerical'. ar. xciij. di. diaconi. ꝛ ar. s. ō cle.
x ¶ Suſtētari ꝓ iu. io. ꝛ. s. ō renū. ad ſupplicationē.
al's ñ ꝺz ip̄m p mouē. q̄ō ſi feceīt. teneī et ad ſupplemē
tū. s. e. c. ij. ꝛ. c. cū ſm ap̄lm. ¶ Sz nūq̄d teneī ſoluē vecias
ō tali p̄rimonio ad q̄ē p̄mot⁹ q̄ſi ad titulū. ¶ Arq non
xvi. q. i. fil'r ꝛ j. ō vec. nouū gen⁹. ar. ō. xvi. q. i. ſi q̄s laic⁹.
¶ Dixit vi. q̄ teneī ſoluē vecias. ar. illi⁹. c. ſi q̄s laic⁹. ¶ Ar. ē
ō q̄ ñ velit ſoluē. j. ō ſimo. tua. ¶. dixit. q̄ ſi ab aliq̄ſ cle
ricis recip̄it ꝺiñū officiū ꝛ alia ſacra. ꝺz eis ſoluē vecias.
alioq̄n ō. qꝛ ō b̄ficio ſuo ñ teneī ſoluē vecias. ¶ credo q̄
ꝓpt̄ clericatū iſti⁹ lz ſit oꝛdinat⁹ ad p̄rimoniū ſuū. eccl'ia
q̄ p̄mū vecias p̄cipiebat p̄dialeſ iure ſuo ñ velit ō frau
ꝺari. qꝛ res ſp remāet cū ſua cā. ꝛ ſine culpa ſua p̄uari ñ
ꝺz. nec ē etiā iuſta cā q̄re p̄uari velit. Item q̄ritur. an iſte
poſſit trāſire ad aliā eccl'iā ſine licētia epi. ꝺicaſ q̄ ñ. lxxi
di. p̄mat⁹. Sz nūq̄d p̄t vēdē p̄rimoniū tale vt q̄ ñ. qꝛ in
de viuē ꝺz. ꝛ eccl'iaſticū on⁹ ſuſtinē. q̄ō ꝓfitet vi. Sz tan.
ꝺixit q̄ p̄t vēdē. qꝛ q̄ p̄cio fruct. rē h̄e vt. ff. de vſufru. qꝛ
cui p̄recio. ꝛ poteſt illud ꝛnare. qꝛ ꝛ b̄ficio eccleſiaſtico

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

posset renunciare. qđ credo verius.

Accedēs. vel aliꝰ sicut vnꝰ noīe alterīꝰ possidet. ff. de acq. pos. q̄cq̄d. vterq; n. possidꝫ. ff. e. t. qđ meo et. s. vt lite nō ꝓtest. qm. §. in alijs. t. s. đ restitu. spo. cū venissent. t. s. đ p̄scri. si diligēti. ita t vterq; p̄t dici inuestiri. Sed q̄ sunt dubitatio forte iste epūs dubitat an carnale matrimoniū inter absentes ꝓhaī t ideo dubitauit an et spūale. Prima q̄o expedit. xxij. q. ij. honorat. t. j. đ conuer. ꝓiu. ex pte. et ff. đ ri. nup. veniq; Secunda dubitatio hic explicatur. Utrū clericꝰ absūs posset inuestiri per aliū. vel dubitatio fuit illa an inuestiret q̄s p absentē t īgrāte. t certe bñ. t acq̄rit ei possessionez. t cū iste sciuerit. hēbit cāz vsuca p̄iēdi. C. de acq. pos. l. i. vi. Vel iō dubitauit. qr sicut hēditas tpal' p. p̄curatorē acq̄rit nō pōt. ff. đ acq. hēre. p. p̄curatorem. ita videbaī. q hēreditas spūalis acq̄rī nō posset. Sz nō videī. q dñiū sit q̄ fitū p. traditionez absenti. ff. đ acquiren. re. vōñ. res ex mādato. Itē nec possessio vī acq̄rit p. inuestituraī. j. de his q̄ fi. a ma. p. capi. ex ore. t. j. đ wna. p. tuas. Dicas q si vel dās vel accipiēs intēdit acq̄rē dñiū absenti. tūc ē ei q̄sitū. t sic loq̄ī ff. đ acq. re. w. si p̄curator. ff. đ wna. q̄ mihi wnatū. Sz si neuter hīs intēdit. nō statim acq̄rit dñiū. t sic loq̄ī. ff. đ acq̄ren. re. w. resp. dñiū tñ vel possessio nō acq̄rit p. gestorez negocij. ff. đ neg. g. si ego ioannes

Olecto resignauit. pure sine aliq̄ ꝺditiōe. t mō. alias simoniacus fuisset. i. q. ij. cū pio. t. s. đ pac. pactiones

C Generalis. vñ videbaī. q dñs ꝺ factū p̄curatoris venire nō velebat. ar. s. đ offi. vele. cū oli. Qr factū p̄curatoris q̄ generalē hz administrationē. dño p̄iudicat. ff. đ iureiu. iusiurādū. §. vl. ff. đ pac. nā t nocē. Sz tñ secus est. qr generali mādato nō vī velegasse. nisi qđ legitime fieri pōt. ff. đ ꝺdi. inde. si p̄curator. t. ff. đ his q̄ fi. in frau. credi. si paī. qr vel fraudulenī aliqđ faciat. ff. māda. creditor §. luciꝰ. Dñs cū talis institutio ꝺ iuste rēt. nō teneba tur eps illā ratā hałere. s. e. ti. tue. t. c. maioribus.

Accedēs ad ap. sedē: t infra. Jūqui. t. t. r. q̄ clericus absens p aliū vel alius magis p ipm̄ ꝺ potest đ bñficio ecclesiastico inuestiri.

Idem treceñ. episcopo.

Olecto filio. p. sctē p̄uentiane pbro cardinali cellerario treceñ. et. r. p̄curatori tuo auditore ꝓcesso idē cellerariꝰ ꝓposuit coram eo: q cū in mānibꝰ remē. archiepi tūc ap. se. le. intēdēt, puidere g. nepoti suo i treceñ. eccl'ia. p̄bendā quā ibi obtinebat: liberaliter resignauit. dictꝰ legatꝰ p̄fatum. g. t eundem cellerarium in canonicos treceñ. instituit: t amb̄is capitulum treceñ. stallum in choro t locū in capitulo: t idem archiepiscopus supradicte p̄bende fructus diuidēdos cōmuniter assignarunt: donec idem. g. integrum esset p̄bendale stipendium assecutus: t infra. Quorū receptionē p̄curatorꝰ gñalis ꝺdecesī. t. in ptibꝰ constantino politanis tūc agentis posimodū approbauit. dictus quoq; cellerariꝰ lectionē t euāgeliuz in hebdomada sua legisse dignoscat ur: t tam decani q̄ episcopi electiōi t aliorꝫ negocio

ō Accepisti per hoc videbaī ꝓsentire institutioni ipsius. sinu. lxij. di. adrianꝰ. t. j. de his q̄ fi. a maio. pte ca. ex ore. t. j. de p̄bende. cū olim. ar. C. ad vel. auc. siue a me. t. j. de spon. ad id qđ. Itē qr in p̄tia sua gessit se tanq̄ canonicū. vñ qr ipsum nō remouit statim videī ipsum ap

rū tractatibꝰ sicut canonicꝰ trecen. interfuit: t domū q̄ndā p capitulū mēoratū obtinuit: q̄ nō nisi canonico ꝓsueuerat assignari: tuq; cū ad eādē accessisses eccl'iam ꝓfectaī: eū cuz canonicis alijs ad osculū recepistiꝺ: cū tūc nō nisi canonici ad osculū admittāī. t eidez sup̄ ꝺictis nō mouisti p. biēnniū questionē ꝓpter qđ petijt vt te ab ipsiꝰ sup̄ hoc molestatione indebita cōpescere dignaremur: t infra. Procurator tuus ꝓposuit et aduerso: q ad vnū cū ius spūituale quod vacabat ibidem: insimul duos canonicos instituere p̄dicto legato nō licuit. naz si duo vnicam p̄bendā haberēt id eēt cōtra turon. f ꝓcilū. qđ p̄bēdaī inhibet sectionē. Si vo duobus receptꝫ vni tm̄ p̄bēda darēt: sub expectatiōe aliꝰ contra lateran. g ꝓcilium remaneret Preterea licet in ecclesia in q̄ non est certus numerus p̄bendarum: nulla etiam vacāte in canonicū quis posset assumi: cum intelligatur ad quoddaz ius eligi: qđ ex electorum assensu de nouo creaī: t cum electo in canonicū nascīt: t ꝺfinit cū defuncto: in ecclesia tamē que

p̄basse. ar. s. đ of. dele. coz̄a. C. đ acq̄ren. pos. l. i. C. đ patria po. si filiū. xx. q. i. quē pgenitores Talis patrīa nō facit canonicū. sz tm̄ canonica electio. ff. de vecur. berennius. t. j. đ isti. ex frequēnbꝰ. t. C de libera. cau. non idcirco.

e C Molestatione. t sic agebat interdicto vti possideris.

f C Turon. s. ec. maioribꝰ. Bern.

g C Lateran. ifra de ꝓcess. p̄bē. nulla

h C Diuidi. quia vnitas nō recipit diuisionem. xxij. q. i. loquit. de đ dictū ē. s. e. tue fraternitatis. si. s. e. inf ce tera.

i C Augmētare. s. đ isti. cū. m.

lz C Clausula. immo t si clausula illa nō eēt adiecta. tm̄ fine eiꝰ auctoritate non videī. q possit ꝓuenire erq̄ ꝓfirmatio papē accessit. s. đ ꝓfir. c. i. et. q̄. nā vbi princeps ꝓfirmat idez ē ac si ferat sniam C. đ ve. iu. enucle. l. i. §. sed neq; ver. oia nra facim̄ t c

Verī ē q nō obstat eis talis ꝓfirmatio. cuz eoꝝ fauore facta sit. q̄n possint ꝓuenire si volūt. s. đ ꝓsti. cū. m. t. c. cū accessissent. nisi clausula hmōi sit appositā vt cernat irritū t inane. Joannes.

l C Augmētare. hec sunt sufficiēs rō. qr intēdebat idem ius t eādē p̄bēdā ꝓferre plurib. q̄re nō valuit. s. e. tue. Sz si intēdisset vtrūq; eligē in canonicū. talis electio nō valuisset. s. e. dilectꝰ. t. c. relatū. qr ad duo iura intelligūt eos elegisse. ita tm̄ q facultates sufficerēt duob. j. c. pr.

m C Obsistat. hanc regulā t eius expositionē hałre. e. de re iudi. c. penul. Sed videī. q cause istoꝝ ita sunt ꝺcte. q sententia lata ꝓtra vnū. obstet alij. sic. iij. q. vi. hec q̄ppe. t. lxxi. di. tantis daniel. t. j. đ accu. ad petitionem et. lx. di. ordinatos. Sz secus ē hic. qr agēdo ꝺ vnū non agit đ iure alterīꝰ sed in p̄missis casibꝰ agitur de vtroq;. sic. j. de adulte. significasti. ff. de adulte. denunciasse. Sed quid si postea agitur ꝺ secūdū. t ille secūdus obtinet. nū

quid ꝓdest alīꝫ vt ꝓ̄s retractet snīa lata. videt ꝙ sic. qz snīa lata ꝓ uno ex socijs. ꝓdest alīs. vt. ij. q. vi. §. diffimi/tiua. ꝛ ibi ꝙnꝫ. ꝛ. s. de appella. c. pe. ꝛ ff. si serui. vendi. loci. §. q. Sz nō est ita. qz illa intelligūt cū snīa ꝓcessit ꝫ oēs in cōi cā. ler illa loci. §. ij. loqt de seruitute q̄ cōis est ꝛ in/diuidua. ꝛ ꝓpte ꝙs agere non pōt.

Per hoc. ista ꝛ ne videt solui ista questio. q̄ queritꝫ duo frēs et eodez patre ꝛ mre eadē ꝓtraxerūt mrimo/niū cū duabꝫ sororibꝫ et eodē pre ꝛ eadē mre. fuit lata snīa ꝫ mrimoni/um inter unum virū ꝛ ei⁹ uxorē ꝓ pter ꝫsanguinita/tem. Queritꝫ vtꝫ snīa ista ꝑiudicet alteri fri ꝛ ei⁹ uxori q̄ nō fuerūt in li/te. Dicas ꝙ nō fit eis ꝓiudicium.

Vacāte. tu/ronē. s. e maioribꝫ

¶ Integraꝫ. Sz q̄re tenet integra/re. cū talis electio nulla fuerit. s. e. c. ꝓrio. Rādeo ista/ tuo simpliciꝫ fue/rūt electi in cano/nicos. vñ tenuit electo. s. e. rēlatū ꝛ. c. dilectꝰ. Joan/nes dicit. ꝙ Sz nō valuerit talis elec/tio. eps tñ tenet integrare ꝑbēdā cū ipse nō possit re/uocare qđ fecerit ar. j. ff vna. inter dilectos. ꝛ. j. ff cō/cel. ꝓbē. cū sup. et s. de le. ꝓmu. diuer/sis fallacijs. Vel alia rō pōt reddi Isti electi fuerūt ad duo iura de nouo creata. ꝛ nō ad vnicū. ꝛ nō intēde/bat eps facere ꝫ ꝫciliū. cū duas ꝓstituit ꝓbendas ex/ vna credens sufficē facultates ad duos. vñ si reperiat ꝙ nō sufficiat duobꝰ. tenet integrare de vacātibꝰ. j. e. cum causam. Et sic videt ꝙ eps possit tolerare si aliqñ aliqui/ cōiungt ad vnū beneficiū. vt dicit. s. e. tue.

¶ Constitute. Hic ḡ patet ꝙ de vna ꝑbenda pñt fieri due. ꝛ fm ꝙ erunt duo noua iura. sicut vna ꝓchia po/test diuidi in duas. xvi. q. i. ꝑcipim⁹. ꝛ. j. de eccles. edi. ad audientiā. i. de hoc dictū est. s. e. tue.

Dilectus. vacaret. ergo videt a ꝓrario sensu. si tunc nulla vacabat. nō tenerent ratione illius mandati eum recipere. ꝛ sic videtur tm̄ vnū mā/datum. sed videt ꝙ duo quia mandauit eum recipi in fratrem quod vnū mandatum est ꝛ ꝓbendam confer/ri. ꝛ vnī est consecutiuū alteriue. vnde statim tenebā/tur illum recipere ꝛ postea beneficium conferre. vel stari vel ꝙs cito possent.

r ¶ Receperūt. hic ꝫsideraꝫ tps receptiōis litterarum et non date. sic. s. de fo. competen. licet. s. ō rescrip. cap/tulum sancte crucis. Sic in litteris impetratis ꝓra usu/rarios j. de usuris quia frustra. Sic quandoqꝫ consi/deratur tempꝰ oblati libelli. licz tūc non recte agatur. si tamen postea in/cipit ius compete/re. perfici potest iu/dicium. ff. de pig. ac. si rem. §. vl. ꝛ ff de rei ven. finaute §. i. ar. contra quia tempus date ē cō/siderandum. s. de rescrip. eam te. et c. constitutus. Jtē argu. contra. ff. ad exhiben. l. rigni. §. ulti. Item argu. ꝙ si ante tempo/re impetrati resci/ripti fit excommu/nicatus ꝛ tempo/re receptionis ab/solutus ꝙ valeāt littere. argu. s. de appella. super eo. argu. s. ō rescrip. pastoralis ad finē et. ff. de iudi. cum furiosus. ꝛ. s. ō eta/te ꝛ qualita. ꝓtete/rea. ff. de acquirē. hereditā. mutuum. Johan. quod nō credo. imo littere non valent. cum ab initio nulle fu/issent. vnō postea per absolutionez conualescere non possunt. Quare ergo potius hic con/sideratur tempus receptionis. ꝛ in illa eam te. ꝛ. c. cō/stitutus tempus date. Hic consideratur tempus recep/tionis ꝛ non date. quia q̄cito vacat beneficium. perti/net collatio ad capitulum seu episcopum. cum statim pñt bñficiū ꝫferre ꝙslibꝫ indicat eis vt mādatū recipi/ant sup hoc. vñ si vacat tpe q̄ lre dabāt. nō ꝑiudicat ca/pitulo. quousq̄ ad ipos mādatū ꝓueniat. qz ñ tenet di/uiare. j. vt ec. le. vt nīm vñ collatio medio tpe fctā legi/tia ē. Iz mādato recepto. tūc p̄ ꝑiudicat eis. vñ postea ñ dñt ꝫcīū facē. qđ si fecerit. ꝓcedit ꝫ eos. put ōz. ß. nisi di/cēt in mādato. qđ si sec⁹ fecerit. illud ōcernim⁹ irritū ꝛ lane. s. c. inē ceta. ꝛ. c. tpe receptiōis vacauit pbēda. ꝛ qz mādatū fuit capl'o dilecto. Sz i ōcre. eā te ꝫsideratur tps date. qz tps date et ō cōferēda pbēdā. ꝛ. c. ñ potat cō/ferre qz ñ ptiebat ad ipz sz ad epm. ꝛ archidiacon⁹ fuit po/stea electꝰ. ꝛ sic mādatū seqtī ibi illū q̄ potuit ꝫferre ꝛ sa/tis mādabat illi qñ mādabat capitl'o cū ipse tpe date

cōstituens ad illas de cōsensu capituli tui duos canonicos assumpsisti: quoꝝ altero viaz vniuerse carnis ingresso ꝑben/dam quā defunctꝰ habuerat: q̄dā clericus noīe hyppolitus fuit auc. se. ap. affecutus. Ve/rum cum idē. i. te sup integri/tate ꝑbende p q̄sdam nras lit/teras inq̄etet: ꝛ alius idē ius aduersus te se habere ꝓpo/nat: quid facere debeas requisi/sti. Sup quo sic duximus rñ/dendū: q̄ cū turonen'' statuta conci. sectionē inhibeāt ꝑben/darū: teneꝛ vtrīqꝫ de his que vacare contigerit integrare⁹ ꝓbendā: nisi rationabili cau/sa de vacāte ꝑbenda supdicta due fuerint cōstitute ꝑ: ac tot sunt vtriusq̄ ꝓuētus: ꝙ per vtrancq̄ sit vtrīqꝫ ꝓuisū i bñ/ficio cōpetēti. I ō dcell'. epo.

Dilectus fili⁹. g. clericus/ nobis exposuit cōquerē/do: ꝙ cū ꝓ eo ad noua/rie fi. capit ulus mandatū apo/stolicum mi fissemus: vt eum in canonicū reciperent ꝛ in fra/trem ꝑbendam fiq̄ tunc vaca/bat cōferētes eidē: ꝛ infra. Ꝑ. ꝛ mandā. q. si tibi constiterit: ꝙ in nouarien. ecclesia ꝓbenda vacaret⁹ tpe q̄ eiusdem eccl'ie canōici nras lras recepert ꝛ cū eā alij in elusiōem mādati nri

Johan. quod nō credo. imo littere non valent. cum ab initio nulle fu/issent. vnō postea per absolutionez conualescere non possunt. Quare ergo potius hic con/sideratur tempus receptionis. ꝛ in illa eam te. ꝛ. c. cō/stitutus tempus date. Hic consideratur tempus recep/tionis ꝛ non date. quia q̄cito vacat beneficium. perti/net collatio ad capitulum seu episcopum. cum statim pñt bñficiū ꝫferre ꝙslibꝫ indicat eis vt mādatū recipi/ant sup hoc. vñ si vacat tpe q̄ lre dabāt. nō ꝑiudicat ca/pitulo. quousq̄ ad ipos mādatū ꝓueniat. qz ñ tenet di/uiare. j. vt ec. le. vt nīm vñ collatio medio tpe fctā legi/tia ē. Iz mādato recepto. tūc p̄ ꝑiudicat eis. vñ postea ñ dñt ꝫcīū facē. qđ si fecerit. ꝓcedit ꝫ eos. put ōz. ß. nisi di/cēt in mādato. qđ si sec⁹ fecerit. illud ōcernim⁹ irritū ꝛ lane. s. c. inē ceta. ꝛ. c. tpe receptiōis vacauit pbēda. ꝛ qz mādatū fuit capl'o dilecto. Sz i ōcre. eā te ꝫsideratur tps date. qz tps date et ō cōferēda pbēdā. ꝛ. c. ñ potat cō/ferre qz ñ ptiebat ad ipz sz ad epm. ꝛ archidiacon⁹ fuit po/stea electꝰ. ꝛ sic mādatū seqtī ibi illū q̄ potuit ꝫferre ꝛ sa/tis mādabat illi qñ mādabat capitl'o cū ipse tpe date

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

esset de capło. vñ ipse epūs nō poterat excusare. q nō recepisset mādatū in illa ꝯstitut⁹. dicas q cū alicūs impetrat̄as sup būficio tūc si nūer⁹ statut⁹ ē iuramēto firmat⁹ in ecclesia ꝺ quā impetrat. illud ꝺz tūc dicē. alias nō valerēt lr̄e. Ꝺz si tūc nullus eēt statut⁹ nūer⁹ ꝺ eo qꝺ nō ē mētio fieri nō pōt vnde si postea medio tpe statuat̄. nō ꝓiudicat ipetrāti.

a ¶ Conferēdaz. vī q talis collatio nō teneat. ar. ſ. ꝺ ꝓcess. pbē. ppꝺ fuit q papa ibi cōfimilē donationez cassauit. Itē eoipso q papa ꝓcepit ist̄i dari. phibuit alī dari. ff. ꝺ ꝺdi. et de mō. cū ita. ꝛ. ff ꝺ ꝓcu. pomponi⁹. §. sed ꝛ his q. Item talis electio facta est ꝺ legē aiaꝛz q̄ duri⁹ agit q̄ in aiata. ff. ꝺ arbi. celsus et. l. ꝓcedēti ī fi. et ita nulla ē. ꝛ di. vi ves. itē rōne ꝓcedentis denūciationis nō valet qꝺ factū est. ¶. ꝺ rei vē. di. si fūdū. ſ. ꝺ no. ope. nūc. c. q̄. ff. ad. l fal. volo. ff. de edē. q̄dā. §. is aūt. Sed verū est q hec collatio tenuit ꝛ contra mādatū papę. vt satis ꝓz hic. ꝛ. ſ. de ꝓcess. pbē. ꝓ posuit. nec solū mādatū papę sufficit ad ꝺ vt ius habeat. ff. ꝺ pig. ac. nō est mirū. §. sciēdū. ꝛ. s. ꝺ rei udi. cū aliqbꝫ. Itē licet canonici obligati videāt ipsa tū pbēda nō est illi obligata. ar. ff. ꝺ polli. l. q̄. ff. ꝺ ꝺhē. emp. l. vl. in fi. Et ita electio talis q̄tū ad canonicos. nō videtur canonica. licet q̄tū ad electum sic. sicut sacerdos in mortali exūs q̄ ad se illicite celebrat q̄ ad alios licite. s. de cohā. cle. ꝛ mo. c. fi. Sic donatio pōt eē uitiosa. ꝛ tū tenet. ar. ſ. ꝺ iurepa. cura pastoral̄. ꝛ. ¶. ꝺ rei vē. q̄uis vel licet peccēt recedēdo a mādato papę. non tū peccāt aliū eligēdo. si. xxvij. q. i. nuptiarū. ꝛ iō puniūt q̄ cōpellunt illū recipe ꝓ q̄ mādatū recepērūt. ꝛ hoc verū est. licz papa mādet būficiū vacās. vel cū ꝓmū vacauerit alicui cōcedi. valet tū collatio alī facta. nisi clausula illa adiecta fuerit. q̄ si ꝺ fecerit is. id decernim⁹ irritū ꝛ ianes. e. inter cetera. ꝛ. c. dilecto. nisi papa alias suā intimauerit voluntatē. ſ. ꝺ ꝓcess. pbē. q̄ in cūctis.

b ¶ Sufficiēs. Et ita si nō ꝓz sufficiēs. nō nocet si ꝺ illo nō fecit mētionē. ar. ē hic. ꝛ. s. e. cum teneamur. ꝛ. c. postulasti. De hoc dixi. s. de rescrip. si ꝓponēte. ꝛ. c. cū adeo.

c ¶ Recipi. ꝛ sic patet q̄ prior elect⁹ nō remouet. vt dictū est. licet ꝺ mādatū sit receptus. sic. ſ. de his q̄ fi. a ma. par. ca. ex ore.

d ¶ Assignari. puētus. sic. s. e. dilect⁹. in fi. Istud additum fuit qꝺ nō erat in antiq̄ cōpilatione.

Ex multa. laterañ. ꝓcilij. s. ꝺ cle. ñ resi. q̄ nōnulli

f ¶ Cōtēderit. i. in iure ꝓtētioſe retinē voluerit si ꝓius tale būficiū habebat. eo sit ipso iure puat⁹ ꝛ si forte illud retinere cōtēderit⁸: etiā alio spoliet. Ius ad quē ꝓspectat: donatio illud post receptionē⁸ alteri⁹ libere conferat cui merito viderit cōferēdū: ꝛ si ultra sex mēses cōferre distulerit: nō solū ad alios ꝑm late ranē⁵. conci. statutum et⁹ collatio deuoluatur: uerū etiam tūc de ꝑnis cogatur ꝓuentibꝫ in utilitatē ecclesie: cui⁹ ē illꝺ būficium assignare: q̄tum a tempore vacationis ipsi⁹ cōstiterit eē ꝓceptū. ¶ Hoc idē etiaz m ꝓsonatibꝫ esse decernimus ot seruādum: addentes vt in eadem ecclesia¹ nullus plures dignitates aut ꝓsonatus habere ꝑsumat: etiam si curā nō hñt animarū: circa sublimes tamen ꝛ litteratas^m ꝓsonas: q̄ maioribꝫ beneficijs sūt honorande cum ratio postulauerit per sed. apost⁰ poterit dispen.

Si. n. añ li. ꝓtest. destiterit. nō ꝓuabit⁹ vtraq̄z. sicut ē in alīs statutis sub pena. ff. rem ra. ha. hoc amplī⁹. ꝛ. ff ꝺ minus vo. q̄uis. sic ponit. xvi. q. i. statum⁹. Et sic ipso iure hodie priuat⁹ est. q̄ recipit sēm būficiū hñs curā aiarū si ꝓius tale obtinebat. olim habebat optionē vtrum ꝓmū vel secūdū vellet rennē. s. eo. referēte. ꝛ. c. ꝓcea.

g ¶ Prioza. receptionē. fallit i epi scopatu. q nō statim vacāt ꝓza beneficia. nih post tēpus ꝓsecrationis. s de elec. cū in cūctis nec ꝓ solā receptionē pdit primuz. sed ꝓ receptionez corꝑalē. vt hic dicit. xxi. q. q̄. sicūs iā trāslat⁰. Qui enim habet plures ꝓsonat⁰ sine dispesatiōe aplice sedis i eligibil⁹ ē. s. de ele. duduz vbi ꝓcm materia satis dicit.

h ¶ Lateranen⁹ ꝓcilij. ſ. ꝺ ꝓcess. prebēn. nullam.

i ¶ Prouentib⁹. bñficijs. ꝺ suis. i. ꝓ ꝓpe. si ꝓpriū habet. s. ꝺ ap. rephēsibilis. s. alioqn̄ delictum ꝓsone ꝛ. s. de excep. cum venerabilis. ꝛ. xvi. q. vi. §. si ēpm. alias si ꝓpriū nō habet. puniatur alia pena ad arbitrium iudicis. xvi. q. vi. illud. ꝛ. xiij. q. vi. si res vel repetat⁹ ab eo q̄ recipit illud tanq̄ indebitū. qz tanq̄ inuasoz possidebat cū vacauerit ipso iure post receptionē secūdi ꝛ mala fide vñ fruct⁹ oēs ab eo tpe restituē ꝺz. ¶. ꝺ rei vē. certū. s. e. dilecto.

k ¶ Idē. i ꝓsonatib⁹. qz ꝺ silibꝫ sile ꝺz eē iudicāñ. s. de elec. duduñ. q̄ facit mētionē ꝺ B. ꝛ. s. ꝺ trāsla. inē corꝑa

l ¶ In eadē eccl̄ia. Nota. ¶ lia. ꝛ. s. ꝺ ꝓfirma. cū dilecta. q̄ nō facit mētionē ꝺ ꝑmissa ꝛ ēa vñ vī q̄ si q̄s i eadē eccl̄ia pl̄es recipiat dignitates. ñ iō pdit ꝓrem. qz pene pn⁹ sūt artāde q̄ ertē dēde. ꝺ pr. di. i. pene. ꝛ. ff. ꝺ pr. l. interpn̄atiōe. Hoc ꝓfitebat⁹ io. ¶ōtrariū credo. qz idē iudiciū ē hñdū ꝺ ꝓsonatibꝫ ñ hñtibꝫ curā aiarū ꝛ hñtibꝫ. s ꝺ elec. duduñ. Et pēa ꝑmissa reperta intelligit⁸. q. n. in ꝑmissionibꝫ ꝑmittit⁸ in sup̄lationibꝫ reperta intelligūt⁸. ff. ꝺ verb. obli. ticia. §. i. ꝛ. xxij. q. vij. apl̄s.

m ¶ Litteratas. ē g̃ ar. q ꝑm q̄litatē ꝓsonaruz būficia sunt ꝓstituēd. ar. xli. di. nō cogātur. ꝛ. ff. de vsufru. sed ꝛ si quid. §. i. ꝛ. xij. q. ij. vulterane. ꝛ. c. se. ꝛ. lxxiij. dis. consuluit. ꝛ. i. q. ij. c. vlti. Et is gradus ceteros añcellat quem ꝑpendia longioza ꝛ labꝛ ꝓlixioꝛ fecerint añire. ¶. de off. mgri officio ꝓ. l. nemo. ꝛ. s. de maio. ꝛ ole. c. statuim⁹ vbi de hoc. ar. ꝺ. xvi. q. vij. c. i. ꝛ. s. de ꝓsb. cum oēs. Et ita scīa nobilitat hoiem. que ꝑcio nū mario cōparari nō potest. ff. ꝺ pac. ꝛ extraoz. co. l. i. §. ē q̄dā. Et si vis appellari philosophū. nō velis eē auar⁹. ¶. ꝺ mu. ꝑn. ꝓfessio. li. i.

n ¶ Per se. ap. Ex eo q̄ dic̄ ꝓ sedē aplicā ꝓza ꝺcio sesu

per alios in talib⁹ non potest ꝛ ispensari. qꝛ qđ̄ de vno cō cedit de alio negat. sicut qđ̄ de vno negat de alio cōcedit xxv. dis. qualis. ꝛ s. de psump. nōne. ar. xcv. di. illud. ꝛ. j. de his que fi. a pla. si. cō. ca. cū aplica. ff. de ꝓbi. ꝛ demon. cū ita. Et sic restricta ē potestas ep̄oꝝ circa dispensationem hm̄oi beneficio⁹ imo p̄ter istā ꝓstitutionē vi debat q̄ dispensare nō pōt. qꝛ eps̄ prius habet ptāte ꝓferē di illud bn̄ficiū. q̄ illud conferebat bn̄fici ꝓsimile. s. de de. nō resi. qꝛ non nulli. Dñ sequit q̄ non poterat dispensare. qꝛ si posset nō puniret. Et hic planū est dicē. q̄ solus ps̄pa pōt in talib⁹ dispensare. Et q̄ ita sit intelligenda ista cōstitutio ꝓbat apte. s. đ elec. duđ. ij. vbi de hoc Job. notauit hic. q̄ epi⁹ ad huc poterāt in talibus bn̄ficijs dispensare ꝛ vaga ꝛ indiscreta dispensatio tm̄ phibetur epis̄ p̄ hanc cōstitutionē vt dixit. ꝛ ponit hic magnā notulam que nō multū est hic necessaria. Olim. n. p antiq̄ iura bene dispensabant epi vt aliqs habet plura bn̄ficia curam aīaꝝ hn̄tia. lxx. di. sctoꝝ. Si illud hodie recipit imutationē p̄ hāc ꝓstitutionē. ꝛ b⁹ mutatū fuit ꝓpē indiscretas ꝛ stultas dispensatiōes epoꝝ. Item ꝛ illud notabis. qꝛ hic phibet tm̄ dispensare in psonatib⁹ ꝛ bn̄ficijs curā aīarū hn̄tib⁹. ꝛ ita circa alia bn̄ficia pñt epi dispensare sicut prius. qꝛ vnū negādo aliud ꝓcedere videt. s. đ psump. nōne. De hoc dixi in xcvi. pdicta dudum la. ij. Aliq̄ dicūt idem in bn̄ficijs intelligendū. Nā canō antiquus phibet. ne dispensent epi in plendis. lxx. dis. sanctoꝝ. Et nisi expresse vetus ius corrigat. remanet simul cū nouo. C. de ap. peipimus. in fi. ꝛ quotiēs noua actio inducitur. vetus non tollitur. ff. de acti. ꝛ obli. quotiens et ar. s. e. cum iam dudum. vbi dicit papa cum multa p patientiā toleramus ꝛ c. j. de concess. prelen. litteras que satis facit ad hoc. vt ibi de hoc dicitur.

Graue. inquisitio. cum p famam seu clamorem de hoc ad superiorē puenerit. imo ex officio suo potest inquirere superior semiplene inquirēdo. vt j. de accu. sicut olim.

b ¶ Correctionem. cum ergo in hoc casu posset se epūs corrigere non videtur q̄ eoipso q̄ confert bn̄ficiū indigno. ꝓdat ius conferendi. ꝛ sic ē cōtra. s. de elec. nichil ē et. c. cū in cunctis. Jo. dixit. q̄ illa constitutio intelligēda est cum dicto illius. sed tu solue. vt diri in illa cōstitutione. quia legitur de maioribus dignitatib⁹ curam animarum hab̄entib⁹. Dec ꝛ illa in diuersis casibus loquitur ꝛ circa maiora maius periculū vt tic. ff. ad carb. l. i. §. siquis ꝛo. ꝛ lxj dis. quescamus. c. iō plus ibi puniēt c ¶ Suspendat. et etiā ordinarij q̄ nō sunt idonei remouentur vt videtur. licz hoc non dicatur. Sed verius videt. q̄ isti nō remoueātur nisi forsitan essent irregulares. alias non haberet locū admonitio.

Graue nimis ē ꝛ absurdū. q̄ quidā eccl̄ie pl̄ati cū possint viros idoneos ad eccl̄iastica bn̄ficia promouere. assumere nō verētur indignos. quib⁹ nec morū honestas nec l̄arū sciētia suffragat. carnalitatis sequentes affectū nō iudiciū rōnis. vñ quā ta eccl̄ias dāna ꝓueniūt nemo sane mentis ignorat. Volentes igit̄ huic morbo medere p̄cipimus. vt p̄termissis indignis idoneos assumāt. q̄ deoꝝ eccl̄ijs velint ꝛ valeant gratū impendere famulatum. fiatq̄ de hoc in ꝓuinciali concilio diligēs inquisitō[a] annuatim. ita vt qui post primā ꝛ secūdā correctōem[b] fuerit reptus culpabilis a bn̄ficijs cōferēdis p̄ ipsum conci. suspendat[c]. instituta in eodem concilio psona[d] ꝓuida ꝛ honesta q̄ suspensi supleat defectū in bn̄ficijs ꝓferēdis. ꝛ hoc p̄m circa capitula q̄ in his delinquerint obseruet. metropolitani vero delictum sup̄ioris iudicō relinquat ex p̄te concilij nūciandum. At aūt hec salubris ꝓuisio plenioꝝ consequatur effectū hm̄oi suspensionis sīa p̄ter ro. pon. auctoritatē aut ꝓpr̄ij patriarche minime relaxet[e]. vt in hoc quoq̄ quatuoꝝ patriarchales sedes spāliter honorentur.

Idem in eodem.

Extirpande consuetudinis vitiū in quibusdā p̄tib⁹ inoleuit. q̄. s. prochialiū eccl̄iaꝝ p̄roni ꝛ alie q̄dam personet ꝓuētus ipsaꝝ sibi penit⁹ vendicantes p̄sbyteris earum de seruitijs deputatis relinquunt adeo exiguaꝝ portionē. q̄ ex ea nequeant ꝓgrue sustētari. nam vt pro certo didicimus in q̄buldam regionibus parochiales p̄sbyteri pro sua sustentatione nō obtinēt. nisi quartā quarte. i. sextamdecimam decimarū. Unde fit vt in his regionibus pene nullus inueniat sacerdos prochialis qui nullam vel modicam habeat peritiam litterarū. Cum igitur os bouis ligari non debeat triturantis[g]. sed qui altario seruit. de altari viuere debet. statuimus. vt consuetudine qualibet epi̇scopi vel patroni seu cuiuslibet alterius non obstante portio p̄sbyteris ipsis sufficiēs[h] assignetur. Qui vo prochialem habet ecclesiam. non p̄ vicariū sed p̄ seipsum illi deseruiat: in ordine[i]. quem

d ¶ Persona. arg. contra. j. de cōcess. prebē. nulla vbi transfertur potestas ad capitulū. Sed illud contingit ꝓpter negligentiam. qꝛ non eligunt infra tempus statutū. istud ꝓpter culpā p̄lator qꝛ eligūt indignū infra tpus Sz ꝓpter culpā p̄lati nō trāsfert̄ ptās ad capitulū. vt j. de ꝓcess. p̄bē. qꝛ diuersitatē. sicut nec vacāte sede. j. ne sede. vac. c. ij. Itē arg. s. de elec. cū in cūctis. in fi. vel in alio casu loqt̄ ibi q̄ hic. Istud i dignitatib⁹ sī bn̄ficio simplici e ¶ Relaxet̄. et sī pater q̄ vbi cōditor canonis nō reseruauit sibi absolutionē ceteris indulsisse videt̄. j. de sen. Extirpāde. p̄sone. s. epi ꝛ alij q̄ hn̄t ius ercō. nup̄ instituēdi vt. j. sequit̄.

g ¶ Triturāt. s. vt xiij. q. i. §. ij. §. item nō alligabis

h ¶ Sufficiēs. sic. j. e. ex posuisti. talis q̄ sufficiat sibi et suis. vt. l. dis. studeat. ꝛ vñ honeste ꝛ sufficiēt se possit pcurare. ꝛ hospites recipe. s. e. ti. de monach. tū hec sufficiētia ꝓpēdit ex q̄litate p̄sonaꝝ. s. e. đ m̄ta. i fi. qꝛ min⁹ sufficiens

i ¶ In ordine fiat pauperi q̄ diuitij. xli. di. nō cogant̄. s. đ cle. ñ resi. qꝛ nōnulli. ꝛ. s. đ elec. cū in cunctis. ꝛ. s. de eta. ꝛ quali. c. i. ꝛ xxiij. dis. presbyteri.

a ¶ Prebendam. et hac lra colligit. q̄ siqs hēt curam
animarum ⁊ recipiat talē p̄bendā q̄ ipo iure ñ vacat p̄ma
immo licite p̄t ⁊ tr̄ā q̄s habere et dispēsatōne epi. vt hic
dr. Et hoc cōcedūt quidā. q̄ cessatrō p̄hibitōis vt q̄dā
dicunt. q̄ in tali ecclesia annexa p̄bende nō oportet re
sidere. ⁊ sic illa cō
stitutio de multa
non hz locū in hoc
casu. vt dicūt. sz cō
tranum credo
b ¶ Maiori. Hic
manifeste vī q̄ ñ
p̄t q̄s simul hab
re p̄bendam ⁊ ec
clesiā. dūmodo ec
clesia sit sufficiēs.
De hoc dī. s. dee
lec. ⁊ dum. q̄.
c ¶ Perpetuum.
eo ipo itelligitur
p̄petuus. q̄ auctoritate epi est institutus. s. dō of. vica
ad. b. Innistis ergo casibus tm̄ licitū est constituere
vicariū alīs non.
d ¶ Priuatū ipso iure. si. s. e. de multa. Quod p̄t intel
ligi post admonitionez. alīs ō. s. de cle. nō resi. inter
c. ex tue cū suis si
milib. Vel posset
referri ad p̄cedi
cētia de illis q̄ p vi
carios seruire de
bēt. cū q̄bus duri
us ē agendū. Del
icet verius. alio
quin. i. si non resi
deat per seipm in
ecclia. q̄ dignitati
vel p̄bende est annexa. sciat se priuatum illa ipso iure.
⁊ sic respicit principium. §. ⁊ non versiculum nisi forte
cē. Et ita sine aliqua admonitōe priuat? est. ⁊ sic videt
correcta illa iura p̄dicta vbi dr q̄ primo monendus ē q̄s
ante q̄z priuetur ecclesia quod est honestius. sed hoc est
rigor q̄ hic statuit. vt ipo iure sit priuatus vl q̄ dicit a
lioquin p̄t respicere vtrūq̄z casum. scz qñ p se debet ser
uire ⁊ qñ p vicarium. sed verū ē. q̄ tm̄ primū casum recipit
⁊ non secundum.
e ¶ Pro bñficio. hoc em̄ posset in posterum esse pernicio
sum ecclesie. si. s. de arbitr. puenit. q̄ ecclesia vide
tur quasi censualis. ⁊ portio pbi diminueret. q̄d ee nō
dz. s. e. auaricie.
f ¶ In lateran. j. de fruct. cū ⁊ plantare.
g ¶ Laici. xvi. q. i. qm̄ quicq̄d.
h ¶ Sane. hui⁹q̄z sunt verba concilij. ⁊ ab hoc
loco infra additur p̄dicto concilio
i ¶ Cōuersatio. hoc ideo dicit. q̄ p̄mouendus dz ee bo
ne fame ⁊ opinionis ita q̄ in nullo vacillet eius opinio
xxxiij. di. laici. ad idem facit. xxiij. di. quando.
k ¶ Prelatorū. ⁊ etiam ab his qui foris sunt oportet p
mouendum bonum habere testimonium. viij. q. i. licet
ergo. ⁊ lxij. di. vota ciuium

Licet vobis. distributōes. si. s. de cle. non resi. de
cetero. Vide qualiter ista decretalis interpretatur illā
constitutōem super specula. infra de magistris. q̄licet
dicat integre p̄cipiant fructus suarū p̄bendarū. tm̄ non
p̄cipiūt integre. q̄ de huiusmodi distributōnib⁹ seu de
narijs q̄ dant illis q̄ intersunt horis statutis. non intel
lexit papa. sed de
corpe p̄bēde sue.
quam alij de iure
communi in absē
tia sua p̄cipe non
dēt clerici. ar. s. dō
cōstit. cū omnes.
Et sic intelligitur
ista indulgentia. ⁊
ita p̄textu hmōi i
dulgentie possunt
habere integram
p̄bendam. ac si es
sent p̄sentes. nisi
sint huiusmōi di
stributōes in quib⁹
busdā eccl̄ijs con
suetudo seruat. vt
p̄ē p̄bendā q̄ hor⁹
intersunt. certum
quid p̄cipiant. et
ita quod hic dicit
respicit consuetu
dinē eccie. In qui
busdā vero ē talis
consuetudo. vt q̄
non intersunt ho
ris. nō p̄cipiāt ali
quid de huiusmo
di distributōnib⁹
nz sint p̄sentes. er
go multo fortius
in absentia nō de
bent talia p̄cipe
re ⁊ sic vbz intelli
gi. lxc cōstitutō. q̄
principis beneficī
um potius dz am
pliari q̄z restringi.
j. de ver. sign. olim. ff. de constit. fin. l. vl. q̄ vbi dominus
largus ē nō debemus ee tenaces. xx vi. q. vij. allegāti fi.
Sz quid dices si p̄bende distincte non sunt sed omnia
p̄cipiunt de communi. nec datur aliq̄d illis q̄ nō interf
sunt horis. tunc credo q̄ integre debeāt habere benefi
cia in theologia studentes habita ratione victus quo
tidiani. alīs parū valeret talis indulgentia. q̄tum ad il
los q̄ nō hñt bñficia distincta.

Expositi. cōci. generalis. s. e. ex tit pande.

¶ Ante fieri. ⁊ intellige. q̄ capelle iste ñ erāt ānexe p̄bendis q̄ nō fuissent priuati canonici si an
nexe fuissent. sed decetero erūt ānexe. vt dicit lra in p̄
tuum annectandis. b.
o ¶ Necessitas vl utilitas. ista duo frequēter dispēsatō
nē inducūt. vt. i. q. vij. tali p̄pter necessitatē licitū est ali
cui habere duas ecclesias. x. q. iij. vnio. ⁊. s. dō eta. ⁊ q̄lita.
eam te. Et p̄pter hanc necessitatē adiungunt capelle p
bendis maioris ecclesie reseruata congrua portione p
sbytero. Et credo q̄ canonici isti ēt p̄lati illarū capel
larū. ⁊ sacerdos erit loco vicarij p̄petui. vt supra. e. extra
pande. §. i. Et ita ex cā capella siue parochialis ecclesia
potest adiungi p̄bende. si ex eadē causa vna ecclesia vni
tur alteri. x. q. iij. vnio. cum suis concor. vel dic. q̄ si cle
rici isti certam portionē percipiunt de capellis. nec exer

cent ibi iurisdictōnem aliquam sed sacerdos habet ibi curam spūalium. sacerdos erit prelatus 7 hz ibi curam aiarum 7 p eām instituet. nescio tn qđ istoz ibi seruet. Hz pius vł. q sacerdos sit locovicarij. vt i. c. ertirpāde p. ¶ Discretōe. q est mater omniū virtutuz. s. de offi. cui/sto. c. i. 7. i. q. v. prez/senium.

q ¶ Augmētare. Et ita tenet eps reintegrare pben dā si fuerit dimi/nuta vel diuisa si/ne iusta causa. s. e vacāte. 7. j. e. cū cāz r ¶ Cōgrua vnde iura ep alia soluē possit 7 hospites recipē. s. e. dō mona chis. vbi de b. h.

O Jlectus. ēgis hec ra tio mouit istos ad exceptio/nem hmōi ppo/nēdā. q si rer con ferret ratione iu/rispatronat⁹ hu/iusmodi pbēdas. nō posset cōpelli. p papam 7 hoc de iure. j. de iurepat. cū dilectus. Dñs d canus cū succedit in hoc iure regi. ñ deberet pp elli ad hoc. q qui in locū alterius succedit. vnł eodē iure. ¶. de tēpo. in inte. re sti. ea. q ar. Hz hoc nō ē verū in casu isto. q ex q̄ colla/tio istoz bñficio/rū incipit pertine/re ad eccłiasticam psonam. statı res

clesie tue canonici diminuta ipoz. puisione a tēpore canc.m ge. cum eis extūc nō fuerit ad eoz sustentatōem cōcesse ca/pelle. sicut ante fieri⁹ cōsueuit de redditibz pbendaz suarum neq̄unt sustentari. 7 infra. Si euidēs, necessitas vł vtilitas° exigat. pbendas eccie tue po/teris de capellis in ppetuū an nectēdis eisdem. sicut discre/tōe⁹ puia expedire videris. au gmētare q reseruata cōgrua r capellaz plbyteris portōe.

I dē epo 7 priori 7 archidia/cono de ber.

O Jlectus filius. g. cleri/cus nob pposuit. q cū decano 7 capitulo andegauen preces direxim⁹. 7 pcepta vt ipm quā cito facultas se offer ret. in canonicū reciperēt 7 in fratrē vobis super hoc execu/toribz sibi datis. q vocani 7 ca pituli. curatoz excipiendo. p/posuit ltas non valere. p eo q in eis mentio non fiebat. q p fatus decanus ex donatōne re gis° prebendarum eiusdē ec/clesie collatōnē haberet. vos mandati nostri executores nō

s. de eta. 7. quali. indecorū. 7. c. ex rōne. Hz tales bñ pōit hre bñficia 7 ordinari vsq̄ ad sacros ordines. xxvij. di de his. 7. lxxvij. di. in singulis. 7. c. q̄cūq̄. Quid ē ergo q dicit. q pueri non sunt idonei. q seruire nō pōt. dica/q pueri hic appellant q̄stū ad hoc vsq̄. ad septē annos q tūc seruire non pōt. q nec discre/tōem hnt. vñ nō putāt idonei. p⁹ septem ānos bñ reputant idonei ad ordines mino res. qm̄ sunt tm̄ capaces. j. de delic pu. pueris 7 hoc p iura predicta. c. de his. c. in singulis. c. q̄cūq̄. Vł pt in/telligi q̄stū ad di/gnitatē vł curam aiarū ad quā non reputant idonei. i. q. i. pueri. 7. ca. e/stote. 7. s. de eta. 7 q̄li. ex rōe. 7. c. se. 7 s. de ele. cū in cun/ctis. Hz huic dan/dū est tāq̄ posteri ori. vt ad receptō nē taliū nulli sint cōpellendi. cū ser/uire nō possint vt hic dicit. q ppter fustiū daturbñ/ficium

esse interloquendo diristis et sic due prebēde que medio tē pore vacauerunt alijs sunt collate 7 infra. Mandamus quatenus occasiōe huiusmo di. quam reputamus friuolā⁹ nō obstāte. mādatum nr̄m ex equi⁸ procuretis. ¶ reg. ir. argentinen. epo.

S Uper inordinatā ordi/natōez. 7 infra. Cū āt illi sint in eccłijs idonei re putādi. qui seruire pōt 7 vo/lūt in ipis. cōsultatōi. t. t. r. q pueri ⁹ 7 bñficiati⁹ q̄ nō pōt i eadē eccia deseruire in ea nō dūt idonei reputari. I dē ar/chiepiscopo 7 magistro. r. tu/ronen.

Q Um cām que inter au reliane. epm. 7. i. ō ble sis cānicū scē cruc⁹ su per integratione prebende ip/sius canonici vertebatur. vo/bis duxerimus committēdā. 7 infra. ¶ Consultationi. t. t. r. q nostre intentionis ª non ex/istit. vt pro integratione ᵇ p/benda supradicti canonici p/benda de nouo aliqua scinde/retur. I dem

; ¶ Beneficiati. Nota q qui beneficiū habet sufficiens non reputatur idoneus ad aliud beneficium primo re/tento. quia in vtroq̄ seruire non potest. quia dum ad vtrunq̄ 7 c. xvi. q. i. prelhyteros. Et sic patet q in duo/bus eccłesijs de iure quis intitulari non potest. arg. s. e. ertirpande. §. i. 7. lxxi. di. sanctorum. 7. s. de elec. dudū. vbi de hoc. Et ē hic arg. q qui non facit mentionem de beneficio suo. non valent littere. s. e. cū teneamur. 7. s. de rescrip. si pponente. b.

Q Uom causam intentionis. Nota recurrendum esse ad intentionem mandantis. infra. eo. c. vlt. supra de procura. petitio. supra de arbi. exposita et supra de restitu. spolia. audita. 7 supra de rescriptis mandatum.

b ¶ Reintegratione. Et ita prebenda diuidi non debet sed integra conferri. supra eo. vacante. 7. i. q iij. c. vlt. et j. vt ec. be. vt nostrum. quod si fiat. ille qui hoc fecerit. tenetur illam rem integrare de vacantibus vt hic patet 7 supra eo. vacante. 7 non aliud beneficium diuidere. vt hic in fi. dicit. Et est argu. q si sectio aliqua fiat prebē darum. q tolerari possit. quousq̄ integrat. De hoc dixi s. e. tue fraternitatis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Venerabilis consuetudinē. hec consuetudo q̄ tū cūq; sit obtēta ⁊ ēt antiqua. nō est obseruanda qz in talib⁹ nulla distinctio nobilitatis est ꝓsidērāda. sz vñcūq; nati fuerit legitime dūmō honeste vite fuerint. admittendi sunt. xl. di. nos q̄. ⁊. lvi. di. vñcūq;. ⁊. c. nūq;. j. de isti. ad dcorē. Quia ñ sanguini sed vite meritꝫ bñficia sūt ꝓferenda. viij. q. i. moyses. vt hic se quit versu nos itꝫ gitur.

b. Liberū. hec fuit bona exceptio. qz fuit ꝓmoueri nō pōt nisi libertatē primo fuerint cōsecuti supza de seruis nō ordi. c. i. ⁊. ij. q. ⁊. liij. di. nullus ⁊ q̄i p totum. Sz hic nō assumit liberū. eo q̄ ille fuisset fu⁹. q̄ si fuisset bōa fuisset ereptō.

c. Generis. non nobilitate generꝫ sz virtutis. vt. xxx ij. q. iij. §. his ita.

d. Nō multos. hec dicit ꝓpt paulū ⁊ ꝓpter beatuz bartholomeū qui nobiles fuerunt. Alij vero apostoli ignobiles ⁊ pauperes fuerūt. ⁊ tñ electi fuerūt ad regimē ecclie. qz apud deum nō grad⁹ elegātioz. sz vite melioris actio ꝓbat. xxiij. q. iij. ficē excellētiā. Nec cōsiderandū ē quis maioz sit in loco vl̄ in ordine. sz q̄s iustioz. xl. di. non loca. ⁊. c. multi in fi. Ar. ꝫ. lx. dis. c. vl. ⁊. s. e. de multa in fi.

e. Persona. s. de iudi. nouit. xxij. q. iij. §. his ita. ⁊. iij q. ix. c. vl. ⁊. iij. q. c. iij. ij.

f. Eminentis. sufficit. n. in plato q̄ sit sufficiēs sciētie sz nō sit eminentis. s. de ele. cū nobis. Al's. pauci ad dignitates ꝓmouent. vt hic dicit. Et ita multo fortius tolerat mediocris sciētia in beneficijs vt hic dicit. Merito q̄ hec cōsuetudo ⁊ exceptio nō fuit admittēda.

g. Cōtulit. al's nō potuit ei bñficiū ñ vacās ꝓferre. j. de ꝓb. cess. pbē. nulla. solus papa ꝑ possz facē pt tñ donationi sue reseruare ꝓmā vacaturā. j. de iure epa. cū dilectus

Cum olim dioc. nisi hoc adiunxisset nō posset ei ꝓuidere. nisi in eccia aliq̄ ciuitatis. s. de rescriptꝫ rodulphus

i. Prouideret. Cū mandat alicui sub hac forma ꝓuideas tali in aliqua eccia ciuitatis vl̄ diocesis. vl̄ cōferas tali bñficiū in aliqua eccia ⁊ c. ptās ꝓuidendi sibi data intelligit ⁊ p consequēs papa abstulit ptātem canonicis illi⁹ eccie ꝓuidēdi. ar. illius de re. j. de cōc. ꝓb. cōstitutus. Vōt ēt talis iudex reseruare sibi ꝓmā vacaturā vl̄ interdicere ne eligāt. ⁊ decernere irritū q̄d ꝓtra fieret. sic video in generali legato. q̄ ꝓt sibi reseruare dignitatē primā vacaturā. j. de iurepa. cū dilect⁹. Et q̄ dicit abstulit ptātem ꝓuidendi. hoc intellige postq̄ executo insinuauerat illi. ad quem ptās ꝓtinet conferēdi. q̄ velit conferre pbēdam illi ꝓ quo mandat collatōem illi interdicēdo vl̄ decernēdo irritum. si secus fieret vt ꝑ bat. ⁊. j. de cōcess. pbē. qz cuncta. §. ex pte. ꝑ. nō sic autē. Sz anteq̄ hoc fiat p executorem bñ pt ꝓferre pbendā ille ad quē collatio ptinet. nō obstante tali mādato. vt dicit decre. qz in cūctis. §. ex pte. Secus ē si dat⁹ eēt executor ad cōplendum. tunc ēt non pt interdicere nec conferre nec inuestire. sed tm̄ p excommunicatōem cōpellere ⁊ si canonici aliū eligant. valet electio siue collatio. illi⁹ bñficij. s. e. dilectus filius. De hoc nota. s. ꝫ rescrip. abbatez in glo. p hanc.

ceptō apō ipm. ⁊ vix ad culmina dignitatū ne dū ad pbendas viri eminētis sciētie valeāt repiri. exceptōes hmōi ñ duximus admittēdas. ⁊ infra. Di. v. mandamus. quatenꝰ si vobis cōstiterit pdictā pbendā vacasse. quādo ipaz dicto i. eps contulit s memorat⁹. ip sum ad eā recipi faciatꝫ. Ide.

Cum olim ꝓdecessor sancte m. dedim⁹ in mādatis. vt gu. diacono. in aliq̄ eccia ciuitatis l'dioc. b luc. auctoritate ap. ꝓuideret. idē p fatū gu. ecclesie sancti pe. ꝫ vico rectorē auctoritate hmōi nisus ē designare. in qua rector ab eiusdē eccie clericis eligi cōsueuit. excōicatōnis sniam nihilominus ꝓferēs in rebelles. Cū igit mandatū hmōi se ad talia nō extendat. nec ad rectoriā vl̄ dignitatē nra ferat intētio. cū p simplici bñficō iuris nra manat. mandamus q̄tenus tā instōem hmōi q̄ excōmunicatōis sniaz ꝓpter hoc latam denuncies nō tenere.

Gregorius candido epō vrbeuetan.

a. Ad talia. s. dignitates vl̄ rectoriam. quia nec intentio dñi papē talis fuit. ergo nec ītētio iudicis seu executoris alia dz esse. s. e. cum causam. ⁊. s. de arbi. exposita. Et eadem ratio que mouet delegantem moueat delegatum. s. de rescrip. super litteris in fi. ⁊ forma mandati diligenter seruari debet supza de rescrip. cum dilecta. ⁊. s. de offi. deleg. cum olim. ⁊. c. cum venerabilis. ⁊. E. de procu. si ꝓcurator. Ergo quicquid factum est contra formam mandati. non tenet. Et ita nec excommunicatio nec institutio talis tenuit. quia vires mandati non patiebantur. Et sic patet. q̄ cum papa mandet alicui ꝓuideri. de simplici beneficio tantum intelligendum est. nisi in litteris hoc contineatur. supza de rescrip. abbatem in fi. quia non omnis qui censetur dignus ad beneficium. dignus est ad dignitatem vel personatum vl̄ rectoriam. quia pueri simpler beneficium possunt habere. non tamen dignitatem. supza de etate ⁊ qualitate et ratione. ⁊. c. indecorum. ⁊. s. e. sup. vbi de hoc dicitur. Et in dignitatib⁹ is gradus ceteros antecellat. quem labor et cetera. E. de offi. magistri. officioz. l. nemo. ⁊. lxi. di. miramur. Hoc quod dicitur hic. q̄ pueri possunt habere beneficium. intellige secundum q̄ notatur. supza. e. super in fine illius glo. sed quos et cetera.

a C Dm p̄cussio. impedire. ſi. vij. q. i. cū p̄cussio. ⁊. iij. q. ir. indicas. ⁊. v. di. ad eius ꝟo.

b C Militaret. xxiij. q. i. militare. ⁊. v. q. iij. saluato⁹. circa me. L. ō epi. ⁊ de. au. ſz hodie.

c C Ordinē. ſm ordinē cuiuſcūq; ⁊ dignitatē ꝓſtituenda ſunt bñficia. xij. q. q. ij. ꝓceſſo. ⁊ ſ dixi. ſ. de maio⁹. ⁊ ole. ſtatuimus

d C Egrotāti. q⁹ famuli egri q̄s curamus nob ſeruire intelligunt. ff. de ſta. li. l. iij. §. ſtichus. ⁊ tēpe infirmitatis paſcendi ſunt. ff. ꝯmo. in rebus ꝯmodatis. § p̄n. ſic ⁊ clerici in egritudine ſtipendijs ſuis priuari nō debent

P Reſbyter nō p̄mittimus. Ar. q̄ ab initio valuit ex poſtfacto infirmat. xxiij. d. vſq; adeo. ⁊. c. cōiter diſſinim⁹. Arg. ē q̄. n. factū ē recte et ſuperuenēte delicto corrūpi nō p̄t ff. itinere actuq; p̄ua. l. nec. n.

e C Scādalo. ꝓp̄ſcādalū. n. multa ſunt dimittēda. j. c. pri. ⁊. ſ. de tē. o⁹. ad aures. ⁊. ſ. ri. p ri. cū teneamur.

f C Deformitatē. et ſ dolo appareret q̄ deformitas impediat ordinādū cū ſuſpēdat ordinatū. ſ tñ p̄ter ꝯſilium facto melio⁹ ꝓpediq̄ aliq̄ ſtatuto ex pimi. j. de won. apl'ice. lxr.

g C Erectoribus. ſcandalo. Nō nihil cū ſcandalo eſſe faciēdū. ſ. c. p ri. dūmō ſiñ peccō mortali poſſit omitti. j. de no. op⁹. nū. cū ex iniūcto.

h C Coadiutor. ⁊ ita vī q; ꝓpter lepr̄ā nō remoueat̄ p̄latus. ſz ō. j. c. pr. vbi de hoc dr.

k C Curā aiar. q̄ ille coadiutor vī eē p̄latus ex q̄ hz curā aiar. j. e. c. pr.

l C Portiōz. ⁊ ſic puidebit ei de bonis eccl'e. j. e. c. pr. Sz pone q; eccl'a nō poſſit ſufficē vtriq;. Rñ. ille q̄ fuit eccl'e hēbit redditus. ⁊ illi infirmo puidebit epūs. lxxij. di. §. i. ⁊. ci. ⁊ ex hoc ē ar. q; nō ſit p̄latus ex eo q; dic ꝯgruaz

Va nos. ſcādalo. ſ. c. pr. recipiat portiōem.

m C Adminiſtratōis. Ex hoc vī q; ꝓpē morbū le pre ſit remouēd⁹ p̄latus. Sz ō vī. ſ. e. c. pr. ⁊ ita fine culpa puniē. qđ eſſe nō dz. lvi. di. ſatis puerſum. ⁊. xvi. q. vij. inuētū. Sup hoc ē diuerſitas int̄ doct. Aug. dixit q; nūq̄ ſubſtituit aliq̄s viuo niſi eo renūciāte. ⁊ in hac opi. fuit Lau. ⁊ dādus ē ei coadiutor. vt. ſ. e. c. pr. ⁊. j. e. c. p. ⁊ vl. Et q; dic ab adminiſtratōis offō dz ſm moueri. dic Lau. ab offō q; in actu ſz q̄ ad ius retinebit offm. Ba. diſtinxit vt̄ morbi ſit curabil'. dicas cū vin. ⁊ tā. q; ēdiu aliq̄s p̄t remanē in collegio ſuo ſine ſcādalo⁹ hoc ro re nō ſubſtituit ei aliq̄s. al's ali⁹ erit ſubſtituēd⁹ vt ſ q̄ erit p̄lat⁹ in totū. ⁊ infirmo puidebit de bonis eccl'e. ſ. e. c. pr. Ad idē ſatis ꝯcor. q⁹ tal' coadiutor p̄lat⁹ ē ex toto. ⁊ ſ pz ex eo q; dic q; hz curā aiarū. ⁊ ē ſ pale in le pra. ꝓpt alboiatōes ꝓpl'i ⁊ ſcādalū. ſic etiā iudex int̄cta si ñ p̄t dare op⁹ iudicio. ff. de iud. ſi lōgi⁹. al's ā t obtinet ſnīa hu. ⁊ lau. ⁊ dat tūc coadiutor. j. c. pr. ⁊ ſic eſt cāus vbi aliq̄s punit ſiñ culpa ſz nō ſine cā. ſi. ſ. vt li. ñ ꝑ. qm̄ frequēt. §. ſi ꝟo al'r. in fi. In q̄bo cāis puat̄ q̄s ſine cul'pa. ſz nō ſiñ cā dr. j. de puī. ātiq̄

n C Miſtrēt. ſ. c. pr. ex q̄ eū infirmitas non crimē ad ducit. vt. vij. q. i. q̄uis triſte. q⁹ ñ ē afflict̄ addē afflictō vij. q. i. cū p̄cussio. crioſus. n. dign⁹ ē vt egeat. ff. de poſt. bona fides. Laurē tius.

Vita nos durit fraternitas ꝓſulendos. ⁊ infra. De ſacerdote qui diuino iudicio lepre morbo reperc cuſſus in parrochiali eccl'a p lationis officio fungitur dicimus q; p ſcandalo⁹ ⁊ alōm nationē populi ab adminiſtrationis debet officio remoueri ita q; iuxta facultates eccleſia ſibi neceſſaria q̄diu vixerit miniſtrent⁹. Inno. tertius arelatenſi archiepō.

Ex parte tua fuit ꝓpoſitū q; cum aurafiēſis epūs graui morbo ⁊ incurabili fere p quadriēnium laborauit ita q; paſtorale officiuz non pōt vllatenus exercere. priceps terre illius ac ciues ciuitatis eiuſdem a te poſtulant inceſſanter vt ipſis cum ſis metropolitanus eorum: ſtudeas puidere. Verum cuz ipm ad ceſſionem compellere non p poſſis nec debeas vllo modo: nec afflicto afflictio q; ſit addēda: immo potius ipſius miſerie miſerandum eo q; idem vir bonus extitit ⁊ eccleſiam ſibi ſalubriter cōmiſſam gubernauerit: nos volentes tam epō q̄ eccl'e puidere mādamus quatenus illi coadiutorem k aſſocies virum prouidum ⁊ honeſtum p quē taz epō q̄ populo vtiliter conſulatur. Honorius tertius epō aduerſano.

Ex parte ciues. ſic. vij. q. ij. nup.

p C Nō poſſit. vij. q. i. ſcp̄ſit q̄l'r. ⁊. c. q̄uis triſte

q C Afflictio. ſi. vij. q. i. cū p̄cussio. iij. q. ir. indicas. ⁊. v. di. ad ei⁹ ꝟo. ff. ad. l. rhod. de iac. l. nauis. §. cū ait In lepſo tñ ſecus ꝓſueuit dicta q̄buſdā. vt. ſ. c. pr. vbi de b. idē Jo. dic circa leproſum. qđ Aug. ⁊ Lau.

r C Coadiutor. ſic. j. c. pr. ⁊ ita pz q; ꝓpē infirmitatē ſuppueniētē nō p̄uat̄ p̄lat⁹. q⁹ eccl'iaſtica bñficia non ſunt tpalia. lv. di. p̄cepta. ⁊. ff. de adop. ſi tibi. ff. de hered. inſtit. hereditas. ff. de re. iu. act⁹ legitti. ſic. ff. de mānumiſ. teſt. libertas. ff. de peculi. peculiū. §. ij. qđ nec ē. arg. ō. ff. de of. p̄ſi. ſi

forte.r.vñ.q.i.pastoral'.xij.q.ij.nob.fol'.vt ẽ q' bñficia eccl'astica ꝑpetua sunt.r ió ꝓpe cãz supuenięte sine cl'pa nõ ꝓuar' plar'.sz dar ei coadiutor.vt b ꝑz.r.c.fe. In cas su tñ alꝰ viuẽti substituit' ꝑm q̃sdã.s.c.pr.vbi de b.r.vñ ij.q.i.pastoral'.oĩ tñ cãu ꝓuidebit' infirmo de bis eccl'e coadiutor ille dat̃ur etiã inuito.ar. j.de ecc.edi.ad audientiam.

Consulta tõib⁹ officiũ ligue. idẽ ẽ si amissz officiũ oculoꝝ.ar.lv dis.si eu ãgelica.r q̃ ẽ oculus epi.xc ij.di.dyac.eccl'ie.

b Coadiutor. r de b dictũ ẽ in ꝓximis duob⁹.c.

c On ãpli⁹ abs n q̃ penu na. Sp eni ꝓh derãdi sunt reddi tus eccl'iaꝝ vt ꝑm eos cl'ici instituãt in eis.s.ó vi.r lv. cle.qm̃ vt ait. vbi de b.ita etiã q' hos pitalitatẽ seruare possit r soluere iu ra epalia.s.de ꝓb. de mõachis.r.s.ó sup.ne.p. sic nob. r ecõuerso tot sũt ponẽdi q̃t ex ipsis facultatib⁹ possit ꝓmode sustẽtari. s.de ꝓsti.cũ.m.r.j. e.aucte.a ꝓrio sen su.j.de censi.cũ in stãtia.ar.xij.q.i.p cipim⁹.xvi.q.vij. oẽs basilice.tñ ꝓp ter minimũ incre mẽtũ nõ credo re cedendũ a nũero ꝓsuet⁹.ar. C.de al luui.l.p.r vl.g̃ tm̃ dz esse ar.de q̃ alius eccl'e stipendiũ cuz alĩs hẽat.vel saltẽ sufficiẽs r honestũ.s.de ꝓsti.cum.m.

Ne eccl'a nr̃a.laici.r merito.q2 hoies diuerse ꝓfessionis.in eodẽ offõ associari non debent.xvi.q.vij. noua actõe.s.de elec.cũ cãz.

e Differre.vltra ser mẽses.alioq̃n transfert' ptãs ad superiorem.j.ti.pr.nulla. Ber.

f Idoneis.q̃ dicũt idonei.hẽs.s.de p.supinor diata

g Tales.q̃ sunt idonei mor honestate r fraꝝ scia.s.ó pbẽ.gũe.als puniũt'.vt ibi dr. Nec fuit q̃o vtr laici in titulari in eccl'a ista possint ꝓputari in nũero clicoꝝ.r dr q̃nõ.q2 ñ reputãt' idonei cũ sint laici.r ita ius cãonie nõ cadit nisi in cl'icũ.sic ius eligẽdi in eccl'a collegiata ñ cadit in laycũ.s.de elec.sacrosctã.r.c.messana.b tñ intelligẽdũ ẽ de laycis ꝓfessionẽ r hitu.r nõ de ꝓuersis.si.n.cõuersus aliq̃s alic⁹ eccl'e incedat tõsurat⁹ nolẽs eẽ cl'ic⁹ cũ iã vestitus ẽ ai fit cl'ic⁹.vt.xxiij.q.i.pat⁹.iã eccl'astica ꝑsona cẽset.vñ tale ius cadit in eũ.r ius ꝓuersi spũale ẽ.

Consultat tõib⁹ r infra. Archidyacono ãt quẽ morbo palytico laborãtẽ effm⁹ lingue asseris amisisse coadiutor⁹ est merito adhibendus. De institutionib⁹ ac concilio arelatensi.

Non amplius suscipiantur in monasterio monachorum aut clericorum seu etiam puellaꝝ q̃s qđ se regere de bonis ecclesie absq̃ penuria⁹ possint. Eugenius.

Ne eccl'a vestra certũ numerum cãonicoꝝ sic nobis innotuit cõiter instituere curauistis: r infra. Cuz laycⁱ non debeant in canonicorum numero computari: nec vos de beat̃ differre⁹ quominus statutũ nũcꝑ de alijs cl'icis ꝑsonis ydoneis⁸ supplear̃ tales⁸ ad supplẽdũ numer̃ inuenire curetis ꝑ q̃s deo in diuinis officijs ꝑ eccl'asticos ordines cõgrue seruiat'.

Alexan. tertius cant'. archiepo r ciuis suffraganeis.

Ad frequẽtib⁹ q̃relis dilecti dicimus in ptib⁹ vbis cõsuetudinẽ ꝑuã a multis retro tẽpib⁹ inualuisse: q̃ clerici eccl'iastica bñficia sine assensu epi dyo.vel officialiũ suoꝝ: qui hoc de iure possunt recipiunt minus q̃z deceat cogitantes quomodo id patrũ sanctoꝝ ẽ institutionib⁹ alienũ r ecclesiastice ꝓrium honestati. Vñ cum tu frater archiepe ex officio tibi commissо tam iniquam consuetudinez de ꝓuincia tua velis sic debes radicitus extirpare. tam in illos qui ecclesiastica beneficia talit' occupata sciẽter detinẽt q̃z in eos qui ó cetero occupare ꝑsumpserint excõicatõnis sniaz ꝓtulisti. Nos itaq̃ eandem sniam ratam habentes r eam auctore ap. cõfirmantes m mãdamus q̃tenꝰ clericos ipsos q̃ ipaz sniaz incurrerit: nisi cõgrue satisfecerint. absolvere minime ꝓsumatis

Clemẽs.iij. clero constãtino

Auctoritate ap. se. r infra. Statuimus insuꝑ vt nullus in ecclesijs vbis vltra q̃z facultates n eaꝝ sustineãt: vob̃ instituat° iuriz ꝑ

I nno.iij. scti marcelli r scẽ suzsanne car. ap. se. le.

Ad de corẽ: r infra. Sicut nr̃is auribus ẽ suggestũ. cõstãtinopolitanꝰ pri

vñ q̃ emit illud simoniã ꝓmittit. vt.i.q.iij. saluator.

Cum frequẽtib⁹ officialiũ. officiales dicũt q̃b⁹ epi ꝓmittũt vices suas. q̃ ꝑ̃ instituere vice eoꝝ vt hic dicit.

i Recipiũt. si a laycis recipiãt suspẽsi ipso iure canones ãtiq̃s videntes xvi.q.vij. si q̃s receperit. ar. ꝓ.j. de iurepa. cura. cum stamꝰ sic q̃ ꝑz q̃ auctas instituẽdi ẽ penes epm̃ hz capl'm ofiz eligar. j.ti. pr. nisi tã de ꝓsentiꝰ capl'i epis instituere dz j. de his q̃ fi. a ꝑlato. nouit. nec obstat lxx. di. scoꝝ. q2 ibi capellesb dite sũt ꝓposito q̃ ad susteatões nõ q̃ ad misti tutões r administratões. Laur.

k Et ossõ. legatiõis q̃z tũ ad suffraganeos dyo.ã. de of. leg. c.i.

l Dennet. Vñ nullã ꝑt hꝫ ercusatões q̃z to cuncta tpe ea teneri. q2 diuturnitas tẽpis petm̃ nõ cõminuit hz auger. j. de fi mo. nõ sat'. r. cũ in eccl'e corpe. r. xiij. q.i. scisma. s. de ꝓsue. q̃ cito. sed cius si ignorauerit q2 ignorãtia nisi sit crassa r supina tales excusat. s. de ord. ab epo q̃ renun. ẽpa. c.i. r. viij di. ꝓsuetudo.

m Cõfirmãtes post quã ꝓfirmationẽ archiepi sentẽtiã relaxare non possit nisi illo qui seq̃t' fuisset appositũ. ar. ꝓ. de ꝓfir. c.i. r. vj. r de ꝓsec. di. ij. c. vl. r. s. de tẽpo. or. cũ in distribuẽdo. Ber.

Auctoritate. facultates. hꝫ sp̃ sunt ꝓsiderãde. vt s. c.i. vbi de hꝫc. r. ó. de vi. r ho. cler. qm̃. vbi hanc fil'r de hꝫc.

o Instituat'. instituere ẽ ius cãonie in eccl'a vel in ecclesiastico beneficio tribuere. j. de hꝫre. cũ ex imũcto. Inuestire ẽ q̃si possessionẽ illius iuris ꝓferre. indifferenter tñ vnũ accipiat̃ altero. Ala. vbi gra. instituere ẽ spũale bñficiũ vel dignitati possessionẽ corpalẽ tradere. s. ó of. archidi. ad hꝫc. c. ad nostrũ. qđ spectat de iure cõi ad archidyaconũ. vt ibi dr. r sic. j. c. cũ venissent. Inuestire ẽ ius canonie vel dignitati tribuere. qđ ꝑt fieri ꝑ annulũ r libꝝ. r sic intell'r. j. c. cũ venissent. sz p b nõ adipiscit̃ ꝺs possessionẽ. nisi postea corpaliter instituat'. j. ti. pr. cum nostris. r de pẽn. ꝓ illoꝝ.

p Inuit̃. nullus epus ẽ dãdus inuitis. l ri. di. nullus. dum tñ iusta cãm ostendat. q̃ eis volentibus potest da

ri.lz facultates nõ sufficiãt.ꝛ ita pñt sibi in bõ piudicare vt victũ pstea sibi q̃rãt.xci.di.cicius victũ.ꝛ.c.se.

Decozẽ.accept us.xxxij.q.iij.§.his ita.

Hereditario.sic.vi.q.i.aplica.ꝛ sic vt q̃ nõ solũ filiũ.sz nec colla terales in eccl'asticis bñfi cijs nõ succedãt.

de iurepa.ꝛsuluit sz tñ pñt.arg.s.de of.vic.ex pte.dũ mõ non fiat iure successionis.vt.s de elec.venerabilẽ ꝛ.fi.Jo.

Dñcijcꝫ.ar. q̃ nihil refert de q̃ loco natus sit dei ricus.vel de q̃bus penti iv.ar.xl.di. nos q̃.ꝛ.c.nõ loca ꝛ.lvi.di.vñcijcꝫ.ꝛ c.nasci.ꝛ.c.dñs.ar gu.j.de ser.nõ oz. ci.ꝛ.s.de fi.p̃by. c.i.ꝛ.q̃.ꝛ pto.ꝛ.xc viij.di.aphros.s. de de.pegri.c.fi.v bi dz q̃ plati q̃dã instituebãt clicos ꝺ alienis epatibꝫ igrãte epo qꝺ eẽ non dz.sz ꝺ oẽs e rãt eẽnei tã venẽ ti q̃ alij.ꝛ iõ vñ cunctꝫ essent velẽ bãt in eccl'a ꝓstãti nopolitana instituti.ꝛ non veneti tñ.Decẽ q̃ loc nõ obstat.dũmõ cõstet de vnitate psone.ꝛ illud.c. aphros de incogni nit' loq̃.s.de elec. one.ad fi.Si aũt et dãnato coitu natus sit aliquis ñ olest ei q̃tũ ad vitã eternã.sz ob est ei q̃tũ ad obti nenda bñficia ecl desiastica.ar.s.de ele.innotuit.

archa aliarum nationum cle ricos spernens:venetos tãtũ in constantinopolitanis eccle sijs satagit collocare.non at tendens q̃ in omni gẽte qui facit iusticiam acceptus q est deo:nec sanctuarium dei con uenit iure hereditario r possi deri. Quocirca mandamus q̃ten? moneatis eũdẽ:vt vi ros litteratos ꝛ alios ydonei os vndecunqꝫ s originẽ duxe rint.in predictis ecclesijs ꝛ maxime in maiori instituere non postponat alioquin indi gnum t se reddet:vt vos alia rum clericos nationum ad eius obedientiam compella tis u. Nec dissimlare potestis x quin hoc nostris auribus in timetis vt ex hoc ꝯpo an veruz sit.quod super hoc venetis di citur ꝓmisisse y conijcere va leamus. Item hẽli.episco po ꝛ archi.noz.

Cum venissent ad apo stolicam sedem archi dyacon⁹ richimun⁹ die ꝛ procuratores elẽcti ensis archiepiscopi ex parte ar chiepiscopi fuit ꝓpositum:q̃ institutio personarum:ꝛ cu stodia ecclesiarum vacantiũ ad eum in dyoce.sua spectat z tam de iure communi a q̃ de consuetudine generali. veruz quidam predecessores ipius quibusdam archidyac. richi mundie tam institutionez q̃ custodiam personaliter com miserunt:ꝛ infra. Inter alia vero archidyaco. ipe respon dit q̃ archiepiscopus tam in stitutiones q̃ custodias b nõ personaliter archidyacono q̃ tunc erat.sed perpetuo de con sensu capituli archidyacona tui reali concessione donauit Cum autẽ archidyaconatus ipe in continua possessione tã istaꝫ q̃ aliaꝫ libtatũ multoꝫ archiepoꝝ ꝛ archidyaconoꝝ tpib extitisset.ꝛ archiepus si ne conditione qualibet ꝓcessis set ipm eidẽ post ꝓcessionem asseruit q̃ ipsum c concesserat institutõibus ꝛ custodijs va cantium eccl'arum exceptis. Ipe d vero timens ne si nega ret expresse cum nondum es set archidyaconatus possessi onem adeptus.vel impedire tur penitus factũ eius vel di utius differretur.rñdit q̃ nõ solum de illo sed de omnibus reddit ibus suis faceret quod sibi placeret:ꝛ infra. Nos igi tur interlocuti fuimus archi dyaconum esse in plena liber tatum eiusdem archidyaco natus possessione tuẽdum do nec legatuz e legittie fuerit ex

b Custodias.s. vacãtiũ eccl'aꝝ

c Ipm.s.archi dyaconũ.

d Ipe.s.archi dyaconus.

e Probatum. Sed q̃re incum bit onus pbãdi archiepo cũ de iu re cõi hec spectens ad ipm.vt hic vi tur. Dñ eoipo videtur fundata eius intẽtio.xvi. q.vij.oẽs basilice C.de pba.fiue.ꝛ j de censi.olim. Rñ deri pt hic due fu erunt ꝓsumptio nes vne.q̃ archi dyacono ꝺ archi epm.qꝫ archidya conus ꝛ ipius an tecessores fuerũt in pacifica possessione.vnde presu mitur concessio nem fuisse realez. ꝛ quia archiepis copus confessus fuit q̃ anteceſſo res sui cõcesserũt illas dignitates. licet personaliter ꝛ archidyaconus dicebat concessio nem fuisse realem vnde presumitur contra archiepis copum ꝛ iõ onus probandi incum bit archiepiscopo q̃ concessio fuit personalis.ꝛ licet persona inseratur pacto.non ideo ẽ personale.sed vt ostendatur cum qua persona sit factũ ff.de pact.iuris gẽtiuz.§.pactorum.ꝛ.l.tale pactum. Plerumqꝫ enim consulim⁹ successoribus nostris sicut ꝛ nobis.ff.de probatio. si pactum. Sed transactio potius presumitur personalis q̃ realis.nisi fuerit per superio rem confirmata.s.de transacti.veniens.ꝛ.c.de cetero.ꝛ s.de prelen.nisi. hoc tamen adiecto q̃ si episcopus alij cui persone vel rem ecclesiasticam.potius presumitur donatio personalis q̃ realis.ꝛ.q.ij.hoc ius.xvi.q.i. pos sessiones. Sed si donat ecclesie presumitur realis donatio ꝛ perpetuo donasse.xvi.q.i.c.vlti.j.de his que fiunt a prela.cum apostolica. Argum. hoc ideo est.quia ecclesia non potest mori.xij.q.ij.liberti.ij. Sed hic presumitur concessionem fuisse realem vt dixi.quia archidyaco nus ille ꝛ antecessores sui fuerunt in quieta possessio ne. Joannes.

t Indignũ.si.j.de vsur.qꝫ frustra.ꝛ.ij.q.vi.q̃s scit.ꝛ est hic arg.culpã culpe ꝓpensandam.xcv.di.esto.ff.ad.l. aq̃l.itẽ mela.i.rñ.j.de diuoꝛ.significasti.j.de adult.c.p.ꝛ vl.ꝛ.j.de ꝓstitutis.

v Cõpellat.ꝛ.b ꝓpterea pñarcha a dño papa.

x Potestis.i.velẽt.sic.xxij.q.ij.faciat homo.

y Promisisse.qꝺ esset iniquũ.qꝫ nullo pacto nlla cõ ditõe bñficia eccl'iastica sunt ꝓferẽda.i.q.ij.q̃pio.s.de pac.pactões.j.vt ec.le.vt nñm. vñ simoniacũ esset.

Dum venissent.spectat.s.de of.ord.cũ vos.ꝛ.lxx di.c.ij.arg.j.lxiij.di.si in plebib.

a De iure cõi.i.q.iij.c.iij.ꝛ.c. res eccl'astice.ꝛ c.pueniꝛ.xvi.q.vij.nullus omnino.sed ꝯriũ est veruz. qꝫ de iure communi institutio ꝓsonaꝝ ꝛ custodia vacã tium eccl'aꝝ spectat ad archidyaconũ.s.de of.archidy. ad hec.ꝛ.c.vt nostr.ꝛ.lxiij.di.si in plebibus.nisi ꝓsuetu

a ¶ Fuisse. ꝓsumit̄ ꝺ ꝓcessione fuisse realē. ex q̄ ē in pos. ⁊ iō tuēdus ē in illa q̄uscūq; plr̄ ꝺ eā ꝓcessione scāz fuisse ꝓsonalē. immo si ꝓsone facta fuit. ꝓsumi ꝺz ꝓsonal'. si dignitati realis.

b ¶ Abiurasse. obȝciebat archiꝺ. q̄ abiurauerat hmōi libtates vñ ꝺ iuramentū nō fuerat audiēdus. Ꝺz q̄re nō audit' arcq̄di. ꝺz abiur auerh hu iusmodi libtates cū iuramēto illud temerariū fuerit. ⁊ in ꝓiudiciū archiꝺyaconatus ⁊ ideo nō seruāduz ē. de iureiu. fiē. ij. ⁊ c. intellecto. ¶ Lau. diē q̄ten' iuramēto tāgit rē familiarē. ob seruādū ē vt nihil vtilitatiꝫ hnozis ad ipm ꝓueniat rōne illaꝝ dignitatuz si eas abiurauit. ar. s. de iureiu. quēadmodū. Vel dic q̄ bñ potuit renūciare ⁊ abiurare ius instituēdi vt nunq̄ vteret eo. ⁊ tñ dignitas i ꝓpt̄ō nō ꝓiudicaret. q2 eccl'a posset tūc vti suo iure. vt ꝺ colligit'. ⁊ sic ꝓpt̄ seruari iuramentū sine ꝓiudicio eccl'ie ⁊ sine interitu saluti ei⁹ ne. s. de iureiur. fi ꝛo. ¶. i. ſi. ſ. de ſpō. ꝓmissuz abiuratō tal' siue renūciatō nō ꝺz in dānuz ecclesie. ¶ Tria nōbilia notant' ꝺ. Primū q̄ factū plati nō ꝓiudicat eccl'e Scōm q̄ iuramētū ꝓstitū a ꝓlato in dānū eccl'e seruat' ab ipo ꝓlato. q̄ō ē ꝺ id. s. de iureiu. fiē. ¶ Tertiū ē q̄ eccl'a hñs ꝓlatū sine ipso agere ꝓt. q̄ō ē ꝺ id q̄ ꝺ dici ꝓsueuit. q2 nec ꝓlat⁹ sine ꝓsensu capl'i. nec capl'm sine ꝓsensu ꝓlati agere ꝓt. s. de ꝓcu. c. i. ⁊. s. de iudi. cāz. i. ⁊. s. de rescrip. edoceri. vbi ꝺ ꝺ. Et nō q̄ agēti interdicto vti pos. nō ꝓt opponi q̄ rē illā abiurauerit ꝓ qua agit. sicut nec agēti interdicto vñ vi s. de resti. spo. c. solicite.

c ¶ Eccl'e. Arg. hnū q̄ eccl'a vacāte capl'm fungit' vice ꝓlati. ſz ꝺrīū arg. colligit'.

d ¶ Archiꝺyacono. ſz nō archiꝺyaconatui

Dm ad nr̄az. ad ipm. ſ. abbatē.

f ¶ Accipiētē. si. xxiij. q. i. didicim⁹. ſ. de iurꝑa. p nr̄as. ſ. de bap. debitū. ff. de auc. tu. l. i. ⁊. ff. de tu. ⁊ cur. da. l. ius dādi. §. ꝓtoz. alꝫ ler ē. ¶ Nēo. n. vicē pluriū ꝓsonaꝝ sustinet. xvi. q. i. ꝓbr̄os. ⁊. ¶. de assess. nēo. lxxxix di. singl'a. ff. de pac. si plr̄es. ff. de of. ꝓto. l. vlt. Arg. ꝺ. ff. de adop. si ꝓsul. ⁊. s. de elec. cū inter canonicos. ſz q̄ꝺ si ipse aduerso libtates ipas archiꝺyaconis ab archiep̄is ꝓlonalit' fuisse[a] ꝓcessas cū in ꝺ casu tā ante q̄ post. ⁊ in ipa etiam ꝓcessione archiep̄s eas retinere potuerit licite tāq̄ suas vel donec legittie ꝓbatum fuerit eas dē libtates archiꝺyaconū abiurasse[b]. Ꝺz in ꝺ casu si ꝓcessio illa fuerit realis. archiep̄o nihil iuris vel vtilitat' accederet q2 nos l' ad petitionē eiꝺz cē. eccl'e[c] vel ꝓ nos ipos supꝑ archiꝺyaconatui ꝓsulemus. Si ergo alterutrū ipsoꝝ fuerit legittie approbatū archiꝺyacono[d] sup libtatibus ipsis si neutꝫ archiep̄o silentiū imponat'. Item ep̄o trecē. ⁊ archiꝺyac. parisiensi.

Quam ad nostram. ⁊ infra. Illud autem nolumus vos ignozare. q̄ postq̄m fuit abbas effectus custodiam de iure nō potuit obtinere. quia cum ratō ne abbatie ad ipsum[e] pertineat donatio tam custodie. q̄ aliarum dignitatum ac etiam p̄bendarum in ecclesia patraneñ. custodiam ipsam recipere nō'i potuit a seipso cuz interdantem ⁊ accipientem[f] de beat esse distinctio personalis sed nec ab alio cum ius conferendi alius non haberet'.

De concessione prebende ⁊ ecclesie non vacantis.

Clasius papa ad ro.

Quli in vinozuz sacerdotum loco ponuntur: hoc ipso sunt ab ecclesiastica communione[g] pellendi[h] quo ad se passi sunt successozes viuis[i] sacerdotibus exhiberi. ex concilio lateranensi.

Ulla ecclesiastica mīsteria * seu etiam beneficia vel ecclesie tribuātur alicui seu ꝓmittantur. antequā vacēt[l] ne desiderare quis mortem ꝓximi videatur in cuius locum ⁊ beneficium se crediderit successurū cum. n. in ipsis etiam legibus gentilium inueniatur inhibitum turpe est ⁊ diuini plenuz animaduersione iudicij si locum in ecclesia dei future successionis expectatio habeat q̄ ipsi etiam gentiles condemnare[m] curarunt. ¶ Cum vero p̄bendas ecclesiasticas seu quelibet officia in aliqua ecclesia vacare contingerit: ꝺferet alīq̄ ptātē ꝺferēdi illā dignitatē. nūq̄d posset ab illo illā recipe. vt sic nō videret' eā recipe a seipo. nō. ar. s. de testi. lz. ⁊ ar. xvij. q. iij. q̄sti. ff. de auc. tu. pupillus. ff. de re. milita. milites. §. i. ff. de admi. re. ad ci. pti. l. ij. §. i. s de plēn. de multa. in fi. Arg. ꝺ. q2 multa possumus p alios q̄ nō possum⁹ ꝑ nos. lxxxvij. d. epūs. v. q. ij. c. vl. ff q̄ res pig. obl. pos. aristo. in fi.

Qui. i vi uoꝝ ruz cōi one i. ꝓticipatōe coꝛporis ⁊ sanguinis dñi. vij. q. i. eū q̄ ¶ Pellēdi. ⁊ nihilominus depōnēdi. ij. q. i. in ꝓmissis. vij. q. i. nō furē. ⁊. c. eū q̄. nisi ignozās ꝺs institu atur alio remoto q̄ casu excusat'. ff. de ꝓpos. fi ꝺs inficiatus. ⁊ epūs tenet' ei in alio bñficio ꝓuidere. vij. q. i. pñtiū. ⁊. s. de plēn. in tercetera. Sed pone q̄ aliꝺs ē inuiste depositus. alꝫ hoc ignozās in locū eius substituit ⁊ steterit p. xl. ānos postea scit de iure ad aliū pertinere. nūq̄d ꝺz cedere ⁊ illi restituere. Ꝺicit q̄ sic. s. de ꝓscript. vigilāti. ⁊. c. si diligēti. xxxiij. q. ij. si ꝺgo. ⁊ de re iudic. ꝺsanguinei. ⁊. c. latoz. Ar. ꝺ. xvi. q. iij §. q̄s actōes. ⁊. s. ꝺ ꝓscrip. de q̄rta. so. ꝺicūt q̄ꝺā theologi q̄ q̄ñcūq; sciuero rē ꝓtinere ad aliū teneoz rē restituere. Ne ꝺ dictū ē. s. de ꝓscript. vigilanti. Sed hoc nō credo q̄ teneat' dimittere. q2 eoipso q̄ ꝺēnatus nō appellauit acq̄euit sentētie. ⁊ ita transiuit in rē iudicatā. s. de sen. ⁊ re iudi. q̄ō ad ꝓsultatōez. ⁊ sic alius iuste fuit institutus.

i ¶ Diuus. nisi iusta rōe depositus. vij. q. i. eos. l. di. ꝓsti q̄. Ber.

Olla ministeria. i. officia siue dignitates.

l ¶ Vacent. Nota q̄ beneficium anteq̄ vacet nō ꝓt ꝓmitti. quod si fiat non valet. ſ. c. pr. ⁊ ſ. e. ti. ex tenoze. Et sic obligatio nulla contrahitur ex tali promissione. quia est contra ius. Arg. contra. s. de plēn. relatum. ⁊ ibi soluitur. immo ibi receptus fuit statim in fratrem.

m ¶ Condemnare. q2 pactū de futura successiōe nō valet. ¶. de inuti. sti. ex eo instō. ¶. de pac. l. vlt. nisi de ꝓsensu eius cuius est hereditas. vt in. l. predicta. ⁊ ¶. de pac

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eodē mō nō tz p missio de plenda nō vacāte. etiā de cō lensu eī q̄ tz eā cū nulli possit eā p̄cedere. de iurepa. q̄ ār. in fi. ſi. in li. feu. i. ti. §. ſi ꝟo archiep̄s.

a ¶ Infra ſex mēſes. tp̄s iſtud ſex mēſiū incipit currē a tpe ſcīe gn̄al'. ⁊ nō a tpe vacatōis. ſ. e. q2. in fi. arg. ff. de calū. annus. ¶. q̄ admit. ad lv. poſ. l. ij. ⁊ q̄ ſcit certio za ri nō debuit. ff. de ac. cēpt. ⁊ ven. l. i. in fi. ſ. de ele. cū inter vniuerſas. in fi. ⁊ exp̄ſſum eſt. ſ. de ſup. ne. p. lz. ⁊. ſ. de p̄len. de multa. §. i arg. Itē tp̄s iſtud vnle ē. q2 tp̄s illō nō curnt a tpe ſuſ penſionis ſine q̄ e lis ere nō p̄nt. ſ. e. q2 diuerſit atē. ar. ꝟ. q̄ currat lz eli gere nō poſſint. ſ. de elec. c. vl. Item nūq̄d p̄nt cāonici eligere poſt tp̄s e lapſum. q̄dam di cūt q̄ ſic. lz ꝟriū ē vr̄ q̄ nō poſſint. ſi eligāt nō tz ele ctio. ſ. de ſup. ne. p la. c. lz. ⁊. c. vl. niſi ō pacēcia tolerēt. ſ. e. ti. lras. q2. p non vato haber q̄ō ab illo dar q̄ nō p̄t ō iure vnare. ſ. ō iu repar. q̄ ār. in fi. ar. ꝟ. ff. ſi q̄s cau. ⁊ ſi poſt tres. ff. ō ar bi. celſus. ⁊ au cre bui⁹ cāonis ſeme ſtri tpe ſtatim ela pſo p̄t eligere ille ad quē deuoluta fuerit eligēdi p̄tās. nulla licētia a ſupioze petita. ⁊ ꝟſtō iſta tm̄ locū hz vbi ſunt diſtincte p̄lende. ⁊ cert⁹ ē cāonicoꝝ nūerus ꝟſtitu tus. ſ. e. et pte. Itē locū hz in dignitatibꝫ ⁊ p̄ſonatibus omnib⁹. ſi in epatibꝫ ⁊ archiepatibꝫ olim locū nō hal bat. ſ. e. dilectus. Hodie locū hz in epatibꝫ ⁊ archiepa tibꝫ abbatiꝫ vt p̄tās eligēdi trāſſerat ad ſupioze. ſed minus tp̄s dat in his. ſ. triū mēſiū. s. de elec. ne p defec tu. ⁊ ita in b eq̄parāt. ⁊ differūt a minoribꝫ bñficiꝫs ⁊ di gnitatibꝫ. q2 minus tp̄s dat p̄ maius p̄iculū. q2 mo ra p̄iculoſa ē in talibꝫ. s. de elec. cū inter. ⁊. s. vt li. nō cō teſta. q̄m frequēter. §. p2ro.

b ¶ Spēcat. ſ. de his q̄ ſi. a p̄. ſi. ꝟſen. ca. ea noſcit. ⁊. s. de elec. cū eccl'ia vulterana. ad fi.

c ¶ Capl'm. ā. de elec. cū in cunctis. ſi. ix. q. iij. cū ſimus.

d ¶ Heligioſoꝝ. ſic. s. de elect. ne p defectu. vb dz q̄liter hec verba intelligunt'. ⁊. lriij. di. olꝫuntibus. vbi de hoc. Ber.

Relatū ꝟcilio. s. c. pri.

f ¶ Appellatōis. tali appellatōi nō ē defe endū cū eoꝝ nō interſit. ij. q. vi. nō ſolent. ⁊. s. de elec. cū inter. ⁊. q2 ex tali p̄miſſione nihil iuris acq̄rit. ſic nec emptoꝝ hz actōē furti in re vēdita ſubtracta ſi ei tes'ti fuit tradita. ff. de fur. l. eſt q̄ emit. Ber.

Dropoſuit. aſſignatōe. facienda cū vacauerit ei

tem p̄sbytero. ⁊ hoc p̄bat' in antiq̄ ꝟpilatōne. vbi ē illud ꝟbū faciēda. vñ videtur q̄ nihil valuit. s. de p̄len. inter cetera. vbi de hoc.

h ¶ Executore. date forte ſub hac forma mandatū no ſtrum exequaris.

aſſignationes p̄bende ad do nationez veſtram ſpectantis in eccleſia veſtra p̄ximo va cature mandatum apo. vob teſtimaſſet decano remēſi exe cutoze concelſo: de canus ipe vos ꝟtumaces inuenies ip̄m de p̄benda p̄mo vacatura in eccl'a vr̄a q̄ ad donatōez capi tuli p̄tinet auc. ap. inueſtiuit ⁊ infra. Sed cuz p̄benda q̄ ad donationem veſtram ſpecta bat in eccleſia eam era cē. va caſſet eam alij aſſignaſtis ⁊ infra. Idem autem p̄de. no ſter quod ab eodem decano factum fuerat ratum' volens haberi: collationem factam p̄bende: a vobis penitus ir ritauit m. ⁊ eum de ipſa per an nulum inueſtiuit n. Licet au tem intentionis noſtre nō ſit inueſtituras de vacaturis o fa ctas contra canonum inſtitu ta p ratas habere qui ſm ple nitudinē p̄tātis de iure poſſu mus ſup̄ q̄ius diſpenſare atte dētes tñ q̄ idem p̄sbyter nō

i ¶ Inueſtiuit. i. aſſignauit. vt p2 p̄b qō dic̄. s. e. aſſi gn atōe p̄lende ⁊c executoꝝ b fecit ⁊ male. vt ſatꝭ p2 p̄ lras inferioꝝ. Hz lra illa ratū volēs ⁊c. ꝟdicere vt. Hz cel eſtinus b ideo dicit vt excuſaret decanū ⁊ aſſume ret cām caſſandi collationē capl'i. ⁊ b ſatꝭ p2 per verba Inno. facrū. n. de cani fuit cā q̄re ce leſtinus caſſauit ꝟceſſionē capitu li. al's nō debuiſſet caſſaſſe. s. de p̄bē. dilectus filius. g. nō eſt alia rō. niſi q2 ipe b voluit. q2 de eo q̄ō nihil eſt. p̄t aliq̄d facere. de ꝟſe. di. ij. reuera. ꝟſus fi. ⁊ fi. s. de p̄e len. c. p illoꝝ. ibi q̄ō de memozato magſo. quide ⁊c.

k ¶ Aſſignaſtis. vñ vt q̄ nihil va luit. s. de p̄bē. inc cetera. imo bñ va luit. vt. s. de p̄bē. dilect⁹ filiꝰ. ⁊ b p bat p b. c. vt. ſ. p2 vbi de hoc.

l ¶ Ratū. cū effectu.

m ¶ Irritauit. i. irritū nūciauit. Joā. imo p̄dece ſſor. vt ſequēcia p̄bāt. Ber.

n ¶ Inueſtiuit. p talē inueſtituraꝫ ꝟtulit ei ius cāonie cū nihil p̄ius habuerit p decanū.

o ¶ De vacaturꝫ. Inno. ⁊ Ce. videt diuerſi. Inn. nō vult hr̄e ratū factū cele. Cel'. vt hr̄e ratā inueſtituraꝫ de p̄lenda vacatura facta p decanū. vbi dic ratū volēs fac tū decani hr̄e cū tñ decan⁹ nō hr̄et illud in mādat. Inno. noluit hr̄e ratā inueſtituraꝫ ꝟ vacatura. q2 Cel'. inue ſtiuerat p̄sbr̄m de vacāte p⁹ caſſatōz ꝟceſſiōis. ⁊ ſic non poterat ratā hr̄e inſtōez de vacatura' cū iā eſſet inueſti tus de vacāte p. cel'. nec etiā cel'. ratā habuit inueſtitu rā de vacatura. imo iueſtiuit illū de vacāte. er hac decr. volūt q̄dā dicē q̄ ſi papa mādat aliq̄ē recipi i cāonicū ⁊ ali⁹ recipiat. q⁹ dz caſſari. vt b fec cel'. vñ ſignat' ꝟ. s. de p̄bē. dilect⁹. ij. §. b fec cel'. er plenitudine p̄tāt ⁊ iniuriā fec illi inſtituto q̄ē caſſauit cū de iure teneret electio. vt hic colligit. Ber.

p ¶ Inſtituta. ā. e. c. i. ⁊. ā. de p̄len. dilectus.

q ¶ Sup̄ ius. p nihilo dic̄ b. q2 b nō diſpēſat. lz p̄ b dic̄. q2 decan⁹ illū inueſtiuit de vacatura. ⁊ poterat illaz eā dē ꝟfirmare. ⁊ ita diſpēſaſſet. ā. ius. lz nō hēbat b lo cū b. q2 cel'. illū poſtea inueſtiuit de vacāte.

a Dispẽsare.nã ꝯ apl'm dispẽsat. xxxiiij.di. lector.ꝛ ꝯ cãones apl'i.xxj.di.pbr. Jt̃ vetus testm̃ in vcis nõ vãdis.j.de vci.ex pte.ꝛ.c.se. Jt̃ in voto.j.de vo.ꝛvo.re dẽ.c.i. Jt̃ in iuramẽto.xv.q.vi.c.ij.ꝛ.s.de rescrip.ꝯstitutus a ꝯrio sensu.de his duob dixi.s. de iureiu. q̃to.tñ ꝯ vbꝛez eccl'e statuz dispẽsare nõ põt. xxxij. q.i. memoꝛsum.nec p̃t dispensare vt mõachus hẽat ꝓpriũ.j.ꝺ sta. mo.cũ ad mõasteriũ.in fi.nec ꝯ q̃tuoꝛ euãgelia.xv.d. sic. nec ꝯceptuz apl'i.xxv.q.i. sunt q̃dã.qꝺ intelligo m his q̃ spectant ad articulos fidei Jtẽ f'm q̃sdã nõ dispẽsat in scõo g̃ du ꝯsanguinitat̃ ẽ.de resti.spo.l'kas. qꝺ nõ ẽ vex.j.ꝺ diuoꝛ.vus q.qꝺ intelligo de collatevali.

a Jnuestitus. p kalẽ inuestiturã ꝓtulit ei ius canonie. Her.

b Post cassatõ nẽ.q̃ad factũ referas.f'm Jo.

c Concessionis &c. exp̃ssuz q̃ si papa mãdat alicui dare p̃lẽdã ꝛ vel alĩ ꝛz collatio lz ꝯ mãdatũ.de ꝺ oꝛ.s de p̃bẽ. dilectus.ũ

d Vacare.sic g̃ vt q̃ p̃ sniaz statꝰ pdict̃ dñũ.insti.de of.iudi.§.vlt.ꝯ id. ff.de rei vin.in fundo.ꝛ.C.de pac.l.traditionib.ꝛ insti. de rer diui.§.p traditõz. Gz ꝺ ideo qꝛ papa cassauit cõcessionem illã a q̃ sniã nõ appellat.vñ statim dominiũ p̃rdit.

e Assignet.i.collatã dimittat. vel intelligeassignet ꝓferat̃ iter de facto.sic.j.de iurepa.si ꝯo. vel istã assignationẽ potes referre q̃ ad possessionẽ.cũ de iure eã hñerit p Cel'.papã.ꝛ etiã p vicanũ de mãdato cel'.vñ oꝛ.s.ratũ volẽs hꝫ qꝺ ab eodẽ vcão factũ fueratvt dicebat io. sz factũ vcani nullũ fuit.vt dictũ ẽ.s.

Otia diuersitatez coꝛpoꝛ.qꝛ q̃t sunt capita tot sunt sniẽ.de ꝯse.di.iiij.sic in sacris.ff.de arbi.itẽ si vn⁹.§.p̃incipal'r.ꝛ volũtates hꝫ sunt varie. ff.ad treb.qꝛ poterat.ꝛ illud. Belle suũ cuiq̃ ẽ.nec voto viuit vno. Jtem Ouidius. Pectoribꝫ mozes tot sunt quot in orbe figure.

g Alijs eccl'ijs.sic.j.de excess.p̃la.ad aures.ꝛ.xvi.q.vi. nullus omnino

h Bñficioꝛ.sic.s.de'eta.ꝛ q̃.q̃ris.ꝛ.xiij.q.i.§.h. circa fi. ꝺ.nedũ q̃rit is vsurpare qꝺ vsm nõ est ꝛc.

i Cõi.p ꝯfirmatõz.n.nõ creat ius nouũ.s.de ꝯfir.vti. vel inuti.cũ dilecta.c.i.ꝛ q̃si p to.sic ꝛ innouatio p̃uil'.j. de p̃uil'.qꝛ intẽtõis.qꝛ q̃ ꝯfirmat nõ ꝯnat.s. de fi. instr. nẽ dilectos.ꝛ.ff.de iur.om. iu.ꝛ qꝛ. vꝛtñ tria opaf ꝯfirmario p ꝯfirmatõez fit maioris auctis res.xi.di. q̃s ne sciat.ꝛ si fuerit minus valida fit magis valida per ꝯfirmatõez si ex certa sciã ꝺ fiat.s.de trãsac.c.i.itẽ qꝛ nullus p̃ter auctẽ ꝯfirmãt̃ p̃t de illo iudicare.s.de ꝯfir. vti.c.i. ꝛ.ij. q̃liter ꝺ intelligat̃.ibi exponit

k Laterañ.ꝯcilij.xij.s.e.nulla.

l Suspensiõis. ꝛ ita tp̃us in q̃ q̃s eligere nõ põt nõ currit. Sed ꝯ.s.de elec.c.vl.sicꝛ impedito agere nõ currit tp̃s.C. de ãna. excep.l.i.§.vl.ꝛ.C. de iure fc. in reb. sic nec tp̃us deliberatõnis imputat creditoꝛi.C.de iur. delibe.sancimus.§ nec. in fi. arg.ff. quẽad.ser.amitt. si q̃s alias.§.vltꝛ l.si locus. Cñ nõ currat p̃scripno. dictũ est.s.de prescrip.illud.ꝛ.c.cuz nõ liceat.ꝛ ꝺ dicit kra ista. Sed si añ suspensionem vel post absolutionez capl'm suppleut negligẽtiã archiepi valebit facta capl'i.ꝛ hoc q̃ tps istud nõ currit.intellige cũ nõ ẽ negligens in pẽda absolutõe.sicut archiep̃s nõ fuit negligens.qꝛ statim post suspensionez suã iuit ad curiaz p absolutõe.alꝫ imputaret ei.arg.c.di. quoniam.ꝛ.s. de rescrip.si autem.si.ff.de regu.iur.ꝛ potest.ff.de re.mil. nõ oẽs.§.q̃ captus. Laur.

m Negligẽtes.sic cetere p̃scriptõnes.s.de p̃scrip.vigilati.ꝛ.xvi.q.iij.§.põt.

n Voluerit. Nec tñ vna rõ ẽ.ꝛ ideo nõ p̃iudicat ei. C.de anna.excep.l.i.§.vl.de vsu.cum quidam.§.si pupillo. Argu. ꝯ.ff.ex q̃.cau.ma.item ei. Item signaꝰ ꝯ.q̃ suspensus eligat.j.de cleri.exc.mini.si celebrat.ꝛ ibi soluitur.

o A q̃. Ex hoc loco colligit q̃ archiep̃s esset suspẽsus ab officio.ꝛ iurisditõe.vt dicebãt Laur.ꝛ Jo.s.de consue.cũ dilectus.

p Suspensus.sic patet q̃ licet culpa sua inciderit in excommunicationem vel suspensionem non imputat ei quod ex illa culpa p̃cesserit.xv.q.i.si concupiscentia. ꝛ.c.inebriauerunt.ꝛ est simile vbi culpa p̃cedit.ꝛ tamẽ non imputantur ea que ex culpa sua processerunt. j.de spon.veniens ad nos.ff.de furt.l.verum.ꝛ.l. qui iniurie. in p̃inci.ff.de publi.ꝛ vect.sed hi qui.§. fin autem. Arg. contra.l.di.sepe.ꝛ.c.studeat. ff. q̃ quod metus causa.l.si mulier. Jo.

q Preter eiꝰ.qꝛ dñs papa põt ꝓcedere p̃lendas siue

fuerit negligẽs ſiue vigilãs.ar.ix.q.iij.p ꝓncipalẽ.C.de ẽdct.pſcrip.l.bñ azenone.t.s.e.ꝓpoſuit. Jt̃ ar.ẽ hic q̃ bona derici dãnati ꝛeuoluẽda ſunt in fiſcum eccl'e.s.de de.nõ reſi.c.pe.

r ¶ Acceſſit.ſic miles ꝓmeatu accepto reipbli.i.ſtipẽdijs q̃bꝰ ꝓmeare i.abire dꝫ reipbli. cã eſſe vt q̃ſq̃ in domo ſua ſtat cuꝫ ẽ in domo.nec ab ẽ cã reipb.q̃diu ẽ in itinere dꝫ puleꝫ.ff.eo q̃.ca.ma. l.miles. ſꝫ ſi ẽ.t.l. q̃mittũ. in fi.ſic t totũ iſtud tꝛ̃s q̃ uſq̃ recepat ſe in domũ ſuã ñ amittꝫ s ¶ Notice.ſic.ꝫ de ſup.ne.p.hꝫ. De bꝰ dictũ ẽ.s.e.c.nꝫ la. nã is q̃ neſcit ptãẽ erpiẽdi nõ hꝫ.ff.de calũ.ãnus in fi.t.q.q. vi. bi duũ.t.ff.d edi.eõ. cũ ſet mẽſes.

Q Dm nris de iure. de facto tamẽ nõ vacabat.vt.j. ſequẽ.

v ¶ Aſſignarunt ſꝫ nũq̃d pñt bꝰ facere executores q̃ bus bꝰ ſolũ mãdatũ ẽ vt aliq̃s moneãt recipe aliquẽ in frẽꝫ eoſdẽ ſi noluerint ꝓcellẽdo. vt q̃ ſic cũ oĩa acceſſoria ītell igãt ſibi ꝓmiſſa.s.bõ of fi.dele.ꝓterea.t.c. prudẽtiã.in fi.ff.bõ pcu.ad rẽ mobilẽ t.l. ad legatũ. ſꝫ nõ ẽ ita.q̃ forma mãdati diligẽter ẽ ſeruanda.s.de reſcrip.cũ dilecta.t.s.de of.dele.venerabilis.t.xxvij.q.i.ſi cuſtos. ſꝫ ſi mãdet ſub hac forma mãdatũ ex eq̃ non tardetis ſm q̃ mãdabat iſtis executoribꝰ. vt pꝫ in integra.tũc pñt facere qõ dicit ſta iſta ſm q̃ iſti fecerũt. ſꝫ factũ iſtoꝝ effectũ nõ habuit.q̃ nõ vacabat ꝓpoſitura de facto.t ſic nõ valebãt impetrate tacita ꝛitate.vt dꝫ in ñ. Si ꝛo ſimplr mãdet ſub hac forma. mãdam⁹ vt tales ꝓcellat.vt talẽ recipiãt in cãonicũ t in frẽm.tunc nõ pñt illũ ponere in poſſeſſionẽ ſiue inueſtire. ſꝫ ſimplr ꝓcellere.hoc vidi de facto. ſꝫ ſi mãdet vt illũ mittãt in poſſeſſionẽ plẽnde nũq̃d pñt excõicare ꝺdictoꝝes t impedientes. Jo.dicit q̃ nõ.q̃ executio tm̃ t non coercio eis mãdata ẽ. Ego credo q̃ pñt.q̃ illa executio nulla eſſet ſi coercionẽ aliquã nõ haberet.s.de of.dele.ex ſris. t.ff.de iuriſdi.om.iudi.l.iij.

r ¶ Suggeſtionẽ.ex bꝰ vt q̃ ſi ꝓmiſſio p falſi ſuggeſtionẽ ſit impetrata.t iudex eã ſecutus tulit ſnĩam.q̃ ſnĩa ñ teneat ipo iure.ar.s.de reſcrip.ſtitutus.t.s.de re iudi. cũ.i.t.a.t.C.ſi ex fal.inſtru.falſam.ſecus vt ſi cã nõ ſeq̃tur.vt in.c.cũ.i.t.a. De hoc dictũ eſt.s.de reſcrip. ad au

ad ſedem apoſtolicam acceſſit r. t apud illam permanſit vel receſſit ab illa: t infra ſex menſes nullatenus computetur. Semeſtre autem tẽpus non a tempore vacationis p̃bendarum ſed notitie s ipius potius volumus computari.

Item Baſilienſi epo t abbati ſancte marie.

Cum noſtris fuerit olim auribus intimatum q̃ prepoſitura eccl'e Lauſanenſis tempore tanto vacaſſet vt ſecundum ſtatuta laterañenſis concilij ad nos eſſet eiuſdem donatio ꝛeuoluta epiſcopo t canonicis Lauſaneñ.mandauimus.vt prepoſituram ipſam tĩeſaurario Lauſanenſi conferrent. quibuſdam ſuper hoc executoribus deputatis. t infra. Verum prefati epiſcopus t canonici litteris receptis prepoſituram predictam non vacare dixerunt. quia licet ille qui prepoſitus fuerat in epiſcopum fuiſſet aſſumptus. ad ipſam tamen prepoſituram poſt conſecrationem ſuam denuo fuerat ab ipſis canonicis electus. t eam ſicut antea poſſidebat.quod dicti executores dicentes contrarium eſſe iuri ipſam prepoſituram de iure t vacante auctoritate apoſtolica p̃fato tĩeſaurario aſſignaret v. t infra. Auditoꝛ igitur ſuper hoc datus a nobis de mandato noſtro decreuit vt quod a memoratis executoribus factuꝫ fuerat obtẽtu litterarum noſtrarum eo quod per falſi ſuggeſtionem x: t veri ſuppreſſionem fuerant impetrate: cum prepoſitura illa non vacaret de facto y. quia talis poſſeſſio a plus habet b facti q̃ iuris haberetur irritum t inane. ¶ Nos vero ſententiam eiuſdem ratam habentes mãdamus. quatenus niſi predictus epiſcopus ſufficienter oſtenderit q̃ vel ex indulgentia ſedis apoſtolice ſpeciali vel ex alia iuſta cauſa c: et neceſſaria ſibi poſt conſecrationem ſuam prepoſitura cõceſſa fuerit memoꝛata. ipſuꝫ ad reſignationem ipſius ſi dientiam.q̃.

y ¶ De facto.ex bꝰ vt q̃ ad bꝰ vt reſcriptũ non ſit vitioſum nõ ſolũ ea q̃ iuris ſunt narrãda ſunt. ſꝫ etiã ea q̃ ſunt facti.pari rõe vt q̃ ſi ex reſcriptũ nõ faciat mẽtionẽ ꝓpoſiti reſcripti inualidi q̃ nõ valeat ſcõm.ſꝫ nõ ẽ ita ſ.de ꝓfir.vti. bene q̃ lr̃e ꝓpoſitum nõ dicunt ꝓpoſitum.ſꝫ nulle poſſ exceptõne appoſita.vij.q.i.ſanctus ẽ.nec lr̃e que nõ valẽt. debẽt ꝓſtare impedimẽtũ ſcĩs q̃ valẽt. j.de iurepa.illud.ff.de le.i.ſi ſeruus legatus.§.ſi ſeruus.ff. de ☞.ob.ſi dari ſtipuler. vbi ſtipulatio q̃ ꝓt elidi q̃ exceptõꝫ nõ impedit ſcĩaꝫ. ſic poſſeſſio nõ dꝫ vacua quaꝫ alter q̃cunq̃ in ō poſſidet vl' detinet licꝫ reuera nullus poſſeſſoꝝ ſit.ff.ō actio.emp.t vẽ.l.ij. §.vacua. Ber.

a ¶ Poſſeſſio.ſ.q̃ habẽt ab eo q̃ hꝫ plures dignitates.

b ¶ Habet. Nõ q̃ alicui poſſeſſio acquirit q̃ñq̃ q̃ habet plurimum iuris t minimũ facti vt ſi acquiritur mihi poſſeſſio per ſeruum vel p eum quẽ hẽo in ptãte. vt.ff.de acq̃rẽ.poſſ. poſſeſſio q̃ꝫ.t tunc ignoꝛãti acquirit poſſeſſio t currit vſucapio.ff.p ſolutoꝛ.l.ij.in fi.q̃ꝫ poſſeſſio hꝫ multũ iuris t facti.cũ acq̃rit p ꝓcuratoꝛẽ.t ignorantia acq̃ritur.ſed vſucapio non ꝓcedit niſi ſciẽti. C.de acq̃r.poſſ.l.i.ff.p ſo.l.ij.cum.l.ſe.t.ff.de acq̃rẽ.poſſ.poſſeſſio q̃ꝫ.§.ij. Q̃ꝫ poſſeſſio hꝫ parum iuris t plurimum facti.vt illa que coꝛpoꝛe noſtro acquiritur.quia ibi animus noſter neceſſarius ẽ. C.de acq̃.poſſ.hꝫ. Et tũc vſucapio non ꝓcedit ſine coꝛporali poſſeſſione.ff.q̃.eo cã.ma. l.veniq̃.ſi ẽptoꝛ.cũ.l.ſe.t talẽ hec poſſeſſio.q̃ hꝫ plus bꝰ facti q̃ iuris.immo nihil iuris habet hic ni ſi oſtẽdat q̃ poſt conſecrationem prepoſitura iuſta de cauſa fuerat ei conceſſa.quia ſi haberet aliquid iuris non compelleretur ad renunciandum ſine cauſa.xvi.q.vij.inuentũ. t.lvi.di ſatis puerſum. Jtem in acq̃renda poſſeſſione plurimũ facti ꝓſiſtit t paꝛ iuris.q̃m ſine coꝛporali actu non ꝓcedit.vt p̃.l.licet.in retinendo plurimum iuris ẽ quoniam ſolo animo retinetur. C.de acqui.poſſ. nemo ambigit.t.l.hꝫ.t ſolo animo perdit.ff.de acq̃.poſſ. poſſideri.§.in amittenda

c ¶ Cã. Nõ q̃ er iuſta cã põt dꝫ hẽ plures dignitates ſm antiq̃ iura incõſulto dño papa.vt bꝰ colligit.hodie ☞o nõ hꝫ ſine ſpãli diſpẽſatione dñi papę.s.de plen.de

multa. Iusta cā posset esse pauptas ep̄atus. ar. x. q. iij. vnio. ⁊. s. de p̄ben. exposuisti. Ꝓz pone q; alios h̄ns b̄ficiū cū cura aiaꝝ recepit aliud b̄ficiū cū cura aiaꝝ. ⁊ nichilominus retinet p̄mū qđ vacat ipo iure. alio dicens b̄ficiū vacare impetrauit lras a dño papa ad delegandū vt illud b̄ficiū sibi ꝓferat si ē ita. nulla mētōe habita in lris de tli possessione nūqđ valet lra taliter impetrante. credo q; valeāt ⁊ sic ille ad quē p̄tinet collo illi⁹ b̄ficij p̄ illud ꝓferre possessore irreq̄sito. vt dic̄ decr. illa. de milita. ⁊. s. ō ele. cū in cūcti. q̄ loq̄t in ep̄o. vt h. ita de legat⁹ iste p̄t ꝓferre b̄ficiū illud cū in b eādē h̄eat potestatē nō obstante q; de hoc in lris mētio nō habet̄ q̄z h nō valuerunt lre. q̄er noua cā potuit eligi de nouo post suā ꝓsecrationē ad p̄positurā eādē vacantē. put papa mādat inq̄ri. sec⁹ si nō fuisset postea electus. q̄z p̄positurā retinuisset ex p̄ma cōcessiōe. credo q; tenuisset collo executoꝝ p̄ dec. p̄dic. vel dicas lras tales nō valere iure nouo illi⁹ decre. de multa. ⁊ idē credo in p̄sonatibus ⁊ b̄ficijs curā aiaꝝ h̄ntib. sec⁹ in b̄ficijs simplicib. aut si vnū b̄ficiū sit cū cura vel p̄sonatu. ⁊ aliud sine cura vel p̄sonatu. tunc ē facienda mētio de possessiōe facti. alꝫ nō valēt. Ber.

spōte noluerit cōpellatis: de inde lausanē. capīm ad ꝓferēdā eā thesaurario supdicto diligēti⁹ induceret[a] procuretis. Item. h. archi. richimudie

Post electōz ⁊ p̄firmatōnē[b] epi elie. vacante archidiaconatu richimū die quē tenuerat elwra cē. archiep⁹ eum tibi p̄pria libertate ꝓcessit dans elwra cē. capitulo in mandatis. vt te in archidyaconum recipe p̄curarēt cuius noluerunt māda to parere. q̄z p̄. no. inter alia q̄ decāo ⁊ capitulo elwra cē. suo p̄uilegio noscitur indulsisse ordinationem[c] canoni corum seu personarum liberam cē de creuit. vt videlicet ydonea ⁊ honesta p̄sona cui archiep⁹ vacantē in eccl'a elwra cē. p̄bendam vel dignitatem dure rit ꝓferēdam. ℔m antiquā ip sius eccl'e p̄suetudinem p̄tinet decano ⁊ capitulo supdictis. ⁊ infra Si quis ꝺ consuetudinem huiusmodi in ecclesia ipsa esset p̄ aliquem introductus. nec p̄ persona nec p̄ canonico haberetur. Qđ si archiepiscopus infra terminum lateranē. concil'. ℔m formam p̄scriptam persone ydonee non conferret: liceret decano ⁊ capitulo auc. ap. iuxta

eiusdem ꝓcilij statuta ꝓferre. Cum igitur in litteris archiepi directis capl'o de decano mētio nulla tenus[d] haberet̄ p̄ cuius manum debebas in capitulo inuestiri eius mandato extitit ꝺictū: ⁊ infra. Ipsius igit̄ institutione[e] ꝓpter p̄missas rationes a capitulo reꝓbata[f] ipsi intelligētes archidyaconatus donationem ad eos tam auctoritate lateranē. cōci. q̄z indulti sibi p̄uilegij deuolutā. r. de sancto cadmū do illum vnanimiter contulerūt inuestiētes eundez de ipso ⁊ solēnit̄ installantes p̄cessu ꝺo tpis p̄fat⁹ archiep⁹ post resignationem[g] ⁊ abiurationē a te factā ⁊ receptam ab ipo eidem. r. archidyaconatum ꝓtulit ante dictū q̄ archidyaconatum ipm tā rōne p̄me q̄z sde ꝓcessionis sibi assignatū per se. ap. petijt ꝓfirmari[h] ⁊ infra. Qm̄ ꝓstitit[i] nobis archidyaconū ꝺictū tibi per elwra cē. archiep̄m p̄mittus fuisse concessum. ⁊ q; institutōe[k] facta per ipm ℔m iuris ordinem minime reꝓbata[l] archidyaconat⁹ nō vacās nō potuit nec debuit i aliū rite trāsferri. memorato. r. q̄ ꝺ iusticie regulā[m] in archidyaconatū alterius p̄uehi se cōsti

f Reꝓbata. i. nō admissa.

g Resignatiōnem. hoc ꝓponebatur. sed nō fuit ꝓbatum. sed si ꝓbaretur. q; tñ petebat ꝓfirmationē p̄me ꝓcessiōis. q̄ non tenuit nō p̄dest. sed forte tenuisset rōe secute de cōcessionis ab archiep̄o facte. imo videt̄ q; non. dummodo locuz viuentis scienter occupauerit. i. q. i. in p̄mis. versus p̄n.

h Confirmari. ar. hac littera videtur q; r. erat in possessione archidyaconatus. ⁊ ꝺ petebat ei restitui q; agebat possessorio ꝺ. r. vt ꝺr in gl. de his. Contra iudicit decre. s. de testi. ꝓstitutus. vbi ꝺr q; ho. non spoliauit istum. r. sed littera illa inferior. s. super eo duximus silentium imponendum cē. potⁿ oīdit q; ageretur de ꝓprietate. quod verius puto er eo q; dic̄ petit ꝓfirmari si actū fuisset possessorio ꝺ. r. nō fuisset ꝺdemnatus super ipo archidyaconatu. sed sup possessione ipsius vel quasi.

i Cōstitit. p̄ ꝓfessionē. r. vt ꝓz in antiq̄ decre.

k Institōe. de te facta.

l Reꝓbata. que primo debuit reꝓbari añq̄ trāsitus fieret ad secundam. s. de elec. ꝓfideauimus. ⁊. c. lo ne memorie. q̄.

m Regulā. s. e. c. i. ⁊. vij. q. i. nō furē.

n Effectū. q; nō ꝓstitit q; tpus ser mēsiū fuisset elapsum ex rnsione. r. vt ꝓz in antiq̄

o Renunciatōe. De his. n. cora papā fuit ꝓpositum sed non ꝓbatum vt dixi. Sed Io. dixit. q; siue hoc p̄

a Inducere procuret. ⁊ nūqđ p̄nt ad hoc eos cōpellere. vt eū recipiāt ℔m q; p̄nt eos cōpellere vt renūciet. nō credo q; possint ꝓpellere eos. q; monitores tm̄ vident.

Post electōez. ꝓfirmatōez. supple ⁊ ꝓsecratōez. q; alꝫ nō ꝺr vacare plene. s. de elec. cū in cūcti. Ipse electus ꝓsensit vt archidyaconatus ipi⁹ dare. ingro. h. ⁊ sic vere vacauit.

c Ordinatōz. i. institōez. si ꝺ. j. e. c. x. q; si aī epūs. j. ℔m nū lat. ꝓci. ℔m p̄scriptā formā p̄sone idonee nō ꝓferret Io. ad capl'm ⁊ ad decanū p̄tinet institō in capl'o ⁊ i stallo. ad archiep̄m aūt p̄tinet institō in p̄benda ⁊ dignitate. i. collatio b̄ficij vel dignitat̄. vt j. x. p̄sone idonee.

d Nullaten⁹. nec erat nece facere mētōez de pte. i. decano cū ps teneat̄ in toto. xciij. di. legimus. in fi. ⁊. xij. q. v. penale. de ꝓse. di. v. nō mediocriter. ff. qđ me. cā. l. i. ff. de reg. iur. in toto. sicetiā epūs in eccl'a. vij. q. i. licet. sic nomine populi ꝓtinent senatores. instit. de iur. natu. §. plebs. sic ⁊ familie appellatōne ipe dns familie ꝓtinet ff. de ℣. sig. familie. Qñq; tñ nomine ecclesie nō cōprehendit epūs. lxij. di. §. ex his. ⁊ j. de ℣. sig. cū clerici. ⁊. lvi. di. aplica. ⁊ j. de testa. req̄sisti. Arg. ꝺ dicta q; plus valet spālis notatio q̄ gnalis. xxij. di. q̄q̄. cū suis concor. ⁊. s. de rescpt. sedes apostolica. cuz suis ꝓcor. ⁊. c. cā te. Io.

e Institōe. i. collatione.

batū fuisset siue nō.ercq̄ iuder ꝓcessit ad sniaz. amplꝰ audim nō dz.ē.dr re iudi.inf mōasteriū.r.c.sulvorta.r iō nō admisit eū in modū exceptōis.qz calūnioſe ꝑ obꝭ cere videbaf.vñ lz nō admittaf in modū accātōis.fic.ē dr ap.ꝟstitutus.in fi.vbi dr ꝑ.vel intētabaf possessoriū. vñ nō dz locū ꝑ talis exceptio.s.de resh.sp.c.q̄.er an nq̄ bñ colligiť.qꝰ possessoriū intētaꝫ baf.vel ideo nō fuit auditus iste.r. qz si vellet ꝓbare. qꝰ alf renūciasset vel abiurasset.ꝓpterea nō obtinuiſ set.erq̄ sua electō nō tenebat.arg s. dr rescript.olim.r idem.r.nitebaf ex ꝓcessione capti q̄ nō tenebat. ar.s. dr rescrip.olim.vl illa ē potior cā q̄re ꝑ nt postea opponi.ne videz ꝓsurreptōz hēat dignitatē.qz si renunciauerit vel abiurauerit.vel pꝰ tps elapsum electꝰ fuerit nō ꝑt licite remanere. qz nō dz cāonicū ingressuz ē.dr ele.cū dilectꝰ ē.dr ap.ꝟstitutus. r sic pz qꝰ talis snia siue ꝟfirmatio nihil noui tribuit.si ꝓbabiť aliq̄d dr ꝑmissis.r ita quasi sub ꝟditōe sentē tauit papa. Itez hēs ꝑ qꝰ mozā nō ꝑt purgari. De ꝑ diti.s.e. nulla.

Qm sup. q̄one.late ra.ē.e.c.q̄. q Mō erimit iō nbi nō nocet.C.ꝑ pba.cū ꝓbatiꝰ. sed nocet ipis ꝟfitētibꝰ.q.dr si.instru.l.iq̄.vñ puniri ꝑnt tā q̄ ꝟfessis.dr ꝟfes.cū sup.

r Posse.qz frustra legis auxiliū invocat q̄ ꝟmittit in lege.j.dr vsu.qz frustra.r mutua delicta pari ꝟpēsatōne tollunt.j.dr adul.c.p.r.c.vl.ff.dr w.l.si duo.ff.so.ma.vi ro.s.dr excep.cū eccl'astice. Ar.ꝟ.j.dr simo.veniēs.r.j.e. er tēore.vbi dr ꝑ.ꝓterea turpitudinē suā allegabāt.vñ nō debuerūt audiri.j.dr don.inf dilectos.r sic obstat alicui ꝓpriū facrū lz fit iniustū.sic.s.dr cle.ꝟiu.diuersis fal lacijs.r dr si.ꝑsby.veniēs.xxviq̄.di.dyaconi.ff.dr adop. pꝰ monē.ff.dr ser.ru.ꝑ.ꝑ fundū.ar.ꝟ.lv.di.penitēs.xxx v.q.ix.qꝰ q̄s.s.dr pbē.cū nō igres. Dz nonne in pari cā turpitudinis potiꝰ ē ꝟditio excipiēt.ff.dr ꝟdi.ob tur. cāz.vbi āt.s.dr pbē.relatū.r.c.dilecti. Item ꝟ.j.e. er tēore. So.h dicus ille iā erat receptus in cāonicū.r iō po tior fuit ei⁹ ꝟditio.sec⁹ si ꝓmissionē solā habuisset.vl re sensit sup eo duximus silētiū imponēdum sentētialit dr cer nētes: vt institutio facta per archiepm ó te ꝟsortiaf effectū" Exinde si sup renūciatōe vel abiuratōe vl aliq̄ ꝓmissoꝝ alī quis qui velit r valeat aduer sus te qui cāz duxerit ꝓponen dū .ordine poterit iudiciario expiri. Item.c.cāo.tridēti.

Qlm super q̄stione tri dēn. prebende.r infra. Cum autem constet te ifi canonicum tridē.eccl'e fu isse receptum lz receptionem tuam factam ꝟ laterañ.ꝓ con ci.pars aduersa.ꝓponat quia tamen ꝓbatum non ꝙ extitit nec ipi canonici videbantur tibi hoc opponere posse dr in re qui se fatentur te ꝟ statuta ꝑfati concilij recepisse sentē tialiter dr cernimus vt tibi cāz cito se facultas obtulerit pre bendale beneficium in tridēt. ecclesia cōferatur cum ex quo receptus es in cāonicum nō debeas carere prebendaꝫ.

Item episcopo r magistro p.canonico hildesemē.

Litteras vestras accepi mus qꝰ cum ꝑ.d.cleri co vobis scripserimus vt cum dr prebenda vacante sancti vuiscardi Bremē.quā dicebat ad donationem nram fuisse iuxta later.ꝟcil'.statuta dr uolutam curaretis auctori tate apostolica inuestire.r in fra. De facto fuit ꝓpositum coram nobis :qꝰ.h. ꝑpositus quondam simplex cānonicus eiusdem ecclesie dr ipa in ma iori eccl'a in canonicum ē elec tus⁹:r postmodum anni spa cio euoluto ifi ipsa eccl'a sanc cti vuiscardi in ꝓpositum ē as sumptus:ꝓcz ꝓbendam ni hilominus retinēs quā in ip sa eccl'a tūc hēbat. Dz ꝑpositꝰ allegabat econtra qꝰ erat ex consuetudine generali qꝰ vnꝰ in eadē eccl'a plures haberet prebendas.r cum archiepus bremē. prepositum ipsum dr prepositura in plena synodo inuestiret.tam prepositura illam cāz ꝓbendam ei dr cano nicoꝝ ꝟfirmauit⁹ assensu.r in fra. Cūm cum vobis dubium videreť vtz cū aliquis ꝟ vna ꝑbenda eligitur ad aliam sta tim prior vacare incipiat an ꝓsniaz debeat abdicari eidem an ꝓpter ꝟfirmationē hmōi: q̄ supiꝰ ē exꝑssa ꝑbenda illa di ci debeat non vacare.nos cō sulere voluisti.Cū igiť si ita ē ꝑbenda illa r si non dr facto: dr iurē tamē vacare noscaf⁹. mandamus q̄tenus dictū ꝑ positū vt illā sine difficulta sensa corruptela.s.dr ꝟsue.ad nāz.r duoby.c.se.qz q̄t plende vel psonatus sunt in eccl'a tot cānonici debent cō stitui.ar.s.e.nulla.r.s.dr instī.in eccl'a.r.lxxxix.di.singu la.r.s.dr plen.dr multa.

Dz illa dec.dilectꝰ ꝟdicere vī. ibi. n. mandat papa qꝰ distributōes q̄tidiane ꝟferant r ꝙ expectat q̄sq̄ va cauerit bñficiū.q̄ re nō mādat ꝙ dari distributiones. Rñ. ꝙ fuit receptꝰ simplr in frēz r so ciū nulla mētōne habita dr aliq̄ va catura.r sic dz ex pectare vacaturā. vt hic.dr.r in.c.di lectus. fuit recep tus in frēm.ita qꝰ nihil ꝓfuet.nisi loco ꝓprie vacatu re.qđ non licuit.r ideo fuit illud cas satū.vñ papa no luit qꝰ illi darēt ec clesiasticas distri butōes ꝓpter vitiū exꝑssuz.qđ credo fuisse factū.ex gra hic voluit facere hāc grāz añq̄ ifra t. fuit receptus in frēz vacauit ꝑben da.r aliꝰ eā habu it.hic haberť in inte gra.

Iteras.p posituz ab ipo.d.cle rico.

Electꝰ. nihil ominus retinuit ꝑbendā r cāoniaz minoris eccl'ie.ꝓ ut sequiť.

Ex ꝟsuetudi ne. Hec consuetu do potius fuit cen

y Cōfirmauit.quod facere non potuit.s.dr elect.. du dum.q̄.

z Noscaf.ꝙ ꝙ vī qꝰ eps nō ꝑt alicui ꝟferri pla bñficia s.dr pbē.dr multa.qz nō ꝑt dispensare qꝰ aliq̄s habeat plres ꝑbēdas vel eccl'as intitulatas.lxx.di.scōz. Item eo ipo qꝰ trāsiuit ad sc̄az eccl'am.vacauit ꝑma.xxi.q.q̄.si q̄s iā trāslat⁹.r.s.dr elec.cū in cūct̄.r.s.dr pbē.dr mlta. r ē.ff.dr re iudi.l.iiq̄.§.si q̄s er quent ōne.ff.dr diuor.l. vl.in fi. Et hec q̄dicta sunt locū hñt q̄n recipit secundaz eccl'az tanq̄ intitulatā cum cura aīaz. secus si recipiat simpler beneficiū.qz ꝑ ꝟstitutionē illā.s.dr pbē.dr mul ta.nō videť epi sadempta dispensandi facultas circa

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bñficia simplicia. vl circa bñficiñ ꝛ eccl'as ſz in pſonarū b'ꝛ bñficijs curā aiarū hñtib'. ſz vt in eadē eccl'a hēat q̄s pl'a bñficia cēs dispēsare ñ pt vt b' colligit' cū dicat' q̄ tal' pbēda de iure vacet nō obstāte cōfirmatōe aplica pdicti. ptera. ſi. hēs. s. e. cū nris. ff. ad muni. l. mūiceps. ij. ꝛ C. de pac. vo. ſi mulier. ꝛ xxvi. d. ad hec tius. in fi. arg. ē. ff. de ac. ꝛ ob. q̄tiēs. ꝛ C. de rei vx. ac. l. vna. §. sciēdū. io. de hac dispēsatōe dixi. s. de pbē. de multa. Hz melio. s. de elec. dudū. in glo. vl dic q̄ iō cōfirmatio nō valuit. q̄ p talē cōfirmatiōnē nō intēdebat dispēsare cū illo. q̄ ip̄ē necarū vt dispēsatio exp̄matur. j. de scis. c. ij. Et ita cōfirmatio nō valuit cū iā vacaret de iure. lz nō de fco. nec archiepūs intēdebat dispensare cū ipō. vt. s. e. cū nris. Ber.

Expte. opponere. vñ g̃ q̄ duo vel tres d' collegio defendere pñt ip̄z collegiū multis alijs fic' ꝛ agere. xij. q. ij. licet. ff. de li. cā. l. ij. ꝛ ij. Hz tñ isti reportauerūt ē. nīa snīaz. q̄ nihil rōabile onde ūr. q̄re possent ceteris obuiare. ꝛ ē ar. q̄ si vn' cāoic' velit agere p eccl'a q̄ ñ sit nece oñdē l'as de rato. lz b' nō est rep. s. de iudi. cām. ꝛ. s. de of. dele. corā Et ē b' nōndū q̄ vnus l'duo pñt se opponē p defēsiōe eccl'e si rōabilē cāz oñdāt. j. de his q̄ fi. a ma. p. ca. cū in cūctis. ꝛ hic.

te resignet appellatiōe remota cogatis. quam cum de facto vacauerit clerico memorato conferre curetis.

Item episcopo ꝛ archipresbytero papiensi.

Ex parte astensis eccl'esie nostris est auribus intimatum: q̄ cū q̄dā prebende in ipa per quatuor ānos ꝛ amplius vacauissent hastensis episcopus quosdaz ibidem instituit credens sibi hoc ex lateranensi concilio licere. institutis autem sciētes non esse firmam institutionem huiusmodi: ad mediolanensem archiepiscopum recurrerunt. qui eosdem in canonicos hastensis ecclesie ordinauit ꝛ in corporalem possessionem prebendarum induxit capitulo eiusdem ecclesie prebente assensum. tribus tantum exceptis qui se institutioni huiusmodi opponere[a] curauerunt: ꝛ infra. Tandem vtraq̄ pars[b] concorditer est confessa q̄ in predicta ecclesia non erant distincte[c] prebende: nec canonicorum numerus erat certus. Nos igitur intellexim⁹ euidēter statutum lateranensis concilij de beneficijs vltra sex menses vacantibus locum in hoc articulo nullatenus habuisse. ꝛ si forte hastensis ecclesia canonicorum pateretur defectum. vnde institutio pertineret ad archiepiscopum vel episcopum facta occasione concilij memorati carere debet robore firmitatis. Quia vero totum capitulum [b]tribus exceptis predictorum receptionem affectat. nec ab illis tribus aliquid rationabile[1] contra ipos obiectum est ꝛ ostēsum. mandamus: quatenus si astē. ecclesie suppetant[e] facultates secundum consuetudinem[f] hactenus obseruatam predictos clericos p canonicis facias haberi. Item epō ꝛ capitulo laudonensi.

Constitutus in presentia vestra. h. ecclesie vestre canonicus humiliter intimauit q̄ tu frater epī cope potestatem ei dedisti conferendi pbendam que primo in ecclesia vestra esset vacatura. ꝛ remēsis archiepiscopus tunc apo. se. lega. vobis filij capituli auctoritate nostra precepit vt cū prebenda ipsa vacaret psonā illam cui vellet eam. h. cōferre sine interpositione alterius persone reciperetis ad ipsam ꝛ infra. Quocirca mādamus quatenus psonam illam cui memoratus. h. sacerdotalem prebendam cum contingerit eam vacare duxerit canonice[g] conferendam sine ēdictione qualibet admittatis. ꝛ tu interim frater epe prebendam hmōi ē formam concessionis

illā p̄cedere. s. de elec. cū nobis. ff. de p̄cā. q̄situ. §. p̄. ꝛ ff. de posit. l. i. §. si apud. ꝛ ff. de pe. hēre. l. vl. Hz argu. ē. s. de iudi. examinata.

e Suppetāt. b' sp̄ cōsiderādū ē. s. de instit. c. i. ꝛ. c. aucte. C. de sacrosan. ec. l. in eccl'is. s. ꝛ. s. de vi. ꝛ ho. cleri. c. qm̄ vt ait. Et ita obtinet b' ps ista. nō er illa cā quaz allegauit p se. s. institōem epī ꝛ archiepi. sed q̄ papa mouenit eos institutos p epōz de ostēsu capitī ꝛ si cert⁹ nūer⁹ eēt cōstitut⁹ adhuc nō valebat institō archiepī vel epī. cuz ptās cōferēdi pbēdas illas trāsacta fuisset ad papam cū iā p q̄nquennos vacauissent. s. e. nulla.

f Cōsuetudinē nō q̄ cū dñs papa scribit p aliq̄ electiōnē. sp̄ facienda ē inter preratio finis cōsuetudinē eccl'e illi⁹. s. de cōsue. cuz olim. nec. n. minuendi sunt redditꝰ cōsueti. j. de cēsi. p̄hibemus. ꝛ q̄libet eū gradū ꝛ honorē retineat quē et cōsuetudie pstine cōditōis meruit. C de of. p̄fec. vr. l. vl. Et ita lz nō sit numerus cōstitutus tñ tot sunt ibi cōstituēdi q̄ cōsueuerūt ibi esse. dū tñ sufficiāt facultates. alīs si nō sufficerēt vellet reduci nūerus ille ad eū nūer⁹ q̄ possent cōgrue sustētari. in auc. vt de. sit nu. cle. in vl. colū. col. ij. §. inuestigātes.

Constitutus cāonice. Hoc intelligebat in illa cessiōe vt psone idonee ꝛ mō cānonico illā cōferret. s. de elec. cāz q̄. ꝛ arg. j. vt eccle. bene. vt nostrum. ff. de serui. sicut. ff. de ritu nuptia. q̄ij. Sed q̄d si ille conferat indigno. nunquid iterum posset dare. certe non. s. de elec. cum in cunctis. idem credo si electꝰ ille non vult consentire. quia ius reddit ad cōstitūtē s. de elec. cum vinto. ar. Sed nūq̄d ep̄s ꝛ capitū eā dare pñt ita q̄ volus p curatoris non oleat dño. ff. de dolo ꝛ eleganter. §. pe. s. de resti. in integr. c. ij. ꝛ. s. vt lite non cōtest. c. i. vbi de hoc vi. Sed pone q̄ ep̄s añ collationē ipsius. h. cōferat eā. nunq̄d valet collatio si clausula illa si ē fecerit decernim⁹ irritū ꝛ inane ꝛc. dicta fuisset tūc

a C Pars. Nō q̄ dñs papa supplet b' de facto. De b' dicti ē. s. de elec. cū nobis. ꝛ. s. de ap. bone.

c C Distincte. Et ita vbi plende distincte nō sunt nec certus canonicorū nūerus diffinitus. nō d' vacare pbēda. nec lo cū hz illa cōstō. s. e. nulla. vt hic p̄z. sic etiā dic de cōiter viuētibus q̄ nō velent facere portiones inter se. arg. ij. q. i. q̄ tua. Ibi g̃ nō d' vacare pbēda. ſz vbi certū q̄d dat q̄tidie cuilibet psone p se viuēte. ꝛ vbi ē certus nūerus tm̄ cōstitutus. Lau.

d C Capl'm. ar. q̄ si aliq̄ rō allegat ꝛ aliaꝝ mouet iudex. dicē q̄ nō allegat iudex ex officio suo pt eā supplere. ꝛ sm

nō posset ꝓferre.s.de pbē.inf cetera.al's si epus ꝓferret credo q coll'o teneret.s.de plen.dilect' filī'. g.h.b.

¶ Cōcessiōis.fic.s.de plen.relatū.nō.n.reuocat' pfecta vnatio.xxij.q.ij.nō.n.r.¶ de vsuca.p vnato.l.vlt.r ¶ de ꝓdi.ob cāz da.cū ācillā.nisi ob culpā vnatarij.xvi q.vij.in uētū. lvi. di.sat̄ puersum.r ſ.de vna.c.vl.¶ cō reuo.w.l.vlt.r im sti.de w.ſ.sciēdū. ſz si añ istud man datū illā ꝓtulisset eps r capl'm siq̄ p lenda vacasset valeret co l'o.q2 tal' vnatio vel ꝓcessio nō tenuit vt b pz.r si.s.e.relatū. r.j.e.c.vl. Item b hales q ꝓcessio q nulla ē efficax valida ꝓsensus papę si.ij.q.vi.b q̄ppe. Ez nūq̄d eps pōt istud ius delegare alij cum illud sibi ꝓperat. Ar.q sic.ō de elect. suffraganeis. de ꝓsec. di.i. missaz.r.c.nullus ij.maxime cū instituere sit iurisdictionis nō epalis officij.s.de ele.nosti. r.c.rālissimaz. Re spondeo in gñe pt eps ex cā delegare tam instōez q̄ administratōez re z suaz.xvi.q.i.statuim'.r.s.de instī.ex frequētib.ſz non in spē p hāc dr.r j.e.c.vl. q2 illō pos set fieri in fraudez ꝓstōnis.s.e.nulla vtiñ ius instituē di in alij eccl'a vnare posset.j.de vna.pastoral'.ar.ō. j.de iurepa.cū dilectus. vbi legatus refuat sibi vnationē prime vacature. Jo.

¶ In fraudē.nō b ar.q si q̄d phibet vna via nō ꝓcedit alia via.q2 fraus fit legi. fic. ō.de pcur.tue fraternitati. vbi de hoc.r optime hales hoc. ff.de tu.r cura.si rē.§.i.r.ff.de ꝓdi.instit.q̄ sub ꝓditōe.§.q̄s.r ff.de lo.liber.q̄rit.r.¶ si mancipiū ita venerit ne pisti. l. vl.ff.ad macedo.l.ij.§.is aūt.in fi.r.ff.de spon.l.ozō.r.j. de pūit.ēto. vbi de hoc.

Dilectus.extēdi. Hodie ho si cathedralis eccl'a vel regl'aris p tres menses vacauerit.eligendi ptās deuoluit ad primū supiorē.s.de ele.ne p defectu. Et ita hodie valeret talis electio facta post tres mēses ꝓstō illa.s.e.nulla loq̄t de minoribz dignitatibz nis[b] tue conferre alicui non presumas: r infra. Quia vero concessiones tales si ad cō sequētiam traxerentur: fieri possent in fraudem canonice sanctionis per quam prohibentur ecclesiastica benefi cia concedi siue compromitti antequā vacent: volumus q huiusmodi occasione mādati quod gratiam continet personalem vel specialem fraudem adhibere volentibus licentia concedat. Item.

Dilectus filius magister gu. canonicus vester nobis suggessit.q episcopo vestro viam vniuerse carnis ingresso archiepiscopus sancte seuerine asserens q propter negligentiam vestram ad ipsum erat eligendi auctoritas deuoluta .in epm vestrum elegit eundem. Nos igitur attendentes q canon lateranen. concilij ab aliorum papa contra negligētes aditus ad archiepiscopatuz vel episcopatum non solet extendi[k]. sed ad personatus alios r minora ecclesiastica beneficia coartari electionem huiusmodi iusticia cassauimus exigente. Item priori hostien.r subpriori sancti fridi.

Ex tenore litterarum vestrarum accepimus q cum causam que inter i. clericum ex vna parte r abbatem r conuentum de bello ex altera super prouisione vertebatur ipsius: r infra. Dict' clericus post litē contestatam chartam quādam[l] monachorum exhibuit continentē. q primam ecclesiam ad donationem suam spectantem assignarent eidem: r infra. Nos igitur attendentes q pmissio pdicta non ex vtpote ꝺ statuta[m] lateranē. concilij attētata mandamus quatenus memorato clico super hoc silentium imponētes ab impetitione ipsius dictum abbatē r monachos absoluatis. Item

Accedēs ad apo.se.r. cl'icus sua nob insinuatōne mōstrauit q cum p miseritis vos puisuros eidē in eccl'astico bñficio cū possetis sic̄ p l'as iudicis delegati inde ꝓfectas liq̄do appebat. r infra. Nos āt ꝓsiderantes: q aliud ē plat̄ū pmittere bñficij collationē cum poterit aliud cū vacabit cū in multis casib[n] se facultas offerre posset in quib collatio nō eēt in expectatōe vacaturi bñficij differēda. mandamus quatenus memorato. r. cum voteritis ecclesiasticum beneficiū assignetis: Item.

Postulastis p se.ap.edoceri vt cū ad vos r archiepiscopum vestrum simul donatio pbendarum ecclesie vestre pertineat. vtr p bende vacātis donatio penes q2 pnt aliq̄ adiūgi alīs tāq̄ socij ī eccl'a. Item pnt fieri de vna pbēda due.s.de p.vacāte. Item q2 pnt augeri fact'ra tes et testō alic' vel donatōe. r sic nō sp timet. q aliq̄s desideret mortē alteri' q̄ fuit cā h' phibitōis.vt.s.e.c. q̄.sepe.n.pmittit aliq̄d in gñe qō nō pmittit in spē.xij q.ij.nō estimem'.xxij.q.ij.nō pt.r.ff.de q̄sti.l.i.§.q̄onē. r.s.de of.oz.si sacerdos. Eodē mō vt q hmōi pmissio valeat. pmitto tibi beneficium ecclesiasticum cū sit generalis.

Postulastis.nisi mutat causam q̄.s.non pertinet simul ad epm r capl'm ius eligendi.si.s.de offi.deleg.consultationib

Ex tenore. quādā. si bi īputet. q̄ cartā h' i ō se exhibuit.q2 potuit p uidē an ei pdesset vel obesset. si. s. de fi.instr. īputari.de pscp.c.p. ad fi.

¶ Statuta.s.e nl'a.r.c. relatū.b auditi fuēt mōachi isti turpitudinē suā allegates i odiū illi' recipiēt turpē pmissionē. xxviij. di. dyaconi sic audit' q̄s vbi tē piculū aīe.s.de reiu.latoz.r.c.cō sanguinei. immo gñal'r in excipiēdo bñ pt q̄s allegare turpitudinē ſuam.ff.de ꝓditi.obtur.cām.p to.r ēt in agēdo. cū eā allegat ō eū q̄ eā exegit.¶ de iureiu.l. i.r.ij.arg.ō.s.e.cū sup q̄one. sed ibi soluit' pl' funt ibi pcessum. q2 receptus fuit in cāo icū b sola pmissio interuenit.q2 ibi nō fuit pbatū q ō cōcliū ille receptus fuisset alioq̄n bñ fuissz repulsus.b.

Accedens casib.generaliorē.n.ista ꝓcessio cū potero q̄ ista cum vacabit.nec ēt i ea ꝓtingit exspectare mortē alteri' sic̄ alia. Nā pnt aliq̄ quarī eccl'ijs.s.ōp bē.iferēte. itē q̄z aliq̄ renūciāt. Item

a ¶ Canonic'. B pz q̄ vbi eligēdi ius cōit̄ pt̄inet ad ep̄m ⁊ cap'lm h⁹ ius eligēdi nō ꝛeuoluit̄ de vno ad aliū. de B etiā dict̄ fuit. ſ. de of. oz. irrefragabili. ſz q̄ ꝛeps p̄t ſtare in cap'lo q̄ſi cānic'. q̄ cū cito fuit ꝛſecrat⁹ in ep̄m va cāt p̄ozabūficia ſua. ſ. de ele. cū in cūct. ⁊ municeps eſſe de ſyt ſenatoꝛiam dignitat̄ adept⁹ ff. ad mu. l. muni⁊ ceps. nec p̄t dici q̄ eligi poſſit poſtea in cānicū. q̄ fm B oporteret ip̄m cō firmare ſuā ꝓmā electōz q̄d ee ñ dz ſ. de inſti. cū ad no ſtrā. p̄t dici q̄ lz dignitates p̄oꝛes p̄dat. ius tñ cānici retinet. ſi q̄d p̄ius hēbat. ſz q̄d eps ꝛſueuit hꝛe p vicariuz eo ipō q̄ q̄ eligit̄ in ep̄m eligit̄ ad talem ius cānici de ꝛſuetudine loci. ⁊ ex cā intelligo hāc ꝛſuetudi⁊ nē introductā fu⁊ iſſe. ar. s. e. cū nr̄is ſz obꝟcio foꝛti⁹ ſi eps eligit̄ q̄ſi cānicus de nouo electus. q̄ in eligēdo nō lz p̄mā vocez. q̄ ſic eligerz ſeip̄z q̄d eſſe nō dz. ſ. de inſti. cū ad nr̄am.

archiep̄m ip̄m remaneat: ſi eam infra ſemeſtre t̄pus ne⁊ gleꝛeritis ſoꝛdinare. Ad quod hꝛe. r. q̄ ſi vos ⁊ idem archie piſcopus infra t̄pus p̄ſcrip⁊ tum circa hoc negligentes ex titeritiz: ſic nec a b illo ad vos ita nec a vobis ad illum pote ſtas ꝛeuoluit̄ ꝓferēdi. ſz fm ſta tuta lateranen. conci. ad ſupe rioꝛē trāſit donatio niſi foꝛte archiep̄us nō vt p̄latus ſz vt canonicus vobiſcuz ius ha beat ꝓferēdi. ⁊ in b caſu cuꝛ do loſe impedierit: dolus ei ſuf⁊ fragari nō debet. ¶ Honoꝛi⁊ us tertius epiſcopo ⁊ p̄poſito ⁊ capitulo cameracenſi.

Olim dilecta in x̄po filia comitiſſa flandrē. fece rit p̄miſſiones de non vacātib⁹ b̄ficijs eccl̄iarū in quib⁹ ius obtinet patrona⊼ tus: ⁊ donatōnes eoꝛ in ma⊼ nibus p̄ſu erit alienis. man⊼ damus quatenus id irritum ꝛecernentes inhibeatis eidez ne ſimilia ꝛecetero attentare p̄ſumat.

De ſede vacante aliquid in⁊ nouetur.

Innocentius tertius p̄ioꝛi ⁊ conuentui glaſtoñ.

Quit ille qui ſcrutatoꝛ eſt coꝛdiū q̄ lz. C̄ ō. n. eccl̄iaz ⁊⁊ trā ererit ca⊼ thedralē ip̄am b atomē. eccleſie vniendo⁹ vt idem eſſet eps vtriuſq̄. q̄ ta men hꝛc vnio aſſerebat⁹ a vo⊼ bis in graue p̄iudicium gla ſtoneñ. eccleſie redundare. cum per ipſam diſſolueretur religio⁹ ⁊ fraudaretur elemo ſyna: ⁊ hoſpitalitas ᵇ tolleꝛe⊼ retur. Nos ad releuandum

Quit ſcru⊼ n tatoꝛ. xxxij. diſt. e ni leſcant. ⁊. xxiij. q. iij. deus q̄. ⁊. q. v. ſuluiſti. ⁊. xxxij. q. v. p̄iana.

f ¶ Vniēdo. Nō q̄ tribꝰ modis fit vnio eccl̄ar. Uno mō fit. vt vna ſub ñcia⁹ alteri. ⁊ fm B erit ſedes apud illā cui ſubñcatur. Vel ſic p̄ñt vniri. vt ex duab⁹ dignitatib⁹ fiat vna. ⁊ fm B illi q̄ ſunt in vna eccl̄a cānici ſunt in alia. ⁊ taz iſti q̄z illi interer̄ut in electōe p̄lati ⁊ in alijs negocijs. ſz in hac vnione diſtinguit̄. q̄z aut vna eccl̄a vnit̄ alteri. aut ille duo vniunt̄ in ſit. q̄ duo diuerſa ſunt. Sz ſi vna vnit̄ alteri fm B illius nāz ⁊ ꝛſuetudinē ⁊ p̄ulegia aſſu mit cui vnit̄. ſ. de ſta. mo. recolentes. §. vl. Si aūt ſimul vniunt̄. tunc ꝛſuetudines ⁊ p̄ulegia q̄ melioꝛa ſunt ⁊ hūanioꝛa in altera eaꝝ ꝛelent vniri vel retineri inuni⊼ ta. ar. de pe. di. i. medicamentū. xxxij. q. i. nō ē culpādus. ſicut imperatoꝛ cū vnit actōez bne fidei ⁊ ſtricti iuris ille lud vnitū retinet ea q̄ melioꝛa fuerūt in altera actōne. vt. C̄. de rei vꝛ. ac. l. vna. in p̄n. Sil'r cū legata ⁊ fideicō⊼ miſſa vniūt id quod humanius erat tam in vna q̄z in alia retinuit illud vnitū. C̄. cōia ꝛele. l. ij. circa fi. Tertio mō p̄ñt vniri ita q̄ vtraq̄z remaneat ep̄alis. ⁊ fm hꝛc ſunt duo epiſcopatus licet idē ſit epiſcopus vtriuſq̄ eccleſie. vt. xvi. q. i. ⁊ temporis qualitas. ⁊ fm hꝛc ſi ille eccleſie diuerſis ſulerāt metropolitanis ꝓpter illā vni⊼ onem neuter metropoli. p̄dit ius ſuū. ſ. de relig. d. quia monaſterium. Jo.

g ¶ Religio. q̄z eps erat abbas. vnde nō poſſet conue⊼ nienter ſeruari religio cum eſſent diuerſe p̄feſſionis: q̄z non ꝛelent p̄miſcuis actibus turbari officia. arg. C̄. de teſta. conſulta vitalia. ⁊. lxxix. di. ſingula. Item q̄z communio materiam diſcoꝛdie creare ſolet. ff. de leg. ij. cum pater. §. dulciſſimi. ⁊ naturale vitiū eſt negligi. quod cōmuniter poſſidet. C̄. quando ⁊ quib. q̄ſ trap⊼ ꝛecu. ꝛele. l. ij. li. x. ex hmōi cauſis videbatur vnio dam⊼ noſa. Jo.

Dixit Jo. q̄ illud ius cānici ad q̄d electus ē eps. ē ꝓulegiatū ⁊ excedit a⊼ lia iura. ⁊ B ideo. q̄z illud ius annexū ep̄ali ē dignitati. ⁊ rōe ꝛeritat̄ ſepe ſoꝛtit̄ alīqs p̄uilegiū. vt. xvij. q. iij. ſi q̄s ꝛtūar. ff. de rei vē. q̄ religioſis. ⁊. e. de iudi. q̄to. q̄d p⊼ us dictū ē ꝛer⁹ ē. q̄z ſit̄ eligit̄ ad vtrūq̄z eo ipō q̄ eligit̄ in ep̄m. eligit̄ in cānicū. ⁊ de ſpāli ꝛſuetudine B obtinet b ¶ Dolus. ſi g̃ cap'lm nō eligat. ſ. ꝛps ſtatutū ꝓ curan te ep̄o nō ꝛeuoluit̄ ꝓpt̄ B eligēdi p̄tās ad ep̄m. ⁊ dolus eius nō oleꝛit cap'lo. q̄z illud t̄ps reſtituēdū ē cap'lo. ff. ex q̄. cau. ma. ait p̄toꝛ. §. vl. ⁊. l. ſz ⁊ ſi. § B q̄z. ⁊. s. d in inte⊼ reſti. ex l'ris. ſecus ſi dolo alter⁹ B factū eſſet. q̄z tūc age⊼ reſ ꝛ illū q̄ dolū feē. ff. de dolo. l. arbitrio. §. pe. ſi eſſet ſoli⊼ uēdo. Sz in caſu iſto dolus nō eſſet ſoluēdo. ⁊ ideo re ſtituit̄ cap'lo p̄ſtinū ius. ff. de eo q̄ quē fac. erit. l. vl. ⁊. ff. de dolo. ⁊ elegāter. §. pe. Jo. ꝛiū credo ⁊ imputet ſibi. q̄z nō elegerūt. ſ. ꝛps ſic vbi eligere nō p̄ñt. ⁊ tñ accurrit t̄ps. ſ. de ele. c. vl. Et p̄tās eligēdi nō ꝛeuoluit̄ ad ep̄m ꝓpter dolū ſuū. ſz ad ſuperioꝛē. ⁊ ſic dicit.

Dom dilecta. p̄miſſiones. hmōi p̄miſſiones ir⊼ rite ſunt. s. e. nulla. ⁊. c. relatū. ⁊. c. ex tenoꝛe. ⁊. c. ꝛſtitutus

d ¶ Donatōes. talis donatio nō tenuit facta de re non vacāte. vñ ea nō obſtāte potuit comitiſſa p̄tare vacā⊼ tib⁹ eccl̄ijs ſuis. ſ. de iurepa. illud. ⁊ p̄terea talis donatō fier. ⁊ in fraudē cānice ſanctōis. s. e. ꝛſtitutus. vñ nō teneret niſi ꝛfirmaret⁹ a papa. vt ibi. Sz vñ q̄ comitiſ⊼ ſa nō poterat hꝛc allegare. q̄z turpitudinē ſuā i hꝛc ꝓ⊼ nebat. s. e. cū ſup q̄ſtione. ⁊. ſ. de donā. inē dilectos. ⁊. C̄. de trāſac. l. trāſactōe finita. ⁊. q̄. de reuo. dona. cū p̄fitea ris. ⁊ q̄z in legē ꝓmiſit fruſtra legis implorat auxiliū. ſ.

b ¶ Hoſpitalitas. ad quā p̄cipue ecl̄ici ⁊ mōachi tēē. ſ

de plen.de mõachis.r.xvi.q.i.qm̃ q̃q̃d. epus. n.reddi
tus illos capiebat.de q̃b elemosyna fieri ꝓsueuit.
a ¶Cepimus.mãdauit.immo q̃busdã vt mõasteriuz
ipm̃ sub ꝓris regimie facerẽt gubnari.r eps cert̃ red
dit̃by esset ꝓtetus vnione manẽte.r q eps res mona
sterij nõ erpẽderz
nec epl̃ona eccle
vacãt̃ sibi subiec
te alienare pt. Jõ
dic̃ ad releuandũ
eccle vre statũ ce
pim⁹ intẽdere rc.
r b Inno.ad pet̃i
onẽ batoñ. epi
suo pũctio ꝓfirma
uit.ideo dic̃.j. sic.
q̃ eo viuẽte ꝓces
simus rc. b intel
ligas q̃ dic̃ in pn
cipio.nouit ille q̃
scrutator cordiũ
q̃li.rc.
b ¶Batoneñ.de
isto epo noie sau
rico.dixit q̃dã ꝓfi
cator. Vospes e
rat mũdo p mun
dũ sp eundo. Sic
supma dies fit fi
bi pma q̃es. Itez
dũ rel̃inquerent de
bita sua. Dixit q̃
dã alius. Dñe ne
pone creditorez in
legione.
c ¶Sede vacãte,
vacãte.n.eccla cli
ci nõ pñt dispone
re aliq̃d de reb⁹ ec
clesie.rũ.q.ũ. si q̃
de reb⁹. vbi de hoc
nec eps ona eccle
sie vacãt̃ sibi sub
iecte alienare põt
r.q.ũ. si q̃s epus.r
lxv.di.qm̃. Hug.tñ dicebat q̃ si sit magna necessitas
dericj pñt aliq̃ alienare.r inducebat ad hoc.lxxi.di.frat
nitatẽ.q̃ potius ꝛ̃dicit.r.xij.q.ũ. ꝑcarie. dum tñ adsit
auct̃as metropolitani. sz nõ ẽ ille casus in q̃ metropoli
tanus velꝛat se intromittere de dericis suffraganeorũ
suoꝝ. Et ẽ arg.ad hoc q̃ iudex p̃stat auct̃e facto mioris
eo tpe q̃ nõ hz curatorẽ. ¶.q̃ admit.ad lo.pol.l.ono rũ.
Itẽ in minorib⁹ eccl̃is pt eps aliq̃ alienare ꝓpt̃ necessi
tatẽ mortuo sacerdote.xij.q.ũ. si q̃s eps. Item si cano
nici faciãt aliquẽ ꝛ̃ctũ mortuo epo.dic̃ Jo.q tz ꝛ̃ctus
hz velꝛat rescindi si lesa est eccla.xij.q.ũ. si q̃ de reb⁹. Sic̃
est in ꝛ̃ctu minoris q̃ nõ hz curatorẽ. ¶.de in inte.restit.
mino. si curatorẽ. Hoc ego nõ credo.immo talis cõtra
ctus nullus ẽ.r sine aliq̃ restitutiõe revocaf̃ q̃tenus de
facto ꝓcessit. Idem esset si haberet plat̃ũ. Et hoc etiam
dico p dict̃ũ.c. si q̃ de rebus.q̃ daf̃ optio epo. vtz velit
stare ꝛ̃ctui vel nõ citra aliquã restitutiõez.r hoc in fauo
rem eccle. Et sic intelligit Hug. illud.c. si q̃ de reb⁹.r in
cipit tũc tenere talis ꝛ̃ctus. si eps ratũ hẽat.r q̃ sit vtz
b pz.j.e.c.vl. vbi attestatões recepte vacãte eccl̃ia non
valẽt.j.e.c.pr.ar.r b etiã.q̃ sede vacãte nihil ẽ innouã
dũ. Itẽ nec valet snia ꝛ̃ eccl̃az lata. sic̃ nec ꝛ̃ minorez q̃
nõ hz tutorẽ vel curatorẽ.ff.de re iudi.acta.§.vlt. ¶.qui
da.tu.pos.vniuersis.
d ¶Quã eccle.plus.n.vtilitas eccle q̃ ꝓsone fuit attẽ
dẽda.ar.rũ.q.v.qz.io. Nec aliq̃s dz muenire viã ad im
pugnãdũ vel revocãdũ iudicia sua.ar.ff.de mi.rest.l.ij
e ¶Nequimus. Et io pn⁹ dãnũ vestr̃ q̃ nr̃az infami
am peligin⁹.s.de
auct.r vlupal.nisi
spãlis.
f ¶Indulgẽtes,
indulgẽtia fuit ex
b.q̃ vnio illa fac
ta fuit auct̃e cele
sti.r p dñm Inn.
ꝓfirmata.vt pz in
ãtiq̃ ꝓpi.r bñficiũ
pncipis dz eẽ ꝓpe
tuũ.xxv.q.ij.c.i.r
ij.in auc.de ꝓsti. q̃
dig.li.a pa.po.§.il
lud.col.vi.
g ¶Ex tenotio
nis.ꝓfirmãdam.b dñs
papa ex certa scia
ꝓfirmauit huic ec
desiã istã. vñ ple
nũ ius ꝓsecut⁹ fu
it.nec erat licitũ a
licui de ipo iudica
re.s.de ꝓfir.c.i.r.ij
vbi de hoc.
h ¶In forma cõ
mum.sic.s.de con
cess.plen.q̃ diuer
sitatẽ.r sic pz q̃ ta
lis ꝓfirmatio mo
dicuz op t. De b
dictũ ẽ fat̃.s.de cõ
fir.c.i.
i ¶Inueniat̃.r
ita intell⁹ esse ꝓ
hibitũ q̃nõ inue
nit̃ ꝓcessuz.sic.s.de
trãslat.in corpa
lia.r.lv.di. si eccã
gelica.r.r.q.v.ꝓsuluisti.r.xxxi.q.i.q̃ si vxorem ierit. sz ꝛ̃.q̃
q̃ nõ ẽ ꝓhibitũ intell⁹ esse ꝓcessuz. dic sup b vt dictuz
k ¶In collatõi hoc de b du ẽ.s.de trãsla.in corpalia.
bitari ꝓsueuit vtz eps ona vacãt̃ eccle sibi subiecte a
lienare possit. vtz vacãte sede revoluat ad capl'm collatio
p̃bẽdaz. q̃ b determinat.ar.ꝛ̃.s.de ma.r obe.his q̃.
r.c.cũ olim. vbi vacãte sede ius plati revoluit ad capl'z
r ibi solui b ꝛ̃rietas. Itẽ an ptãs absoluẽdi revoluat
ad capl'm sede vacãte dubitari ꝓsueuit. ar. q̃ nõ. q̃ b
fac̃ successor.xi.q.ij. si eps añ hugo. dic̃ q̃ si ꝓpt̃ pticulũ
aie.ar.q̃ pt.j.de hre. ad alvlẽdã.i.rñ. q̃ capl'm sede va
cãte ꝓdẽnat de hꝛefi.r ita si p̃t ꝓdẽnare multo fortius
absoluere.xxi.di.inferior. alienare ãt nõ p̃t. De b dixi
l ¶Negligentiã, ꝓpt̃ negligentiã s.e.c.pri.
solã transferr̃ ptãs eligendi ad superiorẽ.s.ri.pr.nulla.
r.c.q̃. vel cũ indignũ eligant.s.de elect.cũ in cunct̃.sed
vbi nullus ẽ plat⁹ nõ est negligẽtia. vt hic. vel etiam
cũ eligere nõ p̃t.s.ri.pri.q̃.
¶Onstitutus. vacante. Hic patet manifeste q̃
ecclesia que caret legittimo defensore conueni
ri non potest. quia ea vacante nihil est innouã
dum. q̃ nõ habet defensorem.s.e.c.i. nec etiã alienatio
fieri p̃t. vt dictũ est.s.e.c.i. Laurẽ. dixit q̃ vacante sede

economꝰ eccl'e ꝓt interim agere. ar. s. de iur. ca. in ꝓtractādis. ſz in fauorē eccl'e expectaſ. quſqꝫ hēat ꝓlatū. ſed nō ē vꝛ. vt h ꝓz. ꝛ ita vacāte ſede nihil fieri dz. vñ poſſit ei ꝓiudicari. In alijs ẋo in qbꝫ nō ꝓiudicaſ eꝑo ꝓt capitulū ſupplere vicē eꝑi. s. de ma. ꝛ olꝛ. hīs q. ꝛ. c. cū olim vbi dꝛ hoc

Krita. ꝛ. j. xij q. ij. ſine exceptione

b Rei magne. ꝓ uā. n. rē ſine ſolennitate alienaſ ꝓt xij. q. ij. terrulas. ꝛ j. de ẇ. certū. b.

c Subſcriptōe alꝫs nō tz. xij. q. ij. nō liceat. ꝛ. c. alienatōes. ꝛ. c. ſiñ exceptione.

Qontinebaſ. ꝑdicē te. ꝛ ita in vēditōe reꝝ eccl'arū taciturnitas ꝓſensu halet ar. ꝑ s. c. ꝓr. ꝛ. xij. q. ij. ſine exceptōe. ꝛ. x. q ij. Bius. in fi. ſo. h ad tps facta fuit ꝓcessio alicui cl'ico ꝓ bñficio in ꝑ rijs in ꝑpetuuz. ꝛ iō necessarius est ibi exꝑſſus ꝓſensus ꝛ subſcriptio ꝓ quā apparet de ꝓſensu. ꝛ ē ſi. liij. di. ſi seruus.

e Cōtradicēte j. c. pri.

f Poſt multuz. ar. q ſi inl'tū tps elapſum eēt. ꝛ cōuētus ſp tacuiſſet videreſ ꝓſenſiſſe. ar. j. de pui. ſi ō terra. qō nō credo. ſz ſolū factū hic narrat q ſp pñt ꝑdicere tali ꝓcutui. immo nō poſſz ꝑſcribere q̄ emit a ſolo ꝓlato. cū sciat eꝑm non hꝫe ius diſtrahendi. qz ꝑ leges mercaſ. ꝛ iō nō ꝑſcribit. C. de agri. ꝛ cē. quēadmodū. li. xi. xvi. q. iij. ſi ſacerdotes.

g Preiudicare. ſz vī q tonatio talꝫ nō tēat. qz ꝓlatꝰ nō ꝓt tonare vel vendere niſi vt melioꝛa ꝓſpiciat. xij. q ij. ſine exceptōe. ar. xvi. q. iij. ſi ſacerdotes. iā ſolutū ē. h nō fuit tonatio ꝑpetua. ſz tpalis.

Qm nos. redamāte. ꝛ ita ꝑz q ī negocijs eccl'e necari⁹ ē ꝓſensus vniuersitaſ vel maiorꝫ ꝑſ. s. c. ꝓr. ꝛ. xij. q. ij. ſine excep. ꝛ inoꝛdiatiōe cl'icoꝝ. xiij. di. eꝑs ſine. ꝛ ī dignitatib ꝓferēdis. j. e. c. ꝓr. ꝛ. xcij. di. legi m⁹. idē ē i cāꝑ vētilatōe. xv. q. vij. eꝑs nulli⁹. felix. ꝛ. c. ſi

i Ratā. ꝛ ita alienatio q̄ de iure nō tz. ratihaſ tatur. hīōe ꝓfirmaſ. xvi. q. i. c. vl. ꝛ j. de iurepa. cura. ꝛ. xij. q. ij. ſi q̄ de reb. ar. ꝑ. inſti. de auc. tu. §. tutoꝛ. ꝛ ff. e. ti. obligari circa fi. Itē ar. q ea q̄ ab initio ñ valēt expoſtfacto cō

ualeſcūt. j. de ꝓcu. ſer. ꝓpoſuit. j. ō ꝛeſpon. impu. de illis. q xxij. q. ij. c. i. ꝛ. ij. ꝛ ff. de ritu nup. ſi qs in senatorio. ꝛ. i. q i. cū g. circa fi. Zir. ꝑ. xxiij. q. i. ſciſma. ꝛ j. de ſimo. nō satis ꝛ ff. de reg. iu. qō ab initio. xxij. q. vij. magnitia. ꝛ xvi. q. iij §. ꝓt. ẋ. qō ſi ꝓuatus. Prima rñsio ē ẋa qñz in maleficijs. vt teneaſ ex maleficio q̄ ratiz hꝫ. ſic q̄ ab initio mādauit. s. de reſti. ſpo. cū ad sedē. in fine. ff. ō vi ꝛ vi ar. l. i. §. q̄tiēs. dux tñ ei⁹ noie fuerit factū. ff. de ꝓca. l. ſi seruus. In negocijs āt sactis ꝛ ceteris ꝑſtib q̄ ō iure ſoꝛtiūt effectū ei⁹ rati habitōne ꝓt res rata hñi ab eo q̄ talia ab initio mādare ꝓtuit ſi ei⁹ noie factū ē. ff. rē ra. ha. l. iij. § falſus. ꝛ. ix. q. iij. lugduñ. ꝛ. ff. de iudi. hꝫ vꝛ. ꝛ h. j. ō tona. paſtoꝛalis. in fi. In his aūt q ꝓ alios explicari nō pñt. ſic ē vt ꝺs ꝓ aliū ferat ſniaz. vel teſtimoniū ſaciat. nō hꝫ locum ratihabitio. C. de ſen. ex pīcu. rec. l. i. ꝛ. ij. niſi ſit illuſtris ꝑſona. vt ibi Et in his q̄ ꝑ nāz ſunt vel fiūt. ꝛ q̄ ſi ne pctō verineri l' fieri vel poſſideri nō pñt. ꝛ q̄ ipo iure nulla ſunt ab initio. ꝛ ſic loquūt ꝑ.

Quit. caput. ſz nūq̄d eꝑs aut dic' ſine lr̄is capl'i de rato volēs agere ꝓ eccl'a ſua. De hoc dic vt dictū ē

De his que fiunt a prelato ſine conſenſu capituli.

Arconcilio apud valent.

Krita erit eꝑorum donatio vl' venditio vel cōmutatio rei ecclesiaſtice abſqꝫ collaudatōe ꝛ ſubſcriptōne cl'icoꝝ. Alex. iij. uoluicē. eꝑo

Qntinebaſ: ꝛ infra. Cōt. t. r. q ꝓcessio decime ab abbatiſſa fcā ꝑpus ſi quētu sciēte ꝛ n ō ꝑdicēte facta ē robur firmū dz hꝫe. vꝛ ſi ignoꝛante quētu aut ꝑdicēte decimam ꝑpus ꝑdicto. h. conceſſit. ꝛ non poſt multum tē poris de aſſenſu quētus eādē decimā dedit eidē ſcōa ꝓcessio dz ꝓiudicare ſ poꝛi.

Item vuigoꝛenſi eꝑo.

Qm nos iā ꝓdē. ꝛ infra. Certū ē de rigoꝛe iuris ꝓcessionē illam nō tenere. quam reclamante capitulo per predeceſſoꝛem tuum

conſtat factam fuiſſe: niſi eaz rataz poſtmodum habuiſſet.

Item hiero. patriarchę.

Quit tue diſcretōnis prudētia qlit tu ꝛ frēs tui vnū coꝛp' fitis ita q tu caput ꝛ illi mēbra eē. ꝓ banc. vñ nō ꝛecet te omiſſis mēbris aliꝝ cōſilio in eccl'ie tue negocijs vti. cū id nō ſit dubiū ꝛ honeſtati tue ꝛ ſctōꝝ patꝝ inſtōnib ꝑire. Inmotuit ſiquidem auritꝰ noſtris q tu ſine conſilio fratꝝ tuoꝝ abbates ꝛ abbatiſſas ꝛ alias eccleſiaſticas ꝑſonas inſtituis ꝛ deſtituis. ꝛ infra. Ideoqꝫ id aucto. ap. phibemus: ꝛ infra Nos. n. tales inſtōes ꝛ deſtitutōes carere ꝛecernim⁹ robꝛe firmitatis.

Item eidē

Qanto. ꝛ infra. F. tue mādamus quatenus in cōceſſionibus ꝛ cōfirmationibus ⁿ: ꝛ aliꝝs eccleſie tue negocijs fratres tuos requiras ꝛ cum eoꝝ conſilio vel ſanioꝛis partis eadem peragas ꝛ ꝓtractes: ꝛ que ſtatuenda ſunt ſtatuas ꝛ errata coꝛrigas ꝛ euellenda diſſipes ꝛ euellas. Abſentium quoqꝫ fratꝝ noia inſcribi nō ſinas: qz talia muniméta ſunt irrita ꝛ falſa: ꝛ tu exinde ꝙonem falſi poteris merito foꝛmidare.

ſ. de ꝓcu. c. i. ꝛ. §. de reſcrip. edoceri.

l Nō ꝛecet. xij. di. nō ꝛecet. xij. q. ij. alienatōes. ꝛ. xv. q vij. eꝑs. i. ꝛ. s. de ꝑſcrip. cū non liceat. ꝛ ar. lxxxvi. di. ſiqd de quocūqꝫ. ꝛ. j. e. c. ꝓri. de quibus ꝓſtitutōnibus hic fit mentio.

m Carere. Sz nūq̄d ipo iure tales ꝓſtōes irrite ſunt vī q ſic ex hac lr̄a. qō ſatis pōt ꝓcedi. qz facte ꝑ iura. C de legibus. non dubiū.

Qnāto. ꝓfirmatōib⁹. s. c. ꝓr. cū alijs ꝓcoꝝ. ibi ꝓfitē. ꝛ. j. c. ꝓr. ꝛ ita ꝑz q eꝑs negocia eccl'e ſue cū ꝓſilio cānicoꝝ ſuoꝝ tractare dz. xij. q. ij. ſine exceptōe. ꝛ. c. alienatōes. ꝛ. lxxxvi. di. ſi q̄d. ꝛ. xvi. q. i. eccl'ia hꝫ.

o Abſentiū. Nō q de crimine falſi teneaſ q̄ nomīa abſentium fratꝝ facit inſeri. C. ad. l. cornel. de fal. qui velut. ꝛ ipa inſtra ſunt irrita. C. de teſt. l. iubemus. ꝛ in auc. de inſtr. cautel' ꝛ fi. §. ij. col. vi. nō tñ oꝛ teſtē ſcire que in

in charta vel inſtro ꝓtinent cui ſigillū apponit.ff.de pig. ac.cauſa.l.de teſt.hac ꝓſultiſſima.nec in b caſu ſit ei p iudicū q̃n poſſit poſtea ꝙdicere.ſi tua intfuerit. vt in.l. cauſa.ff ſi ſciret poſtea reclamare nō poſſet.ff.de pig.r hȳ po.fideiuſſor.ſ.i.r.i.q.vij.ſalulertrunū.r.ſ.de trāſact.ex lris.xxvij.q.i. oēs femie.r.xx.q.i.vij dua. ficr crimen falſi incurrit q̃ ſi gillū ſurripit furi tue noie capli.s. de teſti.tā lris.r q̃ lras iudicū apu iſt.s.de of.vic.cū olim.r.s.de reſcp. olim.vñ tales de ponēdi ſunt p iu ra p̃dicta.

a noſcit. lras. p̃t g̃ q̃s p̃ lras p̃ſtari.ar.lxij.di. c.i.ij.r.iij. q̃d ſi ꝙ dicat lris.ſtabit eis donec ꝙriū.p leſ.s.de pba. poſt ceſſionē. vbi de.b. r.s.de teſti.cum a nobis.

q Cōtradicāt. cū ab initio neſci uerit.al's ñ vī q poſtea ꝙdicere poſ ſunt.s.e.c.ij.

r Delet.p̃ſumptiue. qr nō ē veri ſile q̃ b faciant ſine ꝙſilio fratꝝ ſuoꝝ.s.e c.pr. Dec p̃ſumptio ꝓbōez recipit in ꝙriū. vt b dr.ſec' eēt ſi eēt p̃ſumptio iuris r de iure.j.de ſpō.ad id q̃.r.liij.di.fra ternitatē.r.j.ꝙ iu dis.c.vlt.

s Sanioris. ſz ñne coſpō maioꝝ ēq̃ ē ſanioꝝ. xxxi. di.miceā.r.j.ꝙ his q̃ ſi.a ma.p.c.c i.r xl.di.multi.in fi. dic q̃ vbi aliq̃ ps nō ē ſana puta q̃ in dignū elegit.vel qꝝ in dānū eccl'e aliq̃d fac.ibi dico ma ioꝝ ptē illā q̃ ſanioꝝ ē r p̃ferēda ē.s.de poſt.p̃. gratū.al's niſi vtraq̃ ps in electōibꝫ eſſet ſana.nō ſtati dicerē ma ioꝝ ſanioꝝ.imo qñꝫ minoꝝ eſſe p̃ponēdā.s.de elec.ec deſia vſa.vbi ps maioꝝ nō obtinet.s.de ap.ꝙſtitutus.

t Euacuari.cū nō ſint facte fm ius.ſz ꝓtēp̃t illis q̃ re q̃ri debent.s.de elec.q̃ ſic.r.c.qꝝ ꝓter.r.s.e.nouit.r.c.q̃ to.vbi hoc vī exp̃ſſum.

v Cōſuetudine.dūmō ſit rat' q̃ iure cōi nō p̃iudicet. ſz p̃ſcripta.s.de ꝙſue.cū dilectus.r.c.vlt.qꝝ tūc p̃ſcrip ſit platus ius inſtituēdi ꝙ alios frēs ſuos.

x Libtate.puta.qꝝ p̃uilia ꝫ platus q̃ ſolus ſine con ſenſu fratꝝ inſtituat.r ita ē b ar.exp̃ſſum q̃ ius eligēdi de iure cōi ſil' ꝓtinet ad ep̃m r caplm.cū epus ſit caput capli.s.e.nouit.niſi ꝙſuetudo ꝙriū inducat vel p̃uilegiū.

Celeſtinus tertius.

Anoſcit.r infra. Cū in puincia tua ſepe ꝓtingat q̃ ad eccl'as in q̃b col legia ius p̃tādi hīe noſcunt eoꝝ abbates aut p ſe aut p li teras ꝓſonas ydoneas epis dyo.p̃tāt r eis p̃tatis r re ceptis aliq̃n ante aliquandoꝰ monachi ꝙdicūt. Reſpon demus q̃ in p̃ſentatōibꝫ p̃la toꝝ intelligi dr q̃ fiat de col legioꝝ ſuoꝝ aſſenſu ſine quo nō obtinet firmitatē. vnde ſi conſtiterit quētus vel maio ris r ſanioris partis nō affu iſſe ꝙſenſuz inſtitutōi huīmōi conuenit eua cuari nisi ex an tiqua r approbata ꝙſuetudi ne vel conceſſa libertate alii qui eoꝝ.pbauerint ꝓmiſſi ſibi collegij non vēre in ec cleſiaꝝ ſeu beneficioꝝ collati onibus requiri conſenſum

Inno.tertius archiepo r ma giſtro ſcholarium bituri cēſ.

Alm ap.ſe.r infra. Ea ſic accepimus cū ex vna pte caplm ſancti ſtephāi r altera pte mōachi de platea ſup decima q̃dā in veſtr cōpromiſſiſſent arbitri um dicti monachi ꝓponebāt donationē ipius decime ſibi a quodam milite factam r bi turicenſi archiepi dyo. eius

vt hic ꝓz. Deb dirī.ſ.de elec.cū eccl'a vulterana. Ber.

Cum ap̃lica.hie.ronymi.xvi.q.i.q̃m q̃q̃d.r.ſ.ꝙ ꝙſti.cū omnes.

z Leonis.xij.q.ij.fine exceptōe.

a Vendere.niſi ſit qua r ſterilis poſſeſſio.vt.xij.q.ij. terrulas.

b Totius. vel maioris pē ibi p̃ uiēt.r.q.ij. Bius.

c Cleri. i. capli ſui.vna.n.aliarū eccl'aꝝ vēdere nō dr nec venditioni auctē p̃ſtare. xij. q.ij.abbat.r.xvij. q.iij.in vendition nibus.

d Eccl'e.ſ.epali

e Profuturꝝ.cū tū adopi.ñ ipoꝝ r ſic tenebit alie natio q̃uis ꝙriū eueniat. ff. de adq mi.rut.turoꝝ q̃.ꝙ. ij. tñ ſi ꝓbaret leſio reſtitueret. vt ꝙ. de in inte. reſti. c.i.

f Teneat.de facto.qꝝ vera poſſeſſi onem habere nō p̃ōt.cum laycī vecī mā de iure poſſide re nō p̃ñt.s. de p̃ſcrip.eā q̃.r.xvi.q vij.c.i. tñ tollerat eccleſia laycī vecī mas q̃s antiq̃tus habuerunt in feu dum tenēat. de quibus loquitur hec decre.vt in fine dr.

accedente conſenſu ꝓfirma tam fuiſſe:ſeq̃ auctē hieronȳ mi munitos exiſtere qui ſcri bens ad Damaſum ait: ſi ali quādo fuerint a laycis male tenēta q̃ diuini iuris eſſe noſ cunt.r in vſum trāſierīt mo nachoꝝ epo loci p̃bente ꝓſen ſum ꝓſtabunt eis oia ꝑpetua firmitate ſubnixa. Econtra rio pars allegabat aduerſa. conſenſum epi cleri cōſenſu min? ſufficere auctē leonis papē dicētis:nec cēſ eps de re bus eccl'ie qui cēſ donare vel commutare vel vendere aude at niſi forte aliquid horum fa ciat vt meliora proſpiciat cū totius b cleri c conſenſu atq̃ tractatu id eligat:quod non ſit dubium eccleſie d futuꝝ e Quia vero nos conſulere vo luiſti:vtꝝ q̃n decima tenet f a layco ſi conferat eccl'e ad con firmandā donatōez cōſenſus epi ſine cleri cōſenſu ſufficiat taliter.rñ.q̃ monēdus g e layc? qui decias detinet vt eā reſti tuat eccl'e ad quam ſpectat.q̃ ſi forte induci nequerit:r eaz cū duo.cōſenſu alteri eccl'e aſ ſignauerit:ꝺ ftim h religioſo cōuētui cōſtabit ipa donatio ꝑpetua i firmitate ſubnixa. Auctates.n.premiſſe ſz diuer ſe ſint:nō tamē aduerſe:cum

g Monendus eſt.r etiam compellēdus cum mortaliter peccat.vi.q.i.illi qui.r.xxij.q.i.c.vl.vel hoc intellige de eo cuius ſcandalum timetur.xxiij.q.iij.non p̃t. Alias ſi hoc eſſet verum poſſet epiſcopus per alios laycos mul tas eccleſias ſpoliare.r alias ditare.quod ſi faceret ap pellandum eſſet cum hoc ſibi non liceat.j.de re.ecc.non alie.c.i. Hoc quod dicit Laur. intelligē de decimis nō in feudū ꝓceſſis.ſed vere.loquit de decimis in feudū ꝓceſ ſis.vt dicit in fi. Ber.

h Preſertim.i.maxie.qꝝ ad hoc agit vt de manu layci reuocet. Ber.

i Perpetua.r ita vt valeret donatio ſine ꝙſenſu capli ſz hoc ideo ē.qꝝ p hoc vtilitati eccl'e ꝓſulit.r illi q̃ decimā detinebat.qꝝ hoc ſolū bene agit vt vita horum corrigatur xxiij.q.v.ꝓdeſt ſeveritas.al's ſp requiri dr ꝙſenſus capli vt.ſ.e.p totū. Ber.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a ¶ Reuocare. ꝛ iō nō intell'r alienare. qz trāsferr' de layco ad eccl'az. sic nō dz alienatio qñ trāsfert de frē ad sororē. sic dixit lex. si testator phibuit rē alienare dando sorori nō vī alienare. ¶. de fideicō. volūtas. ff. de leg. ij. vnū ex familia. §. ij. ꝛ l. pēto. §. frēz. ꝛ q trāsfert colūnas d loco vno ad aliū locū eiusdē cīrat'. nō vī facta trāslatio. ¶. de edic. p. si quis post. sz reuera. tal' reuocatio ē q dā alienatō. xij. q. ij. ap'licos. ꝛ. j. c. pxi. qz si remāsisset apud illū laycū de cima illa spes essz q possz redire ad porē ecclesiaz ad quā spectat si dece deret sine hærede. nisi hæredes succedāt in decimis si ue sint collaterales siue descēdentes. ꝛ ē sil'e q dz magz voluit sibi hostias imolari q̄z demonib'. xxij. q. i. ꝓsidera.

b ¶ Cōcilio. j. d p nil'. cū ꝛ plātare. nec layci in alios laycos decias pñt trāsferre. j. de deci. phīlemus.

c ¶ Intelligi. a ꝛio sensum ē fortissimū ar. ff. dz of. ei' cui mā. ē iu. l. i. ꝛ. xij. xv. di. q̄l'. ꝛ. xlv. di. disciplina. x. de scē de peccauit ppl's tu' q. d. g̃ nō meus ex q̄ peccauit. qz ꝓpt' petrū recedit' a dō xxij. q. i. cū renūciat'. Lau.

d ¶ Epi. Dide modū arg. erq̄ dicit de epo. g̃ tm̄ de epo intelligēdū ē sic. xxv. di. q̄lis. ꝛ xcv. di. illud. ff. de ꝺdi. ꝛ de. cū ita. Ar. ꝺ. qz aliud ē dicere epm̄ ꝛ aliud solū epm̄. j. de testa. req̄sisti. ꝛ ita h ē vnus casus in q̄ solus epūs pt alienare. alios hēs. xij. q. ij. tertulas. ꝛ trib. c. se. ꝛ. xij. q. ij. bone

e ¶ In feudū. de alīs ꝺno nō esset vr̄ qđ h dz. qz eccl'a pt illas vēdicare cū ille nullū ius hēat. sz h eccl'a ad quā spectāt. nec pt petere ꝓpt' ius feudi qđ antiq't' ex cā fuit ꝓmissuz. qz epūs ius vni' eccl'e nō pt alq̄ dare. vt. j. de re. ec. nō alie. c. i. Jo.

¶ Da nup. Casus. archdya. metē. q̄ fuit a papa. vt epūs siue electus de ꝓsensu archi. tm̄ sine cōsensu capl'i ꝓferre possit vacātē eccl'iaz baptismalē aliqui mōasterio vel alteri eccl'ie q̄ hz ius ꝓnatus in illa eccl'a vacāte. ꝛ tñ dek' q nō pt aucte leonis pape. qz concessio vacātiū eccl'aꝝ ptinet ad alienatōez. Ber.

g ¶ Cōferre. vt mōachi halēāt fruct' illaꝝ ꝛ retineant ecclesias ad vsus ꝓprios. ꝛ sic ledere' eccl'a. vñ nō valet talis ꝓcessio.

h ¶ Alteri'. i. isti' pñt̄. q. sz iō dic alteri'. qz alia q̄ꝺcedit. q̄ ponebat' ātiq̄ ꝓpilatōe ī ti. de instit. sz ī hac ñ ponit' i ¶ Leonis. xij. q. v. sine exceptōe. ꝛ. s. c. pxi.

k ¶ Vēdere. nisi forte sit res q̄ fuā to fuari nō possit ¶. de admi. tu. lex q̄. in fi.

l ¶ Tractatu. Sz q̄r fiet tractatus ꝺueniēt oēs ꝛ q̄lz dicat qđ sibi vī. ¶. de lo. ci. ali. l. vli. xi. ꝛ ti. se. l. vlt. ꝛ ff. de immobilib'. vel de mobilib' p. ciosis. qz si sint p. ciosa necaria ē solennitas. ¶. ff. dō admi. tu. lex q̄. sec' dō his q̄ fuāda fuari nō pñt. vt. l. p. ꝛ ff. de pe. hæ. l. diuus m ¶ Dubiū. cōi opi. cāoicoꝝ vel p babili iudicio. sz forte sec' ꝓtingat ar. ff. de mi. vēr. §. si locupleti. Et intelligē non sit dubiū q̄tū ad se. qz sufficit ab imtō bñ gestū. ff. de ne. gest. sz an vltro. §. i. vel dic dubium. l. cōi opi. clericoꝝ

n ¶ Per B. i. p capitulū leonis. xv q. i. possessionis.

o ¶ Perpetuas. p petue. n. itelligit' er eo. qz fiūt eccl'e sine ꝛ nō ꝓnis vt ff. dō ānu. leg. ānua. ꝛ. xij. q. ij. libri. qz eccl'a ñ morif. vt ibi dz ꝛ. s. de instit. cū venissent. si fiūt ꝓsonis sine tēpis pfinitōne durabūt in eoꝝ vitā. ꝛ. q. ij. B vsus pstatio. ꝛ. xv. q. i. possessiones

¶ Pastoralis. dyonisij. xij. q. i.

ecclas. xc. di. c. l. ꝛ. lxxx. di. c. epo.

q ¶ Obuētōes. i. fructꝰ vel redditus retēta sibi eccl'a cū sustentatōe vicarij.

r ¶ Sustentatōe. sufficienti. s. de plen. de mōachis. vbi de hoc. ꝛ. s. de sup. ne. pla. sicut.

s ¶ Cōcilij. j. de censi. phīlemus.

t ¶ Constitutione. xij. q. ij. lo ne rei. Ex hac littera videtur manifeste q̄ episcopus posset dare quinquagesimam vel cētesimam partem fi ne consensu capituli. vt in ꝓdicto. c. lone rei. non obstante iuramento de nō alienandis rebus ecclesie. j. de ecc. edi. tua. ꝛ. s. de iureiu. intellectis. Nemo. n. potest episcopum accusare de eo q̄ templū dei edificat. xij. q. ij. aug. Item q̄ sufficit semel a iure fuisse ꝓcessum. vñ non est vlterius necesse adire hoꝝ faciat vt meliora prospiciat ꝛ totius cleri tractatu atq̄ consensu id eligat quod non sit dubium^m ecclesie pro futurum. Irrita. n. epōꝝ donationes vendit̄ō ꝛ commutatio rei ecclesiastice erit absq̄ consuetudine ꝛ subscriptione clericorum. Per hoc^n. n. noueris solutam secundo loco ꝓpositam questionem cum concessiones ecclesiarum ad ꝓpetuas^o alienatōes nō sit dubium pt̄inere.

¶ Item epo elien. Pastoralis officij diligētia ꝛ infra. Preterea q fuisti cum auctoritate dyonisij^p fuerint parochie limitate quatenus singularuz pochiaꝝ puētus in vsus eccl'e cederēt necessarios ꝛ stipendia mistroꝝ si epo liceat sine aucte sum. pō. vel saltem sine sui capituli voluntate viris religiosis cōferre obuētōes^q alicuius pochialis eccl'e sustētatione^r vicarij reseruata. ꝛ cū lat'. concilij^s statuta ꝓhibeant ecclesias nouā imponi vel augeri veterē pensionē postulas edoceri: an epūs valeat religiosis cōsentiēte pono tā ecclesiā. vel de nouo conferre aliquā porōez. Ad qđ breuiter. r. q̄ salua cōstōne^t canonica de concedēda pijs locis

a ¶ Reuocare. ꝛ iō nō intell'r alienare. qz trāsferr' de layco ad eccl'az. sic nō dz alienatio qñ trāsfert de frē ad sororē. sic dixit lex. si testator ꝓhibuit rē alienare dando sorori nō vī alienare. ¶. de fideicō. volūtas. ff. de leg. ij. vnū ex familia. §. ij. ꝛ l. pēto. §. frēz. ꝛ q trāsfert colūnas d loco vno ad aliū locū eiusdē cīrat'. nō vī facta trāslatio. ¶. de edic. p. si quis post. sz reuera. tal' reuocatio ē q dā alienatō. xij. q. ij. ap'licos. ꝛ. j. c. pxi. qz si remāsisset apud illū laycū de cima illa spes essz q̄ possz redire ad porē ecclesiaz ad quā spectat si dece deret sine hærede. nisi hæredes succedāt in decimis si ue sint collaterales siue descēdentes. ꝛ ē sil'e q dz magz voluit sibi hostias imolari q̄z demonib'. xxij. q. i. ꝓsidera.

b ¶ Cōcilio. j. d p nil'. cū ꝛ plātare. nec layci in alios laycos decias pñt trāsferre. j. de deci. phīlemus.

c ¶ Intelligi. a ꝛio sensum ē fortissimū ar. ff. dz of. ei' cui mā. ē iu. l. i. ꝛ. xij. xv. di. q̄l'. ꝛ. xlv. di. disciplina. x. de scē de peccauit ppl's tu' q. d. g̃ nō meus ex q̄ peccauit. qz ꝓpt' petrū recedit' a dō xxij. q. i. cū renūciat'. Lau.

d ¶ Epi. Dide modū arg. erq̄ dicit de epo. g̃ tm̄ de epo intelligēdū ē sic. xxv. di. q̄lis. ꝛ xcv. di. illud. ff. de ꝺdi. ꝛ de. cū ita. Ar. ꝺ. qz aliud ē dicere epm̄ ꝛ aliud solū epm̄. j. de testa. req̄sisti. ꝛ ita h ē vnus casus in q̄ solus epūs pt alienare. alios hēs. xij. q. ij. tertulas. ꝛ trib. c. se. ꝛ. xij. q. ij. bone

e ¶ In feudū. de alīs ꝺno nō esset vr̄ qđ h dz. qz eccl'a pt illas vēdicare cū ille nullū ius hēat. sz h eccl'a ad quā spectāt. nec pt petere ꝓpt' ius feudi qđ antiq't' ex cā fuit ꝓmissuz. qz epūs ius vni' eccl'e nō pt alq̄ dare. vt. j. de re. ec. nō alie. c. i. Jo.

¶ Da nup. Casus. archdya. metē. q̄ fuit a papa. vt epūs siue electus de ꝓsensu archi. tm̄ sine cōsensu capl'i ꝓferre possit vacātē eccl'iaz baptismalē aliqui mōasterio vel alteri eccl'ie q̄ hz ius ꝓnatus in illa eccl'a vacāte. ꝛ tñ dek' q nō pt aucte leonis pape. qz concessio vacātiū eccl'aꝝ ptinet ad alienatōez. Ber.

g ¶ Cōferre. vt mōachi halēāt fruct' illaꝝ ꝛ retineant ecclesias ad vsus ꝓprios. ꝛ sic ledere' eccl'a. vñ nō valet talis ꝓcessio.

h ¶ Alteri'. i. isti' pñt̄. q. sz iō dic alteri'. qz alia q̄ꝺcedit. q̄ ponebat' ātiq̄ ꝓpilatōe ī ti. de instit. sz ī hac ñ ponit' i ¶ Leonis. xij. q. v. sine exceptōe. ꝛ. s. c. pxi.

k ¶ Vēdere. nisi forte sit res q̄ fuā to fuari nō possit ¶. de admi. tu. lex q̄. in fi.

l ¶ Tractatu. Sz q̄r fiet tractatus ꝺueniēt oēs ꝛ q̄lz dicat qđ sibi vī. ¶. de lo. ci. ali. l. vli. xi. ꝛ ti. se. l. vlt. ꝛ ff. de immobilib'. vel de mobilib' p. ciosis. qz si sint p. ciosa necaria ē solennitas. ¶. ff. dō admi. tu. lex q̄. sec' dō his q̄ fuāda fuari nō pñt. vt. l. p. ꝛ ff. de pe. hæ. l. diuus m ¶ Dubiū. cōi opi. cāoicoꝝ vel p babili iudicio. sz forte sec' ꝓtingat ar. ff. de mi. vēr. §. si locupleti. Et intelligē non sit dubiū q̄tū ad se. qz sufficit ab imtō bñ gestū. ff. de ne. gest. sz an vltro. §. i. vel dic dubium. l. cōi opi. clericoꝝ

n ¶ Per B. i. p capitulū leonis. xv q. i. possessionis.

o ¶ Perpetuas. p petue. n. itelligit' er eo. qz fiūt eccl'e sine ꝛ nō ꝓnis vt ff. dō ānu. leg. ānua. ꝛ. xij. q. ij. libri. qz eccl'a ñ morif. vt ibi dz ꝛ. s. de instit. cū venissent. si fiūt ꝓsonis sine tēpis pfinitōne durabūt in eoꝝ vitā. ꝛ. q. ij. B vsus pstatio. ꝛ. xv. q. i. possessiones

¶ Pastoralis. dyonisij. xij. q. i.

ecclas. xc. di. c. l. ꝛ. lxxx. di. c. epo.

q ¶ Obuētōes. i. fructꝰ vel redditus retēta sibi eccl'a cū sustentatōe vicarij.

r ¶ Sustentatōe. sufficienti. s. de plen. de mōachis. vbi de hoc. ꝛ. s. de sup. ne. pla. sicut.

s ¶ Cōcilij. j. de censi. phīlemus.

t ¶ Constitutione. xij. q. ij. lo ne rei. Ex hac littera videtur manifeste q̄ episcopus posset dare quinquagesimam vel cētesimam partem fi ne consensu capituli. vt in ꝓdicto. c. lone rei. non obstante iuramento de nō alienandis rebus ecclesie. j. de ecc. edi. tua. ꝛ. s. de iureiu. intellectis. Nemo. n. potest episcopum accusare de eo q̄ templū dei edificat. xij. q. ij. aug. Item q̄ sufficit semel a iure fuisse ꝓcessum. vñ non est vlterius necesse adire

ptorē.ff.de ꝺdi.insti.q̄ sub ꝺditōe.§.vl.ar.ꝯ.j.de vna.pa
storal.r.s.e.c.pr.xp̄.q.q̄.si epūs.r.s.e.cū nos. H.r.L.cum
eo dicāt ꝙ ēt in hoc cāu req̄rāt ꝓsensus capl̄i.hz em̄ ei per
mittat a iure alienare cā necessitat̄ vel vtilitat̄. req̄ri tm̄
ꝺz ꝓsensus capl̄i.xp̄.q.q̄.fine exceptiōe. Ita tm̄ ista ꝺdic
r io.idem dicit su
per illo.c.vnerei.
Illud q̄dē securū
est dicere. r exp̄e
hāc ītām fm̄ q.r.
exponit.i.salua cō
tione.qz ñ deroga
tur p̄stud ītsum
illi canōi.vnerei
nec ꝺribi ꝙ epūs
posset illā vnatō
nem facere sine ꝓ
sensu canonicoꝝ
sed hoc ītra ꝺriuz in
nunt.r.j.de vnati.
ad aplīce. vbi de
hoc
a ¶ Quinq̄gesi
mā.imo q̄nq̄ ma
iorem portōnez si
multū abundat ō
auctoritate tm̄ su
periorīs q̄nq̄ nō
tātū q̄nq̄ nihil si
grauāt eccia.j. de
vna.aplīce.io.

Q Vel si mē
bra p̄uin
ciale.deq̄
hēs.xviij.di.p to.
r.j.de accu.fiē olim
De ꝺalio mona
chor hē.j.de sta.re.
in singulis.et.c.ea
que
c ¶ Cōtingere. r
merito.qz qđ oēs
tāgit ab oīb ꝺz
ꝓbari. lviij.di.c
i.r.lxvi.dist.c.i.et
viij.q.i.hz ego. r.s
de temp.or.si āchi
epūs. vbi de hoc. r
ff.de adop. naz ita.
r.ff.de mino.i cāe
§.cā. r.l.ēt.§.vl.et
ff.de iure annu. au
reo. diuus. r.ff.de
aqua plu.ar.in ꝺcedēdo. r in auc. vt sponsa. lar.§.ad hoc q̄
q̄.col.viij. Laici vero hmōi ꝺcilēs interesse non ꝺbēt nisi
spāliter inuiten. lxiij.di.hadrianus.in fi. vel ēt nisi spā
liē tractaret cā fidei. xcvi.di. vernam. vel nisi tractaret de
matrimonio qz cum tales cāe eos tāgāt p̄nt interesse. xxxv
q.v.ad sedem
d c Dm in cūct̄ plīb. lxv.di.c.i.q̄. r.iij.s.de elec.
licet. xxiij.di.in nōe dñi. xx.di.de quib. r.ff.de
re iud. duo ex trib
e ¶ Permittūt appellādo. r impediēdo de fcō
f ¶ Rōnabilē. ar. q̄ non sp̄ stat maiori p̄ti nec plīalitati
vt hic r.xxi.di.nicena.s.de ele.eccīa vra.ff.de fund. xu.p.
p fundum. xj.di.ñ liceat. r.ff.de pac. maiorem. ar. ꝯ. lxiij
di.plebs. insti.de sanctda.tu.§.sed si ex testamēto. Sed illō
regl̄ar est vt sp̄ stet maiori p̄ti. hz maior ps est illa q̄ ma
ioritōe r pietate nitit̄. ir.di. sana q̄p̄e. xl.dis. multi. in fi.
r.iij.q.iij.§. atē iurisiurādi. p̄sumit̄ p plīalitate. lri. di. nl̄
lus. in fi. nisi ꝯrium plēt vt hic ps r.xxiij.di. illud. r.s. de
ele. dudum
s ¶ Ōnsum. ergo non sufficit obīcere nisi plēt r hoc p
babit̄ coram supe
riore. s. de ele. vne
rabilem.
h ¶ Cōstitutū. r
ita capl̄m p̄t ꝓstō
nem facere. dū tm̄
interfint oēs q̄s ꝓ
stō tāgit. de b. s. de
ꝓsti. cum oēs. als
pītes in p̄iudiciū
absentium nichil
constituere posse sūt
vt ibi circa alia ne
gocia ad minus
due ptes ꝺbēt esse
pītes. ff. quod cu
iusq̄ vniuer. l. nl̄
li. r.l. plane. r. ff. de
verē. ab or. fa. l. iij
i ¶ Juramenta
sic. s. de iureiur. sic
nostr̄. Et ita si iu
tamēta sint facta
in genere restrigē
da sūt circa bonas
r licitas ꝓsuetudi
nes. ar. s. ꝺ iureiu.
q̄sto. r.c. ad nrām
iij. si specialiter iu
rant statum sūt p̄
iuri. ver

nisi a paucioribꝫ r iferioribꝫ a
liq̄d rōnabil̄ obiectū sūit et
onsum ap.re. pualeat ip̄ r su
um cōsequat̄ effectū qd a ma
iori r saniori p̄te capl̄i sūit cō
stitutū Nec ꝓsōz nrām ipe
diat si forte aliquis ad ꝓsuā
dam eccie sue cōsuetudinē se
iuramēto ꝺcat astrictuz. nec
eni iuramēta hz poti piuria
sunt ꝺcēda q̄ ꝺ vtilitatē eccie
r scōr p̄mxnūt̄ īstituta. Si
q̄s āt hmōi cōsuetudies q̄ nō
rōe iuuant nec sacris cōgruūt
institutis iurare p̄sumpserint
donec ꝺignā egerit pnāz a p̄
ceptōe sit ꝺnici corpis alien
a ¶ elesti. iij. clarem̄. epo

Q Uetuit r ītra. Super
eo ꝙ eccīaz tuā q̄da ex
cānicis ēt ī mānis:
qz pēsio eccie ꝺbita ñ reddit:
vel cl'ic' aliq̄s aut pochianus
ꝺelīq̄t sine tuo r aliorꝝ cānī
corꝝ assensu int dcō supponūt.
r ītra. F.t.t.r.q̄ intdictuz in
aliq̄ eccīa p aliquez vel p aliq̄s
de canonicis tuis sine tuo r a
liorꝝ fratrum assensu positum
obstuare ñ ꝺēs. nec ēt iustime
re vt ab aliis obstuetur. r ītra
Hz si q̄s in his ꝺeliquerit ec
clesiastice coertioni subiaceat
cum peccata suos auctores te
nere ꝺeant. nec pena sit vl
terius protralxnda q̄ ꝺlictuz
auerit in excedente repertum

Q Ddiuit
cciam tu-
em. i. tue
iurisdictōi subiec
tam. ff. s. de auc. et
vsupal. c.i. Et itel
ligit̄ hoc vbi canonicus nō hz ius epāle in ipa eccīa. als si
hēret r ei ꝺnegaret ꝺbita p̄nsio vel aliqua offensa ꝺig
na excōicatōe ꝓmitteret bñ supponeret eccīam interdic
to. non n ego tm̄ honestius p̄sonas īterdicere. ñ em̄ eccle
ꝺlinquūt hz p̄sone. in auc. de mā. p̄im. §. opter. colla. iij. r
ar. j. de pe. hz. xvi. q. vi. illud. hoc ꝺicit lau. hz eccīa ꝓpt̄ ꝺlcm
alic' interdici ñ ꝺz hz ille q̄ ꝺelīq̄t puniat̄. qz illi q̄ ñ pecca
uerūt ñ ꝺbēt puniri nisi ille q̄ ꝺelīq̄t sit ꝺñs loci. qz tc̄ ꝓpt̄
ꝺlictū ei' terra supponit̄ interdcō. j. de spō. ñ est vob. ꝺ.
l ¶ Assensu. qz talis snīa non tz cū lata sit ab eo q̄ ñ hēt
iurisditōem. q̄. q. i. in p̄mis. C. si a non ꝓpe. iu. l. i. et. s. ꝺ
ꝓsue. ad nrām. r.
m ¶ Deliq̄rit. xvi. q. vi. cogūim'. r. c. illud. qz pctā suos
ꝓprios tenē ꝺbēt auctores. vt hic ꝺic. C. de p̄. sanctim'. C.
ne vx ꝙ ma. ob maritoꝝ. xi. q. iij. illō. r. j. ꝺ sē. ex. romāa. §

fi. Sz ꝛ vñ. qz perit iustus ꝓ impio ve ꝛse. di. i. in scã. xv. q vl. cũ multe. So. qđ hic dz loctꝰ hz in pena spũali qđ dz in ꝛrys hz loctꝰ in pena tpali q qñqz ponit alt ꝓ pctõ alt⁹. vt. i. q. iij. ℌ. itẽ ꝓ peccato, vel hoc regulare est. illa casualia sunt. t.

Extorte ãnulo. fi. s. de re iud. cuz olim. ꝓpter hoc tñ non fuit institut⁹ cum in possessiõez missus ñ fuerit vt j. sequit. vñ ℜ ius Nõ renuo primũ nisi firmus halterẽ se cundum

b Ceor. s. executor.

c. d Augustẽ. cui h Ces. b. reuerẽtiam exhibuit tãqz ꝓposito. vt sequit j. tã dẽ idẽ. h. mortu⁹ est. eo mortuo capl'm statim elegit istũ in ꝓpositũ dicto. b. prius appellãte q ipm ñ eligerent. et cũ ad ipm spectarz prepositura. De hac appellatiõe fit mẽtiõ ife tius. hec oia hñt in integra

d Inuestit⁹. i. missus in pos.

e Jũdatũ. fic pz q ꝓpter talẽ inuestituꝛã quã fec cũ ãnulo ñ efficit qs possessor. j. ff. de tona. p tuas. ar. s. de reiud. cũ aliqbus qz in adipiscẽda possessiõe act⁹ corpal' acqrit. ff. de acqrẽ. pos. possideri. ℌ. i. in admittẽda. ar. ℌ. s. de ꝛsuet. ex lris. et xvi. q. vij. ℌ scõz. t. q. i. moderamine. t. C. de sa. sanc. ec. vt inter dinũ. ff. de ℌxn. emp. t ven. clauib. t. ff. de lo. auc. iu di. pos. q̃uis. t. s. de w. t ℌtu. ℌtigit. ff. de dã. infe. si finita. § vl. Itẽ pz hic q si papa mãdat alicui dari plẽndã t capitulum alũ eligit tz electõ. de hoc dcm est. s. de plẽn. dilẽs filius. io.

f Rõne. qz erat in minoribꝰ ordinibꝰ ℌstitut⁹ vt pz in integra. t qz reuerẽtiã faciẽdo illi. h. iuri suo renunciauit vt hic sequit

g Renũciasse. no. hic ar. de tacito ꝛsensu. t lz ℜ bis nõ renũciet aut ñ ꝛsẽtiat ipõ fcõ tñ ꝛsentit. xxxij. q. ij. honorant. t. s. de trãsac. ex lris. t. xlij. di. fit rector. ff. mãdati si ꝓcedẽte. ℌ. lucr⁹. ff. ad munic. l. ij. t. s. de of. de. gratuz. et. c. cum olim. in fi. a ℌrno sensu. ff. de inof. testa. si ꝓponas. ℌ. i t. l. nihil. t. l. vl. t. ff. de publi. si ego. ℌ. i. t. ff. de mino. si filiꝰ. t. C. de iure w. mi. impe. l. ij. Ar. ℌ. ff. de ꝛcu. hꝛenni⁹. ℌ. vl. t. s. de plẽn. dilecto. io. Preterea lz renũciarõ sit tacita vz ẽt citra auctãtẽ supioris. lz erpssa ñ valeat sine auciõitate supioris. s. de renũ. admonet. sicut plus vz tacita phibitõ qz erpssa. cũ. l. litẽ ꝛtester. ff. de sol'. si qs stipulat⁹. t. in melle. ff. e. t. ℌo pcuratori. ℌ. vl. lau. Sed qđ si alⁱ agẽt ℌ illũ ꝓpositũ t cassaret illius electõ nunqđ iste qui exhibuit reuerẽtiã potest agere ꝓ ℌ positura. non. qz filius exhe redatus si appbauit testm̃ pris ñ pt postea impugnãe. C. de inof. tes. pentiby. t si alⁱ ipugnaret testm̃. ipe tñ ñ pot petere vltra quam sibi est relictũ. ff. de leg. pstã. ℌ. ℌ. his q vim. Itẽ ar. qꝛ actõ semel extincta ñ renouiscit. ff. de solu.

Inno. iij. augustẽn. ꝓposito

Extorte sedentis. t infra. Accedentiby ad p. n. te. ac. b. augustẽn. canonicos ꝓ qõne q̃ int vos supꝰ ꝓpositura augustẽ. ecclesie vertebatur ex pte ipsi⁹. b. fuit prepositum q pater eiusdem a. C. p. n. decano t capitulo augustẽ. lrãs obtinuit destinari. vt infra spacium vnius mensis eũ de m eligerent t assumerẽt in prepositum augustẽ. in signuz iuestiture ãnulo[a] aureo destinato. Et quibusdaz mãdati apl'ici executoribꝰ constitutis capitulum memorato cum auisset q. e. quondã eor[b] ꝓpositus in epm bꝛixinen. electꝰ et cõfirmatus fuisset lz dictas literas recepissent in cõtẽptum tñ eor assignato prius termino: infra quem ipsi deberent supꝰ mãdato aplico respondere. h. tũc augustẽn. ‘decanum in prepositum elegerũt t ifra Quia vero ltĩme constitit q ꝓ dictus. b. de prepositura nõ fuit aliquatenꝰ iuestitꝰ[d] t si mãdatum[c] fuit vt de ea iuestiret de qua ẽt si inuestit⁹ fuisz iuestitura ei ꝓ ꝓ. n. certa fuit ratione[e] cassata. que nec ẽt si cassata fuisset. per hoc q dicto. h. reuerentiam exhibuit que debetur prepposito iuri suo renunciasse[g] videtur. Nos attendẽtes sibi de iure non potuisse ꝛ petere vt per appellatõnem[b] ob id interpositam cõmunem ordiatõem eccie impediret: intelligentes etiam te a maiori pte taz dignitate q̃ nũero eorum quos eligẽdi ius constabat hẽre: electũ fuisse cãonice in prepositum. electõz tuã acto. ap. cõfirmam⁹ ꝓfato. b. suꝑ prepositura silẽtiũ ponentes

Idem

Extorte tua nob⁹ fuit frater archiepe intimatũ q ad restaurãdã fabriã cathedralis rothomagẽ. eccie tractatuz communiter habuistis. te postulante vt quilibet canonicorum tecũ pariter aliquã suoruz reddituũ portiõem operi tam pio et necessario deputaret. datum[c] fuit vt de ea iuestiret de qua ẽt si inuestit⁹ fuisz iuestitura ei ꝓ ꝓ. n. certa fuit rationc[e] cassata. que nec ẽt si cassata fuisset. per hoc q dicto. h. reuerentiam exhibuit que debetur prepposito iuri suo renunciasse[g] videtur. Nos attendẽtes sibi de iure non potuisse ꝛ petere vt per appellatõnem[b] ob id interpositam cõmunem ordiatõem eccie impediret: intelligentes etiam te a maiori pte taz dignitate q̃ nũero eorum quos eligẽdi ius constabat hẽre: electũ fuisse cãonice in prepositum. electõz tuã acto. ap. cõfirmam⁹ ꝓfato. b. suꝑ prepositura silẽtiũ ponentes

Idem

Extorte tua nob⁹ fuit frater archiepe intimatũ q ad restaurãdã fabriã cathedralis rothomagẽ. eccie tractatuz communiter habuistis. te postulante vt quilibet canonicorum tecũ pariter aliquã suoruz reddituũ portiõem operi tam pio et necessario deputaret. qui res. ℌ. areã. t ꝛ se. di. iij. queris Itẽ ar. q hz res detineat ad eũ cũ a quo potuit habere principium nõ valet.

h Per appellonem. fi. s. de ele. cũ inter. t. quia eius non intererat appellare post reuerẽtiaz ꝓstitam. ij. q. vi. non solẽt. Appellatõ eñ nõ impedit ne id fiat qđ perpetuo edicto decernit. ff. de ap. re. l' non. l. vl. lau.

Expate. fabricam. lz enim ille solus teneat ad restitutõem fabrice qui pt̃ deputatã fabrice recepit. vt x. q. iij. vnio. et. q. l decernim⁹. tamẽ ille ꝛferre teneur xvi. q. i. monach⁹. t. J. de eccle. edi. c. i.

k Primor. hic g vz snia pl'imor. qz euidẽs ẽ illos rõe iuuan. s. e. c. i. fic. lxv. dis. c. i. t. ℌ. t. s. de tẽp. or. nec eꝑi. b.

Unrm. vt plane intelligas hãc decret. sic pone casum alt'r non bñ intelliges. Intellexit dñus papa' q̃ cãcellaria mediol'. eccie vacauerat vltra ãnũ. t sic potestas ꝛferẽdi illã devoluta fuerat ad papã. vnde mãdauit papa mediolanẽ. archiepo vt ipam ꝛferret cuidam. h. subdiacono dñi pape. et si p' receptõem lrãz aliquid faceret in ꝛriũ illud cassauit. Archiepꝰ recepti lris rñdit q illi cãcellariam ñ ꝛtulerat. qz ꝓpter grauamia debitoꝝ retinuerat fructus ipsius. de q rñsione factum fuit publicum instrm̃. Vis lris die seqnti rñdit ꝛrium q mandatum dñi pape adimplere ñ pot̃at. qz refuat sibi pcẽtiby tã decẽ mẽsibꝰ elapꝰ ꝛtulerat ez cuidã. h. nomie. t de hac rñsione factũ fuit aliud instrm̃ Ista relata fuerũt dño pape t instra oñsa. Papa vero intelligens varietatem huius rñsionis statim mandauit archiepo vt ad pñtiam suam mitteret pcuratorẽ idoneum t oñderet q ipe cãcellariã ꝛtulisset psone idonee et mõ canonico t rpe ꝛperenti. t idẽ. h. veniret si vellet defẽdere ius suũ. Accessit pcurator archiepi t ille. h. t pduxerit duos testes in pñtia pape qui iurati dixerunt q pax post mortem cãcellarij archiepꝰ ꝛtulit cancellariam vco. h. reseruat sibi quentiby. t illum inuestiuit per librum pci piendo q illud eẽt secretum. t vnus testis adiecit q post mandatum vomini pape eo vidente tradidit ei sigillum

alter vidit se hoc audiuisse ⁊ pcurato⁹ hoc idē fuit ꝓfessus
qđ audiēs papa mādauit ꝙbusdā qꝫ si post scōm manda
tum ꝙqđ totū negociū reuocabat ad curiā ei tradidit si
gillū. tale traditōem vcerneret nlla⁹ esse. ⁊ inhibēret illi
hꝫ ne sigillo vlteri⁹ vteret. qđ totū factum est. ⁊ phibit⁹
fuit vn sigi llo per
hoc itelligeī llā ve
cie. s. de ap vt nō. q̄ est ps isti⁹ ⁊ illā
dēs hic legere in
pri. qꝫ pcedit istā
vt ptz in antiq̄ cō
pilatōe. Propt̄ ꝟ
archiepl mīsit nū
cios ad dīm ꝓpā
post m̄tas allega
tiones ⁊ excusatō
nes ipsi⁹ archiepi
Vltimo ꝓpōebat
dictus archiepus
q̄ cum nlis dēat
sine executore dā
nari. nec aliqđ fit
actuz in predicto
negocō i forma iu
dicij testes ꝑ eūre
cepti non poterāt
sibi ꝓiudicare. ḋa
hoc allegatio vide
bat̄ tāgere pson
dīm papā. Aptius
vulterpāmere in
hac vcr. cām q̄re
mādauit inquiri
de pdēis ne eis cre
deret q̄ in scō isto
ꝓpterā ꝓcessisset. ⁊
plēna postea vt
sequitur in litera.
Hoc intellecto qđ
ꝑmissum est satis
patet intellēctus ca
pituli. et sine hac
supletōe nō bñ in
telligeres. ⁊ hec oīa ⁊ alia ꝯtinent̄ in integra

n ¶ Judiciū. q̄ em̄ iudicat eātatē ꝑ ocul⁹ ꝟ hēre. ff. ꝺ
eo qđ cer. lo. q̄ si ep̄xi. §. i sum. ⁊. iiij. q. iiij. c. i.

o ¶ Sine accusatore. hoc gnāle est. ij. q. i. de manifesta. et
xxij. q. iij. q̄squis ptātem. Excipiunt̄ quidā casus. Pri
mo si suspecta scriptura in iudicō ꝓferat̄. C. de ꝓba. iube
mus. Si ꝑcar testis fuerit ⁊ vacillauerit in iure. C. de te
sti. nllm. ⁊ j. de pe. sup̄ his. Si tutor suspect⁹ est. ff. ꝺ suspe
ctis tu. l. iij. §. ꝓterea videdū. Si marit⁹ accusauerit vxo
rem de adultio ⁊ ipa replicat de lenocinio. ff. de adul. l. i. §
si publico. si iudex tepiat accusatorē calūniari. ff. ad tur
pil. l. i §. i. ⁊ ij. q. iij. §. nōdū. ⁊ j. de calū. l. i. ⁊ ij. Si in mo
dum inq̄sitōis cognouerit de crimīe. j. ꝺ accu. qualit̄ ⁊ qñ
⁊. c. inquisitōis. Si infamat⁹ deficit in purgatōne. j. de si
mo. de hoc. cū suis ꝓcor. Si crim̄ est notoriū. ij. q. i. ꝺ ma
nifesta. ⁊ j. de accu. euidētia. Si corrūpit testes aduersā
rij. iij. q. vij. §. tria. ℞. si quis aūt. io.

p ¶ Cōmisse. q̄ ꝓpter mādauit fieri inq̄sitōem ꝯ akēpm
an tradidit illi. hꝫ sigillū post scōm mādatū vt dixi i cāu
⁊ q̄ ꝓbaret illa tria que sequunt̄

q ¶ Probante. si. vi. q. vl. actor. hec regla fallit. nam rōe
plumptōnis aliqñ trāsfert̄ ꝓbatō ad reum. vt hic. ⁊. s. de
ꝓcu. et infinuatōe. ⁊. s. de iureiu. c. pl. ff. de dona. inter vir
⁊ vx. quintus mutius. Item fallit cum actor fundauit

intentōnem suam iure commūi. c. dist. ꝯ morem. et. xvi.
q. vij. omēs basilice. ⁊. C. de ꝓba. sine possidet̄. Item cum
reus ꝙ te assumit onus ꝓbandi. ff. de ꝓba. circa. idē i
oīb⁹ iudicij⁹ vtriusqꝫ ꝓbatō audit̄. s. de ꝓba. ex litter̄.
Item cum vterqꝫ dicit se possidere. s. de ꝓba. hꝫ. ⁊. ff. de iu

rit q̄ nos tibi qui conueniē
bamus a nobis malicioſe vel in
discrete onus ꝓbatōnis super
tribus premissis articulis im
posuimus. videlicet vt osten
deres q̄ predictam cancellari
am persone idonee modo cāo
nico ⁊ tempore competēti do
nasses. Postro⁹ cum donatio
fuisset occulta⁹ ⁊ ideo suspitio
ne non careat. ⁊ elapso iam an
no nullus cancellarius omni
no appareat nō immerito cre
debamus q̄ secundum latera
nense⁹ concili. statuta ad nos
esset ipsius cancellarie dona
tio deuoluta. et ideo potuisse
mus ipsam sine culpa confer
re. quoniam et si locum dei te
neamus in terris: non tamen
de occultis potuissemus diui
nare⁹. Quia ergo contra illō
quod prima facie iuste presu
mebatur pro nobis: presertim
cum responderis prima vice:
q̄ cancellariam alicui non cō
tuleras. facultatez tibi pro re
probandi concessimus nō fu
it grauamen⁹: sed⁸ gratia. nec

dic. in trib. itez in
crimine falsi vtri
usqꝫ testes audiū
tur. C. de fals⁹. vbi.
Item in crimine
lese maiestat̄ i sa
cramentū de⁹ris i
pditiōe patrie ⁊ i
crimine peculat⁹.
vtriusqꝫ testes au
diunt̄. C. de abol.
fallaciter. in fine.
Peculatus dicit̄
furtum de re pub
lica. xxiij. q. iij. qđ
ergo. ff. ad. l. iu. pe
cul. l. i. io. Item pri
uilegium actoris
trāsfert onus pro
bandi in reuz. pu
ta si pupillus. vel
mulier repetat so
lutum tanqꝫ debi
tum. reus tenet̄ ꝓ
bare debituz. ff. de
ꝓba. cum de inde
bito. §. finaut̄em.
Item delictuz ipi
us rei trāsfert on⁹
ꝓbandi in ipsum
qꝫ ꝓbata solōe si
eam negauit tene
bitur ꝓbare se de
bitum fecisse vt
in. l. predicta. cuz
de indebito. circa
prin. ⁊. j. de solu. is
qui. Item negati
ua que habet in se
affirmatiuā implicitā ꝓbari dz a reo. s. de rem. sup̄ hꝫ. er
j. de suc. ab inte. cum dilect⁹. ar. ff. de ꝓba. ab ea pte. §. si qꝫ
⁊. l. si filius. ⁊. iij. q. ix. indicas. t.

r ¶ Postro. hic incipit assignare cām commisse inquisi
tionis. quare sibi fidem fieri mādauit super tribus arti
culis. Et primo ostendit de tercio postea de secundo circa
prin. §.

s ¶ Occulta. Nota q̄ presumit̄ contra occulte dantes
vel facientes vel iudicantes. s. de offi. dele. consuluit. ⁊ ar
di. anastasius. ⁊. ff. de iure fis. ita fidei. in prin. ff. de admi.
tu. non existimo. ⁊. xvij. q. ij. pernicioſam. ⁊ tenebre apte
sunt ad fabricandum falsum. ff. de ven. inspi. l. i. §. de ispi
ciendo. tamen si ille cui datum est occulte sit capar occ̄l
ta donatio non viciat̄ donatōnem. C. de vitat̄. l. i. libro. x.
⁊ electōnes clamdestine non valent. s. de elec. quia ꝓptē
in fi.

t ¶ Latera. ꝯci. s. de ꝓcess. ꝑlen. nulla

v ¶ Diuinare. sic̄ ⁊ paulus hꝫ cōt in spū dei plenus. nō tñ
potuit secreta dīni ꝓsilij agnoscere. xxij. q. ij. beatus. nec te
netur quis dīnare. ff. mādati. si fideiussor. §. si cū debitor.
⁊. ff. ad. l. acqui. si putator. l.

x ¶ Grauamen. imo de iure fuit. C. de ꝓba. sine.

a ¶ Sed gra. ñ cum prime ꝓfessioni ipsius esset stādū
s. de ꝓba. per tuas. ⁊. s. de ꝑsump. hās. nisi probaret ser er

rasse.j.de cēsi.olim. C.de erro.ad.l.vl.7.s.de ap.cum cām 7.s.de ꝓfes.c.vl. Sed in hoc ñ videt ꝙ posset errare.qz ō facto suo certus eē dz.s.de relegp.ab excōicato. Ex varietate ergo tñi psumit ꝺ ipm archiepm.iij.q.iij.ꝯ.item qui fallo vel varie.j.de pben.sup his.ff.de qōnib.de minore.ꝯ. tormēta.in fi.et.l. ex libero.in pn̄.io annes

b Quod ēt.hic rñdet scde obiecti om archiepi

c Per testes.ꝓ ductos i pñtia pape vt dixi in casu.

d Et ideo nos hic rñdet ad id qđ dixit ꝙ nullus dz sine accusatōe dānari oñendo cāz quare ꝺmisit inq̄sitōnem

e Cōtrarietatē qm̄ q̄ allegat ꝺria non dz audiri. C. de libe.cā.cum pece cum.7.s.de ap.sollicitudinem.7.lxx iij.di.gesta.xxij. q.vj.ꝯ.añt.laur.

f Carnalitatez In hoc casu dicit lau.epm simoniā ꝺmittere vbi ꝓpē ꝺsanguinitatē cōcedit alicui bñficium. alīs non ꝺcessurus.qz iniustus cordis amor 7c.l' sordidis pcibꝫ sacerdotalē dignitatem recepit 7c.i.q.i.si quis neꝯ.ar.j. de simo.xcniēs. et c. nemo. et.c. tua. Naz ex quo fauor tercū nimium fauoris inducit. mlto magis fauor illius qui ordinatur. i.q.i.sunt nonnulli.lau. Et sic cōsanguitas inducit suspitōnem q̄ donatio sit viciosa.x.q.ij.epōs.lxxxix.di.de center.nā in clam destinis 7 domesticis donatōibꝫ facile q̄d ꝺfingit ꝙ negocij qualitate. C.de dona.l.donatō.ꝯ.i. Sic alīs ꝺsanguitas elidit suspitōem.s.de co.cle.7 mu.a nobis.7.c.tua.et pōr affectōis cā elidit suspitōem.ff.de ntu nup.non soluz.ꝯ. de vno.to.

g Sub mō.no.ꝙ sic ꝺditō inducit simoniā.i.q.ij. cū ꝓpio.7.s.de pac.pactōis.ita 7 modus.qz modus equipollet ꝺditōi.j.de ꝺdi.appo.c.ij.7.xxviij.q.i.si infidelis. C. de his q̄ sub mō lega.vel fideicō.relin.l.i.imo magis est obligatus sub mō cū sub ꝺditōe.nam cui aliq̄d relinquitur sub mō ēt statim potest illud petere si caueat de eo adimplendo.ff.de fideicō.liber.cū in testō.7.ff.de ꝺdi.7 demon. quib dic bꝫ.ꝯ.vl. Si vero sub ꝺditōne aliquid relinquit non pt peti nisi ꝺditōe extāte.ff.de condi.7 demon.q̄ heredi.ꝯ.vl.io.

h Partem.j.de censi.phibemus

i Dimutōne.7.q.iij.si ds plendas.s.de pben.maiōi 7.c.vacāte.7.c.cij cām

k Cōsequit. ex pactōe in ea apposita.vin.

l Vt ipe.donator vel alī q̄ pereciebat añ.vin.

m Constituat cum capīo suo nō cum eo qui habitrus est bñficiuz 7 hoc publice faciat vt vitet suspitō ficut potest intelligi.s.de pben.significatum. Et sic pz ꝙ epūs potest ad tēpus exiusta cā retinere fructus vacant bñficij si fore grauat debitis. io.ar.j.de ꝓb.li.c. penul.

spūale bñficiū puētus ipsius añ donatōz ꝓcipiat.nā si puētus añ donatiōem ñ ꝓcipit.ipse sed alius.7 ex donatōe cōlequit[k] vt ipe puētus ꝓcipiat:ñ est dubium circa hec intercedere simoniacam prauitatē. Si vero añ donatōz ꝓcipit ipe fruentus credimus distinguendum vtr añ donatōem cōstituat[m] vt ipi puētus retineant ad tempus p causa iusta 7 necessaria aut conueniat cum eo q̄ accepit bñficium seu cuz mediatore quocūcꝯ vt officio illo concesso retineat ipse sibi puentus. Primum cēm membrum credimus eē licitum.secundū āt dicimus non licere. ne viā apiam[o] his q̄ prauitatem suā fatagūt palliare

De rebꝫ eccīe alienādis vl' nō

q xconci.lug.iiij

Non licet epo vl abbati tram vniuſ ecclesie vertere ad aliam[n] cuis ambe in eius sint potestate.tamē si cōmutare[o] voluerit terras earū cum consensu ambaꝝ ptiū faciat

q xeodez

Ui res eccie petūt a regibꝫ 7 boīrē de cupiditatis ipulsu egētium subām rapiūt:irrita[r] bēant q̄ obtinēt.7 a cōione eccie c[9] facultatem auferre cupiunt excludantur

q xconcilio tolł.

Onsēs[9] toti[9] ꝓuinc̄ diffi

n Non ꝫ. ad alia passim 7 sīn cā ex[ca] tamen posset ar.xij.q.ij. bone rei j.de ec.edi.ad audientiam. 7.xvi.q.i. ꝯ.duo sicut.7.j.de excess.pla. sicut vsuire. Quidam tamen hoc cōcedūt vt ala. Dicit hoc vt.j.de reli.dō.constituus

o Cōmutare.x.q.ij.hoc ius.ꝯ.sed et permutare

Ui res.a regibꝫ.xvi.q.i.in canonibꝫ

q Egētiū.xvi.q.i.qm̄ quicq̄d.

r Irrita.xij.q.ij.cū cunctꝯ militū.7.C.de rebꝫ.Ar.cōtra C.de quadri.pscrip.lene a zenone. Sol' lex ista non obtinet sīm canones.vin.

s Excludant'.vt sic puniant' in quo deliq̄uit.sic.s.de tē.or.lrās.7.j.de iurepa.pastoral'.7.xvij.q.iij.frater.7.c. se.j.de imu.ec.c.vl.

Onsensus.de familia.ñ bñ meritos.qz bñ meritos posset manumittere ꝫ eccle nihil ꝓtulisse.ꝯ.

q.ũ.si quos de seruis.ala.ꝛ hoc de cõsensu epi.xvj.q.ij.pla cuit

b ¶ Modũ.i.qtitatẽ vel estimatõem in dupluꝫ vt res quã vdit valeat duplũ qꝫ mãcipiũ vt canones dicũt.xvj q.ij.eps q mãcipiũ.de quib⁹ fit hic mẽtõ.t.

c ¶ Posteritate. cũ penulꝫ manu missa.quia p⁹ manumissione ples a libertꝫ suscepta nulli⁹ patrocinio est obnoxia. C. de ope.liber.l.ampe.vl' est spãle in ple libꝫ ri eccie vt ip̃ fit ecclesie obnoxia. vt hic ꝛ.xvj.q.ij. liberti.ꝛ.c.longinq̃tate Idẽ est in aliꝫ vt quidam legiste dicunt dũ vixit pro nus.et p̃ libertine ꝯditiõis. C. de hẽ. ꝛeoꝝ li.l.vl. Sz illam legẽ q̃dã itelligunt de filijs manumissis cũ patre vñ videt melꝰ q spãle sit hoc in ecclesia

d ¶ Utilitates. i.opas mãumissionis impositas ip si libertꝫ a dño.ff. de opi.liber.l.ij.et iij.ꝛ.v.q̃ tñ impoñ ñ dñt venienti ad clericatuꝫ.liij. di.quicunq̃

¶ Piscopi. hoc.c.ẽ ps illius.xvj. q.ij.ꝛ illi niuit vt sacerdotes qui aut ecclesie sua relinquũt aut nihil habentes aliqua prædia vel familias ecclesijs suis acquirũt liceat illis aliquos ꝺ familia⁹ eiusdem ecclesie manumittere iuxta rei collate modum[b]: quem antiqui canones decreuerunt: ita vt cum peculio et posteritate[c] sua sub patrocinio eccie maneãt vtilitates[d] mũctas sibi iuxta qꝺ poterũt psequentes ¶ Ex eodem.

¶ Piscopi[e] qui nihil exp prio eccie xpi ꝓferunt[f] liberos ex famul' eccie ad ꝓdẽnatõem suam facere ñ ꝓsumant. impiũ est enim vt qui res sua eccie ñ attulerit: damnũ inferat[g]. tales igit liberos successoꝝ[h] episcop⁹ absq̃ aliq̃ oppositõe ad ius eccie reuocabit

¶ Ex concilio apud siluañ.

¶ Lli liceat alienare[i] rez ĩmobilem* eccie siue agrũ siue rusticũ mancipiũ neq̃ spãlis hipotheca[k] titulo obligare. alienatiõis[m] ãt

p ¶ Subscripsit. ar. qꝺ q̃ de fcõ alterius subscripsit cõsentire viꝺ.ff.de in rem verso.l.pe.ff.qõ iussu.l.i.ꝯ.hz ꝛ si.xij q.ij.non liceat.ꝛ.c.cum redemptoꝝ. Ar.ꝺ.ff.de pig.ac.carus. sed ibi ignorauit q̃d ꝓtinebat sed vere est vbi ad auctoritatẽ ꝺctus subscriptõ desiderat. Quod itelligas sub hac distictõe. quia aut subscribit q̃s nomie alieno aut suo. Si alieno nõ obligat qui subscribit. nec intellr cõsentire. ff. de instit. l.vl.ff.de resci. vẽ lucius. Si nomie suo aut scienter aut ignoranter. si scienter tũc obligat et ꝓsentire vr vt hic ꝛ in primis ꝺcoꝝ. ꝛ.ff.de pignũ. si fide iussoꝝ.ꝯ.i.si ignoranter non videt consentire nec ei nocz C. plus va. qõ agitur. l.vl. C. de donati. nec ignorans. et l.pdcã caius.t.

q ¶ Iratus. hũano mõe loquitur qm̃ deus non ignorat. xxij.q.iij. ieõ mutabilis.

r ¶ Alienatoꝝ. q̃ alienat in p̃iudicium eccie ẽt si iuãt set ñ repetere. revocare dz alienatõez non ob. iuramẽto. cum sit illicitũ. s. de iureiu. intellco. ar.ꝺ.s.de instit. cuz venissent. sed ibi alꝭ poterat consuli eccie p capl'm in de. intellecto. ñ erat alius p quẽ possz consuli regno. b.

s ¶ Celeri. si.j.de loca. c.pe.ꝛ vl. ibi dr qualr intelligef de celeri. Celeriter intelligo in hoc cãu añq̃ ledat eccia ex tali alienatõne

t ¶ Prosperetur. p repetitõz.ꝛ ita q̃ male alienauit rẽ eccie p̃t repetere vt hic pz.ꝛ.xxxv.q.ij.qõ qs.ꝛ.s. de elec. nosti.qõ vere est si in administratõe tolerat. secus si remotus fuerit. xij.q.ij. monemus. ala.

v ¶ Remedium.ꝛ ita est ar. qꝺ si dilapidator vult fuare ecciam indemnẽ q̃ non removeat. de hoc dixi.s. de elec. q̃ sicut.

x ¶ Penã. s. de positõnis. xij.q.ij. diaconi. ꝛ. C. de sa. ec. l. iubemus. ꝯ. economus. ꝛ si sat facere ñ posset excõicabitur quousq̃ satisfecerit.

y ¶ Nullas. ex hoc mãifeste pz q̃ alienatõ q̃ fit ꝺ formam iurz nulla est ipo iure. s. de resti. in integ. ꝓstitutus. ꝛ.s. de his q̃ fi.a ma.p.ca.c.i.ꝛ.xij.q.ij. sine exceptiõe. ar. ꝺ.xij.q.ij. si q̃ de reb⁹ hoc solui. s. ne se. va. c.i. vin.

z ¶ Personis. id est clericis omib⁹ ꝛ quer et patronis. xvi.q.vij. filijs ac neptib⁹. ꝛ parochianis. quia eoꝝ interest. sed psone alterius eccie non admitterent cum sit priuatum iudicium

a ¶ Alienata de fcõ. q̃ ipo iure ñ tz vt dz est. Et no. q̃ eccia hz actõem psonalem ꝺ alienatorẽ ñ ẽ soluẽdo. hoc

verbũ continet conditõez donatõnem venditõem ꝓmutationem ꝛ emphiteoticũ ꝓpetuum ꝺctum. Unde omes sacerdotes ab hmõi alienatõne abstineãt penas timentes qs leonina[n] constitutio commiatur

Simachus papa.

¶ Si quis pbtoꝝ diaconoꝝ seu defensoꝝ[o] alienãti pdtũ eccie subscripsit[p] quo iratus[q] deus animas peutit anathemate feriatur. nisi forte ꝛ alienatoꝝ[r] et q̃ accepit celeri[s] restõe sibi ꝓspexerint[t]. Quod si minoꝝ animę sue cura remedium[v] oblatum neglexerint ꝓter penã[x] super hoc ascriptã. confectuz exinde documentum viribus cũctis ab initio nullas[y] habuerit euacuetur. sed et iam hz q̃ buscunq̃ ecciasticis psõis[z] vocem ꝺictõis offerre. ꝛ vt cuz fructib⁹ possint alienata[a] reposcere. et ecciastica auctoritate fulciri.

Alex.iij.vuigoꝝ.epo.

in rē actōem ꝓ possessorē.rū.q.ḡ.aplicos.ꝛ est erpīsuꝰ.C
si tu.vel cu.l.iq.ꝛ vl. Sed si obtineret ꝓ vnū alter libaret
ff.de eo ꝙ quē fa.erit.l.i.§.si plēs.ꝛ si ꝙueniat vnū,ñ fit ei
ꝓiudiciu quo ad aliū,sola em̄ solo ꝓponit ei silennū.ff.de
posī.l.i.§.si apud.ꝛ.C.si tu.vel cu.l.vl. Sed nunqd eccl'ia
tenet cedere actōnes suas soluenti
ꝓ aliū.ñ.cū ei ꝙue
niant ex vēdō suo
vel ex maleficio si
ꝓpetere cessionē
actōnū.ff.ō admi
ni.tut.si plēs tute
lam.ꝓterea aliēa
tor ꝓpetere vt
hic ōr. Sz ꝓ vt ꝙ
non fit audiēdus
cum teneat ō eui
ctōe.ꝛ dicit regula
quem de euictōne
tenet actō eūdem
agētē repellit exce
ptio.C.de euict.ex
ceptōe.ꝛ ob cām
An.illud gnāle.
iz hic si repellat re
plicabit ꝙ rem ec
clie reptat.qz ꝓt
nihil est.ꝛ iō nō te
net hīc excipit cō
tra mulierē de re
uendita ꝛ tradita.
izipa replicat fac
tum esse ꝓ velleia
num.ff.ad vell. si
mulier.§.itē si mu
lier. Nec mir si cō
tigit hoc in ꝓlato.
qz in terdū accidit
hoc in ꝓuato.C.
de agri.ꝛ cēsi.quē
admoduz. li.xi.et
est spālis casus.ꝛ
si nihil hz plat9 ñ
habit ꝓcium.C.ō
rei ven.si mācipi
um.vin. Itē er ō
c.dicūt q̄dā q̄ pla
cuus vel etiā q̄libet
rē eccla pōtagēē ꝓ
eccia sine lr̄is de rato. De hoc dixi.s.de ꝓcu.c.i.ꝛ.s.ō hīc ꝓ.
edoceri.si.rū.q.ū.non liceat.ꝛ sunt eiusdem auctoris

Ad aures ꝛ infra. Illal
terras que de fluuis ex
tirpate lūt.arabiles fa
cte eis ꝛ hereditario[a] iure potis
ꝓcedere sub annuo cēsu tenē
das.a quib9 suo vel parentuz
suoꝝ labore constiterit ex
tirpatas:nisi forte tunc[b] alīs
possint ad maiorem eccl'ie v
tilitatem cum eodem labore ꝛ
onere conferri. C ele stin⁹. iij
rauenensi archiepiscopo

Et super aliqua.ꝛ ifra.
Sane q̄siuisti a nobis
si possessiones[c] siue red
ditus regaliū decimatōnū et
aliunde ex certis locis ꝙueni
entes:quos p.t.quousq̄ diez
clausit extremum.ad manus
suas tenuit ꝛ in ꝓpriuz vsum
excepit[d] vel expendit nec alīs i
feudauit.de mensa sint archi
epi intelligēdi:ꝛ de eis cum ex
sacramēto[e] fidelitatis teneat̄
apo.se.nihil alienare.contra
ctus alienatōis[f] cuiuslibet pos
sit interuenire. Cue ergo inq̄
sitōi t.r.q̄ siue intelligāt[g]ur
de mensa siue[h] non:vt nō alie
nentur.consultius[i] estimamus
Possessiones vero que eccle
sie tue minus sunt vtiles ꝓ
alīs vtilioribꝰ de fratrum tu
oꝝ ꝛ saniorꝭ ptis ꝓsilio et
assensu[k] alienādi seu cōmutā
di liberam ꝓcedimus facultā
tem Idem exoñ.epo

Ad audientiam nrām
nouerit̄ ꝙuenisse q̄ ñ.
dam de canōicis exoq̄
eccie q̄dā pdia eiusdē incōsul
tis ꝛ alīs fratribꝰ m dānuz ei⁹
in ꝓpetuū locauerunt. Ideoq̄
mandamus qua.si verum
est quod asserit locatōes[m] il
las legittime reuocare procu
res.ita q̄ si eadem pdia ñ alit
reuocari poterunt: eos quos
noueris hāc locatōnum auc
toꝛes ad susceptam iñ ꝓcuni
am ꝓductoꝛib9 refundēdam
ap.re.compellas. Anno.iij.ar
chiepiscopo montis regalis

Possessiones ad mēsaz
tuā l'capli ptinentes a
lienare[o] non debes aut
ecclias in quib9 monachi[p] mi
nistrare cōsueuerunt[q] cl'icis[r]
vel laicis[s] assignare. Idem
episcopo maurien.ꝛ prepositō
vlcon̄.

Ad nrām noueris au
dientā ꝙuenisse q̄ cum
tusien. mōa sterilē ꝓpter
sum eēt onere maxio debitoꝝ
abbas et conuentus eiusdem
villā quā dam necessitate coa
cti.b. laico concesserūt in feu
dum tali conditōe a ꝓposita q̄
idē.lxxx. libras ꝓsolueret ꝓ

est nostrum
e Sacdo.nā q̄libet epūs q̄ immediate dño pape subest fa
cit ei fidelitatē.ꝛ q̄ ñ alienabit bona eccie nec infeudabit
de nouo.ꝛ idem iuramētū ꝓstant alīj epī suis metropoli
tanis

f Alienatōuis
large sumpto vo
cabulo siue transf
ferat dñium siue
non.s.eo.nulli.et
C.de re.ec.nō alie.
sancimus.

g Intelligant
ad q̄stiōē primā ñ
rñdet.forte iō. qa
non exprīsit quan
to tpe tenuit.ꝛ ve
truz bona fide an
mala.si.j.de spon.
de muliere.ꝛ C.ō
transac.vt rēsum
ala.

h Sive ñ. ꝓsu
mit̄ iñ eē de mēsa
archiepī cum fit ī
possessione eaꝝ.C
de rei ven.l.vltia.
lau.

i Cōsultius.id
est vtilius.q̄ certi
us.j.de spon. iuue
nis.lau.

k Assensu.rū.q
ū.terrulas.ō.So.
hic vocat possessi
ones min⁹ vtiles
ꝓpatōe magis vti
liuz.ibi vero min⁹
vtiles dñr simplr
ꝛ absolute.vñ hic
est nccān⁹ consen
sus capli ibi non
vel ex bonestate re
quirit̄ in his ñ ex
necessitate. vt ibi

Ad audiē
tiā.ꝛ icō
sulit̄ vnō
ꝛctus nll's.s.e.c.i
ꝛ.rū.q.ū.sine exce
ptione.ꝛ c.alienatōnes

m Locatōes.ꝙuocare de fcō.qz ipo iure ñ tenuit ꝛci⁹.
s.de his q̄ fi.a p.fi.ꝛ.ca.tua.ar.xxiiij.q.i.audiuim⁹. sicut
alīs exponit̄ separi.i.ñ fuerit mixta bona paterna ꝛ mater
na.C.de legi.hēre.l.ū.

n Refūdēdā.sz nunqd h̄ fīt actōes de iure r'les ꝓducto
res ꝓ locatoꝛes ad pecuniā repetēdā.sicsi fuerint bone fi
dei.rū.q.ū.vulterane.ī auc.de re.ec.ñ ali.§.si q̄s. col.ū. se
cus si male fidei fuerit ñ.xxi.q.iij.§.p̄t.ꝛ. vniuers.C. ne
rei.uxo.vel temp.l.vniuersas.r.q.ū.hoc ius.ī fi.§.q̄ vero.nī
si fibi de cuictōe ꝓsperetur.C.de euic.si fundū.in cāu tam
spāli male fidei agit ēptoꝛ ad pcūi.C.cōia.de leg.l.vlti.§.
vlti.lau.

Possessiones.aliēare.s.eo.vt sup.arg.ō.rū.q.iij c.
vl. So. hic phīlet ꝓpetua aliēatō possessionum.
ibi ꝓcedit spāliter terraꝝ ad terminum. vel q̄ ibi de q̄
p̄t alienare intell'e de ꝓsensu capli.ꝛ si cā subest

p Ordinacōi.ecōuerso bñ possunt seclares amoueri ab

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ecclia aliq̃ ⁊ in ea instituj regulares siēpi dioc̃. psensus ac cesserit. dū tñ clericis alibi eq̃ puideat. j. de ec. edifi. ad audientiã. ñ tñ intelligas illud inuit̃ clericis faciēdum. iuniro eñ vsufructuario ñ pr̃ proprietarijꝰ veterem cãm eiꝰ facere ẽt in meliorẽ statum mutãdo. ff. ō vsu ⁊ habi. l. vl. l.

q ¶ Consueuerit vr collegiū. j. de reli. vi. inter q̃tuor

s ¶ Clerici. qui diu inueniri pñt regulares nunq̃ ꝓ nẽdisunt secl̃ares j. de reli. vi. inter q̃tuor

s ¶ Laicis. hoc iō dic quia postq̃ locus factus ẽ religiosus amplius ad seculares vsus redire ñ dz. sic ⁊ ō vestituenti altarz. e lignis eccl̃ie. j. de relig. vi. ad hec. ⁊ de pse. di. i. ligna. ⁊ c. altaris

¶ Dnrām pmittos. forte per duos vel per tres q; pbalis elocutio duoꝝ numero cõtenta est. iiq̃. q. iij. §. vbi numer⁹. hoc ideo dicit. qꝛ post q̃driennium non subuenit eccl̃ie per bñficium restõis. ¶. de tem. in inte. resti. l. vl.

v ¶ Enorme. hoc ideo dic. qꝛ p leui damno ñ dat restõ ff. de resti. in in te sac. ⁊. s. de ininte. resti. c. i. ¶ Nũq̃d in hoc cãu cum lex dic enormit. subuenit ei p bñficiũ restõis. vel ipo iure tuta est. dico q

quib eadem extitit obligata qđ non distulit effectui mãcipare. ⁊ infra. Unde humilit supplicarunt: vt feudum pdictũ faceremus ad vtilitatẽ monasterij reuocari. presertim cum idem laicus primo anno de ipsius puentib vltra sum mã pcepit pter taxatam. ⁊ p multos postmodum annos sumpserit eius. ⁊ infra. Quocirca manda. quatenus si predictum monasterium ꝓpter hoc inueneritis enorme dispendiuꝫ incurrisse: dictum laicum vt pecuniam quã p exoneratõne feudi seu ẽt p vtilitate ipius monasterij expendisse noscitur ab eisdem abbate ⁊ conuentu recepta cum sibi fructus percepti sufficere debeant p labore: pfatũ feudũ eidem mõasterio dimittat liberũ ⁊ quietũ. ap. postpo. compellatis

dem in cõci. generali

¶ Um laicis q̃uis religiosis disponẽdi de rebꝫ eccl̃ie nlla fit attributa ptãs quos subsequndi manet ncitas ñ auctas impandi volemus in q̃busdam ex illis frigescere caritatẽ q̃. ĩmunitatem eccl̃iastice libertatis quaz ñ tñ sancti pẽsꝫ ẽt pncipes

ptus. lau. Et sic est ar. q̃ nemo cogit̃ suis stipendijs militare ⁊ de labore suo mercedem q̃s recipe dz. xij. q. ij. charitatem. ⁊. c. eccl̃iasticis. ⁊. xi. q. ij. pcarie

¶ Dm laicis. xcvi. di. bñ q̃dem. ⁊. s. de pst. eccl̃ia. ⁊ xvi. q. vi. laicis. ⁊. c. non placuit

seculares priuilegijs multis munierunt. non formidãt suis pstõibꝫ vel potius destitutionibꝫ im pugnare. ñ solum ō alienatõne feudoꝝ ac aliarum possessionum eccl̃iarum ⁊ vsurpatõne iurisditõnum. sed etiam de mortuarijs necnon et alijs q̃ iuri spũali annexa[b] vident illicite psumẽdo. Uolentes igit̃ sup̃ his indemnitatibus cõsulere eccl̃iaꝝ: ac tantis grauaminib puidere. pstões ⁊ venditões hmõi feudorum seu alioꝝ bonoꝝ eccl̃iasticoꝝ fine ltĩmo psonaꝝ ec. assensu[c] psumptas occasione cõstõnis laice ptãtis: cum ñ constõ sed destitutõ vel destructõ dici possit necnon vsurpatõ iurisditionum sacri approbatione concilij decernimus non tenere: psumptoribꝫ per censu. ec. cõpellendis[d].

De precarijs

ex conci. apud belnacẽ.

¶ Precarie de qñquennio i qñquennium[f] secũdum auctoritatem et antiquam consuetudinem renouentur

ex conci. chartagiñ.

3 ¶ Principes. nõ ar. q̃ laici principes pñt dare eccl̃iastis priuilegium. xvi. q. i. generalit̃. ⁊. xx. vij. di. §. hinc etã j. de immu. ecc. nõminus. ar. imo vt videtur pñt dare priuilegium libertat̃. lxiij. dist̃. in fi nodo. ⁊ melius. c. agathosa. ar. s. de i inte. re. audiẽ. ar. ẽ. x. q. i. nouerint. ioan.

a ¶ Alienatõe. s. de consti. que in eccl̃iaꝝ
b ¶ Annera. vt iuspronatus. s. de iud. q̃nto
c ¶ Assensu. s. e. c. i. ⁊. xij. q. ij. sine exceptõe
d ¶ Compellẽdis. immo sunt ipo iure excõicati. vt. j. de sen. ex. nouerit. b.

¶ Precarie. pcarium est qõ pcibꝫ petenti vtẽdũ ꝓcedit̃ tãdiu q̃diu is q̃ ꝓcessit patit̃. ff. de pca. l. i. j. e. c. fi. ¶ Precaria dz ad pces aliquoꝝ vsq̃ ad q̃nquẽnium ẽctus initus vt hic. Item dz pcaria ad pces facta donatõ vsq̃ ad mortem accipient̃. xij. q. ij. sepe. ⁊ vi. q. iij. clerici. Item pcarium dz ẽctus ad pces factus vsq̃ ad mortem accipient̃ cuius ẽctus natura talis est que habetur. xij. q. ij. pcarie. ⁊. j. eo. c. vlti. qui contractus nominatus est

f ¶ In quinquenniũ. q̃d si elapso q̃nq̃nnio cuz tacitur nitate pterear intell̃r ẽctus innouari. ff. de precar. m reb. §. vltimo. ¶. locati. l. quidam. ar. contra. xij. q. ij. longinq̃tate. ber.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De pcarijs. Pcaria hic accipit᷑ p ꝺcto de quo vel de quib⁹ fit mētō in notula pdicti. c.

b ¶ Pena, p missa sup ꝺcto irrōnabilit᷑ hīto. i ꝺ em cāu loquit᷑. c. cum em ꝺctus non valeat nec pena ei apposita. l. de legi. non dubium. s. de fo. ꝓpe. si diligenti, vq. vi. c. i. t. q̄. ¶. de condi. ob tur. cām da. l. i. Sed si ꝺctō nabilit᷑ hītus est valz pene adiectō arg. s. de arbi. dilecti. cū si eccia ñ agit ꝓtractū solvere non tenet᷑. ff. de pig. ac. si pignore. §. vl. ff. de euic. illō §. vl. Ar. ꝺ. ff. de iure fis. si. pcuratō cesaris. ala.

c ¶ Ab eo. t ēt ab eo quo alienaut si tolerat᷑. s. de re. ec. non alie. si qs p̄ by terox. Ita successor potest revocare quod predecessor illicite fecit. xxxv. q. ir. qō ꝺs.

De Precariuz. Est aūt pcarium vt dictum est in. ca. i. qō pcibz ad vtēdum dat᷑ t tādiu d urat q̄ꝺiu patit᷑ q̄ ꝺcessit vt hic et. ff. e. l. i. t est si. in ꝺmodato. q̄ em ꝺmodat rem suā fic ꝺmodat vt ñ faciat eam accipiēt. ſz vt p̄mittat ei vti re cōmodata. t sicut revocat᷑ pcariū ita. t ꝺmodatū. vt. ff. e. l. i. sed distāt in hoc q ꝺmodatū revocat᷑ in mēpestiue. ff. ꝺmodati in ꝺmodato. §. si c. nisi post vlum ꝺpletū. j. ti. pr. c. vno §. i. Precarium ꝺo q̄ncūq; revocat᷑ et si ad certuz tēpus fit ꝺcessum. ff. e. cum pcaria. Cōsistit aūt pcariū tā i re mobili q̄ꝫ immobili. t in fruitutibz. vt si me rogaueris vt p fūdum meū ire vel agere tibi liceat. vel vt in tectū meuz vel in aream ediū meaꝝ lignū vel stillicidiū immissum hēas. ff. e. l. ij. §. vl. t. l. iij. t. iij. in prin. Item in re ꝓpria ñ ꝺsistit precarium. ff. e. l. iij. §. item si rem. nisi cum debitor pign⁹ rogat pcario a creditore possidere. ff. e. si debitor. rōe possessionis t ñ ꝓprietat᷑. ff. e. certe. §. vl. Item si tam ille q̄ cōcedit pcarium q̄ꝫ rogat possidet vnus cuiꝰ t alter nata liter. ff. e. t hz. §. penl᷑. Sed duo in solidū pcario possidere non p̄nt. ff. e. duo. t restitui dz pcariū in pristinam cām. als ꝺdemnabit᷑ intm̄ q̄ꝫ interfuit actoris. ff. e. q̄situm. §. et hoc interdco. Et pcariū ꝺstituit᷑ inter p̄ntes t absentes. t p epl̄am. ff. e. pcario. Item si pcario durāte progatur in vlteriꝰ tps ñ mutat cām possessiōis. ff. e. sed si manente. vnde non dz precarium nouum. Itē q̄ pcario rogat vlum. t culpā vlo ꝓstat. ff. e. quesitum. §. t illud. ver.

e ¶ Soluit᷑. obitu eius cui ꝺcedit᷑ pcarium finit᷑ t non ꝺcedent᷑. imo ad hēredem eius q̄ ꝺcessit trāsit. ff. eo. cum pcario. §. pcarq. t. l. q̄situm. §. qō a ticio. quia ipsi non hēredi recipiet᷑ concedit᷑. vt ibi dz. t hic idem dicit. Item finitur si concedens precarium rem alienauerit nisi voluntate nouꝫ dñi res eadem ꝓmaneat penes eundem. ff. e. q̄situm. §. qō a ticio. t. §. illud. Item soluit᷑ pcariuz pignoris debitore soluere pecuniā creditori. ff. e. si debitor. Ar. ꝺ. ff. locati. l. iij. ibi finit᷑ pcarium morte ꝺcedentis Sed hoc ideo est q̄ ille q̄ ꝺcessit pcarium hoc voluit. t exꝑsit voluntatem ꝺcedendo pcariū. t ideo finit᷑ p mortem ipsius. sed hic t. ff. de pca. l. cum pcaru. §. i. simplr ꝺcessit fuit pcariuz finetꝑis ꝓfinitōe. t ideo non finit᷑ p mortem ꝺcedentis. b.

f ¶ Per quētōem. t si ad certum tps pcarium ꝺcessum sit nichilominus ante tps illud poterit revocare. ff. e. cum pcario. vbi sunt hec ꝯba. q̄ ñ licet rem alienam nō. t culpā non p̄stat sed vlum tm̄ t ēt culpā si dolo fit ꝓxima. ff. e. q̄situm. §. t illud

g ¶ Precarie. in alia significatōne accipit᷑ hic hoc nomē pcarie. p ꝺcto sc̄z de possessiōibz ecciaꝝ de q̄ hēs. s. e. ti. c. i. t. q̄. t. x. q. q̄ hoc ius ad fi. t. c. pcarie. nec p̄ revocari añ cōstitutuz tps. vt hic nisi irratōnabilit᷑ fit factus tal᷑ ꝺctus. s. e. c. q̄. Et ita aliud pcarium est. t aliud pcarie siue pcaria. b.

h ¶ Dom gratia. commodatum. Est autem ꝺmodatum alicuius rei ad aliquem spālem vsuz gratuito fcā ꝺcessio t ñ trāslatō. t iō dz fcā cōcessio t ñ trāslatō. qz is q̄ ꝺmodat dñiū retinet t possessionē. ff. e. l. rei cōmodate. Et dz ꝺmodatū q̄ꝺ tē tis ꝺmodo datum. Et iō dz gratuito. quia si interueniat merces trāsit in locatōem vel in ꝺctum innoīatum. do vt res facio vt facias. insti. manda. §. vl. Id aliquem vsum ideo dixi vt notetur differentia inter precarium et commodatū. Precarium em̄ ꝺcedit᷑ sine p̄finitiōe certi vsus. vñ q̄ncūq; potest revocari pcarium. ff. de preca. l. cum pcario. t. e. ti. pr. c. vl. sicut t de posito. j. ti. pr. bona fidei. Commodatum autem ad certum vsum cōcedit᷑. quia statim subꝯit᷑ vsus ad quem res commodatur. vt si commodem tibi equum. vt ad villam duceres. et tu duxisti ad bellum tenebaris. q. ad aliuz vsum direxisti q̄ꝫ diristi. ff. e. si vt certo. §. sz iterdum. Et ꝺsistit ꝺmodatuz in rebz mobilibz t se mouentibz t immobilibz t incorꝑalibus. puta fruitute hītandi. ff. e. l. i. q. ibi dic̄ commodari rem mobilem t ēt soli. t adiecit iulianus ēt hītatōnem posse commodari. t in hisdem rebz consistit precarium. vt dixi. s. ti. pri. c. vl. Sed quod vsu consumitur non cōmodat᷑ nisi ad pompā vt ditior appareat. vt. ff. e. l. iij. §. vlti. t. l. se. Et qui potest obligari p̄t ꝺmodare. t ei commodari. vnde pupillus non est obligatus. sed alius ei obligatur. ff. de actiōne emp. t vendi. l. iulianus. §. antepenultimo. ver.

i ¶ De leuissima. cum em̄ gra sui tm̄ ag̃s commodatuz accepit tenet᷑ de dolo t lata culpa t leui t leuissima. vt hic dicit. q. exactam diligentiam q̄lem in rebz suis adhibere de. ff. e. in rebz. immo non sufficit talem adhibere q̄lem in suis rebz. si ñ alius diligentior custodire potuit. ff. de act. t obligat᷑. l. i. §. is quoq;. cui et vlum et culpam

ſt.e.ſi vt certo.§.commodatū. Si ꝓmo gra dantꝫ tm̄ ꝓmodatum retur tunc venit volus ⁊ lata culpa.ff.e.vt ſi cēto §.interdū.⁊ ſi mei cā.ff.de ac.⁊ ob.l.i.§.is quoq; apō quē Si vero gra vtriusq; tūc pſtat volum ⁊ latā culpā.ff.e.in reb.⁊.tñ.ad fi.⁊.l.ſi vt certo.§.nūc vidēdū.ad fi. Cal⁹ ꝓmo fortuiti q̄ puideri non pōt n venit C.e.l.i.§.i.⁊.ff.eo. in reb.⁊.ff.de act. ⁊ obli.l.i.§.is quo q; cui in fi.⁊.l.i re bus.ff.de re.iu.l.ꝫ cius.⁊ hic.⁊.j.ō hy mi.10.⁊.c.vlti.niſi iſta tria aliō induc ant culpa pactū vel mora. vt in p̄ dicto.§.is q̄q; cui in fi.⁊.l.in rebus. ff.de re.iu.ꝫctus.⁊ hic ⁊.j.ti.pri.c. q̄. C.e.l.i. Culpa po teſt imputari ſi rē ſibi ꝓmodatā re/ miſit mihi p non idoneā ꝑſonā.ff. eo.q̄ ſi tā idoneā ſecus ſi p idoneā ꝑſonā lz ꝓtū eue nerit.ff.e.argentū ⁊.j.de pig.c.hignifi cante. Item ex pa cto p̄eſtant Cal⁹ fortuin vt hic dicit.⁊ C. ꝓmo.l.i.ita q; caſus fortuiti cō numerant ſpāliter.vt.ff.ſi qs cau.led ⁊ fi.§.q̄ritum. Et mora imputat.puta ſi moram fec̄ in reſtituēdo.j.ti.pr. bona fides. Et intelligendū eſt ēt ſi apud ꝓmodantē res fuiſſet eodē mō pitura.ff.de le.i.l.cum res.§.vl.⁊ in auc. de depoſito ⁊ nūcupatōib; inq̄limox.i.tñſo.ad fi.col.vi.et ꝓmodatum reſtitui dz ad p̄ſtinā cām.ff.e.ſed mihi.§.i als ēt i interest eius ꝓdemnator vt ibi dr

k ¶ Poſt vſum.ff.e.in ꝓmodato.§.fi. Dz in p̄cario ōri um eſt.s.ti.pr.c.vl.⁊.ff.de p̄ca.cū p̄cario.ité q̄ ꝓmoda/ uit vaſa vitioſa tenet ōria actōe ꝓ vino effuſo. ignorās tñ excuſat.ff.e.in reb.§.poſſunt.⁊.§.qs ſciens.et.l.penul/ ti ma.ver.

l ¶ Decipi.ff.e.in cōmodato.§.ſicut.in fi.

m Qauis vtilitatē.⁊ ſi in vtilitatē eccle ſ ſa eſſet lz apud eccīam depoſita non fuerit tenet eccle ſia in q̄tum in rem eius ꝛſa eſt.⁊.j.de fideiuſ. q̄buſdam.ar. C.qō cum eo qui in ali.po.l.ei qui.r.q.q̄.lx cius.§.is creditor.⁊.ff.depoſiti.l.i.§.an in pu pillum.ala.

n ¶ Perſone.⁊ ita depoſitū.fcm̄ p̄ſone non obligat eccle ſiam.q; velim p̄ſone m dānū r̄c.s.de inſtit.cū veniſſent xvi.q.vi.ſi ep̄m.⁊.c.epō non lz.s.de excep.cum venerabi lis. Sed qualr dr ꝓmodata eſſe eccie. An.eo q; inferr in theſau eccie.ſicut eo ipſo q; res miſſe ſunt in nauem te/ net nauta ⁊ debet habere cuſtodiā oim q̄ ſunt inuecta ⁊ il lata.ff.nau.cau.ſta.l.parui refert.§.ſi recipit.⁊ ignorans teneri vī. C.de his qui latro.oc.l.i.ff.de fur.aduerſ⁹ nau.l vna.qō tñ n credo.niſi depoſitō fcā ſit in p̄ñna p̄lati ⁊ ca pituli vt hic vñ.

p ¶ Actōnem.i.p̄titōnem.vt.s.de iudi̇c.dilecti.vbi de hoc.

p ¶ Loculoe.⁊ dñs loculos habuit vt indigētib; ſubue niret.xv.q.i.habebat

q ¶ Qui ſōnib; no.q; ſuſpecti ſunt torq̄ndi.⁊ in vicul' detinēdi.⁊ alteri by afficiēdi vel ſubūciēdi.xiiij.q.vi.ſi reſ ⁊.xij.q.ij.fraternitas. ⁊.xxiij.q.v.c.i.⁊.v.q.v.illi q̄.⁊.j. de rap.in archiep̄atu.⁊.

r ¶ Reddere.cū nō infamie.actō em depoſiti infamat. C depoſiti.l.qō poſitum

Gauis illa queri/ mōia vſq; ad nos ſuper depoſito tuo tibi hactenus ōne gato peruenit.⁊ infra. Cuz eī non conſtet pecuniam tuam: quā ille vir belial furatus eſt in eccleſie vtilitatem̄ p̄ſam nō dēmus de iure ꝓ cānonicos eiuſdem eccleſie p̄ciſe.itēque iuſſionis inſtātiam vt tibi eā dem reddant pecuniam p̄ſōe" non eccie ꝓmendata. Quocir ca ſuadem" vt in illum furem tuā dirigas actōz: eo q; vt au diuimus loculos habet: ⁊ ea que tibi ſurrepta ſunt aſporta uit.nā ⁊ iudicib; dedimus in mādatis vt illū iniquū ſub q̄ ſtionib; ad ratōnem ponant.

s ¶ Bona fides ſaluis. Et hac.p̄ſūp tione ꝓdemnabit fic. C.locati.l.i. et ff.e.ti.q; nerua.q; non minorem di/ ligentiā q̄ in ſuis reb; p̄ſtare debet, vt i.l.q; nerua. ſic ff. commodati. ſi vt certo.§. qō ſenectute.et ita ſi bona fide ſalvēſt volus adeſſe p̄ſumi/ tur nam ꝓna ſūt. C.de reſcin.ven.ſi volo.⁊ eſt ſi. xxxij. q.i.cum renūciat. ⁊ p̄ſumptō ſufficit ad ꝓdemnatōem in caſu iſto. xxxij. q.i.dixit dñs.et.l/ xij. diſtin. fraternitatem.j.de iudeis.c. vlt.ver.

t ¶ De culpa.nō q; depoſitarius te netur volo ſolo ſi volose ꝛſatus eſt in depoſito. ff.e.l.i. §.in conducto.⁊.§.vl.⁊.ff.commodati.ſi vt certo.§.ij.⁊.ff de re.iuris.l.contractus.⁊ de lata culpa quam nerua di/ xit eſſe volum. ff.e.qō nerua.quod azo. intelligit volum p̄ſumptum.ff.in mādati ſi fideiuſſor.i.tñſo Jō ſic expōe. q; in eadem.l.dic̄ ipam latam culpam q̄pe volum eſſe.ff de le.i.cum res.⁊.§.vl.⁊.ff.de ac.⁊ ob'.l.i.§.is quoq; apud quem.⁊ alibi dr latam culpā ꝓpari.ff.ſi meſſor.fal. mo. di.l.i.§.lata eſt.⁊ ita non volus eſt.quia nihil eſt id cui ip ſum eſt ſimile. Quāq; tñ in caſib; p̄ſtat culpam depoſita/ rius ſi ipe obtulerit depoſito vt hic.⁊.ff.e.l.i.§.ſepe.idez ſi mercedem accipiat p cuſtodia vt hic.⁊.ff.e.l.i.§.ſi quis ſuum. Item ⁊ in tercio caſu ſi ꝓueniat inter eos.ff.e.l.i. §.ſi ꝓueniat.⁊.ff.commoō.ſi vt certo.§.nunc videndum Sed ſi ꝓueniat ne volus p̄ſtet hec cōuētō ſi vz.q; ō bonos mores eſt.ff.e.⁊.l.i.§.ſi ꝓueniat.⁊.ff.de pac.ſi vnus.§.illō. Item ⁊ in alio ſi cā depoſitarij ree penes ipm depoſita ſit ff.e.l.i.ſi pecuniam.⁊.ff.ſi cer.pe.l.ſi quis nec̄q; ⁊ tunc venit leuiſſima culpa ⁊ ſi moram facit in reſtituendo.ff.eo. ſi in aſia.§.vl. Preſumit autem lata culpa vel volus ſi non adhibeat diligentiam q̄lem n reb; ſuis.ff.eo.qō nerua. vel quia res ſue ſalue ſunt.⁊ depoſite non apparent vt ibi dr ⁊ hic.exemplum pone.res ſuas ponebat in archa ſecu ra.⁊ res depoſitas dimittebat in domo ſup bācas. Caſus tñ fortuitus non imputat ſic nec in ꝓmodato.s.ti. pr. c.vno.⁊.ff.commo.in reb.niſi in his caſib; hic contenti vt ſi pactum ſinterueniat vt preſtetur. C.eadem.l.i. Con tractus enim ex conuentōne legem accipiunt et ſeruari debent.niſi improbatum ſit a iure.ff.e.l.i.§.ſi conueniat ff.de regu.iuris.contractus.ita tamen q; caſus nominē/ tur in pacto ſicut dicitur in commodato.ſic.s.e.primo.ꝓ/ ter culpam vel volum caſus imputatur vt hic dicitur. Si enim rem depoſitam vendidit ⁊ poſtea eam redimat vt eam habeat in cauſa depoſiti etiam ſi ſine volo malo illi/ us pereat.tenetur.quia ſufficit ſemel volum commiſiſſe.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ff.e.l.i.§.si rē. Itē ꝓpter moꝛā ꝑcedētē casus iputaf.ēt si apud deponētē ꝓsiſtz.ſufficiē.n.q̄ res potuit ñ pire.ff.de le.i cū res.§.vl.ff.e.li in afia.§.vl.ff.de ꝓſti.pecu.quēadmodū §.ū.ꝛ er eisdē cauſ iputaf casus in ꝓmodato.s.ti.pr.c. vno. Itē res depſita ñ deteriozata doꝛ reddi.alꝫ reddita ñ vſ.ff.e.l.i.§.si res. depſita. ſic in cō/ modato. ff. ꝓmo. ſi mihi.§.i. Conſi/ ſtit aūt depſitum in rebꝫ mobilibuſ ꝛ ſe mouētibꝫ mī nifi forte vbi apō ſeqſtꝛ deponif cuꝫ tes aliq̄ inf plēs in ꝓtrouerſiam de ducif.s.de iudi.ex amīata.ꝛ talꝫ depo ſitō ñ ꝑt fieri niſi a plurib. ff.e.lz.i. rñ. Item ꝛ rei de/ poſite ſicut ꝛ ꝓmo dare ꝓprietatem retinem ꝛ ēt poſ ſeſſionem. ff.e.lz. §.i. ꝛ.ff. ꝓmoda.l. rei com modare

a Reuocare.qñ cunqꝫ ꝑt reuocari depoſitū vt hic dic ꝛ.ff.e.l.i.§.e ſt aūt. ꝛ.§.de.ꝛ ſi ñ ꝓſtituꝛ tur ꝓdēnatus ſuo nomie infamis ef ficif. C. depo ſi. qō depoſituꝫ. ff.ō his qui no.infa. furti §.illud. ficꝛ ꝑcari um qñcunqꝫ reuoca tur.s.de ꝑca.c.vl. ſecus in cōmoda/ to qō nō reuocaf niſi poſt vſum ex/ pletū.s.de ꝓmo.c. vno.ff.eo.in com modato.§.ſicut.b.

reuocare[a] ꝫbq̄ ꝓpēſatiōi vel deductōi loc' ñ fuit vt ꝫctus q̄ ex bonafideoꝛif ad ꝓfidiam mīme referaf. lz cōpēſatio ad mittaf in alijs ſi cā ex qua po ſtulaf fit liquida. ita q̄ facilez exitum credaf hēre

De emptōe ꝛ venditōe

Ex concilio apud valeſi:

Placuit vt preſby/ ti plebes ſuas ad/ moneant vt et ipſi hoſpitales[b] ſint: ꝛ non carius vendāt trāſeūti bus ꝯ mercato vendere pñt: aliqui ad pbām[c] trāſeūtes ꝫ referāt vt illi⁹ iuſſu cum hūa nitate e ſibi vendant

Ex conci. magunt.

Tmēſure[k] ꝛ pōdera iu ſta. ꝛ ifra. Si q̄s iuſtas mēſuras ꝛ iuſta ponde ra[g] cā lucri mutare ꝑſūpſit. xx. dies in pane ꝛ aq̄ peiteat.

lex. iij. attrebateñ. epo

Cum dilecti filij belua/ ceñ. canonici ꝫ abbatez ꝛ frēs charitoci ꝓpone/ rēt q̄rimoniā q̄ ſiluaz que ni; grauallis dicaf a q̄buſdā eoꝛū

ignoꝛāte capl'o ꝓ.x. libꝛis. xl. marchas tūc[k] valētē compaſ/ ſent: cām ipam moꝛiē. epo ꝛ decano remeñ. cōmiſim⁹ tmi/ nandā: adijciētes q̄ ſi vterq̄ cāe cognitōi inteſſe neq̄ret. al ter in eodē negocio ꝓcedere ñ differret. ꝛ infra. Tādē dcan⁹ in illi⁹ cāe cognitōe ꝓceſſit. et cū ei ꝑ teſtes cōſtitiſſz: q̄ pdēi frēs ſiluā min⁹ dimidia iuſti ꝑcij cōpaſſent venditiōez ñ te nere ꝛ ſiluā beluaceñ. eccleſie adiudicans cānicos i poſſeſ/ ſionem induxit: et ifra. Quia vero in[l] arbitrio emptoꝛis[m] eſt ſi velit ſupplere iuſtum ꝓeci/ um aut venditōnem reſcide/ re cū res minus dimidia iuſti ꝑcij cōpaf. ſnīaz ipam tāq̄ iu ri ꝓriā irritātes poſſeſſionem monachis iudicauimus eſſe reddēdam[m] ſalua qōe[n] canōi/ cis ſup deceptōe[o] ꝑcij vel con/ ſenſu capli i vēditōe ñ hīto. ꝛ alia cauſa rōnabili quā canōi ci ꝫ monachos duxerint ꝓpo/ ponendam

Pg eleſtinus. iij.

Cruenit ad nos q. ℔.

d Placuit. hoſpitales. pñt em ad hoc cōpelli p ex/ cōicatōem. xlij. di. §. hinc ēt. ala.

e Ad pbām. id eſt ep̄m. xcv. di. o lim. ꝛ c. qui fōte p hoc. c. de hoc cogſce re ꝓpt ſed forte con ſuetudo nō eſt in hoc. io.

f Tmēſure ſupple ſta tuimus

g Pondera. xx iij. q. i. non affera mus. ꝛ q. iij. ſi q̄s romꝑetas. xlv. di ſtinc. omnis q̄. ff. de penis. in darda narios. ꝛ j. ne de. vel mo. c. multa

h Penitear. et inſuper. l. coꝛne. de fal. puniri deber. ff. de extraoꝛ. crimi. ñ nonam. in fi.

Cum dile ctī. capl'o vñ non te nuit venditō ipo iure. ēt vbi decep/ tio ñ fuiſſet in p/ cio. xij. q. ij. ſine. et s. de his q̄ fi. a p. c. i. ꝛ. q. ij. hoc iuſ. vñ in fine reſeruatur capl'o hoc acceptō tan.

k Tūc valētē. ſ. tpe ꝫctus. Sed pone q̄ tpe venditōis valeret. x. tpe li. ꝓte. valeret. xx. ſiue ſtudio mōachoꝝ vel alio mō. nunq̄d mō reuocabit venditō. ſi. qz tps venditi tiōis ſpectā dū eſt. ff. de euic. ex mille. §. i. de reſci. ven. ſi vo luntate. s. de ele. dudū. ꝛ ſi deteꝛioꝛ fcā eēt nō poterēt. Et ita cū peturi ñ eēnt ꝫctū. nec melioratōz petere dñt. C. de ſolu. l. pe. ff. de dā. infe. q̄ bona. §. ſi q̄s qz vin.

l In arbitrio. ſic. j. e. cām. ꝛ C. de reſcin. ven. l. ū

m Reddēdā. ſz cum venditō nulla fuerit. qz facta fue r it ignoꝛante capl'o. vltra dimidiā deceptā eſt eccia. nllꝫ ius acq̄ſitum fuerit monaſterio. q̄re fit reſtō mōaſterio. Rñ. ſi ad hoc actum. fuiſſz non fuiſſet reſtō facta. ſz qz. p iniq̄m ſniam ſpoliati fuerūt monachi reſtituunt. Nec fu it venditō iudicata nlla. qz nec agebaf ad hoc. vñ doꝛ hic q̄ in arbitrio fit emptoꝛis ꝛc. ñ fit ꝓdēnatō niſi agaf ad hoc. s. de oꝛ. cog. cum dilectus. r.

n Queſtōe. hoc ō dic. qz q̄ rē perit ex vna cā exꝑſſa. et ſuccūbit eandē rē er alia cā petere ñ. pōlef. ff. de excepti. rei iuđ. ꝛ an eadē. s. de cā po. c. vl. de hoc. ma ſaq̄ doꝛ. s. de lit lex. obla. c. ū.

o Deceptōe. cū vol⁹ dat cām ꝫctui. puta dolo induri te ad vendēdā rē alꝫ ñ venderet⁹. ñ ꝛ ꝫctus. ff. de dolo. et elegā: ter. ar. xij. q. ij. quiſquis eꝑs. in fi. ꝛ j. de ex permiſ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cum vniuersor. Si ꝙs incidit in ꝯctum qꝫ venditurus erã sed ꝓvolum tuũ minus vendidi.vel ꝓvolũ meuz plꝰ emisti tz ꝙdem ꝯctus sz agit ad supplemẽtum resciui.ff.ꝺ ac.emp.z ven.iulianus.ꝯ.sz si venditor. Si ꝙs volus nõ dat cãm ꝯctui nec incidit in ꝯctum sed ꝛceptus sum vl tra dimidiam iu sti ꝓcij in venditio ne obtinet quod hic ꝺr.z.j.e.cuz cã z.C.de resci.in.vend. l.ij. Si aũt sum ꝛceptus minus vi midia iusti ꝓcij ñ possum agere ad a liquid.quia licitũ est ꝯmentib sese i uicem ꝛcipevsqꝫ ad dimidiaz iusti precij.ff.de mino. in cãe,ꝯ.in precio. Et hoc habet locuz i ꝯmib bone fidei. in ꝯctib stricti iu ris ẽt si volus dat cãm cõtractui te net ꝯctus.sz agẽs ex eo elidit oꝑ ex ceptõnis.ff.de ꝟ. ob.si qs cum alie. C.de pac.cum po stea.Et no.qꝫ in ꝯmib bone fidei si volus dat cãm ꝯctui ñ ꝓ ꝯmentes sz ꝓ interpositã per sonam tz ꝯctus.sz dar actõ de volo ꝯ mediatorem.ff.de volo.z elegãter.ꝯ.i in quolibet tñ con tractu bona fides exigit.C.de act.et ob.bona m.Et nõ qꝫ qñcuqꝫ non tz ꝯctus,z tamẽ ex eo agit.ff.de ac.ẽp.et vn.iulianus.ꝯ.si qs collidẽte.b.

mules.a.vxori sue quandaz do mum in donatõnem propter nuptias assignatam mulieres ipa exꝑssum dante cõsensũ.b. mulieri vendidit ꝓ certa pecu nie quantitate.z infra. Deno minato vero milite viam vni uerse carnis ingressio relicta ei us venire contra hoc ꝓsumit allegans dictam domum ti tulo donatõis ꝓpter nuptias sibi concessam alienare nõ po tuisse.licet eius consensus ip si noscat ꝯctui accessisse. preta ta vero.b.ex eo nititur se tue ri qꝫ per.xx.annos constante illorum matrimonio domũ ipam bona fide titulocꝫ iusto possedit z quia in communes vsus viri z vxoris illius ꝓciũ est conuersum ac facte venditi onis tpe.vnde sibi ꝓfata mu lier consulere potuisset in vi ri facultatiꝰ ꝓsistebat. Quia igit sup his nos consulere cu rasti.i fidem⁹ ꝓdcãm emptri cem.si vera sunt que ꝓmisim⁹ prescriptis occasionib sup ipa domo non debere vlterius fatigari

I nnocentius tercius capitul

natõni tacite vel exꝑsse ꝓsumitur consensisse tanq̃ tpis.ar.j.de iurepa.cu.C.de pe.here.si filius. Illa ve ro rõ non est multũ efficax qꝫ in cões vsus ꝓcium est cõ uersum nisi velis dicere qꝫ vir z vxor hẽbant oĩa dãna z lucra cõia,ar.j.de dona. inter vi. z vxo.c.ꝙ.imo.qꝫ solu to mrimonio vel cedit in subam vi ri vel communib⁹ liberis applicatur donatõ ꝓpter nup tias.in auc.vt im mo/ante nupt.do na.ꝯ.z hoc dicim⁹ colr.v. Et ideo nõ intererat mulier petere mrimonio soluto.erquo nõ habebat libos aut etiam si hẽret.b.

lo pallioñ.

A D nostraz noueris au diẽtiam pueniss̃e qꝫ cũ r.laicus lator pñtiũ ab m.mutuum recipe voluisset creditor ne per canonem⁹ con tra vsurarios editum posset in posterum cõueniri.domos z oliuas recepit ab eodem ti tulo emptõnis⁹:cum re vera contractus vsurarius agere tur.quod patet ex eo⁹ qꝫ cre ditor debitori promisit.et ꝙn docunqꝫ a septennio vsqꝫ ad nouennium daret quadragi ta vncias tharinorum: que viꝝ dimidiam iusti precij con tingebant.domos eius resti tueret z oliuas. Quia igitur fraus z dolus cunctꝫ patrocia ri non debent.mandamus ꝙ te nus si res ita se habet.instru mento venditõnis confecto ĩ fraudem canonis promulga ti contra vsurarios non obstã te predictũ.m.ad restituẽdas domos z oliuas ei ad quem debent hereditario iure dvol ui:cum debitor sit viam vni uerse carnis ingressus ꝙ penaz in latera.conci. ⁹ꝯ vsurarios

D Ruenit.fatigari.videt qꝫ dñs papa minus bene ꝓnunciauerit hic.qm̃ res donate vxori ꝓpter nu ptias alienari non ꝓsit. ẽt ꝓsentiente vxore.nec currit ea ꝓscriptõ in reb⁹ v.C.de iure do.in reb⁹.nisi solu to mrimonio vt ibi ꝺr.z.C.de anna.excep.l.i.ꝯ.vl.z.C.de ꝓscrip.xxx.an.cum notissimi.ꝯ.illud.nec sufficit qꝫ in cõ munes vsus ꝓciũ verum est.qꝛ ꝓpter mariti non po tuit obligari.C.ad vell.auc.si qua mulier.Sol.si vis vt omis obiectõ ꝙsecat dicas qꝫ mulier illa donatiõez istã ꝓpter nuptias lucrari nõ debuit.qꝛ sicut dos soluto ma trimonio debet redire ad vxorem vel eius hꝛedes.ita do natio ꝓpter nuptias ad maritum vel eius hꝛedes.C.de pac.ꝙuen.sup do.l.pe.z vl.auc.eqlitas.nisi ex pacto ꝺ lu cranda dote vel donatiõe vel de ꝙsuetudine secus obtineat j.de dona.inter vi.z vx.c.vl.C.ꝺ rei vxo.ac.l.i.ꝯ.illo ꝓcul dubio.in quo cãu intellr illa auc.C.ad vell.siue a me ſ.il lo casu.qñ ex pacto vel ꝙsuetudine velet donatõem lucra ri.vnde bene rñdet papa qꝫ si mulier deberet lucrari hanc donatõem.intellige nec.hanc fm auc.qꝫ mñ erat in bonis mariti qꝫ potuit sibi consulere z post biennium ſ.ꝺo alie/

A D nostram canonem.j.de vsuris.quia in omn⁹ bus

r C Emptõnis.emptõne pignoris causa facta non quod scriptum sed quod gestum est inspicit.C.pl⁹ vale.qꝺ agi.l.iñ,j.qui fi.sint le.ꝓ tuas

s C Patet.id est presumitur.j.de pigno.illo vos.si autẽ non ageretur in fraudem secus esset z hẽret emptor fru ctus sz venditõ rescinderet z res esset vẽdita iusto precio C.de pac.inter emp.z vendi.l.ꝯ. Et ita potius considerã dum est quid agatur inter contrahẽntes.argu.xviꝯ.q.ij. eleutherius.ff.de ꝟb.obli.eum qui calendis.j.ꝺ ꝙdi.ap. verum.lau.

t C Dimidiam.z ita ꝙtitas precij est argumentuz volf.de transac.cum hi.ꝯ.modus.sic argumentum.s.de ver poſi.bona fides.z concessio simulata presumitur ꝓpter modicum precium.C.mandati.per diuersas. Argumen tum contra.j.de fimo.z si questiones.C.de rescin.vendi.l. volue.z.ff.de iure do.si vsufructue.lau.

v C Concilio.de vsur.qꝛ ibi⁹,z maiorẽ ẽt ĩponẽ ꝓt.j.de vsur.ꝙstus.c.ꝓ tuas.z.c.dudũ.s.ꝓ excommũicatõez.s.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de iureiu.ad nrām. Et iō in oīb⁹ p̄missionib⁹ fit mētio de pena illi⁹ p̄cib⁹. vt ab ea iudex incipiat si viderit expedire ad alterā postmodū p̄cessurus. si hoc meruerit ꝛc.s. vt li.ñ p̄t.qm̄ frequenter.§.vl.

Dm cā dimidiā. Istud fic ē itelligēdū. Ecce res vals.r.vendidisti illā p̄ q̄tuō p̄z q̄ tu es decept⁹ in le.r.§ sex sūt pl⁹ q̄ dimidia iusti p̄cij. qđ est q̄nq̄. et ita est receptus in dimidia q̄ est quīq̄ ꝛ pl⁹. s. vno sufficit si illud pl⁹ valet vnū bonoñ. tm̄ Et hoc itellige in venditore q̄ recipitur in p̄cio. ꝛ sic ēt in ēptore decepto. Ponecq̄ res valeat. x. ꝛ ēptor soluit xvi. p̄t agere ad p̄cium recipiendum qđ plus dedit vel ī toto recedere a cētu qz sic p̄z q̄ est decepti⁹ vltra dimidiam iusti p̄cij. soluit em̄ seruo vltra dimidiā iusti p̄cij qđ fuit. x. Si enim deciperet in .v. tm̄ ñ ageret. qz. v. sūt dimidia. x. ꝛ ita ñ est receptus emptor in aliq̄ vltra dimidiam iusti p̄cij. sed qz ser dedit vltra dimidiā receptus ē ideo aget. Azo. intelligit ista ꝛba ita. Alij dicūt q̄ necessariū est vt duplū iusti p̄cij ꝛ vltra dederit emptor. vt ecce res vz. x. ꝛ ego emi p. xii. qđ nulla lex dicit. ꝛ nihil ē qđ dicūt. qz hic decipit emptor in plus q̄ sit totū iustum p̄cium. Sed primū verius est ꝛ dñs iacob⁹ dicit eodem mō cum azone

b Restituerēt. ꝛ ita agebat hic ad rescissionē cētus nisi emptor vellet supplere iustū p̄cium. s. e. cū dilectꝰ ꝛ hic ꝛ. C. de resci. vend. l. q. secus est i trāsactōib⁹ fm quosdā ꝛ etiā trāsactō hꝫ q̄ decipiat vltra dimidiā iusti p̄cij. ar. ff. de reli. do. ꝓstituitur. vbi ēps oia iura dimisit soluto octo denarijs p̄ pensione rei. ꝛ ē. ꝛ est exp̄sium q̄ si post trāsactōem inueniunt publica instrā p̄ q̄ appareat q̄ decept⁹ fit trāsigēs in q̄druplum. ñ tñ rescindit trāsactō. ff. ad treb. l. lucius. §. vl. Et est rō in trāsactōe. qz eoīpo q̄ a lite recedit magnū cōmodum est. vñ debit⁹ tenet solutū ob trāsactionem ñ repetere. C. de trāsac. l. ij. ff. de ꝓdi. indeb. in sum. vin. Et hoc ꝛ ꝛ nisi aliq̄s velit agere iudicis officio vt melior sit eccla. qz si ledat in trāsactōe restituit fidē si lesus est in sinia vel in aliquo cētu. C. si aduersus trāsac. l. i. hꝫ si directe velit agere cōtra trāsactōem secus ēet io. Sed quo iure agit hic ad rescindendū cētum. dicūt q̄dam q̄ iudicis officio. C. de rescin. vend. l. ij. C. de ac. emp. l. iij. Sed fm b agere tm̄ ad q̄driēnniū. qz vsq̄ ad tps illud ꝓterit in interesse. C. de temp. in inte. resti. l. vl. Hec fuit opi. pla. Alij dicunt q̄ ꝓditōe ex illa. l. C. de rescin. vend. l. ij. ꝛ fm hoc vsq̄ ad. xxx. annos. qz omēs ꝓditōes cum sint psonales ppetue sunt. Et edit vin. q̄ agat ꝓditōe ex eo cētu ex vēdito. alternative vel ad supplendum iustum p̄cium vel rescindendam venditōem. Nec est mir si p̄ actōem ex eo cētu agit vt recedat a cētu. ff. de ac. emp. l. ex empto. §. si q̄s virginem. vin. quia in scribo bone fidei multa veniunt de q̄

p̄mulgatā ap. re. compellas.

Idem ep̄o ꝛ archidiacono. vicinatēn.

Um cā que int̄ econom̄ monasterij sancti martini de mōte ex p̄te vna: ac ciues vit erbiē. super casamētis ex alta ꝛ tebat: fuisset aliq̄diu vētilata: cū constitisset nobis monasterij in venditōe vltra dimidiā⁹ iusti p̄cij fuisse receptū sentētiādo dicerimus vt p̄fati ciues aut recepto p̄cio possessiones ēstituerēt⁵ memoratas. aut supplerent q̄tum cōstaret legittime venditōis tpe iusto p̄cio defuisse Gre. ix.

Si vēditori post ēstitutum ꝰ se iudicium q̄s omisit vt rem venditā sibi defenderet: nūciare vel ꝓtūacit⁹ abfuit tpe sīne p̄mulgate seu per iniuriam⁶ sentētia lata fuit: de euictōe iuxta legittimas sanctiones⁷ agere nō valebit.

De locato ꝛ conducto.

Clemens. ij

Ex rescripto litterarum⁸ tuarum. epi nobis īnotuit q̄ cū citatē dñi. tpe sue legatōnis intrasset. et infra. Constitōnem factam ab ep̄o p̄tuen. ap. se. legatus et a p̄decō tusculanēsi episcopo posi modum confirmata⁹ videlicz vt nllis magistrorū seu

bus nec est dēm nec cogitatum. vt. ff. de ōi. xen. emp. q̄ties l. se. §. fi ꝛ fi q̄d. C. de ac. emp. l. i. io. hec fuit opi. iaco. b. Sz quid dices si maior iurauerit se non venire ꝺ venditōem nunquid audiet. qz deceptus est vltra dimidium iusti p̄cij. non credo q̄ audiat secus de minore. qz p̄ iuramētum non excludit nisi p̄ bñficium etatis non tñ renunciat iuri communi. et ita potest agere vel ad supplementum p̄cij vel ad rescidēdum cētum. § restituōem in integrum petere nō p̄t. qz iuramētum replentat eum maiorem nisi iuraret non repetere rem ex eo q̄ decept⁹ esset vltra dimidiā tunc vtraq̄ via esset ei p̄clusa p̄ter iuramentū. b.

Vendit⁹ tori institutum. non tan. ergo q̄ emptor ad hoc vt venditor teneat ei de euictōe dē ei dñm̄ ciare vt ipm̄ defendat sup re ab ipo sibi vendita de q̄ q̄

stio ei mouet alioq̄n ñ tenet. vt. C. de euic. emptor fundi ꝛ. l. actore. nec fideiussores tenent quos p̄ euictōib⁹ recepit vt ibi dē. ꝛ si actor sit absens denunciet fideiussori vt ex p̄dict̄. l. habet. Quidā tñ dicūt q̄ non tenet denūciare fideiussori. ꝛ hoc denūciat ō potest fieri quolibet tpe dum modo nō nimis iuxta sniam. ff. de euict. l. si rem. §. quoliber. Et illud scias q̄ si p̄ venditorē stetit q̄ minus sit eis denunciatum. puta qz latitat vel impedit ne possit ad eū citatio peruenire. nihilominus tenet de euictōe. ff. de euic. si ō. §. p̄nti. ꝛ. l. si dēm. §. si p̄nte. Et idez est si denūciet fideiussori p̄nte venditore. vt in dco. §. si p̄nte. ar. s. vt li. nō ꝓte. qm̄. §. porro. Item si emptor ꝓmittit in arbitrium ꝛ ōriam sniam reportauerit. venditor nō tenet. ff. ō eut. ꝛ si dēm. §. si ꝓmisso. Item si emptor potuit vsucapere ꝛ ñ vsucepit imputat sibi. qz ꝛ venditor ñ tenet ei si res euicatur ab eo vt in. l. si dcō. §. sicut potest. ver.

d C Cōtumaciter. si ꝓtumax fuerit ēptor qz citat⁹ ñ venit ad sniam sibi imputet si lata fuerit ō ip̄m. qz tūc venditor non tenet ei de euictōe. qz vī poti⁹ ꝓdēnat⁹ ꝓpter suā ꝓtumaciā q̄ ꝓpter aliā cām. ff. de euic. si ō. i. ñ. C. e. t. ēptor fundi. nec potest appellare tā q̄ ꝓtumax. xxiij. q. ij. de illicita. ij. q. vi. §. sunt quoq̄. b.

e C Iniuriā. C. de euic. emptor fundi. vnde sumpta est hec dec. ꝛ hoc ideo. qz iniuria q̄ fit emptori non ꝓdigit vēditorem. ff. de euic. si per imprudentiam. sic si iudex p̄iuriam p̄nūciat ō hereditem non nocet legatarije. ff. de le. i. si fundus plurium. §. i.

f C Stipulationes. de q̄bus iā p̄missum est in. l. ēptor fundi. ꝛ. l. si p̄ imprudētiā. Et sic in tribus casibus hic ꝓtēt ñ tenet vēditorē ēptori si ñ denūciauit si ꝓtūax fuit si p̄ iniuriā iudicis ꝓdemnat. tūc em̄ iudex facit litē suā ꝛ ipe tenet. ff. ō iud. filiꝰ familias. ꝛ de pena iudi. q̄ ma. iu. l. ij. ꝛ. xxiij. q. ij.

c i. ꝛ. ij. b

Ex rescripto lr̄ā p̄. huic dñs papa fidē adhibuit

sue assertõi p'rato hñs qõ portuẽ.epe sic primo statuẽat alis prima ?stõ de q̃ hic fit mẽtõ exhibenda eẽt.s.de fi.in stru.ci.C.de edẽ.auc.si qs in aliquo.nisi alr de illa ?stare possit.s.de cle.pe.tue fraternitat.

a C Scolariũ. soli g̃ mgri ⁊ scolares philent ?ducere hospitalia aliozuz scolariũ.sed alq̃ ñ philent ?ducere hospitia scolariuz ⁊ ꝓpter potẽtiões ?stõ ista emãauit Et q̃ hãc ꝛam vt q̃ scriptores qui scolares non sunt ꝛ vocati ñ ligen tur hac ?stõne.qz de illꝭ ñ fit mentio Lau.dixit hanc pe naz extẽdi ad eos qui gaudẽt priui legio scolastico lãge sumpto vocabulo scolarium.⁊ gra scolarium ibi sunt.dñmõ ñ sint mercatrices q̃ non sunt digne laqis leguz.C.de adul.q̃ adulterꝫ.nec obꝰ cias q̃ pena ñ dẽt extẽdi.qz odia et pene q̃ꝫ ampli ãt.ff.de his q̃ no tan.infa.l.ũ.§.ex ercitus.⁊ arg.ad Ꝟ j.de ẽ.fig.cũ in pti bus lau.Sed non credo q̃ ad scrip

scolariũ[a] sup conducẽdis ali orum hospitꝫs in lesionẽ ⁊ p iudicium hitantiũ audeat ho spitẽ cõuenire nisi prius cõsti terit tps cõductiõis elapsum vel inq̃lini in bꝰ suũ fauorez p stiterit ⁊ consensum cum idez portuẽ.sub[b] excõicatõne hoc.p hibuerit.⁊ alter sub pena ana thematis idem decreuit obser uãdum:ratum eẽ decernimus ⁊ auc.ap.confirmamus:statu entes vt a te frater epe et tuo quolibet successore hoc singu lis annis in communi audiẽ tia[c] mgroꝝ atq̃ scolarium recitetur Anno.iij.abbati et cõ uentui sancti petri de pratell. londeñ.dioces

Vestra nobis relatio de clarauit q̃ cũ ad firmã fruct⁹ vrãꝫ dare cõsue ueritis decimaꝫ.⁊ infra. Dio ce.epoꝫ statuto[d] ꝓrio non ob

stante vsitarum decimarũ p uentus illis libere locare pote stis cum quib⁹ eccie vestre cõ ditionem poteritis facere me liozem.ita tñ q̃ hmõi locatio ad feudũ[e] vel alienatõz[f] ñ vide etur extẽdi Orego.ix

Propter sterilitatẽ affli ctẽ magno icommo do[g] cõductores vicio[h] res sine culpa colom siue cãu fortuitu cõtingẽte colonus ec clesie tue p rata pensionis re missio ẽ facienda nisi cuz vber tate p̃cedentis vel subsequen tis annivaleat sterilitas com pensari.Qꝛ iuito[i] inq̃lino do mum inhabitare vel reficere poteris si necessitas que tñ ñ imminebat[k] locatõnis tpe id exposcat: remissa sibi pro resi duo te mporis pensione.q̃ eti am inde ratõnabiliter amoue tur si peruerse[l] sibi fuerit con

e C Ad feudum.⁊ ita p3 q̃ plati eccie ꝛ inscudare ñ pñt de nouo.j.de feu.c.ij.

f C Alienatõem.ꝑpetuã.s.fm q̃ dr. alienatõ est ꝺci⁹ p quem dñium trãsfert.C.de fun.vo.l.i. Qñq̃ ẽt verbum alienatõis large accipit.s.de re.ec.ñ alie.nulli liceat.C.de re.ec.ali.vel ñ.sanc imus.⁊ in auc.de re.ec.non alien.§. nos igit.colla.ij.⁊ eodem modo hic large accipit vt in C nulli

Propt.icõ modo.qñ magno ĩ cõmodo afficit ? ductor tunc fit re missio pensionis. ff.e.ex ?ducto.§.i. vbi dic.si oẽm fru ctuz tulerit vt fru ctus etiam semis non sufficit.⁊ l.si v no.§.vbicunq̃.et C.e.l.liceat.⁊ l.ex cepto.nisi alr̃ in locatõe sit actum vt in.l.ij alioquin id est ñ tale dãnuz non intervenerit sec⁹ est.ff.e.si mer ces.§.vis maioz. qz modicũ dãnuz debet sustinere vt ibi ꝺz.et.l.hitato res. Intellige q̃ hic ꝺz de eo colo no q̃ certã pecuniã

annuatim ꝺz vel certas chartas.⁊ ñ de ptiario.q̃ cum dño lucꝝ ⁊ dãnũ ptit vt ꝺz in.§.vis maioz.qz ꝓ modico dam no non dat restõ vt.ff.de in inte.re.c.i.⁊.s.de re.ec.ñ alie. ad nrãm.⁊ modicum damnũ eccia sustinere ꝺz.xij.q.ij. bone rei.nec ꝓ modico retractat vendit̃.ff.ꝺ ?hen.emp. l.res bona.nec ꝓ modico datur actõ de bo.ff.de bo. si oleum.in fi.

h C Dicõ.qz forsitã ñ potuit pati mlt̃ã pluuiã nec mlt̃ã siccitatẽ.nec potuit colonus occurrere q̃n suffocaret⁹ se/ men. Sed ? vt.ff.e.ex ?ducto.§.i.vbi dic.q̃ si vicia er re oriunt⁹ damnũ eẽt coloni vt si vinũ coacuerit vel si ꝺrb segetes corrupte sunt. Solu.ibi potuit colon⁹ occurrere hic ñ.qõ ꝓ er eo qõ dic hic sine culpa coloni. Casus etiã fortuitus tño nocet ⁊ ñ colono vt nõ hẽat pensionẽ nisi ꝓ rata.⁊ si nihil ꝓcepit nihil soluat.ita q̃ remissio faciẽ da est in totũ vel in ptẽ nisi vbertas ꝓcedẽt̃ ãni vel seq̃n tis possit ?pensari sterilitati. C.e.l.ij.⁊ hic ẽt si dñs remi sit pensionẽ ꝓpter sterilitatẽ.si ãno seq̃nti ?tigat vbꝝ pete re ꝑt pensionẽ integrã.vt.ff.e.si vno anno.b.

i C Inuito.hoc sumptũ est ex illa.l.C.e.eadem quaz

k C Imminebat.hoc potuit esse necessitas q̃ postea supuẽit. si tomus corruit vel minaf ruinã q̃m edificare vult. vel forsan vxorem duxerit ⁊ indiget tomo illa. vel fiq̃ ?stis necessitas q̃ tũc non imminebat.ar.ff.vt in pos.le.si is a quo §.plane.als est lex.⁊.ff.de interro.ac.de etate.§.er cã.⁊.s. de of.dele.insinuante.⁊ est hic ar.principium considerã dum.s.ti.pri.cum dilecti.⁊.s.de ele.dudum.vbi de hoc ler.

l C Peruerse.in isto cãu dicũt q̃dã nihil remittẽduz eẽ q̃n ?pensando.ꝫ ñ est vꝛ.qz ꝑt dñs agere ? inquilinuz

p dño dato actõe legis acquilie ꝛ ex locato

a ℂ Canonẽ. hoc intellige qñ ad longũ tps ꝓdurit puta ad .x. annos. vel plꝰ vel minꝰ ẽt vi. vel .v. ff. eo. qro. §. inter. b.

b ℂ Celeri. fic. s. de re. ec. ali. vel ñ. si qs pbror. ꝛ. ſ. e. c. pri. vbi ꝺz qliter ℔ verbuz fit itelligẽduz ſEt ita in qttuõ ca ſiby expellit iquilinus

Dotuit emphiteota. Videt q emphiteof fit ſlocatõ ex eo q ponit in titulo de locato ſz non est vertũ. in ſti. locati. §. adeo. Locatõ em̃ pt fieri tam de reby mobilib; q̃ immobilib;. ꝛ se mouẽtby emphiteof ꝯtractus ãt emphiteoticul medius est inter vendition em ꝛ locatiõz In hoc ãt accedit ad venditõem. qa qñ talis ꝯtus celebraf aliq̃d daf. fic in vendit̃oe datur p̃cium. ſed hñ differũt. qz p vendit̃oem transfert dñium. ſed hic retinet dñs dñium. Sed magis videt accedere ad nam locatõis. qz sicut locator retinet dñium ꝛ singulis annis aliquid recipit ita ꝛ hic. quia emphiteota singulis ãnis solut canonẽ ꝯstitutũ. ꝛ iõ potius põitur hoc de. in isto ti. q̃ in p̃cedẽti. b.

d ℂ Requisita. hoc sumptũ est. ℂ. de iure emphi. l. vltia. Primo requiri ꝺz dñs ab ẽphiteota an emere meliorationes ipsi⁹ velit ſm q hic ꝺz. alꝫ caderet a iure suo. vt ĩ l. ꝓdicta. b.

e ℂ Vẽdere. ſz nũquid pñt vonare. vr q non q quidam ꝓcedũt. Alĩ dicũt q vonare pt ẽt sine ꝓsensu dñi. ℂ. ꝺ fu. dif. patri. l. i. li. xũ. ꝛ pignori dari. ff. de pig. l. ler vectigal. ꝛ ff. de pig. ac. tutoꝝ. §. vl. b.

f ℂ Prohibent. Sed q̃ psone phibent ab hmõi emptõne. pt dici q fui eccie capitanei ꝛ oẽs psone maiores q̃ ñ sunt idonei facilitate ꝓueniẽdi. vñ posset dñs p̃iudiciu pati. ff. qui sa. co. l. ũ.

g ℂ Biennũ. vt. x. q. ũ. hoc ius. §. q̃ rẽ in priuato triẽniũ req̃rit. ℂ. de iure emphi. l. ũ. Sed si p̃misit soluere penam rato manẽte pacto si ñ soluat pensionẽ ꝛ petat penã nihilominus vult eũ expellere nunq̃d pt. dicas q sic. ar. ff. de trã sac. q̃ fidẽ. ꝛ. l. pacto. ꝛ ℂ. de pac. cũ p̃oas. In fauoꝛ rẽ dñi dcm est hoc. ꝛ fac ad hoc. ff. de re. iu. cum par. b.

h ℂ Celeri. ꝛ ita ꝑz q emphiteota p̃t purgare moꝝ̃ offerẽdo canonẽ post biẽniũ. fic. s. c. pr. sicut alienatoꝝ. s. de re. ec. alie. vel ñ. c. si qs pbror. ꝛ. ar. s. de ele. qõ sicut. in fine ꝛ. ff. de ✠. ob. interdũ. §. vl. Sed q̃tũ tps dabit ad purgãdum istã moꝝ̃ vr q añ sniam. vt. ff. de inof. te. papinia. §. memisse. ꝛ. ℂ. q̃by vt indi. alia est. vel ẽt vsq ad li. ꝑ. ff. rem ra. ha. ãplius hoc. ꝛ ℂ. de plus peti. l. vna. ꝛ. s. eo. t. c. vno. Vel modicũ tps dabit. forsan. x. diex. ff. de ꝺsti. pec. ꝓmissoꝝ. §. i. ꝛ. ff. ex quib; cau. ma. in mte. te. l. ab ho. stib; §. sed qõ simplr. ꝛ. ff. si qs cau. l. ꝛ si post tres. vel q̃cito potuit. ff. ad tercu. l. ũ. §. ꝓfectim. ꝛ. s. de ele. qz ꝓpter. vbi plura ar. de hoc inuenies. Quidã dicũt q vsq ad li. ꝑte. p̃t emphiteota vitare penã hꝰ ꝓstõnis offerẽdo canonẽ p iura p̃dca. Ego non credo q vsq ad li. ꝑ. possit purgare moꝝ̃ qz hoc posz differi vsq ad duos ãnos vel vnum vel tres vel plres post tps statuti biẽniũ et ita ñ eẽt celerit ꝛ ꝓterea hoc viꝺz potius facere tio; repene q̃ volũtate ꝛ interpellat coram iudice. ſz tps statutũ ipm̃ interpellat. vt dicit ĩ fi. ꝛ vltro se ꝺz offerre vt ℂ. de iuẽ em phiteo. l. ũ. dalv ei modicum tps pro biẽniũ elapsũ. tal ei celeritas ad modicum tempꝰ refert post biennium respectu ipsi⁹ biẽniũ. fit ꝛ hec adiectõ plus ad modicaz q̃ntitatẽ refertur respectu q̃titatis notate. ff. de ✠. fig. hec adiectio. ꝛ illõ modicũ cõsideratur arbitrio iudicis. ex quo ñ est determinatũ in iure. s. de of. ele. de cauſ. ꝛ. ff. de iure veli. l. i. §. ait p̃toꝝ. ꝛ qõ appellabit arbitriũ boni viri. ff. de ✠. obl. ꝓtinuus actus. §. ũ. b.

i ℂ Expelli. ſz nunq̃d auctãte sua ꝓpria p̃t dñs expellere emphiteotã si canonẽ debito tpe ñ psoluat. vr q sic. ℂ. de iure emph. l. ũ. Sed q̃ p̃t dici q sic auctãte hꝰ dcr. ꝛ p̃dca. l. x. q. ũ. hoc ius porrectum. §. qui rem hmõi. Dicit enim lex primescat crimen cum sibi arbitriũ sue vltõnis sciat cõcessum. ℂ. de metatis. detuotum. li. xũ. ꝛ ar. ff. de pig. l. ler vectigalis. ꝛ ar. ℂ. de ser. exporr. l. i. ꝛ. ũ. sed melius facit si auctãte iudicis hoc fecisset. ℂ. de pig. l. xũ. ꝛ. j. de priuil. pastoralis. Sed si alĩ tradidit possessionem vel ab alio expellatur non deꝺz cogi possessorem auctãte sua. ar. ff. q vi ꝛ vi ar. l. colonus. item si emphiteota cessauit p biennium ꝛ tantum tps q non potest purgare moram. si dñs postea recepit pensionem nunq̃d dñs postea poterit expellẽ emphiteotam. Nã. in priuato planum est qz recipiẽdo pensionem iuri suo renunciauit. ff. de le. con. l. post diem. ꝛ. l. hoc. §. fi. ipso enim facto renunciauit iuri suo. s. de his q̃ fi. a ma p. ca. ex ore. cum suis ꝓcor. Sed quid dices de eccleſia. rñ. si platus de consensu capli recipiat pensionem expellere non potit postea emphiteotã. cũ lites sit ecclesie vel emphiteotam expellere vel pensionem petere in auctẽ. de ali. ꝛ emphi. ꝯtus. §. si quis vero locatoꝝ. col. ir. ꝛ eligendo hunum alteri renũciasse videt. vt predcis. l. pꝰ diem. ꝛ. l. p̃cedenti. §. vlt. Sed si solus prelatus sine consensu capituli recipit pensionem. non credo q obsit ecclesie quo minus possit expellere emphiteotã. nisi postea capl̃m consensisset. ar. ĵ. de his que fi. a pla. sine ꝓsen. ca. pastoralis. cum suis similibus. ꝛ si vnus sit sacerdos sine rector solus in ecclesia sive in capella. ꝛ recipiat pensionem. idem credo q amodo nõ potit emphiteotã expel

De rerum ꝓmutatõne.

Ex concilio apud sil̃.

Si princeps voluerit rẽ imobilẽ sanctis locis p̃stare. et accipere ab eis aliã imobilem. eoq̃ modo de communi voluntate ꝓmutatõnẽ ꝓcurare liceat ei hoc facere: si causa rõnabilis id exposcat. et res quã p̃stiterit maior fuerit vel equalis pragmatica sanctione super hoc ꝓmulgata

Ex concilio libellus.

Et cõmutatões prep̃ecclesiastice q̃ que ab ãtecessore incõsulte fcẽ sunt ab eo qui successor est emẽdet

Ex cõci. apud siluanum

Nãcipia ecclastica nisi ad libertatẽ ñ ꝓueit ꝓmutãi. vz vt mãci

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

lere vt dñm est. Itẽ q̃d si dicat dñs fcipio pensionẽ saluo iure meo vt p hoc non fiat mihi p̃iudiciũ. quo min⁹ possim re exp̃llere. credo q̃ valeat p̃testatõ nec p hoc p̃iudicatur ei. q̃ si ip̃m velle re exp̃llere. nihilominus possz petere pensionẽ. r. q. ij. hoc ius porrectum. §. q̃ rem. r ar. ad l. ff. si q̃s cau. l. q. i. respon. r. ff. de eo q̃d cer. lo. l. vl. Idẽ fundus ẽphiteoticus clade vel casmate pierit vltra medietatẽ vel pl⁹ vel minus nunq̃d dz pẽsio diminui Dicũt q̃dã q̃ si vltra medietatẽ pert nõ tenet ẽphiteota soluere integram pensionem C. de iu. emphi. l. i er eo q̃ ibi dz. sive pticulare dãnũ ẽ. q̃ noie p̃t metuetas itelligit. ff. de v. si. nomẽ filiarum. §. i. ff. d vsuf. ẽt p̃t. Alij dicũt melius q̃ totã pẽsionẽ soluere dz adq̃rẽtes ife illi⁹ legis vbi dic ex q̃ nõ ipsa re penitus suba ledat. in fin. locati. §. adeo. i fi. fm hoc signat ẑ. C. de allu. l. ij. sed illud spãle est i enbuto Sed nunq̃d p̃pter sterilitatẽ rei emphiteoticarie dz pẽsio diminui. r certe ñ. lz aliud fit in locatõe. s. c. p̃x. Item si sunt plures coh̃redes r vnus non soluit pensionẽ. nunquid p̃pter hoc fit p̃iudicium alij⁹. ñ credo si soluãt pensionem totam r postea ẑ coh̃redem agant iudicõ familie hr̃escunde. ff. fa. hr. hr̃edes. §. si vnus. Et q̃ dicit expelli respicit alterã p̃tem diffitentie. s. cũ canone ñ soluit qm̃ in altero cãu. s. qm̃ alienet dño requisito ẽptor ñ p̃t expelli sine auctãte iudicis sui. b.

k Statuta. ñ est g̃ requirẽdus emphiteota. quia tẽp⁹ vsum ip̃m admonet. C. de contrah̃n. stipu. l. magnam. r C. de iu. emphi. l. ij. vnde sumunt̃ ista verba. sic r creditõ ad p̃titõem vrgeri non potest. vt. C. de pig. creditor. ff. de admi. tu. q̃dam. §. vl. r. C. si p̃pter publicas fun. pen. fu. cele. l. vl. in fi. b.

l Si princeps. voluntate. al's certe ñ posset. sicẽ cõi ẑsensu empt⁹ ẑhibit̃ r dissolut̃. C. de act. et ob. sicut initio. hr.

m Liceat. sic. x. q. ij. hoc ius porrectum sed permutare.

n Rõnabil'. puta q̃ vtilitas ecclesie in hac p̃mutatõe p̃spicuat̃. al's ñ dz fieri. j. c. p̃x. sicut nec alienatio fieri dz nisi vt melioratio p̃spiciat. xij. q. ij. sine exceptõne. r. s. de his q̃ fi. a p̃la. cum aplica. b.

a Pragmatica. pragmatica est qd̃ cã vñ pragmatica sanctio est ẑstitũ sup aliq̃ re p̃mulgata. hic tñ ponit̃ p cõfirmatõe siue scripta fcã ab ip̃atore cũ cãe cognitõe sup tali p̃mutatõne. ala.

Et p̃mutatões suppleta statuimus.

q Incõsulte. i. in dãnũ ecclie q̃d ee nõ dz ĩmorõnabilis cã dz sulesse ad hoc vt fiat ẑmutatõ. s. e. c. p̃xi. vñ successor reuocabit incõsultã p̃mutatõnem. si. s. de p̃ca. c. ij. imo r ille qui fecit. r successor reuocare p̃t quod ĩ dãnũ eccie datũ ẽ siue aliẽatũ. xxv. q. ix. q̃d q̃s ẑmittit. s de reb⁹ ec. ñ alien. si q̃s p̃bitor. r. xij. q. ij. monem⁹. dũ tñ tolleret in administratõe. b.

Incipia. commutan. x. q. ij. p̃carie. in fi. arg. ẑ sed b⁹ determiat illõ r fauore libertat̃ hoc fit ne x sit obnoxius seruituti y.

a Urbanus. iij.

Quesitum est ex p̃te tua si commutatiões fieri valeant p̃bendaruz cum commutatõ dignitatũ ẑ iturorũ. concilio fuit ĩterdicta r infra. Generaliter itaq̃ teneas q̃ cõmutationes p̃bẽdarum de iure fieri non⁹ possunt: p̃sertim cum pactione p̃missa que circa spiritualia vel connexa spiritualibus habem continet semper simõie⁹ Si autem episcopus causam inspexerit necessariaz licite poterit de vno loco ad aliũ trãsferre personas. vt que vni⁶ loco minus sunt vtiles alibi se valeãt vtilius exercere

a lemens. iij

t Ad humanos. id est seculares. de conse. di. i. lignaverstimenta. Sed contra vide. xij. q. ij. ecclesiasticos. vbi fuit eccie seculari persone datus. ergo multo fort⁹ permutare potest. Dicit ala. q̃ loquitur hoc. c. r seq̃ns de fuo ecclesie dato et conuerso facto. q̃ cum sit religiosa persona secularis persone fuire non debet. Lau. dicit q̃ ex cã p̃hibituz fuit. quia ad laicor̃ suggestionem sepe inutilia mancipia p̃ vtilib⁹ p̃mutabant. qõ ne fiat statutum est. vt non nisi ad libertatem cõmutent̃. sed cessante cã cessabit ẑstitũ. hi. di. §. his omnibus. r. ff. de pac. quod dictum. r. vel sic. factum principis non est trahendum in consequentiam. ipse enim non subiicitur legib⁹. r sic loquit̃ contrarium in principe. b.

Fuistum fugitiuos. xij. q. ij. fugitiui. ar. ẑ. C. ad. l. fla. de plagi. in fuga. Sed dum est in fuga non debet vendi. sed cũ fuerit reuersus r patefcõ vicõ ẽptori ne postea fiat redibitõ. ff. de ẑhibẽ. emp. qõ sepe. §. si q̃s amico. r. §. vl. r.

r Humane. si. s. c. p̃x. cum suis ẑcor. ibi posit̃

y Seruituti. est r alia rõ que assignat in fuis minorũ C. de admi. tu. l. ler que tutores. ff. de fideicõ. lib. eum q̃. § furiosi. ll

Questum est. dignitatum r ẽt p̃lendaz. s. de p̃b. maioribus. qõ est ẑciliũ turoñ. de quo hic fit mentio. r. xij. q. ij. alienatiões

a Non p̃nt. j. cũ vniuersor̃. r. c. cũ olim. nisi ⁊ fierz auctoritate sup̃ioris. e. de p̃b. iter cetera. r hic put sequit̃. b.

b Simonie. quia in spũalib⁹ vel spũalib⁹ annexz nulla pactõ vel conuentio dz interuenire. i. q. ij. ẽptio. r. s. õ pac. cum pridem. r. c. vlt̃. r in spũalib⁹ annexis vt iuspatronatus. s. de iudic. ẽpto. et. s. de p̃bẽnd. significasti. dic vt ibi.

c Uni loco. xij. q. i. mutatões. r. c. scias. r. c. omis q̃. r valet interdũ mutatõ loci. lxxi. r i. valet. b.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

AD qõnes ꝓuẽtuũ.ſ.tpaliũ. vñ admittiť cuz tpalib mutatõ qõ alr non fieret.j.e.c. vl.r hic ꝓut ſequitur

b ¶ Per ſe.i.ſeꝑatim ſine poſſeſſionib

c ¶ Queat.r ita ſpũale cum ſpũali ꝑt ꝓmutariſiť tpale cum tpali. De hoc dixi.s.de trãſac.ſuper eo.arg.xvi.q.vltť.memini.r.hoc auctãte ſuꝑioꝛis. ar.ff.de his q̃ no.i fa.furti.§.qui iuſſu.r cum indẽnitate vtriuſq;.r.q.ij.hoc ius.alꝫ non licez.e.de p̃b.maioꝛib.xij.q.ij. dia com.et.c.fine. alꝫ non.j.e.c.vl. Itez nõ q; ad hoc q; aliquid hẽatur tãq; bñficium non ꝑt er ꝓmutatõne puenire.q; eẽt munus a manu ficut nec trãſactõe.s.de trãſac.ſuꝑ eo Itẽ lz ꝓmutatõ locuz hẽat in ſpũalib⁹ non tenet empt̃o vel venditõ r ẽi õ q; nlla eſt empt̃o ſine p̃cio vt inſti. de emp.§.item pꝛecium.quod in q̃ntitate.r numerata pecunia ꝓſiſtit. C.de ac.emp.r rẽ. empti fides. qõ ñ eſt in ꝓmutatõne ff.de re.ꝓmu.l.i. lz vterq; eſt q̃ſi emptoꝛ r venditoꝛ.ff de edi.edic. ſciẽdũ §.emptoꝛẽ.lau.

d ¶ Inhibitum vñ videť ꝓceſſum ar.xxx.q.iij.q̃ ſpãlem.r.j.de ſpon.cũ apud.ff.de ꝓcura. mutus.§.i. de hoc dz.s.de tranſa.interpoſita

AD queſtiones ſaluandas r infra. Intelleximꝰ ex lr̃is tuis q; due ꝓuẽtuales eccie ſunt in tua dioc. cõſtitute quaꝝ vtraq; pochialem hz eccĩam: cũ poſſeſſionib⁹ magis alteri q̃ ſibi vicinam. Illis autem diſiderãtib⁹ permutare eas: cũ illaꝝ altera reſpectu melioꝛ ꝓuẽtuũ ꝓlꝰ abundet. r ideo ſibi poſtulzadiici certam ſummaz pecunie numerate. vt ſic ad equalitatem ꝓmutatõnes valeant puenire vtrum poſſit id licite fieri extitit dubitatum. r infra. Rñdemus q; cum de dictis pochialib⁹ eccleſiis p̃bſe qucatᵉ ꝓmutatõ celebꝛari. r in ꝓmutatiõe poſſeſſionum p ſe nõ ſit inhibitumᵈ ſi altera rõne poſſeſſionum alteri p̃ponderet: pecuniam poſſe refundi de ipaꝝ poſſeſſionib⁹ adinuicem: ꝓut viſum fuerit expedire: reſuſa certe pecunie quantitate poſſit ꝓtus ᵉ permutatõnis impi. tñ ſic q; illi ꝓtus nequaq̃ ſibi inuicem miſceanť

e ¶ Contractꝰ duo eñ erũt ꝓtus ñ ſe aliquo mõ tãgẽtes. tñ ſi vna villa ꝓmutaretť cũ alia ita q; vtraq; eccleſia eẽt acceſſoꝛia ad villas. bñ ꝓmutaretť cum vniuerſitate. ar.j.de iurepa.er lr̃is.c.cum ſcõm. ad inſtar fundi vocať. ff.de ſun.tu.l.i. C.e.n.l.ij. nec aliquid intellꝛeſſe ꝑcuz eccleſie ſicut nec p̃ciũ pecuĺ eſt cũ ſuus venditť cum pecullio.ff.de pecu. ſi ex duobꝰ.§.vl.r.l.ſe.lau.

f ¶ Olim ꝓfeſſus q̃ ꝓfeſſio ei p̃iudicauit.s.ꝺ cõfeſ.c.ij.r.iij. lz aduerſario ñ dz p̃iudicari.j.ꝺ adul. ſignificaſti.r.ij.q.v. interrogatum

g ¶ Cõſenſum.r ſic fuit pticeps ſimonie vñ debuit priuari dignitate illa s.eo.q̃ſitum

h ¶ Diffinitiuã.g̃ in ciuili cã alique ſunt ptes iudicij in ꝓſitentem fiĺr r in criminali.ij.q.i. nos in quẽq̃. nec ob. ff.ad.l.aquil. perinde. Nam nulle ſunt ptes in cogſcendo. ſed aliq̃ ſunt in pnũciãdo io. Sic ergo pz ex hoc.c.r.s.

eo.queſitum q; nulli p̃nt de iure ſua auctoritate adinuicem ſua bñficia ꝓmutare. vt.j.c.pr. Et illa poteſt eẽ raõ quia non ꝓhibit ꝓmutatõem qui rem alienam tradidit. ff e.l.i.§.vl.r ar.ad hoc.ff.de condi.cã data.l.vl. ſed bñficiuz non poteſt poſſidentiam q̃ꝑ ꝓprietas. q; nlls dñium dz habere ſui bñficij. cũ q̃ſi vſuario ecclia parant. ſed ecclia hẽ poteſt poſſidere ab alia eccia tãq̃ ꝓprietas. vnde poſſunt bñ adinuicem permutari. e. e.ad queſtiones. Item ꝓmutatio vicina eſt emptõi ff.e.l.vltť. r q̃ſi ſuccеſſit ꝓmutatõni ff.e.l.i. ſed ſpũalia emi vel vendi non poſſunt. j.ꝺ ſimo. querelaz. r i.q.i. q̃ ſtudet.b.

turꝰ rõno: ꝓponẽs q; ipe p̃poſitura ſine conditõe qualit̃ reſignauit. r poſt reſignatõnẽ predicti magiſtri archidiacõatum fuat aſſecutꝰ. r infra. Cũ ergo nobis cõſtaret q; ipe. b. ſuum preſtiterit permutatõi conſenſumᵍ. predictus ãt magiſter ſuum publice fateretur errorẽ r hunc p̃poſitura r illũ archidiaconatu curauimꝰ ſpoliare. ſuper hoc diffinitiuamᵇ contra eos ſententiam profe/rentes

i dem archi.r.p. ſancti ãdree colonien.

QUm vniuſoꝝ. et infra. Intelleximus.g. canonico tferẽte q; cum ipe r.l. clericus de permutatõne prebẽdarum ſuaꝝ inť ſe tractare ⁱcepiſſent: quaz vtilitatẽ vtriuſq;ᵏ immunere credebant: tãdẽ rõl. prebenda eiuſdem. g. cuidaz conſanguineo ſuo aſſignata: prebendam ſuam ei ſicut promiſit noluit reſignare. l. r infra. Cum igiť deceptisᵐ r non decipientib⁹ iura ſubueniant. lz ipi p ſe de iure nõ poſſẽt eccĩaſtica bñficia permutare. vt tñ ſimplicitatiⁿ venia tribuatur: mandamus quatenus ſi conſtiterit pretaxatum. g. taliť fuiſſe deceptum amoto a prebẽda ſua conſanguineo ipſius. l.

AD vniuerſorum ĩctare. qõ non licet a poſſeſſoꝛe plẽde vl̃ dignitatiꝫ. s. de plẽ. maioꝛib⁹. ſed ſuperioꝛ hoc facere põt s.e. queſitum. lẽr.

k ¶ Utriuſq; da altera alĩ magis vicina eãt vel alia conueniens cauſa ſimile. s. eo. ad qõnes. r. r.q.ij. B ius §. ſed et permutãe r.s.c.c.i.r.

l ¶ Reſignare. et ſic deceꝑit euz. vnde ei iura non ſubueniunt. vt infra dicitť

m ¶ Deceptus. Sic.e. de reſcrip. ſuper litteris. ff. ad vel/le.l.ij.§. verba. C.eo. ſi ſine quo. quia ſtultis non conſuetuit ſuccurri ſed errantibus. ff. de iuris r facti igno. l. vlti. §. ſi quis iue. r C. ſi mi. ſe ma. dix. ſi is. r.j. de vona. inť dilectos. l.

n ¶ Simplicitati. cui parcendum eſt. s. de reſcrip. ſuper lr̃is. r in auc. de inſtru. cau. r ſi. §. hec autem omia. ff. ſi q̃s in ius vo. non ierit. l.ij. ff. de eden. l.i. §. vl. r. ff. de iu. om. iudi. ſi quis id. §. voli. lxxvi. di. ranta nequicia. r. s. de tranſla. inter coꝛporalia. ſed de iure deberet. vterq; amittere ſuam prebendam. s.c. primo. r.c. queſitum. ſed non eſt verum q; alter renunciauerit Videtur tamen q; iſte. g. õ iure poſſit repetere ſuam prebendam. tum quia contractus talis reꝓbatus eſt. s. de prebendis. maioꝛibus. et. s. eo. queſitum. ergo poteſt venire contra. C. de agriĉ. et cenſi. quemadmodum. li. xi. tum quia non fuit res ſecuta prop̃ter quam data eſt. C. eo. titu. reb. laurẽ. Sed r. dicit q;

non pōteam ꝙ se repetere.ar.s.de renun. qō in dubijs
ꝛ sic continet gratiam.

Exhibita. ꝓpromissū. Et sic ꝑz. ꝙ ō re spūali pt
in arbitros cōpromitti.sic.s.de arbi. cū olī ꝛ.c.
Thingit.ꝛ.c.pe.

c Arbitrati.et
male put sequit.

d Spalia. q̄ tē
poralia cū spūali
bus cōmutari nō
pñt.s.e.ad qōnes
q̄ nec vēdi nec re
mi pñt.j.de fim.
q̄relā ꝛ ita nō per
mutari.sed cum
alio spūali bñ. vt
in.c.ad qōes.ꝛ.s
de trās.statuim⁹
sic ꝛ trāsactō ñ vz
dūm ō spūale ꝛ
ꝓ spūali.sic ꝛ per
mutatō.ꝫ fruct⁹
decimar bñ pñt
vēdi ꝛ locari.s.ti.
pri.c.q̄. ℞ ipz ius
neq̄.b.

e Secutuz. Et
sic ꝑz ꝙ arbitrium
nullū fuit ipō iur
q̄ cō formā iurz ꝓ
latū fuit de re spi
rituali ad tpalem
fics.ō ꝑfir. vtili ꝛ
iuncti examinata.ꝛ
sic si principale ñ
tz.nec accessoriuz
s.de elec. cū ꝛ.s. de
fo.ꝓpe. si diligēti
ēt si iuramētū ite
uenisset.vt ibi. C.
de legi. ñ dubiū. et
s.ō ñ. istru. iter di
lectos ꝛ. xvi. q. vū
lpe diximus. Sic
ꝑz ꝙ tpale ñ pōt
dari loco decima
rū. ar. ō. s. ō re. ec.
ñ alie. vt sup. vbi
vī ꝙ tpale possit
dari ꝓ decimis. ꝫ
ibi solui. Et hac
dere. ſ. soluī qō q̄
multū occurrit ō facto. Q. ñcꝫ aliq̄ volūt certas posses
siones tradere q̄ ad ꝓprietatē ꝛ vsufructū eccl̄ijs quib
tenēt soluere decimas possessionū suaꝝ. vt sic alie pos
sessiones libere remaneāt ab exactione decimaꝝ. ꝑz ꝙ
hoc fieri ñ pōt. ꝛ hic idē habuim⁹ in antiqua cōpilatōne
de decimis intellexim⁹. quenon debuit remoueri

In finatione gageria .i. pignus siue feuduz.
est vulgare theutonicorum

g C Immunis. in hoc casu ꝓmittit eccl̄ie
fructus ñ cōputari i sortē vt res illa citi⁹ per
ueniat ad eccl̄iam. si. j. ō vsur. c. i. ꝛ. c. ꝺ̄ḡstus. ꝛ in alio ca
su ñ cōputāt fruct⁹ in sortē. vt. j. e. ti. ō vsur. salubrit. Sz
q̄d si velit fuitre eccl̄e. ad ꝺ vt cōputaret fruct⁹
i sortez dico ꝙ in ꝺ casu ñ ē audiēdus. io

vī q̄libet alio illicito vētōre
eā restitui faciatis eidem
Greg. ix. betoñ ꝛ fugie. abba
tibus.

Exhibita nobis abbatis
ꝛ conuētus sancti marti
ni de pānonia petitio con
tinebat. ꝙ cū sup cā q̄ ik ipos
et vna pte ꝛ ꝓpositū albeñ. ex
altera sup quibusdā decimati
onibus vertebat ad. c. capella
num nēm tunc in vngaria cō
morantem nostras litteras i
petrassent. ipe ac magister. ñ.
in q̄s vtrinqꝫ tāq̄ in arbitros
extitit cōpromissū[b] arbitrati[c]
fuerint. ꝙ si dictus ꝓpositus
obtineret. x. milia sol. regaliū
a rege vngarie concedi mona
sterio memorato. ipi ab earun
dem decimationum petitione
cessarent. ꝛ infra. Quocirca
mandamus quatenus si vo
bis constiterit de premissis cū
pmutatio de spūalibus ad tē
poralia[d] improbet. predictum
arbitrium ꝛ quicquid secutū[e]
est ex eo vel ob id. irritum de
cernatis.

De feudis.

I nno. iij. marienſi epō.

Affinatione
presentiū de
claramus. ꝙ
gageria[f] quā
ō feudo eccl̄ie
tue ab. m. dignoſceris recepiſ
se a te potest libere detineri.
fructibus non cōputatis i sor
tem. ita videlicet vt q̄diu fru
ctus illos cepis in sortem mi
nime cōputandos. idem. m.
a seruitio in quo tibi ꝛ eccl̄ie
tue pro feudo ipo teneturꝫ in
terim sit immunis[g].

Idem med. ola. archiepo

Ex pte. t. nostro ap̄latui
relatū. ꝙ sepius du
bitasti vtr cū cōtingit
vasallū tuuz decedere ꝛ ad te
feudū ipi⁹ redire feudū[g] eius
alij liceat tibi dare. q̄uis iura
mento tenearis astrictus nō
infeudare de nouo ro. pon. in
cōsilio. Adhuc si vasallus tu
um feudū alienare[h] contingit
an ipi⁹ filiū vel cōsanguineum
eisdē feudi cōsortē[i] de ipo va
leas inuestire[k]. Alia quoq̄ du
bitatio continebat. vt cū feu
dū alienatuz repereris. quod
per te facile recuperare non po
tes. vtrū possis alicui laico in
feudum illud concedere. q̄ et
illud recuperet ꝛ in feudum p
eccl̄iaz recognoscat ꝛ infra. In
primo ergo casu feudum dece
dentis libere si videris expe
dire concedas. atq̄ in secun
do filium[l] vel consanguineuz
alienantis inuestiens. In ter
tio feudum alienatum pote
ris ei licenter cōcedere. p. quē
ipa eccl̄ia valeat rehabere.

vtē vsq̄ ad vitā feudatarij. j. ō dōa. ik vi. ꝛ vr. nup. io.
h C Alienare. si vasallus alienat totū feudū l' maiorē
ptē pdit feudū. ꝛ dñs a quolibet possessore pōt illud re
uocare. Si vo minorē ptē ei⁹ dat in libello vel obligat
pignori dūmodo remaneat in seruitio dñi. ꝓpter ō nō
pdit feudū. vt in
li. feu. q. mo. feu.
amit. ſ. q̄. ꝛ. iij. ꝛ.

i C Consortē. q̄si
iure accrescēdi. ff
ō vsufr. accrescē
do ꝙ totū ti. ꝛ i li.
feu. qui. mo. feu.
amit. ſ. preterea

k C Inuestit. vi
debatur ꝙ non.
quasi delictū alie
nanti feudum sūi
licentia dñi respi
ceret ꝛ h⁹ cōsortē
vel filiū. vel illud
mouebat quēstio
nem. quia videba
tur sufficere vt ha
beret iure succesſi
onis nec esse ne
cesse eum inuestiri
re. Jo. g. ꝛ. r. dice
runt ꝙ qui alie
nat feuduz tenti
no incōsulto. ius
feudi perdit. ꝛ cō
sanguine⁹ non hz
ius in illo. vt i li.
feu. si clientulus
ꝛ in constitutiōe
federici imperia
lē. ſ. igit habito ꝛ
filio. ꝛ tñ eps q̄si
cramēto tenet ñ
alienare bona ec
clesie de nouo sūi
licentia pape. dat
potest tali consor
ti feudum illud ñ
obstante sacramē
to pstito. q̄ alīs
est alienare de no
uo ꝛ alīs antiquū
ꝓcedere. ar. j. ō iu
deis ꝓsuluit. ꝛ ff.
de no. opis nun. l. i. ſ. opus nouum. j. de dona. per tuas
xviij. q. i. achatius. ꝛ. xij. di. preceptis. r.

l C Filium. videtur ꝙ ob delictum patris non deleat
filius feudum amittere. argu. ff. de in ius vo. adoptiuū
in fi. ff. de decu. l. ij. ſ. nullū. ꝛ. ff. de lv. damna. cum ratio
naturalis. i. añ. ſ. si plures. ꝛ arg. ff. de lv. liber. queritur
ꝓ ꝛ contra. ꝛ C. de quēstionibus diuo. ff. de iurepa.
cura. argu. contra. ff. eo. ti. l. qui contra legem ioan. De
hoc sare debes. ꝙ si vasallus itra annū ꝛ die inuestitu
ram feudi ab hēredib dñi ñ q̄sierit. l' dño petēte iuramē
tū fidelitatis tertio cōmonit⁹ ñ pstiterit vel aliquā fel
lomā ꝺ tenorem iuramēti fidelitatis fecerit pdict⁹ feu
dū ꝛ reuertitur ad dominū. Si vero aliquid graue ꝓtra
dñm perpetrauerit. puta fratrē eius vel patrē interfece
rit vel aliud graue. si feudū ex̄t paternū. amittit illō. ꝛ ñ

ad dñz. sz ad ꝓfendatorios suos ytinz vt li. feu. q. mo/ feu. amit. §. vl. sz ad filios illi⁹ nō ꝑtinet. t.

Nullus ꝑsbyter. librū ñ ꝓhibet obligari. q̄si sacrū. qz ñ bñdicūt libri. sz iō qz exq̄ fuerūt in sacro vsu ad man⁹ laicoꝝ vēit ñ vebēt. ō ꝯ. d. i. ligna altarz. pal la vestimēta i fcā vt eodē mō ꝓhibeāt obligari liber. vt aliz fiāt ꝓhibēt alie res ecclie. nisi in casibz necessita tis. s. ō re. ec. alie. vel ñ nulli. vt hic ꝑz b¶ necessitate. q̄ erit illa necessitas puta si prochiani illi⁹ ecclie capent xp̄m. q. ū. fiāt oīno. t ꝑ pauperibz alēdis t cōfitentibz. xp̄m. q. ū. aut hz. t cā captiuitatis ꝓnit. vt i auc. ō ñ alie. re. ec. §. his aūt penis col. ū. sz ꝯ vt ¶. que res pig. ob. ꝓf. l. iij. t. ff. e. ti. l. i. §. eā rē t. ff. ō pi. sz q̄ō. §. qō ēptio nē. a ꝯrio sensu. sz canones ꝓualēt. g.

Lator ꝓn tiū. let. ¶ ō ac. t ob. ees. t ¶. q̄ res pig. ob. ꝓf. q̄ filios. ff. de leg. i. l. senat⁹. §. vl. in auc. vt nulli iud. §. qz bo col. ix nisi in casibz vt q̄ ab hostibz vtinet ¶. de. cap. t postli. re. l. ab hostibz. t. l. vl. pater eni pōt filiuz obligare qñ qz. qñ t vēdē pōt in marima necessitate. ¶. de ꝓhib qui fi. distrar. l. ū. Itē er ꝯsensu libe ra ꝑsona obligari pōt. ſ. in obli. vt. s de iureiu. er referi pro. als ordiariū est. vt qui bonis cedit liber vadat quo vult. ¶. qui bo. ce. possunt. l. i. t. j. de solu. odoardus. ala

d ¶ Adiudici. i. adiudicari q̄ō vez est si bonis cedat. als⁹ i carcere detrudat. ¶. q̄ bo. ce. pos. l. i. i. rñ.

Ex ꝓnūtiū. necessitate. si ꝑ sua necessitate obliga/ nit. nō tenuit obligatio. ar. ¶. si res alie. pig. da. fue. curator. t ¶. q̄ res pig. ob. ꝓñt hȳ filios. qz ñ obligant nisi q̄ ꝺs de rebus suis obnoxia facit. Quare ꝑ ꝑcipit. q̄ bres luat. cū eccl'a libere a creditore possit repetere. t. q. ū. hoc ius. §. qui vero res. s. de re. ec. alie. vl ñ fiāt ꝑsbyteroꝝ. forte de fcō. qz nisi recolligere ecclia re/ bꝛe ñ posset. l' voluit hic papa creditori ꝓspicere. qz al's ab hꝛede ꝑsbyteri suū debitū ꝓsequi ñ potuit. l' ē i optōe.

De pignoribus t alijs cautionibus.

Ex concilio remen.

Nullus ꝑsbyter pre sumat calicē vel pa tenā vel vestimētū sacerdotale aut li/ brū ecclesiasticuz tabernario vel negociatori aut cuilibz lai co vel femine in vadium dare nisi iustissima necessitate b vr gente.

G reg. iij. exon. episcopo.

Lator ꝓntiū. t ifra. ¶ ex hȳ. vt bō liber ꝑ debi/ to nō teneat. t si res de fuerint que possint ꝓ debito adiici⁹. A lex. iij. episcopo exonien.

Ex ꝓnūtiū latoꝝ insinuatō ne accepim⁹ q̄ sacerdos ecclie ō offi. calicē argē teū t medietatē vm⁹ breviarij eiusdē ecclie ꝑ sua necessita te pignori obligauit. t ea moꝝ te ꝓuētus minime recollegit. Cū q̄ñ indignū est. vt eidez ecclie res sue ꝑsertim q̄ sacris ministeriis deputate sūt. talr debeāt deperire. mādam⁹. ꝯte/ mus si verū est q̄ō asserit. filiū ei⁹ q̄ ex successione⁸ ipi⁹ patri/ monij ius ꝺz obtinet. mōeas t cōpellas vt ea recolligat et restituat ecclesie memorate

I nnocentius tertij⁹. g. subdia cono nostro. t. p. canonico pi sano.

Ex concilio remen.

Nullus ꝑsbyter pre sumat calicē vel pa tenā vel vestimētū sacerdotale aut li/ brū ecclesiasticuz tabernario vel negociatori aut cuilibz lai co vel femine in vadium dare nisi iustissima necessitate b vr gente.

G reg. iij. exon. episcopo.

Lator ꝓntiū. t ifra. ¶ ex hȳ. vt bō liber ꝑ debi/ to nō teneat. t si res de fuerint que possint ꝓ debito adiici⁹. A lex. iij. episcopo exonien.

Ex ꝓnūtiū latoꝝ insinuatō ne accepim⁹ q̄ sacerdos ecclie ō offi. calicē argē teū t medietatē vm⁹ breviarij eiusdē ecclie ꝑ sua necessita te pignori obligauit. t ea moꝝ te ꝓuētus minime recollegit. Cū q̄ñ indignū est. vt eidez ecclie res sue ꝑsertim q̄ sacris ministeriis deputate sūt. talr debeāt deperire. mādam⁹. ꝯte/ mus si verū est q̄ō asserit. filiū ei⁹ q̄ ex successione⁸ ipi⁹ patri/ monij ius ꝺz obtinet. mōeas t cōpellas vt ea recolligat et restituat ecclesie memorate

I nnocentius tertij⁹. g. subdia cono nostro. t. p. canonico pi sano.

ecclie. vtz velit alienātē l' recipiētē ꝓuenire. xp̄m. q. ū. siq̄ ve rebꝰ. §. siquis q̄libet ala. t. ¶. si tu. l' cu. l. ēt. t. l. vl. ad in star minoris. vt ibi dicitur. ler.

f ¶ Filiū de matrimonio natū añ clericatū.

g ¶ Ex successione. ex fcō defuncti ꝓueniūt hꝛedes. ¶. de cuic. l. si pentes t. xp̄m. q. ū. eps q̄ filios. t qz pr ei⁹ tu tor ecclie fuit hꝛes tenet insolidū. ¶. de hꝛe. tu. l. vl.

Filoros. ob ligat. eo ꝓ si fiderato qō ille ꝯdētes agebat. ff. de ꝺb. ob. etū q. qz ñ qō scripti ē. sz qō gestū ispicit. ¶ pl⁹ va. qō agi. q̄ qō si mu. ꝓci. l. q. t iij. t. j. q̄ fi. sint le. per tuas.

i ¶ Heredū. i. filios ei⁹. qz ñ ōz hꝛe ditas viuēti sz des functi. ff. de hꝛ. l' ac. vē. l. i.

Iz ¶ Annos. cuz ꝯct⁹ sub hac forꝝ ma celebrat vt liceat ēptoria a ꝯ ctu discedere si ēpt tō displiceat sibi. tūc vsq̄ ad. lx. di/ es ꝑ emptor a ꝯ ctu discedē t ñ vlt nisi ꝺ dictū fit. q ꝙcūq̄z velit possit recedēa ꝯctu. ff. ō edil. edic. q ꝙ si no/ lit. §. vl.

Ello vos credimus scie dono vigere. t ifra. Hāc itimastis nobis: q ꝙ cāz q̄ ꝺtiſ iter. h. t. b. filios. g. de co/ sa ex vna ꝑte t. g. filiā. t. t hered tes ipi⁹ ex altera sup q̄bus idaz tris ꝑfatis ꝑsonis ꝑ. xp̄iij. libz pignori obligatis⁵ vobis du/ ximus cōmittendā. t ifra. Ex ꝑte predicte. g. t hꝛedum⁴ ei⁹ fuit ꝓpositum terras quas iō h. t. b. repetebant ab eis. non esse pignori obligatas sed pu re venditas. sicut in instrumē to cōfecto erinde cotinebatur Prefatus⁶ vō. h. ꝓ se ac fra/ tre suo firmiter asserebat ter/ras non esse pure venditas. sz pignori obligatas. cū vēditō ni ꝑdicte talis fuerit adiecta conditio vt si a tempoꝛe ꝯct⁹ vsq̄ ad duos ꝓximos annos⁷ ꝑfato. t. emptio displiceret⁸ g. pater. h. abinde vsq̄ ad an/ num. xp̄iij. lib. perceptis fructi bus computatis in ipis dare deberet. Verum quia ābigit⁹. vtz pura⁹ sit t absoluta ven ditō. an ꝑfat⁹ ꝓtract⁹ pign⁹ⁿ debeat iudicari. rñdem⁹. q ꝙ/ liscuq̄z fuerit intētio ꝯbentiū t ex forma ᵒ contractus vendi tio non appareat cōditōnalis sed pura cuius ꝙ ꝓditōez ꝓpos/ sit resolui. ex duobus tamen q̄ in pacto fuerint exꝑssa. vz q ꝙ fructus percepti ᵖ deberēt i soluēda pecunia numerari. et q ꝙ vltra summā ᵏ receptam. xl

l ¶ Dipliceret ff ō rescin. ven. si cō uenerit

m ¶ Pura. i. certa ꝺbis. s. vt a ꝺbis nō recedat. l.

n ¶ Pignus. s. mēte ꝯbentiū cōsiderata lau.

o ¶ Ex forma. Formatā inspiciēda ñ est. erq̄ constat de ꝯctu. ¶. pl⁹ valere qō agi. l. i. t. q̄. Si ât dubiū eēt stā i dū ē scripture. ff. ō ererci. ac. l. i. §. si is q̄ nauē. l.

p ¶ Per ꝺdictoꝝ. ¶. de edi. edic. si ꝑdiū. ff. de ꝯhē. ēp. l. iij. ff. de le. cō. l. i. ff. in diē adiec. l. ū.

q ¶ Percepti. hoc vident⁹ pn⁹ facere ꝑ ipō q ꝙ ꝓtract⁹ vsurarius non fuisset. sed hoc fuit contra naturā pacti. qz si aliqs rēvendit eo pacto q ꝙ quandocuq̄z ꝑciū resti tuerit. rem ipam recipiat. emptor lucratur fructꝰ perce/ptos quousq̄z pecunia recipiat. ¶. de pac. inter ēp. t vē. si fundū. Ethdeo presūptio erat ꝯ istū. sz dic q ꝙ ñ fuit vē ditio sz pign⁹. qz in pignore ꝓ putāt fructꝰ. sz i vēditōe ñ

cõputãt.vt.s.ꝺ re.ec.alie.l'ñ ad nr̃az.ꝛ in legiꝉ ꝓdictis qr̃iste creditor vsurarius erat ‖putãt.

r ¶ Sũmã fiunt exp̃sse vsurarium.riũ.q.iũ.pleriqꝫ ꝛ.c.

s ¶ Presumit. Syn̄ q hoc nõ vetat obstare ẽptori. q aliq̃d vltra recipiat.exq̃ fructꝰ ꝓceptos cõputat ī pecunia recipiẽda. nã papiẽdo fructus suos fac̃.ff.ꝺ ī diẽ adiec.l.ij. Ñdeo vr̃ẽ.si tñ tẽ eos restituẽ.ff.de ī diẽ adiec.itẽ qꝺ dictũ ẽ.ꝛ bene ẽ.qñ aliꝰ ẽptor meliorẽ cõditõz attulerit io.

t ¶ Cõsueuerit. ita er q̃litate psone p̃sumit̃ tal' ꝺ̃ crusi fraudẽ vsuraꝝ facꝰ. Itẽ pt dicta ī Petrobi pẽa apponit̃ q̃ exigit legitimũ moduꝫ vsuraꝝ.ff.ꝺ ac.ẽp iulian'.§.idẽ.ꝛ.¶ de vsur.cũ allegas ꝛ ẽ fil'e. vbi p̃sumit̃ ꝺ̃ aliquẽ er eo qꝺ facẽ ꝓsueuit vt.ff de pig.ac.l.vl' vni uersoꝝ.ff. ꝺ vsurꝫ q̃ semisse.§.i.ꝛ.ff. ad mace. itẽ.§.qꝺ ꝺr ꝛ de leg.iũ.nũmis ꝺicisticte.io.

Exlr̃is.imicitias. ꝛ ẽ fil'e.qꝛ eractio ꝛ solutio pñũ ñ mina icõmoda hꝫ.vt.ff.fami.lꝫ.plane.

u ¶ Viro dedisse ꝺ vnoꝺ stare ꝺz ẽpta.s. fuerit dos q̃ alꝰ ñ pt fieri restitutio ip̃i⁹.et q ille.R.aliq̃ possideret de bõis mariti illi⁹ mulieris vt eatenꝰ condẽnetur.

v ¶ Fauoꝝ. q̃niã mr̃ p̃ferẽ oib⁹ creditoribus.q̃ habẽt p̃sonales actiones l'q̃ habẽt tacitas hypothecas q̃tũ ad dotẽ.sz ñ quo ad donatiões ꝓpter nuptias.¶.q̃ po.i pig.ha.assiduis.sz ñ p̃ferẽ creditoribꝰ hñtib⁹ exp̃sas hypothecas.nã fiscus fil'e hꝫ priuilegiuꝫ cũ muliere.¶.ꝺ priui.fis.q̃uis.ꝛ fiscus ñ p̃ferẽ prioribꝰ creditoribꝰ hñtib⁹ exp̃sas hypothecas.ff.q̃ po.i pig.ha. si pignus.g̃ nec mulier p̃ferẽ eis. p̃cipua ẽ.n. causa dotis ff.so.ma.l.i.io.

z ¶ Maleficiũ. ꝓpter maleficiũ viri mulier puniri non ꝺr.¶.ꝺ dona.inter vi.ꝛ vr.res vroris.ꝛ.¶.ne.vx.p marito.l.ij.ꝛ.¶.ad.l.iul.maiesta.q̃s q̃s.§.vrores.ꝛ.¶.de bo. ꝺ.s. fiq̃s ꝛ auc.dona.nec ẽt ꝓpter delictũ patris.¶.so.ma. l.ij. nisi in casu.¶.q̃. mo.pig.fa.ꝺctra.satis.b.

a ¶ Obligata. Hoc p̃uilegiũ dotis.q̃ oia bona mariti sol'.deberẽt p̃solui.ꝺ̃ ip̃m ẽptorẽ p̃sumit̃ delemẽter. p̃sertz cum vsuras consueuerit exercere. ¶ Idem episcopo aquinati.

Exlr̃is. f.t. accepim⁹. q cãm q̃ dam⁹ it̃ ir.r.ꝛ.a. mulierẽ tibi duxim⁹ cõmittẽdã.ꝛ ifra. Diq̃dẽ ꝓbatũ ẽ. q ꝓ facinore a marito p̃dicte mlieris cõmisso eo fugã petẽte tã frater mariti p̃fat⁹ vz.r. q̃z ipa mulier.lz minus iuste a regio iusticario capti fuerint. ꝛ de ip̃ius mandato bonorum omnium delinquẽtis facta ꝺistractio ꝛ soluta pecunia mercatori. qui a marito mulieris vulneratus fuerat ꝛ reb⁹ ꝓ prijs spoliatus. sed q̃dã possessiones illi⁹ penes eundẽ.r.remãserãt. q̃s idẽ de mãdato curie retinuit soluta ꝓ eis pecunia predicto mercatori. qz emptor alius ꝓpter possessionũ inimicitias ñ extabat. ꝓ vo mlieris estimatiõz dotis instantius petebat sibi restitui. vel in possessiones que mariti fuerant ex officio delegationis induci. ꝛ infra. Mandamus quatenus si tibi constiterit ex his q̃ in p̃tia tua fuere ꝓposita ꝛ probata. quod mulier dicẽ viro x dedisse in dotem. ꝛ p̃dictũ.r. de bonis fratris aliqua possidere. cum mulieribus fauor⁹ multꝫ in recuperãdis dotibus debeatur. ꝛ cautum sit i iure. q ꝓpter maleficium viri mulier remanere non debeat indotata. cum etiam bona viri mlieri sint ꝓ dote tacite obligata a. cum suo onere b transierint ad quẽlibet possidentez r. predictuz eidem mulieri ad restitutionem dotis eatenus condemnes. quatenus de bonis fratris sui prefati noscitur possidere.

Idem. R. de mõte fortino.

Cum ꝺ̃. g. ciuẽ anaginẽ sup̃ q̃busdã possessionibus q̃s q̃ndã pat' tuꝰ. l. de saul. ꝓ certa quãtitate pecunie obligarat. ꝛ ip̃ius creditoris hæredes p̃dicto. g. pignorauerant. mouisses. in nostra presentia questionẽ legitie. ꝓbauisti. q ex earũ ꝓuentibus tantũ fuerat tã ab eodẽ. g. q̃z ab alijs qui eas tenuerant a tpe quo fuerant obligate pceptum c q fructꝰ d sorti poterãt adequari. Nos igit̃ attẽdẽtes q in talib⁹ ꝓceptio fructuũ in solutiõe sortis accedat. cũ fm canõicas e sanctões fructꝰ restituti. ꝛ in sortẽ debeãt cõputari. ꝛ ꝺsiderãtes ẽt. q possessiones ipe iam extenuassent f penitus totum onus ꝛ debitum anullassent. ipsas tibi restituendas g esse decernimus. ꝛ te p nũcium nr̃m in possessionem induci fecimꝰ corporalẽ Idẽ.

gaudent. q̃ et tes ecc'lie. xvi.q.i. fil'e ficut ꝛ res tutoris pupillo. ¶. in q̃b⁹ cau. pi. ta. ꝺ̃. si mr̃ hoc priuilegiuꝫ ñ habent mulieres que catholicam ñ percipiunt cõmunionem. ¶. de hær. l.i. ꝛ auc. ibi signata.

b ¶ Onere. si. infra. de dec. pastoralis. ꝛ.c. cum nõ sit in homine. xvi. q.i. siquis laicus. ¶. de distrac. pig. si debitor. ¶. q̃b⁹ mo. pig. ta. ꝺ̃. l.ij. ꝛ.iij. ꝛ.ff. de cõtrahen. emp. l. alienatio. ff. de pac. ĩter debitorem

Cum ꝺ̃. p ceptum. mo ꝛ q ꝺ percipi potuit cõputandum est. ¶ de partu. pig. ꝛ oĩ causa. l.q̃.

d ¶ Fructus. fructus intelligũtur qui supersunt deductis expensis. ¶. de fruct. ꝛ lit'. expen. l.i.

e ¶ Canonicas. infra de vsur. quonjam. ¶. de pig. act. l.i. ꝛ.q̃.

f ¶ Computari. nisi in casibus. s. de feu. c.i. ꝛ.j. de vsu. c.i. ꝛ.c. conquestus. ꝛ.c. salubriter

g ¶ Extenuassent. non enim potuit primus creditor in plus obligare pignus secundo creditori q̃ ei fuerat obligatum. infra de dona. inter vi. ꝛ vxo. nuper. ꝛ.ff. de reg. iur. nemo plus. ꝛ.ff. de vsufruc. quod nostrum. ꝛ infra. de iur. pa. q autem in fi. ar. contra. ff. de acqui. re. do. non est nouum. ꝛ.

h ¶ Restituenda. teneretur nĩ creditori pignoraticia actione. si pignꝰ ꝺterioratum fuerit. ¶. de pig. ac. l.q fideiussor. ¶. de pig. act. l.q fideiussor. ꝺ̃. si mihi. §.i.

Significante.recolligeret.i.redimeret.

a ¶ Comissorie.Sic pactū legis comissorie fit b mō.vēdo t fundū t.cianū certo pcio, puta.x. pacto tali adiecto. q si vsq ad mēsez ñ solueris.x.fundus sit inēptus.qō hoc pure vēditū ē pōt sub ꝺditōe resolui ē i ptāte vē ditoris vtrū velit vēdit ōz t solui.qz istō pactū vēdito ris cā apponit.ff. de lege cō.l.i.t.q. ar.ō.q fit ꝺditōa lis tal' vēditio.ff. de pig.si fund⁹.t. ff.ō ꝺhē.ep.l.fi.i. tñ. Sz ibi potiꝰ ꝺditōnal' vēditio ꝺhē.sz pactū istō legis cōmissorie i pignoribꝰ ꝓbatur.p.l.C. de pac. pig.l.i.t.iq.vt dic hic.

b ¶ Certū. gñ ñ putat dño malicia nūcij l'pcuratoris.si mō credebat idone⁹.vt hic vī.t.ff.cōmo. argētum.sic.C.q pretu.cū a mīlv.ar. ℨ.s.ō of.ō'le.cum oli.t.ff.ō pscri.xbis.apud.§.vlt.t iq.q.vq.i grauiꝰ io.

c ¶ Si ē ita.ar.q iuramentū ℨ legē factū fuādū ē.q si diceret si ñ est ita fuabit iuramētū ꝺba ista.si ē ita refe runt ad id qō dic p cū q certus mumitū ꝛc.ar.ℨ.s. de fo cōpe.si diligenti in fi.vbi de hoc.

d ¶ Juramēto.ar.ℨ.s.de iurein.cū ꝺtingat.ibi sol.i fi. magne notule

Quom cōstet.successisse.s.er testamēto filiū.qz si ab intestato decederet t filiꝰ ñ habuisset descendētes parētes in totū succedūt fm tenorē illaꝝ auc. C. ad tercull'.auc.defuncto.t auc.in successiōe.t et i auc.de here.ab intesta.veni.§.ꝺsequēs.t.§.i t.iq.col.ir.vñ sūpte sunt auc.C.ō his q ab intesta.defe.auc.in successione

f ¶ Idoneā.noie cautōis nnda ꝓmissio itelligit.C.de ꝟb.sig.sācimꝰ.Iz cū addit idonea l'sufficiēs pignoratitia vl' fideiussoria itelligat.ff.mā.si mādato ticiq.§.vl.t.ff. de fideicō.lib.iiq.§.adūci.t isti.ō re.dun.§.vēdite.Et sic in casu isto pignora l'fideiussores dant.sic.s.de sequest. ad hoc.satisdatōz desiderat hec cautio ad arbitriū boni viri.C.de vsu.l.vsufructu ꝺstituto.Et hec cautio ñ pōt a testatore remitti.C.e.l.i.t.C.vt in pos.lega.scire cū fa uore heredis sit introducta.sed ipe heres potest remittere.ff.ad.l.fal.potest.

g ¶ Utat.vsufructꝰ ē ius vtēdi fruēdi rebꝰ alienis salua rez substātia.ff.ō vsufr.l.i.t est ius i corpore q̄ sublato ipm tolli necesse ē.ff.e.l.iq. Et iō ōr de rebꝰ alienis.qz res sua nemini seruit.ff.de seruitu.vrba.p.l. iure cōi.et ff.si vsufru.pe.l.vti frui.in prin.

g ¶ Utat iō ōr ad dīaz vtil' dñiq̄ qō i rebꝰ alīs habet vt ē cohiteora t feudatan⁹ q̄ habent vtile dominium.

h ¶ Fruat.ō ōr ad dīam nudi vsus.qz min⁹ ē i vsu q̄ in vsufructu.insti.ō vsus habi.§.min⁹.t clerici pñt dici vsurarq.qz nec pñt vendere nec testari nec tnare.sz vi ctu tm̄ t vestitu ꝓcti eē debēt vt.t.q.iq.episcop⁹ hēa t.h

i ¶ Rerum.i.ne in totum pereat substantia.vnde tenetur reficere edes qm̄ ad eum omnes fructus ptinent ff.de vsufruc.le.l. vsufructu legato t.l.hactenus alꝰ est.§.illius pdicte legis.t.C.e.ti. eus ad quē vñ.caucio prestatur.

creditori. mādam⁹ q̄ten⁹ si ē ita.pdictū creditorem.vt sorte contentus pensionibus pignoris cōputatis in eā illud p fato.t.omni dilatione postposita resignet pacto tali vel iuramento ᵇ nequaq̄ obstante cen.ec.cogatis.

6 Neg.ir.

Quom constet.i.mulierē vxorez ogerij q̄ ad vsufructū filio suo successiſ se ᶜ i bonis.q̄rū.ꝓprietas ad.m mulierē vxorē.c.dignoscit pti nere.mādam⁹.q̄ten⁹ eā cautiōne idoneā ᵈ exhibendā q vtatur ᵉ & fruatur ᵇ salua rez ᵗ sub stātia in rebꝰ ꝺmobilibꝰ ᵏ.q̄ vsu nō ꝺsumunt ad arbitriū boni viri ˡ pecuniā ᵐ vo siquā habuit vel habebit ad estimatōz bonoꝝ.q̄ consumūtur vsu t i hereditate inuenta fuerit i morte sua dicte mulieri vel hꝛedibus eius restituat.per cen.cc.

l ¶ Jmobilibꝰ hec aūt cautio iē ponī debet siue resit mobil' siue immobilis siue soli. vt hic.t.ff. vsufr. quēad.ca.l.i.t apellatōe mobiliū ēt sese mouentia cōmentur.ff.de ꝟb.sig.mouentiuz t arbitrio boni viri ꝓstare debet vt hic dic.t.C.ō vsu fruc.l.vsufructus ff.e. item si fundi Et continet cautio ista duas cautelas.vnā de vtēdo fruendo arbitrio boni viri.aliam de restituendo finito vsufructu.ff.vsufructu.quemad.ca.l.i.i.ñ.t §.hec stipulatio. Quando q̄ tamen remittitur hec cautio.cū certum est ꝓprietatē redire ad vsufructuarium.ff. vsufructu. quemad.c.l.si vsufru.§.plane. Item in fisco vsufructuaria.ff. vt.leg. seu fideicom.causa caue.l.i.§.si ad fiscum. Item cū vsu fructus ꝑtinet ad patrem in rebus filiꝰ.C.de bo.que liber.l.vl.§.hec proculdubio constituitur autem vsufructus in fundo rustico t in edibus t in seruis t ceteris rebus.scilicet gemmis annulis libris.ff.e.sed et siquid.§. i.t.iq.t.l.statue.et.l.item si fundi in princi.§.i.t.l. iq.§. i.t.i.responso

l ¶ Viri.i.iudicis.ff.de verbo.oblig.continue.§.cum ita

m ¶ Pecuniam. Jn his vero que vsu consumuntur. ꝓprie vsufructus non potest constitui.quia neq̄ naturali iure quia non potest esse salua rei substantia.neq̄ ciuili.quia ita dantur vsufructuario.vt fiāt eius.recipiunt enim vsufructuz.puta vinum oleum frumētū t cōsilia. Item pecunia numerata.que assidua permutatione t commutatione constituitur.insti.de vsufruct. §.constituitur.t.ff.de solu.si nummi alieni. vtilitatis tm̄ causa constituitur vsufructus vel quasi vsufructus: quia ille cui dantur hmōi res.satisdat de tanta pecunia restituenda vel estimationem aliarum rerum vt hic dicit.t insti.de vsufruc.§.constituitur. t.ff. de vsu earum rerum que vsu cōsu.l.i.iq.t.iq.t.l.si vini.t finit̄ morte fructuarij t capitis diminutione.vt.l.predicta si vini.maxima t media.insti.e.§.finitur

a ¶ Cõpellas. ſed ſi ñ põt ſatiſdare q̃d erit. dicũt q̃daz q̃ ſufficiat ſi iuret. in auc̃. vt nulli liceat hr̃e loci ꝺſerua. tor̃. §. ſi ꝺo crimẽ. ar. 2lxo. dicit q̃ ñ hꝫ alæbit vſufructũ ff. de vſufru. le. vroꝛi. lꝛr.

Clericꝰ. inſeruiẽs. Et frequẽtiã tenotat. l' ꝛeꝛ

Oẽ q̃ clericꝰ fiõ iuſſ ñ ꝺz. ri. q. i. req̃dem vbi õ ẞ. ſi ñ fide iuſſit tz. j. c. pr. t. c ꝺſtitutꝰ. ſicꝛ regulares fideiuſſere ñ tenent. ifra. j. e. qõ quibuſdã

Peruenit. ñ ſoluẽtibꝰ. Primo fuit in optõe creditoꝛis quẽ rel let prio cõuenire principal' ẽ l' fideiuſſoꝛẽ. ¶. õ fidei. iuren. ſo vbi coꝛrigit illõ p auc̃. q̃ q̃diu principal' inuenit fideiuſſoꝛ ñ moleſtat'. ¶. e. ri. auc̃. põte. niſi ipẽ deiuſſoꝛ ſnũ ciauerit huic iuri ¶. de duobꝰ re. ſti pu. auc̃. hoc ita et huic iuri ſnũciãt fideiuſſoꝛes t cõ ſtitutõni diui ha dꝛi. q̃ ẽ. ¶. de ꝺſti. pcu. diui hadriani. t huic iuri iſte clericus fideiuſſoꝛ renunciauit

d ¶ Diſpendiũ. ut. officiũ ſuũ nlli ꝺz eſſe dãnoſum ff. õ fur. ſi ꝺuꝰ cõſil §. qõ ꝺo. iiq̃. q. iij. §. vẽturie t. ff. ad vell'. l. ij. §. i. ff. quãd. teſta. ape. ſz t ſiqs. ff. q̃by er cau. ma. l. videlz. t. ij. q. vl. ſ̃ ẽt placuit. ſic. s. de renũ. ſane. Sil'r ecõuerſo ñ ꝺz pmiuz ꝺſeq̃ vñ pẽnã mereꝛ. xvi. q. i. legi. ff. de neg. geſ. ſiñ hẽdita ria. ar. õ. ff. de his q̃bꝰ. vt indig. l. auferuntur. t. l. i.

e ¶ Sigillo. Nota ſcripturã auctẽticã illã q̃ ꝓtinet ſigillũ epi. ar. s. de fi. inſtru. ſcripta. a la

f ¶ Et cõfeſſione. ꝓfeſſus i iure. p iudicato hẽt. ¶. õ cõfe. l. vna. s. õ ꝓfeſ cũ ſup. t. c. vlt. t ſp ſtat' ꝓfeſſioni õ ſe facte. rnũ. q. ij. §. i. ff. õ it'. ac. de etate. §. ſiqs. s. õ ꝓfeſ. c. vl.

g ¶ Indẽnẽ. g̃ petet vſuras. ſi eas ſoluit creditoꝛibus. Obꝛoppono tibi vſure idebite fuerũt. s. de iureiur. debitoꝛes. g̃ ſi ad eas ẽt ſoluendas exceptione oppoſita fuit cõdẽnatus. hoc p iniuriã iudicis factũ ẽ. q̃re principal' debitoꝛ. ñ teneꝛ ei ad hoc. ff. de fideiuſ. exceptõe. ff. de eui. ſi p ipruꝺentiã. t. s. õ ep. ſi vẽditoꝛi. t. ff. man. q̃ õ mutua. §. generaliter. vbi ꝺꝛ exceptio. q̃ ꝓpetit reo t fideiuſſoꝛi. t ſi eã ſciẽter omittat ei ẽ iputandũ. ff. de exce. oẽs exceptiones. Itẽ debitoꝛ nõ intelligit mãdaſſe. vt ſoluat indebitũ. ff. de cõdi. ide. ſi. p curatoꝛ. ſz ꝺicerẽ q̃ ſi fideiuſſoꝛ iurauẽrit ſolueꝛ ſoꝛtẽ t vſuras. ꝓpter iuramentũ exceptõz ꝓponere ñ poterit. s. de iureiu. debitoꝛes niſi primo ipetraſſet abſolutionẽ iuramenti. co. ti. ex admiſtratiõis. vnde ſatis põt petere vſuras t erpenſas q̃s fecit q̃ totum ẽ intereſſe ſuũ. ff. man. ſi mandato. §. ſi fideiu. ſoꝛ. ff. õ admi. re. ad ci. pert. l. ij. §. vl. t hic ꝓput ſeq̃ t. j. c. pri.

De fideiuſſoꝛibꝰ ex concilio cartuarienſi.

Clericus fideiuſſoribꝰ ſeruiẽsb abij ciaſ. Lucius tertiꝰ elieſi. epõ t archi diacono noꝛuicẽſi

Peruenit ad nos ex cõſtitõe. r. clerici. q̃ cũ ipe p. c. t. f. clericis mercatoꝛibꝰ bonoñ ien. fideiuſſerit. illis ꝓſcriptã pecuniã ñ ſoluẽtibus c coactus eſt ſatiſfacere de eadẽ. Ne igit' diſpendiũd patiatur. vnde vt̃ pmiuz meruiſſe bnoñ. epõ dedimus in mandatis. vt ſup debitis illis inſtrumẽta. que ſunt apud creditoꝛes inſpiciat t eoꝛ trãſcripta ſuo ſigillo e ſignata vobis mittere nõ poſtponat. Mãdamus. itaq̃ diſcretioni veſtre. quatenus. ſi ex confeſſionef p dictoꝛ clericoꝛum vel alꝰ legitime vobis rem ita ſe habere conſtiterit. moneatis eoſdem vt memoꝛato. r. pecuniã quã pro eis ſoluit reſtituant. ipm q̃z ſeruent indemnẽ g alioquĩ de redditibusb eoꝛuz̃ preſcripta debita faciat̃ exolui. t dãna etiã que ꝓpter hoc pertulit reſarciri. aut prædictos reddituꝰ ſibi aſſignetis tãdiu ſine moleſtia detinẽdos. donec ipa dãna reſarcita fuerint. t debita ſine diminutione ſoluta. p̃ fatos vero clericos ſi religionem fidei t iuramenti ſui eos violaſſe conſtiterit. ab officio et beneficio ſuſpendatis

Idem cartuarien. archiepiſcopo.

Conſtitut̃ in pñtia nra mgẽ. ſ. ſua nob aſſẽtiõe mõſtrauit. q̃ ꝓ cãcellario tuo tpe laſ. oci. i q̃dã ſũma pecunie iterceſſit. quã q̃z vſq̃z modo ꝺebitoꝛ ñ ꝓſoluit. ſe aſſerit plurimas a creditoꝛibus ſuis. moleſtias pertuliſſe t debitũ augmẽtatũ. Ideoq̃z mãdamus. q̃tenus ſi legitie tibi de hmõi aſſertõe ꝓſtiterit. p̃fatum ꝺebitoꝛẽ. vt eũ a p̃dicta i terceſſione ſine dilatõe prorſ̃ abſoluet ec. cen k. compellas.

Pñtiũ quoq̃z aucte initigim̃ vt ſi debitũ vel acceſſiões ille negauerit. cõſuetudine que ẽ eoꝛum qui ſub. tu. vel. cu. magiſ. vin.

h ¶ Reddituꝰ nõ clericis ob cãz iudicari q̃rtidiana ſtipendia inꝺici. ff. de re iudi. cõmodis premioꝛum. ar. contra. ¶. que res pigno. obli. poſ. ſpe eoꝛ premioꝛum. ſed licz ſpeciali conuentione non poſſit obligari vt. l. prima tamen ex cauſa iudicati a iudice poſſunt pro iudicato obligari arg. ¶. de execu. rei iudi. ſtipendia. t. ¶. de pred. mino. nõ alie. l. i. ff. de rebꝰ

i ¶ Iuramenti. puniri enim ꝺebent. quia periuri ſunt t infames ſm canones. vi. q. i. quicunq̃z. xxij. q. v. ſiquis. t. s. de iureiuran. querelam. ¶. de tranſ ac. ſiquis maioꝛ t idem eſt venire contra fidem promiſſam. ſicut cõtra iuramentuz. vt hic patet. t. s. q̃ me. cau. ad aures. quia inter ſimplicem loquelam t iuramentum non facit ꝛeus differentiam. xxij. q. v. iuramenti. Sed quare mandat eos ſuſpendi. cum ad hoc non ſit actum. poteſt ꝺici q̃ hoc facit ex officio ſuo. cum per renunciationem ad papam peruenerit. quia vndecunq̃z crimina clarueꝛit punienda ſunt. xxiij. q. iij. ecce.

Conſtitutus abſoluat. Et ita põt fideiuſſoꝛ agere contra principalem debitoꝛem. vt eum liberet ſi diu ſteterit in obligatione. ſic. j. eo. ca. vlti. vbi ꝺe hoc.

l ¶ Acceſſiones. ſic eſt arg. fideiuſſoꝛem teneri ad vſuras. arg. contra. ¶. eo. ti. ſi fideiuſſoꝛ. Diſtingue. vtrum fideiuſſerit in omnem cauſam. t ſic tenetur. alꝰ non. ff locati. quero an fideiuſſoꝛ. t. ff. eo. ti. fideiuſſoꝛes magiſtratuum vin. Contrarium tamen eſt verum ſm canones. s. õ iureiu. ꝺebitoꝛes. vt. s. ti. pri. ꝺicit

m ¶ Legi. ¶. õ iurei. ꝓpter calũniã. l. i. t. ij. t iuri canonico

ria ē q̄tū ad causas ciuiles. s. ō iura. calū. c. i. ⁊. vl. c. in
ptractādis. ⁊. c. se. ꝓ cordat tñ canonib⁹. ij. q. v. c. i. ⁊. q̄.

a ¶ Intercessori. i. fideiussori.

b ¶ Satisdatōe. ℔ si voluerint alⁱs ñ cōpellī sz sufficit
q̄ ei denūciet. vt mittat l' vadat ad ipos vidēdos. alⁱs re
ciperēt i termino ꝓstituto. s. ō test.
i noīe dñi. ⁊ q̄ di
cit audiēdos. i. vi
dēdos iurāt. l'fort
te iō cautōs ꝓstat
dz. q̄ ꝓsumptō
erat ō cācellarie ne
in fraudē malicō
se ōbitū ei negarz
vt, aduersariū fa
tigaret laboribus
⁊ expēsis. vt si eaz
ꝓstare nollet. hoc
ipo tāq̄ suspect⁹
cōpelleret ad sat⁹
faciendū. sz hoc ñ
vī. q̄ siue vadat
siū ñ. nihilomin⁹
tenet aduersario
in expēsis. imo dz
cōpelli. vt vadat
vel mittat vt ⁊ ipe
magis puniat. q̄
tūc grauat i suis
ꝓpriis expēsis ⁊ et
aduersarij.

e ¶ Trāsmitten
tes. hoc fie. i pt in
caus ciuilib⁹. sec⁹
i crimialib⁹ i q̄b⁹
testes in pūcia iu
dicis suū testimonium dicere velent. ¶. de fi. instru. iu
dices. ⁊ auc. apud eloquentissimū

d ¶ Fides. Hoc iō dicit. q̄ ille qui testes examinat. me
lius scire pōt quanta fides sit eis adhibenda. ff. de testi.
testium. i. rñ. in fi. lex.

Quod quibusdā. fideiubeat ne clericus nec mo
nachus fideiubere dz. s. e. t. c. i. ⁊. xi. q. i. te quidez
nisi necessitas sit. ⁊ tūc tenet ex pietate subueni
re alī. lxxxvi. di. nō satis. sed ꝓ eccl'as suis possunt fide⁹
iubere. vt hic dz. ⁊ in auc. de san. epis. §. aliū aūr. col. ix. ⁊ ℔
de licētia capl'i vel maioris ptis. vt hic dicit. alⁱs mona
chus nihil ageret. nisi in vtilitatē monasteriū pecunia
fuerit ꝓuersa. q̄ tūc ēt ipse est. ac si capl's obligaretur.
Itē clerici iter se pōt fideiubere. cū ꝓueniūtur. ¶. ō epi.
⁊ cle. oēs. §. i hac. Itēnec astrict⁹ curie pōt fideiubere. ¶
locati curialis io.

f ¶ In vtilitatē. Istud b ñ notabile est. q̄ creditor ꝓ
leri vtilitatē eccl'ie credidisse. r. q. ij. §. hoc ius ver. is cre
ditor. Sed nec tūc ageret ex illo ōctu. cū ille null⁹ sit cre
dendo monacho sine ꝓsensu capl'i. sed agit actōe de i rē
verso. vt hic patet ⁊. ff. de in rē verso. l. i. ⁊. l. si ꝓ patre. A
ꝓtratrio sensu⁹ q̄ vsq̄ ad summā a capl'o ꝓstituta
nō teneat creditor ꝓbare in vtilitatē eccl'ie ꝓcessisse. ex
eo q̄ de alia ꝓbare tenetur. vt hic dicit. b.

g ¶ Brauiori. sed ēt ad arbitriū iudicis. cū hic ñ sit cer
ta pecunia statuta. s. de offi. dele. de causis.

Dm ꝓ q̄. si diu. Nō hic tres casus q̄b⁹ fideius
sor pōt agere ō principalē debitorē. vt eū liberet
a fideiussione. Primus est si diu steterit in obli
gatione. ff. mā. l. luci⁹ titi⁹. Scōs si reus incipit vergere
ad inopiam. vt. l. lucius titius. ¶. mandati. si ꝓ ea ꝓtra
quam. Tertius. si fideiussor cōdemnat⁹ sit. vt in. l. si ꝓ
ea contra quā. ⁊ istos tres casus hⁿ⁹ hic. Quartus ē.
si hoc ab initio cōuenit. vt est. l. ꝓdicta. si ꝓ ea. ⁊. ff. de fi
deius. fideiussor. p vendito re. Et ita in casibus añ solu
tionem potest agere fideiussor. vt liberetur arg. ff. man
dati. si mandato.
§. quotiens. ⁊. ff.
commodati. si vt
certo loco. §. rem
tibi dedi. alⁱs nō
potest. quia ⁊ hoc
ipsum videtur ei
mandatuz. vt sol
uat. ⁊ hoc ꝓmi
sit. ⁊ sunt q̄si duo
mandata vt se ob
liget ⁊ vt soluat.
vndead vtrum ꝓ
tenetur. ar. ff. ō ꝓ
di. inde. idebitā. ⁊
est. s. de do. ⁊ ꝓtu
cum dilecti. vbi
duo intelligūtur
mandata. ff. de ar
bi. celsus. ⁊ quia
intempestiue nō
debet reuoca
re ben eficium su
um. ne omnino i
utile fuisset quia
adiuuari nos be
neficijs oporteret
non recipi. s. de ꝓ
mo. c. vno. ff. e. in
commodato. §. si
cut. secus est in p
cario. s. de preca.
c. vlti. ber. Et q̄ dicit diu referendum est ad arbitrium
iudicis. sicut illud ce'e iter. s. de locato. ⁊ conduc. ca. po
tuit ber.

i ¶ Dissipare. In isto casu potest mulier petere dotez
constante matrimonio. ¶. de iur. do. l. vbi. alⁱs non po
test. ¶. si constante ma. dos solu. fu. l. vna. ber.

lz Dd hoc filius. Hoc verum est. si est hⁿes.

l ¶ Debita. oia si non fecit inuentarium. si
fecit. tunc non tenetur. nisi quantum vires
hⁿeditatis se extendunt. ¶. de iure deli. scim⁹
iam duas. ⁊ hoc in debitis ex contractu descendentibus
vel quasi. sz in debitis que ex delicto vel quasi procedūt
non tenetur. nisi quantum ad eum pervenit. vel nisi cū
defuncto lis fuerit contestata. ¶. ne ex delict. defunct. l.
vna. ala. fm canones tamen videtur. q̄ hⁿes tenetur
ex delicto defuncti. j. de sepultu. ⁊. ca. vlti. ⁊. j. de rap. in
littens. r.

m ¶ Predecessores. Est enī quasi hⁿes ipsius. xvij. q.
vij. conuenio. ⁊. xij. q. ij. c. vlti. ala.

n ¶ Necessitate. alⁱs non teneretur ecclesia. r. q. ij. hoc
ius. §. is creditor. ⁊. s. ti. ꝓori. quod quibusdā. ⁊. s. ō de
posito grauis. ⁊ sic successor ad id tenetur quod prede
cessor facere debuit. xij. q. v. quia. io. ⁊. xvi. q. vi. illud. b.

I quorundam. sigilla. arg. q̄ litteris prelato
rum credatur. s. de proba. post cessionem. ⁊. ri.
q. iij. cure. ⁊. s. de fide instru. c. ij. ⁊. s. de cle. pere
gri. c. i. ⁊ sigillo ecclesie creditur. lxvij. di. in noie patris
⁊ fi. argu. tamen contra. s. de probat. quoniam contra.
Sz quare dicit hic pro alienis cum hic creditor intelli
gatur ⁊c. r. q. ij. §. hoc ius. ver. is creditor. ⁊. s. t. ꝓori. qō
quibusdā. ⁊. s. de deposito grauis. ⁊ sic nec nomine suo

nec noie alieno tenek eccl'ia. Ad factũ referas hoc. q⁹ sic fatigaret eccl'ia sic de facto ⁊ nõ de iure. b.

p ¶ Teneri. nisi quatenus versum est in vtilitatem ecclesie. s. ti. prori. quod quibusdam.

q ¶ Suspensum. ipo iure. ⁊ insup eccl'iam ipaz reddere dz indenez. si i aliquo grauata ẽ s. õre. cc. alie. siqs pl̃s byteroz. Et est arg. optimuz. q⁹ si aliqã dilapidauerit eccl'iaz q⁹ lz vtiliteã redder indẽnem mhilomin⁹ remouend⁹ ẽ. de hoc diri. s. de elec. qõ sicut in fine. et sicut ipo iure suspensus est ita ipo iure vt restituus cũ eccl'iam reddiderit indẽnem. ar. lrrri. dis. siq̃ sunt. xvi. q. vñ. siqs dei ceps. ⁊. ⁊. q. vi. nos scõz. Dz non credo q⁹ ppte: hoc sit restitui⁹. q⁹ iã suspectus est. ⁊ satisdatio nõ imutat maliuolũ animũ tutoris. insti. õ suspec. tu. §. nouissime. ⁊. ff. e. ti. suspectus. ⁊. l. se. imo remouendus est de facto. si administratiõñ dimisit ff. õ suspe. tu. suspect⁹. De ẽptoiri. s. de of. õle. venerabili.

(S) Nardus. officiali. officialis dr ille cui episcopus vices suas cõmittit. s. de insti. ex frequentibus querimoniis. ber.

s ¶ Recognoscẽtẽ. i. ꝓfitẽtẽ debita. Qui. n. cedit bonis añq̃ recognoscat debitũ l'añq̃ ꝺdener. aut in iure ꝓfiteat debitũ. audiri ñ dz. ff. de cessi. bo. l. pe. qõ ẽ vt̃ si placet creditori. alꝫ statiꝫ habit debitũ suuz. Pm q⁹ illa lex põt legi cũ nõ ⁊ sine nõ. vt ibi notandũ est

t ¶ Nõ valentẽ. Et iõ manifestis est actio quã inopia õbitoris excludit. ff. de dolo. nã is. ⁊. s. de resti. spol'. oli. q⁹ q⁹ nihil hz nihil dare põt. vt. i. q. vñ. dalbertũ. ⁊ ei⁹ periculo nihil est. ff. de fur. itaq̃ fullo. in prin. vñ vr q⁹ nõ tenuit ercõicatio. sz debuit eũ expectare quousq̃ solvere posz. ar. de re. pdicte oli. ⁊ impossibile pceptũ non obligat. ff. q̃ se. sine ap. relc̃i. l. paul⁹. ⁊ impossibiliũ nulla est obligatio ff. õ re. iur. impossibiliũ. sz hic tenuit sñia forte. ppt dubiũ q̃ ñ plene ꝺstabat. an in totũ vel i ptẽ posz solvere. Et iõ cũ de stiterit relaxaf. vt hic dr. Si certus eẽt iudex q⁹ nihil solvere posset l'si cessisset bonis sñia ñ tenuisset iniusta tñ fuit. ⁊ iõ sine difficultate dz absolui. ⁊ iudex tenef sibi ad interesse. j. de sen. ex. sacro hoc tucius est

v ¶ Idonea. Et ita vr q⁹ pignora l'fideiussores. ff. mãdati si mꝺdato. §. vlt. sic. s. de pig. cũ constet. ⁊ hoc intelligo si potest alꝫ prestet quam poterit. scilz iuratoriam. j. de. v. post di. re. per vestras. vbi de hoc. ⁊ j. de verb. sig. ex parte. vbi de hoc.

x ¶ Ad piguioꝛẽ. Et ita pz. q⁹ lz q̃s cedat bonis. nõ iõ literatus est. sed obligatio remanet inefficax. ppt̃ inopiã sed in hoc pro de re ei. q⁹ ñ detrudit in carceres. ¶. q̃ bo. ce. pñt. l. j. Sed si postea queniat ad pinguiorem fortunaz. vt hic dr solvere debet. ff. de ces. bo. is qui. sed nõ in totũ nisi in quantũ facere põt vt dicit̃ in illa. l. is qui habita ratione ne egeat. q⁹ non est fraudandus alimentis q̃tidianis. ff. e. qui bonis. ⁊ infti. de actio. §. vl. ⁊. ff. de reg. iur. in condẽnatione Sed ꝺvide. ut. s. de fideiuss. quenit ibi de redditibus ecc̃l sic fac. ff. creditoribus. quare nõ hic eo mõ. Forte q⁹ periur. erant in illa peruenit. iõ reddit⁹ assignãtur creditoribus. dignũ est enim vt male meriti egestate laborent. ff. de posi. bona fides. ⁊. lrxxvi. di. nõ satis. vel hoc nõ fuit actũ ad hoc. lrrrvi. dist. non satis ante medium

F Si qui. idebitam. Nõ q⁹ indebitum aliud dicitur iure ciuili rãtuz. ⁊ aliud iur̃ naturali. ltm̃ aliud iur̃ naturali ⁊ cili. Qui soluit indebituz iure ciuili tantuz per ignorantiam facti repetere potest illud. quale est id quod potest reteneri per. l. fal. ¶. de iur. ⁊ fa. igno. cum quis ⁊. ¶. ad. l. fal. erroꝛ. quia credebat se plus habere in hereditate q̃s haberet. sed si per ignorantiam iuris. non repetit vt in legibus predictis. Fallit cum persona facit locum repetitioni ff. ad vell̃ei. l. vnam. §. interdum ⁊ de con. indebi. l. interdum. ¶. si aduersus ven. l. fi. Indebitum iure naturali tm̃. vt est illud quo p̃ chirographum obligamur spe future numerationis. qui tale indebitum soluit repetit. vt hic. ⁊. i. q. iij. §. notandum. vbi de hoc. ⁊. ff. de p̃ba. cũ de indebito. i. responso. vnde sumpta fuit hec vc. ⁊. ff. de condi. indeb. indebitum. ⁊. ff. de consti. pecul. q⁹ si maritus. §. i. ⁊ insti. quibus mo. re cõtra. ob. §. is quoq̃ Et hoc verum est ante biennium non post. quia tunc ẽt posset peti cum effectu. vt insti. de litterarum obliga. in fi. ¶. de non nume. pec. l. i. §. in contractibus. in princi. Solutum vero indebitum vtroq̃ iure quacunq̃ ignorantia repetitur. vt ¶. de condi. indebi. l. i. Quod dictũ est hic ⁊ in precedenti membro. fallit in casibus quos habemus insti. de obli. que ex contrac. na. §. ex quibusdam. ⁊ in textu ⁊ in glosa ibi signata. Si sciens se non debere soluit non repetit. quia donare videtur. ff. de condi. indebi. l. i. ⁊. ff. de reg. iur. cuius per erroꝛem. Aliud vero dicitur indebitum per exceptionem. sed debitum iure naturali siue ciuili. siue vtroq̃. Hec exceptio aut est temporalis aut perpetua. si est temporalis cessat repetitio. ff. de condi. indebita. quod in diez. ⁊. l. nam ⁊ si maritus. ⁊. l. nam si. cũ moriar. Si vero exceptio ꝑpetua ẽ. distinguitur. aut est fauorabilis. aut odiosa. Si ẽ fauorabilis. p̃ erroꝛem solutũ repetit. ¶. ad vell̃. q̃uis. ⁊. ff. de

cōdi.inde.q̄ exceptiōz. Si ē odiosa. vt macedoniam q̄ datur i odiū creditoris. solutū ñ repetit siue ignorātia iuris l'facti. ff. de cōdi. inde. q̄ exceptōz. l. fi is q̄. Aliud ē indebitū ad iuris rigorē seruādū hoc sciēs si soluit ñ repetit. ff. ō cōdi. inde. iudex. l. iulian⁹. qz sūia ō iure ciuili est iō ea q̄ naturalis sūt. tollere nō pt. q̄re si soluat ñ repetit. vt. l. iulianus. Si ꝙo incertū sit. an exceptio sit tpalis an ppetua. ꝓcedat ac si eēt ppetua. ff. ō cōdi. inde. sufficit. Ciuilis tñ ōr obligatio. q̄ñ spe future numeratōis me per chirographū vel aliū ob. in pzi. Naturalis tñ q̄ re ipa tollit. vtputa numeratōe pecunie. l. misto pacto. et iuramento tollit. sic. et numeratōe pecunie. ff. de solu. si chirum. § naturalis. ler.

a ¶ Tenet. qz p̄sumit eū debitū solui sse. nisi plet̄ oriū. qz ñ est verisile. q̄ alios diligēs pecuniā suaz iactet. ff. de pba. cū ō idebito. i. rñ. et hoc itelligo ō eo q̄ maioz est. xxv. an. sec⁹ ē i priuilegiat̄ psonis. puta pupill' siue minor mīr miles agricultor et simplicitate gaudens. Ille. n. p sone ñ tenent̄ pbare pecuniā idebitā. sz ille q̄ ecipit oz pbare pecuniā debitā fuisse. ff. de pba. cum de indebito. § sin autem.

b ¶ Nōuncat̄. legitimis pbatōnibus. vt. ff. de pba. cū de indebito. § sin autem in prin.

c ¶ Probādi. Nō q̄ onus pbandi reo icūbit. ꝓt̄ suū ōlictū ificiatōis. sic ēt actio legis aq̄lie. ꝓt̄ificiatōz credit i duplū. ff. ad. l. aq̄l. ide nerratius. § hec actio. et alibi punit̄ificiator. C. de ñ nūe. pe. auc. ō q̄ ꝓtiā. vt i auc. de rest. et semis. § illō q̄z col. iij. Itē cū ē pūptio ō reū trāsferet̄ pbatio in ipm. C. de pba. siue possideris. De hac materia dictum est. s. vt ec. bñficia vt nostrū.

d ¶ Pudētes. vt debē. Dñ dixit dñs. Beacius est dare q̄z accipē. xvi. q. i. p̄dicator et ō cele. miss. cū martyr. vñ marcial' coc⁹ repḥēdebat quē dā q̄ tota die discurrebat per hospicia alioz. Scevola tu cōedis apō oēs nullus apō te. Alteri⁹ siccas pocula nēo tua. Aut tu redde vices aut desine velle vocari. Dedecus est sp sumere nilq̄ dare. vin.

e ¶ Crenerit saltē p bonā volūtatē. qz hilarē datorem diligit de⁹. et q̄ dat. ꝓt̄ pñtē pudorē. et rē et meritū pdit. xxij. q. vi. § et his oīb. t. vñ ihūs. Da facie leta sine lesicia faciei. Nō dederis pdis rē meritūq̄ rei. Fraternitatē. p curator p̄lat⁹ eni eccle ꝓcurator est ñ dñs. xij. q. i. c. vl. et. q. ij. fine exceptōe. et. r. q. ij. cassellas.

f ¶ Deteriorē. si. s. ō i inte. resti. c. i. si. ff. p ēp. q̄ fundū. § si iu. et. ff. de procu. ignorantis.

h ¶ Nō dz. i faciēdo. sz omittēdo tñ pt. xv. q. iij. placuit. et. s. ō pscri. c. i. ificiēdo ēt modice. nā modicū donare pt si ē ꝙsuetudo. j. c. pz. et i ō differt a ꝓcuratore q̄ procurator nihil dōare pt. ēt generaliss ij mā hns admmistratōz. ff. ō ꝓcur. ꝓcurator totoz a

i ¶ Graues. q̄ a ꝓrio sensu. si ñ sūt graues ñ reuocāt̄ qō vez ē. j. c. pz. et. Dz qd si p minutas l'quas dōatōnes eccl'ias ledat vel modicū excedat. vī. q. torū debeat reuocari. ff. de iurepa. si libert⁹. § sicq̄ plēs imo qō vltra licitū ē reuocat̄. ar. C. ō dōa. si q̄s argētū. § i seruis aut. rij. q. q̄. si q̄s ō suis. imo vī q̄ ñ sit attēdēda coacteuatō. sz sin gl'aris cētitas ar. ff. ō iur. o. iu. si ō ar. ō. ff. ō ap. sicq̄s separati. § sicq̄ cuz vna. ff. ō pactis. li plures. lau.

k ¶ Incōsultis. marīe cū nec eoz ꝓfilio ꝓt facē donatōz dānosaz ecclesie. et. q. q̄. ō iis § qui res. rij. q. ij. fine exceptione. et.

l ¶ Indulgem⁹. i. idultū eē oñdim⁹. qz ō iure cōi ō facere potat. vt. xxxv. q. ix. qō q̄s cōmisit. s. ō re. ec. ñ alie. si q̄s p̄sbyteroz. et. s. ō pca. c. q. Si'em indulgentiā hēs. s de iureiu. et si ꝑs m si. et. s. de vsu pal. ex tuaz ber.

Cetez. ꝙsuetudo. ri. di. i his cat'holica. s. ō his q̄ si. a p̄la. si. ꝙsen. ca. ea noscit̄. et. ix. q. iij. ꝙstus. q̄ tñ ñ sit canonib⁹ inimica. vt hic dic. et. s. ō re. iudi. cū cā. rij. di. scit scā. et. ff. de sepul. vio. l. iij. § diuus.

n ¶ Ratum. Et ita videtur. q̄ abbas possit facere dōationem. Sed contra videtur. quia nihil habet ergo nihil dare potest. i. q. vij. dauberium. liij. dist. abbas. et. rij q. ij. quisquis. et. j. de iurepa. q̄ autē in si. et. j. de sta. mo. cum ad monasterium in si. Item procurator est non dominus. rij. q. i. si priuatum. ergo donare non potest. C. de admi. tu. non omnium. et. e. ti. prohi. Dicit ala. q̄ istud potest intelligi de pauperum erogatione quam potest facere quilibet prelatus ecclesie. ita tamen q̄ nō p roget ad nimiam quantitatem. vt hic innuit̄. ar. lxxxv. di. non satis. ff. ō offi. p cōsu. solēt. § vl. considerata cōsuetudine et facultate ecclesie. j. de cen. cum ap'lus in fi. vel etiam potest intelligi de vera donatione quam potest facere prelatus si consuetudo loci habet hoc. nam cōsuetudo loci dat iurisdictionem et liberiores tribuit administrationem. ff. quod vi aut clam' prohibere. § non tātūm. s. de his que fi. a prela. si. cōsen. ca. ea noscit̄ur. ita tamen. vt ecclesia eni ormiter non grauetur.

o ¶ Onsultatōi lv. viuentib⁹. s. de 8. e. c. pri

de cõcef.preb.c.i.r.q.r iij.r.c.vlti.

p ¶ Aucte.alr nõ valerẽt.j.ꝺ iurepa.q aũt i fi.r.c.nullus.Cõtra.j.de iurpa.illꝺ.Quidã dicũt.q patronus sine ꝓsensu epi iuspatronar⁹ põt tonare loco religioso.r sic loquit̃ ꝺnium.eccl'iaz ꝺo ñ.vt in primis ꝓcor.vt hic. De hoc dicet in.c illud.ber.

q ¶ Spoliarl.'qz sine culpa sua ñ ẽ alcꝺs bñficio suo spliãdus.s.de cõsti.cognoscẽtes.r lvi.di.satis quer sum.r.xvi.q.vl.in uẽtum.

Per tuas. ꝓcessit sicut r papa qñqz ꝓcedit pi uilegiũ ob gram pñtiri obsequiũ.r v.q.i.c.vl.ẽca fi.b

s ¶ Mozie.r ẽt iuris.vt in cõstõe federici iperialez.

Ꝯterea

r ¶ Decerto.i.ꝺ illa terra mẽsurata.vt.j.dicat

v ¶ Inuenerũt Nõ q vbi quis recipit i q̃ntitate rei.agit ad supplementũ ẽt si decepto fuerit citra dimidiã rei.qꝺ vex est.mi fuisset terminꝰ appositꝰ ad mẽsurandã rẽ illã.qz tũc ultra terminũ ñ audiret'. r nisi q rẽ accepe/nt ñuciauerit ꝺ q̃nitate.ff.ꝺ ꝺh. ẽp.q fundũ.secus si recipiat i ꝑcio. qz tolerat vsq; ad dimidiã iusti pretã.s.ꝺ ẽp.r vẽ.cũ dilecti.r.c.cuz cã. C.ꝺ resci.vẽ.l.q̃.

x ¶ In possessione.q nõ adipiscit̃ q̃ possessionẽ er i restitura.s.ꝺ his q̃ fi.a ma.par.ca.er oꝛe.

y ¶ De nouo.qz forte iurauerat nõ infeudare ꝺ nouo ꝛ hoc ñobstaret.s.de feu.er ꝑte r.j.de cẽsi. cũ venerabil'. qz nõ ꝺr nouũ qꝺ ab alio fuit factũ. Itẽ alia rõe.qz licite potuit ꝑficere tonatõz.ꝛ eã nõ potuerit inchoare.j.de iudeis ꝓfuluit.r.ff.de no.o.nũ.l.i.§.opꝰ nouũ.ff.de dõa. inter vi.r vx.si tonare.§.si sponsus.nihil eni nũcdat.sed datũ declarat.vt ibi ꝺr.ff.de testa. hꝛedes palã.§.i. Itẽ qz multa ꝑmittunt̃ fieri ex prioris act⁹ ꝓsẽntia.C.ad vel.si mulier.r.ff.de mino.l.iq̃.§.scio.qz de mandato pe hoc factum fuit in prin.

z ¶ In fraudẽ.sic.xx.q.iq̃.constituit.r.s.de his que vi metusue cã.fi.cuz dilecti.ar.nec eccl'ia ꝺz alicui inꝺcere laqueum.xxv q̃.q.i.de viduis.

a ¶ Integrare.si.e.ꝺ sol'.c.i.r.e.de ꝑb.vacãte.r.c.cum cãm.qz adnuari bñficẽ nos opꝛ ñ recipi.s.de cõmo.c. vno.r.ff.eo.in commodato.§.sicut in fi.fi.xx v.q.v.quecumqz

b ¶ Assignata.licet non tanta inuenta.

Quom dilecti.forez stã.forez sta est locꝰ i q̃ fer includũt̃.r hꝛ qꝺ vsũ venãdi.vim.

c ¶ Intẽtio.Et sic sp recurrendũ est ad intẽtoꝛ donãris siue scribẽtis.ꝺ refert.ad aures.r.s.ꝺ ꝑb.c.r l r.c.cũ cãm.r.ff.ꝺ ꝛ.ob.i ꝓuẽt ꝺilve ¶ Ad suꝑriorẽ.Sed q̃reñ spectat veritm inatõ ad oia ꝓcedẽtia r sequentia.s.de ap.scꝺo recꝛis.et ff.de le.iij.iiquis. in prin.ff.de le.i. talis.§.vlt.r.l.fe. sed hoc dicẽ.qz verba ꝺnatõis largissime interpꝛetanda sunt vt hic dicit.qz plures fuerunt hic donatõnes vna pure r sine aliq̃ cõdictõne de q̃ hic dicit.r alitera sub cõdictõe quã respicit ꝓclausula illa de fꝛ.l.i. a forsitan condono apposita erat i vltia ꝺnatõe.vt posset ibi hꝛe vsuz venãdi illã ꝓcitoꝛ volebat nobilis iste ꝛferr ad ꝑmã ꝺnatõz vt sic clara ꝺ foresta ꝛspicerz oĩa ꝓcedẽtia.s.vt liceret sibi r hẽdibꝰ suis possessiõ es illas q̃ñcuñqz vellẽt redigere i foresta

e ¶ Ad suꝑriorẽ.Sed q̃reñ spectat veritm inatõ ad oia ꝓcedẽtia r sequentia.s.de ap.scꝺo recꝛis.et ff.de le.iij.iiquis.' in prin.ff.de le.i. talis.§.vlt.r.l.fe. sed hoc dicẽ.qz verba ꝺnatõis largissime interpꝛetanda sunt vt hic dicit.qz plures fuerunt hic donatõnes vna pure r sine aliq̃ cõdictõne de q̃ hic dicit.r altera sub cõdictõe quã respicit ꝓclausula illa de fꝛ.l.i. a forsitan condono appositꝛ erat i vltia ꝺnatõe.vt posset ibi hꝛe vsuz venãdi illã ꝓcitoꝛ volebat nobilis iste ꝛferr ad ꝑmã ꝺnatõz vt sic clara ꝺ foresta ꝛspicerz oĩa ꝓcedẽtia.s.vt liceret sibi r hẽdibꝰ suis possessiõ es illas q̃ñcuñqz vellẽt redigere i foresta

f ¶ Plena.C.q̃ ref pig.ob.pos.l.vl.ff.si cer.pe.l.iij.vertñ si vinũ qꝺ ẽ in tolio venditũ fuerit.hoc vꝰ actũ.vt in ꝛpe cõpetenti expediant̃ dolia ꝓpter nouã vindemiam. ff.de pi.r cõmo.rei vẽ.l.i.in fi.r.l.iq̃.r.iq̃.lau.

g ¶ Plenioꝛ.ff.de reg.iur.in testamẽtis.ff.de vi.r trit. le.l.iq̃.

h ¶ Bñficijs.j.de ꝺ.fi.oli.xvi.q.q̃.vilis.r.q.i. frat' nr̃.j. de rec.er ꝑte.j.de ꝓbui.qz circa.r.q̃.q.iq̃.§.notandũ.i fi. ff.de iur.enu.l.iq̃.C.de v sufru. antiqtas. ff.de ꝓfti.pain. l.beneficium.

Pastoralis.suum. Qui ergo concedit ecclesiam quod suum est intelligitur concessisse.j.de iure pa.quod autem.§.i.ff.de ꝛtrahẽ.ẽp.q̃ tabernas ff.de le.si domus.§.vl.ff.de vsu.r habi.si ita.ar.contra

ff.ō le.ꝯ.l.meuiꝰ.§.vl. Sz q̄d si laicꝰ ꝓcedit eccl'iaz ō ꝓ
su epi i eo casu ñ vr epꝰ aliq̄d ꝓcessisse.sz donatōz laici
tm̄ ratā hm̄sse i eo q laicꝰ dōare potuit.j.ō iurp.qō ār io
a ℂ Tpalr.p Brepzobaf qō dici ꝓsueuit. xvi.q.ꝯ.c.i.s.
q ıō ē.si epꝰ ꝓcedat eccl'iaz cū oi iur suo.l'simplr dicat
cōcedo vobis ecc'
cl'iaz.nā vt hic pz
aliud iurz ē hic in
vno z alīō in alio
fic aliō ē fiq̄ ꝑ̄ sur
societatez simplr
aliō si ꝑ̄ sur socie
tatē oim vnoꝝ.
ff.p soci.l.ꝯ. §.i.z
l.coīn societatē.si
cut aliō ē dicere a
mñeř z aliō ab oi
mñeř.i.q.i. fic nō
nll'i.ar.ō.xxxi.q.i.
qō si wrmerit.ff
de fur.fic.j.ō iure
pa.er lris.ff.de ō
hē.ep. si aq̄duct
b ℂ Carlxdrati
cum. Si ita gnāl'r
dat epꝰ eccl'iaz tē
ēt vdisse itelligit
ius istituēdi.xvi.
q.ꝯ.visis.sz q̄stū
cūq̄ gnāliter erū
mat eccl'iaz a se sp
itll'r sibi corrector
retinuisse vt in.c.
visis.ꝓcuratōz et
visitatōz.j.ō tēst.
cū venerabil'.z ca
t'xdrancū.vt hic
nec obstat.j.ō re.
do.ꝓstitutus.vbi
vř. q epꝰ i totuz
possit erimere ec
cl'iaz.q illa dona
tio fuit cōfirma
ta et certa scia per
dñm papā. sicut
videf.q q̄stūcun
q̄ gnāl'r pnonus
remittit iuspro
nat⁹. iura q̄dā tñ
retinet in liberto
ℂ.ō lo.lib.l.vl.et
mitz vř q epꝰ pl⁹
itll'r vdisse qñ mi
nus hz.sed hoc iō est.qz donātōz iterptari velem⁹.vt po
tius valeat q̄ pereat.j.de priui.i his.z.j.ō v.si.abbatez
ff.de re.du.q̄nēs.z.s.ō si.instru.inter dilectos.io.

c ℂ Capituli.al'r.non valeret.s.de his q̄ si.a prela.cuz
nos.z.c.tua.z.c.pastoralis.ber

Inter dilectos.dissil'lv.qō licite fieri pōt.vt nūc
agaf de adipiscēda possessione quā nunq̄ habue
rūt.z pea ō recuperāda.fic.ff.de acq̄.pos.l.nāli.§
nihil.z eadē res er diuersis causis peti pōt.s.de iudi.er
aminata.z.s.de cā pos.c.vl.z.ℂ. de peti. hēre.hereditas.
ff.de ercep.rei iudi.cū q̄ritur.z.l.an eadem.io.

e Ad petitoziū.s.de cā pos.pastoral'.z.s. testi. signifi
cauerunt.sed ibi conuerso modo

f Eoz noie. talia enī pōt fieri p procuratorē.s.ō pbē.
accedens.z.s.de prescrip.si diligenti io.

g ℂ Questionē. Et ita'rē litiz iosam trastulerūt i aliū
vū ñ valuit trāsactio.ℂ.ō litig.l.ꝯ.ℂ.cōi diui.l.j.in fine
z.s.vt lite pen.eccl'ia.rq̄.q.i.§.res litigiosa.v ñ reseruat'
ius suū plebano de piscia sup hac q̄stione.in fi.

h ℂ Turpitudinē.ar.q allegans turpitudinē suā ñ est
audiēdꝰ.ℂ.ō sen
tuo piz. da. ma. si
creditozib.ℂ. de
rerio. dona.cū p fi
tearis.ℂ.ō trāsac
transactōe finita
ff.ō le.i. si seruus
plurium.§.i.xv.q
iꝯ.nemini.z.s.de
ꝓcess.pb.cū sup q̄s
stiōe.z.s.de test.
fic.ar.ō.ℂ.ō liber.
cau.l.i.z.l.iterro
gatā.z.xxxv.q.iꝯ
extraordinaria.z.s.
de re iudi.lator.z
c.ꝓsanguinei Bo.
generale ē illō q
allegans turpitu
dinē suā ñ audiť.
ff.ō condi.ob tur.
cau.l.ꝯ z.xiiꝯ.q.v
sane ar.nisi vbi
tiť piculū aīe.vt i
c.lator.z.c.ꝓsang
uinei l'nisi ꝓpter
fauorē eccl'e.xxxv
q.ir.qō q̄s ꝓmisit
l'fauore libertatz
vt i.l. iterrogataz

i ℂ Deceptoribus.ō rep pmu.cuz
vniūsoz z ℂ. si mi
noz se ma. dir.l.q̄
ff.ad vell'.l.ꝯ.§.a

k ℂ Adiudicare.
sed qualiter pote
rant isti se suppo
nere. cuz talia ad
ēpm spectent.j.ō
excess. prela. sicut
v nire.z arg.s.de
consue.cum dile
ctus.nec enim a li
quis pōt erimere
a se iurisdictōnem sui prela.s.de foro competen.si di
ligenti.z.c. significastī. Respondeo.licet isti non potuīt
se subīcere.tamen per talem subiectionem sibi pote
rat fieri preiudicium.fic.s.de renun.quod in dubīs z
in dubīs.z.vꝯ.q.i.siquis presbyter. sub conditione tñ
possunt se subīcere.vt.s.de restī.spo.ol im. Item perso
nas suas possunt subīcere.supra quod me.cau.cum di
lectus.io.

l ℂ Preiudicium. Et fic.j.de capel.mo.c.ꝯ.z.s. de re iu
di.suborta.

m ℂ Infalios.s.ō si.istru.inter dilectos.z.s.de re iudi.
c.pe.vbi ponitur hec regula.z ibi de hoc

Apostolice.rñdem⁹. Questio fuit ō b. aūq̄ epi
successiue locz religiosis ō reddiť ecc'iaz sua
rū ꝓferūt vltra q̄nquagesimā portōez.qñq̄ vl

q̄ ad tertiã vel quartã ptẽ.querebat vt⁹ successo⁹ posset reuocare.q̄ vltra q̄nq̄gesimaz datum est ad hec respondet papa.prout sequitur.

o ¶ In canone.xij.q.ij.bone rei.

p ¶ Ecclesie.seculari iam constitute

q ¶ Elargiri.ꝛ bñ pōt facer̄ sine ꝯsẽsu capli.suff.cit.n a iure semel cōcessum fuisse.ff.ō cō di.isti.q̄ sub ꝯdi. ℔.vlri.ꝛ.s.ō his q̄ fi.a pla. fiñ ꝯsen. c.pastoral.vbi de bis q̄ vt̄ determiare hāc dubitatōz ꝛ.j eo.c vbi dic̄ p se dz excedeꝛ rẽ. q̄p se illā pōt ꝯcedeꝛ q̄ q̄ ō vno negat ō alio ꝯcedit.xxv di.q̄lis ꝛ.s.ō pre sūp. nōne.ꝛ.s.de his q̄ fi.a p̄. sine ꝯsen.c.cū aplica in fi. ¶ Et in alienatōibus sp̄ dz. q̄ ꝯsẽsus capli requrat. s.e.pastoral.xq.q ij. sine exceptõe.ꝛ s.de his q̄ fi.a p̄. sine cōsen.ca. cum nos ¶ Quidã dicũt vt lau.ꝛ.t.ꝛ 10. su p illo.ca.bone rei. q̄ hāc donatōz fa cere dz de cōsensu capli.ar.illi⁹.c.xij q.ij. si epe. ℣u. dicat. q̄ hoc pt fieri ō ꝯsensu clericoꝝ ꝛ tūc p⁹ mortem epi ñ reuocat̄.vel sine cōsensu cleri coꝝ.ꝛ tūc reuocat̄ post mōtẽ epi successorẽ ¶ Et ista q̄n q̄gesima vl̄ cẽtesima intelligẽda est quo ad fructus tm̄ et hoc pz ex verbo illo.q̄nquagesimã vel centesimã ptẽ census.ita intelligit ℣ug.sup.c.bone.ꝛ de fructib⁹ formata fuit quẽstio Sed contradicere vī inferior lẽa.vbi dicit siue possessionibus ꝛc̄.io.intelligit q̄ ẽt de possessionibus.ꝛ ꝑpetuo possit donare centesimã vel quinquagesimã.ꝛ hoc satis pōt concedi. ¶ Et est argumentuz vbi dicit nisi legitima prescriptione ꝛc̄.ita tñ hoc facere potest siue ō reddit⁹ bus siue de possessionibus. q̄ ecclesia non ledatur ℔.

r ¶ Reuocari. ℣ic respondet questioni. q̄ reuocabitur tm̄ vltima.si plures fuerint facte alienatōes.ff. de iure pa.si libertus.ℊ.i.si vna tm̄ fuit et enormis.de ipa vectra ℔ur q̄ plus est.xij.q.ij. siquos de seruis.

s ¶ Prescriptione. Sed vī. q̄ hoc stare ñ possit.qz dicit ler qui ꝯ leges metatur.male fidei possessoꝝ dz.ꝛ iō nō pscribit.C. de agri.ꝛ cen si. quemadmodum.li.xi.ꝛ multa tp̄s longitudo iuuat malefidei possessorem.s. de p̄scrip.vigilanti.ꝛ.c.si diligenti.ꝛ.c.quoniam omne.ꝛ iuris ignorantia non prodest in vsucapione.ff.ō iur.ꝛ fa. ignoꝛ.iuris ignorantia.ff.de vsucapi. nunc̄. Respondeo hoc est ignorantia facti ꝛ non iuris. Facti enim questio est. vtrum ledatur ecclesia grauiter.ꝛ non ecclesia que recipit.cum habeat titulum ꝛ bonam fidem. prescribere potest ꝑm q̄ hic dicitur.ℊ.quia hec donatio permissa est per canonem illum bone rei.sed in alijs exceptōibus loquuntur predicta iura.℔.

t ¶ Exceptione. puta rei iudicate s.de re iudi.cum inter vos.ꝛ. ff. de excep.l.ij.

ad epalem mensam vel cathedralem eccl̄iam pertinentibus si quã talib⁹ pretõe cōstiterit eẽ collatũ poterit legitime reuocari. nisi p̄scriptõe vel alia exceptõne legitima actio hmõi excludat. nã v ꝛ si prima facie p̄sumat. q̄ collatio quinq̄gesime vel centesime partis graue non inferat detrimentũ. qz tñ nõ solũ si sepe.sz ẽt si semel id fiat ex variis circũstantijs deprehendi potest interdum valde dãnosum. quod quidẽ magis potest ex ostensione facti q̄ expssione alicuius statuti cognosci. nec quinquagesima nec centesima semel aut successiue debet cum graui ecclesie dãno conferri. ¶ Si vo ī tñ abundet epūs. vt sine damno ecclesie sue possit amplius ẽt q̄ quinquagesimam vel centesimã pter necessitatẽ alteri⁹ ecclie subuenire q̄uis per se ñ debeat ꝯ summam excedere a canone x prefinitam p̄ quã ī cautele largiri volentibus est occursum. de superioris tamen auctoritate pontificis potest etiã in maiori summa inopie alteri⁹ prouidere

Gregoꝛ⁹ nonus.

v ¶ Nam ꝛ si. respõsio tacite que stionis

x ¶ Ex ostensione. Vt si ostendatur eccl̄ia ex aliẽo grauata. vel grauues imminere expensas prorimo. vel quia deficit ecclesia in expensis cōsuetis propter tales donationes quam si non fecisset. leuiter subiret expensas sine grauamine. ℔.

y ¶ Quam. expressione. Quedam enim sunt que melius intellectu possunt percipi. q̄ elocutione exprimi. ff de solu. ratum. ꝛ. ff. rem ra. habe. quo enim tutore. ℊ. iuliano.

z ¶ Debeat. ex eo q̄ dicit per se nõ dz excedere summã a canone p̄fixã. q̄ illã per se facere pōt. vt. s. di ri

a ¶ Canone. Predicto bone rei.

Propter. Hec decre. sumpta fuit ex lege. C. de reuo. dono. l. vlti. Nota etiam. q̄ donatio semel perfecta non reuocatur. etiam preterita imperialis rescripti. C. de reuoca. dona. si donationem. xxij. q.ij. non enim. nec ex sola penitentia reuocatur. C. eo. possessionem nec recipit conditionem postea perfecta donatio. C. de dona. que sub mo. perfecta. in casibus tñ reuocatur propter ingratitudinem. ¶ Vñ distingue aut donat q̄s liberto aut extraneo. Si liberto reuocat̄ donatio sola rõe obsequij ñ p̄stiti ꝛ est mirabile. qz reuocãt res empte ex pecunia donata. C. de reuocatio. dona. l.j. sed libertas non reuocatur solo obsequio non p̄stito

C. de lib. cā. solo. sz ꝓpter ea sdē causas quib⁹ donatio revocat libert⁹ eccl'ie in seruitutē revocāt. xij. q. ij. octaua discussio. r i auc. vt liberti ce cetero aureo ānulo ñ egeāt. ℌ. illud col. vi. Revocāt ēt donatio tota ꝓpter liberos susceptos patrono. C. de revo. dona. si vnq̄. si. xvij. q. vl. c. vl. sz illō iure poli ñ iure fori. al' añt totā ñ revocat. C. de inof. dōa. si totaz. Si añt i eē ne um collata sit donatio revocāt ex ingratitudine cui⁹ q̄t tuor cause hic notāt. puta si donatari⁹ ipias man⁹ in donatorē intulerit. vt ipm vulnerādo. aut atrocez iniuriā ei intulerit. vt ipm vulnerādo l' fustibꝰ cedendo. siue graue dānū rep suaz vel piculū vite inferr ꝓsūpserit. Itē ad de q̄tā q̄ hic non ponit. si ꝑditōz apposita ñadipleuit ar. s. eo. cū dilecti. vt hoc totuz hēs. C. de revo. do. l. vl. r. j. de cōdi. ap. rep. Si vo mr donati onē filio faciat r p⁹ ea transit ad secundas nuptias er trib⁹ tm causis eā donatōez poterit revocare. puta si vite ei⁹ insidiat⁹ ē. si atroces manus intulerit ei eā. si tot⁹ substātie ipi⁹ molit⁹ ē iacturā C. de revo. dona. auc. lx quoq; in auc. de nup. colla. iij. ℌ. mater. aliter nō fit revocatio. insti. de dona. ℌ. alie.

Propter[a] eius ingratitudinē i quē liberalitas ē collata donatoz ꝓsona ꝺ rigore iuris eā potuit revocare[b]. si forte in ipm ipias man⁹ iecerit aut sibi atroces[c] iniurias seu graue rerum suarum damnū vel vite periculū ifecre ꝓsumpserit. qꝺ tñ ad donatoz q̄ ꝺ tacuit non extendi tur successores.

De ꝓculio clericoꝝ.

Ex concilio arelatensi

Inuestigandū[e] est. si nihil patrimonij habens presbyter qñ ꝓmotus est ad ecclesiasticum ordinez. postea emerit predia. cuius iurꝫ sint quoniam ecclesie ad quam[f] nihil habens promotus est. esse debent[g] iuxta canonicam auctoritatem.

Ex eodem.

Presbyter[h] cū dioceſiz tenet. de eis q̄ supemeriti[i] ad ipi⁹ eccl'ie nomē scripturā faciat. aut ab ei⁹ ordinatione discedat

Ex epistola pij pape.

Vnusq̄sq; p̄sbyt̄ res q̄s post dies cōsecratōis acq̄sierit[j] ꝓprie eccl'ie relinquat.

Ex cōcilio remen.

Inquirēdū[m] ē. siqs p̄sbyteroz de redditibꝰ eccl'ie vl' oblatōibꝰ l' rotꝫ fideliū alieno noīe res cōparauit[n] quia sicut nec suo ita nec alieno nomine presbyter fraudē facere de facultatibus eccl'iasticis debet quoniath hoc sacri legiū[o] est r par crimini iurꝺ furis qui sacras oblatiōes aspor tabat[q] r furabatur

Ex concilio toletano

Siquis sane clericoruz agellaꝝ vineolas i terra eccl'ie sibi feciſſe ꝓbabit. fustētande vite cā vsq; ad diem obitus[p] sui possideat. rerum post suum decessum ecclesie restituat. nec testamentario aut successorio iur cuiq̄ heredum ꝓheredum[r] re linquat nisi forsitan cui ep̄us inter eccl'iam r heredes p̄sbyteri si ꝺ hoc ꝺstaret. xij. q. iij. c. i. r ita p ea pte facit instrm p se. qz tun⁹ ē cp ñ faciat instrm cōe. sz separati. aut nō dar ei optio. sz cōminatio est ber.

Tvnusq̄sq; supple. statuimus.

l Acq̄sierit. occasione eccl'ie. j. c. pr. qz nos. r. c. requisiti. Et ē ar. q̄ te neor tibi restituē quod occasiōe rei tue ad me puenit arg. s. ꝺ iurīu. ad nīaz. r mā. er mā. dato. r. l. idēq̄. §. i. r. ij. r. ff. de ꝓcu. q̄ ꝓprio. §. ꝓcuratoz vr. vt in cessis

Nārēdū ē scza plana eccl'ie

n Cōparauit. supple. si ꝺ fecerit puniēd⁹ ē. r eccl'ia potent eas vendicare. sz sue ñ sint. r ē spāle i eccl'ia. sic r miles. C. de rei vē. si vt ꝓpris. sicut pupilli⁹. C. ar. tu. l. ij. i alīs ꝺ sec⁹ ē ꝺ iur cōi. C. ꝺ rei vē. si ex ea. C ꝺ dōa. ite vi. r vr. r si de tua. C. ꝺ cō munia vtri⁹q; iu di. si patru⁹ tuus.

o Alieno. si. rl' vi. di. sic ñ suo

p Sacrilegiuz large sūpto vocabulo sacrilegū. xij. q. ij. pdia. r. c. gl'ia epi. r. s. de fo. cōpe. conquestus. ler.

q Asportabat. si xxiij. q. iij. q̄d ergo. xvij. q. iij. si fō.

Siquis in terra. que sterilis erat. prius seni equi ē illis relinqui quoruz labore ad fertilitatez redacta est. vt. s de re. ec. alie. vel non ad aures. et C. de alluui. l. vlti. vel loquitur de terra prius culta r clerico pro beneficio assignata. xvi. q. i. possessiones r que stione. iij. clerici. r.

s Obitus. arg. q̄ beneficiati ab ecclesijs vsufructuarijs comparantur. nam r morte finitur vsufructus. ist. de vsufruc. §. finitur. similiter morte clerici vt hic. r. s. ꝺ pig. c. vlti. sed non per omnia comparantur clerici vsufructuario. quia de terra aratoria potest hic facere vineam. quod illi non licet. ff. de vsufruct. q̄uis. r. l. vsufructuarius. Item vsufructuarius percipiendo fructus facit suos. r inde potest testari. quod non potest clericus. j. ti. prori. quia nos. xij. q. v. quia ioannes. nisi cum quodam moderamine. quod habetur. j. ti. prori. ad hoc r. c. relatum. §. licet. imo potius clerici possunt comparari vsuarijs quibus tantum ad vsum quotidianū vti licet. insti. de vsu r habi. §. i.

r Proheredū. Proheres ē. q̄ putat se hēdē eē cū ñ sit. ff ꝺ peti. hereditat. pheredē. r isti. ꝺ in edic. §. adipiscēde l' pōt appellari hic. p quolibet discedenti post primū heredem

sue p̄ quolibet descendente cui relinquit aliquid
a ¶ Prestatõe. i. p̄ seruitijs p̄stit̄ eccl̄ie. j. ti. prori. relatum. §. licet. q; forte poterit possessionē illaz assignare alicui clerico p̄ bñficio vsq; ad tp̄s vite sue. xvi. q. i. possessionis. x. q. iij̄ clerici ler.

Quoꝝ daz o; cto vn cijs. i. in dualb; p̄tib; hereditat; q̄ dz as. x in. xij̄. vncias di; uidit̄ instī. ō hꝛe. isti. §. hereditas
¶ Dortamur. i. p̄cipimus.
d ¶ Doc. i. testm̄ suum. t.
e ¶ Patiarz. ℔ nō habeāt locū in rebus ab epo aliēatis. si eccl̄ia agnoscat hēditatē illi? tenet nūc ratū habeāq̄ fec̄ p ea p te. p q̄ē hꝛes. xij̄. q. ij̄. epī q̄ filios. ff de re. iu. et q̄ p̄sōa ¶. ō re. alie. l̄ñ al. vēditi. nisi fecerit eccl̄ia iuētarū tūc eri ñ tenet. nisi in p̄ñtū vires hereditat̄ se ertēdūt ¶. ō iu. ōlibet. l. sācim̄. §. sin āt locz
f ¶ Ñ. si. xv iij̄. di de syr cusane. xij̄. q. v. nulli. ¶. de epī. x de. auc. licēt nār auc. phibitū
g ¶ Habuisse. ℔ ō dic. q; renūciauit p̄ p̄ñs. l̄ q̄q̄d p̄ea bīit totū fuit p̄texplatõe eccl̄e x ñ p̄sone acq̄sitū ala.
h ¶ Acq̄sisse. ituitue eccl̄ie l̄ de reb; ei?. sec? ē de alīs. xij̄. q. iij̄. c. ij̄. x. q. v fi. ñ. x j. c. q; nos. b

Quia ingrediēnibꝫ. testamē; to. testamentū ē testatio mētis q̄ disponit q̄d ō reb; suis aliquis velit fieri post suū decessū. xij̄. q. ij̄. §. sed aliud j. de cele. missa. cū marthe. instī. de testa. ordi. in p̄in. t.
i ¶ Legata. legatū est donatio quedam a testatore relicta. instī. de le. §. i.
l ¶ Ex ꝛsuetudie. hic ꝛsuetudo ñ p̄dest. q; ñ q̄d fiat. sz q̄d fieri dēat ꝛsideracōnē. xij̄. q. ij̄. gl'a epī. s. ō ele. cū cāz x. ff. de offi. p̄si. sz lz. x factū vsurpatū p̄scriptōz ñ inducit xcij̄. di. illud. xvi. q. iij̄. lz. x in talib; nullus numer? defendit annoꝝ. xxxij̄. q. v. quod deo.
m ¶ Ordinata. i. bñdicta vel consecrata. q; abbatissa vel monialis non recipit ordinem propter vilitatem

sertus. arg. j. de p̄. x te. nouit
n ¶ Forte. nō est nota dubitatōis. sed assertionis. xij̄. q. vlti. habent forsitan illi. x in euāgelio. Si cognouisset me. forsitan x patrem meū x c. ff. ō rei vē. Itē si. §. t. x ff. de arbi. si duo. x. ff. ō p̄cu. si. filiusfamilias. ō pe. di. i. q̄ obedez. xxxij̄. q. ij̄. admonere. s. ō p̄ cura. tue. vin.
o ¶ Preiudiciū. votū eni p̄scripti one ñ tollitur. vt xxxij̄. q. v. q̄ō deo pari
p ¶ Cōpetēt ipo eni ingressū se et sua dedicauit ō xix. q. vl. q; ingredi entibꝫ. x ē p̄s hui? c. x. auc. siqua mlr x. ¶. ō sacrosā. ec. auc. ingressi. xij̄. q. i. nolo. x. c. non di; catis

Nos q̄dez culogio. id ē testamēto. ¶. ō testa. l iulemus
r ¶ Protrahit. i. differtur
s ¶ Infra ānuz j. annū dī māda; n execucionē vo; luntas testatoris ¶. de fideicō. auc. amplius. x hic in auc. de ec. ti. §. sicꝫ edificatõe col. ix.
t ¶ In loco. de monstrato vel cō prehenso a re functo. si enim de locz incertus non videtur obligatus ad faciendum. sicut in promisso; re liquidum est. ff ō eo quod cer. lo. l. iij̄. §. siquis insulam. x ff. de verb. obli. qui insulam nisi aliud q̄d dicatur: tum causa religionis. tum extreme voluntatz fauore io. et lau. Alīꝫ dicunt q; si incertus est locus vbi debuit edificari. ad hanc causam relictum fieret 'caduum. ¶. de cadu. tol. l. vna. §. si ꝟo. ff. de dona. l. ij̄. §. vlti. Et ī ō dicitur hic. in loco quo cōstitutū fuerat. ¶. dic. q; nō erat caducū. q; testamenta sunt interp̄tanda largissime. s. de dona. cū di'ecti in fi. x res ad pias causas relicte libere sunt a lucratiuorum inscriptionibus. xxiij̄. q. viij̄. §. q̄uis. x in. l. sancimus.
v ¶ Leges. ¶. de epī. x. de. nulli. ibi habes q; epīscop? debet illud facere

Indicāte nudz. ta. le legatū ēt vz sz leges. ¶. ō fidei; vl. x ē ar. q; p nū. ꝟba q̄s obligat. ar. xij̄. q. ij̄. q̄cūq;

rrū.q.v.iuramenti.ꝛ.C.de suffrag.l.vna.

a C Monasterio. Pone q̄ reliq̄t mōasterio scē marie. ꝛ.ſz ñ determinauit.cū sint plura mōasteria scē marie. dabit̄ parpiori.in auc.de ec.ti.§.fiq̄s i noie.col.ir. Item pone q̄ plures hēant scuttellas.ſz vna ē melioꝛ alt̄a.cui⁹ erit optio. p̄dici q̄ legatarij.ff.ō le.i.ſi uim⁹.ꝛ meli⁹.l.q̄ duos. Hz ō.ff.e.t. l.fiq̄s a filio.§.fiq̄s sc⁹ q̄ hꝛedis est electio.ꝛ.C.de ꝛd. in ser.fiq̄s seruū. ff.de le.i.legato.ꝛ. ff.de fund.ru.p̄.l.ſi via.q̄bus stat̄.Cōtraria loquūt̄.qñ hꝛes i moꝛa ē.b. Si fundus legat⁹ ē i fuga tpe testam̄ti q̄ret eū hꝛes sua ip̄ensa.ff.ō le.i.seruo legato.§.fi. Hz p⁹ testm̄ ꝛ añ moꝛ tē q̄ret eū hꝛes sū pru legatarij.ff.e. ri.ſi fundus legatus Si p⁹ adita hꝛeditate.ſi culpa hꝛedis soluet estimatōz.al's ñ cauebit ff.e.l.q̄ ref.§.ita q̄z b. Item pone. q̄ legauit seruū in fuga ꝓstitutū cuius erp̄ē q̄rit̄.vt q̄ legatarij.q̄ ad ip sū spectat emolumētū. ḡ ꝛ on⁹.C. de cadu.toll.l.i.§. p scdo.i fi.imo hꝛedis.ff.de le.i. cū fundus.ꝛ.l.se.lau.

Elius nt Hz q̄d ad eū cū res ēent aliene forte ītercrat ip̄i⁹ q̄rel ip̄e dep̄osite fuerūt p̄nes p̄z suū l' pignoꝛi obligate.ala

c C Alieni. cū q̄s sciēter legat alienū. tē hꝛes tenet̄ res redimere l' legatario p̄ciū dare si sit res talis q̄ vendi possit. al's ñ. isti. de lega. §. ñ solū. ꝛ. §. q̄ aūt. Si ignorane legat rē alienā. ñ valet legatū. misi cū legat̄ ꝓsūcte p̄sone C. de le. cū alienā. ꝛ legatarius debet p̄bare sciam. vt in §. q̄ aūt. ꝛ ff. de p̄ba. verius. t.

d C Alienam. scienter

e C Restituere de benignitate canonica. sic. xvij. q. iij. q̄ cū q̄z de iure stricto ñ teneba⁹ reddere iuxta p̄missam distinctionē. t. imo reddere tenebat̄. sed poterat agere ꝓ hꝛedem. si scienter res illas legasset. ver.

Si hꝛedes. adipleuerit. ifra annū. C. de fideicō. auc. amplius hoc. s. eo. nos quidem.

g C Ab epo. C. de testa. cōsulta diualia. ℈. So. publicatio testamēti ñ p̄tinet ad epm. vt ibi dz. p̄tinet tñ ad eū testamēti de fēsio siue executio testamēti. vtr o luntas defuncti seruet̄. ff. de p̄ti. hꝛe. l. hꝛeditas. §. ōfūcto. ar. s. e. nos quidē. ꝛ. j. e. io. ꝛ hoc p̄cipue in his que ad pias causas relinquuntur. j. e. tua

h C Interdicat̄. Scdz legē antiq̄z hꝛes q̄ ñ adiplebat volūtatē defūcti. p̄uabat̄ oī successiōe. C. de fideicō. l. vl. ꝛ. ri. q. i. filueſter. Hodie aūt tz hoc in extraneo hꝛede sed fili⁹ instituꝛ hꝛes ñ adiplēs volūtatē defūcti. p̄uat̄ successiōe relicta tm̄ fibi legitia. C. de fideicō. auc. ap̄li⁹ hoc ꝛ p̄ualet ler in hoc casu. In b tñ vī inno. ꝓcordat̄ p̄dicto canōi. sil ꝛ ueſter. ꝛ huic tex. j. de voto ꝛz in fi. vbi de b. Hz illud iō⁹ p̄rigit. q̄ regnū diuidi ñ p̄t sicut nec alie dignitates. e. de p̄b. maioribus. ꝛi cōsti. federici ō feudis. §. p̄terea. b. Et hic nō ō exp̄ſſe q̄ p̄uēt hꝛedes. ſz iterdū cat̄ eis q̄cūq̄ reli ctū ē vt sic indirecte cōpellant̄ adi plere volūtatē defuncti. vel reducit̄ur ad auc. vt sal tē reſeruet̄ hꝛedibus legitia. vt in auc de hꝛe. ꝛ fal. §. i. ꝛ. §. siquis ñ i plēs. col. i. alia ā t vt dicere q̄ hꝛes q̄ relicta ad pias causas ꝓferre dis tulerit totū amittere dz ī auc. ō ec. ti. §. fiq̄s aūt p̄ rede p̄tōe. ℵ. si aūt. q̄ col. Et in isto casu p̄t itelligi hec de cr. ꝛ hoc itellige in extraneo hꝛede. b.

igit̄ q̄z antiq̄s canōibꝫ constat inhibitū. nos īdēnitati eccl'ia rum p̄uidere volentes siue ī testati decesserit. siue aliis offerre voluerit. penes eccl'ias^m eadem bona p̄cipimus remanere.

A ler. iij.

Ad hꝛec p̄ñtibꝫ innotescat q̄ clerici de mobilib⁹ n q̄ p̄ eccl'iaz sunt adepti de iure testari ñ p̄t^o. viuētes tñ ꝛ sui compotes moderate valent aliqua de bonis ipſis nō rōne testamēti. ſz elemosyne intuitu erogare^p in egritudine constituti

I dem vigilensi episcopo

Q Uia nos. ꝛ ifra. Cōsul. t. ꝛ. q̄ ꝛz clerici de his q̄ p̄ne successiōis l' cognatōis ītuitu aut ō artificio sūt adepti. seu dono cōsanguineop aut amicoꝛuz nō habito respectu ad ecclesiam peruenerunt ad ipſos. libere dispone re^q valeant. de his tñ que cōsideratione ecclesie p̄ceperunt nullum de iure possunt facere testamentum^r

I dem ostiensi episcopo

Q Um esses ī nīa p̄ñtia ꝓstitut⁹. ꝓposuisti talez in tuo ep̄atu ꝓsuetudi

Q Um in officijs teneamur. tonatarius enim tonatoꝛi naturaliter est obligatus ad antitoda. ff. de p̄ti. hꝛe. sed ꝛ si lege. §. consuluit. viij. q. i. illud a'a.

k C Acquisita quod enim acquirit sacerdos vel quilibet alius clericus intuitu ecclesie. ad ecclesiam p̄tinet. s. e. quozundam. ꝛ. j. e. ad hec. ꝛ. c. quia nos. ff. de castren. peculi. l. castrense. ꝛ. xij. q. iij. c. i. ꝛ. ij. de quibus canonib⁹ hic loquit̄. t.

l C In canonibus. xij. q. ij. placuit. ꝛ. c. quicūq̄s. ꝛ. q. v. obitum ꝛ quasi p̄ totum.

m C Ecclesias. Hic infra. c. sequentibus. de quibus canonibus hic loquitur

Ad hec de mobilibus. multo fortius nec de immobilibus.

o C Non possunt. In morte tamē possunt largiri tam consanguineis q̄s alijs extraneis intuitu seruitutij recepti de mobilibus. j. e. relatum. §. licet. ꝛ. xij. q. ij. ecclesiasticis. t.

p C Erogare. ar. q̄ admitti t̄ q̄s vna via. q̄uis alia via

repellat.i.q.ꝙ.c.i.ff.de inoffi.te.papinia n°.§.ſiq̃s.arg.ℨ s.de proc.tue.vbi hoc.7.ff.de admi.tu.ſcire 7.ff.de lo. liber.queritur.

Q Uia nos.diſponere.xij.q.iij.c.i.7.ꝙ.7.ſ.e. relatū .§.ceterū.7.c.requeſiſti.7.§.illud.t.

r Teſtamentū clerici enī de rebꝫ eccle nullū pñt facere teſtm̃. cū eoꝝ ꝓprietas ñ ſit ſua cū ſolū vſū habeāt.ſed tm̃ victum veſtitu cōtenti eē debēt.xij.q.i.clic° qui.7.c.duo.7.r.q ꝙ.eps.7 totū ſup. ſtitiẽ erogandū eſt pauplbꝫ.xij.q.i.c. vl.moderataz tm̃ donationē cā ſuꝝ ꝙ recepti facere pñt.ſ.e. relatū.§. ℔.cū ꝙſi filiofamilias cōparet ꝙ nō pōt facere teſtm̃. niſi de caſtrenſi peculio.C.de aſſeſ.l. vlt.C.de aduo.diuer.iudō.l.fozi.b.

Q Dm eēs leges.C. de teſta.ſi vnus.7.l.vlti.7.l. hac ꝓſultiſſima.

t Scripti.in.l. moſaica 7 in euā gelio.ꝙ.q.iij.c.i.7 s.de teſti.licet vnituerſis.b.

v Impꝛobamus ſup relictē eccleſie dcr. iſta itelligiē ꝓ ſequentez. qz de eodē facto 7 eiuſdē loci loquūtur nā i his q̃ pietatē cā relinquunt̃ min° ſolēnis voluntas ſufficit.ſicut 7 iter liberos.C.de teſta. hec ꝓſultiſſima.§.ex imperio.C.fami.herciſ.l.vl.7.C.de fideicō.l. vl.in his enī ceſſat falcidia.C.ad.l.fal.auc.ſi.c.7 in auc. de ec.ti.§.ſin aūt col.ir.7 i his canonica portio ñ deducit̃. ſ.e.ti.c.fraternitatē. Quidā tñ dicūt. ꝙ ꝓ ℔.c.qđ generaliſ loqꝫ.derogat oibꝫ legibꝫ.q̃ dicūt min° ſolēnē volūtatē ñ valeꝫ.qđ ñ credo.qz ñ ēbibiſ.c. ꝙ dñs papa voluerit vnico ꝛ̄bꝫ legibꝫ derogare.ar.C. de inoffi.teſta. ſiq̃n. 7.s.de cle.eccl̃ia vſa.nec forte poſſet tollere leges q̃ tum ad eos.q̃ ñ ſunt de ſua tꝛpali iuriſdictōe.ar.s.ō ap.ſi duo ꝛ̄.7.s.de iudi.nouū.q̃ leges.neq̃d falſitatē in teſtamēto cōmitteret.voluerūt ꝙ certus numerus teſtiū adhibꝛ ret.C.ō fideicō.l.vl. Ita ēt credo ꝙ iſtud locū hēat ſup relictis eccl̃ie ſiue ad pias cauſas fauore religionis.ſ.c. pri.ſic ñ derogabit̃ legibꝫ.l'dic ꝙ papa,ſtatuit hoc tm̃ in his obſeruandū.in quibꝫ hꝫ tꝛpalē iuriſdictōz. qz q̃tuz ad illos potuit legibus derogare. Ciuitas iſta velleñ.ꝓtinet ad papā q̃ ad vtrāq̃ iuriſdictōz. Sꝫ veriꝰ vī qō ꝓtimo diri. Alij volūt dicere. ꝙ ſi agat̃ in foro ſeculari, ſeruāda ē legalis ſolēnitas.ſi in eccl̃iaſtico ſtabit̃ iſtis dcr. ſed prius dictum magis placet.

r Sub interminatōe. Et ita vī. ꝙ q̃ ℨ faciat ſit excōicatus.s.de locat o.c.i.quā dcr. tenemꝰ canonē late ſnie 7 ſūt ibi q̃ſi eadē ꝛ̄ba q̃ 7 in.c.iniuꝝ.di.ſalonitane.ar.ℨ.ſ. de iurepa.relatū i fi.vbi de hoc. Nō credo ꝙ ſit canō late ſnie ſꝫ ferēde ꝓ c.relatū.ver.

tuta tractetis tribus aut duobus legitimis teſtibus requiſitis.quoniam ſcriptuz eſt. in oze duozum vel trium teſtiuz ſtat omne verbum

I dem electo 7 ca. caſſanenſi.

R Elatuz eſt auribus noſtris ꝙ quia ſtatuimuſ in lat.conci.ª vt bonaᵇ per eccleſiam acquiſita ad eaz in clericozum obitu deuoluā tur. dubitatis an hoc ſit de immobilibus tantum vel de mobilibus ſentiendum.et infra. Reſpondeo ꝙ generaliter bona quelibet per eccleſiam acquiſita eis debent iuxta lateranen.concili. poſt acquirentis obitum remanere. Nomine autem eccleſie nonᵇ epiſcopus vel ſucceſſoz clerici morientis. vbi eſt collegium clericozum. ſed communis congregatio ᵉintelligitur. que rerum illaruz debet canonicam diſtribution̄em 7 curam habere. Vbi autem in loco defuncti tantum vnus ᶠeſt ordinandus. is ea bona ſicut 7 alia ipius eccleſie in dei timore diſpēſet.

R Elatum. Lateran. s.e.cum i officiꝫs.

R Elatū. relicti eccl̃e ad hūc caſuz reſtrige.c. ꝓr. s.e .in q̃ fauoze ecclie ſufficiūt duo l' tres teſtes. Ita ꝙ vnꝰ ſit p̄ſbyter de p̄dictis.v.

ℨ Decretoz. q̃ dicūt. ꝙ i oze duorū vel triū teſtiuz ſtat oē verbū.q̃.q iiij.§.i.7.c.i.7.ſcd iij.di.qm̃ multa. Sic nō cās vltie volūtatis defunctoz ad eccl̃iaſticā cū iudicē ꝓtinere qō dꝛ̄ eſt in relictis eccl̃ie 7 pau peribꝫ.xij.q.ij.clerici.7.c. qui oblationē.C.de epiſ.7 cle.nulli licet e.t.p que.c. confirmat̃ qō diri ℨ.in ꝓr.c. qō tm̃ de relictis ad pias cauſas intelligendū eſt. qō hic ibi dicitur.b

b Bona.arg.indefinite dictum generaliter accipiēdum.xix.di.ſi romanozum infra de priuile.qz circa.ſ.ō ver.ſig.cum tibi.7.c.querenti.7.ff.de contra hen. empt. l.in lege.7.ff.de ſeruitu.vr.prę.ſi ſeruitus

c Remanere.hic.xij.q.ij. per totum

d Non epiſcopus.qui,tamen eſt in eccleſia.7 eccl̃ia in epiſcopo.vij.q.i.ſcire.

e Congregatō.hic bene dr.xij.q.ij.de laicis.7.C.de hꝛe.dcu.l.i.7.ij.lau.

f Vnus. Sed nunquid bona epiſcopi debent deuolui ad collegiuz maiozis eccleſie moriente epo.dicas ꝙ nō.imo reſeruanda ſunt ſucceſſozi.xij.q.ij.hec huiꝰ placiti.7.c.de laicis.7.c.illud. Nunquid eſt idem in bonis archidiaconi dicunt quidam.ꝙ non.ſed collegio eccl̃e deuoluūtur. Alij dicunt melius. ſi bona archidiaconatus diſtincta ſunt 7 diuiſa ꝛ̄ rebus canonicoꝝ. tūc ſucceſſozi ſuari debēt ar.s.de reſcrip.edoceri. Si vero cōia ſunt oīa bona archidiaconi 7 canonicoꝝ. tūc ad capm̄ deuoluuntur.ar.xij.q.ij.ꝙ cognouimus.7.ſ.de decī.cū i tua.7.viij.di.que contra morem.t.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a ℂ Cōferāt.ſi.s.e.ad.ß.ñ ita amare iſtud ꝓhibitū ē ſic dicit lex de vna.inter vir ⁊ vxorē.ff.de vna.inter vi.et vr.ſi id quod.§.ſiquis ſerui operas.lau.

b ℂ Pro arbitrio.s.eo.quia nos

c ℂ Cōgruā.vt ei plꝰ det.a q̄ plꝰ ꝓcipit.vł tñ attēdēdū vtr̄ vni ēr̄ plꝰ magis fuerit q̄ alteri.ar.s.de feu.c.i. ⁊ ar.s.de ꝓb.cum ſm apl̄m.vbi dic̄ qui altario ſeruit viuere dz ꝺ altari q̄ ſi ñ fuiuit.vel ſi patr̄ fuiuit.plꝰ ei tenet restituere.

Cum tibi in ſecūda ꝓmā hēs ſ.de verb.ſig.cum tibi.

e ℂ Diſpoſitiōz. ℣z de benignitate canonica videat teſtm̄ feciſſe reuera nō ē teſtat⁹.qz nullū ē teſtm̄.vbi nomē hꝛedis nō exꝓimitur.ℂ.de teſta.l.iubemus.§ qꝺ ſi ñ fuerit obꝰuatū.circa fi.⁊.ff. de his q̄ in teſta.ꝺ len.ꝓmer inſtō hꝛedis ton⁹ teſta mēti eſt fundam̄ tū vt inſti.de leg. §.añ hꝛedes.ſed ſicut nutu ꝓñt ali q̄ relinqui.ℂ.de fi dcicō.⁊ in epl̄a.ff de le.iij.nutu.cēꝑ hndit̄ voluntas obmutescētis.rr vi.q.vi.q̄ recedūt ſic nutu de eq̄tate canonica fit teſta mērū.ſic̄ ⁊ ſufficit ad locutōz alteri⁹ q̄ q̄s annuat teſtibꝰ ꝓntibꝰ.⁊ ꝺz recedere teſtatus.⁊ ta le teſtm̄ ꝺz nūcupatiuū.ℂ.q̄ teſ.fa.ꝓñt hac ꝺ ſultiſſima licite q̄ pōt q̄s volūtati alteri⁹ cōmittere factōz teſtamē ti ſui.i.an q̄s ſit ei hꝛes.Diſtinguit tñ. qz aut in volūta tē hꝛedis cōmitto factōz teſtamēti.aut in voluntatez alteri⁹.Si in volūtatē hꝛedis licit e poſſū.ſz erꝑſſe eiuſ voluntati ꝺmittā.ff.de ꝺdi.inſti.ꝛba hꝛc.Sz ſi ꝺfero in exꝓeſſam volūtatē alteri⁹.nō valet.vt ſi dicā inſtituo hꝛedē quē tin⁹ voluerit.ff.ꝺ hꝛe.inſti.illa inſtō.⁊.l.ſi q̄s ſēꝓroniū.⁊.l.captatoria.imo captatoria.i. adulato ria appellat̄ tal̄ inſtō.ℂ.de teſta.mili.captatorias.ſecuſ ſi tacite.ℂ.de hꝛe.inſti.l.ille inſtōes.vt ſi dicā. inſtituo te hꝛedē.ſi tin⁹ aſcēderit capitoliū.vt.ff.ꝺ hꝛe.inſti.ſiq̄ſ ſēꝓronū.⁊.ff.de cōdi.⁊ demō.nōnūq̄.ſz legatū pōt com mitti arbitrio alteri⁹ tacite.ff.de le.q̄.l.i. ſed alteri⁹ arbi trio exꝑſſe ñ ꝓ ꝺmitti.ff.de le.i.l.captatorie.⁊.l.ꝓdicta. ⁊ incerte ꝓſone bñ ꝓñt inſtitui hꝛedes.vt inſtituo pau peres hꝛedes.ℂ.de epiſ.⁊ de.ſiquis.ad declinā dum.⁊.l.nulli.io

Ffic̄.legitimā q̄ ſm variam locoꝝ cōſuetudi nē varia eſt.⁊ diuerſa.j.de ſepul.cērtificari.vin.

g ℂ Conditōe.Cōditio quid ſit ⁊ modus tractat̄.infra de condi.appo.in.c.verum.

h ℂ Renunciaſſe.ff.de inoffi.teſta.ſi.ꝑs.§.vlti.⁊.l.ſe.⁊. l.vl.⁊.ℂ.e.ti.l.patentibus.ber.

Licet aūt mobilia ꝓ eccl̄iaz acquiſita de iure in alios ꝓmoꝛientis arbitrio tranſferri non ꝓñt. cōſuetudinis tñ ē ñ ꝓbāde.vt de his pauperib⁹ ⁊ religioſis locis ⁊ illis qui vi uenti fuerāt.ſiū ꝺſanguinei ſint ſiue alij aliqua iuxta ſerui tij meritū conferantur[a].Ce ⁊ terū que ex hꝛeditate vel arti ficio aut doctrina ꝓueniunt diſtribuentur ꝓ arbitrio[b] ꝺcedentis.Quiavero nonnulli in diuerſis eccl̄iis bñficia poſ ſidēt.diuidant q̄ habuerāt ꝓ eſtimationem congruam[c] in ter ipos. Anno.iij.

Cum tibi de benignita te.⁊ infra.In ſecūda[d] q̄ ſtōe dicim⁹ q̄ q̄ extre ma volūtatē i alteri⁹ diſpoſi tōz[e] cōmittit ñ vł de cedere i teſtat⁹, Idem.c.t.ſcī lauren tij in lucina p̄ſbytero car.

Ffic̄.⁊ infra.Secūdo q̄ſiuiſti.cū q̄s i teſtō re linq̄t epo ꝓpria ꝓtōz⁹ ⁊ alia multa monaſterijs vel ec cleſijs vtr̄ eps ex ill̄ legitima[f] poſſit petere ꝓtōz.⁊ infra.Cōſul.t.t.r.q̄ ſi ꝓtōz illā cū cōꝺitōe[g] legauit epo.vt eſſet il la ſola contentus.⁊ eps acce ptauit.qz ꝓ hoc alijs renūciaſſe[h] vł.de ceteris ñ poterit exi gere ꝓtōz.Qꝺ ſi eā ipi abſo lute[i] reliq̄t ꝓtōz ſibi debitaz poterit nihilomin⁹ de ceteris vēdicare[k].Si vo conſtiterit[l] q̄ in fraudē modicū cōſtiterit mortuarij.vt in ceteris epūs ꝓtōe debita fraudaretur[m]. qz fraus ⁊ dolus alicui patro cinari nō ꝺz.eps ꝓtōz ex ill̄ poterit exigere a canone[n] ꝓſti tutā ſaluis indulgentijs[o] ro. pon.q̄ quibuſdā regularibus fūt conceſſe Idem

Equiſiſti ꝺ his.q̄ teſta toz ꝓ aīa ſua legat i vl tia volūtate.q̄l̄r ſint ill̄ epūz eccl̄iaz diuidēda.Et qui dē regularit̄ vtr̄ ē.q̄ eps ꝺz ꝺ his ſm diuerſas cōſuetudies tertiā[p] vel quartā[q] ꝓtōz hꝛe ſed conſiderandū eſt diligent vtr̄ teſtatoz leget hoc modo'. reliquo iſtud epiſcopo.an re linquo iſtud eccleſie[r].vel re linquo iſtud epiſcopo et eccle ſie.an relinquo iſtud epiſco po ⁊ illud[s] eccleſie.In primo caſu diſtinguendum eſt.vtruz relinquatur epo ab extraneo aut ꝓpinq̄.Si ab extraneo.ge neraliter verū eſt. q̄ p̄ſumit[t]

i ℂ Abſolue.cuiz eni abſolute reli quit.ſi eps vtrā q̄ ꝺſeq̄.j.c.pr.Et vz ß notare qz ſi eps dedit ſimpl̄r aliq̄ bñficiū ei q̄ pri⁹ hēbat aliꝺ.ñ vł ei pri⁹ ademiſ ſe.ff.ad mūicipa. l.municeps.laur.

k ℂ Vēdicat̄.ar. q̄ recipiēdo vnū ñ intelligit̄ aliud renūciaſſe.niſi ß ſit dictū.ff.ꝺ ac.⁊ ob.l.q̄tiēs.ſic vt q̄ recipiēdo lega tū ñ intelligit̄ re nūciaſſe toti.ℂ.ꝺ rei vx.ac.vna.§. ſciendū ar.ℂ.de pa.ꝺuē.ſi mulier ar.cōtra.ff.de inof fi.teſta.l.vlt.⁊.ff. ad.l.fal.l.ſi debi toz.

l ℂ Conſtiterit. etiam apponen ꝺo conditionem. aut ſi ipſam acce ptauerit.ſi poſt ea de fraude con ſtiterit.qz non po tuit teſtator auꝺ ferre illam partē epiſcopo q̄ eſſet ſtitutione delet̄.j c.proxi.

m ℂ Fraudaretur.videtur tamen.q̄ agere debeat ad ſupplementum epiſcopus in hoc caſu.ſi min⁹ reliquit ei legitima ꝑtione.ℂ.de ino ffi.teſta.ſiq̄ñ.§.generalit̄ ⁊.l.omnimodo.qz non admittit grauamen iſta ꝑtio. ſicut nec quarta ꝺbita de iure nature.arg.ff.de adop.ſi arrogator.§.ſed an impuberi.l.

n ℂ Canone.loquitur de illis canonibus.r.q.i.decer nimus.⁊.c.de his

o ℂ Indulgentijs.j.de ſepul.in preſentia.⁊.j.e.c. vlt.b.

Equiſiſti.tertiam.r.q.i.decernimus.⁊.c.de his ⁊.j.de ſepul.c.i.b.

q ℂ Quartam.q̄.q.q̄.nobis conceſſo q̄tuor. ⁊.j.de ſepul.cum ſuper.q̄ñß etiam medietas appellat̄. j.de ſepul.c.q̄.⁊.⁊.q.i.antiquos.In his enim loci con ſuetudo ſeruanda eſt.j.de ſepul.certificari.Capl̄a tamē que dicūt res eccleſie diuidendas in quattuor partes.ꝺ marricibus eccl̄ijs loquuntur vin.

r ℂ Eccleſie.coniunctim.

s ℂ Illud.ſeparatim

t ℂ Preſumitur.preſumptione iuris non de iure.vnꝺ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

probatio in cõtrariũ admittit: puta si longa ⁊ magna fuit dilectio. xij. q. iij. c. ij. sed ecõuerso: si relinq̃tur a ꝑpĩquo: ꝓsumit relictũ ꝑsone. j. e. c. ver. si vero eccleſie et s. eo. quia nos. xij. q. iij. c. i.

a ¶ Eccleſie. Hic explicat scõm membrũ distinctiõis.

b ¶ Epi. i. ꝑpriũ. l

c ¶ Exprimat. Sz q̃ est trõ diuersitatis: q̃ qñ relinq̃t aliq̃d eccie tm̃ q̃ eps ꝓz inde suã ꝑte: ⁊ h relinq̃t epi scopo tm̃ eccia nihil hz: cũ eps sit i eccia ⁊ eccia i epo vij. q. i. scire. ℣. audi nit ℔ euenire ꝑter iurisdictionis possibilitatẽ: qm̃ ius ñ offendit: si epo legetur tm̃ sed si tm̃ legaret eccie eccluso epo: ex ℔ offendit ius. ar. ff. õ le. i. nẽo ꝑt. vel ꝑt di ci q̃ noĩe eccie intelligit eps tanq̃ caput. s. de his q̃ fi. a ꝓla. si. ꝓsen. c. nouit. ⁊ cũ scribit capo scribit ecclano: q̃ est caput capi. s. õ ꝓcel. pbẽ. p̃ electõz. sic q̃ ꝑest exercitui de ipso exercitu itelligit. ff. õ his q̃ no. ita. l. q̃. sile. ff. q̃s ⁊ a q̃ ap. l. i. ℌ. ꝓles. ⁊ appellatione familie ꝓcipe ꝓtinet. ff. de ver. sig. familie. noie ꝺo epi q̃ñs nõ itelligit eccia: vt i eo q̃ renunciauit epatui. s. õ trãsla. int̃ corꝓalia. ⁊. s. õ eo q̃ renũ. epi. c. i. Et cũ aliq̃d datur et desie nulle ꝑsone determinate itelligitur dari: ergo episcopus demõ habere debet ꝑtem cũ sit caput eccie sed cum relinq̃tur tm̃ epo intuitu tm̃ ꝑsone ipius relictũ intelligit ⁊ ideo eccleſia nihil inde habebit: imo eps inde potest facere testamentum. s. eo. quia nos.

d ¶ Canõis. xij. q. iij. põtifices. ⁊. ar. x. q. i. sic q̃dã. ⁊. xvi q. i. ad hoc. Sic nemo facere põt: q̃ in testamento suo leges locũ habere non possunt. ff. de le. i. l. nemo potest. ff. de pac. inter debitorẽ. ⁊. l. ius publicũ. ff. ad. l. fal. q̃d de bonis. i. rñ. C. de ꝓdi. inf. l. ij. s. de fo. compe. si diligenti. j. de sen. er. contingit. j. e. tua.

e ¶ Necẽ. h rñdet tacite q̃ni q̃ posset fieri ꝑ canones illu. xij. q. iij. põtifices. cui⁹ ꝺba h ponunt. ⁊ h distinctio sumit ex illo canone: ⁊ hz relinq̃t epo sub ꝑprio noĩe. ꝓsumit̃ intuitu eccie relictũ eẽ. ff. de ãnu. le. l. ãnua. q̃ intelligit̃ circa relicta in vltima volũtate ab extraneo secus si aliq̃d dett̃ epo int̃ viuos: tũc ꝓsumit̃ intuitu amicitie datũ aliq̃d: puta si lõga dilectio ⁊ amicitia fuit inter eos et ꝑpter spẽ alicui⁹ remũeratiõis. Ar. ℌ. xij. q. iij. sancim⁹. ⁊. c. ꝓcedẽti. Itẽ aliõ est dicẽt relinq̃ ℔ eccie ⁊ aliud relinq̃ hoc canonicis. In ꝑ casu relinq̃t eccie in secũdo nõ. Ar. ℌ. ff. de re. du. ciuibus. io. ff. de ꝓdi. ⁊ demõ. l. mũicipibus. ℔ dett̃ ẽ. s. q̃õ ꝺz i. c. põtifices. s. q̃ eccia h̃eat ꝓtez suã de his q̃ legãt epo. ⁊ illõ ℔ nõ referas ad ꝓmuz dictũ sz ad supi⁹.

f ¶ Al ꝑpinq̃. vsq̃ ad q̃rtũ gradum ff. de episco. ⁊ cle. auẽ. In iaz ⁊ auẽ. de ec. ti. ℌ. interdicim⁹ col. ix. ⁊. j. de ꝓsang. ⁊ affi. ñ ꝺz Quidã dicũt vsq̃ ad. vij. cuz canon nõ distinguat h: vt. xij. q. iij. c. i. ⁊. ij ⁊. s. e. q̃ nos. vin.

g ¶ Persone. q̃re nihil õdett̃ eccie ar. ff. de ꝑti. here. itẽ venũt. ℌ. item nõ solum.

h ¶ Õ si tertiũ mẽbr̃ distictõis. ⁊

i ¶ Si vero quartum membrum diuisionis.

k ¶ Dispositiõe. fauore vltie volũtatz. xij. q. ij. c. vl. ff. ꝑ socio cũ duobus alias incipit: si inter fratres. ℌ. idem rñdeo. io.

l ¶ Contenti. s. c. ꝓximo.

m ¶ Decens est sed ñ necessariũ. Decẽs enĩ est vt ꝑ modico nõ contendat. ff. locati si merces. ℌ. vis maior. ⁊. l. habitatores. ⁊ ideo multum operatur repetitio verbi: hoc scilicz cum dicitur relinquo hoc epo. ⁊ relinquo illud eccie. l.

n ¶ Legatur. quia hoc est ius precipuum: ⁊ diuidi debz illud cum eccleſia cathedrali. vin.

o ¶ De illis. s. monasteriis vel capellis.

p ¶ Canõicã. s. ternã vel q̃rtã: vt ꝺz i ꝑn. c. ⁊. s. e. c. ꝓxi.

q ¶ Nõ est. Hec est ratio quare secus est.

r ¶ Quanta. Ar. q̃ non dicitur de gremio eccleſie qui eligitur de minoribus eccleſijs. licet sit eiusdem ciuitatis. ar. j. de verb. sig. cum clerici.

s ¶ Acquirit. xvij. q. i. c. i.

t ¶ Illud autem. quod sequitur.

v ¶ Valentem. siue habeat beneficium eccleſiasticum

fiuenon.vincentius.

a ¶ In vita eius.post mortem bene si intestatus decedat.ar.j.de suc.ab intesta.cū dilectus.ita tñ q̄ nō habeat ptēs.q.vlt.c.vlt.& in auc.de ec,n.§.siqs ät.col'.ix.epūs.& xij.q.ij.sunt manifeste.

Rainucius adelasiā, mīrem puellaꝫ de q̄dā secū. hereditas rainucij valuit. liij.cō putauit uxore uxorio & horto i q̄dā alterocha fuit instituta heres.

c ¶ Note.p bīa intelligit' uos legata.ff.de le.ij.l.si sic d ¶ Relinq̄ns.si nihil sibi i testamēto reliq̄sset. ñ valuisset testamētuz. ¶.de iofficio.testa.oī mō.& l.se.& tā de tē q̄ legatū ꝓpulabit i legitia.¶. e.ti.q̄m.& l.siq̄n.& l. gnālit'.& si ñ sufficeret: agē posset ad supplemētū: vt in legibꝰ p̄dict'.& ¶.e.ti.l.q̄m nouella.& l.siq̄n.§.i.& l. gnālit'.Et q̄ dicit relinq̄ns: itelligē q̄ instituit eā heredē sibi in ill' rebꝰ: alīs ñ valuisset testamentū iur nouissimo i auc.vt cū de ap.cog.§.alīd q̄z & §.ſ ät.col'.viij.& i auc.de trie.& semis.§.frequenter.col'.ij ꝓcordat p̄dict' legibꝰ veteribꝰ: sz stādū ē illi auc.vt cū de ap.cog.tanq̄ posteriori.¶.de iof.testa.sūt alle due ät.et t'es q̄ i certis relīb instituūt' loco legatarij habent nec tenēt creditoribꝰ.¶.de here.isti.q̄tiēs.& si non sufficeret agēt posset ad supplementum.vt in.l.predictis,b.

e ¶ Si absq̄ liberis.Et ꝺ vt. q̄ hec substitutō fuerit cō pēdiosa.s.q̄ncunq̄ decederet sine liberis ei succederet soror cū sobole.Dñ nō: q̄ ē q̄dā substō vulgarz q̄dā pupillarz q̄dam exēplarz: q̄daz cōpendiosa: & tales substōnes dicunt directe.itē est & fideicōmissaria: & hec est indirecta.Et alia recipꝛoca vel breuiloq̄.¶ de ipub.& alīs sub.l.p̄cibꝰ.Substitutō vulgarzē q̄ ab oibꝰ vulgaribꝰ fit: & fit sub hac forma.Instituo te heredē: & si tu nō erz heres ille sit heres: isti.de vulga.substi.i pn.& expirat adita hereditate.¶.de ipu.& alīs substi.l.p' aditā.Pupillarzē q̄ fit, tribꝰ ꝛ̄ꝺ.Filio me' mihi hēs esto: & si tu ñ erz heres: l' si erz hēs: & infra tps pubtat' decesserz: alle sit hēs. isti.de pupil.substi.in pn.Nec ät expirat aduenīēte pubertate: instit.e.§.masculo.Exēplarzest: q̄ fit ad exēplum pupillarz: q̄ fit furioso in his ꝛ̄ꝺbis.Si filius me' decesserit priusq̄ puer erit ad sanā mentē: alle sit heres.¶.de inpuber.& alīs substi.humanitat'.isti.de pupil.substi.§ i.hec sil'r expirat eo redeunte ad sanā mentē: instit.de pupill'.substi.q̄ rōe.Cōpendiosa fit talibꝰ ꝛ̄ꝺbis.Q̄ncūq̄ filius me' decesserit: alle sit heres.¶.de ipuber.& alīs substi.p̄cibꝰ.Fideicōmissaria ꝺz q̄ fit sic. Instituo te heredē.& rogo te: vt hereditatē restituas ticio tali die: l' sub tali ꝺditiōe: si decesserz sine filiis.Et ita substitutio pōt fieri p volo mando vel rogo & hec substitutio pōt fieri a quocunq̄ & cuicunq̄ ante pubertatem & post instit. de pupil.substi.§.vlt.& ff.de vulga.substi.l.coheredi.§.cuz filie.talis enī fuit substitutio ista: & substituto vulgaris expirat q̄cito adita est hereditas.¶.de ipuber. & alīs substi.post aditā.Pupillarz statim expirat p' tē pus pubertat: isti. de pupil.substi.in pn.& ff.de vulga. substi.i pupillari Decfuit.s.in casu h' decre.fideicommissaria substitutio siue p̄caria.io hā.Et hec incertū ꝺditionis potuit socer remitter socer: licet sit ꝺ voluntatē testatoris. ¶.de pac.l.i.& l.cū ꝓponas.& hec, pē votum captandō mortis.¶.ō trās. ac.de fideicōmiss. nec potest alienar taliter grauatus ¶.cōia.de l.vlt. sed quia nostra & §.sed in omnibꝰ. & in auc.ibi posita res que.misi in casibus i auc.ibi positis: libertatē tamen p̄stare pōt p̄cio soluto .ff. ad trebell'. quidā §.vltimo.nec diceretur mori sine liberis: si monasterio dederit se & sua.s.de proba.in p̄sentia.vbi de hec.vincentius.

f ¶ Filium ex eo.qui decessit ea viua.& ita pinde est: ac si non fuisset.j.de verbo.sig.nam & ego.cum mortis tempore liberos non haberet.ff.ad trebell'.ex facto.§.si quis autem suscepert.nec habuit ex illo neptem supuenientem: quia tunc idem esset.ac si haberet filiuz.¶. ō ꝺdi.inser.l.i.& ..¶.ad trebell'.iubemus.§.sin autē.vin. g ¶ Est defuncta.& itelligē: q̄ ipsa instituit maritū: & tūc soror admittit' ex cā fidēicōmissa: vt sequitur infra.Si vero ñ instituisset eū: tūc peteret soror totā hereditatē ab itestato.¶.de fideicō.si in p̄sona.& maritus nō fuit idignꝰ alīs nō tenuisset institutio.¶.de iofficio.test.frēs.vin.

h ¶ Clausit.lite pēdente ꝓtestata cum alterocha & filio eius vt colligit' j.versi.ibi a tpe litis ꝓtesta.precepti a p̄dicto petro & filijs eius.

i ¶ Vel substitutionis.Sed videtur: q̄ istud petere ñ potuerūt: q̄ substitutio euanuit stati post tps pubertat' q̄ pupillaris videret' fuisse substitutō.dico q̄ nō quia substitutō facta talibꝰ verbis.q̄ncūq̄ iste decesserit sine liberis substituo alterochā: in ꝺ casu etiā p' tps pubertatis tenet substitutō. q̄ illō ꝛ̄ꝺbus substituo: trahit' ad fideicōmissariā substōem.ff.ad trebell'.scevola.Si a fuit substō fuisset facta talibꝰ verbis.Si ista non sit heres. alterocha sit heres.vel sic potest fieri.Q̄ndocunq̄ adiecta filia mea impubes decesserit ei alterocha sit heres.tē nisi adiecta decederet infra pubertatem.alterocha non succederet ei nisi testator fuisset miles.ff.de vulga.substi.centurio.& l.verbis.& ¶.ō impuber.& alīs substi.p̄

cibus.qz talis substitutio nō potest fieri:nisi a milite:vt in.l.centurio.vel dicas vt dictū ē in notula ex ꝑ q ꝑ fuit fideicōmissaria substitutio:vt innuit hec lra tangz ex cā fideicōmiss.vel sub iohā.

k ¶ Prescriptio. Hec allegatio hodie cessat:insti.de vsuc.§.i.t.C.de anna.excep.l.i.i pn.

l ¶ Vsucapio p vte.tūc pdest vsucapio pro vte qñ res iestimata tradit̄ p vtre:t sequitur mō mīmo mū de iure t de facto:sed si res estimate traduntur:tē est emptio t vēditio.vt.ff.ō iur̄ w. l.plerūqz.§.si aūt et.l.q̄nēs.t.C.de iure.w.l.q̄riens.t tūc vsucapit res p emptore.ff. de vsuca.p vte.l.i.t ij.t.iij.C.e.ti.l.vna.io. Sed q̄re ñ pfuit ꝑ pscriptio rīdeo:actio q̄ cōpetit ex testamento psonalis est.C. cōia.de le.l.i.t insti.de le.in pn.t actio psonalis ñ tollit̄:nisi spacio. xx.annoz.C.ō j stitu.pcu.l.ij. nec currit pscriptio j eam:nisi exq̄ cepit cōpetere.i.exq̄ potuit agere ex testamēto.C.cōia.de le.l.i.t insti.de le.in pn.C.de pscrip.xxx anno.sicut in rem.t.C.de iur.w.in rebo.t.

m ¶ Longi temporis.longum tempus dicitur spaciū x.vel.xx.annoz.C.de prescrip.lon.tem.super longi.

n ¶ Tam tertia. Sed q̄d ad mīem vel vxorē de bonis rainucij:cū descendentes semp excludāt mīem:i auc. de hered.q̄ ab itesta.defe.in pn.col'.ix.fil'r.t vxor excludit̄ C.vnde vir vxor.l.vna. Sed dic:q istuderat scōm cō suetudinē ciuitatis:q̄ matri t vxori defert tertiam i bonis mariti:etiā si filios hēat:qñqz tamē ōfert̄ vxori q̄rta ps in bonis mariti:si ipa est inops.C. vñ vir t vxor auc.ꝑterea. Item cū vir eā sine causa dimittit:C. de repudi.iulemus.§.i.io. Verius dicas:q iste tertie nō deducunt̄ fm ius ciuile:sed fm ius lombardū: vt hic dōs.in littera vbi dōr iure lombardo.nam cautū est in lōbarda:q si maritus moriat̄ anteqz vxor:vxor lucrat̄ tertiā ptē bonoz mariti:vñ tam mater qz vxor deducet illas tertias fm legē lombardā:t in ciuitate tuscana fuat̄ lex illa:t psuetudo ē fm illā.l.vt dōr.in pn.glo.

o ¶ Secundum consuetudinem.forte consuetudo erat:q de mobilibꝫ ñ deducerentur.l.

p ¶ Vtraqz pars prouocauit.sic.j.e.rainaldus.s. de ap.si duobus.t.C.de ap.l.vlt.

q ¶ Deducendas.petierat enim alterocha legitimaz in bonis matris t auie in quibꝫ ipsa legitimam habere debebat.insti.de exhere.li.§.mater.in auc.de hered.t fal.§ primū itaqz.t.ff.de iofficio.testa.l.i.t.l.q̄.t.l.filio q̄.t.l.filio ñ impedit̄.Sed quare reuocatur donatio clere in parte. dic q fuit inofficiosa.C.de inoffi.do.l.i.t.q̄.t.C. de iof. testamen.auc. vnde t si parens. Idem enim credo q venditio adelasie facta fuerit in fraudez.t simlate:vnde nō debuit obesse alterocha ꝓtum ad legitimā:vt hic dicit.t donatio t venditio in morte fuit facta: vnde alterocha priuari non potuit sua legitima.j.de sepul.de his.vbi de b.t h̄. de con.emp.l.nuda.t imaginaria

tris testatoris t tertia adelasie vxoris eiusdem. qz quarta per trebellianum nomine ipsius adiecte erant ante omnia deducende. Dictus vero iudex supradictum rainerium tutoris nomine pupillorum in restitutione bonorum rainucij condemnauit.tertia de re primo deducta quam adiecte ac viro suo donauerat. de qua substitutōne quam fecit rainucius non videtur aliqñ tenus cogitasse.deducta quo qz tertia adelasia quam ipsa. p.vendiderat supradicto, precepit etiam idem iudex de his rebus illas tertias deducendas.de quibus ōduci poterāt fm consuetudinē ciuitatis.deduci ꝓterea quartam per trebellianum idem iudex iniunxit.cum etiam quilibet extraneꝰ restitutiōe gra

uatus eā ōducere potuisset.sz vtraqz pars ab illa sententia prouocauit.t infra.Cum autem coram.g.diacono cardi. auditore a nobis concesso fuisset diutius litigatum.ipse ō mandato nostro sententiam supradicti iudicis. videlicet in eo q dixit tertiam clere et tertiam adelasie integraliter deducendas pronunciauit in iustum t ab ea legitime prouocatum.diffiniens sic illas tertias deducendas.vt legitima portio iure nature ōbita alterocha illa salua sit in vtraqz.ad cuius restitutionem dictum rainerium condemnauit. In eo vero q quartam p trebellianum idem iudex censuit retinendam.sententiam confirmauit eiusdem. ita videlicet q fructus de bonis ipsius a tempore litis ꝓtestate

r ¶ Debita.i.ter tiam i re natura li.

s ¶ Trebellianū Nota ergo:q q̄rtarum alia est debita iure nature:que dicitur bonorum subsidium t hec debetur filys tm:qui sine causa exheredari nō possunt. C. de inoffi. pe si totus.t.C.de inoffi.testa. parētibus.t auc. vt cū de ap.cog.§. causas.coll'.viij. t huic quarte nullum grauamen potest imponi.C.e.ti.oī modo.t duab.l. se.t hec hodie ē aucta ad trientem t semissem nūeruz filioz:vt si sint q̄tuor filij:t ifra debent habere tertiā partem:si sunt.v. vel vltra:debent habere medietatē eius quod ei deferebatur ab intestato.C.e.ti.auc.nouissima.t in auc.de triente.t semis.§.hec nos.colla.iij.t in auc.de testi.t ea q̄ pa.§.quāobrē.col'.iij.t i hac veniūt q̄ oia perfecta sunt ab eo cuius fuit hereditas t cōputantur in ipa.C.de iofficio.testam.qm nouella.t.l.fiqñ.§.t generaliter.t.C de colla.l.penultima. Item est t alia q̄rta trebellianica:vt cū aliqs est institutus heres t rogatus:vt alij restituat hereditatē si moriatur siñ liberis vt hic fuit. Iste taliter institutus potest retinere quartaz partem de tota hereditate per trebellianum: t sic appellata est trebellianica a trebelliano auctore. De hac habes insti.de fideicōmiss.hereditat.sed q?.t.C.ad trebellia.p totū.t hec trahit̄ de vniuersitate hereditatis:t in hac imputantur legata t donationes.ff.ad.l.fal.in q̄rta. Item est t alia:que quarta debetur iure institutionis:vt cum aliquis est institutus heres:t illa hereditas est exhausta per legata vel fideicommissa tunc institutus heres potest detrahere quartam partem de singulis legatis vel fideicommissis.C.ad.l.fal.per totum.infra eo.rainaldus.ad fi.ver.t saluo.est t alia q̄ debetur arrogato i bonis arrogatoris.ff.de adop.si arrogator. in ista sola hereditaria imputantur non donata vel legata. sed fideicommissa.ff.ad.l.fal.nensēnius.t.l.id quod autem t.l.in quartam.

t ¶ Contestate. Exquo a tempore litis contesta.fuit in mora:computantur fructus in quarta restituit:similiter t cū in mora nō est:sed percipit fructus ex volūtate defuncti:vt q? post tps rogatus est restituere hereditatem:eos cōputat in quartā sed qd.s. q̄rtaz habet non

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

restituit:si aũt hæres pcipiat fructus negligentia nõ pe
tentis fideicõmissum:tunc nõ ꝓputat in quartã nec re
stituit:hæc pbant.ff.ad trebell.in fideicommissaria.ꝛ.l.
mulier.§.si hæres.ꝛ.l.ita.tñ.§.hæres et asse.Sed obꝯ ꝯ
uere.istã. Nõne hic filia primi gradꝰ rogata erat resti
tuere hæreditatez
sororꝛ:ꝛ dicit lex:
ꝙ vbi quis primi
gradus rogatus
est restituere hæ
ditatẽ filꝯ suis
vel fratrib si de
cesserit sine hæꝛ
velet retinere ꝗr
tã p ĩputatõꝫ fru
ctuũ:ꝫ testatoꝛ
rogauerit.Sꝫ ĩ ip
sis hæreditarꝫ re
bus retinebit ꝗr
tã ꝛ wdras resti
tuit:vt.C.ad tre
bel.nulem.ꝛ ꝟ dꝛ
ꝙ fructꝰ dñt ꝓpu
tari ĩ ꝗrtã. Dicaſ
ꝙ lex illa nulem
loqꝫtur de fructib
antelitẽ ꝓtesta.p
ceptis:ꝛ illi non ĩ
putant filꝯ primi
gradꝰ:ſꝫ pcepti p
lit. ꝓtes. iputant
ĩ ꝗrtã:qz pe lit.cõ
tes.dicit male fi
percepti a predicto.p.et filꝯ
is eius post mortem adiecte
computentur in ea:qui si suf
fecerint ad quartam ꝛ fructꝰ
eius:eo nomine alia deductõ
nulla fiat.alioquin iurta quã
titatem fructuum percepto
rum computationis ratõ ha
beatur. Quia vero pater adie
cte ipsam in legitima non po
tuit aggrauare legitimam
ipsam videlicet eius pris que
sibi debebatur ab intestato de
ducendam censuit ꝛ etiam re
tinendam.ita ꝙ deductio fi
at tantummõ de his rebꝫ de
quibꝫ fm tuscane consuetudi
nem ciuitatis fieri consueuit
In eo autem.ꝙ prenominatus iudex cõdemnauit raine
rii nomine pupillorꝫ ad re
stituẽdam alteri dx
ac eius filio faciẽdam.ipsius
sententiam cõfirmauit. Nos
igitur eiusdem cardinalis sen
tentiam ratã habentes ipsam
auct.apostolica. cõfirmamus
Gregorius nonus nomonẽ.
episcopo.

Ua nobis.f.intimauit
ꝙ nõnulli tam religio
si qꝫ clerici seculares et
laici pecuniam.et alia bona q̃
per manus eorꝫ ex testamẽtis
decedentium debent inꝑsus
pios expendi.nõ dubitant a
liis vsibꝫ applicare. Cum igi
tur in omnibus pijs voluntatibus sit per locorꝫ episcopos
prouidẽdum:vt fm defuncti
voletur:negari non potest quin iure institutionis capiꝫ
at eam:quia in ea fuit institutꝰ fiẽ in alijs bonis. C.de
offi.testa.cũ ꝗrit.ꝛ.l.parẽtibꝫ.ꝛ.l.ex tribꝫ. Cũ igit ꝓtet
ꝙ eã capiat iure institutionis,ꝓstat per consequens:
ꝙ eam dẽt in quartam trebellianicam imputare:quia
in ea ĩputanda ea
q̃ iure institutõis
capiũtur.ff.ad.l.
fal.in ꝗrtã.ꝛ.l.ac.
cepti.ꝛ.ff.ad tre
bel.deducta.§.nũ
m nec obstat qõ
dꝛ:ꝙ illã legitiaz
capit vt debitum
qz mihilomin verũ est:ꝙ eam ca
pit vt hæres:ꝛ ĩ ea
tenet institutio.ñ
est enĩ dẽbitũ a pa
tre:vt ꝑ hoc sit ali
qua actio q̃ cõpe
tat filio ꝺ prem:
sed ex natura de
bitum dꝛ:ita et ꝙ
pr filiũ nõ defrau
det nisi iustã ingra
titudĩs cãm com
mittat filius: vñ
institui põt in ea
ꝛ tenet institutio.
Cum ergo vna m
alia cõputet.ma
nifeste apparet.ꝙ
ambabꝫ deductionibꝫ vti nõ potest. Item dicit lex.ꝙ ĩ
testamento prĩs ꝛ filij vna sola ꝗrte deductio suffician
ff.ad.l.fal.in rõne.§.qõ vulgo.ꝛ.ff.de inofficio.testa. papi
nianus.§.si ꝺditoni.ꝛ.§.siqs ĩpubes.ꝛ.ff.ad trebel.mu
lier.§.si hæres.ꝛ.l.scribit celsus.tñ si eligit trebellianicaz
nihilominus ꝛ illã q̃ debet iure nature hæpõt.s.ꝗten
plus est in ea qꝫ in trebellianica ꝛ ecõuerso. Dicit cõis
opinio doctorꝫ legũ.sed magis eã vt opinio canonica
put hꝫ dꝛ.ꝛ.j.e.rainaldus in q̃ opinioẽ fuit dñs.in.ꝛ et
ꝰ seq̃ces. Alij voluerũt distiguere.vtꝫ pure ꝛ simplr
filiꝰ rogef de restituẽda hæreditate,aut sub ꝺditioe vel
in die.vt si pure tunc vnam falcidiam tm̃ habere debet.
si in diem vel sub ꝺditione vtranꝫ habebit.

Consuetudinẽ.vt si ꝺsueuit deduci in ĩpis rebꝫ hæ
reditarijs ꝛ nõ fructib.in dõ ꝺductio fiat.lex tñ vult.ꝙ
fructus in ea ꝓputent.ff.de inofficio.testa.ꝺ veteranũ alꝰ
est.§.ꝛ incipit.l.pa.§.si ꝺditioni.vt dcm̃ est.s.e.ꝛ.

Desidui.excipit tñ debuerũt iura sepulcrorꝫ ꝛ oparũ
actiones.ff.ad trebel.qz pinde.§.restituta.ꝛ.l.si.patro
ni.rñso.i.sed ꝛ actiones quas adiecta hæres q̃ fuit per
sonaliter credẽdo pecuniã hæreditariã vel pignus acci
piendo pro debito.non traseunt ex sola restitutiõe.nisi
cedantur.ff.ad trebel.si hæres pecuniã,sed actionẽ ha
bet vt cedantur vt ibi dꝛ.laurẽ.

Da nobis.pijs voluntatibꝫ. Nota ꝙ relicta ad
pias cãs p dioceſanũ ẽpm tm̃ erecutiõi man
dari si illi q̃bꝫ hæc cõmissum fuerat nõ adimplene
rint,j.e.iohãnes.ff.de pcti.hære.hæreditas.§.i.ꝛ.C.de epi.
ꝛ cle.nulli.ꝛ.s.e.si hæres q̃ ad hũc casum restringitur.ĩ
q̃ etiã casu duo vel tres testes sufficiũt.s.e.ti.cũ esses.
ꝛ.c.relatũ.vt ibi dꝛ.ꝛ hæc quod dicit hic sumptũ fuit de
auc.de ec.ti.§.siquis aũt p redemptione.col.iꝛ.vbi di
cit imperator in omnibus talibus pijs voluntatibus
defunctorum volumus sanctissimos epos prouidere
vt fm voluntatẽ defuncti omnia procedant. licet testa

tor vel vnator hoc prohibuerit.

a ¶ Voluntatē. q̄ olim seruāda est. xij. q. ij. vltima voluntas. & vltimū testamētū hois immobile pseuerat. j. de cele. miss. cū martinꝰ. §. ceterū. & nihil ē qđ magis debeatur hoīb⁹ q̄ vt supme voluntatis liber sit stilus. ℒ. de sacrosanct. ec. l. i. & tanq̄ (ler vltima voluntas suari debet in auc. de nup. §. disponat col. iij. & hoc intelligendum volūtas ē rōabilis. Nā siqs vult filiū suū ex hereditate fiscā. talis voluntas nō est seruanda: in auc. vt cuz de apostatis. §. aliō q̄z. colla. viij. vbi enūciatur fiscū ex q̄busdā ex filius posse hereditari. Item siqs petat ossa sua transferri in mari: talis voluntas nō est seruāda. ff. de relig. & sumpt. funer. §. qđā. Sed voluntatē tales mutare. q⁹ ābulatoria ē volūtas defuncti q̄ usq̄ mortē confirmet. ff. de adimē. le. l. iij. & iij. & i pdicta

b ¶ Intēdicti. Testator enī nō pt (decere. cū martinꝰ. phibere q⁹ eps nō exeq̄atur huiꝰ volūtatez: vt in auc. de ec. & §. siqs aūt. p redēptione. ver. in oibꝫ. col. ix. & ē rō: q⁹ puata dispositio testatoris nō pt generalē constitōem legis vel canonis immutare. s. e. req̄ fisti. & ff. de le. i. nemo pōt fi. & q. i. sic q̄dā. sic ēt lex falcidia ꝯ voluntatē testatoris iducit. ℒ. ad l. fal. si vt allegas. & ar. ad. l. fal. ticia & l. testamēto. & l. qđ de bōis i fi. & §. ti. pr. i fi. vbi de hoc.

c ¶ Monitione. q̄ sp̄ p̄cedere dz vindictā. xij. q. ij. indigne. & nisi hoc facerent delerēt pdere eō lucrū qđ essent habituri. & eps illō postea exeq̄atur. vt i pdcā auc. de ec.

Rinaldus. hoc mō. i. hac pditiōe si sine (ti. liberis masculis mozeret: & ita modus p pditione fuat. ℒ. de his q̄ sub mō relin. l. i. Que sit differēna iter modū & pditiōem. dicet. j. de pdi. ap. verū & hoc hba bō poti⁹ fuerūt hba illi⁹ q̄ pdidit dcre talē

e ¶ Filius masculis. nec sufficit ipm filios masculos habuisse. nisi tpe mortis supstites fuerit. s. e. rainuci⁹ sup bō dic. vt. s. dō. pba. i p̄ntia. i glo. q̄ incipit. igress⁹ & fuit bō substitutō fideicōmissaria. & de bō dic. vt. s. e. rainuci⁹.

f ¶ Cum eis. scilicet patruis.

g ¶ Quibusdā bonis. isti patrui forte aliq̄ possidebāt. de bonis pponis ex institutione vel causa legati vel etiam sine aliq̄ cā. & ideo dicit ita. q⁹ neutra ps hꝫ̄ et iniaz trāsferendi in aliā psonā. vel forsitan ipe rainaldus oia possidebat. q⁹ forte remāserunt indiuisa inter ppone & frēs. vñ dicebāt se hꝫ̄re ius in bonis illius.

h ¶ Cōpromissi. q⁹ dcm fuit in cōpromisso. vt si oēs interesse nō possent duo arbitrarent⁹ alꝫs non possent. sic & cum plures sint iudices. s. de offi. dele. vno delegatorum dic vt ibi.

i ¶ Neutra pars. In forma huius arbitrij. n̄ est vis faciendā: q⁹ nihilominus trāsferri possunt bona illa: q⁹ sententie arbitri nō pareat: nisi metu pene. ℒ. de arbi. li. i. & sic non obstāte illo arbitrio tenuit legatū. vt. j. dō. Dz illud pōt q̄ri: an pena sit cōmissa si aliqs de rebus illis legauit auūculis suis pinde est: ac si inter viuos alienasset: & vt q⁹ pena cōpromissi cōmittat. ff. de ver. ob. si ita quis promiserit: decem tibi dabo. §. ea lege. ar. ff. de le. ij. pe

voluntatem[a] vniuersa procedant. Iz̄ ēt a testatoribus id ptim geret intēdicti[b]. mādamus. q̄tenus. executores testamentorum hmōi. vt bona ipsa fideliter & plenarie i vsus pdcōs ex pēdāt mo.[c] pre. pellas. Idem

Rinaldus pponis filius hæres ab ipso instituti[d] hoc modo[e] vt patruis suis hereditatem restitueret si absq̄ filijs[f] masculis mozeretur. cum eis[g] mortuo ppone super quibusdam[h] bonis hereditatis eiusdez i tres arbitros compromisit. quoz duo. mortuo reliquo. prout ex forma compromissi[i] poterant procedentes taliter arbitrati fuerunt. q⁹ neutra[k] ps haberet licentiam transferendi quocunq̄ modo in alium res pdictas[k]. nisi in eoz filios masculos ex ipsis legitime descendētes. & qđ ptra hoc fierz non valeret. Porro dictus. r. prolē non habens. cōdidit testamētū. in quo medietatē[m] partis sue de rebus[n] predictz quibusdā auūculis suis. alia credidit q⁹ arbitrium impediret legatuz & ideo absoluit vt sequntia dicent.

k ¶ Res predcā sup quib⁹ fuerat cōpromissum de alijs vero arbitri nihil dicere potuissent. ff. de arbi. ñ distinguem⁹. §. de officio. & s. de arbi. cū dilectus.

l ¶ Legitime. vī etiā q⁹ naturales filij velent intelligi per hoc verbuz: q⁹ & ipsi excludūt substitutū: vt siqs sit rogatus restituere hereditatem si sine filijs decesserit. si habet naturalem euanescat substitutio. ff. ad trebel. ex facto. §. siquis rogatus. & l. hereditibus in fi. ℒ. de instit. & substi. l. generaliter. in fi. ff. de le. ij. cū pater. §. volo. si dixisset: si decesserit sine liberis: tūc locū habet qđ dz de naturali. sed ex quo addidit de legitimis intelligendū est tm̄ de natis ex libero matrimonio: alꝫ nihil operaretur hec adiectio legitimis sed dēt operari ar. ff. de le. i. si quando quis.

m ¶ Medietatem. s. tertie & q̄rte quā poterat legare cui⁹ dominiū trāsiuit in legatarios adita hereditate. ſz si intēdisset legare medietatē oīm rez sue partis. quarum medietas ptinebat ad patruū ex testamēto ppponis: tūc dominiū illaz nō transisset in legatarios cum res ille sint patrui: & illud habet locū: cū testator rē suā legare intēdit. sed legatarij⁹ pōt agere ꝯ hereditē actiōe ex testamento ad totam rem vel estimatōem: & non actione in rem. sed quantū ptinet ad casum p̄sentem nō est multū circa hoc curandū. q⁹ rainaldus nō legauit auunculis vltra illas partes quas poterat legare. nam tertiam & quartam habebat in bonis patris. q̄ faciunt dimidiam totius hereditatis: nam sua pars erat tertia & quarta. & ipse legauit auunculis medietatē sue partis. i. tertie & q̄rte: & sic nō p̄sit agere auunculi ꝯ hereditē. nisi ad medietatē tertie & q̄rte: & bō notare voluit infra. vbi dicit: ꝓpter qđ in rebus p̄dictis cōcessis p̄nūciauit. ber.

n ¶ De rebus p̄dictis de q̄bus extitit cōpromissum. & pōt intelligi: q⁹ res ille diuise fuerint iter. r. & patruos. ber.

o ¶ Omnes patruis q̄ forte solus supererat. & alij mortui erāt vñ fideicōmissum illi soli. qui superstes erat debetur: q̄ tpe existētis pditiōis solus inuenit. ei dz in totū p̄stari: & filijs p̄mortuoz nihil debet q̄ sunt mortui ad diē fideicōmissi cedentez. s. anteq̄ ille rainaldus esset mortu⁹. vt. ℒ. de cadu. tol. l. vna. §. si aūt aliqđ. & ar. ℒ. de fideicō. si in psona. & ff. de le. i. cū filiofamilias. in fi. & ff. ad trebel. l. apud. §. vtrū. & accedit ad hoc: q⁹ totū ei debeat. ff. de pdi. & demon. siqs legata. §. i. & cū sic legat⁹ patruo & filijs eius. patruus solus habebit dimidiā. & filij cōiteralia dimidiā. ff. de vsufruc. accre. siqs ticio. & si alij patrui supessent. bene potuit istituere quē voluerit ō patruis rōe ētie & q̄rte. si fideicōmissū dēt oīb⁹ patruis

a ¶ Legauit. Istō verbū ponitur ꝓprie & improprie.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝓprie ꝯtum ad auūculos ꝙꝫ legauit: ĩpropꝛie ꝯtū ad patruū ⁊ eius filios ꝙꝫ nō legauit: sed eos istituit hꝛedes: vñ. j. vocat eos hꝛedes. sic. ff. ꝺ offi. ꝓcōsu. ⁊ le. l. ij. vbi dr̄ māumitti tā liberi ꝙꝫ fui. sic. xxxiij. di. pbr̄m ⁊. j. e. c. ℞. executioni mādari. ⁊ auūculi egerunt ꝫ ipos tāq̄ ꝫ hꝛedes pr̄ r̄ies legata: alʒ nō valuisset testamētū: qr̄ñ iueniꝫ rē alīq̄s istitutꝰ isti. ꝺe le. ℈. añ hꝛedis mstōem nisi ꝺeñ eēt: si ñ valet iure testamēti valeat saltē rōne cuiuslibet vltie voluntatis. C. ꝺe codicill. l. vl.

b ¶ Aldūciēs. hoc bñ facer̄ potuit testatoꝛ: qꝛ pt̄ penaz ipones hꝛedib⁹ si ñ parueñt voluntati sue. si. insti. ꝺe le. ℈. pene ꝙꝫ noie vl. ℈ cā. ⁊. C. ꝺe his q̄ cā pene. l. vna. ꝺū tñ sit turpe vel inhonestū qꝺ testatoꝛ p̄cepit. vt ibi ꝺoc. ⁊. ff. ꝺe ꝺi. isti. q̄dā. ⁊. C. ꝺe isti. vel substi. rep̄hēdēda

c ¶ Ad ipsos. scilicet auunculos.

d ¶ Vno ex patruis. illo. s. q̄. fuit istitutꝰ. vñ plan⁹ dixisset: patruo adeunte hꝛeditatē p̄dictam.

e ¶ Adeūte. Et sic locū hꝫ legati petitio. nā si ex testamēto nō adeat hꝛeditas ꝺeficit legatū. nisi fit ita relictuꝫ qꝫ veniēti ab intestato p̄steꝛ. ff. ꝺe test. tu. si nemo. alʒ est. ℈. sub. l. p̄cedenti. ⁊. C. ꝺe fideicōmiss. l. eā quam.

f ¶ Petendo. legatū enī ab hꝛede. petendū est. C. ꝺe fideicō. eam quā. ⁊ si citra volūtatē hꝛedis legatariꝰ occupet legatū tenet̄ interdicto q̄ꝫ legatoꝛ ad ipm̄ restituendū hꝛedi. ff. q̄ꝫ lega. l. in pn. añ postq̄ adita est hꝛeditas ipo iure ꝺominiū rei legate trāsit ad legatariū recta via. ff. ꝺe fur. a ticio. ff. ꝺe leg. i. si tibi hꝛmo. ℈. cū ꝙuus. vñ re legata nondū cōprehēsa ꝺat̄ legatario rei vendicatio ꝙ ipso legato. C. cōia ꝺe le. l. i. ff. ꝺe ꝺi. fur. ſz nec legatarius. ⁊ sic agebat̄ ꝙ legato rei vendicatiōe.

g ¶ Pro rata. i. ꝙ dimidia.

h ¶ Venirent. Sed nunq̄d potuit ita formari libell⁹ ꝺe iure. peto totalem rem: ⁊ si ꝺixeris mihi peto pnā: ⁊ vr̄ q̄ non: quia iudiciū nō ꝺebet esse in pendenti. ff. ꝺe iudi. nō quēadmodū. Dicūt q̄dā ꝺ: ⁊ lex illa loq̄tur ī his q̄ pendent extrinsecus: non ex his q̄ in ipso iudicio aguntur. ⁊ q̄ posſit sic formari libellus. est ar. C. locati ꝺuctoꝛes. qꝺ satiꝫ ꝓcedi. ar. huiꝰ. c. ⁊ ꝓpter lites ꝺirimē

i ¶ Quecunq̄ occasione. ad hoc agebat̄ actio ꝺas. ne ex testamento ⁊ non rei vendicatione: qꝛ istud erat quasi fideicōmissum vniuersitatis: qꝛ qui rogatur restituere quicq̄d ad eū puenit ꝺe hereditate rogatꝰ videretur. ff. ad trebel. l. cogi. ⁊ legibꝫ p̄cedentibꝫ. vnꝺ nō trāsit ꝺominiū in fideicōmissariū: nisi facta restitutōe re ⁊ verbꝫ. vel saltē. verbo. ff. e. restituta. ⁊ facta restōne tūc ꝺominiū transit in fideicōmissariū eriā si nondū sit natus possessiōem. ff. ad trebel. facta. Hec ē differentia inter fideicōmissum singulare ⁊ vniuersale. qꝛ in singulari sine aliq̄ restōne trāsit ꝺñium in fideicōmissariuꝫ. sic ī legatariū. C. cōia. ꝺe le. l. i. ⁊ q̄ heres in fideicōmisso vniuersitatis: ibi non transit nisi facta restitutiōe. vñ

patrna vni ex patruis o suis ⁊ eius filijs legauit a. adijcies b vt bona in quibus ex testamēto vel ab intestato ꝺicti hꝛedes. r. possent succedere. si venirent cōtra legatū. ꝺictis auunculis suis ꝺebitum ad ipsos c ꝓ ꝺeterminatis portiōibꝫ ꝺeueniret: Demū eodē. r. natura ꝺebitū psoluēte. ac vnoꝺ ex patruis hꝛeditatem adeū te e prædictam. cum ꝺicti auūculi aduersus eundē patruū ac filios eius coꝛaz iudice cōitatis vbenetañ. mouerūt q̄stionē. petēdo f ꝓ rata g que ipsos contingit legatū p̄dictū ⁊ restitui eis si contra ipm illi

venirent b q̄cunq̄ i occasione testamēti eiusdē. r. ad ipos peruenerāt vel poterāt puenisse. p̄fatus iuꝺex ab illoꝛ impetitōe sup legato ipos absoluēs ad restōem alioꝛ k bonoꝛū sentētialiter ꝓdemnauit l eos ꝺe. a cuius snīa cum ambe m ptes nām audientiā appellassent. petente vtraq̄ parte ꝺicti iuꝺicis snīam ifirmari. q̄tenus cōtra se fuerat ꝓmulgata. ⁊ q̄ten⁹ ꝓ se faciebat execution mādari. ꝺilect⁹. f. n. o. scī nicolai ī carcere tulliañ. ꝺiac. cardi. lite coram se legitime cōtestatā n. qſſi idem. r. habebat in bonis quondā pponis pris

venirēt ad auūculos: quasi ista genetalia verba non pnnerēt ad res ꝺe qꝫ ꝺixerat specialiter. ar. ff. ꝺe ℞. ob. voli clausula. nec visum fuit iuꝺici: q̄ easdē res voluerit illos auūculos hr̄e cū alijs rebꝫ. arg. ff. ꝺe penis sanctō legū. ⁊ arg. ff. ꝺe le. ij. si hꝛes meus. ℈. i. Illa etiā videtur esse melioꝛ rō: qꝛ nulla fuisset absolutio ꝺe rebus legatis: si postea ꝺēnatio facta fuisset in eisdem: ⁊ sic

ꝺeueniret ꝺenoluerēt ad auūculos. Sed q̄ reno ꝺixit sibi ꝺe rebꝫ legatis non. ꝺe alijs q̄ ꝺeuenirent ad ipos auūculos. pōt ñderi q̄ ꝺe rebꝫ legatis non ꝺixit. qꝛ non putabat iuꝺex q̄ res ꝺebꝛent vel possent trāsire in alīñ aliq̄ modo ⁊ hoc ꝓpter ꝓceptuꝫ arbitroꝛ. vel forte iō nō ꝺixit ꝺe rebus illis. qꝛñ putauit iuꝺex. q̄ testatoꝛ sensent ꝺe rebꝫ illis legatis. ꝺū ꝺixit. q̄ bona in q̄bꝫ ex testamēto vel ab intestato ꝺicti hꝛedes possent succedere

e ¶ Ideūte. Et sic locū hꝫ legati petitio. nā si ex testamēto nō adeat hꝛeditas ꝺeficit legatū. nisi fit ita relictuꝫ qꝫ veniēti ab intestato p̄steꝛ. ff. ꝺe test. tu. si nemo. alʒ est. ℈. sub. l. p̄cedenti. ⁊. C. ꝺe fideicōmiss. l. eā quam.

f ¶ Petendo. legatū enī ab hꝛede. petendū est. C. ꝺe fideicō. eam quā. ⁊ si citra volūtatē hꝛedis legatariꝰ occupet legatū tenet̄ interdicto q̄ꝫ legatoꝛ ad ipm̄ restituendū hꝛedi. ff. q̄ꝫ lega. l. in pn. añ postq̄ adita est hꝛeditas ipo iure ꝺominiū rei legate trāsit ad legatariū recta via. ff. ꝺe fur. a ticio. ff. ꝺe leg. i. si tibi hꝛmo. ℈. cū ꝙuus. vñ re legata nondū cōprehēsa ꝺat̄ legatario rei vendicatio ꝙ ipso legato. C. cōia ꝺe le. l. i. ff. ꝺe ꝺi. fur. ſz nec legatarius. ⁊ sic agebat̄ ꝙ legato rei vendicatiōe.

g ¶ Pro rata. i. ꝙ dimidia.

h ¶ Venirent. Sed nunq̄d potuit ita formari libell⁹ ꝺe iure. peto totalem rem: ⁊ si ꝺixeris mihi peto pnā: ⁊ vr̄ q̄ non: quia iudiciū nō ꝺebet esse in pendenti. ff. ꝺe iudi. nō quēadmodū. Dicūt q̄dā ꝺ: ⁊ lex illa loq̄tur ī his q̄ pendent extrinsecus: non ex his q̄ in ipso iudicio aguntur. ⁊ q̄ posſit sic formari libellus. est ar. C. locati ꝺuctoꝛes. qꝺ satiꝫ ꝓcedi. ar. huiꝰ. c. ⁊ ꝓpter lites ꝺirimē

i ¶ Quecunq̄ occasione. ad hoc agebat̄ actio ꝺas. ne ex testamento ⁊ non rei vendicatione: qꝛ istud erat quasi fideicōmissum vniuersitatis: qꝛ qui rogatur restituere quicq̄d ad eū puenit ꝺe hereditate rogatꝰ videretur. ff. ad trebel. l. cogi. ⁊ legibꝫ p̄cedentibꝫ. vnꝺ nō trāsit ꝺominiū in fideicōmissariū: nisi facta restitutōe re ⁊ verbꝫ. vel saltē. verbo. ff. e. restituta. ⁊ facta restōne tūc ꝺominiū transit in fideicōmissariū eriā si nondū sit natus possessiōem. ff. ad trebel. facta. Hec ē differentia inter fideicōmissum singulare ⁊ vniuersale. qꝛ in singulari sine aliq̄ restōne trāsit ꝺñium in fideicōmissariuꝫ. sic ī legatariū. C. cōia. ꝺe le. l. i. ⁊ q̄ heres in fideicōmisso vniuersitatis: ibi non transit nisi facta restitutiōe. vñ

k ¶ Aliorum bonoꝛ. oīm ⁊ hoc fecit iuꝺex ꝓpter verba testatoris qui ꝺixit: q̄ ⁊ si patruꝰ ⁊ filij venirent ꝫ legatū: q̄cunq̄ ad ipos ex successiōe isthꝰ poterant puenire

l ¶ Condemnauit eosdem. scz patruum ⁊ filios: ⁊ in hoc. s. q̄ filios cōꝺēnauit: ⁊ ī alio etiam pronūciaꝝ. i. iuꝺicem male pronunciasse

m ¶ Simle ptes. sic. s. e. c. rainuci⁹. ⁊. s. ꝺe ap. si ꝺuob⁹.

n ¶ Contestata. Et ita vr̄: q̄ lit. ꝓte. faciēda sit coꝝ iuꝺice a ꝓpellationis. Sed ꝫ vr̄ ꝺicere lex: q̄ nō velꝛat fieri ꝓtestatio: cū iam sit facta in prima cā. C. ꝺe tēp. ap. l. vl. ℈. illud. ⁊. s. ꝺe ap. per tuas. Satis potest ꝺici: q̄ in cā ꝓpellatiōis fiat ꝓtestatō ꝺe nouo. ij. q. vi. si quis in q̄ꝫ. nec tamen ꝺicitur ꝓpter hoc fieri sup principali: quia sup alio vr̄ fieri ꝓtestatio q̄ꝫ in principali. Primo fuit ꝓtestatio facta directe super re petita: ī causa vero appellationis super ipsa snīa: q̄ sit iusta vel iniusta. ⁊ sup alīs q̄ adꝺuntur sup quibꝫ nulla fuit ꝓtestatio in pria causa: tamen altera parte absente posset iuꝺex procedere sine litis ꝓtest. vt ꝺicit lex p̄ꝺicta. C. ꝺ temp. ap. ⁊ ꝺere. p tuas. ꝺe ap. ⁊. s. ꝺe renū. veniens.

o ¶ Nequit. hoc planū est. qꝛ in legitima que iure natura ꝺebetur: nullū grauamen. nulla conditio apponi potest: ꝓ nō aꝺiecta habetur si apponat. C. ꝺe iofficio. testa. qm̄ in prioribꝫ ⁊ in auc. ꝺe hꝛed. ab. fal. ℈. primum ita q̄. ⁊. ℈. siqꝺs aūt nō implēs col. i. ⁊. s. e. rainucius.

p ¶ Trebellianicam. ⁊ ita ꝺue quarte possunt ꝺeduci. ꝺe hoc ꝺr. s. e. rainucius. vbi hoc eiꝺem ꝺr.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q ¶Portiones easdē.imo habuit res ipsas in totū: nam q̄ dū vnus fuit habuit oēs olim rex. dz at habuisse portiões easdē i rebꝫ pdcis.i. facultatē reducēdi easdē portiões in singul'rebꝫ:qz de singulis dz fieri reductio ētie ꝛ q̄rte.lz q̄dā ꝯtrū dicāt q hꝫ i vna re sola reducē posſit tertiā ture nature:ꝛ q̄rtā trebellianicā arg.C.famul.herc. ciſ.filiū.ꝛ.ff.de le. i.pōt.ff.ad.l.fal.ſi ex plurib. Sꝫ rex est:q de singul'rebus dz fieri reductio ꝛ illa lex filiū nō ob.qz illō fuit ex volūtate patrꝫ ꝛ illa lex pōt.non obstat qz ibi loq̄t cū legata erat ps hereditatis.vnde vnū legatū censetur.vel illō ꝓtigit de volūtate legatarꝫ ꝛ hereditis vel ex officio iudicis vt ibi dē.alla ſi ex plurib.pt itelligi q̄n vni plures legate sunt:tunc ſi soluat aliq̄s integraliter:i alys plenam falcidiā retinere pōt p'voli exceptiōem.

r ¶Easꝫ,scilicet partes tertiā ꝛ quartā.

s ¶Licet ipas nō exp̄sserit.ꝛ nō legauit tertiā ꝛ q̄rtā exp̄sse dicēdo de tertia ꝛ q̄rta:imo dixit de dimidia: vñ ſi recta fiat cōputatio tñ facit tertia ꝛ q̄rta:q̄tū ꝺ dimidia ꝛ econuerſo:ꝺ bi gꝛa:hereditas diuidit̄ in.xij. vncias.insti.ð hereditis.§.hereditas.ſi filiꝰ ðtrahit̄ tertiā iure nature detrahit.iij.vncias.ꝛ remanēt.viij.in quibꝫ vſ:q teneat fideicōmiſſum:ꝛ de illis detrahit̄ q̄rta.ſ. due vncie:ꝛ ita tertia ꝛ q̄rta faciunt ſex:ꝛ ſic habeat dimidiam totius hereditatis.

t ¶Pronunciauit.ſ.cardinalis.

v ¶Ipſum.ſ.patruum.

x ¶Legati.nij.ſ.

y ¶Pro rata.q̄ dcōs.q̄ q̄dē rata virilē. nā ñ vna res plꝰ legat̄:q̄libꝫ ibi habet virilē:niſi alia mēſa appareat testatoris.ff.de le.i.ſi pluribꝫ.

a ¶In residuo.prefati iudicis.de q̄ residuo absolueret prior iudex patruū ꝛ filios.nā primꝰ iudex i totū absoluit patruū in legato ꝛ male:ſed q̄ ad filios bñ: ſed cardinalis ꝺdēnauit patruū p pte.ſ.in dimidia ipi⁹ legati tertie ꝛ q̄rte p rata: in b̄ confirmauit ſniam prioris iudicis:in residuo aūt ꝓfirmauit:ꝛ hoc totū intellige q̄tū ad legatū possessionū q̄ legate fuerūt:ð q̄bꝫ cōpromiſſum fuit. In alia autez parte ſnie statim seq̄tur qualiter pceſſit cardinalis ibi ceterū ꝛc.

a ¶Residuo.Aunculi pretebāt iure legati medietatē bonoꝝ de q̄bꝫ fuit cōpromiſſum. Residuū istð ꝓfitebat fm intentiōem prioris iudicis in illa medietate a q̄ medietate absoluit patruū ꝛ filios nō habito respectu ad testāmētū pponis: b̄ ꝓpter p̄ceptū arbitroꝝ q̄tū ñ impediebat legatū:ꝛ ꝓſtitit i.xvi. fm cōputatōem nr̄az ꝛ male pnūciauit:ſed postea cardinalis oñſo testamēto pponis cognouit p pte ſniam primi iudicis ꝺdēnās patruū p pte sua.ſ.in q̄tuoꝝ ꝛ residuo.ſ.in.viij. q̄tū ad filios.ꝛ in.iij.q̄tū ad patruū ꝓfirmauit:ꝛ tñ in ſequenti articulo perdit patruus illa q̄ttuoꝝ ꝓpter pēnā illo retēto p.l.falcidiā:ꝛ ſic ibi tate in.viij. ꝓſitebat legatū rōe tertie ꝛ q̄rte.alia.viij.ptinebāt ad patrū ꝛ filios ex testamēto rainaldi:ꝛ hoc fm cōputationē pdictā

b ¶In ſecūdo articulo.duo fuerūt articuli.Primus in quo petebant̄ res legate. Secundus in q̄ petebantur omia q̄ ad patruū ꝛ filios poterāt puenire ex testamēto rainaldi ſi veniret ꝯ legatū auūculo ſuccū

c ¶Vale ipſum pnūciaſſe. q̄tuz ad pſonas filioꝝ male pnūciauit. qz nō venerāt cōtra volūtatē testatoris in aliq̄. male ēt pnūciauit ꝯ patruū.qz pdēnauit eū ð oībꝫ aliis q̄ puenerāt ad eū ex testamēto pepōis. qz ī his q̄ tacebāt restōi.ipz ñ ðbuit pdēnare lz ð his q̄ tm ptinebāt cū rōe tertie ꝛ q̄rte q̄ pte cōfirmaſſinia p alia q̄ debat restitui ei ifirmat̄ vt.j.dz.ibi.vel

d ¶Cū nihil de pertt̄.Et ita b̄ē bō rō qz hic agebat̄ rei vendicatiōe.saltē q̄ ad legatū.vt.s.dictū est vnde cū illi possiderēt:nō poterāt pueniri rei vendicatione.C.de alie.mu.iudi.cā fac.l.vna.ꝛ.s.de iudi.examinata.q sic ageret.dz ex eo q dic:q patruꝰ fuit ꝓfessus se possidere:qz i reali actiōe q̄rēdū ē:an possideat q̄s vel nō.ff.de rei vē.q petitorio.ꝛ.l.officiū.ꝛ ſi dixerit ſe non possidere cū possideat.ꝛ b̄ placet trāsferē possessio i actorē q̄uis ñ placet rē ſuā eē.ff.e.l.i rē actō'.ꝛ qz nō dū adiuerāt hereditatē ñ potrant ꝓuēiri.ꝛ añ lit̄.pt.b̄ dz q̄ri:ne de lusoriū sit iudicū vt hꝫ pz. e ¶Debat.rōe illiꝰ istōis quā fec.r.de ipso. f ¶Bōis illt'.ſ.i alys bōis ꝛ rebꝫ exceptis rebꝫ legat̄.vel posſet itelligi de omnibus.

g ¶In bōis eiusd̄. In singul'eī rebꝫ hꝫit tertiā ꝛ q̄rtā vt dixi.

g ¶In q̄bꝫ instō.q̄ vī.q in sola tertia ꝛ [illegible]tā vt dixi. q̄rta teneat istō:q̄d falsū ē.imo tz ī oībꝫ.C.ad.l.fal.irritū.lz dz i eis tenere.qz in eis p̄t istituꝰ patruꝰ grauari ī eo ꝯo q̄d subiacet restōi grauari ñ p̄t imo illō ðducit tāq̄s es alienū.i fiduū ꝯo diuidit̄ inter patruū ꝛ filios ei⁹.fideicōmiſſū.n.hereditat̄ ex testō pepōis soli patruo dēbat̄:ñ āt ei⁹ filiꝰ. Rainaldꝰ āt istituit patruū:cui hereditatē pepōis restituer̄ tenebat̄:cū illō q̄d ē patruo restituēdū ex testō pepōis illō hꝫ p̄cipuū.ꝛ illō prio redu cit sic es alienū.vt i.l.pdicta irritū. In q̄ āt adiectio pene ñ tenuit.illō āt.q̄d.rai.restituere ñ tenebat̄.ꝛ i q̄ grauari ñ potuit:q̄d ē tria ꝛ q̄rta.illō diuidit̄ iter patruū ꝛ filios ei⁹.q̄s rainaldꝰ istituit sibi hꝫ heredes.ar.C.ad.l.fal. q̄ q̄ ꝛ i b̄ solo.ſ.tria ꝛ q̄rta tenuit adiectō pene vt hꝫ dic.

h ¶Pro rata.eo sdē q̄ſi dicat p q̄ pte legatū contigit quēlibet de auūculis p ea pte quēlibet ꝓtingit.illud.q̄d pene cā admittit̄ illi patruo:qz patruꝰ noluit parere testatoris dādo legatū auūcul'.ꝛ iō pdere dz illō q̄d capeputat ex testō rainaldi.l'dic p rata.i. p medietate tertie l'q̄rte p̄ bonoꝝ raialdi.i.q̄bꝫ fuit istituꝰ quā medietatē amittit patruꝰ:qz ꝯdixit legato.vt hꝫ dz.ꝛ istaz

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

medietatē restituit patruus tanq̄ legatū
a ¶ Legato. quod amittit patruus nomine pene. id ē vno retento. Item amittit alias. xij. vncias.
b ¶ In residuo. Illō residuū pt. intelligi dupl'r: q̄ ad bona pponis q̄st ñ ad patruū: q'l illis ꝓdēnatio iudicꝫ nō tenuit: q̄ ꝓtinꝫ gebāt patruū per restōem ex testō pponis ī q̄dm nullā pēnā potuit imponere rainald⁹ r nō absolutē patruus. Item q̄ ad bōa rainaldi q̄stū ad filios q̄s rainald⁹ instituit: r q̄ ñ venerāt ꝫ volūtatē testatoris: r nihil inuēti fūt possidere vt reby pentꝫ: cōdēnari ñ vbuerit vñ absoluti fuerit p cardinalē
e ¶ Saluo nihil omi⁹ ei. s. patruo.
d ¶ Bñficio legꝫ falcidie. Istō est ita intelligēdū: patru⁹ id q̄ sibi restituēdū ē. p vtes alienū vt dixi. deducit de rebꝫ ill'de q̄dm ꝓmissum fuit: q̄ ꝓtinebāt ī p articulo. de residuo q̄ ē tertia r q̄rta tenet pstar legata: r de ill'de hit q̄rtā trebellianicā p legē falcidiā. ¶. ad. l. fal. ipponenda. r. l. irritū. r. l. quā q̄. r. ff. ad. l. fal. q̄ de bōis. §. cū filio. r. ¶. de rebꝫ. auc. iud. pos. l. i. deducet āt falcidiā de rebꝫ legat. Et forte itellexit cardinalis q⁹ deducet ēt de alijs: q̄ cā pene adimunt eidē: q'illa legata sūt illis auūcul'. Vꝫ fieret eis ꝓtrouersia de alio relicto: r nō forte dic. j. ō falcidia q̄ iducit ꝫ volūtatē testatorꝫ. Sꝫ ꝫ ñ est verū q'id q̄ pene cā accreuit: ñ icidit ī. l. fal. ff. ad. l. fal. cū pt i fi. r l. se. ar. op. r q̄ puisū ē ad pēnā: ñ dz trahi ad grām. s. de trāsla. inter coꝓralia.
e ¶ Restitutione. id est prestatione.
f ¶ Legitimū. q̄ dr tps āni: ꝫ tps ꝓputādū ē a iussu iudicis. Si āt j. illud tps nō paruerit tūc nō pt uti bñficio falcidie imo pdit oīa excepto illo q̄ sibi dixerit ex si deicōmisso. i auc. de here. r fal. §. illud q̄z colla. i.
g ¶ Inuētariū. Aliter. n. bñficio legꝫ fal. uti nō pōt. vt dic auc. de here. r fal. §. si vero ñ fecerit inuētariū.
h ¶ Cōtra. volūtatē testatoris: ꝫ iō dicit: q̄ ꝫ volūtatē testatoris vī hic retineri falcidia de rebꝫ specialiter legat: q̄ illas voluit testator oīno pstare illis añcul': ita q⁹ nulla ꝫdictio fieret eis: vñ ꝫ eius volūtatē falcidia retinet: r tñ retinet nihilomin⁹: q̄ ꝫ volūtatē testatoris iducit falcidia. ff. ad. l. fal. ticia. Sꝫ in alijs rebꝫ q̄ cā pene auferunt: si vel ē: q⁹ q̄rta retinear iducit ꝫ volūtatē testatoris: ꝫ ñ vī q⁹ q̄rta retineat in his q̄ cā pene auferūt vt dixi. s. i nota: istō est tc. Nā testator cā pene oīa voluit auūculis pstari: iducit q̄ falcidia ꝫ volūtatē defūcti. ¶. ad. l. fal. si vt allegas. r. l. venl'. r. ff. e. ti. q̄ ō bōis. §. vl. Hodie ꝫo falcidia ñ pt iduci ꝫ volūtatē testatorꝫ ex pīa: si testator cert⁹ ō q̄stitate pīmonij legatio ac adiectio pene tenebat pro rata eosdem auunculos contingente de predicto legato⁹ cōfirmauit sniam iudicꝫ supradicti eodē patruo r eius filijs ī residuo b absolutꝫ r saluo c nihilomin⁹ ei ex iure institutionis bñficio d legꝫ falcidie in restitutōe e pfati legati si infra tps legitimū f volūtati paruerit testatoris. Cūq̄ inuētariū g fecerit. r ꝫtra h vo lūtatē testatoris lex falcidia īducat. nos itaq̄ ipsius carō. sniam ratam hītes. eām auc. ap. confirmamus. dem.

Ohānes cleric⁹ r. p. laicus executores vltie volūtatis. o. clerici scē crucis. q̄ venerabili bꝫ r pijs locꝫ i de bōis suis k in vltia volūtate legauit. mādam⁹ insup satꝫ fieri creditoribꝫ per eosdē post mandatū l susceptū p dioceſanū m cogi debent testatoris exsuis bꝫ phibeat: i auc. ō here. r fal. §. si vo exp̄ssum. sed ꝫ tra cta bñ inducit: vt bene dicūt leges pdicte: si vt allegas r sequentes. ber.

Ohānes. pijs locis. in q̄bꝫ sufficit minus legitima volūtas. s. e. c. cum esses. r. c. relatum.

k ¶ In suis bōis pijs. s. q⁹ ō rebꝫ eccie nihil posset legare. s. e. c. quia nos.
l ¶ Mandatuꝫ. Mandatū suspicere nemo cogit: susceptū vero necesse est adimplere. ff. cōmodati i cō modato. §. fi. ff. nisi fidē alicui §. q̄ mādatū. ¶. ō pcu. iuit⁹. ff. de arbi. l. iij. §. i. ber.
m ¶ Per dioceſanū. Sic itellige s. e. si hꝫ rede. r. c. tua nobis, vbi de hoc. ber.

Ohis. Canōica pritio. pritio ista diuersimode deducit fm varias ꝓsuetudines locoꝝ. j. de sepul. cer tificari. r. s. e. reg fisti. q̄stiōē tertia r quandoq̄ media. j. de sepul. c. i. r. ij. r. x. q. i. de his r. c. antiquos. r. c. vcernimus. r quādo q̄ q̄rta. j. de sepul. cum super.
o ¶ In fraudem. tūc nō ꝓdesset. s. e. officij.
p ¶ Deduci. hoc dictū est ꝓpter reuerētiā diuini cult⁹: multa enim ꝓpter religionē cōmitti solēt: nā summa est rō que ꝓ religione facit. ff. de religiosis. r sum. funer. sunt ꝓsone in fine. vñ in casu isto minus legitima volūtas sufficit. s. eo. cum esses. r. c. relatū. sic r in his que ad pias causas relinquūtur cessat falcidia. ¶. ad. l. falci. auc. si mulier. r in auc. de ec. ti. §. si aūt. colla. ix. vnde sumptum ē auc. pdictū si mulier. r sic cessat falcidia in testamēto militis ꝓ ulegio militari. ¶. de testa. mili. in testamēto. ¶. ad. l. fal. in testamēto. Item cessat deductio istius ptis in equis r armis fauore terre scē. j. de sepul. in nostra. Et hoc idem quod hic dicitur habes. j. de ver. sig. ex parte.
q Sed hoc. inimium persone. sic. s. ti. pr. q⁹ nos.
r ¶ Sanctificētur. i. sancta ab omnibꝫ repute. tent. supra de rerum permutatione manci pia. xij. q. ij. de laicis. r. q. iij. quicunq̄. ala.
s ¶ Tradātur. Intellige hoc: cum non habent consanguineos qui eis ab intestatio succedāt: illi enī admittentur r non ecclesia. xij. q. vlt. c. vlt. r. q. iij. quicunq̄. r in auc. de ec. ti. §. si episcopus col. ix

Sancto concilio. morientiū. Prelatus de omnibus ram ante promotionem q̄ post acquisitis intuitu persone libera habet potestatem. s. c. ꝓori. r. s. de testa. quia nos. r. xij. q. iij. quicunq̄. r. q. v. fixum. in auc. de ec. ti. col. ix. §. interdicimus. Si vero decedat intestatus: si sunt distincte res eius: consangui

nei succedunt sibi.xvj.q.i.sunt manifeste. Si vero res p
lat. sunt permixte cum rebus ecclesie: tunc distinguet
q aut dubitatur aut habuit proprium. aut certum est
q habuit. Si dubitetur: semp pro eccia est presumen
dū: totū vēdicabit ecclesia. ar.xij.q.iij. quicunq. ff. de
rebus du. ciuib⁹.
sicut vxor. ff. de
vsu. iter vi. t vr.
quintus muti⁹. t
l. e. ti. ēt. Si vero
certum est: q aliq̄d
habuit sed nescit
q̄tū: obtinet hu
ius. c. dilectio nec
immerito q nul
lus heres nobis
p̄mior ē: q̄ qui
nos deo sociauit
j. de pēnis pbr
teri. l̄z p̄dicere vi
deat. xij. q. iij. c. i.
vbi d⁹ q in dubiū
q eq̄ debeat fieri
distributio inter
ecciam t hēredes
sacerdotis: l̄z dic
q in alio casu lo
quitur hoc. c. q̄ il
lud. hoc. c. intelli
gitur d illis pbr̄is
q ex seruis facti
sunt presbyteri:
quod videtur ve
rius: vt dicit lau.
Non credo q hō
die haberet locū
talis diuisio: imo
credo: q si aliq̄d
haberet intuitu persone: q̄ consanguinei ei succedunt
ab intestato. si consanguineos non haberet: tūc eccl'ia
ei succederet. xvj. q. vl. c. vl. t j. c. pri.

v ¶ Preter diuinum. Ar. q̄ pronus p̄t tenere opas
spūales in libero quē manumittit ad clericatū. ar. s.
de ser. nō o. nullus. liij. di. frequēs. ala.

x ¶ Idonei. puta hēretici. xxiij. q. ij. sane profertur. j.
de hēre. si quis episcopus.

Cum dilectus participationem. ꝓpter hoc non
fuit monachus nec etiā steterit in habitu monacha
li: vt appareat ex antiqua: cum hoc non sufficiat
ad monachatum.

a ¶ Se t sua. t postmodū i extremis agēs p̄fitebatur
publice: q̄ n̄ poterat facere testm̄: q̄ se t sua contulerat
monasterio: t hoc vltimū ꝓbauit: abbas per testes pri
mū articulū nō ꝓbauit nisi per vnicū testē q̄ n̄ sufficit
b ¶ Vltimam. quasi dicat si hec verba non expresse
dicant: tamen tacite vim obtinent vltime voluntatis
bernardus.

c ¶ Monasterio. p hāc ꝓbatiōem obtinebit abbas
si ep̄s nō ꝓbauerit archipbr̄ m verba ista alienata mē
te dixisse: nec intelligas: q̄ ex his verbis ꝓbat̄ dictū ar
chipbr̄ fuisse oblatū dicto monasterio cū suis re
bus siue monachum fuisse: sed probatur q voluit sua
bona ad monasterium peruenisse: vt quelibet verba q̄
que declaratur intentio testantis sufficere videntur. ff.
de fun. in. t instru. le. cum velationis. §. asinam ad fi. et
ff. de sup. le. lalxo ad fi. nemo enim estimandus est di
xisse quod non mente cogitauerit. bern.

d ¶ Contulerat monasterio. vnde extunc cessat eius
iudicium. xix. q. vlt. auc. fiqua mulier.

e ¶ Testes. vnus testis solus non sufficit ad ꝓbatio
nem. s. de testi. licet vniuersis. iij. q. ij. §. iurisiurā. tamē
si alie p̄sumptiones adsint sufficit: vt hic d. t. s. de test.
preterea. t. s. de presump. litteris. t. c. ij. sed nō vident
sufficere hmōi ad
minicula ad ꝓbā
dum intentionem
abbatis. i. q̄ dic
tus archipresby
ter mōasterio ob
tulit se t sua: cum
littera dicat non
tanq̄ sufficienter
probantes l̄z ad
miniculantes &c.
vnde non debuit
admitti episcop⁹
ad probandum:
q archipresbiter
fuisset mēte alie
natus; quando i
extremis agens
dicebat: q̄ nō po
terat facere testa
mentum. vel dic:
q̄ ista adminicu
la sufficiunt cum
vnico teste: t ideo
audiri debet epi
scopus ad probā
dum: q̄ ille archi
presbyter erat fu
riosus cum verba
illa expressit: quo
probato solus te
stis remanet t sic
obtinebit episco
pus als succumberet quia si obtulit se probaturum p̄
dicta mos ei gerendus fuit. ff. de proba. circa eum. ber.

f ¶ Confitentem. Videtur. q̄ talis confessio deberet
sufficere ad hoc: vt testatus dicatur fecisse: licet nullū
aliud testamentum restaret vel appareret. ff. de vsu. ex
hac scriptura. vbi omnino standum est verbis testātis. qua
re ergo requiritur hic alia probatio. respondeti pōt: q̄
lex illa loquitur in eo casu. quādo per talia verba aliq̄s
exprimit vltimam voluntatem. als talibus verbis nō
est credendū. nisi hec iurasset in testamento. C. de pba.
auc. hic obtinet: t tunc hēredes necesse habent stare illi
voluntati. C. de fideicō. auc. amplius hoc. vincen. Scri
ptura illius legis solenniter facta fuit: dum viuebat
testator qui fecit testamentum. sed ille archipresbyter
dum viuebat nullam fecit scripturam de verbis illis:
t ideo post mortem illa confessio debet probari per te
stes prout abbas dicebat in sua petitione. ad hoc vt suf
ficeret vnus testis. bernardus.

g ¶ Probantes. s. q̄ obtulit se t sua. ber.

h ¶ Comptem. hoc ideo dicit: q̄ furiosus nō potest
facere testamentum. C. qui testa. fa. possunt furiosum
t ita episcopus ille probabit istam negatiuam. t hoc
est. quia habet in se implicitam affirmatiuam hanc. sci
licet q̄ tunc erat furiosus. sic supra de renun. super hoc.
t C. de codicillis. nec codicillos. t ff. de condi. instit. quia
dam. ff. de proba. si filiusfamilias. Contra. iij. q. ix. indi
cas. sed ibi archiepiscopus tenebatur probare episco
pum illum fuisse sane mentis: quia constabat illū prius fuisse furiosum. t.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a Ultimā volūtatem.testamentū eni ūis tm̄ mor/
te ꝓfirmat ī mobile ꝓseuerat ꝑ mortē.j.de cele. mis.
cū martyr.t.xiij.q.ij.vltia volūtas.t.C.ō sacrosāc.ec.l.
b Restō em ūnor.si itelligas ūnatōz hāc .i.laurē.
fām de ūnis ecciastz de qb itelligēdū est certe illa ūo/
nare ñ potuit.s.de
test.cū i officijs.et
c.qz nos.sicꝫ pri/
monialib⁹ i ūstis
nihil iuris habu/
it ep̄s. Dicas.q
de ꝓprijs siue pri/
monialib⁹ ꝺ est i
telligēdū:t loq̄ri
eo casu:cū nō ap/
pareret hæres.xij.
q.vi.c.vlt.t i auc.
ō ec.ti.§.siqs ep̄s
col.ix. eccia eni ē
primus hæres.j.ō
penis pbri.si.s.e.
c.i.io.

c Impetitiōe
ꝺz nūq̄d ep̄s di/
xit sibi nus. g de bu
it cadere a iur suo
Sed ꝺ ñ debet re/
dūdare in dānuz
eccīe. xvi.q.vi.si
ep̄s.imo ver⁹ di/
cas: q pena illius
ꝓstitutōis siqs i/
tantā.C.vñ vi.ñ
habet locū in bōis
iacentis hæredita
tis.vñ legatari⁹
q̄ legatū auctori/
tate sua capit añ
aditā hæreditatez
nō punit in alio:
nisi qua restitur
possessionem.ff.q̄
lega.l.i.rñ.i.sec⁹ e
si post aditā hære/
ditatē.C. de le.ñ
dubium.

lam tibi sub hac forma duxi/
mus cōmittendā: q nisi p̄fa/
tus ep̄us legitime ꝓbauerit
sepedictum archipsbyterum
sue mentis cōpotē[b] nō fuisse:
cū vltimā volūtatē[a] exp̄ssit:
sup impetitōe monasterij ppe
tuū ei filētiū iponat:t cōpella
tur restituere mōasterio q cun
q de ūnis ip̄i archip̄sbyteri
vl'et mōasterij occupauit. Si
vero legitīe ꝓbauerit archi
p̄sbyterꝫ q̄ sup vltia volūtate
premissa sunt alienata mēte
dixisse: ad faciendā ei nomīe
parochialis eccīe cui⁹ ip̄e ad
ministratōz gesserat dū virili/
set. restitutionē[b] bonoꝝ q̄ ipsi
us archipresbyteri fuerāt. mo
nasteriū ꝺdemnet cū idezar/
chip̄sbyter ab itestato decesse
rit ipsiq̄ monasterio sup im/
petitione[c] episcopi silentiuz[ꝺ]
imponatur.

De sepulturis. Leo tertius

Os instituta ma/
iorum patrum cōsi
derantes statuim⁹
vnumquenq̄ i ma/
iorum suorum[e] sepulcris iace
re, vt patriarcharum[f] exitus
decet. nulli tamen negamus

p̄opriā[g] eligere sepulturam
t etiā alienā. dñs eni t mgr a/
lienā[h] elegit vt ꝓpriā. Sed qz
dign⁹ est operarius mercede
sua. tertiā[i] p̄tē sui iudicij[k] illi
eccīe dari censem⁹. in q̄ celesti
pabulo[l] refici ꝓsueuit. vt iu/
xta apl'm sint ꝓsolationū[m] so
cij. vt fuerūt passionū. t sic de
mum vbi cunq̄ libitum fue/
rit. eligat sepulturā. aliter ne
fiat auc. dñi nr̄i qui p ꝓphetaz
locutus est dicens. ne trāsgre
diaꝝ[n] terminos antiq̄s. quos
posuerūt patres tui. sub ana
thematis vinculo ꝺtestamur
t contradicimus.

Leo papa omnibus fidelib⁹
p dz[r] daniam constitutis.

Relatum est auriby no/
stris. t infra. Mandā/
mus. vt qui cūq̄ amō
in monasterio[o] ꝙuerti volue/
rit. siue i morte siue in vita p
oīm rerū t possessionū. q̄s p
salute aīe sue ꝺcreuerit[q] dispo
nere. medietatem[r] eccīe [s] ad
quā dignoscit̄ ptinet relinq̄t.
Imo. inj. genuē archiepo.

Fraternitatē tuam nō
credim⁹ ignorare mor
tuorū sepulc̄ t cimiteria

k Judicij. s. q̄ ꝺ
relict̄ huic eccīe
q̄ elegit sepultu/
turā. t nō ꝺelicti
alijs locis. vt. j. c.
in nr̄a. lēr.

l Pabulo. pa/
bulū celeste expo
sitū ala. i. doctri/
nā secretoꝝ fidei
vel solida cibaria
Pabulū eni ꝺ p̄
dicatio verbi dei.
s. de offi. ordi. in/
ter cetera.

m Cōsolatio/
nū ad quē spectat
onus t emolumē
tū. xij. q. ij. eccīastī
cis. t. c. charitatē.
xiij. q. i. ala. t. xvi.
q. vi. de lapſ. t. ff.
de reg. iur. ſm na
turā circa pnci/
pium. ti.

n Trāsgredia
ris. trāsgredit̄ q̄s
terminos ꝓprii
sui. cū q̄s pochia/
nū alteri⁹ admit/
tit ad sepl'turā vt
hic. Itē cum alte
rius subditus ex/
cōicat vel interdi
cit. ix. q. ij. c. i. t. ij.
tertio cum euel/
lit termios posses
sionū vicini sui. l/
xxxvi. di. tāta ne/
quitia. quarto. cū
predicat ꝓtrariū
fidei. xxiij. q. iij.
transferunt. Item cum alterius parochianum reci/
pit ad penitentiam de pe. di. vi. placuit. i. de pe. et re. oīs
vtriusq̄ vincentius.

Relatum. monasterio. Argu. q̄ quis debet eligere
re locū religiosum ad sepulturam.

p In vita. in egritudie tñ de q̄ decidit alios
quin nil daret eccīe parochiali. j. e. de his. vin.

q Decreuerit. supple eccīesijs. nisi relinquatur i or/
namentis eccīesie t sine fraude. t tunc nihil detrahitur
s. de testa. c. vlt. aut si reliquerit pauperibus vel consan
guineis ꝓ remedio anime sue nihil detrahitur inde
vt dixit ala. vin. Item de armis t etiam equis ꝓ sub
sidio terre sancte relictis nihil detrahitur. j. eo. in nr̄a.

r Medietatem. super hoc standum est consuetudini
j. e. certificari.

s Eccīe. s. apud quā fidei sacra recepit: sic intelligit
gratianus hoc. c. xiij. q. ij. §. sed t aliud. in fi.

Fraternitatē. ex antiquo. s. e. c. i.

t Religiosoꝝ. xiij. q. ij. vbicunq̄. t. c. placuit

v Freq̄ntius. Dec est rō q̄re potius sepeliunt
homines in locis religiosis. q̄ freq̄ntius ibi diuina offi/

a Ultimā volūtatem. testamentū eni ūis tm̄ mor/
te ꝓfirmat ī mobile ꝓseuerat ꝑ mortē. j. de cele. mis.
cū martyr. t. xiij. q. ij. vltia volūtas. t. C. ō sacrosāc. ec. l.
b Restō em ūnor. si itelligas ūnatōz hāc .i. laurē.
fām de ūnis ecciastz de qb itelligēdū est certe illa ūo/

cia celebrant. Sed nõne tñ valet generalis ofo q̃tus specialis. ita ꝛ ꝯse. di. v. nõ mediocriter. illa ẽ cã: q̃ spiritualis cũs ad mẽsurã nõ dat. ꝛ ꝯse. di. iiij. q̃ris. sed pñs prio ẽ: q̃ plus ꝓfit spãlis ofo q̃ generalis. ꝛ q̃dẽ honor amplꝰ videtur ꝛferri illis ꝓ quib̃ specialis fit oratio.

y Parẽtũ. xiij q. ij. ebron. ℔. ioseph.

3 Ad noua et mꝰ religiosa. Ex b. c. pz: q̃ q̃ vult eligere sibi sepulturã sua illicta dz eligere magis religiosam. ar. s. eo. c. prox. In hac opinione fuit. ꝛ h. ꝛ ala. ꝛ mihi bidẽ vt: ꝛ facit ad hoc. xiij. q. ij. q̃dam. q̃. ꝛ est sile q̃ eni ꝛ vna religione ꝛansit ad aliã ad strictiorẽ ꝛãsire debet. j. ꝛ regu. sane ꝛ. c. ℔. Alij dicunt ꝛ lau. vin. ꝛ io. q̃ libꝛ est vnicuiq̃ eligere sibi sepulturã eniã ad locũ minus religiosũ ar. j. e. in nostra. ꝛ fiũ ꝓna inueniantur: intelligantur cũ illeꝰ fuit: vel cũ temeritate vel ex ꝓtemptu ꝛansiuit: vel cũ debitã portionẽ nõ relinq̃t sue eccie: ꝛ sic intelligũt illõ. c. priuilegiũ. ꝛ opinionẽ pfero. ꝛ qõ dicit. j. e. in nra. nõ ꝓtradicit: q̃ illud ꝓcedit ꝓter priuilegiũ qõ habẽt illi hospitalarij ꝛ templarij vt liberum sit cuicunq̃ apud eos eligere sepulturam: vt ibi paret sicut ꝛ predicatores habent idem priuilegium. alꝫ nõ possent illos recipere ad sepulturam.

a Preiudicat. quoniã minus legitima volũtas defuncti defendi non debet. ff. de condi. insti. filius. q̃dam. ꝛ. xij. q. v. c. i. ꝛ. ff. de reli. ꝛ sump. fu. l. at siq̃s. ℔. hec actio. quandoq̃ tamẽ minus legitima volũtas q̃tũ ad solẽnitatẽ testũ defendit. puta in relictis pijs locis. s. de testa. relatum. ꝛ. c. precedenti.

b Corpꝰ. sic. j. eo. cũ libertũ. ꝛ oblatiões q̃s ipius occasione habuerũt. j. t. in nra. ꝛ in. c. cũ libertũ. t.

Dehis. decedãt. q̃ tũc donatio cã mortis confirmat. ff. de. d. cã mor. nõ vt. Et est ar. q̃ non licet alicui in morte qõ in via nõ liceret. ar. s. de testa. ad hoc. nec mirũ: q̃ põt q̃ sanus est omia bona sua consumere. in morte tamen non pot est filios vel nepotes suos preterire: insti. de inoffi. testa. ꝛ de exhe. libr. per totum. Respon. ꝛ sic intellige. s. de testa. rainucius. De tertia clere ꝛ adelasie que donata vel vendita fuerit in morte. vnde non potuit alteri ocha defraudari sua legitima. alꝫ in sanitate poterat defraudari. vt hic dicit in fine. b.

apud illas eccias ꝛ monasteria ex antiquo esse dispositas: in quibus religiosorumᵛ fratrum ꝓquẽtus iunt ꝓstituti: et orationes atq̃ missarũ solennia tam ꝓ viuis q̃ ꝓ defunctis frequẽtius celebrantur. vnde iporum deuotioni ꝛ extreme volũtati: q̃ apud hmõi eccias sepeliri ꝺsiderãt. minime ꝺdicendũ ẽ. Qui vero relictis antiqs ecclijs. ꝛ patrũ aliorũq̃ parẽtũ suoꝝ sepulcris ꝓtra ꝓsuetudinẽ patrũ veteꝛ testamẽti. q̃ cũ patribꝫ suis sepulti esse leguntur. ad noua ꝛ minus religiosa loca se trãsferunt. irrationabiliter ꝛ contra antiquã ꝓsuetudinẽ facere videntur. Unde si. p. de castello ꝓtra antiquã ꝛ rõnabilẽ cõsuetudinẽ aliq̃d de corpe suo sepeliẽdo mãdauit. hoc nõ ꝓiudicatᵃ rõni sed viribꝫ debet carere. Quocirca mãdamꝰ. q̃tenus corpꝰ ipius mõachis sci stephani reddi facias. ꝛ cũ suis patribꝫ sepeliri

Oler. iij. epo spalen. Ehis q̃ in infirmitate vel sanitate cum bonis suis

d Aquibus assumpti. Ecce iste audit diuina officia in hac ecclesia: ꝛ in alia habet sepulturam ꝛ sui maiores ab antiquis temporibus elegerunt aliam sepulturam ꝛ in tertia eligat sepulturam. que istarum ecclesiarum habebit canonicam portionem. Respondeo diuidere debent: alla canonicam portionem: argu. s. e. c. i. ꝛ. s. de testa. relatum in fine. nisi cõsuetudo repugnet argu. infra eo. ca. certificari. ꝛ. c. de vxore in fine. ꝛ. j. de decimis cũ sint homines. ꝛ. j. titu. proximo. c. vl. ꝛ. ℔. dixerit ꝛ melius: q̃ illa ecclesia in qua est sua sepultura debet habere canonicã portionem: ꝛ non illa i qua audit diuina. nulla enim iniuria facta ẽ ei ratõne sepulture in alia ecclesia. q̃ non dicitur dereliqua nec offensa. nec ex tali electione ius acquiritur illi. bernar. Item quid si in vna ecclesia percepit sacramenta. ꝛ in alia est sua canonica sepultura: que illarum habet canonicam portionem. Respondeo eodem modo diuidere debent illaꝫ canonicam portõnem. argumẽ. s. e. c. i. ꝛ. q̃. ꝛ. ar. ad hoc. s. de testa. relatũ in fi. nisi cõsuetudo repugnet. ar. j. e. c. certificari. ꝛ. c. de vxore. ꝛ. j. de decimis cũ sint homines. Si tñ sua ecclia solebat aliq̃d percipere de iudicio sui parochiani. cũ sepeliebat illa eccia in q̃ parẽtes istius q̃ in alia sepulturã elegit. p rata eius qõ solebat accipere: accipere de canonica portione: q̃ debitᵉ parochiali eccie. hoc notat ℔. h. xiij. q. ij. ℔. si aliõ in summa ipsius. Alij dicũt ꝓtiũ. s. q̃ eccia in qua ꝓsueuit sepeliri. nihil debet habere. sed parochialis in qua cõsueuit audire diuina quod mihi non videtur.

e Ꝺ transtulerint. se ꝛ sua credẽdo. quod paret p ꝓncipium. c. si autem corpus suum tantum traderet sepeliendũ post mortẽ. ꝛ relinquat ei aliquid de hoc debet dare legitimã q̃ est tertia vel q̃rta vel medietas ꝺm ꝓsuetudinẽ loco. j. e. c. certificari. laur.

f Ꝑnuat. hõ esths tñ. lxxvi. di. donare. ꝛ ñ hereticis. C. de ap. l. hi q̃. ꝛ. j. de here. siq̃s eps. ꝛ. c. se. t.

Expte. parochianũ. Iste pochianꝰ ñ elegẽat sepulturã apd eccĩam dicti poris l' fuit volo iduci l' fuit ifra legitios annos. ꝛ ideo corpꝰ illius debet restitui cũ bonis pceptõ occasiõe illi. alꝫ tñ q̃rtã l' tã l' medietatẽ ꝺm ꝓsuetudiẽ loci. j. e. i nra. ꝛ. j. e. certificari. ꝛ qõ dr d ap. id ecꝛ sñ aliq̃ ap. vñ supple maxie. t.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

h ¶ Post appellationem. Arg. ꝓtra. C. de sepul. vio. l. fi. & auc. item q̄ comū. & in auc. vt cū de ap. cog. §. pet. col la. viij. & in auc. vt defūcti seu funera defūctoꝝ ñ impedīē tur a creditoribꝫ circa ꝑn. col. v. Do. hic fuit appellatuꝫ ne ꝑoꝛ iu aderet ius canonicoꝝ in ꝓpꝛys aūt nō recipit appellatio: ne coꝛ ꝓa sepeliāt: et ita ñ ꝺicūt qꝛ diuersimode loquunt. r. a Exinde. i. de ceteris q̄ obuenerūt occasione illius coꝛpis.

b ¶ Conueniat. al's tenet ea restituere. j. c. pr. r. c. i nostra.

Quum liberꝫ disposuit. Et sic mulier ista elegit sepultura apud ecclesiaꝫ sancti martini: q̄ erat magꝛ religiosa & ecclesia scī vincētij: cuius erat mulier ista parochiana: al's ñ poterat ibi eligere sepultura sua electa. s. e. fraternitatē. vel fortasse ñ erat eoꝝ parochiana: qđ veri⁹ puto ex eo q̄ papa ñ refuat eis canonicā portiꝺ ¶ Beneficia. i. oblationes et q̄cq̄d ꝓpter sepulturā ꝓcepit: sic s. e. ex pte. r. j. e. in nra. & agit isti ad repetēdū coꝛp⁹ & beneficia ista ꝓdictione ex canone isto r. s. e. fraternitatē. r. c. ex pte. vbi ei iure nouo obligato iducit: nec cauetur ibi q̄ genere actionis agendū sit: agendū ē condictione ex illo canone: vel l. ff. de ꝓdi. er. le. l. vna.

e ¶ Recepisse. vel q̄ de iure percipere poterūt: sic ꝓtingit ꝺ violēto possessore. s. ꝺ rei. sp. gratuis. r. C. vñ vi si ꝺ possessione. ff. de pe. hꝛe. l. in. fi.

Verum. eq̄le. ar. ff. xiij. q. q. q̄s de⁹ ꝓiūxit. r. c. vnaq̄q. Do. ille ꝺ intelligit ꝑm istū. vel sic: istū locū hꝛ: cū mlr eligit sibi sepulturā. si ꝺo ñ eligat: locū hꝛ q̄ ꝺ ꝛ ibi. ar. C. ꝺ nupti. li. xij. mlieres. ff. ad mūicipa. filq̄. i.

g ¶ Lege viri. vt. vij. q. i. sic. r. C. de ꝺo. añ (ñso. r. l. vl. nup. q̄ ꝑpose. r. ff. ꝺ ꝺo. inter vi. r vx. sic vtroq; §. vl. r. l. se.

h ¶ Diffinitū. r ꝛ nō sit diffinitū: vt tñ q̄ filio possit eligere sepulturā: q; ꝑt ei facere testamētū. isti. de pu. substi. §. igit. q̄ ꝑt ꝺcedi: dūmō r ipe sibi eligat sepulturā: tñ ꝓsuetudini loci relinq̄ndū est: vt hic ꝺꝛ.

i ¶ Cōsuetudini. si ꝓsuetud o ñ repugnat. sepeliunt in sepulcro maioꝝ suoꝝ. ar. j. e. i nra. in fi.

tium auc. statuimus vt si aliquem parochianoꝝ vxoꝛ alibi contigerit eligere sepulturam de testamento k ipius quarta l vobis porto relinquatur.

Clemens tertius.

Certificari voluisti a nobis quomodo illa clausula que in priuilegijs solet apponi. salua m iusticia illarum ecclesiarum a quibus mortuoꝝ coꝛpoꝛa assumūtur. intelligi debeat r exponi. Cum autem super hoc articulo diuersa anteceſſoꝝ noſtroꝝ manauerint institua. leone iusticiam illam quā ꝺoꝛ tertiam n partem quādoq; & mediaꝝ o r vrbano quartā p foꝛe censentib. nos tale ꝑceꝑmus in hac varietate responsum. vt sicut beatus hieronymus q inquit. vnaquęq; puncia in suo sensu abūdat. ſm rationabilem ꝓsuetudinem r regionis illa iusticia circa mediocritatem vel tertiam aut quartam partem ꝓ locoꝝ diuersitatiꝫ attendatur.

Innocētius tertius episcopo claremonten. r abbati mauriscen.

In nostra p̄sentia ꝓstitutis ꝓioꝛe ecclesie mōtis ferandi. r procuratoꝛe hospitalarioꝝ claremonten. diocesis idem ꝓioꝛ proposuit. q̄ predicti hospitalarij quosdaꝫ parochianos s suos. quoꝝ duo erant infra annos t legitimos receperunt ad ecclesiasticam sepulturā. econtra predictus proposuit procuratoꝛ. q̄ tam

Quum sup. de testamēto. i. ꝺ hiis q̄ testatoꝛ elinq̄t ꝑ sua aīa iuꝛ legati illi eccie in q̄ eligit sepulturā. r ꝺ oblationiꝫ q̄rta portio relinq̄tur illi eccie a q̄ coꝛpora mortuoꝝ assumūt. j. e. c. pr. r. c. in nra.

l ¶ Quarta. vel medietas seu tertia ꝑs: ſcđm loci ꝓsuetudinē. j. e. c. pri. Ista q̄rta ꝑs ꝺoꝛ ꝺeduci nisi i casibꝫ. j. e. i nra. r i casibꝫ. s. ꝺ testa. c. vlti. Et ē arg. q̄ maioꝛ eccia cathedralis ñ sit magꝛ religiosa & mōasteria ſm illā opiōꝛ q̄ ꝺic. q̄ sp eligēꝛ ꝺ ē locꝰ magꝛ religiosus.

Certificari salua iusticia. q̄ exhileri ꝺoꝛ ill' eccl'ę a q̄ꝫ dūmodo viuebāt parochiales ecclesiastica sacra ꝺ bōis illis: q̄ in testamēto reliq̄t eccie vbi eligit sepeliri.

n ¶ Tertiā. s. e. c. primo.

o ¶ Sediā. s. e. relatum.

p ¶ Quartā. capitulū vrbani nō hēm⁹. & lucij tertij. s. e. c. pr.

q ¶ Hieronim⁹ capitulū hieronymi habes. lxxvi. di. vtinam.

r ¶ Consuetudinem. Quid si de consuetudine dubitetur vel varie sunt cōsuetudines in vicinis eccl'ijs. de minoꝛi sūma erit intelligēdū. qꝛ illa oēs ꝓcoꝛdāt. ff. de arbi. diē ꝓferre. §. si plures.

In nostra. parochianos. nam r monachi hñt populum. xvi. q. i. agapitus.

t ¶ Annos legitimos. vñ ñ potuerūt sibi eligeꝛ sepulturā qꝛ nec testm facē potuisset. vt. s. ꝺ. ꝓba. i pñtia. r. ij. q. vi.

§.diffinitiua. Sed pater pōt eligere filio sepulturā vt dcm̄ est.s.e.de vxore.qz pt ei facere testamētū.insti.de pupill.substi.§.igit.qđ verum est si ipse faciat sibi:alꝫ si non fecerit sibi:nec filio impuberi facere potest: insti. de pupill.substi.§.liberis.ff.de iofficio.test.papinianus. §.ſz nec impuberes.l.

a Parochia, sic.s.c.pri.ber.

b Et armis, biductū fuit fauoretere rescē: sic de his q̄ relinquunt ornamētis eccie siue ad cultū diuinū nihil deducit. s.de testa.c.vl.

c Decetero.et ita tractat futuri pris ad iudicē spectat.ff.s.eo.cū libertū.in fi. Et sic est ꝺcta illđ.ff. de vsu.l.i.§.i.quod obtinet i his iuribus z futuris by z i ānuis pstatōibꝫ q̄m in talibꝫ actio pertinet ad futuꝝ ff.si fui.ven.haꝝ. z.l.egi.z.l.alfe.de vsuris, nō ꝺdicit:qz ibi non ꝓstabat adhuc de vsuris futuris tempꝰ.

d Recipiant. imo debēt cauere nec p se nec p alios successores eorū bfacturos: z b est executorū iudicꝫ: quo ad futurū tēpus.arg.ff. si ser. vin.harū.z a iudice posset iniungi sub pena excōicationis ne hoc facerent.

e Apđ eos. Et ita videt, q̄ quis possit eligere sepl̄turā apud locum minus religiosuꝫ qz hospitalarij minus religiosi sunt quam monachi.ar.xij.q.ij.bone. Argu.contra.s.eo.fraternitatem.dic vt ibi notatum est. De hac materia cū quis vult eligere sepulturam.illum ordinem seruabit qui traditur.xij.q.ij.vbicunq;.quod.c.quidam intelligunt de peregrinis qui non habent ꝓpriam sepulturaꝫ qui velent sepeliri apud ecclesiam maiorem. Dug.itelligit illud capitulum de ciuibꝫ:qui habent ꝓpriam sepulturam in ecclesia maiori qui quandoq; morant extra ciuitatem p villas vel castra:si ibi decedāt nō velent sibi eas sepulturas dimittere sine iusta cā vt ibi ꝺr:alꝫ pfumitur illectus vel ex ꝓcepto vel ex temeritate transire: vt plene dixi.s.e.fraternitatem.

ex priuilegio q̄z ex indulgētia speciali licz hospitalarijs omnes passim preter excōmunicatos z interdictos ad eccliastica sepulturā recipe.q̄ apud illos elegerit sepeliri. fideiq̄z cōmissa in vltima voluntate relicta possunt licenter accipere soluta tantummō quarta parochiali ecclesie de cuius parochia a mortuorum corpora assumuntur:pter q̄z de eēs z armis b que indulta sunt ipsis in subsidiū terre sancte.ō quibꝫ quartā deducere nō tenent:z infra. Talē sup his ꝺducim̄ sniam pferendā:q̄ pdicti hospitalarij decetero c non recipiant d parochianos ecclesie supradicte ad ecclesiasticā sepulturam:nisi apud e eos elegerint sepeliri:z tunc parochialis ecclesia de oblationibꝫ lectis z alijs que defunctus p anima sua i vltima dispositione reliquit f:pter q̄z ō equis z armis recipiat quartā partez z hospitalarij residuum habeant:nisi dolo g vel fraude eorum defunctus inductus fuerit ad dispositiōem huiusmodi faciendam: nihilominus ipsis hospitalarijs iniūgentes:vt de quarta trium milliū solidorum priori satisfaciant memorato: cum constet eos a parochianis h eius illos solidos recepisse:nisi sit sufficienter ostensum:q̄ eorum oblati vel conuersi fuissent. Eisdem preterea duximus iniūgendum:q̄ nisi probauerint q̄ gu.parochianus prioris q̄ fuit interfectus in campis:apud ipsos elegerit sepulturā vniuersā que ipsius intuitu receperūt:priori restituāt memorato:alioquin quartam p tem solummodo ꝺstituere teneantur.p illis vero quos cōstat infra annos i legitimos ō cessisse:q̄ sepulture eorꝫ gratia receperūt restituāt vniuersa.

f Reliquit.hospitalarijs iure legati.

g Nisi dolo. Et ita dicit supra qđ me.cau.cū dilecti filij.vbi de hoc:z tunc de rebus suis nihil dicerēt habere hospitalarij.ar.xx.q.ij.constituit.ff.si q̄s cau.si duo.ar.s: de test.receptis.z.c. officij.z.ff.ō arbi. si duo.z sic ꝓpter dictū ceſſat priuilegium.

h Aparochianis.q̄ elegerūt sepulturā apud hospitalarios:z ideo q̄rtā debent restituere parochiali eccie.

i Annos. Isti nō elegerūt sepulturā:nec eligere potuerūt:vñ ꝺstituere dñt hospitalarij pdicti q̄cq̄d ipsoꝝ occasione receperunt.b.

Excepte, nō spōte q̄a si spōte:nō eēt sepeliēda in cimiterio eccie.xxij.q.v. placuit. ſz si sic credebat euadere posse:nō imputaret ei:etiā si spōte se ꝺcipitasset ō pōte: vbi vidēbat:q̄ euadere posset.arg.xij.di. nemini.cuz p bonū aut licito ꝺ facere possz:vñ fiđ ꝺcm̄ faciat l'inō eueniat:nō iputat.xxiij. q.v. ō occidēdis.

l Communicabat. vel cōmunicare ꝺbuim̄.qm̄ tunc post mortez absolueret excōicatus:z ei postea cōicaret.j. de sen. ex.a nobis.ſi.xxii ij.q.ij.c.i.z.c.sane fallit hec regula i furibꝰ z latronibꝰ j.de fur.fures. Jō in his qui moriuntur in torneamentis.infra de torne. c.i. Item in rap.infra de rapto.super eo. Item in his qui seipsos interficiunt vel suis sceleribus interficiuntur.xxj.q.v.placuit. Item in his q̄ pbros instituūt i testamēt̄ tutores filijs suis.lxxxviij.di.nec q̄z apđ. Jō i q̄bꝫ quē ꝓstat i mortali pctō decessisse.xij.q.ij.nō estimem̄ z.c.p euntibꝫ. Item his qui post mortem conuincunt de hęresi.xxiij.q.ij.sane profertur.

Acris.non cōmunicemus.sic.xxiij.q.i.c.i.z.ij. nisi viuētes recōciliatiōem petierint:nec p eos fletisset:qz tūc absoluēdi sunt post mortem.j.de sen.excom.a nobis.z.xxvi.q.vi.qui recedunt.hęr.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a ¶ Exhumari imo forte ne religioſū locū facit cadauer excōicati ſi p ignorātiā ſacdotꝭ vel eo iuito iferatur ar.ff.de reli.r ſūp.fu.ſūt plone laur. Et oſſa inde pꝛiciē da ſunt anteq̄ ꝓſecret:de ꝓſe.di.i.eccleſiam.

b ¶ Excōicatoꝝ. Nō q rōne dubietaſ aliq̄d admitti tur qđ aliter ñ admitteret.xi.q.iij. nolite.r.xiij.q.ij. ñ eſtimem⁹.r.ff. de adimē.le.l.ij.§. ſi duobꝰ. Jtꝰtim git rōne ꝓnerita tis.xiij.q.v.ōniq̄ ſ.lxxxi.di.cū oibꝰ r.ff.de ſolu.ſi alie ni nummi.r.ff.de mino.ēt. Jē rōe difficilis ſepatio nis.ff.de neg.ge. cū eū actū.ff.ō ad mi.tu.l.tutoꝛez q̄ tutelā. Ar.ꝯ.ō pe. diſt.v.ſūt q̄.c.ij.r. ff.ad.l.aquili. ita vulnerat⁹.ff.ō te ſta.tu.duo ſūt ti ci.ff.de ma.teſta. cū ex pluribꝰ.io.

c ¶ Speciosa.xi. q.ij.aie ōfunctoꝝ

Bolendō.

Aſepl'tura.

Sepultu ra ōꝛloc⁹ ſiue tra in q̄ fit ſepultura: ſi i tali tra nullus vnq̄ fuit ſepult⁹ nec al's ē loc⁹ ſa cer:vt cimiteriuꝫ licite pt vēdi r ex ea pcīū recipi: qꝛ nēo ꝓpellēd⁹ eſt ō ſuo bñficiū facer. r.q.ij.pcarie.r qlibet ſue rei moderatoꝛ r arbiter eſt.L. māda.i re mādata.iuſtū ē vnicuiq̄ ſua cōmittere.L.ō iudis nēo exten⁹ pt g̃ talis terra vēdi:cū ñ ſit religioſa l'ſac.ſꝫ pur⁹ ōꝛ tal'loc⁹.ff.ō relig.l.ij.§.pur⁹.āt.r.L.e.ti. l.locū.r.xij.q.ij.aurū. Si ei i tali terra aliq̄s ſepult⁹ fue rit.r de volūtate ei⁹ cui⁹ erat loc⁹ amō ſacer fact⁹ eſt. L.ō relig.l.ij.ff.e.l.ij.§.ſꝫ r ſi ali⁹.q̄re vēdi ñ pt l'obliga ri:vt in.l.pdicta.L.de relig.l.ij.ff.de re.diui. ſacra loca i ſi.r.i.q.i.dcm ē. De tali terra pt ꝺ intelligi l'de terra cimi terij q̄ religioſa r ſacra ōꝛ:ꝫ i ea null⁹ ſepult⁹ ſit.ar.ff. de rei.vē.q̄ religioꝝ.r.xv i.q.iij.q̄ſq̄s.r.c.ſic̄ antiq̄tus.r tal'terra vēdi nō pt.xij.q.ij.q̄ſta ē.r.c.pcipiēdū. Jtez ōꝛ ſepultura officiū ſepulture:qđ ſil'r vendi ñ pt ſi cleri ci ad ꝺ teneant ꝛ:u hēant bñficium ab ipa eccia:imo ſi monia ꝓmittūt.j.de ſimo.ñ ſat.r.c.cū i eccie coꝛpe.r.xj iij.q.ij.i eccliaſtico.r.c.q̄ſta ē. Si ꝺo nō teneāt ad hoc rōne bñficij:pñt inde accipere pꝛecium:quia de ſuo hoc facēñ teneꝰ xij.q.ij.charitatē.r.s.ō.pſcrip.cū ex officij e ¶ Exigeꝰ.ꝫ clici exigeꝰ ñ pñt:laici tñ ꝓpelli pñt pias r laudabiles ꝓſuetudies obſuare:q̄ ſup ꝺ fuerūt.j.ō ſimo.ad apl'icā.m'ra.n.ihon eſte petūꝰ q̄ hōeſte recipi pñt.xviij.di.de eulogijs.xiij.q.ij.q̄ſta ē.i.q.ij.placuit.r. c.q̄pio.ff.ō.var.r extraoꝛ.cogni.l.i.§.ē quidē.

Arochiano.incēdio. Jncendiarij vt̄ ſint ipo iure excōicati:dicer⁹.j.de ſen.ex.tua nos.

articulo moꝛtis eccleſie reco/ ciliati fuerint. Unde ſi contin gat interdum.q vel excōicato rum coꝛpa p violentiam aliq̄ rum vel alio caſu in cimiterio eccliaſtico tumulentur.ſi ab a lioꝝum coꝛpibus diſcerni po terunt.exhumari[a] debent. et pꝛocul ab eccliaſtica ſepultu/ ra iactari. q ſi diſcerni nō po terunt.expedire non credim⁹ vt cum excōicatoꝝum[b] oſſibꝰ coꝛpoꝛa extumulentur fideli/ um.cum licet non obſit iuſtis ſepultura nulla vel vilis .im/ pijs tñ celebꝛis vel ſpecioſa[c] non pꝛoſit.

Inno.iij.epo magalen

Bolende cōſuetudinis puerſitas apud montē peſſulanen. vt ōꝛ inole/ uit.vt decedentibꝰ nō pꝛius ꝓmittatur effodi ſepultura[d] q̄ꝫ p terra in q̄ ſepelied ſūt cer tum p̄ciū eccie pſoluat.r ifra Mandam⁹ q̄tenus cum loci dioceſanus exiſtas. inhibeas clericis ne quicq̄ oino pꝛeſu/ māt exigere[e] hac ō cā. Gꝛego rius.ix.epo.n.

Parochiano tuo.q excōi cat⁹ p mālfeſt⁹ exceſſib⁹ vicz hoīcidio īcēdio r violēta manuū iectiōe i pſōas eccia/ ſticas[g] eccie violatōe[b] l'ice/ ſtu fuit.dū ageret i extremis p pbēm ſuū iurta[i] formā eccie abſolut⁹.ñ dñt cimiteriū r a/ lia eccie ſuffragia ꝺnegari[k].ſꝫ ei⁹ hꝛedes r ꝓpinq̄ ad q̄s bo/ na puenerunt ipi⁹.vt p eodez ſatiſfaciāt.cē.ſūt ec.ꝓpellēdi.

De parochijs r alienis par/ rochianis.

Ex concilio aphꝛi.

Jeps[m] ex dōatiſt⁹ ad catholicā vnita/ tē eſt q̄uerſus[o] eq̄lit inꝛ ſe diuidāt[p] eas q̄ ſie iuēte fuerīt.vbi ābe ptes[q] fuerīt.i.vt alia loca ad illū a/ lia ad aliū ptineāt. ita vt ille diuidat q̄ āpli⁹ tpis i epatu hꝫ r mioꝛ eligat. Qđ ſi forte v/ nus fuerit loc⁹ ad eū ptineat. quem plebs elegerit[s]. Sed

¶ Ecclesiaſticas.iſti ipſo iure ſunt excommunicati. xvij.q.iij.ſiquis ſuadente.

h ¶ Violatione.violatoꝛes eccliaꝝ nō ſunt ipo iuꝛ ex/ cōicati:ſꝫ tanq̄ ſacrilegi excōicandi.xvij.q.iij.ſic anti/ quitus.r.c.ſiquis comū.idē eſt ſiqs res eccie inuadat: tanq̄ ſacrilegus excommunicet⁹.ō de ſo.compe.con/ queſtus.

i ¶ Juꝛ formam De qua hales.j. de ſen.ex.ex tenoꝛ r.c.cū veſideres.i. rñ.r.c.a nobis.

k ¶ Denegari qꝛ exquo cōmunica uimus ei viuo.et moꝛtuo cōmuni/ care vꝛemus.s. eo.exparte.r.xxi iij.q.ij.ſane. Jtez eſt hic ar.cui vnī ſacramentū ꝓce/ ditur vel negaꝛ r alia intelligūr cō ceſſa vel negata.v di.ad ei⁹.xcv. diſ. illud.r.xiij.q.ij.c. vltimo. Contra ij fra de toꝛne.c.i.r.j de rap.ſuper eo.v bi conceditur pe/ nitētia r eucharı ſtia:r tamen ōne

l ¶ Sed eius hꝛedes. Similem caſuꝫ hales.j.de rap. in litteris. Et ita exꝫ hoc.c.r illo patet:q hꝛedes conue niuntur ex maleficio vefuncti:licet nihil inde peruene/ rit ad eos:q̄uis lis conteſtata nō fuerit cum vefuncto cum ad eos bona vefuncti peruenerint:vt hic dicit.r.xj vi.q.vi.ſi epiſcopum.j.de vſur.tua nos r intelligẽ hꝛe tem eſſe hꝛedis hꝛedem.ff.de ver.ſig.hꝛedis.ſic hꝛes hꝛedis teſtatoꝛis eſt hꝛes.L.de hꝛedi.inſti.l.vlt. Nā r ſm legē hꝛes teneꝰ ꝺitiōe furtiua.ff.ō ꝺi.fur.ſi p fure.§.ſi ꝺitio. In caſu ēt teneꝰ filiꝰ ꝓo patre:ꝫ ñ ſit hꝛes.L.de primipill.cum ex ſola.li.xj. Quelibet enim actio ad hꝛedem r aduerſus hꝛedē trāſmittitur.L.ō ō.r cōt.ſti.vefis.r.l.vl.L.vt actōes ab hꝛedibꝰ r ō hꝛe des īcipiāt.l.vna.r velictis ꝫ ad hꝛedē nihil puenerit ar.i.q.iij.§.itē.pctō iſraelitaꝝ.ꝺ.maꝛie.cū ex eo vtili tas vefeꝛaꝛ igrāti:ñ ſm leges ñ teneꝰ hꝛes ex velicto de functi:niſi inq̄ntū ad ipm puenerit:vel niſi lis ꝓteſta. fuerit cū ōfūcto.L.ſi ex velic.ōfūc.l.vna.ꝫ ex ō cul⁹ q̄ſi vefūcti hꝛes indiſtincte teneꝰ.ff.de acti.r obli.ex ōpōiti r.ff.de re.iur.ad ea i fi.§.i ō ctiō.niſi in duobꝰ caſibus.

Synus ē.ff.ſi mel.fal.mo.dix.l.ſi duobꝰ.§.vlt.alı us eſt.ff.de tributo.illud.§.vlt.b.

Jeps. Caſus ſic pōt pom. Eps alicuius ciuitaꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tatis cū magna ꝓle plebis incidit ut ꝓsim' donatista rū. vñ sunt ꝓsi ab eccīa in plebe residua ꝓstituꝝ ē nouus epūs ꝓpe reuertēte ad fidē. tū ꝓ mītudie seqnti um eum: tū ꝓ utilitate dispensaf cū eo: vt dignitatē re cipiat sz qz alter canonice ordiatꝰ ē: ñ dz ex toto depni sed infe se diuidāt oia: pz i ſra. tñ. hoc die vo ñ fieret ta lis dispēsatio ⁊ ñ ꝓnnetus hoc. c.

m ¶ Epūs. i. epa tus ⁊ sic ponit ꝓtē tū ꝓ ꝓnnēte: ⁊ ei cōuersio ꝓnnēs ꝓ ꝓtento: de ꝓse. di. ij. cū oē. r.

n ¶ Donatistis qđ dz i isto casu dispēsatiue dcm ē. xxiij. q. iij. ipsa pietas. ler.

o ¶ Conuersus. cū alꝰ epūs. in illo epatu iā erat crea tus. lau.

p ¶ Diuidāt. scz villas. vl parochi as. vel plebes.

q ¶ Partes. i. eq les. noie eni pt di midia itelligit. ff. de ver. sig. nom. ff. de vsu ēt partis.

r ¶ Minor. nō melioꝛē conditio nem minoris.

s ¶ Elegerit. vt si pares sūt ꝓpin quoꝛ esse mlꝛis mo ribꝰ et genere: is potioꝛ estimetur: quē sibi ꝓsulens mlꝛ approbauit. C. de nup. vidue.

t ¶ Plurimoꝝ. lxv. di. c. i. ij. ⁊ iij. ⁊ s. de his que fi. a ma. pa. ca. c. l. ⁊ s. de elec. licet in fine.

v ¶ Temporis. hoc ideo dicit: quia ꝑsumitur citiꝰ mo ri. xij. q. ij. illō. ⁊ in b est melioris conditionis.

x ¶ Deputet. Quid si nō ꝓueniēt. iter se alternis ānis papiēt reddit. ff. cō. di. l. cōi. diuidūdo. §. cū ō vsufru ctu. vincen.

¶ Dominicis. si alteriꝰ. alienꝰ parochianus di citur licet ibi cōpauerit domū nō cā habitādi. solam enī habitationē compare in aliena ciui tate nō facit domicilii. ff. ad municipa. libertꝰ. §. solam seus si in vtraq causa inhabitandi. ff. e. assumptō. vi.

a ¶ Contempto. hoc ne dixit contempto. quia ex iusta causa absens hene potest audiꝛ diuina in eccīa ad quā venerit. ar. vij. q. i. episcopi vel presbyteri. xcij. di. c. vlti. ⁊ est si. de pe. di. vi. placuit. lxxi. di. si primatus. ⁊ ix. q. ij. per totum. b.

¶ Nullus presumat. nisi eo domicilium trāstule rit. C. de incol. ⁊ vbi quis domi ha. si in patria li. x. ⁊ infra eodem significauit.

c ¶ Ordinare. sic. ix. q. ij. per totum. Argu. contra. xxv. distin. hec lectis. vbi dicitur. qꝫ archidiaconus potest iu dicare sed non ordinare. Illud sic expone. sicut episco pus non potest alienum parochianum ordinaꝛ: sic nec si antiqui catholici suum vo luerint: ⁊ illi suum qui ex dōa tistis ꝓuersi sunt: plimoꝝ vo luntas pauciorib' preferatur Si aūt partes equales sunt: maioris tpis epō deputetur Si autem ita plurima loca i ueniunt: i quib' ambe partes fuerint: vt nō possint eqliter diuidi: velut si in impari nu mero fuerint: distributis lo cis qui parem habēt numerū q̄cunq loc' remāserit: hoc in eo fuetur qđ dcm est: cum de vno loco superius tractaret. ¶ x concilio maneten.

¶ Dñicis vel festiuis di ebus presbyteri anteq̄ missam celebꝛēt plebē interrogēt si alteriꝰ ꝑ parochi anus in eccīa sit qui ꝓpio cō tempto presbytero ibi velit missam audire: quē si inuene rint statim ab ecclesia abijciāt

¶ Adrianus papa.

¶ Nullus epūs altius pa rochianū iudicare pre sumat: ⁊ infra. Nam qui eoz ordinare nō potuit: nec iudi care potest. ¶ rbanus tertius iudicare: secus est de inferioribus iudicibus: sicut sunt archidiaconi ⁊ ceteri prelati: qui possunt iudicare sed non ordinare. Et ita ar. hales hic qꝫ sententia a non suo iudice lata nō tenet. s. de iudi. at si clerici vbi de hoc ⁊ C. si ante compe. iudi. l. ij. ⁊. s. de ꝓsue. ad nram. nisi in casibus qui notā tur. s. de fo. cōpe. cū sit generale.

¶ Super eo vero: qꝫ apud vos itellexim' dubita tū: an qđ de finib' ⁊ his q̄ finiib' coꝛreto ꝯ ꝓscribēdis statutū ꝓ canōes ee dignosci tur: sit in parochiaꝝ limitib' sic in pticialib' admittendū. Rñdem' qꝫ bñ vē in vtroqꝫ quādū: si fines legitia ꝓbatō ne vl als idubitata fiđ ꝓstitit eccīastica ordiatōe statutos ¶ elestinus tertius.

¶ Significauit nob' acone nē. epūs qꝫ cū ꝑ recupa tionē acon. ciuitatꝫ ad hitādum i ea se eqꝫ plim' ꝓtu lisset: q̄ añ gīalē occupatōem tre sce i alijs ciuitatib' regni hierosolymitani elegerāt mā sionē: ⁊ infra. F. t. mādamus: q̄ tenus predictoꝝ locoꝝ plātos vt sibi nullā in pdictos a con. habitatoꝛes iurisdictionem vsurpent: nec ab eis tpalia exi gant: quib' spiritualia nō mi nistrāt: districtione q̄ ꝓuenit compellatis: ita qꝫ si de agris in eorum parochia constitu tis fructus percipiunt: et in vltramarinis partib' ratione

¶ Super eo. coherent principa liter: sicut intelli gitur illud: que re ligiosis adherent religiosa sunt. vt ff. de rei ven. q̄ religiosis. ⁊. ff. de ꝓhē. emp. in modicis. vincen.

¶ Per canōes qui dicunt: qꝫ li mes prescribi nō potest: ne ꝓuin ciarū termini cō fundantur. xvi. q iij. quicūq. ⁊. c. li cet in regulis. ⁊. c. iter memoratos quod dicit paro chiarū exponunt quidā. id ē episco patuū nā canon predictus quicūq de ꝓuincialibus limitibus tā tum loqui videt. sed fm hoc nō tra ditur aliqđ de ca pel. sed verius vi detur q̄stionez tm fuisse ꝓpositam ꝺ parochijs. Nam canōes pdicti lo quūt de diocesib' id est episcopatib'. ⁊ qꝫ dicit sicut in prouincialib' pōt exponi. id est episcopatib'. sed idem itelligo in limitib' episcopatuum ⁊ parochiaruꝫ ⁊ prouinciarum ex quo ibi distincti sunt fines prescribi non possunt per iura p dicta: cum eadem ratio sit in omnibus. ⁊ qꝫ idem siti omnibus patet satis ex hac verc.

f ¶ In vtroqꝫ argu. qꝫ idem iuris est in minoribus quod in maioribus. ar. s. de ꝓben. maioribus. ⁊. s. de ap. c. de appellanōibus. Itē ar. qꝫ de filiis simile velit eē iudici um. s. de rescrip. inter ceteras. ⁊. s. de transla. inter coꝛ poralia. ff. de le. non possunt. Item argu. qꝫ vbi est eadē ratio idem velit esse ius. s. de confir. vtili cum dilecta. ⁊. s. de consti. trāslato. ⁊ c. nam concupiscentiam. arg. ⁊ ff. ad. l. aquil. illud. ⁊. C. ad. l. aquil. l. fi. b.

¶ Significauit habitatoꝛes. quia trāslato domi cilio subtracti sunt eorum iurisdictioni. supra de fo. compe. proposuisti. xiij. q. i. §. quia ergo. et ibi dicitur quis habeꝛe domicilium: vbi habitat. ff. ad municipa. municipes. §. miles. Sed videtur contradi cere quedam lex. ff. de sena. senatoꝛes. vbi dicitur qꝫ li cet senatoꝛes domicilium habeant in vrbe: retinent ta men ius in prouincijs: vnde sunt oriundi. Sed illud ve rum est quo ad honoꝛes non quo ad onera. ff. ad muni cipa. municipes. l. aurentius.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a Predioꝝ. Nota. ꝙ decime p̄diales regulariter illi eccie dñt dari: in aū⁹ p̄rochia p̄dia sūt sita. ar. xvi. q. i. si q̄s laicus. ⁊ j. de decimis q̄m. ⁊ c. cū ꝛtingat. sic ⁊ ciuitati tributū soluēdū ē: vbi sūt agri. ff. de cen. forma. §. si vo. p̄sonales vo decie illi eccie dñt dari: in q̄ audiūt diuīa officia. xvi. q. i. q̄sti. ⁊ b in fi. idē dic. Ex q̄d de illꝝ q̄ inhabitant ciuitatē ⁊ hñt p̄dia ⁊ vineas ex. q̄ nō sunt in parochia alicuⁱ? ſ sita in termīs ciuitat: vī esse ē in ep̄i ptāte. j. ō deci. q̄m. q⁊ ñ p̄nt negari: q̄n sint ī parochia ec⁹: ñ tñ a rōe extraneū ē: vt rō ne vicinalꝝ decie p̄soluant: si ꝛsuetudo ita se hꝫ. in talib⁹ enī ꝛsuetudo p̄iudicat. j. ō deci. ad aplice. ⁊ ca. aliq̄b⁹ in fi. lex.

b Decimam ad ꝛuium. xiij. q. i. §. is ita. lex.

c Diffinitie in q̄ q̄ntitate dari ō lex ēt. lex.

d Vgsorum. Nō b ar. ꝙ opiones mgsoꝝ sunt soluēde. vñ ino. opionib⁹ mgsoꝝ nō vult derogare s. de resti. spo. ſras ⁊ j. de sen. ex. ex officij. Et dic lex. ꝙ ius ꝛstare ñ p̄t: ni si sit aliq̄s iuris p̄tus p quē possit ī melⁱ⁹ p̄duci. ff. de orig. iur. l. ij. §. pⁿ originē. l.

e Licebat. ñ licentia dispensationis: sed iuris communis.

f Pentateuco. liber ē sic dict⁹ a penta qđ ē q̄nq̄ ⁊ teca: qđ ē mādatū: q⁊ vno volumie q̄nq̄ libri' me ꝛsi ꝛtig

g Aprimitijs. Primitie. ei tanq̄ debite exi nent. gūt: sic ⁊ decie. ar. xvi. q. i. reuertimini. xxij. di. p̄ter b. et j. e. q̄s sit graue. Sz nūq̄d ī pecudib⁹ dat primogenitus. Aug. dic de ducētis vnū dandū loco p̄mitiaꝝ. Sz q̄d si tot nō hēat capita: tūc soluat estimatiōem p̄m q̄ntitatē illius numeri durū videret dare primogenitū. si forte nō hꝫet vltra duo capita vel tria: alⁱs minimū eēt. si hꝫet q̄dringenta vel quingenta siue mille. laur.

Quum genus. a clericis. hꝫ intelligē de vte ecclesie: de qua clerici non debent dare decimas. vt xvi. q. i. questi. sed de predijs propꝛijs siue patrimonialibus clerici debent soluere decimas. vt. xvi. q. i. si quis laicus. ⁊ hꝫ siue predia sint in propꝛia parochia clericorum siue in aliena. lex.

i Alevitis. s. paribus: quoniam summis sacerdotibus inferiores decimas soluebant. s. c. c. proxi. vel non accipiebant leuite. a leuitis quibus spiritualia nō ministrabant. r.

h Debent. Videtur cō tradicere p̄incipio. sed itelligē p̄incipiū. c. de vte eccie vt dixi. qđ hic dicit intelligē de patrimonialib⁹. vel posses itelligere quod hic dicit ō clerics coniugatis: qui ab alys clericis spiritualia recipiunt ⁊ b ꝛuit littera. ⁊ ita planum est. lex.

predioꝝ decime p̄soluūtur. de inceps eis ipas cū integritate p̄soluant. dicto vero acontanq̄ diocesano suo cogātur de decimis respondere

De decimis p̄mitijs ⁊ oblationibus.

Hieronymus sup ezechielez. Decimā ptem olim frugum leuitice tribui p̄ls ex lege debat. Rursus ex ip̄is decimis leuite b est inferioꝝ ministroꝝ gradus decimas dabāt sacdotib⁹. Erant q̄z et alie decie q̄s vnusq̄sq̄ ō p̄lo israel in suis hoꝛreis separabat. vt comederet eas cū iret ī tēplū ī vte hierlm ⁊ ī vestibulo tēpli sacdotes ⁊ leuitas ad cōuiuiū inuitaret. Erāt autē ⁊ alie. q̄s paupib⁹ recōdebāt. At vero p̄mitie q̄s ō frugib⁹ offerebāt. ñ erāt speciali noie diffinite. sz offerētiū arbitrio ꝛrelicte. Traditiōem q̄z accepim⁹ ex hebreoꝝ ñ lege p̄ceptā sz arbitrio mgsoꝝ inolitam. ꝙ q̄ plurimū. xl. ptē dabāt sacerdotib⁹ q̄. minimū lx. inf. xl. ⁊ lx licebat e q̄cunq̄ voluissent offerre. qđ igitur in pentateuco dubium derelictum est. hoc specialiter diffinitur. ꝓpter sacerdotum auariciā. ne amplius a pl̄o exigāt. a p̄mitijs s offerēdis.

Paschalis secundus.

Quū genus exactiōis est. vt clici a clericis b decimas exigāt cū nusq̄ in lege dñi b legam⁹. ñ cum leuite a leuitis i decimas accepisse legūt. alli p̄fecto clici q̄ a clericis spiritualiū ministeriorū laboꝛes accipiunt decimas eis debent k. Adrianus vuigoꝛ. ⁊ ꝛrforō. episcopis.

Cū multiplici ꝙquestiōe v. p̄esbyteri accepim⁹. ꝙ cū inf. abbate ō bruxella ō ꝛsensu totⁱ⁹ quēt⁹ ⁊ p̄dictū p̄sbyterū tal' intercesserit cōuētio scripto mōachoꝝ auctētico roboꝛata. ꝙ monachi dicto pbr̄o ⁊ eccie sue de blado ⁊ vnuersis leguminib⁹ q̄z diu viueret l decimas p̄solueret. except⁹ minutis decimis. quas idē pbr̄ quietas m clamauit. idē abbas a nobis p̄uilegium obtinuit. vt de laboribus q̄s p̄p̄ijs manib⁹ aut sūptib⁹ excolunt. nulli decimas soluere teneremur. ⁊ infra. Unde q⁊ non fuit nr̄e intētionis n p̄uilegiū nostrum conuentioni derogare p̄dicte. man

Cū multiplici viueret. b simpliciter ⁊ pure facta sunt composi: tio super decimis ergo ō omnibus p̄sentibus ⁊ futuris intelligendus est. vnde si p̄stea alias possessiones monachi acq̄sierunt sub eadē compositōne itelliguntur. j. de p̄uil. q⁊ circa.

m Quietas clamauit. Argu. ꝙ rebus nondū habitis possit quis renunciare. ff. de acquir. hꝛe. is qui. Argumētum cōtra. ff. ō regu. iur. qui potest. Solu. non potest q̄s renūciare iuri anteqū sibi cōpetat: vt ibi dicitur. paciſci tñ p̄t. vt. ff. de pac. ⁊ hꝛedi. §. filiⁱ⁹familias. ⁊. C. ō pac. l. i. ⁊ b fm intētionem. r.

n Intētiōis. Nota fm intētionem domini pape p̄uilegium fore intelligendum: sic etiam rescriptum quo conceditur beneficium supra de prebē. c. vlti. ⁊ s. ō rescrip. mādatum. Item argu. ꝙ papa per suum p̄uilegium siue rescriptum nō vult facere alicui p̄iudicium. s. de offi. oꝛ. licet ⁊ s. de vsu pal. ex tuarum. ⁊ s. de officijs dele. super eo. ⁊ hoc ideo est hic. quia p̄uilegium illud fuit tacita veritate impetratum. vnde non valuit. quam si dixisset. p̄uilegium non fuisset concessum. s. de rescrip. super litteris.

o Eandem conuentionem. Et ita patet. ꝙ ꝙuentio potest interuenire in spiritualibus. saltē inter ecclesiasticas p̄sonas. j. e. suggestum. ⁊ c. nuper abbates. ⁊ s. de transac. c. ij. sed ad hoc vt compositio sit perpetua. debet auctas episcopi interuenire. vt supra de transac. de cetero. ⁊ c. ij. alias erit p̄sonalis. vt. s. de trāsac. veniens. ⁊ hic fuit cōpositio p̄sonalis. quia auctas supioris

nō interuenit. vt patet ex eo qō dicit. s. q̄diu viueret t sic in vita sacerdotis īm durauit compositio.

b ¶ Contineat. nam si de compositiōe facta fuisset mētio in priuilegijs t ex certa sciētia papa de rogasset huic compositioni. ar. s. de rescrip. nōnulli. t. j. ō capel mona. ex parte. b.

¶ Ommissum. monachi. nō dicit hic de quib⁹ monachis. vñ si intelligis. c. de cisterc. loquit ō possessiōib⁹ quas nō ex colūt suis sumptibus. t laboribus de quib⁹ dñt solue decias. j. e. ex parte vel forte p subtractionē illarū decia rū prochialis ecclesia enormit lesa debat. qō esse nō dz. j. de xlv. signi. q̄d p nouale. arg. ¶. de pri. impe. of. q̄riens rescripta. Si vis intelligere de alijs monachis planū est q̄ decias solue. nisi de noualib⁹ cultis suis sumptib⁹ t de nutrimētis aialium j. e. ex parte.

d ¶ Integritate sic. j. e. c. pri. t. c. ñ est. t. c. cū ipies. et c. tua nobis. t. ibi q. i. si q̄s laicus. ff. de pub. t dec. imperatores. b.

e ¶ Pascuis. q̄ g̃ dicunt̃ noualia a quib⁹ oēs religiosi sunt exempti. dicas q̄ illa dicunt̃ noualia. q̄rū non exstat memoria q̄ culta fuissent. j. de xlv. signi. quid p nouale t que prius erant quasi inutilia. vt mōtana paludes. vnde parrochialis ecclesia nihil ante percipiebat vel ita modicum. q̄ sine lesione poterat amittere illud. et ita ista pascua non erāt prius inutilia vl area siue vmus. vnde non deberent dici noualia per. c. q̄d p nouale

damus: quatenꝰ abbatē t monachos: vt eandē cōuētionē nō obstante dicto priuilegio: nisi ō ipsa cōtineat in eo iuiolabiliter teneāt t obseruēt: vel exinde secū pacifice cōueniāt ap. postpo. compellatis. Idem thome cantuarien. archiepo.

Ommissum ē nobis: t infra. Peruēit ad nos q̄ monachi de bosse ecclesie sancte marie in cui⁹ prochia cōmorāt: decias ex integro non psoluūt. Eapropter mādam⁹: quatenus eos vt ō cimas de terris cultis in q̄bus olim domus cōstructe fuerāt pfate ecclesie cū ea integritate psoluāt: qua priusq̄ i eaō prochia morarent̄ soluebant: persolui compellas: t sicut etiam de pascuis olim decie solue bant: ita nunc de eisdem ad frugum fertilitatē translatis decimas volumus absq̄ diminutione persolui.

Alexander. iij. cantuarien. archiepiscopo t eius suffraga.

Peruenit ad nos: t infra Mandamus quatenꝰ prochianos vros monere curetis: t si opus fuerit sub excōicatiōis districtiōe cōpellere: vt de puentib⁹ holendinoꝝ piscariarū g feno t lanab decimas ecclesijs quib⁹ debentur: cū integritate psoluāt

Idem vintonien. ep̄o.

Uncios: t infra. Mandamus quatenus prochianos tuos de apib⁹ et ō oī fructu decias psoluere ec. dis. compellas.

Idem exonien. episcopo.

Um homines de hortoñ. de frugib⁹. ix. partibus sibi retētis decimā ecclesie: cuius prochiani * sūt sine diminutiōe soluere teneantur t ańq̄ id faciant seruientibus: t mercennarijs suis de frugibus non decimatis debita totius anni p seruitio suo impendant. tunc demū de residuo decimā psoluētes. mandamus quatenus eos cogatis vt decimā statiz fructib⁹ collectis psoluant: atq̄ ō subtractis t retētis dignā satisfactionem exhibere procurent.

Idem monachis de neudeñ.

Electi filij abbas t fratres sancte crucis sua nobis conquestiōe mōstrarūt. q̄ p̄dia vnde decimas et in magna parte sustētationē cōsueuerāt habere. a plerisq̄ laicis conduristis t recepistis ad firmam. vnde quoniam ijdem fratres ex hoc grauant enormiter. nec fuit intentionis nostre aut antecessoꝝ nostre

nisi consuetudo i contrariū esset. j. e cum sint boies. b.

l ¶ Non decimatis. De omnibus enī satis t plantatis t de omnibus fructibus possessionū t animaliū t omnibus fructibus ratione predioꝝ pueniētibus nullis expēsis deductis decie sunt soluende. j. e. non est in potestate. t. c. tua nobis. De alijs vo que perueniunt ex negociatione t artificio deducēde sūt expense. t de residuo duo persoluenda decima. j. e. pastoralis.

m ¶ Fructib⁹ collectis. id est. q̄ citius t competenti⁹ solui possunt quia tardius dare peccatum est. xvi. q. i. decime. t qui non fecit statim in mora intelligitur. vt de periculum decimarum ad ipsius spectat. ff. de legat. i. l. cum res. §. vlt. et. s. de commo. c. vno. Sed quid si sacerdos tunc recipe noluerit. nō est piculū illi. ff. ō solu. q̄ dece. si tñ postea sacerdos voluerit recipe. rursus incipit esse rustic⁹ in moza. ff. ō ac. emp. t den. si p emptorē. §. q̄ si. ff. ō no. ope. nū. ptor. §. pe. ff. q̄rū lega. l. q̄. §. vl. semp enī posterior moza nocz ei p quē fit. ff. ō pi. t cō. rei vē. illud. ff. ō vsu.

n ¶ Satisfactionē. Sic. xvi. q. vij. q̄cūq̄ debitor. ala. et. c. oēs decie. t. q. i. si mōchi.

Electi. Cōduristis. si ppria ñ sufficiūt licitū est clericis ꝺducē aliena p̄dia. vt hic pz. i auc. ō sanc. epi. §. aliud. coll. ix. t sic ñ obstāt. q̄ ꝺsueuerāt signari p ꝺcijs. j. ne cle. vl mo. c. i. q̄. t. ij. t. lxxxvi. di. pueniet

p ¶ Enormiter. In ꝺcāu perdit priuilegiū. j. c. pr. j. de xlv. signi. quid per nouale.

q ¶ Nec fuit intētiōis. forte habebāt isti etiā mōchi priuilegiū vt de labor⁹ suis decimas nō darent. sed istud priuilegiū nō vult papa extēdi ad ꝺductricias possessiōes.

b

et sic dz ꝯsiderari scribentē intētio.s.de rescr ip. mādatū. ꝛ c.ad aures.ꝛ.s.de ꝓbē.c.vl.ꝛ.c.cū causaz.xxxv.q.iij.qō scripsi.ꝛ.s.c.iij.

a ¶ Componatis. Et sic compositio bñ pōt fieri sup decimis. De hoc dixi.s.c.ex multiplici.

Oggestū pulegia. Ar.q fm diuersitatē t̄ꝑm et varietatē reruz pulegia sunt t vananda.ar.lxiij.di. ꝯ.uerū.ꝛ.j.de ꝯsangui.ꝛ affi. nō debz xij.q.i. videtes. ꝓ ō qz pulegia ꝑpetua fr mitate ꝯstare debēt.xxv.q.ij.c i.et. ij. Sꝛo. quod ibi dr.uez est ꝛ generale. q ꝑpetua sunt ꝛ īmutabilia sed quod hic dicit casuale ē.ꝛ cā nouā supuemēte bñ pdict priuilegium puta si qs abutat pulegijs. xi.q. iij. priuilegiū ꝛ.lxiij di.vbi ista dicti sti. Itē ꝑpter delictum ciuz pdict priuilegiū. xxv.q. ij.ita nos. Itez p negligentiā spacy x.annoz.ff.de nūi di.l.i. Itē p ꝛsuz factū.s.de pbē.p illoz.ꝛ.s. constit. cū accessissent. et j.de priuil.si d terra. Itē cum enoz me ꝓiudiciuz alij inducit.vt hic.ꝛ.j. de ꝛbo. sig. qd per nouale.ꝛ.s.c.pri. c ¶ Querelaz. p ponunt vbi enim priuilegiū ex post facto recidit ad ī iquū principis estestimatio.ff.de reg. iu. inde neratꝰ in fi.quia beneficia principalia ipsi principes solent interpretari.ff.de vl.sub.ex facto.fi.lxij.di.verum.

Ex parte tua. per decessores.s.pascalis.ij.ꝛ greg xvi.q.i.decimas.xij.q.i.quia tua.

e ¶ Labrum suorum. hoc intellige d proprijs possessionib ꝛ non de conductis ad firmaz.s.e.dilecti. Quia ꝛo de decimis monachoꝝ varie loquūt iura. nō nota q monachi in primitiua ecclesia decimas dabant de predijs ꝛ labrib suis tanq laici de ꝯducē.arg.xvi.q i.alia causa.ꝛ.c.generalit.ꝛ.xij. q.i. duo in fi. vsq ad tempus pascalis.ij. postea ꝛo idem pascalis ꝛ ꝯcilium magūtinū statuerūt. q nec mōchi nec religiosi nec aliq cōiter viuētes decias de suis labrib solueret.xvi.q.i.q sti.ꝛ.c.decias. ¶ pe ꝛo pcedēte adrianꝰ papa solis cisterciēn. hospitalarijs hierosolymitanis.ꝛ tēplarijs ꝯcessit d priuilegiū. vt d labrib suis qs ꝑpijs mānib excolūt decimas soluē nō teneret. Alijs ꝛo monachis cōcessit strop: vt de possessionibus qs conduxistis decimas nō soluatis: mādam?: qtenꝰ de predijs que cōduxistis in prochijs suis: de quibus consueuerūt decimas percipere: plenarie soluatis eisdem vel cū ipsis amicabiliter componatis[a]. Idez abbati ꝛ fratrib doloneñ.

Uggestuz ē ex pte vra q abbas ꝛ fratres monasterij de vsineñ. decimas a vobis auferre conāt: ꝛ infra. Dis. v. mādam?: quatenus cū predicto abbate: ꝛ fratrib sup ipsis decimis cōponatis. nā qñ romana eccl̄ia oz dini vestro pulegia[b] de decis dederat: ita erant rare abbatie vestri ordinis: q exinde nulli poterat de iure scādalum suboriri: sed nunc in tñ augmentate sunt ac possessionibus ditate: q multi viri ecclesiastici de vobis apud nos querelaz[c] sepe proponunt. Idem terraconeñ. archiepiscopo:

Ex parte tua ad nos noueris peruenisse: q albi monachi ꝛ nigri: ꝛ qdā alij religiosi ecclesie tue iurisdictiōis redditibz decimaz occasiōe priuilegioz: q sibi rodulfit ec. spoliare presumunt sane nolumus te latere: q pdecessores[d] nri fere omnibus religiosis decimas labrz[e] suorum cōcesserāt: sed pdecessor noster adrianus solis fratribz cisterciēn. ordinis ꝛ templarijs ꝛ hospitalarijs decimas labrum suorum: qs propijs manibz vel sumptibz colūt indulsit: ceteris vero: vt d noualibz[f] suis que ꝓpijs manibus vel sumptibz excolūt ꝛ de nutrimētis aialiū suoz ꝛ de hortis suis decimas nō psoluāt: quē sum? sup his imitati. qre hi qbz hoc indultū ē hac occasione decimas de alijs rebus ecclesie sue nō possunt subtrahere: vel sibi aliquid vlterius vendicare. Idem.

Licet d benignitate sedap. sit vobis indultuz vt d labrib qs ꝓpijs manib[g] vel sumptibz colitis: nemini decias soluere teneamini: ꝓpter hoc tñ ñ ē licitū vobis decimas de terris vtis subtrahere: quas alijs traditis[h] excolendas. Idem.

Audietiā nram: ꝛ infra. Illud priuilegiū capitulū praua quidā interpretatiōe[i] puertētes: q cisterciēn. indulget ne d laboribz qs propijs manibz aut sumptibus excolunt: aliqs decias ab decessoribz suis quas ꝓpijs manibz aut sumptibz excolebant: nisi forte ad hoc teneantur. s. eo. ex multiplici. vel prochialis ecclesia enormiter lederetur. s. e. dilecti. ꝛ. c. suggestum. ꝛ. j. de ꝛb. sig. quid per nouale. vel nisi soluendo renunciauerit priuilegio suo. j. de priuil. accedentibus et. c. si d terra. Et hic que dicta sunt vera sūt de monachis qui populuz non regunt. sed si monachi hñt populum bñ possunt recipere decimas personales ꝛ prediales. xvi. q. i. mo deramini. Hodie ꝛo abbates cisterciēn. ꝛ alij qui sit gaudent priuilegio de possessionibz qs acqsierūt post ꝯcilij generale vt deceto acqrēt solluere teneāt decias j. eo. nuper. t.

f ¶ De noualibz qd sit nouale. dr. j d ꝛ. signū. qd p nouale. ꝛ. j. d. priuil. c. vl. vbi de hoc.

Licet prochijs mānibus Et sic locāt de cisterciēn. tēplarijs ꝛ hospitalarijs. qbz d priuilegiū ꝯcessuz ē s.e.c.pr. Berñ.

h ¶ Era dic. ad b.n. nō extēdit priuilegiū. nec ad illas qs ꝯducūt ab alijs ad firmā. s.e. dilecti. Et sic priuilegiū intelligit d ꝓpijs possessiōibz qs colūt ꝓpijs sumptib.

Audietiā. interptatiōe ꝛ male q pulegium ꝑncipis largissime interptādū ē. j. d ꝛ. sig. oli. s. d vna. cū dilecti. ꝛ. c. d bonis q lib. cū multa in fi. ff. d ꝯsti. ꝑn. l. vl. ꝛ. ff. d reiudi. qdā ꝯsulebāt. ꝛ infamiā iuris incurrit. q pulegiū ꝑncipis stricte interptat. c. de leg. l. ij. ꝛ ꝛba calūniāda ñ sunt. ff. ad exhi. l. penulti.

lz ¶ Asserūt. ꝛ male. qz si verbū esset ambiguū latissima esset interptatio facienda. ff. de ꝯsti. ꝑn. beneficium. vel ipse idem ꝑnceps deleret suū priuilegiū interpretari. c. de lega. l. vl. ꝛ. j. de senten. ex. inter alia. ꝛ. s. de iudi. cū venissent. xi. q. iij. ꝯ. ex his ꝛ priuilegiū aliquid debz cōcedere. alias inutile esset. j. de priuil. in his.

l ¶ Intelligerem°. Ar. q a forma ꝛbꝛ fine certa scientia nō est recedendū. xxxi. di. oīno. ff. de lega. iij. non aliter. ꝛ. xxxi. q. i. ꝯ. quomodo virginibus. c. de ꝯdu. tollē

l.vna.§.fi xo.r de ꝯse.di.iiij. si quis presbyter. r. s. de tran sla.inter cozpalia.r.C. de pecu.eius qui libertatem meruit.l.vna.r.xxviij.q.i.sic eni.x. cum vero dicit ego dico non dominus.

QVoniam.parrochiam. Quid si sint insule.considerandū est cui puincie adhereāt et de illa puincia sunt.ibi debēt decimas r ibi iudicentur.ff.ō iudi.isule n C Tua part'. Eandem quaz de antiquis percipisset non maiozem. qz ñ debent in his duplici iure censeri.xij.q.ij.qua cognouimus.r.j.eo. cum in tua.r.j.de cen.ecclesijs. Ipce cōstrta.x.q.iij.vnio. vel intellige fm diuersam consuetudinem locozum. s. de sepul. certificari. Arg.ꝯ.j.e.cū contingat.vbi dicitur.q de iure cōmuni ad prochiales ecclesias pertinet perceptio decimarū r ibi soluet' o C Eidem ecclesie. Sed nōne dabuntur. vbi colom recipiunt spiritualia. xvi. q. i. q. sti. Knideo non. qz decie r tributa dāt ratione predioꝝ r non psonarū. ff. ō publi. r nec. impatoes xvi.q.i. si qs laic⁹. et.c. decime. r. j.e. de terris. r. ff. ō cē si. forma censualis. §. si xo quis.

PArrochianos. dño. vt. xvi.q.i. reuertimini. r.c. decime sunt. r. q. vij. omnes decime.

q C Quasi debitum. Istud quasi non est similitudinarii sed expressiuū veritatis. sicut illud quasi vnigenti a patre. r ex debito requiruntur. j.e. tua nos. r.c. grauem. r. xvi. q. i. decime. r. c. statuimus. r. xiij. q. ij. qui oblationes.

AD hec. sanctuariū. viij. q. i. apostolica. r. j. de iure patro. consuluit.

b C Resignauerit. r ita laicus decias possidē nō potest. xvi. q. vij. c. i. r. s. de prescrip. causaz que. r sic hodie decime in feudū dari nō pñt. sicut nec alia feuda. s. ō feudis. c. i. r ea fuit cā quare olim antiqs tpib dabant in feudū laicis alia feuda. vt videlicet defenderēt ecclesias ab hereticis r ab alijs oppressoribus. postea xo cū cā cessauit. nō fuerūt cessaturo exp̄sse fuit phibitū qz sine peccato laici nō pñt eas retinere. s. ō his que fi. a prela. sine con. ca. cum apostolica. r j.e. prohibemus. r decimas ab antiquo concessas adhuc possident laici r eorum successores. tamen si aliqua noualia consurgunt in decimatione nō accrescunt eis. j.e. tua nobis. propter rationem que ibi redditur in fi.

AD hec donationez decie quaz abbas sancti. s. demonstrali cuidam laico cessit p successionē tenēdam: qm̄ sanctuariū dei iure hereditario possideri nō dz: viribz ca

eis exigat: asserūt q̄ pro laboribz noualia intelligi debent: et infra. Mandam⁹ quatenus ñ pmittatis hoc fieri. nā si intelligerem⁹ t m̄modo de nouali bus: vbi ponimus de laoribz de noualibus ponerem⁹. I dez Beyrien. episcopo.

QVoniam a nobis solicitudo tua requisiuit: q̄d de decimis noualiū tue dioc. tibi sit statuendū respondem⁹: vt si terre que arabiles sunt intra certam alicui⁹ ecclesi parrochiam⁹ fuerint: decimas eaz tua pte⁹ retēta eidē⁹ ecclesie facias assignari: alioqn ipsas fm discretionē a deo tibi datam alij ecclesie deputare vl ad opus tunm poteris retinere. I dem remen. archiepiscopo

PArrochianos: r infra: cū decime non ab homine sed ab ipso dnio⁹ sint instituteq̄si debitū⁹ exigi pñt I dem ambianen. episcopo.

AD hec donationez decie quaz abbas sancti. s. demonstrali cuidam laico cessit p successionē tenēdam: qm̄ sanctuariū dei iure hereditario possideri nō dz: viribz ca

rere decernas: r laicū nisi decimā ipsam ipsi ecclesie libere resignauerit⁸: viculo excōicationis astringas. I dē marsilie fi episcopo.

QVe terris quas iudei colunt: tue prudentie rñ demus: vt eos ad decias psoluēdas⁹ vel possessiones penitus renūciādas cum omni districtione cōpellas⁹ ne forte occasione illa ecclesie valeāt suo iure fraudari. I dem.

QVamuis sit graue nimis r diuini dignū animaduersione iudicij habeatur: q̄ laici quidam q̄ō sacerdotū. est: in ecclesiastic⁹ rebz vsurpant: maiozem tamen incurrunt formidinē: q̄ fomitez sui erroris dicunt in ipso clero aliquotiens inuenire: dum quidam prelatoꝝ ecclesie decimas r ecclesias disponere⁹ eis indulgent: r eos in deuia mozis impellūt: qui predicatione eozum ad viam vite fuerant reuocandi: r infra. Statuim⁹ vt si quis alicui laico in seculo remanenti ecclesiam decimaz oblationemq̄ cōcesserit⁷: a statu suo sicut arboz que inutilis

v C Cōpellas. put tradit. j. ō vsur. p⁹ misabilē. r.c. q̄to QVamuis. disponere. quod omnino eis non licz quia de rebus ecclesiasticis nulla est laicis attributa potestas. xcvi. dis. Ixne quidem. xvi. q. vj. laicis. r. s. de constitu. ecclesia. r. s. de rebus eccl. nō alie. cū laicis. r. lxxxit. dis. quoniā in quibusdam. r. c. iudicatum. r tales laici excōmunicā di sunt. xvi. q. vlt. nullus laicoꝝ.

y C Concesserit. Laici enī decimas sine peccato ñ pñt retinere. i. q. iij. p uenit. r. j.e. prohibemus. Sed nunquid possunt dari laicis in feudum. dicendum est q̄ ñ quia decime sunt ꝯbus in domo domini xvi. q. i. reuertimini. r. q. vij. decimas. debent eis dari q̄ quibus spiritualia recipiuntur. xiij. q. i. §. his ita. r preterea feudum transit ad hedes. sed decime non. s. e ad hec. et ita laicis concedi non possunt i feudum. q̄ eas possidere non possunt. s. de prescrip. causam que. r. xvi. q. vi. c. i. r. q. iij. §. post i versi. item decime deo mandante rē. r hec ideo. q̄ dantur intuitu diuini obsequij. xiij. q. i. §. his ita. r. xvi. q. i. questi. r. s. e. nouum. r. j.e. tua nos. vnde in laicū cadere non possunt. sicut nec ius eligendi. s. ō ele. sacrosancta. r. c. messana. Fructus vero decimarum bene possent ꝯcedi laico ex cā ad tps vite sue. sed nō in feudū. s. ō locā. c. q. q̄ etiā possent vendi ad tps. j. ne pla. vi. su. c. vl. sz tus capiēdi q̄ō ē mere spūale nō pōt eis in feudū dari. vel etiam ad tempus rōnib⁹ premissis ꝯcedi. r ē sil'e. cuz dicim⁹ vitalū fructū vacce. demōstram⁹ non ius. sz corpus. ff. de euic. vacce. r sic hodie decime in feudū dari nō pñt. sicut nec alia feuda. s. ō feudis. c. i. r ea fuit cā quare olim antiqs tpib dabant in feudū laicis alia feuda. vt videlicet defenderēt ecclesias ab hereticis r ab alijs oppressoribz. postea xo cū cā cessauit. nō fuerūt cessaturo exp̄sse fuit phibitū qz sine peccato laici nō pñt eas retinere. s. ō his que fi. a prela. sine con. ca. cum apostolica. r j.e. prohibemus. r decimas ab antiquo concessas adhuc possident laici r eorum successores. tamen si aliqua noualia consurgunt in decimatione nō accrescunt eis. j.e. tua nobis. propter rationem que ibi redditur in fi.

a ¶ Succidat.i. suspendat vt innuit littera sequēs vo/nec ꝛc. vl succidat.i. excōicet vel suspēdat vel ponat et

Hec expositio ꝓbatur. xxiij. q. iij. ipsa pietas. ſz primū verius videtur.

Dm sint. nō est facile. qꝛ qđ a sanctis patribus non est diffinituz nec nos diffinire velemus. ſ. q. v. cō suluisti. ꝛ qđ apls non diffinuit nec nos diffinire vele/mus. xxxi. q. i. qꝛ si vomierit.

c ¶ Diuerse. nō tamen aduerse sic s. de his que a prela. sine con. ca. cuz apostolica. ¶ Quidam enī ibi dicūt dandas eē decias vbi recipiunt ecclesiastica sacra/menta. s. c. nouuz genus. ꝛ. xvi. q. i. q̄sti. Alij dicunt qꝛ ibi debent dari vbi predia sita sunt. s. eo. quoniam. ꝛ. s. de prochi. c. vlti. ꝛ xvi. q. i. si quis laicus. sed facile cē solu/ere hanc diuersitatez. ibi debēt dari psonales decime vbi ds recipit ecclesiastica sacra/menta. (Et si hz pa/dia in alia parro/chia ibi delet dare decimas illoꝝ prediorum. vt. s. ti. pri. c. vlti. ꝛ. j. eo. ad apostolice. Si habet predia i eadez parrochia vbi audit diuina. ibi delet dare decimas pre/diales ꝛ personales. ꝛ sic diuersitas illa potest intelligi. Et hoc verum nisi ꝓsuetudo prescripta sit ꝛriaut hic dic/d ¶ Ad consuetudinē. Nota qꝛ in decimis persoluen/dis consuetudo attendit. fic. j. e. ad apostolice. ꝛ. c. in aliquibus. in fi. Et intelligo. qꝛ illa consuetudo sic prescripta per quam iuri cōmuni preiudicatur. ꝛ que est optima legum interpres. alias non credo locum habere consuetudinem. vt. s. de consuetu. cum dilectus.

e ¶ Difficile. non tamen impossibile. quia quod vix fit tamen fit si. ff. de iudi. vix certis. quia si decime ille sint infra limites alterius episcopatus non adherentes limiti bene possunt tunc prescribi. dummodo habuerint titulum. erquo causam habeant prescribendi. j. eo. dudum. e. de prescrip. ad aures. que sic intelligitur. Si vis intelligere difficile. id est. possibile. quasi non possit percipere decimas in alieno episcopatu. tunc intellige de decimis in limite positis ꝛ limiti adherentib. quia ille prescribi non possunt. quia sic per cōsequēs ꝛ limes prescribi posset. quod fieri non potest. ne fines episcopatuū confundantur. vt hic dicit. ꝛ. xvi. q. iij. quicunqꝫ. ꝛ. c. licet. in regulis. ꝛ. c. inter memoratos. ꝛ idem est in parrochiis limitaris. s. de parrochi. super eo. ꝛ sic intellige quod hic dicit Heri.

Prohibemus. periculo. sic. xvi. q. i. c. vlti. ꝛ. s. ō his/ que si. a prela. si. con. ca. cum apostolica. ar.

g ¶ Laicos. nec etiam in clericos sine auctoritate episcopi. xvi. q. i. c. vl. ꝛ. s. de his que si. a prela. cum apostolica. ꝛ. j. de iur epa. nullus. Sed nunquid de cōsensu episcopi possūt transferri in alios clericos. si laici isti habent decimas in feudum ab antiq̄ satis videtur. qꝛ illas possunt dare/ alios laicos de cō/sensu episcopi i feudum. sicut ipsi habent nec dicit epi/scopus tunc dare illas in feuduz. sic s. de feudis. c. ij. ſz si alias defacto possident illas. nec laico nec clerico pos/sunt trāsferre. etiam de cōsensu episcopi. vt dicit pre/dicta decre. cū apostolica in fi.

h ¶ Sepultura. sic ergo qui decias quas iniuste possidet detinet. non restituit ecclesie ad quā spectant christiana sepultura priuari debet sicut in vsuris. j. ō vsu. quia in omnibus

Ecclesie nō reddiderit: christiana sepultura[b] priuet. Lucius iij. strigoniensi archiepiscopo.

Ad apostolice sedis regi/men: ꝛ infra. Intelleximus: qꝛ quedaz consuetudo i vngaria voleuit: vt mlitudo populi plerūqꝫ ō parrochia vnius epi in dioc. alteri⁹ transferatur[i]: in qua licet per multa tempora morem trahere/rit vterqꝫ tamen episcoporum tamen is cuius parrochiani sunt facti. decimationem requirit: ideoqꝫ tua nos duxit fraternitas consulendos: cui potius decime sint reddende. Noueris igitur quod equum est: vt illi ecclesie decime perso/nales[k] reddantur ab eis: in q̄ ecclesiastica percipiunt sacramenta. decimas vero messiū vel fructum arborum: si coluerint in alia parrochia: qꝫ in ea in qua habitant: quoniam a diuersis diuersa consuetudo[l] tenetur: tu eligas in hoc casu quod per ꝓsuetudinē diu obtētā ibidez nouer, obseruatū. Q lemēs. iij

Apostolice inse/rat. xiij. q. i. per totum. ꝛ. s de parroch. c. vlti.

l ¶ Personales hic ergo patet. qꝛ decime psonales sp dāde sunt vbi ds recipit ecclesiastica sacramēta. sic. s. de parrochi. c. vl. Et dicunt personales decime. que pro⁹ ꝓtemplatiōe psone soluunt. vtpura ō negotiatione artificio ꝛ militia. ꝛ vi. q. i. decime. ꝛ. j. e. nō est. c. pastoralis. de quibo expense ante solutionem decimarū deducende sunt. vt in. c. pastoralis. ſz decime animalium an inter personales. an inter prediales computantur. queritur ꝛ potest dici. qꝛ inter prediales. vbi ergo pascuntur continue. ibi decime solui debent. arg. s. eo. commissum. ꝛ. ff. de seruit. rusti. predi. pecoris pascē/di. L. de verb. signi. l. ij. Sed quid si per medietatem anni in territorio vnius ecclesie ꝛ per aliam medietatem in territorio alterius ecclesie pascuntur. equum est. vt diuidantur. argu. s. de testa. relatum. in fi. ꝛ. q. ij. c. vlt. et xij. q. ij. vulterane. eodem modo si continue iaceāt hic. et continue pascentur ibi. argu. ff. ad municip. assumptio. idem esset si aliqui iacerent in vna parrochia. ꝛ la/rem haberent in alia debent diuidere decimas personales ꝛ oblationes.

l ¶ Consuetudo. ius tamen commune in promptu est qꝛ illi ecclesie debent dari in cuius territorio sunt predia vt. s. de parrochi. c. vlti. ꝛ. s. eo. quoniam. tamen statur consuetudini loci. si est prescripta. vt dixi supra. eo. cum sint hermines. nam ꝛ mulier ibi subit munera pīmōia

lia. vbi habet patrimoniū siue predia. psonalia vo vbi habet domicilium. C. de mūe. in quo loco mu. seruī cōgruentia ⁊ honores cognoscant. l. i. li. x. Lauren.

Ex parte vnius. ⁊ male. quia qua ratiōe soluunt de vno semine. ⁊ de alio soluere tenētur. siue eodem tempore siue diuerso eiusdem āni. q. vna ⁊ eadē res diuerso iure cēseri non debet. xvj. q. ij. quia cognouimus. ⁊ j. e. cum in tua. ⁊ de consec. dist. ij. comperim⁹ b ¶ De omibus predioꝝ. ⁊ etiā arborum. s. c. pri. et de feno. ⁊ de lana. s. e. peruenit. j. eo. c. proxi. c ¶ Diminutiōe id est. nullis expensis deductis. s. eo. cum homines. ⁊ j. eo. c. proximo. ⁊ j. e. tua nos.

Non est in potestate. d omnib⁹ sic. xvi. q. i. decime. et. q. vij. quicunq; et. c. omnes decie. Bernar. e ¶ Decelli. ⁊ potest etiaz ecclesiastica seueritate pcuari. qui decimas non restituit. s. e. prohibemus. ⁊ q̄ decimam non soluit ad decimā partem. vt dicit Aug. reuocari meretur. xvi. q. i. decime. ⁊ in fame ⁊ in penuria maledictus erit. vt. e. c. q i. reuertimi. f ¶ Anteq̄. deducatis expensas. hoc verum est in predialibus decimis. vt. s. c. proxi. ⁊ j. e. c. tua nos. secus i psonalibus. j. e. pastoralis.

Ex transmissa. licite. Ergo videtur q̄ de illicite acquisitis non teneantur decimam soluere. ar. i. q. i. non est putanda. vbi de hoc. Et sic meretrix de meretricio suo decimam soluere non debet. iuxta illud. Nō accipias mercedē pstibuli. ⁊ Esaias. Nō accipias mercedē metrę nec pcū sanguis. ⁊ illō. Honorabis dñm de tuis iustis labozib⁹. vt i. c. ñ ē putāda. ⁊ illicite acq̄sita ñ sunt in bonis nris. ff. p socio. cuz duobus. §. vlti. Ar. ꝯ q̄ meretrix debet decimam soluere. quia non turpiter accipit. ff. de condi. ob tur. cau. idem. ⁊ si. §. quotiēs preterea delictum non prestat īmunitatem. ff. de infdic. et releg. relegatorum. §. vlti. Crimino sum enim non dignitas sed pena debet comitari. C. de decur ne quis li. x. ⁊ illud euangelij. Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis. vt. cuj. q. v. qui habetis. ⁊ §. se. Quidam dicunt q̄ de nullo illicite acquisito potest fieri elemosyna vel etiā decima solui. Et sic nec meretrix nec aleator simoniacus nec histrio potest facere elemosynam vel decimam dare de tali lucro propter prioza iura. ar. ex hac littera. Alij dicunt. quod verius credo. q̄ de illicite acquisitis potest fieri elemosyna ⁊ dari decima si de ill' non competat re-

Ex parte canonicoꝝ ecclesie tue nobis est querela proposita q̄ quidā agricultozes cum simul vel diuersis temporibus anni in eodem hozto vel agro diuersa semina sparserint: nō nisi ō vnius[a] illozum seminū fructibus decimas illi persoluunt: ⁊ infra Mandamus: quatenus si rez nouerit taliter se habere: agricultozes illos: vt de omnib⁹[b] predioꝝ fructibus decimas absq̄ diminutione[c] persoluāt eccle. cen. compellas.

¶ Celestinus tertius.

Non est in potestate hominum: cum plantant arbozes vel aliqua semina terre mandant: ⁊ infra. Reuera sicut sancti patres in suis tradiderunt scripturis: de vino grano fructibus arborum pecoribus hortis negociatione de ipsa etiam militia de venatione ⁊ de omnibus[d] bonis decime sunt ministris ecclesie tribuēde: ita vt qui de his eas

petrio ⁊ dominiū transferatur. ⁊ sic meretrix histrio simoniacus. ⁊ qui de māmona iniquitatis viuunt. id est. per sollicitudinem temporalem aliqua acquirunt decimam dare ⁊ elemosynam facere possunt. de eo quod extorquetur ratione officij. xiij. q. v. non sane. quia in his dominiū transfertur ⁊ non competit repetitio. facere vos tamen non debet recipere decimaz a meretrice. ne videatur rei impiam tem prestare. sicut quandoq̄ oblationes aliquozum respuuntur ratione criminis. ꝛc. distinc. oblationes. xvij. q. iij. miroz. alias si dominius non transfertur. aut si transfertur et competat repetitio. non potest inq̄ fieri elemosyna. vel dari decima. cum non sit illius quia aliena nō potest aliquis concedere preter dominī voluntatem. j. e. tua nos. vt i vsuris ⁊ in simonia. s. de iureiuran. debitozes. ⁊ j. de simo. de hoc. ⁊ c. veniens in furto ⁊ rapina. Decime autem q̄ dantur ratione predioꝝ. iuste accipiuntur ab ecclesia a quocunq̄ etiam iuasore. erq̄ nō dāf rōne psone. eccl'ia. n. suū recipit h ¶ De molēdinis. s. e. quemt. ⁊ j. e. pastozalis.

Nobis. q̄libet laic⁹ indistincte nulla rpis pscriptione obstāte. s. de pscrip. cām q̄ clerici vero tenentur fm q̄ dicitur. s. c. nouum.

l ¶ Exceptus. cū enī decie sint tributa egētiū aiarum. ⁊ eas i signū vniuersal' dominij sibi retinuerit. xvi. q. i. decime. ⁊ j. . tua nobis. ⁊ q̄ velent diuia ꝓstitutiōe. j. e. tua quō pōt papa ꝓcedē p̄uilegiū de nō dādis decimis ꝯ p̄ceptū diuine legis ꝯ quā dispēsare nō pōt. imo vsq̄ ad aiam ⁊ sanguinē debet defendē. xxv. q. i. sunt q̄dā. ⁊ v. distinc. in pn. ⁊ vij. di. q̄ ꝓtra mozes. dic q̄ nō dat alicui p̄uilegiū de nō dandis decimis. sed ꝓcedit ei administrationem decimarū. vt inde suscipiat sustētationē ⁊ residuū conuertat in vsus pauperū. tali mō ꝓcedit monachis. sic posset etiā laicis ꝓcedere. vel dic q̄ ꝓtra ius naturale dispensare pōt remittēdo decias alicui specialiter. nō tamē ꝓstitutionē posset facere q̄ oīno tolleret illud p̄ceptum q̄ ius naturale īmutabile p̄manet. v. di. in pn. verū est insimul. sed nō in individuis. i. nō pōt oīno tolli. sed potest in quibusdā remitti. sicut illud ius naturale. q̄ oēs hoīes ab initio sint liberi. in aucten. qui. mo. na. fi. et si. le. §. si q̄s vero. ℞. postea ℞o colla. vi. īmutatū est in q̄busdam sed non in omnib⁹. hoc enī fuit impossibile. q̄ oēs essent serui propter naturam correlatiuoꝝ.

l ¶ Recipientibus. sic. j. e. tua nobis.

a Ostendatur. puta priuilegiū exemptiōis a prestatione decimarū. vel nisi haberent decimas illas in feudū ab antiquo. nunc dñs illas retinz sibi. licz hodie nō possint dari in feudum. vt dixi. s. e. q̄uis. Ita. de spiritualib. nec de temporalib etiam si ad cōmodum ecclesiarum respiciat. xcvi. di. lxne q̄dem. ar. s. de iudi. decernimus. In casibus tamen laici potestatem habent super clericis de licentia ecclesie. j. de fal. ad falsarium. in clerico depositō incorrigibili. s. de iudi. cum non ab homine. Item vbi falsa iurant. cuz ñ possint corrigi per ecclesiam xvij. di. nec licet xxij. q. v de ligambus. ar. j. de sen. excō. vt fame. L.

c Generaliter. puta cum dicit cōcedimus cū omni onere z districtu tibi possessiōes tales z sine aliq̄ onere vel grauamine. per talem concessionem non concedit decimas. et specialiter decias concederet. quia ipsas de iure non posset possidere. ergo ipsas non pōt alicui concedere. j. e. dudum. quia lex humana non est supra legem dei. sed subtus. x. di. lege imperatorum.

d Diuina constitutione debentur. quasi ex debito. s e. parrochianos. z. j. c. proxi. quia debent esse cibus i domo dñi. xvi. q. i. reuertimi. z. q. iij. §. potest. ad. item decie deo mandante. z. q. vij. primū. z sunt tributa egentium animarū. vt. e. causa. q. i. decime.

e Extendenda. hoc ideo dicit. quia laici sine peccato decimas possidere non possunt. xvi. q. i. c. vlti. z. s. e. pro hilemus. z. s. e. q̄uis. Et ideo licētia ista non potest extendi ad noualia. Ar. contra. j. e. ex parte. vbi soluitur. si. s de rescrip. nonnulli. qz odia sunt restringenda z fauor ampliandus. ff. de lib. z postlim. cum quidam.

f Ita nobis. tributa. vt. xvi. q. i. decime. Sed impropzie dicuntur tributa. quia in tributis non admittitur appellatio. vt. q. q. vi. §. diffinitiua. et. §. quotiens. sed super decimis lxne admittit. sicut in alijs causis. vbicunq̄ aliquis grauatur. s. de ap. vt debitus. Item in tributis non currit prescriptio. xvi. q. iij. § potest. ad hoc ecclesia. sed in decimis lxne currit. s. de prescrip. de quarta. z. c. ad aures. Sed qua actione petūtur decime. dixit io. q̄ petuntur per actionē confessoriam quia ius prestandi decimas est quedaz seruitus. vel potest dici. q̄ petuntur rei vendi. xvi. q. i. moderamine. et. c fructibus quos percipiunt decime sunt soluende: nisi ab eis ostendatur: a quare ab huiusmodi sint immunes.

Idem vercellen: episcopo.

Ita: z infra. Porro cuz laicis nulla sit de spiritualib b concedendi vel disponēdi facultas: impial' cōcessio q̄tūcunq̄ gfialiter c fiat: nemine potest a solutiōe decimarum eximere: que diuina d ordinatione debent: nec occasione decimationis antique: licet in feudum decime sint cōcesse sunt decime noualiū vsurpan de: cum in talib non sit extenda c licentia: sed potius restringenda. Idem eidem.

Ita nobis. f. intimauit q̄q quidaz laici decimas ecclesijs z clericis tuis peruersis machinatiōib subtrahere moliuntur: quidam enim ex eis semē z sumpt' q̄ fiunt in agricultura dicūt primit' deducendos z ō residuo impēdendam decimā asseuerāt alij vero ō portiōe fructuū quā a colōis accipiūt partem decime separantes: eam capellis suis aut alijs clericis aut etiam pauperibus conferūt vel in vsus alios pro sua voluntate conuertunt: nōnulli etiā vitam clericorum tanq̄ abominabilē detestantes: decimas eis ob hoc subtrahere non verentur: z infra. Verum si ad deum a q̄ cuncta bona procedunt: assertores huiusmodi debitum respectuz haberent: ius ecclesiasticū diminuere non contēderēt: nec decimas que tributa f sunt egētium animarū presumerēt detinere. Cū enim deus cuius ē terra z plenitudo ei' orter. z vniuer. q̄ ha. in ea: deteriozis g conditionis esse non debeat: q̄ dominus tpalis: cuius statutū ō terris q̄s exhibet alijs excolendas: non quidem deductis sūptibus aut semie separato necessario cum integritate persoluitur: nimis profecto videtur iniquū: si decime quas deus i signum vniuersalis dominij sibi reddi pcepit suas b esse deciuinū. sic. L. ō arbi. tute. l. iij. z. C. ō rei vēdi. si vt proponis. vbi hoc priuilegium obtinet in minore z in milite. nec obest qd dicitur. ff. de pollici. l. q̄. in fi. vbi dicitur. q̄ nisi decia sit segregata ab alijs. non definit esse in bonis prioris dñi. sed aliud ē cum decima debetur ex voto. vt ibi. et aliud cum debetur de iure. vt hic vel petuntur condictione ex canone. xvi. q. i. decime. et c. reuertimini. et ar. ff. de condi. ex lege. l. vna.

g Deteriozis. imo meliozis. quia plus bñfacē pt. L ō mo. mul. eos. xi q. iij. qui resistit.

h Suas ē. xvi q. i. reuertimi.

i Sic z dñs. hoc intellige cū recipit ptē suā añ solutionē decias z. sec' si post. q̄ tūc illa iaz deciata ē. z b vere ē cū dñs aliq̄tā ptez puta tertiā vel q̄rtam vel etiā medietatē pcipit. tūc enim vere z colon' z domin' tenet soluē decimā ō pte sua. sic. s. eo. a nobis. Si vo certā ptē. puta duos corres vel tres tm colon' reddet dño. q̄t tūcunq̄ pcipiat iste colon' tūc dñs ō illis tenetur soluē decias. q2 ps illa nō est deciata nec diminuta licet ō deciato acerno descēdat. Ex illud q̄ri pt. cui danda sit decima de illis tribz vel duobus corbibus. illi ecclesie i cui' territorio sita ē illa terra. nō q2 ia pcipit decimā toti' a colono. z ē ō illā regulam. bona fides nō patit vt bis idē exigat. ff. ō reg. iur. bona fides. pro chiali ecclesie nō debz dari. q 2 nō est decia psonal'. Dat pōt dici. q̄ velit dari ratione predior. licet descēderit a deciato acerno sicut si aliq̄s donet alicui hūc corbem decimarum. ille eni tenet soluere decimā. q2 ex lucro habet. colonus vo ille qui duos corres vel tres tm soluit. tanto minus pt soluere parrochiali ecclesie de toto acerno. vt videt. ar. op. j. e. cū non fit i fi. z istud equius videt. tm ecclesia pōt 2uenire possessorē siue suo siue alieno nomine siue sit in possessione siue etiam sit creditor. xvi. q. i. si quis laicus. ff. de vsufruct. hacten'. decima eni tanq̄ onus sequit possessorem. quia res transit cum onere suo. j. e. cū non sit. s. de pig. ex litteris. nec etiam pactum tuetur possessorē. s. de pac. plerisq̄. ff. de pac. inter debitorem.

l Pretextu vo nequitie. hoc ideo dicit. quia decime

potius dantur intuitu ecclesie q̄ persone. Sed nūquid teneor dare decimas personales ei quem scio esse simoniacum cum ipse sit suspensus. xxxij. di. ℣ verum. Decie dantur ratione diuini obsequij. vt hic dicitur. ſ. in ver. q̄ bus eas pro suo cultu concessit. t. s. e. nouū. t. xvi. q. i. q ſti. itez quia ordines non debēt abeo recipi. ſ. ō simonia. per tuas. Dico q̄ decime dantur illi. nam t iudeus prestat. personales decimas quasdam q̄nq̄. ſz non omnes. licet non ratione diuini obsequij t prediales. ſ. de vsuris q̄ro. io. t. s. eo. de trin. t per quandā dece. que est i antiqua compilatione. s. e. c. ad audiē tiam.

l ¶ Aliena. id est ecclesiastica. xvi. q. i. in canonib. t. q. iij. placuit. t. xij. q. i. expedit. Secularia ℞o potest princeps ꝑcedere alij ℣. de prescrip. per totum. excipe credentem. ff. de acq̄ren. re. ℣. non est nouū. t in alio casu. xij. q. iij. si qua mulier. vin.

m ¶ Dñi voluntatem. quia nō remittitur propter hoc debitum. sed augetur. s. de iure iuran. eam te.

n ¶ Compellas. excōicari debent q̄ decimas admoneri nō soluūt. s. e. c. t. xxxij. di. preter hoc. t bannū dñi patet componat. xvi. q. i. statuimus.

Ex parte. ꝑcedit. sic. xij. q. i. ꝓcipimus. t. xvi. q. ij. vilis. xcv. di. illud. t. ff. de reg. iur. nō debet. j. ō. w. post diuor. resti. p̄ vestras. ecōuersio cui interdicitur maius t min⁹ ꝓhibitū esse videt. j. de sen. excō. cum illoꝝ. ar. lxviij. di gesta. t. ff. de senatoꝝ. q̄ indign⁹. t. ff. de ser. expoꝝ. cui pacto. Itē est ar. q̄ beneficia large sunt interpretāda. j. de ℞lw. fig. olim. s. de w. cū dilecti in fi. ff. de cōsti. prin. l. vl. Ar. ℣. s. eo. rua. Sz ibi donatio decimarū laico odiosa facta ē cū peccato. t ideo nō est extendēda licentia. sed est restringenda. vt ibi dicitur.

p ¶ Concessum. ar. ℣. j. eo. cū ꝓpingat. sed soluit ibi.

Astoralis. Casus. aliqs hns molēdinū t piscarias suas. facit ibi expensas necessarias ad cōseruationē ipsarū rer. q̄rebat eps belien. vtrū expense iste necessarie sint deducēde de fructib illaꝝ rerum. añq̄ decime ꝓsoluant. Fin q̄ in negotiatiōe deducunt. Anteq̄ papa hunc rñdeat q̄oni. oñdit q̄d iuris sit de illis expēsis. q̄ fiūt circa res emptas de pecunia decimata in negotiationis. t dicit q̄ ille expēse q̄ fiūt in reb⁹ ſſ debēt deduci cū res ille vendūt t de residuo q̄si de lucro decima ē ꝓsoluēda. sed expense q̄ fiūt ꝑ reparationē molendinorū. nō sunt deducēde. q̄rum facte sunt ille expense de pecunia decimata. q̄ fructꝰ illi sunt illoꝝ q̄ fecerūt impēsas salua decima t fructus illi ñ pñt alienari sine onere decimaꝝ. Deinde rñdet ad q̄onem ꝓpositā dicēs q̄ expense q̄ fiunt ꝑ restauratiōe molendinorū seu piscariarū t aliarū rerū nō sunt deducēde de pdictis decimādis. q̄ res ille sic restaurate remanēt penes dnos.

r ¶ De molēdis et piscarijs. q̄ manentib ñ empt cā mercimonij. Ber.

s ¶ Necessarias. necessarie dicunt impēse sine q̄bus res fit deterior. ff. de impē. re. vo. fa. l impēse. t. l. q̄ō ōz. t. ff de ℞lv. fig. impensis.

t ¶ Cōcessum. ñ iure scripto. ſz tm̄ mō hic inuenit et nō alias. ſz ꝓsuetudine approbata vel rōne q̄ ē optima legū mēbres. s. ō ꝓsue. cū dilectus.

v ¶ Acq̄sitas vel factas cā mercimonij. Ber.

x ¶ Deducēdis. Decē rō q̄ deducitur expēse ō mercimonijs t nō de fructib t redditibus aliarū rer. q̄ i negociatiōe operaꝝ manꝰ hoīs. ſz in alijs p̄cipue operaꝝ manꝰ dei. arg. lvi. di. nasci. s. eo. nō ē. t. j. eo. cū nō sit. hāc rōnē assi. vin. t tu adde aliā. ne bis eadē res decimaret. q̄ tūc sūt decie ꝓsolute.

y ¶ Expēsas. factas i eūdo t redeūdo t negociando. t faciēdo meliorē. Ber.

z ¶ Quasi de lucro. Er b videt q̄ de oi eo q̄d peruenerit ad aliquē gratuito titulo decia sit soluēda. sic q̄ hæres legatarius donatarij de hēditate legato t donato dz soluere decias q̄ de oi licite acq̄sito decie sunt soluēde. s. e. er trāsmissa. t ar. xvi. q. i. decie. t. q. vij. c. iij. Sup b dicas q̄ suus hæres de hæreditate decimā soluē nō dz. q̄ vna ꝑsona reputat cū pre. ℒ. de impu. t alijs substi. si q̄s duob. §. vlti. t insti. de inuti. stipu. §. ei qui. t. xxxv. q. iij. §. hac autoritate. t q̄ de iure nature sibi debita ē. vñ viuente pre dñs ē. insti. de hære. q̄li. t diffe. § sui q̄dē. t sola administratio dest ei. ff. de lib. t posthu. in suis. Quidā dicūt. q̄ extranei hæres donatarij legatarij. q̄ totū est ei lucrū. decimā dare dz. Alij dicūt t melius q̄ de immobilib nō teneāt q̄s soluē decimā. q̄ res ad quēlibet possessorē trāsit cum onere suo. vt. j. e. cū nō sit. q̄m cū ōs alienā terrā dederit filijs israel. tm̄ de fructib sibi dari decias mādauit. t si

de possessionibus decima daretur. cito possessiones vendi-
uerentur ad ecclesias. Sed nunquid vector de collecta
aduocatus de aduocatione mercennarius de mercede
tenentur soluere decimam. vtiqz. xvi. q. i. decime.

a Merces. empte. causa mercimonij de pecunia de-
cimata.

b Deducēdas quia tunc intelli-
guntur eē prædia-
les decime.

efficiūt eor q̄ faciūt ipsas expē-
sas. fructꝰ aūt ipsoꝰ alienari pos-
se nō credimꝰ: nisi cū[c] onere de-
cimaꝝ nec p restaurādo[f] detri-
mento ḡrūlibz reꝝ ex q̄bꝫ decie
psoluūt: credimꝰ deducēdas
expēsas ꝺ puētibꝫ decimādis[b]
quia penes dominū res pma-
nent restaurate: vt si pars aliq̄
moriatur armenti: deteriorēt
vinea: portio mercꝫ[i] depeat vl
totus clibanus destruat[k]. I dē

Q Um ptingat interdū in
tua dioc. ⁊ infra. Cuz in
q̄busdā prochijs ad q̄s-
dam ecclesias vel psonas eccle
siasticas ab antiquo[l] pertineat
perceptio decimarum: ⁊ de no-
uo fiunt noualia in eisdem: q̄-
ris a nobis: ad quez huiusmo
di noualium decima incipiat p
tinere. Unde inquisitioni tue
taliter rñdemus. q̄ cū perceptio
decimarū ad prochiales eccles
as de iure[m] cōi pertineat decie
noualiū[n] que fiunt i prochijs
eorūdem ad ipsas pculdubio
pertinere noscunt: nisi ab his
q̄ alias pcipiūt decias rōnabil[o]
cā ostendat: p quā appeat noua-
liū ad eos decias ptinere. I dez

episcopo Heluacensi.

Q Um in tua dioc. q̄dam
monasteria ⁊ quentua-
les ecclesie in multis prochijs
maiores decimas percipiant: ⁊
minutas[p] de quibusdam fru-
ctibus annuatim perceptis ñ
fuerunt decime persolute: ⁊ in
fra: Respondemus: q̄ si fructꝰ
predicti de illa terra, pueniunt
de qua monasteria vel conuen
tuales ecclesie aliquos pcipie
bant ratione decimaꝝ, puentꝰ
eis, pculdubio decime fructu-
um debentur eorum cuz ipsis
terra illa ab ātiquo[q] fuerit de
cimalis: ⁊ non debeat vna ea-
demq̄ ecclesia diuerso iure cē-
seri[r] alioquin parrochialibus
ecclesijs eroluantur: ad q̄s de-
iure cōi spectat perceptio deci-
marū. I dem vespremeñ. epo.

Q Uldū aduersus fratres
hierosolymitanos ho-
spitalis saficti stephani
te ꝓponente in nra pñtia q̄stio
nem: q̄ ipsi decias[s] de labori-
bus rusticoꝝ suoꝝ vespremeñ.
ecclesie debitas nō pmitterēt
tibi decimas solui: ⁊ infra. Cō
parentibꝫ igit te ac ipsis statu-
to termino coram nobis. g. pb̄s
byterū cardi. tibi ⁊ eius cōces-
simus auditorem: coram q̄ de
cimas terraruz que p rusticos
hospitalis in vespremeñ. dioc.
excoluntur ⁊ de ghirographa

l2 Destruatur, si aliquod expendit necessario ad il-
lius conseruationē. illud non deducatur. vt dictū est. s.

Q Um ptingat. ab antiquo. fonte ex prescriptiōe
s. de prescrip. ad aures.

m De iure cōi. patet hic exp̄sse. q̄ decie de
iure cōi perinent
ad prochiales ec-
clesias. vt. xvi. q. i.
statuimus. ⁊ c. de
decimis. ⁊. c. si q̄s
laicus. ergo ñ spe-
ctāt ad episcopū.
vnde in decimis
prochialiū eccle-
arum. non debet
episcopus aliquā
habere portionez,
naz capitula que
dant epo partē de
cimarū loquunt
de decimis ecclesie. Sz ꝺ. s. e.
quoniā. vbi dicit
q̄ epūs potest reti-
nere partem suaz
de noualiby. q̄ sur-
gunt i parrochia
alicuius ecclesie. ꝺ
eo. dudū. vbi epūs
petit decias i dio-
cesi sua positas sū
data intētiōe sua
ꝺ iure cōi erta ñ p
tinet de iure com-
muni ad prochia
les ecclesias. quia
ibi obtinet episco
pus. Dicas q̄ de
iure cōi tm̄ baptis
malibꝫ ecclesijs ꝺ
cime debent dari.
xvi. q. i. de decimis
put notat Hug.
ibi. ⁊. c. statuimus
Quid ergo respon
debis illi dicere. q̄-
niam. Dicas q̄ il
la intelligitur per
istam vel pōt[g] loq̄
tur sm̄ consuetudinē loci. ⁊ illa dudum. ꝺ. e. potest intel-
ligi de decimis in parrochia episcopi positis. quia ille p
tinent ad eundem iure cōi. ⁊ de illis debet facere quattu-
or partes. xij. q. ij. quattuor. ⁊. c. vulterane. ⁊. c. nobis cō-
cesso. Vel ille decime quas petebat epūs beatien. ad nul-
lum pertinebant. quia non erant in parrochia alicuius
ecclesie parrochialis. vnde ad episcopū de iure cōi perti-
nebant quia decime in potestate episcopi sunt. xvi. q. i. in
sacris. ⁊. s. e. quoniā. Vel dic q̄ illa decreta. dudum. loq̄
tur de ꝓsuetudine. vt ibi notat in fi. illi[e] glo. q̄ incipit sic
n Noualiū. hic ad aliū ptinēt noualia. ⁊ ad aliū decime. vñ signat ꝓtra. s. eo. ex pte. m. Illud intelligit cum
aliquis obtinet decimas p priuilegiū. in q̄ casu debet ha-
bere noualia. q̄z ex quo eis ꝓcesse fuerūt decime simplici-
ter. ⁊ noualia que postea ibi surgūt. ꝺ. de priuil. qm̄. q̄z ex
ea. Nā ꝛbo generali simpliciter posito significabit deci-
mas pñtis tpis ⁊ futuri. ff. de ser. vr. p̄di. si seruit[g]. ⁊. C. q̄
res pig. obli. pos. l. vlti. ⁊. xix. di. si romanoꝝ. sed hic loq̄t
cū hz decimas ex p̄scriptiōe. q̄z p bona nō p̄scribit noualia.

d Decimate. etiam si possessiones ille sint emp-
te de pecunia de-
cimata vl sic. etiā
si expense ille sint facte de pecunia decimata. quod me-
lius videtur.

d Quoniam istud. quoniam potius illative q̄s causa
ti ponitur. sm̄ vin. ⁊ propie ⁊ melius.

e Nisi cum onere. Nota q̄ res transit cuz onere suo
xvi. q. i. si quis laicus. ff. de contra ꝛen. emp. alie natio. ꝺ.
e. cum non sit. s. de pig. ex litteris. circa fi. Hern̄.

f Nec pro restaurando. hic rñdet questioni ꝓposite.

g Credimus deducendas. hoc speciale est in decimis
q̄ non deducuntur expense pro fructibus colligendis.
vel etiam pro conseruatione alicuius rei. alias etiaz ma-
lefidei possessor deducit sumptus necessarios. ff. de peti.
hꝛedi. si a dño. ℌ. vl. ⁊. s. de in integ. resti. requisiuit. ff.
de solu. fructus. Johan.

h Decimandis. sed si emissem ad hoc vt venderē an-
teq̄z rem illam vendam. fecissem sumptus pro illa con-
seruanda bene deducerem sumptus.

i Mercis. mercis appellatio proprie ad res ptinet
mobiles. ff. de ꝛbo. sig. mercis appellatio.

et sic intelligit. c. sequẽs. sed ß intellige allegato titulo ꝛ ꝓbato. j. c. dudum. ꝛ in quadam uere. extra in ꝓalio lu gduneñ. s. de ꝓscrip. que incipit uenerabilũ.

o ¶ Rationabilis cã. puta priuilegiũ aliud nõ possent ostẽdere. cũ de iure cõi ptineãt ad ꝓchiales ecclesias. vt. s. e. ex parte. et ꝓscriptio allegari non potest.

Q Um in tua minutas. minute dicime appellãtur. partus aialiũ ꝛ ouis ꝛ hoꝛ vt. s e. ex parte. de quibus etiam loquuntur. s. c. ex mlꝫ tiplici.

q ¶ Ab antiquo. qz ꝓscripserũt uicimas illas. s. c. ꝓ ri. Bern.

r ¶ Censeri. xij. q ij. cognouim⁹. ꝛ j. de priuil. qz circa. et. s. e. ex parte. ff. de usucap. eum q in fi. Ar. ff. de cul. l. hinc queriꝫ. §. i. Obi dicit q pculiũ qñq duplicitur censetur. b.

O Ddũ decimas. sine inquietatione ꝛ libere ꝓcipere posset. talis videtur fuisse petitio per sententiaz latam. vt dicitur in fi. Bern.

t ¶ De iure commun. sic. xvi. q. vij omnes basilice. et xvij. q. ij. mõsteria. Item videt hic q de iure communi pertineat ꝓceptio decimaruz ad episcopum. sed contra. s. e. c. proxi. ꝛ. c. cum ꝓtingat. vbi de hoc dictum est. Vel potest dici ꝛ videtur uerius. q hec allegatio non ponit ius ipsũ ad decimas. ꝛ sic nullum ꝓtrarium. ꝛ de ꝓsuetudine loci pertinebãt hę decie ad ẽpm ꝛ non de iure cõi. sed ipsum ad ecclesias q̃s petebat eps. fundata erat intentio sua de iure cõi. Veriꝫ puto q decime iste non erant intra certã ꝓchiã alicuius parrochialis ecclesie. licet dicatur. j. q pertinebant ad ecclesiam sancti stephani. vt dixi. s. e. cum ꝓtingat in glo. que incipit. patet hic.

v ¶ Probaret. Hic apte videt. q qui allegat ꝓscriptionem. tenet ꝓbare titulum. ex quo habuit cãm ꝓscribendi. s. eo. de ꝓba. licet arg. ꝛ ex ꝓssum videt. s. de ꝓscrip. si diligẽti. Nã ſm canones longa ꝛ longissima ꝓscriptio nõ differũt. sed in longa ꝓscriptiõe oportet ꝓbare titulũ. ¶. de ꝓscrip. lon. tem. diutina. ¶. de usu. ꝓ hęrede. i. vlti. ergo ꝛ in longissima ſm canões. ar. ꝛ. s. de ꝓscrip. qñ oẽ. ꝛ. c. vigilãti. vbi dicit sufficẽ bona fides. ꝛ est ꝛ id qđ dici ꝓsuevit. q sufficit allegare titulũ sed nõ oportet ꝓbare. Johan. an. dixit. q isti erant suspecti. ꝛ ideo oportuit eos probare titulum ꝛ iustum. quia propter suspitionẽ quandoq; transfert probatio in alium qui alias non cogitur. s. vt eccle. bñ. vt nostrum. vbi de hoc notat. Sed super hoc dic. vt dixi in. c. si diligenti. s. de prescrip. vbi inuenies. in q̃ casu probari debeat titulus. ꝛ in quo non.

et de nouacularia: ecclesias q̃ per ipsos hospitalarios detinentur: intentione tua de iure cõmuni fundata petisti: prior autez hospitalis in ꝓdictis decimis ꝛ ecclesijs ꝓscriptionem allegans. ꝓponit se non teneri tibi sup his rñdere: quod cum per auditorẽ ad nram audientiam peruenisset: mandamus: q idem prior ꝓscriptiõis titulum quẽ allegauit ꝓbaret. q. b regis ac regine vngarie priuilegia exhibuit qui ecclesiã sancti stephani: ad quam dicte ecclesie cum eisdem decimis pertinebant in perpetuam elemosynã hospitali donatiõis titulo ꝓcesserũt: confirmationis. ¶. pape. p. n. scriptũ exhibens: per quod probare volebat ꝓcessionem. dictaz plenũ habere vigorem: ꝛ infra. Ceteruz ex parte tua fuit ꝓpositum: q in decimis ꝛ ecclesijs a rege ꝛ regina donatis prescriptionem nõ oportet opponere pars aduersa que nec a donatione ipsoꝝ initiũ habere poterat nec a confirmatione prefata tantũ efluxit temporis: q possit prescriptio ꝓfimari: ꝛ sic donatiõis regis ac regine allegat⁹ titulus nullus erat: cuz sacrilegij crimẽ incurrat qui ecclesias vel ecclesiastic cum aliqđ ꝺ manu recepit laicali ꝛ infra. Nos igit cũ donatores ꝓdicti ꝓferre non poterint⁹ alijs: que ipsi ꝺ iure non poterãt possidere[a] ꝛ p confirmationẽ ꝓdicti clement⁷ sup eccliasancti: s. hospitali cum decis et alijs ptinẽtib⁹ ad se factã: etiã si auctenticũ apparez iuri episcopali nullaten⁷ derogek[b] sententialiter ꝓhibemus[c]: ne frẽs hospitalis ꝓsumãt vlteri⁷ impedire: q min⁷ decias ꝓcipias memoratas: ꝛ pacifice possideas in futurũ. ¶ dẽ in ꝓci. ge.

I N aliqb⁹ regiõib⁹ qđaz p mixte sũt gẽtes: q̃ ex suos ritus decias ꝺ more ñ soluunt: q̃uis cẽseãt ñoie christiano: his nõnulli dñi ꝓdioꝝ ea tribuũt excolenda: vt decimis defraudãtes ecclesias maiores inde reddit⁷ asseqũntur. Volẽtes igit sup his ecclesiaꝝ indẽnitatib⁹ puidere statuim⁹. vt ipsi dñi talib⁹ ꝓsonis ꝛ taliter sua ꝓdia excolẽda committant. q absq; ꝓtradictiõe ecclesijs decimas cũ integritate ꝓsoluãt et ad id si necesse fuerit per cen. ecclc. cõpellant[d]. ille quippe decime necessario soluẽde sũt. q ꝺbentur ex lege diuina[e] vl locis[f] a ¶ Possidẽ. xvi. q. vij. c. i. ꝛ. s. de ꝓscrip. causam que quia spũalia non cadunt in laicum s. de elec. sacrosancta. ꝛ. c. messana. xcvi. di. bene quidez. x. nunq̃ licuit laico anathematizare.

b ¶ Nullatenus derogetur. nunq̃ enim intelligit derogari iuri alterius. nisi hoc expimatur. lxxv. di. florentinum. ꝛ. lxxxix. di. ecce. s. de auc. ꝛ usu pal. ex tuarum. ꝛ. s de offi dele. super eo.

c ¶ Prohibem⁹ Ex hac sntia videt. q actũ sit iudicio vti possidẽti. ꝛ ex eo q dixit. s. in pncipio. ñ pmitteret tibi solui. sed p petitionẽ ẽpi videt actũ petitorio. ꝫ standũ est sentẽtie. talia enim sunt subiecta q̃lia pmittũt ꝓdicata. b

E N aliqb⁹ cõpellãt. pactũ enim nõ nocz ecclie. q̃n a quolibet posse ssore possit petẽ decimã. qz ẽ on⁹ qđ sequit ipsam rẽ. s. e. pastoral. ꝛ. c. pr. s. ꝺ pac. plerich. ff. ꝺ pac. inter debitorẽ. ff. ꝺ institor. si cũ villico. Ar. ꝛ. ff. ꝺ pac. epla. §. pactũ. si possessor ptẽ fructuũ recipit. et dñs ptẽ teneat vtiq; ꝓneniẽdus ẽ. s. e. a nobis. ꝛ. c. tua e ¶ Ex lege diuina q̃s dñs suo dño fuauit. ꝛ tãq; nobis debita reqrũt. s. e. ꝓchianos. ꝛ. j. e. tua nobis. ꝛ. xvi. q. f ¶ Loci ꝓsuetuꝺ. sic g attẽdit ꝓsuetudo i de i. ꝺcie. b.

ac ¶ Possidẽ. xvi. q. vij. c. i. ꝛ. s. de ꝓscrip. causam que quia spũalia non cadunt in laicum s. de elec. sacrosancta. ꝛ. c. messana. xcvi. di. bene quidez. x. nunq̃ licuit laico anathematizare.

bc ¶ Nullatenus derogetur. nunq̃ enim intelligit derogari iuri alterius. nisi hoc expimatur. lxxv. di. florentinum. ꝛ. lxxxix. di. ecce. s. de auc. ꝛ usu pal. ex tuarum. ꝛ. s de offi dele. super eo.

c ¶ Prohibem⁹ Ex hac sntia videt. q actũ sit iudicio vti possidẽti. ꝛ ex eo q dixit. s. in pncipio. ñ pmitteret tibi solui. sed p petitionẽ ẽpi videt actũ petitorio. ꝫ standũ est sentẽtie. talia enim sunt subiecta q̃lia pmittũt ꝓdicata. b

E N aliqb⁹ cõpellãt. pactũ enim nõ nocz ecclie. q̃n a quolibet posse ssore possit petẽ decimã. qz ẽ on⁹ qđ sequit ipsam rẽ. s. e. pastoral. ꝛ. c. pr. s. ꝺ pac. plerich. ff. ꝺ pac. inter debitorẽ. ff. ꝺ institor. si cũ villico. Ar. ꝛ. ff. ꝺ pac. epla. §. pactũ. si possessor ptẽ fructuũ recipit. et dñs ptẽ teneat vtiq; ꝓneniẽdus ẽ. s. e. a nobis. ꝛ. c. tua e ¶ Ex lege diuina q̃s dñs suo dño fuauit. ꝛ tãq; nobis debita reqrũt. s. e. ꝓchianos. ꝛ. j. e. tua nobis. ꝛ. xvi. q. f ¶ Loci ꝓsuetuꝺ. sic g attẽdit ꝓsuetudo i de i. ꝺcie. b.

Concessionẽ ꝓdictã. quã si papa ex certa sciẽtia ꝓfirmasset. valuisset ex ea sumpsisset vigorẽ. licet ex se nulla fuerit ar. s. de pac. quoniã s. de trãsactio. c. i. xcvi. di. bñ quidẽ et. ij. q. i. in primis Bernar.

y ¶ Laicali. Vt xvi. q. vij. si qs deinceps. vñ titulus talis ꝺbet ꝓ ñ titulo.

z ¶ Nõ poterint aliqs. i. q. vij. dayvertum. ꝛ. j. de uo. inter vi. ꝛ vxo. nuper. qz p nõ dato ꝺbet qđ ab illo donatur. qui nõ potest de iure donare. j. de iure repa. qđ autem in fi. Ar. ꝛ. ff. de acq. re. uo. nõ est nouũ. ff. ꝺ usufruc. qđ nostrũ. ff. de ꝓtrahen. emp. rem alienam.

cimis nec mirum. quia in baptismo attenditur. de consecra. di. iiij. de trina. et in matrimonio. de cognat. spi. sup. eo. et merito seruatur consuetudo. quia eque punitur transgressor consuetudinis. sicut transgressor legis. xi. di. His rebus. Et hoc potest intelligi de consuetudine ista. de qua habuisti. s. eo. cū sint homines. et. c. apostolice. vbi de hoc. Et dic de consuetudine approbata et prescripta. aliās nō oleret consuetudo. s. de consue. c. vl. Si vero consuetudo est. q̄ tetur. xij. pars minor. talis consuetudo non sufficit nisi sit approbata a papa. quia non valet talis cōsuetudo q̄ absq; mortali peccato seruari non valet q̄ tūcunq; longa. s. de prescrip. quoniaz omne. Sed hic nō potest hō e bona fide. q̄ de iure diuino tenēt ita nō posset prescribere. ergo nec consuetudo ibi locum habere potest. Hoc dicō in laicis. q̄ clerici vel ecclesia cōtra clericos nō solum partem p̄scribere potest. sed etiam totaz decimaz vndedicit decretū qui min⁹ dedit decimas. mō emendet. xvi. q. vij. quicunq;. Veri nō.

Quom non fit. precedat solutio. quia vt hic dicit. illas sibi dns in signū vniuersalis dominij reseruauit. s. e. tua nobis. et ideo sine aliqua diminutione expensarum sunt soluende. vt ibi dicitur. et. c. cuz homines. sed non refert multum. vtrum precedat solutio decimarum exactionem tributorum vel censis. quia soluere dominus de parte sua. et colonus de sua tenetur s. eo. a nobis. et. c. tua nobis. Responderi potest. sed vtq; inueniri possit melius et cōmodius est ecclesie conuenire vnū q̄ plures. ff. de exerci. l. i. §. vlti. et. l. se. Et distinguitur in casu isto. vtrum dominus percipiat certam partem terciam vel quartam siue duos corles vel tres tantum recipiet. de hoc dicitur. s. eo. tua nobis.

h Cum onere. sic. s. eo. pastoralis. ff. de ꝓtralen. emptio. alienatio. et. s. de pig. ex litteris.

Super. abbates. Tales. scilicz de quibus decime solui debeant. Verū.

d Cōmittantur. interim. anteq; edificent ecclesie. vt illi coloni soluant decimas de illis terris idem esset si ipsi idem colerent eas. j. eo. c.

e Componendum. et sic compositio in decimis potest fieri per sacerdotem. s. eo. et multiplici. que personalis videtur nisi per superiorem fuerit confirmata. s. de trās ac. veniens. Sed nunquid cistercienses. et alij monachi non habentes populum possunt prescribere decimam. si consuetudine approbata. Idē in eodem.

Quum nō sit in homie q̄d semē sereti rideat: qm̄ iuxta verbū apli neq; q̄ plātat ē aliq̄d: neq; q̄ rigat: sed qui incremētū dat ds: ipsum q̄dē mortificato semine pluriū fructū affert: nimis auare quidā in decimis defraudare nituntur cēsus et tributa q̄ interdum indecimata p̄tereunt de frugib⁹ primit⁹ deducētes. Cū aūt in signū vniuersalis dn̄i quasi quodā titulo speciali sibi dns decias reseruauerit: nos et ecclesiarum dispendijs et aiarū periculis obuiare volentes: statuimus. vt in prerogatiuam domus dei transmittij generalis exactionem tributorum et censuum precedat solutio decimaruz: vel saltem hi ad quos census vel tributa indecimata puenerint: q̄niam res cū onere suo trāsit ea p̄ cen. ec. decimare cogantur ecclesijs: quibus de iure debentur. Idem in eodem.

videtur quia decimas de iure habere nō possunt. vt. xvi. q. i. peruenit. ergo eas non possunt prescribere. s. de prescrip. causam que. Sed videtur hic exquo nomine cōpositionis eas possunt habere. q̄ eas possint prescribere. satis posset sustineri. q̄ non possunt prescribere decimas vt in predicto. c. causam que. et. s. c. ti. dudum. Decime enim intuitu diuini officij tantum debite sūt iure diuino. s. e. tua nobis. sed isti nemini submīstrāt spiritualia et decime istis tm̄ per priuilegia concedūtur. quia iure cōi eas habere non possūt alias superfluum esset priuilegiū. q̄ q̄ de iure cōi competunt superfluz est precibus impetrare. C. de thesau. l. i. li. x. ff. ad municipa. l. i. vnde cuz isti allegarent prescriptionez necesse habebant ostendere titulum qui eis daret causam prescribendi. s. e. dudum. que loq̄tur de hospitalarijs hierosolymitanis qui de iure cōi possidere decimas nō possunt. et ideo in his que de iure possidere non possūt necessarij est titulus. et sic potest intelligi. s. de p̄scrip. si diligēti. vbi de hoc

f Alios. Hic habes arg. q̄ res inter alios acta alijs p̄iudicat.

Interdicimus. ad alienas ecclesias pertinentes. Istud potest intelligi de decimis laicis in feudum concessis. vt nulla persona ecclesiastica ad quam pertinent recipiat illas in pignus. vt si penes laicum remaneant. citius redeant ad ecclesiam ad quaz pertinēt saltem post mortem. cum in decimis non habeat locum successio. s. e. ad hoc. licet succedant heredes i decimis antiquitus concessis in feudum. et hac ratione sufficit. si laicus de consensu episcopi decimas tales alij ecclesie tradiderit. s. de his que fi. a prela. si. con. ca. cum apostolica ecclesia vero ad quam pertinent bene potest eas in pignus recipere. quia per hoc citius rehabebit decimas suas cum tunc non teneatur computare fructus in sortem. j. de vsur. c. i. et. c. conquestus. et. s. de feu. m. Idem esset et multo fortius si laicus de facto tm̄ decimas retineret. et hec fuit probationis causa. vt per hoc prouideretur ecclesijs ad quas iste decime peruenire debent.

Nullus tondeatur. s. ad profitendū vt fit monachus. xx. q. i. illud. clericus tamē statim p⁹ vij. an. potest fieri. q̄ tunc est voli capax. xx vij di. de his. et lxx vij. di. quicunq;. et. c. in singulis Sed ar. ꝺ. s. de prebē. super. ibi dicitur. q̄ pueri nō sunt idonei ad beneficium obtinendum.

i ¶ Nisi legitima. s. xiiij. an.
l ¶ Spontanea. quia si coactus non valeret. xx. q. iij. presens clericus.
¶ Si quis. tonsuratus. vt fiat monachus vel regularis canonicus. xx. q. ij. si in qualibet.
m ¶ Infra ānū et diem. xx. q. ij puella. t tutor contradicere potest. j. de tempus. vt ibi dicitur.
n ¶ Ad principē id est. ad papam. v. conse. di. i. corpora. vel ad principem vel prelatum ecclesie. Hern.
o ¶ Ad missum id est. vicariū episcopi qui geri t vices eius. s. ve instituit. ex q̄rimonijs.

stant ad exhibendum eis ō̄ suis malefactoribus iusticie cōplementum eorumq; priuilegia diligentius t perfectius studeant obseruare. ¶ rego. ix.

Interdicimus vniuersis personis ecclesiasticis: vt decimas detentas a laicis ad alienas ecclesias pertinentes[s] in pignus recipere ab eisdem laicis non presumant.

¶ De regulariḃus t transeuntibus ad religionem

¶ ex concilio Mag.

Illus tondeatur: nisi legitima[t] etate et spōtanea[u] voluntate. ¶ ex eodez.

Si quis ante annos legitimos tonsuratus[l] ē sine consensu parentuz suorum: si parentes ipsius infra annū[m] non reclamauerint ad principem[n] aut propriū epi

fcopū vel ad missum[o] dñicū: in clericatu pmaneat[p]. Si vero post legitimos ānos pvim[q] clericus[r] fact[us] ē: t nec ipse nec parentes ei[us] infra ānū ad memoratas psonas reclamauerit in clericatu pmaneat: sicut is ō̄ q̄ supi[us] dictū ē. ¶ ex conci. toleta.

Si clerici q̄ se fingunt[s] habitu t nomīe monachos t nō sunt corrigātur: vt veri monachi sint vel veri clerici[t] ¶ ex conci. arelatēn

Si duas sponte[v] vel uxz conuersionis cuius nō sacruz sibi imposuerit[x] et in ecclesia inter velatas oblationē deo obtulerit[y]: velit nolit sanctimōie habitū vlteri⁹ deberet habere: licet sacrāmēto[z] firmare velit eo tenore velamen sibi imposuisse: vt deponere posset.

¶ rego. ix. anath. subdia:

p ¶ Permaneat quo ad parentes. quia post annuz filium reuocare non possunt. vt hic patet. xx. q. ij. puella. Ipse puer quandocunq; vsq; ad finem. xxiij. anni posset resilire. j. eo. significatum. t. c. cum simus. postea ꝺ o non poterit exire. xx. q. i. illud.
q ¶ Per vim. illatam sibi a parentibus.
r ¶ Clericus. id est. monachus pmaneat. Sz ex mora tanti temporis presumitur consensisse t intellige si potuit reclamare. j. de spon. ad id quod. t. i. q. i. constat. t. j. de vspon. impub. de illis. ij. alias autem nō teneret monachatus. s. quod me. cau. perlatum.
¶ Si clerici. fingunt. Nota q̄ fictio siue simulatio quandoq; fit ex honesta causa quandoq; ex inhonesta t honesta causa. xxij. q. ij. vtilem. t. xxiij. q. ij. nomīn⁹. t si aliquis simulat religionem ex honesta causa. ita q̄ protestatio precedat non nocet. s. de his que vi metusue cau. fi. perlatum. vbi de hoc. Simulatio vero ex inhonesta facit monachum. t compellitur redire ad monasteriū propter votum suum. xxvij. di. quod interrogasti. Et ita isti clerici fingunt se monachos ex honesta causa ab initio. exquo datur eis optio. Sic etiam dico in matrimonio. q̄ si aliquis per vim eo proposito copuletur alicui mulieri. q̄ velit stare legitime cum ea. et hoc sit paratus probare non est audiendus. quia in sponsalibus siue matrimonijs recurritur ad cōmunem intelligentiam verborum. j. de sponsa. ex litteris. ar. ē hic ad questionem illius qui finxit se mulierem t suscepit habitum in monasterio monialium. vt possit corrumpere monachum. t in. c. quod interrogasti. Hern.
t ¶ Veri clerici. Et sic dat eis optio. vtrum velint esse monachi vel clerici. simile. s. de elec. cum causam. t arg.

xvi. q. i. nemo potest. Argu. contra. j. c. priori. t. xxvij. dis. quod interrogasti. vbi compelluntur in monasterio remanere. sic potest solui. hic constabat eos tales esse. licz starent in habitu monachali. in contrarijs non constabat. imo tanq; veri monachi stabant t se gerebant. vnde non audiuntur volentes iurare cōtrarium.

Si dua spōte. secus si per vim. ꝺ de his que vi metu cau. perlatū. ¶.

r ¶ Imposuerit ipsamet vidua velum cōuersionis sibi potest imponē. vt hic patz. t. xxvij. q. i. viduas. potest etiam illud recipere a sacerdote. j. qui cleri. vel vouen. consuluit. t. xx. q. i. vidua. aut ab episcopo. s. quod me. cau. perlatum. Velum vero consecrationis a nullo recipiunt. xx. q. i. vuoris. sole enim virgines consecrantur. vt. c. vuotis. t. c. placuit. e. q.
y ¶ Oblationem vo obtulerit. respicit loci consuetudinem. vbi forte velate offerunt panem ad eucharistiam conficiendam. simile. xxvij. q. i. vidua. Et ita eoipo q̄ sic stetit in ecclesia cum alijs monacha iudicatur. xxvij. di. sinc. quod interrogasti. t. xx. q. i. quoniam progenitores. si vero alias habitasset ibi etiam in longo tempore non iudicaretur monacha. in auc. vt consti. que interpta. consti. cir. medium. colla. vi. Et ideo cōsueuit dici q̄ habitus sine professione nō facit monachū. j. e. porrectus
z ¶ Licet sacro. s. tm̄ sz si adiuuet alijs bōis psumptiōibus tūc forte ad plenā probationē t persona honesta sit possz sibi referri sacrm̄. ¶. ꝺ re. cre. i bōe fidei. s. ꝺ proba. sic ꝓsuetudo. s. ꝺ iureiu. c. vl. t etiā sine iuramēto si hēret alias probatiōes. s. qꝺ me. cā. platū. vin. Sz ꝺ vidua nō potuit probare p legitimas probatiōes. sz allegabat fictionē ex alia cā honesta. t iurare volebat. sz iuramētū suū nō sufficit. t iō remanet i mōsterio. t sz ꝺ intelligit illꝺ. c. t illa palea xxvij q. ij. viduas velare. ꝺ fictiōe ex honesta cā. al's si fictio ex inhonesta cā fuisset nulla probatio ista audiret ppt votū suum. t si illꝺ probaret. sic pt intelligi. c. illꝺ. xxvij. di. qꝺ interrogasti. vt ꝺz. s. c. pr. q̄cunq; g ficte mōsteriū vult intre et honesta cā protestet. illꝺ pnūtv testibꝺ. vt fecit illa i. c. platū. t. c. illꝺ qꝺ interrogasti pt intelligi i eodē cāu cū ista decre. vt intelligat ꝺ fictiōe ex honesta cā. sz mr illa ꝺ probare nō potuit t iō ꝓcellit redire ad mōsteriū. put ꝺ intellexit. hꝛ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

IOhannes. in monasterū. Hoc. c. loquitur de his qui causa leuitatis transeunt, alias licitum esset transire ad artiorem religionem petita licentia. licet non obtenta. ĵ. e. licet.

b ¶ Peculiare. nisi causa administrationis. ĵ. de sta. mona. alias nisi in morte resignauerit cū ipsa pecunia i ster quilinio subterretur. ĵ. de sta. mona. et cano. regu. cum ad monasterium

c ¶ Reddatur. quem tenetur abbas recipere. ne vagabundus in aie incurrat detrimētum. ⁊ compellit abbas si noluerit ĵ. e. c. vlt. ⁊ ar. xviij q. ij. abbates. Itē signatur ꝓtrariū. xxvij. q. i. si q̄ monachatum. ⁊. c. si quis rapuerit. vbi dicitur. q monachi delinquentes debent tradi arctiori mōsterio. Sol. illa intelligunt cū priora monasteria redarguuntur de dissolutione. q̄d hodie debet fieri de istis fugitiuis. dicitur ĵ. e. c. vlt.

Dia. hoc. c. in q̄busdam libr̄ habet̄ ꝑ palea. xxi q. i.

e ¶ Decimū octauū annū. hoc speciale est propter asperitatem loco⁊ alias regulare est. q post temp⁹ pubertatis tam masculi q̄s femie possūt profiteri. xx. q. i. c. i. ⁊ q. ij. si in qualibet. ⁊. c. puella.

IOhannes frater: ⁊ infra. Pīti iussiōe mādamus vt neq; monachū ō monasterio i monasteriū[a] temere migrare liceat: nec eo⁊ aliquē peculiare[b] q̄cq̄ hre: ſz ſi hoc ꝓsumpserit monasterio in q̄ ab initio ꝙuersat⁹ ē: sub abbatis sui regīa cōpetēti coertiōe reddatur. ¶ Regiſtro Grego.

Dia[b] in insulis dura ē congregatio monachorum: pueros i eo⁊ monasterijs añ. xviij. ānū[c] suscipi ꝓhibem⁹ Alex. iij. archiepis ⁊ alijs ecclesiarum prelatis per galliam constitutis.

NOn est vobis dubium et infra. Vniuersitati vestre mādam⁹: q̄tenus monachos vel ꝙuersos cisterciēn. ordinis post ꝓfessionē sine licentia abbatū suo⁊ ꝑ epiſcopat⁹ vestros recipi nullatenus permittatis: [f] ⁊ si q̄s exeis sine licentia abbatum suorum ō monasterio exire presumpserit: ⁊ cōmoniti celeriter[g] nō redierint: eos regredi compellatis. Idem magiſtro. F. ciuitatēn. canonico.

AD nostram noueris audientiam peruenisse: q̄ hēmite ō mōte fo. q̄sdā pueros seduxerunt: in tm̄ q̄ q̄dam suasionib⁹ eo⁊ assentium p̄bētes statim religiōis habitū in ipso⁊ monasterijs suscepērūt: q̄rū vn⁹. t. noie statim pe nituit[b]: q̄ habitū induisset: et infra. Quocirca mādam⁹: q̄tenus si ꝓstiterit q̄ p̄fat⁹. t. añ cō summationē[i] xiij: ānī suscep tum habitū deposuerit: aut si post. xiij. annū habitū ipsum sine ꝓbatione susceperit: ⁊ infra triduū[k] deposuerit: eum ab impetitiōe predictorū lxremittarū denūcies absolutum: et eam quam postq̄ exiuit: iurauit accipere in vxorē: libere posse traducere: si alia causa rōnabil' ñ obsistat. Idē elien. epō.

¶ Up eo q̄ō quesitū fuit de clerico: q̄ religiōis habitū susceperūt[l] ⁊ añ ꝓfessionē ad pōrē statū sūt reuersi: rūdem⁹: q̄ si austeritatē religiōis ad quā migrasse se noscūtur: seruare noluerint: ad mīorem religionē sūt cogēdi transire nec amplius in ecclesijs secularib⁹ debēt assumi: ne ꝓtra votū[m] q̄ō dño fecerūt venire ꝑ dent. Nec⁊ si añ susceptū hmōi habitum[n] in ꝓbatione positi recedere voluerint: scōm regulam beati benedicti nō videnť

i ¶ Añ ꝓsumationē. Nō et b ꝓbq̄ in cāu isto ānus incept⁹ ꝓ cōpleto nō habeť. xx. q. i. alleg. t. q. ij. si in q̄bus. ⁊. ĵ. e. significat tū ⁊ m alio casu. s de elec. cū in cūctis Ar. ō. ff. de mune. et h. ad rem pub licam. ⁊. lxxvij. di stin. p̄sbyter. ⁊ i. c. p̄dicto cū in cūctis ꝙ. inferioza. Sol. in dignitatib⁹ sa uor ꝙsideraē ⁊ iō annus incept⁹ ꝓ completo habeť. ſz i epo ē ſpeciale in regule observatione grauitas ei⁹ et labor. ⁊ sic odiuz et ideo annus cōpletus exigit. ar. s e. quia in insulis. l2 ¶ Triduū. Ar. ō. xx. q. i. c. firma. et. xxvij. q. i. per totū. xx. q. iij. eos. q̄ semel. So. q̄dā di cūt q̄ istud dispēsatiue dictū ē. als regulare est q̄ pubes ingredies etiā post mōtū exire non potest. vt dicunt cōtraria. Sz hec solutio nō valet. q⁹ cōtra votuz continētie nō admittitur dispensatio. quia continētia castitatis ⁊ abdicatio ꝓprietatis ita inhęrent ossibus mōachorum. ⁊ nec summus pontifex valeat dispensare. ĵ. de sta. mo. cum ad monasteriū. in fi. Dicas ergo. q̄ iste sine deliberatione ⁊ ex mentis impetu intrauit ⁊ illect⁹ fuit. ⁊ ita q̄ ad deum non fuit obligatus. q̄ consideratoz ⁊ nō op⁹. xiij. q. v. siquid inueniſti. ⁊. xv. q. vi. c. i. in fi. ⁊ ideo nec apud ecclesiā. cum habeat certa iudicia de tali voto facto impetuose. ex eo q̄ sine ꝓbatiōe habitum suscepit et quia. ĵ. triduū penituit. ⁊ quia ꝓpe puericiam fuit. iure ergo cōipsum absolue debuit. ⁊ ita non fuit obligat⁹ q̄stum ad deum ⁊ eius ecclesiam. ar. xxj. q. iij. vnusq̄sq; et. xv. q. i. sane. ar. xxij. q. iij. sunt qui opes.

SUper eo. suscepērunt eo animo vt ad seculum non redirent nulla facta ibi ꝓfessione. ĵ. c. ſtatuimus. ita q̄ de hoc constabat. vt ibi dicitur.

m ¶ Hec ō votū. q̄ renūciauerūt seculo generaliter non dū facta ꝑ fessiōe alicui⁹ religiōis. vñ cogēdi sūt remanere vbi ꝑ ad mīorē īsire si ipōre voluerit. vt b dic. ⁊ ĵ. e

n ¶ Habitū ō q̄ mō ꝑmisit. q̄ renūciauerit seculo. ꝙsilia

a redire. moribus emendatis. ī. e. consulti.
b In eadē veste. Sed in qua veste positi in pbatione velint esse. videtur q in illa in qua venerūt. di. liij. legē et. liij. di. multos in fi. ar. xxvij. q. ij. si quis incognitus. dic q monachali habitu. vt hic dicit. ī. e. statum[g]. alio quin non posz pbare austeritatez monachalē. que ī vestibus pro maiori parte consistit. et quod dicit hic ī fi. in eadē veste remanent in q̄ venerūt sic intellige. qz finita probatione. si noluerint ibi remanere restituentur eis veste. cuz quibus venerunt et cū eis recedent et sic seruat p regula monachoz et. c. q̄ dicunt. q. p bari vebēt ī veste laicali nō seruant sed intelligas ōve stem q̄ venerūt vt dic in veste laicali i. in veste nouitiorū q̄ sunt in pbatione. q̄ differunt ab ill'q̄ dāt pfitē tib. ī. e. statuim[g].

Sane. Remanē permittas. sz ī videt. xix. q. iij. mādam[g]. vbi dicitur. q si canonic' regularis ad monasteriū transeat ad canonicā reducatur. et in vituperiū memoriale cuiuslam ponet. sed illud intellige q̄n cā leuitatis vl' vanitatis non petita licentia trāsit. hic q̄n cā maiorz religiōis et bono zelo. ī. e. licet.

Signi ficatum. a parentib' oblatus. si fuisset a parentib' oblatus ante. xiij. annū exire non vebuit. sed post. xiij. annū ibi stare nō cogitur. ī. e. cum simus. alias si non fuisset traditus a parentibus q̄cunqz velet posset exire. vt hic innuitur.

e Si autem fuerit oblatus. maxime.

f Intrauit. quia tunc tenet quod fecit. xx. q. i. illud.

g Ratā habuerit. qō intellige si exp̄sse ꝓsentiat. imo certe etiā tacite. si vltra illud tps remaneat. ī. de vspon. impu. litteras. et. c. accessit. n̄ causa maioris certitudis in p̄ncipio. xv. anni eius volūtas requirenda ē. xx. q. i. c. illud. et sic seruāt plures religiosi et bñ. Item est hic arg. q̄ ea q̄ ab initio nō valēt. tractu tpis ꝓualescūt. si. ī. de vspon. impu. de illis. ij. sed dic valet vt ex nūc. sed nō vt ex tunc. ff. de offi. pco con. obseruare in fi.

h Ad aliā religionē. ls nō videt. qz si fecit pfessionez. ibi ad aliā postea mīozē trāsire nō pōt. ar. s. e. nō est. sz dic ad aliā eiusdē religiōis l' maioris supple hic q̄ fiuisti phiberi ad priorē statū redire que videt precipe: vt ī eadez veste in qua venit reuertant.

Idem abianen̄ episcopo.

Sane ō canonico. q̄ in ecclesia aromaten̄. pfessionē fecerat: et fugerat ab eadē: in monachū a q̄dā abbate recepto: id. r. f. significamus q̄ si loc' vbi nūc pmanet: maioris religiōis q̄z ecc'ia aromaten̄. existit: ipsum in eodē loco cū pura cōsciētia remanere permittas[e]: alioquin eum ad priorem ecclesiam redire cōpellas.

Idem Belu. episcopo.

Significatum est nobis: et infra. Mandamus q̄tenus si inueneris. q. g non fuisset a parentibus oblatus[d]. et infra. xiij. annum facti voti penitens a religiōe recesserit. ab illo voto professionis quod fecit. denuncies absolutum. Si autem a parentibus fuerit oblat'[e] seu. xiij. ānū cōpleuerit. cū religionem intrauit[f] seu post. xiij annū pfessionem a se prius factam ratā habuerit[g] eum ad eandez vel ad aliam[h] religionē transire compellas.

Quem. L. virum. et infra. Utr̄ ea que infra discretionis annos[l] a parentib' monasterio tradita habitum religionis induens benedictionē accepit. et exiens postmoduz se cuidā militi copulauit. ad monasteriū redire cogatur. cō. r. t. r. q cū iuxta concil. tol[k]. censuram monachū aut paterna deuotio[l] aut ꝓpria pfessio faciat quicūq̄d[m] horz fuerit allegatuz. tenebit reuertendi ad seculuz aditu penitus interdicto. non enī videt illa monastice pfessionis a se posse iugum excutere cum eam non constet euidenter contradixisse. cū bñdictionem accepit. quā nō nisi ī etate discretiōis recipiūt[n] q̄ velantur. p̄sertim si ratihabitiōe secuta. et si eam q̄nqz ꝓtradixisse ꝓstiterit quod ante gestū fuerat roborat[o] nec obloquitur quod de p̄de. n. leonis pape cōstitutione p ꝓtrariū sensum sumit: vt puelle que coacte parentū imperio virginitatz habitum susceperūt. ipsū possint sine p̄uaricatione deserere cuz de ea recte possit intelligi. que in etate nubili noscitur constituta. tunc enim. quia liberum habet arbitrium in electiōe ꝓpositi sequi parentum non cogitur voluntatem. Idem.

Sane. Si ante. xij. annū ꝓfessionem fecerit. et infra. Utr̄ ea que infra discretionis annos. i. infra ānos ad votū vel mrimoniū ꝓhēdū aptos. q̄ in puella. xij. in puero. xiiij. vt. xx. q. i. c. i. et. ij. nā añ dicunt carere iudicio. ff. de iudi. cū ꝓtor. §. nō añt. iij. q. vij. §. tria. ī pn. et dic iudicio. i. discretiōe. sed q̄ ad bñficiū restitutiōis implorandū vsqz ad. xxv. an. dicit esse fragile et infirmū humanōi etatis consilium. ff. de mino. l. i.

l Toletani. xx qi. monachum.

l Paterna deuotio. deuotio q̄n vocz facit monachum occasionaliter. aliqñ enī filius obtēperat voluntati patne ex debito honestatis non necessitatis. xx. q. i. illud. et. c. puelle. sic et in matrimonio intellige. ī. de despon. impub. c. i. alias non cogitur filius ad ꝺ obtempare patri. vt hic. in fi. et in pdicto. c. puelle. et. ī. c. cum simus. quia res est voti non pcepti. xxvij. q. i. integritas. et. c. puelle. et expone aut per. quia paterna deuotio facit monachum cum secū turratihabito filij. et eadem expositio fit. C. de ꝺbo. significati. l. pe. vbi autponitur pro et.

m Quicquid horum. Ex hoc verbo videtur. q per se sufficiat alterū istorum. sed nō est verum. vnde sic intellige. paterna deuotio cum ratihabitione filij adulti sufficit. propria professio filij sine patris deuotione sufficit. et ita si incipias a primo. vtrūqz necessariū est. si a secundo. sufficit secundum tm̄. si. s. de rescrip. olim.

n Recipiūt. Sed quid si ante recipent. Nā. non obstat exire volēti. qz nō tenet pfessio infra discretionis annos. xv. q. i. illud. et. c. i. s. e. significatū. et. ī. e. cū sim[g]. sic nec matrimoniū. nisi malicia suppleret etatē. ī. de despō sa. impu. puberes. et. c. a nobis. et. c. vlti.

o Roborat. Ar. q̄ ea q̄ ab initio nō tenēt tractu tpis conualescunt. sic. s. c. significatuz. et. ī. de vsponsa. impu. de illis. i. q. i. constat. dic quod exnunc incipit valere. et nō vt extunc. vt diri. s. eo. significasti.

p Nec obloquit̄. hic rñdet tacite questioni. q̄ posz fieri per. c. illud puelle. xx. q. i. a ꝓtrario sensu. vbi ꝺz. q̄ puelle q̄ suspiciūt habitū ꝛginitatz nō coacte impio parentum deserere non possunt habituz susceptū. q̄ si coacte fuissent a ꝺco sensu bene pōt deserere. at ista fuit coacta

ergo nō velet compelli redire ad monasteriū. nō obstat illud. c. a ꝓrio sentu inductū. qz illud intelligit̄ de adultꝫ qui non possunt habitū semel susceptuz relinq̄re. ⁊ hic loquitur de ea que adhuc erat infra ānos discretionis. que facta adulta ꝓfessionem fecit. nec ꝯdicit. vel si coacta fuit postea cō sensit. vnde extra non potest. ⁊ est si. C. qō me. cau. l. q. s. de his q̄ vi met̄ ue cā fi. ad audiē tiam.

Dorectū. habitus. Dic euidē ter apparet. q̄ habitus nō facit monachū. sed sola ꝓfessio regularꝫ. sic j. qui cle. vel vo. cō suluit. ⁊ j. e. extra et. s. c. vt clerici. sz ꝓtra videt. xxvij. dis. qō interrogasti. ⁊. e. c. vidua. et c. sup̄ eo. Sed illud verū est. q̄ habitus sine ꝓfessiōe nō facit monachū. sola enim ꝓfessio vera vel ꝓsumpta monachū facit. ⁊ solēnizat votum. Dicas ergo. q̄ q̄cunq̄ facit ꝓfessionem in manu abbatis. seu etiā alicuius monachi. ⁊ vbicūq̄. dūmō recipiat̄ eius ꝓfessio. ab abbate et frib̄. monachus est. ⁊ solēnizatum est votū illius. j. q̄ cle. vel vo. infinuante. ⁊ hic. Et illa c. q̄ interrogasti ⁊ c. vidua. intelligū tur de ꝓsumpta ꝓfessiōe. ex quo enim morantur inter alias moniales. ⁊ gerunt se tanq̄ monachas. monachæ sūt censende. xx. q. i. qm̄ ꝓgenitores. ⁊ quia ab initio eo proposito ⁊ eo animo intrauerunt. vt monachæ essent tacite. ex quo nullam ꝓtestationē fecerunt. ⁊ multo tempore ibi fuerūt saltez per annū in habitu ꝓfessoꝝ. j. e. ex pte. vnde postea non audiunt̄. etiam si velint iurare contrariū. Illud. c. super eo. intelligitur de illis qui habituz recipiendo renūciauerunt seculo tacite vel expresse. vt ibi dicitur. ⁊ j. e. consulti. ⁊ c. statuimus. quod in eodez casu loqui videtur cum illo. c. consuluisti.

b Professio. que hic intercessit ex eo q̄ dicit. iunctis manib̄ tibi se reddidit in monachū ⁊ in frem saltē tacite. licet forte nō exp̄ssit formā ꝓfessiōis. quā habes. xx. q. i. vidua. ⁊ pinde fuit. ac si formā illā seruasset. Sed littera sequēs videt̄ ꝓradicē huic. vbi dicit tal' vt fiat monachus. ⁊ reddat dño que promisit ⁊c. Sed tu expone fiat monachus. i. stet ⁊ viuat vt monachus. Vel intelige. q̄ votum fecit solūmodo. vt fiat monachus. tradē do se in manus abbatis. vt. j. de vo. ⁊ vo. redemp. p tuas vbi fuit similis promissio. ⁊ ꝺ probat littera illa ex quo a ꝓuertendo votum amittit̄. vt. s. fiat monachus. talis ergo qui sic. ꝓmisit ⁊ vouit. q̄ intrabit religionem. compellendus est vt fiat monach⁹. ⁊ reddat dño ꝓmissuz ⁊ votū suuz. ⁊ sic plane sonat littera. ⁊ ita collige et hoc. q̄ qui promittit se intraturum aliquaz religionē tenetur cōplere promissum ⁊ postest ⁊ debz compelli. j. de vo. ⁊ vo. redemp. per tuas. q̄d prius dix. verius puto. quia reddēdo se in manibus abbatis in monachum ⁊ fratrē statim fuit monach⁹

Dorectum nobis ex pte tua petitorū ꝓtinebat: q̄. i. canonic⁹ ac ꝛxronti⁹ infirmitate grauat⁹ votuz: vt fieret monach⁹: se asserit emisisse. vñ metuens ne voto decederet nō cōpleto: iūctis mānibus tibi se reddidit in monachū et in frēm: ⁊ infra. Inq̄si. t. t. r. q̄d cū monachū nō faciat habitus[a] sed ꝓfessio[b] regl'aꝫ: ex q̄a ꝓuertēdo votū emittit̄: ⁊ recipitur ab abbate tal' vt fiat monachus: ⁊ reddat dño que promisit: erit vtiq̄ compellendus

a Celestinus. iij.

Cum simus ⁊ infra. Sane nostris auribꝫ est relatum: q̄ cuz. b. miles secū suo filio discretiōis[c] annos nullaten⁹ attigēte ad quoddā monasteriū cū bonis suis etiā ꝓtulisset: dictū filium suū fecit habitū suscipere monachalez: et infra. Dis. t. t. r. q̄ si dictus puer ad annos discretionis[d] peruenerit: ⁊ habitum retinere noluerit monachalem si ad hoc induci nequiuerit non est vllatenus compellēdus: quia tunc liberum sibi erit eum dimittere: ⁊ bona paterna[e] que ipsi ex successione proueniunt[f] postulare. Anno. iij. episcopo. et. c. argineū.

Sicut[g] tenor litteraꝝ: et infra: Con. u. t. r. q̄ lz ista duo inter se repugnantia[h] videantur: vt quisq̄ scilicet sit extra se positus ⁊ de presenti vita desperet: si tamen eo tpe quo. p. sacerdos latoz presentiū posit⁹ extra mentē[i] asserit: indutus fuit habitu[k] monachali: cum alienatus nō sentiat: ac p hoc non valeat ꝓsentire: eū venū cietis ab obseruatiōe monastici ordinis absolutū[l] nisi postq̄ mentis sue factus ē cōpos spōtanea voluntate professionem fecerit monachalem

Idem pisano archiepiscopo.

Ad apostolicam sedem: et infra. Cū monachuz fieri ante vm⁹ annm⁹ ꝓbationē reg'laris institutio interdicat: ⁊ infra. Questiōibꝫ. t. t. r. q̄ lz tps ꝓbatiōis a sanctis pribꝫ sit indultū nō solum in faciem conuersi: sed etiā monasteriū vt ⁊ ille asperitaꝫ isti⁹ et istud mores illius valeat experiri: quod vtrūq̄ diligenter est obseruandum: p̄sertim cū ab vtroq̄ de reliquo certa notitia non habetur: si tamen ante tempus probationis regulariter ꝓfinitum is qui conuerti desiderat: habitum recipit. et professionem emittit. abbate per se vel per alium professionem recipiente, monachus efficit̄.

Dom sim⁹ discretionis dicte hoc. vt dictum est s. e. cum virum.

d Ad ānos discretiōis. xiij. s. q. tūc libere ē ei stare. si voluerit remanere l' recedē. si ei nō placz. xx. q. i. illud ⁊ q. q̄. si q̄ libz

e Et bona paterna. q̄bꝫ puari n̄ potuit legitima iure nature ⁊ relig̃ pter mōsterio cōpetēte q̄ ipso ingressu cōpetit ei. xix. q. iij. si q̄ mkr. ala que erit tertia illi⁹ pē. q̄ si bi ab intestato de lex vel medietas ꝑm nūer filioz.

f Proueniūt. s. ō testa. rainuci⁹. ⁊. c. raynald⁹ vbi ō ō

Sicut. casus. Sacerdos iste i infirmitate grauissima lab̄rabat. ita q̄ extra se posit⁹ desperabat de vita p̃ria. ⁊ i tali articlo ꝓstitut⁹ indut⁹ fuit habitu mōchali ⁊ ad mōsteriū deportat⁹. tādē qualit ⁊ habitū dimisit. ⁊ ō abbat' licētia mōsteriū dereliq̄t. Cōsulut sacerdos dominū papam. quid esset ei faciēdū ⁊ i, se respondit ꝑm q̄ sequitur in littera.

h Repugnantia. vnde non videbatur audiendus. s. de appel. sollicitudinem. xxij. q. vij. quod autem. ⁊ l. ō lite. cau. cum precum.

i Dicentē. si aūt integrū haberz iudiciū. lz grauissimā pateretur infirmitatē. bene obligaretur. si vouer et. argumento. inst. i. quib⁹ non premis. ka. testa. ꝯ. preterea. tenetur autem hoc probare. s. sez tunc temporis extra mentez fuisse. s. de suc. ab intesta. cum dilectus. Argu. contra. iij q. ix. indicae. Lauren.

p ¶ Habitu monachali, ita q votũ fecisset quia solus habitus non facit monachũ. ꝛ professio. s. e. porrectũ. et. j. eo. ex parte.

l ¶ Absolutũ. ꝛ ita nullũ est votum siue obligatio que fit mente alienata. sic, xvij. q. i. gonsaldus.

Apostolicam anni vt, xvij q. i. gonsaldꝰ qñq; tamen statuit biẽnium nisi. q. ij. monasteriis. qñq; triennũ. xvij. q. ij. si quis incognitꝰ. qꝛ diuersa tẽpora statuunt. videtur eẽ arbitrariũ qõ satis põt ꝓcedi. qꝛ etiaꝫ statim posset recipi ꝛ renũciare beneficio huius ꝓbationis. vt. j. e. c. dicit. ꝛ. c. statuimꝰ. Dici consueuit. q clericus ignotus et laicus notus ꝓbant per biennũ sed clericus notus per annũ. laicꝰ igñotus ꝓ triennũ. et sic intelligi cõsueuerunt. ca. ꝓdicta. Ez nõ credo. q hodie seruet illa diuersitas. imo quilibet statim potest admitti. vt dictum est. Ber.

n ¶ Monasterũ ergo alter altero inuicem huic bñficio renũciare nõ potest. qđ est verũ q̃cõiter in fauorez vtriusq; introductum fuit. ꝛ quod fauore alicuiꝰ introductũ est in odium eius nõ debet retorqueri. ¶. ō leg. qđ fauore, ꝛ iure cõmuni potior est ꝯditio ꝓhibentis. vt ar. ¶. de serui. rusti. ꝓe. ꝓ fundum. ꝛ. ff. cõi. di. sabinus. ꝛ. De cõi tamen ꝯsensu potest vterq; renũciare iuri suo. vt hic dicit. cum sit ꝓsonale ꝛ singulare bñficiũ. s. de offi. delꝰ. gratum. ¶. de pac. si q̃s in ꝯscribendo. ff. de. mino. si iudex. ꝛ. vij. q. i. ẽ ꝑiculosum. secus si esset cõe bñficiũ ꝛ fauore oĩum introductum. s. de fo. compe. si diligenti. vbi de hoc. ꝛ. iiij. q. iij. §. item parentes.

o ¶ Obtinet firmitatem. vt. xvij. q. i. nos nouimus. et xxvij. di. si vir. ꝛ. ij. q. vi. §. biduum. Bern.

p ¶ Prohibendũ. quia graue est inexpertos dei seruitio applicare. xix. q. iij. monasterijs. ꝛ. ¶. de re mili. ꝯtra publicam. li. xij. ꝛ. ff. de va. mu. pretor. §. vl. ꝛ tenet quis de mala electiõe. argumẽto. xxij. di. tales. ff. nau. caupo. sta. l. vl. §. ij. ¶. de colle. illi. l. vna. li. xi. vbi tenetur q̃s eo ipso. q amisit ignotum.

q ¶ Corrigendi. arbitrio iudicis ex q̃ pena nõ adq̃ritur.

s. de offi. delega. de causis. ff. de iure delꝰ. l. i. in fi.

Sicut nobis. de morte securus. si tamẽ sanemẽtis fuit. alias non obligaretur. s. e. sicut tenetur xvij. q. i. gonsaldus. xxxij. q. vij. neq; furiosus. et ¶. de transac. l. sanũ mente. Sed quaritur qualiter alias timor mortis impedit monachari s. quod me. cau. perlatum. ꝛ notatur hic. Añ. monachat ibi. vt euadat mortem corporis. B ñ mõchat vt euadat mortez corpis si ꝓ mortem anime. Jo.

respondemus q si regularem habitum se postulante suscipit ꝛ ad obseruationem religionis canonice sua se professione ligauit. ad resumendũ habitum ec. est dis. cogendus cumq; tanto tempore extra canonicam mansit. non in excusationem eius. sed in maioris trãsgressiõis augmentũ merito valeat allegari. Idem priori ꝛ cuentui dimolienti.

Licet quibusdam monachis ꝛ canonicis nec nõ ꝛ hospitalarijs ꝛ tẽplarijs a se. ap. sit indultuz ne postq̃ aliqs ꝓfessus fuerit apõ eos. ad aliũ locuz possit ipsis inuitis arctioris etiaz religionis obtentu transire. vt vnusquisq; ꝑm apostolũ i ea vocatione ꝓmaneat. in q̃ dignoscitur eẽ vocatus qꝛ tñ vbi spiritus dei est : ibi libertas. ꝛ qui dei spiritu aguntur : nõ sunt sub lege. quia lex nõ est posita iusto. ea ratione videtur hoc illi fuisse ꝓcessum. ne q̃s ex temeritate vel leuitate in iacturaz vel iniuriam sui ordis sub prętextu maioris religiõis ad alium ordinem transuolaret. sicut frequenter a multis ꝓstat esse ꝓsumptum. non quidẽ vt ei transeundi licentia denegetur. qui eã cũ humilitate

s ¶ Bonis suis. quondam. si tenuit monachat. sic xxvij. q. i. si quis rapuerit. ꝛ. j. qui de i. vel vouen. ¶. vl.

t ¶ Et scientib. vnde tenebantur eum reuocare. j. e. c. vlti. sed ad bona ipsius si mortuus esset. ꝛ ipsum nõ reuocauerit. aspirare non deberet. quia quem viuz contempserũt. ñ possunt mortuuz suum dicere. ¶. de lati. lib. l. vna. §. sed scimus. ꝛ. j. de infan. ꝛ lang. exp. c. vno. B.

v ¶ Sua ꝓfessione. alias solus habitus non facit euz monachum. s. e. porrectum.

x ¶ Cãto tpe. nullus ãnoz nũerꝰ ipm excusat. xxxij. q. v. q̃ vo pati. imo tãto graui delinq̃t. s. ō. ꝯsuetu. c. vlti. et. j. ō simo. nõ satis. ꝛ ridiculũ eẽt. vt dicĩer. meliorẽ esse furis ꝯditionẽ ꝓpter ꝯtinuationẽ furti. ff. ō furt. inficiantur. §. infans. io. sz hic sile hẽs. s. ō testa. qꝛ ingrediẽtibꝰ.

Licet quibusdã monachi. s. e. nõ est.

z ¶ Canõicis. xix. q. iij. statuimꝰ. ꝛ. c. mãdãꝰ. b.

a ¶ In ea vocatiõe. xxi. q. c. i. ꝛ. q. ij. placuit. et

b ¶ Sublege. xix. q. ij. due sũt. b. vij. q. i. non oportet

c ¶ Ex temeritate. aduerte q̃lr interptat priuilegium istoꝝ. s. q nullus taliũ possit trãsire ad strictiorẽ religionẽ. B est verz. vt dicẽ temeritat eã. sic enĩ cũ phibẽtiuramẽtũ temerariũ tm intelligit phibitũ. xxij. q. i. iat g io ãnes

a ¶ Licẽtiam postulare it. sufficit ergo petere licentiã licet nõ obtineatur. sic. s. de arbi. cum olim. ¶. s. de loca. et ꝓduc. potuit. ¶. de iure emphy. l. vl. Ar. ℈. s. de elec. cuz in veter. ¶ ad idem etiam posset induci circa prin. Sed quid si aliquis non petita licentia recesserit ad strictiorem vitam nũqd est revocãdus. Cõsuevit dici q̃ non dũmodo leuitat' causa non transeat. vt hic in fi. innuitur. Ez obstat xix. q. ij. mãdam? et illud potest intelligi. quando leuitatis causa trãsit. Adhuc videẽ s. de eta. ¶ qualit'. intellexim⁹. vbi trãsiunt qdẽ sine licẽtia ad aliud monasteriũ. nec idez punitus videtur Sed qualiter potest quis inuito ꝑlato suo personaz suam alienare. cũ rem alienare nõ possit. ¶ maior sit alienatio persone q̃z rei. xij. q. i. preci primus. ¶. xvi. q. i. c. iij. cum forte de vicius teneatur iuramento obedire. viij. q. i. sciendum est. s. ꝺ maio. ¶ obedien. cum in eccle sijs. nec etiam potest peregrinari sine licentia sui episcopi. de ꝓse. dis. v non oportet. ¶ sepe propter obedientiam bonũ intermittitur. xi. q. iij. quid ergo. cũ obediendum sit vbicunq̃ non est contra preceptum domini. vel dubium sit q̃ non est contra preceptum domini. xxij. q. i. qd culpatur in fi. sed illud auctoritate canonis fit instinctu spũs sancti. et ita nõ constringit' per legem. xix. q. ij due. ar. j. de diuor. gaudemus.

ac puritate duxerit postulandam: vt non ficte sed vere ad frugem melioris vite valeat transmigrare. ¶ Talis ergo postq̃z a prelato suo transeundi licentiã[a] postulauerit: ex lege priuata[b] que publice legi p̃ iudicat: absolutus[c] libere potest sanctionis vite proposituz adimplere: non obstante prohibitione indiscreti ꝓtradictiõe plati: q̃z priuilegiũ merce[d] amittere: q̃ ꝓcessa sibi abutit' ptãte: cũ etiam ro. pon. q̃ supmaz in ecclesie obtinet potestatem archiepiscopis ¶ epis cedẽdi licentiam ex iusta[e] cã petẽtibꝫ sine difficultate ꝓcedat. Quo circa nouerit vniuersi q̃z hui⁹modi priuilegiũ est ꝓcessum se ad ꝓcedẽdã licẽtiã trãseũdi taliter postulantibꝫ de iure teneri: quia sicut subditus a ꝑlato cum humilitate ¶ puritate debet transeundi licẽtiã postulare: ne bonum obedientie ꝓtemnere videatur: sic ꝓfecto ꝑlatus subdito sine difficultate ¶ prauitate q̃libet ꝺz transeundi licentiaz indulgere: ne videatur propositũ impedire diuinitus inspiratũ. Si vero ꝓbabiliter dubitet' vtrũ quis velit ad ordinem artioremz aut laxiorem ex charitate an ex temeritate transire: superioris[f] est iudicium requirendũ: ne forte angelus sathane in lucis angelũ[g] se transformet. ¶ Ila semp regula inuiolabiliter obseruata: vt nullus absq̃z licentia ro. pon. p̃sumat occasione quacũq̃z deferere p̃sulatuz: q̃ñ sicut maius bonũ minori bono preponit': ita cõmunis vtilitas[h] speciali vtilitati pre

[a] Licẽtiam postulare it. sufficit ergo petere licentiã licet nõ obtineatur. sic. s. de arbi. cum olim. ¶. s. de loca. et ꝓduc. potuit. ¶. de iure emphy. l. vl. Ar. ℈. s. de elec. cuz in veter. ¶ ad idem etiam posset induci circa prin. Sed quid si aliquis non petita licentia recesserit ad strictiorem vitam nũqd est revocãdus. Cõsuevit dici q̃ non dũmodo leuitat' causa non transeat. vt hic in fi. innuitur. Ez obstat xix. q. ij. mãdam? et illud potest intelligi. quando leuitatis causa trãsit. Adhuc videẽ s. de eta. ¶ qualit'. intellexim⁹. vbi trãsiunt qdẽ sine licẽtia ad aliud monasteriũ. nec idez punitus videtur Sed qualiter potest quis inuito ꝑlato suo personaz suam alienare. cũ rem alienare nõ possit. ¶ maior sit alienatio persone q̃z rei. xij. q. i. preci primus. ¶. xvi. q. i. c. iij. cum forte de vicius teneatur iuramento obedire. viij. q. i. sciendum est. s. ꝺ maio. ¶ obedien. cum in eccle sijs. nec etiam potest peregrinari sine licentia sui episcopi. de ꝓse. dis. v non oportet. ¶ sepe propter obedientiam bonũ intermittitur. xi. q. iij. quid ergo. cũ obediendum sit vbicunq̃ non est contra preceptum domini. vel dubium sit q̃ non est contra preceptum domini. xxij. q. i. qd culpatur in fi. sed illud auctoritate canonis fit instinctu spũs sancti. et ita nõ constringit' per legem. xix. q. ij due. ar. j. de diuor. gaudemus.

[b] Ex lege priuata. que est amor dei siue charitas de qua dicitur. Valde charitatẽ ¶ fac qd vis. de pe. dis. q. radicata. Laurent.

[c] Absolutus. ab hac vniuersitate excipit' vxor carnaliter cognita impulsu ¶ seruus. j. de ꝓuer. ꝓiu. qdã intrauit. xxi. q. ij. c. i. ¶. ij. ¶. liij. dis. si seruus. Item excipit

[d] Ex iusta cã. q̃ sit iusta cã. ¶ q̃ nõ. oñdit. s. ꝺ renũ. nisi

[e] Supiozis. si. xi. q. i. puenit. j. ꝺ iurepa. nullus. in auten. ꝺ san. epi. ℈. si a clero. coll'. ix. vi.

[f] In lucis angelũ. xxvi. q. v. nec mir. ¶. xxix. q. i. ℈. i.

[g] Vnitas. si vij. q. i. scias. ¶ i auten. ꝺ resti. ¶ ea q̃ pa. ℈. liceat. coll'. vet. s. ꝺ postula. pl'. c. iij. Docintelligere cũ ꝓ publicã ñ imꝑdit' priuata. q̃ ordiata charitas incipit a se. xxij. q v. si nõ liceat. ¶ de pe. di. iij. q̃ vult. et xix. q. ij. due. xiij. di. quod ait. ff. de iudi. si longius. in fine. ff. de ꝓscrip. ver. qui seruanda rum. sic non debet ꝓlatus sua negocia preponere negociis ecclesie. xij. q. iij. quicunq̃z. de hoc etiam dicitur s. ꝺ postul. pl'. c. iij

[h] Sollicitudo ꝓtemplationi. id est. vita actiua q̃ in hoc casu preponit contemplatiue.

[i] De rachele. rachel significat vitam contẽplatiuam. que est formosa. sicut illa fuit. lia significat vitã actiuã que fecunda est in fœcundis. et ideo ꝑfertur pulchritudini rachelis. s. de renun. nisi cum prudem. b.

[k] Corde puro. quia presumit' prima facie ex ipo facto. quod hz speciem boni. nisi probetur contrarium s. de scrut. c. vno. et. s. de presump. dudum.

[l] Nõ cõmunicat alienus. soli cet a charitate. de

fertur: ¶ in hoc casu recte ponitur doctrina silentio tolli citudo[i] contemplatiõi ¶ labor quieti. Ad qõ vtiq̃z designandum vnigenit⁹ dei filius ihesus christus nõ de rachele[k] sm carnem natus est: sed de lia. nec legit' eũ in domũ suam maria recepisse sed martha. vñ quando potest episcopus ꝓdesse patiter ¶ pesse: non debet cedẽdi licentiã postulare aut etiã obtinere. Cum ergo. r. monach⁹ vester ad fratres cistercien. ordinis trãsmigrauerit: non vt ordini vestro aliquatenus derogaret: sed vt apud eos vitam duceret artioremz: mandamus q̃tenus sup eo: qõ de corde puro ¶ ꝓscientia bona ¶ fide non ficta fecisse dignoscitur: cum nullatenus molestetis: quia charitas est fons ꝓprius cui non cõmunicat[m] alienus.

Idem ꝑposito ¶ decano ¶ scholastico de mereñ. colonie. dioc.

Deniens ad apostolicaz sedem. g. mulier supplici nobis insinuatione monstrauit: q̃ cum matrimonium cum e. i facie ecclesie cõtraxisset: ¶ diutius cohabitasset eidem: orta est dissensio inter ipsos intantum: vt q̃ dein ceps alter non requireret alterum: vterq̃z coꝛꝛoraliter ꝑstitit iuramentum hanc vir ipse diuortij causam assignãs: q̃ quandam ipsi⁹ mulieris amitam[n] cognouisset: anteq̃z eaz duceret in vxorem. quod licet assereret cũplurimi: non fuit super hoc ecclesie facta fides. Cum autem postmodũ ad secũda vota ꝓolasset vterq̃z secũdo viro viã vniuerse carnis

[m] Idem ꝑposito ¶ decano ¶ scholastico de mereñ. colonie. dioc. ¶ cũ pridem.

[n] Deniens. ami pẽni. di. i. ℈. itẽ vt christus ait. b tam cognouisse. Si hoc verum fuit. nõ fuit matrimonium quo ad deum. vnde si probaretur separarentur. j. de eo qui cogno. consang. vxoris sue. sup eo. alias non separarentur. vt. e. tit' de illo.

a ¶ Illicitū iuramētū. ꝛ ideo nō seruāndū. sic. ś. de iure iu. tua. q. Sz nūq̄d aliq̄ pōt licite se abiurare ꝛ ꝓmittere ꝓpetuā ꝓtinētiā. vī q̄ sic. q̄ talia mr̄imonia sanctiora sunt aliis. xxxiij. q. v. qō vlo pī. Ad b dicūt q̄dā q̄ tali mō nō pōt se abiurare vt remaneāt in seculo nisi trāseāt ad religionez ar. j. ti. pr. ex pte. i ad fi. Jo. ō. dixit, ꝛ isti nō abiurauerāt se, ꝓpetuaz ꝓtinētiā. Sz vt possent adulterari. ꝛ q̄ neuē illoꝝ alteꝝ accāret. tal' abiuratio, phibet hic. c. ś. de iureiur. tua q̄, immo fine aliq̄ iuramento se possent obligare ad ꝓpetuā ꝓtinētiā. ar. ś. p. c. q̄ vlo patri. nullū. n. iuramētū obstat q̄n alter crimē alteri⁹ dētū ciare saltē possit. ś de iureiur. quē admodū.

b ¶ Prefatā. recipiat. arg. ō. j. de diuoꝝ. signiſ. casti. Sz b locū hz. nihil mihi tu. vel ego tibi. nihil catholina de thego. xxxij. q. vi. p totū. ꝛ. s. de iurior. tua. q̄. ꝛ. j. de adul. c pe. ꝛ vl. Jo. ꝛ. ff. solu. ma. viro atz vxore. Her.

c ¶ Audituri. postmodū. ꝛ ita q̄o religiosis p̄cedere dz. s. de resti. spo. ex ꝓpone. ꝛ. s. de oꝝ. cog. sup spoliatōe d ¶ Possit in suo ꝓposito. ꝛ ꝓpellenda esse in ꝓposito remanere si mari⁹ tus vellet ratū hr̄e vl obſuare, ꝓpositū. ar. j. ti. pr. q̄dā intrauit. ꝛ. xxxij. q. v. q̄ō vlo. Jo.

Consulti. nouitij. ſ. cā pbōis habit⁹ nouitioꝝ dz discerni ab hītu pfeſſoꝝ. j. e. ſtatuimus

f ¶ Vel nora. Nō vsum. Noria velit ī velinquēs nora vocat. Q̄z tū vnū ponit ꝓ alio. vt b. vñ melius dixisset noria. insti. de nora. circa p̄n.

g ¶ Distinguēdū. distinctio ista hodie nō vī hr̄e locū ꝙ dec. j. e. ſtatuim⁹. er q̄. n. simplr assumit hītū nouitioꝝ libere añ ānū p̄t redire ad seculū. nisi euidēt appeat ōtrū.

h ¶ Absolute. ita q̄ euidēt appeat. j. e. c. pr. vbi ō b

i ¶ In p̄casu. sic intellr. s. e. sup eo. eo. n. ipo q̄ absolute religionē intrauit. lz ñ fecerit pfeſſionē. intellr rentiasse seculo cū nullā p̄miserit ꝓtestatōez. vñ vel ibi remanere dz. vel ad laxioꝝ trāsire. vt dictū ē in. c. sup eo. Arg. ō. j. e. ſtatuimus. vbi de hac.

k ¶ Secularit̄. i. dissolute. ar. lxxxi. di. dictū.

ingresso priore supstite: dicta mulier se fecit in arto loco ad penitētiam agendam includi postulans. vt ei dignaremur impendere consilium salutare. Nos igitur attendentes q̄ illud fuit licitum iuramentum[a] mandamus quatenus prefatum virum mo. p̄. compellatis vt ea quam superduxit exclusa. prefatam mulierē recipiat[b] audituri[c] postmodū si quid fuerit questionis.

Si vero contra matrimoniū nihil fuerit ostensum. ꝛ vir seculo derelicto maluerit ad regularem vitam migrare vos ei super hoc licentiam tribuatis. vt ꝛ illa possit in suo ꝓposito[d] permanere.

¶ Item abbati de affligē. ꝛ magistro. r. ꝛ g. cāonicis traiectē.

Consulti sumus frequēter a multis. vtrum is qui monasterium ingressus est habitum sumendo nouitij[e] si ante professionē emissam infra tempus pbationis exire voluerit: licite possit absq̄ apostasie nota vel nora[f]. p̄sertim cum debita morum correctione ad seculum remeare. Licet autem super hoc sensserint diuersi diuersa. nos tamen credimus distinguendum[g]: vtrum is qui conuertitur, ꝓposuerit absolute[h] vitam mutare. vt sub habitu regulari omnipotenti deo deuotius famuletur: an conditionaliter experiri obseruantiam regularem vt ita demum si infra annum sibi placuit, pficeatur ordinis disciplinam: aut si forte non placuerit moribus emendatus ad statum reuertatur pristinum. In primo casu[i] debet vt regulariter viuat ad laxiorem saltem regulam pertransire. In secundo potest ad seculum: non tamen vt viuat seculariter[k] remeare[l]. Ut ergo que sit eius intentio plenius agnoscatur. ꝓpositum suum in principio protestetur[m]

¶ Item Postulasti. ꝛ infra. Certio quesiuisti vtrum illi qui in annis minoribus[n] constituti nouitiorum habitum susceperunt: ꝛ infra annum postmodum non facta pfessiōe ad seculum sunt reuersi: ꝛ episcopis suis hoc scientibus ad sacros ordines sunt promoti. sustineri debeant in illis ecclesijs ministrare in quibus sunt ab eisdem episcopis instituti. Nos frāternitati tue taliter respōdemus. q̄ ꝓpter hoc non sunt ab ecclesijs ipis ꝓditōe vouet. sic nec obligat q̄ sub ꝓditōe hītum religionis ꝓditōe deficiēte. j. de ꝓdi. app. de illis.

m ¶ Protestet. q̄d si nō ꝓtestet. nūq̄d sumit, ꝓ religione. vī q̄ sic. q̄ sūma ē rō q̄ ꝓ religiō e fac. ff. de reli. ꝛ sum. fu. sunt pso ne. dixit io. q̄ p̄sumi dz q̄ potu⁹ voluerit absolute p̄uare seculū q̄ ꝓditionalit̄. nisi ꝓtestatio p̄cedat. ꝛ sic ē b ar. q̄ ꝓtestatō necaria ē. s. ō his q̄ vī met⁹ue cā fi. plarū. xxxi. q. ij. lothari⁹. viij. q. i. pōtifices. ꝛ. s. de elec. cumana. Ar. ō. s. de ꝓsti. cū. m. ꝛ. s. ō ap. solicitudinē. vbi nō valet ꝓtestatio q̄ ō illā facit. ꝛ ita p̄sumit hic in dubio i securioꝝ ptē. q̄ religio securioꝝ ē. j. ō re. iur. esto te. ff. e. ti. ſp in obscurz. sic cū dubitat an aliq̄s sit excōicat⁹ p̄sumit ipm excōicatū. vt absoluat saltē ad cautelā. ꝛ tūc postea dz abstinē rōe dubij. j. de cler. erami. illō. ꝛ. j. de sen. exc. p tuas. Sz ō vī q̄ assumit hītū nouitij. nec facit ꝓfessionē. nec renunciat seculo exp̄sse. q̄ non intendit se obligare simplr. j. e. statuimus. vbi de hac ōz nisi euidenter appareat q̄ tales ꝛc. q̄ō verum est. ꝛ sic intellige istam vere. f̄m illam.

Postulasti. minoribus. Hec q̄o nō hz dubitatōez. q̄ si erāt. j. xiij. an. nō tenuit ingressus. ꝛ ita possunt libere exire. s. e. ad nr̄az. significatū. ꝛ. c. cuz sim⁹. ꝛ. xx. q. i. illud. Sz tñ hbū istud dubiū ē. q̄ ꝓt intelligi q̄ fuerūt. j. xiij. an. ꝛ sic nō vī q̄o. ꝛ q̄ fuerint minores. xxv. ꝛ maiores. xiij. s. de ꝓbat. in p̄ncia. ꝛ tūc dicas q̄ nō ꝓstabat euidēter q̄ seculū vellēt mutare. q̄si habitū susceperūt. q̄re nō p̄nt redire ad pristinū statū. j. eo. statuimus. si vis intelligere q̄ essent. j. xiij. an. hoc potuit esse dubitatō. q̄ forte erāt tōli capaces. ꝛ sic videbat q̄ malicia supplēt etatē. sic in mr̄imonio carnali. j. ō desp. impu. a nob. ꝛ. c. tue. q̄ ꝛ poterāt se obligare ꝛ ꝙalio. sic

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛ vo. j. de relic. pu. puerꝫ. ſz papa mandet q̄ libere p̄mit mi-
ſtrare in eccl̄ijs p̄ea recepti. ꝛ ſic nō obligāt̄ añ. xviij. an.
Du. xpo dicebat q̄ bñ obligat̄ voli capar. ꝛ tēbat mōa-
chat⁹. qz potat ſe obligare dyabolo. p. c. illō puerꝫ. ꝛ Jn-
no. fuit in eadē opi. q̄ in vc. iſta mādz q̄ ingreſſus tenu-
it ſi malicia ſup-
plebat etatē vt in
antiq̄ ver. pz. ſed
hodie non pdeſt.

Expte. hā-
bit⁹. s. eo.
porrectuꝫ.
vbi de b. ꝛ j. q̄ cler.
vel vo. ꝓſuluit. b.
Dyoceſana. i
lege iuriſdictōis.
nā regulares non
ſubſunt epō q̄tū
ad legē dyoceſa-
nā. xvi. q. i. c. cū p
vtilitate. ſz lege iu
riſdictionis. q̄ dria
ſit in f legē dyoce-
ſanā ꝛ legē iuriſdi
ctionis. de. s. ō of.
or. dilectus.

Quaby vīs.
ꝛ male. qz in vno
codē q̄ oſſō nō dz
eſſe diſpar pfeſſio
vi. q. vij. noua ac
tiōe. ꝛ ſic. s. de ele.
cū cāz. ꝛ ē ſi. qō dē
vſq̄ q̄ claudicatiſ
in duas ptes. xlix.
di. c. vl. ꝛ nēo pōt
duoby dñis ſeruī-
re. vt. xxvij. di. acu
tius. ꝛ de pe. di. i. §.
ītē vt xp̄s ait. Jtē
ar. ē q̄ allegās ꝺ-
ria nō ē audiēdus
s. de ap. ſolicitudi-
nē. xxij. q. vij. q̄ āt
ꝛ ideo iſti non fue
runt audiri.

Per ānū. b iō dicit. qz p ānū dz q̄s eſſe i. pbō e añ q̄
fiat mōachus. xvij. q. i. gōſaldꝰ. ꝛ. s. e. ad apl̄icā. niſi re-
nūciet illi bñficio. vt ibi dē. ꝛ. j. c. pr. q̄ q̄ pꝰ ānū remanet
in hītu mōachali ꝛ nō reclamat intell̄ tūc ipō facto ta
cite vouere vñ pea exire nō p̄t. vt hic pz. immo ꝓpellit
exp̄ſſe pfiteri niſi p̄teſtatio pceſſiſſet. s. q̄ō me. cā. pla-
tū. ꝛ b ē p̄ſumptio iuris ꝛ de iure. ita q̄ nō admittit p
batio in ꝯriū. qz erq̄ nulla p̄teſtatio pceſſit. xxvij. di. q̄
interrogaſti. s. e. vidua. xx. q. i. quē pgenitores ſi⁹ is p̄e
ſumptio ē. j. de ſpon. ad id qō. ꝛ. c. is q̄. ꝛ. j. de iudeis. c. vlt.
ꝛ. liij. di. fraternitatē. ꝛ q̄ dic̄ p ānū poſſet ſuppleri marie
ſi intelligat de hītu mōachali q̄ dari pfitēt̄ib ꝓſueuit.
vt. j. c. pr. alīs locū hz qō dē de āno. vbi nō ē diſtinct⁹ ha-
bitus nouitioꝝ ab habitu pfeſſoꝝ.

Statuimus. habitū. ſ. nō q̄ ē habit⁹ pfeſſionis
q̄ votū hz ānexū. ꝛ eoipō q̄ q̄s talē habitū reci
pit mōach⁹ efficit. ꝛ p talē hītū intrādo religionē ſolē
nizat votū. q̄re poſtea reclamare nō p̄t. er q̄ cepit cum a
lijs canere. ꝛ de tali hītu loq̄t b. ſic p̄t intelligi. s. e. vidua
ꝛ. xxvij. di. qō interrogaſti. ꝛ. xxvij. q. i. vidua. ꝛ. xx. q. i. quē
pgenitores. ꝛ talis habit⁹ ipedit ꝛ dirimit mīmoniū.
xxvij. q. i. c. i. Jtē ē hītus pbōis q̄ differt ab hītu pfeſſo
rū. vt b in fi. de. ꝛ talis habit⁹ nō obſtat. q̄ minus poſſit
redire ad ſeculū. j. annū añ factā pfeſſionē. vt b de. ꝛ. s.
e. ꝓſulti. niſi euidēter appareat q̄ voluit ſeculū muta-
re. vt ſtatim de. Sz pone clericus ē in. pbō. nūq̄d expe-
ctabit ep̄s vſq̄ ad t̄ps pbōis vt ꝓferat bñficiū cū eccl̄a
vacare nō poſſit
vltra ſex mēſes. s
de ꝓceſ. pbē. nulla
dic̄ Jo. q̄ ſi au-
ctoritate ep̄i receſ
ſit. vt ei dīſſe li-
cētiā vſq̄ ad t̄ps
pbōis. ſi vo ſine
licentia receſſerit
tūc potit eū legiti-
mo tpe elapſo p̄-
uare. vel dicas q̄
ſi euidēt appeat
q̄ voluit abſolu-
te mutare ſeculuꝫ
ſtati p̄t bñficiū il-
lius ep̄s ꝓferre. ſi
vo nō ꝓſtet de vo
tūc vt q̄ ep̄s tene
at ipm expectare
vſq̄ ad t̄ps pbōis
mis cū hēat illud
t̄ps a iure ille con
uentū de. s. e. ad
apl̄icā. ꝛ dic̄ ver.
q̄ lniam ab apl̄o
data nemini auf
ferri poſſunt. xxvi
iij. di. de his. ſi iu
ven min⁹ t̄ps vide
rit q̄ſ ſit ſtatutū a
iure ſuppleret. a le
ge. ff. de re iu. l. iij
§. ſi q̄s. q̄ vt iuſta
de cā alīter. vñ nō
dz p̄uari. s. ō cl. ñ
reſi. int q̄tuor. ꝛ. c.
vl. xxv tñ vt q̄ ſi
ep̄s nō vellet euz
tm̄ expectare. ꝛ ecc̄
deſia p̄ph̄mōi abnūtiā dānū incurrat dz eū citare vt re
deat vel vt pfiteat. ꝛ ſi ad terminū nō redierit p̄t ordia
re eccl̄az p iura. prio allegata. nec credo illā eſſe iuſtam
cāz expectādi. qz p̄uata vtilitas nō dz p̄ferri cōi vtilita-
ti. s. e. lz. s. de poſtu. p̄la. c. iij. Jdē credo ſeruādū ſi alter
ſponſus intret religionē q̄. j. certū t̄ps pfiteat. alioq̄n
ꝓpellit redire ad ſponſam. qz ꝛ ibi periculū imminet for-
nicatōis. j. de ꝓuer. ꝓiu. er pblico. ar. s. vt li. nō p̄. q̄m fre
quēter. §. i ſatis poſſet dici q̄ ep̄us nō poſſit illū p̄uare
vſq̄ ad t̄ps ſtatutū. ꝛ interim faciat ſeruiri in eccl̄a p
aliū cui puideat de bonis eccl̄e. ar. s. de ap. puenit. q̄. ꝛ ō
de cler. non reſi. c. pe. ſecus in muliere cui ꝓſuli interi nō
poteſt. hoc equius videtur fauore religiōis. ſumma. n.
eſt ratio q̄ p religione facit. ff. de relig. ꝛ ſumpt. fu. ſunt
pſone. Ber.

Niſi euidenter appareat. er hoc vt q̄ qui ſimpl̄r in
trat religionē dū tñ non faciat pfeſſionē. vel nō recipi
at veſtes q̄ pfitentib ꝓcedunt. lz nullam faciat p̄teſta
tionem q̄ poſſit ſp redire ad p̄ſtinum ſtatum. j. annū.
vſic p̄ſumit q̄ conditionaliter voluit exiri obſeruan
tiam regularē niſi appareat euidenter q̄ ſeculū muta-
re voluerit. Sz q̄liter apparet q̄ vt voluit. dico q̄ ſi re
nūciauerit ſeculo exp̄ſſe vel ſi aliud dicat vel faciat p̄r
ante pfeſſionē emiſſaz ad pō
rē ſtatū redire poſſe libere ītra
annū niſi euidēter appareat⁹
q̄ tales abſolute voluerīt vi
tam mutare. ꝛ in religione p̄
petuo domino ſeruire cum
quilibet renunciare valeat ei
quod p ſe noſcitur introduc-
tum: nihilominus ſtatuētes
ad omnē ambiguitatē penit⁹
amouēdum. q̄ cū in quibuſ-
dam locis religioſis nouitio
rum habitus nō diſtinguat⁹
ab habitu pfeſſoꝝ pfeſſionis
t̄pe benedicant veſtes q̄. pfitē-
tib ꝓcedunt. vt nouitioꝝ ha
bitus a profeſſoꝝ habitu diſ-
cernatur⁶. Item

Religioſi vagādi oc-
caſionē habētes ſalut̄
p̄ie vetrimētū incur-
rāt ꝛ ſanguis eoꝝ de p̄latoꝝ
manib requirat⁷. ſtatuimus
vt p̄ſidentes capitulis cele
brādis ſm ſtatutū ꝓcūr gña-
liſi ſeu patres abbates ſeu p̄-
ores fugitiuos ſuos ꝛ electos
de ordine ſuo requirant ſolli-
cite annuatim. Qui⁸ ſi in mo
naſterijs ſuis recipi poſſunt

qꝺ volũtas eiꝰ appareat. vel si statim recipiat vestes q̃ tñ vanꝫ ꝓfitẽtibꝰ. ſꝫ si nihil dicat vel faciat nõ appareat euidẽter q̃ voluerit mutare. ī. q̃ de. l'vo. ꝓsuluit. optime facẽ. ſ. ſic ꝑ intelligi. s. e. ꝓsulti. ⁊ sic nõ ꝓsumit̃ ꝑ religionẽ si voluerit redire ad ꝑstinũ statũ. qꝫ nõ ẽ ꝺiſsile q̃ sit

imm̃eoꝛ ſue ſalut̃ i. q. vñ. ſanam⁹. ⁊ q̃ ei ſit credẽdũ ẽ ar. de rapt. cũ cã. ⁊ ita ñ ꝓſumit̃ ꝑ religiõe vbi ſimpl'r iurauit. er q̃ vult añ annũ exire. immo ꝓſumimus q̃ ꝺitõalit̃ hĩtũ aſſumpſit. ſic g̃ ꝺz appere q̃ voluerit ſeculũ mutare. qꝺ ꝓz er eo q̃ dic̃ cũ q̃liber valeat renũciare ei qꝺ ꝓſe tc̃. ⁊ er eo qꝺ dic̃. ſ. e. ꝓsulti. in fi. ꝑ poſitũ ſuũ in ꝓncipio ꝓteſtet. ſꝫ q̃ vult ſeculũ mutare. ſ. ẽ ꝑſſe dicendo in ꝛriũ tñ ꝓſue uit ibi dici ꝑut dixit Jo. ⁊ ſic intelligimus illaz ſm iſtam.

g ¶ Vitu diſcernat. ⁊ ſic ꝓz q̃ alicꝰ ẽ bitus ꝓfeſſiõis. ⁊ alius hitus ꝑ bõnis ſiue nouitioꝛ vt ꝺoꝛ. ſ. vt ꝑ ſ appareat q̃ ſint ꝓfeſſi ⁊ q̃ nõ. Ber.

Q Ve religioſi. regꝛat. ⁊ ita plat⁹ teneꝛ de facto ſubditi. niſi eũ cozrexerit. s. ſ ofoz. irrefragabili. ⁊. ſ. de ſta. reg. cũ mõaſterũ. ad fi. ⁊. xliõ. ſ. d. epl'ſus.

i ¶ Cõcilũ. gñal. qꝺ habes. ſ. de ſtatuto. in ſingulis.

k ¶ Qui. ſ. ꝑſidẽtes vel abbates.

l ¶ Diſciplina. ſ ẽ dicere impoſita eis ꝓnia ſm q̃ regula illius ordinis req̃rit ⁊ ꝓcipit.

m ¶ Si abſq; ſcãdalo. nihil oio cũ ſcãdalo faciẽdũ eſt ſ. de tẽ. oꝛ. ad autes. s. de ꝑſcꝑ. nihil ꝓdeſt. ⁊ ve lꝝ illi per quẽ ſcãdalũ venit. ī. de no. ope. nũ. cũ ex miũcto. Ber.

n ¶ Vite neᶜcaria miſtrenᵗ. ⁊ q̃s miſtrabit ei neᶜcaria abbas ꝓzis monaſterij vel ſcõi. credo q̃ abbas ꝓzis mõaſterij. vt ſi aliq̃ꝺ hẽat de ſuo. ꝓuideat ei de illo. xvi. q. vi. de lapſis. ⁊ etiã ſi ñ habuiſſet aliq̃ꝺ ꝓuidebit mõacꝺo ſuo tpe ꝓnie. alꝫ mõaſterijũ illõ ſcõm q̃re grauareᵗ

o Keterea. ſupple q̃ ſtuiſti.

p ¶ Trãſierit. cũ nõ poſſit eſſe in ſeculo ſiñ ſuſpitõe turpitudinis. xxvñ. q. ij. ſcripſit. ⁊ c. ſunt q̃ dicunt.

fm ordinem regularem abbates ſeu ꝓzores eorum mo. ꝑ. per cenſuram eccleſiaſticã cõpellantur ad receptionem ipſoꝝ ſalua ordinis diſciplina[l]. Quod ſi hoc regularis ordo nõ patitur auctoꝛitate noſtra ꝓuideant vt apud ea dem monaſteria in locis competentibus ſi abſq; graui ſcãdalo[m] fieri poterit: alioquin in aliꝭs religioſis domibus eiuſdem ordinis ad agendaz ibi penitentiam talibus vite neceſſaria miniſtrentur[n]. Si vero huiuſmodi fugitiuos vl' eiectos inobedientes inuenerint eos excommunicent ⁊ tãdiu faciant ab eccleſiarum ꝑlatis excommunicatos publice nunciari: donec ad mandatum ipſoꝝ humiliter reuertantur.

De conuerſione coniugatoꝝ

Alex. tertius vbergenẽ. epõ.

Keterea[o] vt̃ laycus vꝛoꝛatus qui preſentibus ſacerdotibus ⁊ monachis ignoꝛante epiſcopo de licentia ⁊ permiſſione vꝛoris monaſterijũ ingreſſus ꝓfeſſionẽ fecit vꝛore in ſeculari habitu remanẽte nec tranſeunte ad religionem an ꝓpetuã ꝓtinentiã vouẽte ab epõ ſuo poſſit ad thoꝝ reuocari vꝛoris. an illa compellenda ſit ꝓtinẽtiã obſeruare dicimus q̃ niſi vꝛoꝛ ad religionem tranſierit[p] aut ꝓpetuo caſtitatem ſeruare ꝓmiſerit q vir poteſt ⁊ debet de monaſterio reuocari.

I tem ſalernit. archiepiſcopo.

Ex p⁹ ꝓſensum legitimum de preſenti licitũ ẽ alteri altero etiam repugnante eligere monaſteriu[m][s] ſicut ſancti quidam[t] de nuptijs vocati fuerunt dum modo carnalis cõmixtio nõ interueneri t inter eos ⁊ alteri remanenti ſi commonitus continentiam ſeruare noluerit licitum ẽ ad ſecũda vota trãſire. qꝫ cũ nõ fuiſſent vna caro ſimul effecti. ſatis ꝑt vnus ad deũ tranſire ⁊ alter in ſeculo remanere[v].

I tem piſano archiepõ.

Quidam intrauit monaſterium inuita vꝛore q̃ ipm repetente coactus eſt ad eam redire: ea mꝛtua queris an ipſe cogatur reuerti ad monaſterium: an aliam poſſit ducere in vꝛorem. Conſultationi tue taliter rñdemus q̃ votum nõ tenuit[x] vñ rõne voti ad monaſteriũ

q ¶ Promiſerit. manẽdo in domo ꝓpꝛia ſi ẽ ſener. ī. eo. cũ ſis. ⁊. c. ad apl'icã.

r ¶ Reuocari. ſic ꝓz q̃ nõ ſuffic̃ vꝛoris lnia. vt vir poſſit intrare mõaſterũ. ſic. ī. e. ex pte. ⁊. xxxiij. q. v. notificaſti. ⁊. ī. e. ꝓiugat⁹. ſꝫ ꝛ. xxxiij. q. v. q̃ vꝛoꝛẽ. xxvij. q. ij. agathoſa. Sꝺo. dicaᵗ q̃ ſi talẽ vꝛoꝛ q̃ ñ poſſit eſſe in ſeculo ſine ſuſpitõe fornicatiõis. nõ ſufficit ſola licẽtia vꝛoꝛis niſi ⁊ ipa fil't ꝓuertat q̃ cãu ſ ꝺec. ꝓt intelligi. ⁊ omnia ſimilia. ſi vꝛo ſener ẽ ſuffic̃ ſola licẽtia mꝛiemẽte auctoꝛe epi. ⁊ ipa voueat ⁊ remaneat in ſeculo. ī. e. cũ ſis. ⁊. c. ad apl'icã. ⁊. c. vꝛoratus. ⁊ in cãu iſto intellige illa iura q̃ videnᵗ dicere q̃ alẽ ꝓiugũ ꝓt ad religionẽ trãſire de ꝓſensu vꝛoris ea ī ſeculo remanẽte. Alij volũt dicere q̃ ſuffic̃ vꝛoris licẽtia. ī. e. ex pte. ⁊. c ꝓſuluit. ⁊ ſ. c. loq̃t de licentia eoꝛta. vel q̃ fuit iuris ignara. ſꝫ tene ꝓmũ Can. Itẽ ſignat ꝺ. ī. e. vmiẽs. Sꝺo. illa. fuit fornicata ⁊ ita obſtabat ei exceptio fornicationis. ſic. xxvij. q. ij. agathoſa. Ber.

Ex. mõaſteriũ. xxvij. q. ij. de ſponſatam. ī. e. ex publico. Arg. ꝺ. ī. de ſpon. ꝓmiſſum. ibi ſoluit. Ber.

t ¶ Sanctiquidam. ſicut beatus macharius ⁊ alexius. xxvij. q. ij. §. ecce.

v ¶ Remanere. ⁊ cũ alia ꝺicẽre. ī. e. ex publico. ⁊ dicũt q̃dam q̃ nihilominus remanet vinculũ ꝓzis mꝛimonij. ſed ꝓſius ineffic̃ ꝓpter ingreſſum. ⁊ ſic habebit duas vꝛores. ſed non obeſt tale vinculum. argu. de ꝓſe. di. iij. c. ij. ſed ꝺ eos facit. xxxi. q. i. quõ ✻gimbus. ⁊. ī. de diuoꝛ. gaudemus. vñ primi matrimonij vinculũ ſoluit̃ ꝓ ingreſſum religionis. in auc̃. de ſanc. epiſ. §. ſi ✻o ꝓſtãte adhuc matrimonio. col. ix.

Quidã intrauit. votũ nõ tenuit. plene tenuit tñ q̃ ad ea q̃ erant in eius ptãte. ſ. nõ exigere debitum carnis quod in ipius fuit ptãte. ſic. ī. e. placet. vnde compellitur ꝓtinere. ſed non compellit̃ ad monaſteriũ redire. vt. ī. e. placet. Argu. contra. ī. e. ex parte. ⁊. c. conſuluit. vbi compellit̃ ad monaſteriũ redire. ſed ibi ſoluit̃.

a ¶ Nō tenek.i.nō dz ab eccl'a compelli.ipēm peccat si nō pficit qō vouit.ex q̄ impedimētū cessauit.arg.xxvij q.v.nos nouimus.

b ¶ Nō exigē.sic.j.e.plz.fz Brō nō vf lona.sic.n.btā maria ꝯxre nō debuit.cū ꝓposuit se nō exigere.xxvij.q.v. btā maria.ꝛ tñ legitiē ꝯxit.vt ibi dz Rñ.immo lona ē Brō.qz pō tale votū ꝯxre nō debuit ꝓpē ꝓnitatē quaz dz exigēdi debituz ꝛ qō dz de btā maria.B fec̄ exreuelatione diuina. Sz pone q ꝯhat q̄d erit. ¶ Ā. dixit q tz mr̄imoniū.qz votū nō fuit solenne ar.j.q̄ cler.vel vo. rursus. Alij dicūt q nō tz mr̄imoniū. ꝛ debēt separari.j.e. ex pte.ꝛ.c.ꝓsuluit ꝛ B verī vf. qz q̄ tū ad ꝓtinētiā seruādā satis solēnizauit ipm votū p suam pfessionē. vel si vis dicē q mr̄imoniū teneat ipe tñ debit ū ab vxore exigere nō dz q̄ reddere debeat exactus.qz faceret ꝯ ꝓscīaz.ar.s.de reg̃sti.spol.lras.ꝛ.j.de sen.ex.inq̄sitionū. Itē q̄rit vt ꝑ mulier possit intrare mōasteriū in cāu isto inuito viro.B ꝑt distingui an sit recōciliatus ei.ꝛ eductus de mōasterio.ꝛ tūc nō ꝑt eo inuito intrare.arg.xxxiij.q.v. q vero pari.si vero nō ē recōciliatus ꝑt trāsire ad religionē eo inuito.xxvij.q.ij.agathosa.ꝛ.xxxiij.q.v.q̄ vxorē. Sz vt q nō obstāte eo q est recōciliat⁹ q ipa possit intrare religionē eo inuito.qz ipe iā nō pōt ab ea exigere debitū ꝛ sic ille ea inuita renūciauit exactōni debiti ꝯiugalis. ita ꝛ ipa eo inuito ꝑt renūciare seruituti quā hz in ipi sum.hoc vex ē q̄ tū ad hmōi seruitutē.qz ꝛ ipe dz ad monasteriū redire vbi fec̄ pfessionē.j.eo.plz.q̄ ad alia tñ.q̄ vir dz vxori ꝛ ecōuerso.nō vf q viro inuito possit trāsire postq̄ illa eduxit eū de mōasterio.ꝛ ei ē recōciliat⁹.qz nō solū tenent ꝯiugati ad debitū carnale reddēdū.sed adiutuū auxiliū ꝛ obsequiū.qz in q̄busdā mr̄imoniū ē legis obsequiū.xxvij.q.i.nuptiaz. Ber.

¶ Dm sic.ꝓstōi.xxvij.q.ij.sunt q̄ dicūt.agathosa qz agatho.ꝛ.c.scr̄ptū nob.in istis ꝓstōnibz dz q cū vir ꝛ vxor postq̄ copulatōe ꝯiugū vna caro effecti sunt nō ꝑt alter ad religionē trāsire altero in seculo remanente

d ¶ Sterilis.rōe etatis ꝛ nō nāe.q̄m multi sunt steriles ꝛ iuuenes q̄ ꝯtinere nō ꝑnt nec volūt.

e ¶ Sine suspitōe.sic.j.e.vxoratus.ꝛ.c.ad aplicā.

f ¶ Dissimulare.dissimulatōe approbatōis.qz ꝛ talis transitus bene approbat si ꝓsentit mulier.j.e.vxoratus ꝛ.c. ad aplicam.

¶ Oniugatos.ad sacros.ex eo q ꝓhibet q ꝯiugatus nō ꝓmoueat ad sacros ordines dat intelligi q possit minores q̄ qō dz vno negat de alio ꝓsequens intellectus pz.xxv.di.q̄lis.fz nō ē vex qz cōiugati ꝓmoueri nō debent.s.ō de.ꝯiug.diuersis falla.immo si clerici sunt in minoribus ordinibz bñficijs debent ꝑuari.e.ti.c.i.

¶ Oniugat⁹ ꝛ infra. Nullus ꝯiugator est ad sacros g ordines ꝓmouēdus nisi ab vxore ꝓtinētiā h ꝓfitēte fuerit absolutus.

Item eisdem.

Ane si cōiugati ꝓsenserint ordinari vxoris voluntas ꝑus req̄renda ē.ꝛ infra:F.v.au c.ap.ꝓhibemus ne vxoratū i ꝑsumatis in ep̄z ordinare nisi vxor prius pfessa ꝓtinentiā sacr̄ sibi velamē k imponat ꝛ religiosam vestem vel vitam assumat.

Item brixien.episcopo.

¶ Ex ꝑblico instō nob innotuit q cum veronē. eps cāz mr̄imonij q̄ inter.a.vir̄ ꝛ.m.mulierem verebat susc̄episset terminandā iudiciali sentētia matrimoniū approbauit.ꝛ ei dē mulieri p̄cepit vt ad virum rediēs exhiberet eidem ꝯiugalē affectum qō cū renuerit fuit vinculo excōicationis astricta. Ceterq̄z dz ā ꝑfato viro desponsato fuit.adhuc tñ si cut asserit ab ipō est incognita māda

h ¶ Cōtinentiā. fz nūq̄d sufficiat B. vf q̄ fic.xxxij.dis. feriatim.ꝛ.lxxvij. di. eps bñdictōez q̄ potius ꝯdicat.fz ibi exponit religionē.i.castitatē.sic B.de de.ꝯiug.sane qō ꝓcedebat ala. si vir remaneat in seculo. Alij dicūt q ordinari nō tz nisi ad religionez ꝙuertat vterq̄. q dz hic intelligo in eo casu in q̄ est sener ꝛ sterilis.ita q nulla ē suspitio de vxoris incōtinentia.ꝛ sic intellige illa sane.de cler.ꝯiug. nā q̄ ꝓmouet ad sacros ordines eo ipō intelligit ꝯtinentiā ꝓfiteri.ꝛ si iuuenis esset vxor ꝑsumptio esset ꝯ vtrūq̄.ar.s.c.pri. in fi.vñ non velet ꝓmoueri talis nisi ambo trāsierint ad religionem.secus si sit sener ꝛ sine suspitione.vel dicas vt dixit ala. q aliud est in eo qui ꝓmouetur ad sacros ordines remanendo in seculo.quia ibi sufficit q communi ꝯsensu ꝯtinētiā ꝓmittat.vt dicūt iura p̄ inducta.qz etiā cōi ꝯsensu sine suspitōe ordinū ꝑnt ꝯtinētiā ꝓfiteri remanēdo in seculo.xxxij.q.v.qō dz pari.ꝛ aliud ē in his q̄ ꝙuertunt.qz locū ibi hz qō dz.s.c.pr.ꝛ.j.e. ad aplicam.

Ane vxoratū.si de fraude nō sit suspect⁹.rōe vxoris ꝛ filioꝝ.a ꝓlatura ꝛ ab administratōe non repellit in q̄ casu mr̄elligit hoc.xxxi.di. oio. sec⁹ si suspectus.qz sepe ꝓ tales substātia eccl'astica ꝛperire solet.xxvij.d.ō syracusane.ꝛ.s.de cle.ꝯiu.diuersis falla cūs.lri.di.cathinensis

k ¶ Sacr̄ velamē.fz q̄d si esset vetula. nūq̄d sufficit si ꝯtinētiā ꝓfiteat.j.e.vxoratus.ꝛ.j.e ad aplicam.Rñ.nō sufficit nisi ꝙuertat.ꝛ est spāle in vxore epi. als ꝯdicet

¶ Ex publico.religionē. Quid si vellet remanere in vmo ꝓpria ꝛ seruare religionē nō ē audiēda

j.c.ex pte.ij.in fi.q? ad bonū ꝛ ad malū se posset hꝫe. ꝛ iō qō certus ē tenēdū ē.j.de spō.iuuenis.ꝛ ō pe.di.vij.§.i.

b ¶ Sufficiēti.noie sufficiēt cautōis intelligūt pigra vel fideiussores.ff.mā.si mādato.§.vl.sat̄ puta rē in casu isto dari cautōz ad arbitriū iudicis.xxiij.di.q̄ ꝗs

c ¶ Infra duoꝝ. Nūqd istud tps ē ordinariū ꝛ regl'a re vt sp tm̄ tps indulgeat. ꝛ nō minus ꝫ dicat de duob⁹ mēsib⁹.credo q istud omitteret arbitrio iudicis. vl trū plus vel min⁹ tps indulgeat ad pñtēduz dicēti se ciā velle intrare religionē.ꝛ currit a tpe illo q̄ iudex statuit terminum ꝫ pone q elapsū ē tps statutū nunq̄d adhuc pt intrare religionē.dico q ficsp añ carnalē copulam.iudex tñ dz pñgere eiusmodi pēptoriuz.j. quē pfiteat vel cōuertat ad vir. aliō q̄n illā excōicet. nec debit ei tpus pbōnis epūs.nisi manif⁹ sentiat.ō hoc dic vt.s.t.pr. statuimus.

d ¶ Restituat.q̄ō obtinet ybicunq; mōiū dissoluit̄ ex iusta cā.j.de vo. p⁹ diuoz.resti.c.i. ꝛ de iu.ser.ꝓposuit. ¶.ō spō.l.vl. ¶. de epis.ꝛ deri.vno nobis.

e ¶ Cōsumatū.ꝫ ō vr.q? mr̄imoniū mādato dei pficit.xxvi.d.deinde opponit. So.ē ꝓsummatio q̄ fit q̄ ad mr̄imoniū essentiā q̄ fuit facta in p adiso ab ipō dño p ꝓiūctōz aiōz q̄ designat formitatē fidelis aie ad xp̄m.vt ibi.ꝛ ē q̄dā ꝓsummatio q̄ ad sacrm xp̄i ad eccl'az p incarnatōz ✠bi dei in vtero ✠giali.qō designat̄ p illud mr̄imoniū qō ē carnali copula ꝓsummatū.vt h̄.ꝛ.s.de big.debitū.xxvij.q.ij. in oi.vel saltē q̄ ad h̄ q impedire posit ꝓpositū religionis. Lau.notauit h̄ ala.q mr̄imoniū nō ꝓsummatum sortit̄ nāz ex pōtōe eccl'e.iō circa illud latissime pz papa ptās. Hin.dixit q papa p dispēsatōz posset dissoluere tale mr̄imoniū.posset etiā statuere q p sēm mr̄imoniū rūpet̄ pōnū.sec⁹ de ꝓsummato qō ab ipō dño nāz suam sortit̄.ꝛ iō sola int̄pōtatio circa illō pertinet ad papā non dispensatio vel ōnia ꝓstō. Contra tñ arg.j.de spon.du.c. vl. Ber.

Uxoratus.recipiat̄. Sz pone q de lnīa vroris recipiat̄.ꝛ pfessionē faciat solēnit̄.ꝛ habitū recipiat.ꝫ vroz nō ꝓmittit ꝓtinentiā.nec ꝓmisit trāsire ad religionē siue sit iuuenis siue senex.nūqd tz mōachatus cū nō sit seruata forma h⁹.c.ꝛ.s.e.cū sis.ꝛ ꝓdictus vir ipsam carnaliter non cognouerit: ꝛ eādem ad religionem a transire voluerit recepta ab ea sufficienti b cautione q̄ vel ad religionem transire: vel ad virum suum redire infra duoꝝ c ¦ mensium spacium debeat ipsam a sententia qua tenetur absoluas: ita quod si ad religionez transierit. vterqz restituat d alteri quod ab eo noscitur recepisse.ꝛ infra. Sane q? dominus in euangelio dicit nō licere viro nisi ob causaz fornicationis vxorem suam dimittere intelligendum est secundum interpretationem sacri eloquij de his quorum matrimonium carnali copula ē consummatum.e sine qua cō firmari non potest.

Item priori ꝛ fratribus sancti Joannis.

Uxoratus sine licētia vxoris inter vos nullatenus recipiatur f que integre opinionis existat: ita q̄ nulla marito suspitio habeatur eam ad secunda vota vel le migrare. vel q minus continenter g debeat viuere que ꝫ.c.ad aplicā. ego credo q mōachus sit ꝛ votū solēnizauit oīo q̄ ad se.ita q nō possit exire mōasteriū nec vxor ꝓ eū repetere iure seruitutis.q? renūciauit illi seruituti dādo ei licētiā.eps tm̄ p officiū suū ꝓ vice mōasterio reuocare ꝛ reddere vxori. ne illa incidat in fornicationē cū hoc ad ipsum pineat si suspecta ē.xxij.d.diaconi.ꝛ ita intelligunt iura de hac mā loquēta.ꝫ ea mortua ꝓpelletur redire ad mōasteriū.ꝛ sic intell'r.s.e.c.i.ꝛ.j.eo.ex pte ꝓsoluit.ꝛ.s. quod me.ca.c.i.ꝛ ꝫ dicatur h̄.ꝛ.s.e.c.cum sis.ꝛ.j.eo.ad apl'icā.q alter ꝓiugum nō recipiat̄ nisi alter trāseat ad religionem vel ꝓmittat ꝓtinētiā.vez ē hoc q nō dz recipi nec ille etiam dz trāsire.tñ si recipiatur ꝓdicto mō tz mōachatus.vt dictū est.q? multa fieri nō debēt facta tñ manēt. vel sic no.j.e c.pr.nec dz in aliq̄ istaꝝ ver. q monachatus nō teneat.ꝫ q ita fieri debeat.b.

f ¶ Sinus ꝓtinenter.fic.s.e.cuz sis.ꝛ.j.e.ad apostolicam.

h ¶ Et familia: fil'e. xx.q.i.vidua. xxvij.q.i.mlieres. Virgum.ō.e.c.q.ij. scripsit.

i ¶ Consorare.ꝛ xx.di.si mulier.

k ¶ Ad habitandū.q? hmōi duplicitas reprobatur.xxvij.q.ij.diffinimus.ꝛ xxxij.di.interdixit. xij.q.ij. cognouimus.

Expte ꝓsentiēte. Sz esto q sit iuuenis.nunq̄d vouet dādo licentiā.nā nō ꝑt in seculo remanere.s.e.cū sis. Laurē.dixit q si scit ius vel ei dicatur intell'r vouere.alꝫ nō.ꝛ dic ꝓsentiēte ꝛ ꝓmittēte intrare religionē.xxvij.q.ij.agathosa.arg.vel dic vt in nota.se.dz. Alla.

m ¶ De iure ad religionē.colligit̄ hic arg.q vroris licētia nō sufficit ad hoc vt ad mōasterium possit transire vir eius.si.s.e.ti.c.i.ꝛ.xxxij.q.v. notifica sti. Sed ō vr. xxvij.q.ij.agathosa.ꝛ.xxxij.q.v.q̄ vroꝛē.q̄dā dicunt q licētia vroris nō sufficit nisi ꝛ ipa ꝓuertat̄.ꝛ.c.qui vroꝛē.loq̄t de ꝓcilio.ꝛ.c. agathosa exponit̄ ita q hunc dictū ꝓcordat. Alij dicūt q sufficit licētia vroris.ꝛ dādo ei licentiā intelligit̄ solēnizare votū.ar.xxxij.di. feriatim. xvij.di.diaconi.ꝛ.c.si q̄ vidua.ꝛ h̄.c.ꝛ fil'ia loquūt̄ de licētia extorta. ¶.ꝛ q̄dā alij dicūt. q h̄ intelligi dz ꝑm distinctōez illi⁹.c.s.e.cū sis.ꝛ.j.e. ad apl'icā. ꝫ h̄ distinctio

nō vī hic hōre locū. qz si fuit iuuenis nō sufficiebat dare licētiā nisi ipa quereret. vt ibi dz. vñ nō tenuit votum nec dz ꝓpelli redire ad mōasteriū. vt. s. e. q̄dā. si erat sen nec bñ potuit trāsire de licētia ꝓroris. vt eadem iura dicūt. ⁊ hic dicit q̄ de iure trāsire nō debuit. Bu. dicebat q̄ illa dec. q̄dā intrauit. ñ tenebat. qz bñ dicebat illū ꝓpelli ad mōasterium redire. qz votū tenuit. ⁊ b̄ idez p̄t dici fm eū de illa. i. e. plaz. ꝑ fi. vbi nō cogit redire ad mōasteriū. ⁊ sic stabit huic. ⁊. i. e. c. p̄. B sat vī. si dicat q̄ ex dec. illa q̄dā intrauit. tz. ⁊ ille nō ꝓpellit redire ad mōasteriuz. qz votū nō fuit solēne. qz inuita ꝓroze b fec. nec fecit ibi ꝓfessionē. hic ꝓsentiēte viro ꝓsentiēte ꝓroze ꝓfessionem fec. i. c. p̄. ⁊ sic oī mō q̄ potuit votū solennizauit. vñ q̄uis ñ debuerit vir trāsire ꝓroze in seculo remanēte. tamē tenuit votū ⁊ monach⁹ fuit. qz multa fieri ñ debēt. facta tñ manēt. s. t. p̄. ad aplicā. vñ cōpellit redire ad mōasteriū ꝓroze mortua. Sz ꝺdicere vī. s. c. i. vbi mulier dedit licētiā viro. ⁊ tū de mōasterio reuocat ⁊ restituit ꝓrori. nisi vīz castitatē ꝓmiserit aut ad religionē trāsiuerit. fz nō dz q̄ mōachatus nō tenuerit. vnde mortua ꝓroze cōpelli debuit ad monasteriū redire. ⁊ ita ꝺcoz. cū ista. ⁊ b ꝓbat. s. qđ me. cā. c. i. Bu. dixit q̄ dec. illa nō tz. qz cōsentit marito. ⁊ de bebat ꝓpelli ad castitatē. vt mōasteriū intrare si iuuenis eēt. ⁊ ꝓterea nō dz ibi q̄ mulier possit reuocare maritū. fz eps ex offō suo tñ ꝓpellit redire. ꝓ̄ ea q̄ dixi. illa. i. e. plz. ibi sit nō fuit solēne votū. qz nō hūit lniaz viri. vñ nec illa ꝓpellit redire ad mōasteriū. su ꝓroris q̄ senex erat vel ꝓmisit vitā mutare. xxvij. q. ij. agathosa. vel ipe post mortē ꝓroris ratū habuit qđ ꝓius fecit. si. s. qđ me. cā. placuit. Ber.

b¶ Trāsierat regulā. ipe marit⁹. ⁊ ita idē ē in cānico regl'ari qđ in mōacho cū qua fit dīa inf eos. xx. q. iij. ꝑ sens clericus. i. de sta. mo. q̄ dei timorē.

c¶ Verumtamē dū. g votū ei⁹ fuit solēne. ex q̄ sepat mīo niū. i. q̄ de. vel vo. rursus. qđ dr ꝓ puto. qz dū lnia ꝓroz intrauit. ⁊ ita tenuit ingressus. alꝭ eēt ꝺ. i. e. plz. in fi.

Quamuis ꝑbuisse ꝓsensuz. ar. q̄ sufficiēter ei⁹ ꝓsensus ad hoc vt alē possit intrare religionē. de b dic vt dictū ē. s. e. c. i. ⁊ ex eo q̄ dicit ad tp̄us. vī si sim pl'r lniaz dedisset q̄ sufficēt. ⁊ ex eo q̄ dic marie si vir ei⁹ cōtinentiā vouisset. q̄ dr ē. q. vi. ⁊ ꝓroz cōi ꝓsensu pōt cōtinentiā vouē ꝓpter tuo remanēdo in domo sua. xxij. q. v. q̄ ꝺo pari. ⁊ ad tp̄us. xxxij. q. iij. apls.

c¶ Saxīe. i. tm fm q̄sdam.

Placz. vsq̄ q̄z nō tenuerit. qz remānsit obligata viro ad ꝺbitū reddendū. xxxij. q. v. si dicat.

d¶ In p̄tate ipi⁹ si. s. e. q̄dā intrauit b¶ In ei⁹ p̄tate nō erat. ⁊ sic auctē p̄ba exire nō potat. q̄d si exiuisset ꝺ scō nūq̄d eēt ꝓpellēda redire. vī q̄ nō p id qđ ꝺicē in fi.

e¶ Tenuit. ar. q̄ sniaꝑ p̄te tz. ⁊ p̄ te nō tz. ff. de re iu. ꝺ vno q̄z. ff. de mi. et ḥ. i. ar. ꝺ. C. ꝺ repu. l. vna. ff. fa. herc. l. i B iudicio. ꝺ ꝑse. d. q̄. ꝓpim⁹. dic q̄ si sniaꝑ ꝓtiet pl'es articulos siue pl'a capitula. i. diuersa p̄t p̄ p̄te valē. ⁊ p̄ p̄te nō valē. ⁊ sic p̄t p̄ p̄te ꝓfirmari. ⁊ p̄ p̄te infirmari. ex epla patent. s. de testa. rainuci⁹. ⁊. c. rainald⁹. ⁊. l. p. ēt al's aut ro ꝓfirmat aut

f¶ Q̄ q̄ p̄tat. fice ꝺ sol tota cassat. ꝺ ꝑse. d. q̄. ꝓpim⁹ uit iudiciū qđ firmū erat si ad eū statū deueīt a q̄ icipe nō potuit. ff. de iu. si a me. ⁊. l. si alē. sec⁹ ē i mīo mo. xxiij. q vj. illi q̄ sane. ⁊. c. nec furios⁹. i. ꝺ eo q̄ co. ꝑsan. vī. sue

Placet nob. ⁊ infra. Solicitudo tua nos ꝑsuluit vt̄ mulier q̄ cedēs mortuū maritū habituz religionis assumpsit. ⁊ eo reū so de monasterio educta fuit p⁹ obitū viri sit ad regularez obseruātiā ꝓpellēda. Super q̄ rīdemus q̄ lz votū eius vsq̄ quaq̄ non tenuerit ᶠ: ⁊ eatenus tamen fuit obligatoriuz quatenus se poterat obligare ꝓmisit. n. intrando monasterium se non exacturam carnis debitum quod erat in potestate ipius ᵍ. redire vero ad seculum in eius potestate nō erat ᵇ sed in ptāte mariti. ⁊ iō q̄tū ad ipaz tenuit ⁱ votū q̄ ꝺ post viri obitum tenere non debuit cum ad eum casum a q̄ poterat ᵏ effici cax habere p̄ncipium ꝓuenisse noscatur. Cōsultius itaq̄ dicimus ⁊ ei cōgruentius ad salutem vt ad monasterium redeat vbi vouna ducta intentōe ꝓfessionez fecit. ⁊ habitum religionis accepit. Si vero ad b induci nō poterit ipsam inuitam' credimus non cogendam ˡ.

Innocē. tertius pisano archiepiscopo.

Apl'icam sedem: ⁊ infra. Cum autem vir et vxor vna caro fiāt per copulam coniugalem effecti nec vna pars conuerti possit ad dominum ⁊ altera in seculo remanere: profecto non ē alter cōiugum recipiēdus ad obseruātiam regularē nisi reliquus perpetuam ꝓtinentiaz

I tem Consuluit nos. g. sacerdos vtrum vir ad religionem transiens ᵃ ⁊ in ea p annum ⁊ amplius moꝛā faciens vroze sua postq̄ ad domum transierat ad regulare m ᵇ de presenti vita sublata seculare m habitum resumere valeat ⁊ aliā ducere in vxorem. vel si ductam ei liceat retinere. Consultationi huius modi taliter respondemus. q̄ predictus vir nec habituz potest abiicere quem assumpsit: nec aliquam sibi in matrimonio copulare. Quod si cō traxerit matrimonium ipsuz decernimus dirimendum. ᶜ

Celestinus tertius.

Charissimus: ⁊ infra. Fraternitati vestre mādamus quatenus si inueneritis vxorem regis sueuie graui infirmitate depressaz continentiam vouisse. ⁊ vir eius ad tempus prebuisse cōsensum ᵈ maxime ᵉ si non idez vir continentiam vouit perpetuam eandem viro cohabitare faciatis ⁊ vtrumq̄ inuicem maritali affectiōe tractare.

discretionem.

l ℂ Nō cogēdā.sz nūqd tz mrionīū si mulier ista ꝺhrz dic vt dictū ē.s.e.qdā intrauit. hic nō fuit votū solēne qz nec habuit licētiā viri.vñ nō ꝓsulit redire ad mōasterīū.sic.s.e.qdam.

Ad aplicā vt fine suſpitōne.sic ē.e.cū sis.r.c.vxoratus.

Ex pte. vi duitat⁹. i. velūquod dar viduis.ar.xxvij.q.i.viduas qz. nec dic b qꝺ votū emiserit. vñ ꝓea distinguit circa fi. nec dic velū pfessionis.sz n.assumat hītū siue velū religiōis. ꝓsumit tn qꝺ voluerat.sz nō ē sufficiēs ꝓsūptio nisi vouerat se alicui religioni. vt ꝺr in fi. l.au.

o ℂ Inf nūciūs nō qꝺ mrionīū pt ꝺhi ꝓ nūcios inf abūtes.vt b vt.xxxij.q.ij.honorāt.ff ꝺ spō.suffic.r.l.vl. ff.ꝺ ri.nup.mlierē p ℂ Arra. sz arra possit apponi i ꝺcto mrionū. nō tn pēa. ℂ.de spō. l.vl. ff.de ꝺ.ob.ticia. ſ. de spō.gēma mulier.r b arra postq̄ mulier intrauit monasteriū pt repeti a viro r erigi. s.e. erpblico. ℂ.ꝺ epi. r de.teo nob.oli ñ potat.vt ibi ꝺr.

q ℂ Cōpler⁹.qre bat vtr velī suſceptio impedirz matrimoniū inf eos r ℂ Ratū ꝺiugiū. qz ptūelia creatoris non soluit ius mrionū inf fideles.sz alt labaf ire resim.qz mrionīū ratū ē inf eos.sz si ꝺuor ꝺiugū ifideliū alt ꝓuertat ad fidē.tunc ꝓtūelia creatoris soluit ius mrimonū.ſm qꝺ ꝺr.ſ.de ꝺiuor.q̄to.

s ℂ Ꝺ ēz legē.xix.q.ij.ꝺue sunt.s.ꝺ reg.sz.ſ.ꝺ ꝺiuor.gau

t ℂ Sāc tū.s.e.vxr.xxvij.q.ecce.§.itē b tūs. /demus.

v ℂ Cā.falsa.n.demōstratio vel cā legatū nō pimit. ℂ. de fal.cā.ad.le.l.ij.ff.de ꝺi.r de.falsa demonstratio. nec mēdacīū obligāt impedit obligatōez.ar.ſ.e.veniēs. ff. de pig.act.l.i.r.l.si rē alienā.nec vitiat dispēsatōez.ſ.de ꝓsan.qz circa.r ita ñ ꝓsiderat q̄ fuerit cā impulsiua. ar. repromittat.sz r vitā ꝺz mutare nisi forte sit eius etatis: vt fine suſpitōe^m incōtinētie valeat in seculo remanere.

Item lugduneñ.archiepo.

Ex pte tua ē intimatū qꝺ cū qꝺā mulier velū viduitatis^n cozā duobus abbatiꝫ assumpſisset.bñdictione solēni cum celebratōne missē ac letania sic debuit accedēte quidam nobilis ꝓpōebat se ꝓpter mulierē ipaz mediantiꝫ internūcios ꝓ ꝓba de pūti.arra^p etiam int posita de sponsasse:r infra. At illa se in illum ꝓsensisse ꝓfessa dixit qꝺ audierat eum esse lepza pcussum.r ob hoc eius fuerat abominata complexus q.r infra. Nos autem inquisitioni tue taliter respōdemus qꝺ si possit non inconsulte videri qꝺ ex quo matrimonium inf legittimas personas per verba de presenti contrahitur: illis viuentibus in nullo casu possit dissolui. vt viuēte reliquo alter ad secunda vota transmigret etiam si vnus fideliū inter quos ē ratum ꝺiugiū r fieret hereticus r nollet pmanere cum altero sine ꝺtumelia creatoris: nisi forte secus fieret ex reuelatione diuina.q̄ supera t omnem legem^a ficut a quibusdam sanctis^e legitur esse factū. Nos tn nolentes a ꝺcessoꝝ nostroꝝ vestigiis declinare qui respondere cōsulti anteq̄ matrimonium sit p carnalem copulam ꝓsummatum liceri alteri ꝺiugum reliquo inconsulto ad religionez tranſire ita qꝺ reliquus extūc legittime poterit alteri copulari hoc ipsum tibi ꝓsulimus obseruandum m articulo prenotato quamuis falsa sit causa^v per quam ad susceptionez veli predicta mulier est inducta cum fine qualibet tali causa idipsum religionis obtentu facere potuisset. ℙ Dozo licet predicta mulier videatur in veli^x susceptione religiōis habitum assumpſisse si tamē velit in domo propria remanere quasi propositum castitatis^y in seculo seruatura:nihilominus cōsummandum est matrimonium iam contractum nisi se voto^z astrinxerit ad obseruantiam regularem in quo casu compelli potest vt relicto seculo religionis propositum exequatur.

Item rudinenſi episcopo.

Constitutus in presentia.n.h.sua nobis confessione monstrauit qꝺ in acolythatus ordine constitutus quandam puellam.r. nomine in facie ecclesie duxit vxorem.quam cum carnaliter cognouisset orta discordia inter eum r amicos puelle ipsa fuit cuidam alij v. nomine copulata.r tu memoratum.h. vsq̄ ad gradum sacerdotij^a ordinasti. Cum aūt eum sua ꝓscientia remorderet sit.de iuſdiu.quēadmodū.§.vl. Ar.ꝺ.j.de vo.r vo.re.magne.in fi.nā in hmōi spūalibꝫ etiā volus aduersarij ñ vitiat ꝺctū.s.de his q̄ vi met⁹ue cā fi.c.cū dilecti.r.j.e. duū.r.c.accedēs.nec ꝓsiderat cā vel intētio ꝺhentis. ℂ.de ꝺi.ob.cau.da.si reptēdi.r.s.de regu.vidua.xxvij.di.q̄ introgasti. ℂ.

x ℂ In veli suſceptōe.sic.j. q̄ cle.vl vo.ꝓsuluit.xxxij. q.v. qō vo pari. in solus hītus nō facit mōachū.sz pfessio.e.ri.pri.porrectū. nisi ferat p annū.s.de regu.ex pte tua.vel nisi sit hītus pfessionis. q̄ dat pītēribꝫ.s. ti.pr.statuimus.r c.vidua.r.xx. q.i. quē pgenitozes. Jo.r ē b ar.q̄ suſceptio veli fit habitus non facit monachum.

y ℂ Propositū.castitatis.bñ dic propositū.qz si de castitatis votū vouerer alicui religiōi sci augusti.vel bñdicti in ꝓpria domo manēdo.bñ solēnizaret votū. xxvij.q.i. de viduis.r.c.mlieres.xx. q.i.vidua.j.q̄ der. vel.vo. insinuāte. vel dic qꝺ talis religio nō soluit sponsalia de pūti.sicut nec dissolueret. si vir fieret clericus. xxvij.q.ij.si vir. de vita hēremitica.dicūt qꝺā qꝺ soluit spōsalia de pūti. ar.xxvij.q.ij.§.ecce. Alij dicūt qꝺ nō vñ si hēremita ꝺhēret mrionū. teneret. qz pt hēre ꝓpriū.xix.q.iij.§.eꝺ Jo.sz qd si in vitare lep sus fuissz si sit spōsa de futuro soluit spōsalia ꝓpter lepzā. vñ non tenent ꝺhere.s.de iureiu.quē admodū.si essent spōsalia de pūti bñ cōpelleret ꝓsummare mrimoniū.nisi vellet intrare religionem.sicut hic innuit

z ℂ Nisi voto.i.pfessione.

Constitutus.ad gradū sacerdotij.qꝺ bñ fieri potuit.cū illa vxor sua publice fuit adulterata.vñ amisit ius qꝺ hēbat in eū.ſ. de ꝺiuor. significa de. Item si fuisset vidua vel ab alio cognita.ꝓmouen ñ stibuit.xxxiij.di.curandū.si cuius.

a¶ Cogere. sz vt q̄ talē coactio ei obesse nō dz. q̄ min⁹ repetat vir. qz in facie ecclē nupsit tolerāte eccl'a q̄d dū sal'tē appeat an fuerit mīrionū in illos. arg. j. de frig. ⁊ maleficiatis. j. de diuor. gaudem⁹. in fi. Ñ. nō excusaf̄ ppē b. immo magis puniri dz. qz talit̄ nupsit nulla sūia sēpatōnis p̄missa. vñ illa debz sēparari ab eo cui iūcta fuit p adulteriū. qz viuēte viro p̄ori alteri ñ potuit copulari. sz pdicit ius qđ habebat in illū. qz manēt coniuges et sēpati ppē adulteriū. ⁊ xxij. q. vij. c. i. ⁊. ij. ⁊ sic ob. ei exceptio fornicatiōis. j. e. c. ppi. ⁊. xxvij. q. ij. agathosa. al's si fornicata nō fuisset. posset ipm repetē vt i. c. agathosa. nisi de p̄sensu illi⁹ p mortus fuisset. vt ibi. ⁊. xxxij. q. v. q̄ vxorem.

Veniens. mānu sua. ⁊ ita iuri suo renunciauit. ar. s. de p̄sue. ex litteris.

¶ Professionez fec. qđ facē non debuit in sec'o ī manēte ea. s. e. cū sis. ⁊. c. ad aplicā. ⁊. s. e. c. i. cū esset iuuenis. secus si senex vt ibi dz.

¶ Qđ captiose hē ar. q̄ sz vol⁹ interueniat in spūalib⁹ sz cōt⁹. j. e. duob⁹. ⁊. s. de his q̄ vi metusue cā fi. cuz dilecti. vbi de b. aliud si min⁹ inducta fuisset. vt darz viro licētiā. tal'i licētia nll'a ē. xxxij. q. v. notificasti. et nō p̄iudicatū ē huic mulieri. qz ñ p̄tinuit. sz inhonestos amatores admisit. vt ex p̄ce dz. in fi. al's si p̄tinuisset nō p̄iudicasset sibi p b. qđ fec. q̄ non p̄misit trāsire ad religionē. nec etiā p̄tinētiā p̄misit cū esset iuuenis. s. e. ad aplicā. ⁊. s. e. c. i. Jo.

¶ Spōte su p̄posuit. bñ dic spōte. qz etiā si vir inuita muliere intrasset religionē. sz tal'i ingressus nll's fuerit. j. e. c. pr. si tñ postea fornicef nō p̄t ipm repetere. xxvij. q. ij. agathosa. j. de diuor. significasti. Sz pone q̄ vir nolit recipe. qz nēo cogit recipe. fic nec ꝓpellit agere. ¶. vt nēo inuitus ag. vel accu. co. l. i. ⁊ q̄libet iuri suo p̄ renūciare. s. de regu. ad aplicā. ⁊. c. statuimus. q̄d erit. dicas q̄ monaster iū eo inuito p̄t recipe ⁊ eū defendere ne p̄mittat habitum ordinis cisterciēn. assumpsit: ⁊ infra. Jdcoq̄ mādamus quatenus si res ita se habet. predictam mulierem vt a dicto. v. recedat cui p̄ad ulterium est coniuncta. nec p̄dictum monachum impetat quo minus regulare votum valeat adimplere per censuram ecclesiasticaz cogere nō omittas.

Item pictauien. si episcopo ⁊ abbati de b. arbarō. pictauiensis dyocesis.

Veniens ad presentiaz nostram. l. nobis intimauit: q̄ cum olim. intrandi monasterium p̄positum concepisset. pluribus sacerdotibus p̄sentibus apud dyocesem suam instituit. vt super hoc suum impartiretur assensum. ⁊ infra. Ipsa demum tam ipsius q̄z multorum astantium precibus flectibusq̄z deuicta caput eius altari supposuit manu sua b: qui ea p̄sente tonsoratus ibidem monasterium adiit. ⁊ finito probationis tempore p̄fessionem fecit c solemniter monachalem. illa vero in seculo remanens: inhonestos amatores admisit. ⁊ infra. ¶ Quocirca mandamus quatenus si ita est p̄dictum l. in monasterio quod intrauit perseuerare libere permittatis. licet enim in hoc videatur non modicum deliquisse q̄ copiose d asseruit. quia nisi sibi eadem mulier consentiret tam sibi q̄z toti mundo se inutilem redderet ⁊ cum p̄sbyteros exorauit ne p̄dicte mulieri exponerent. qđ eandem relinquere seculum oporteret: si forte licentiam daret viro. ex quo tamen ea dem caput viri altari sponte suppositu e. ⁊ postmodum nō continuit. super reuocatione ipsius non est aliquatenus audienda cum ipsius intentio exceptione possit commisse fornicationis elidi. maxime cum antequam fuerit fornicata ipsum non duxerit repetendum f

Item.

Accedens ad presentiam nostram. i. mulier proposuit. q̄ cum. v. vir eius eam sibi matrimonio copulasset. Volens tandem idem vir habitum assumere monachalem. postulabat humiliter ab eadem: vt tam pio proposito faueret ipsius. que propter multa verbera ⁊ alia grauamina que dictus vir inferebat eidem. se ipsam asserens dimissurum: annuit votis g eius. ¶ Cumq̄ idem in domo recuendere cisterciensis ordinis religionis habitum assumpsisset: mulier in domo monialium eū in p̄iorē statū retrahi. ff. de libe. cā. l. i. ⁊. q̄. lz. n. primo nō tenuerit votū. tñ q̄z tū ad ipm vouētē tenuit. s. e. q̄ dā intrauit. ⁊. c. placet. ⁊ q̄cito ipa fuit fornicata statim pdidit ius exigēdi. q̄ cū sit liberatus a seruitute mulieris. statim mō asterij lz plenū ius in eū. ⁊ sic exceptio q̄ ꝓpterit viro acq̄sita ē mō asterio cū res ad eū statū p̄tueit a quo potuit habere p̄cipiū. s. e. ti. pr. placet. Sz q̄d si exiret ⁊ nollet recipe. qz p̄t ei remittere. s. de iureiu. quēadmodū in fi. Credo q̄ bñ p̄t illā recipe non obstāte dictōne mō asterij. qz vouit ex toto nō tenuit. cū recepta fuerit. nec ipa etiam vouerit. arg. opt. s. e. c. pr. nisi vir p̄fessionē fecisz p̄stq̄z illa fuit fornicata. tūc nō posset eps eū de mō asterio educere. nec cū ꝓpellere vt eā recipet ppē fornicationē. Sz q̄d si vir fornicef in monasterio cui mulier dedit licētiā. nunq̄d ipum repetere p̄t. nō. xxxij. q. v. q̄ deo pari. qz pdidit omne ius qđ habuit in viro. qz ppter ꝓsequēs delictū nō renascitur seruitus amissa. de ꝓse. di. iij. q̄ne. Sz secus esset si amb essent in seculo ⁊ ppter fornicatōnē altenus amb essent diuisi. j. de diuor. er litteris. ⁊. s. de iureiur. tua. ⁊ hoc ideo. qz ius quod monasteriū habet in ipo ppter suum delictum p̄cere nō p̄t. Jo.

¶ Repetendum. potuit ergo prius eum repetere. ⁊ ita est argumentum q̄ si quis ignorans ius illud. s. q̄ si deprehenderit licentiam viro. teneatur relinquere seculum. ite p̄t eum repetere. ⁊ sic subinuenit ignoranti hoc ius naturale. Lau.

Accedens. votis. inuita ⁊ coacta. vt p̄ p̄misa verba. vñ votū vir nō tenuit. qz alter inuito altero vouere nō p̄t. s. e. q̄dam. xxvij. q. ij. agathosa. ⁊. xxij. q. v. notificasti. ⁊. c. si dicat. vbi idem casus ponitur.

¶ Processu temporis. Sed videf per spaciū sequentis temporis. ⁊ paciētiam ipius mulieris ratificasse in

ingressuz viri.ar.j.q̄ de.vlvo.insinuāte.cū vlq̄ post ingressum tāto tpe tacuerit.ꝛ patientiā adhibuerit.nec vl q̄ p̄ea audiat.imo vir dz ꝓpelli redire ad mōasteriū ar.j.de spō.ad id qō.j.de frig.ꝛ male.c.i.ꝛ.i.q.i. ꝓstat. sz ibi nō ē vē.imo cū ipa nō mutauerit seculū.nec ꝓmissa fuerit ꝓmissio.ꝛ sp adhuc intellr dissentire qō apparz ex eo q̄ cito exiuit eū repetit.ꝛ sic p̄mū ꝛ vltimuz colligit q̄ medio tpe nō ꝓsenserit. fic.xxvij.d.q.sūt culpe.ꝛ p̄cipue cū p̄sumat ex ib q̄ fit iuuenis. siue sit iuuenis siue vetula nūq̄ dz intrare sine licētia vroris. sz fuat qō dz. s.e. ad aplicā. Ex nūq̄d iste cum fuerit redditus vrori ꝓpter vt exigere debitū. dicas q̄ñ ꝓterit exigere.qz renunciauit illi iuri. qō bēbat in vroze intrādo mōasteriū. qō fuit in eo p tā te.sz eract redderetur. vt diri. s.e. q̄dā intrauit. De hac mā cō sueuit notari. xxvij. q.ij. agathosa.ꝛ xxxij. q.v. q̄ vroze.

Significauit.suspitio.Et ita vt q̄ si mulier iuuenis sit nō sufficiēs ꝓtinētia ꝓmittat ad ib vt maritus possit religionez intrare. nisi ꝛ ipa simil mutauerit vitā.s.e.ad apostolicā.ꝛ.c. cū sis. Et eo.n.q̄ dicit si suspitio de ea hīi nō pt.nō dz ꝓpelli intelligo q̄ si suspecta ē dz ꝓpelli religionē intrare.ex q̄ ꝓmisit ꝓtinētiā ei visile nō sit q̄ eā seruet si remānserit in seculo.arg.s.e.ex pte.in fi.sz nō intēderet ab initio religionē intrare.ꝛ argu.ad ib.xxxij.q.v.q̄ vroze.qz eo ipo q̄ licētiā dedit viro ꝛ ꝓmisit ꝓtinentiā.intelligitur tacite ꝓmisisse intrare religionē.cū sit iuuenis. ar. ib.s.e.remēs.versus fi.ꝛ q̄ fine ꝓditōe vouenī.sine ꝓditione soluanī.xxxij.q.vlt.c.vlt.ꝛ dns exigit oblatū. qō nō exegerat offerendū.xxvij.q.i.nuptiaꝝ.iu fi.ꝛ.xlv.di. de iudeis.ꝛ ficū teneat ad ꝓtinētiā p suā ꝓmissionem tenet ad id,sine q̄ eā seruare nō pōt.ar.s.de of.dele. ꝓtea.ꝛ.c.prudētiā.ad fi.ꝛ sic inuita ꝓpellit intrare religionē.qz fec id ꝓpter qō ꝓpellit.sic q̄nz ex offō suo ꝓpellit intrare mōasteriū.l.di.fi ille.xxvij.q.i.si ds rapuerit.Et de adul.auc.nouo iure.ꝛ auc.sz hodie.j.c.pr. Ille dicit q̄ vir sibi dz restitui ex offō iudicis.s.e.c.i.qō sat̄ pt dici.vt notat.s.eo. vroratus.

Gregorius nonus.

Audemus in domino ꝛ infra. Mulieres vero que relicto maritali thoro lapsu carnis cecidere runt ⁊ si mariti earum a te diligenter commoniti eas ad frugem melioris vite conuersas noluerint recipere propter deum in claustris cum religiosis mulieribus studeas collocare vt perpetuam penitentiam ibi agant.

Item.i. monali monasterij de plauda.

Oldum.a.c. laico mota contra te quam vxorem suaz dicebat materia questionis.r.sancte.m. in comesō.dyacono cardinali dedimus auditorem. coraz quo dictus. c. conquerendo proponens q̄ indebite recusabas eidem cuius vroz eras per consensum de presenti ꝛ carnis copulam subsecutam matrimonialiter adhērere. te sibi restitui postulauit. ad quod fuit responsum .quod ipse pro anime sue remedio pura ꝛ spontanea voluntate presentibus duobus religiosis sacerdotibꝫ ꝛ adhibitis.ꝓ testibus fide dignis omni iure quod in te habuerat renūciauit omino resignando illud in manibus alterius ex sacerdotibꝫ suprādictis qui in personam ecclesie resignationem huiusmodi recipere procurauit:ꝛ quod idem.c.se castitatem seruaturum ꝓmisit

Audem⁹. ceciderūt. ꝛ sunt cōdemnate ꝓ sniam. vel adulteriū eoꝝ pblicū ꝛ notoziuz est secuta snia. vñ viri eas recipe nō cogūt.j.de diuoz. significasti.etiā si sint emēdate. vt hic dz. Ber.

In claustris. ꝛ ita mulier de adulterio ꝓdēnata t pblice dēpensa detrudit in mōasterio ad agēdā ppetuā pniam si eā emendatā vir recipere noluerit.tñ.j bieniñ pt eā recipere si vult.si vero vir noluerit eā recipe vel si pius moriat q̄z eā recipiat tūc rōdeat ꝛ habitū mōachalē recipiat ibi perpetuo moratura.vt expl se habeat.in auc.vt nulli iudicū li.hallo.ser.§. si vo. qñ adulteriū crimen. col.ix.vñ sumpta fuit hec de.r.E.de adul.auc.sz hodie. ꝛ cuz rebus suis ne sit onerosa monasterio.vt in auc. illa sz hodie ꝓtinet. nō tñ ꝓpter hoc erit monacha nisi amplius ꝓfessum fuerit. ꝛ sic q̄nz ꝓpter culpā suā alios ꝓpellit intrare mōasteriū.l.di.fi ille. ꝛ.xvi.q.vi.de lapsis.xxvij.q.i.si ds rapuerit ꝛ idē videtur dicere decretum.xxxij.q.i.de benedicto.ꝛ.ij.q.i.in primis. versus ꝓncipium.ꝛ.xxxiij.di.fraternitatis. in fi. olim vero alia pena puniebantur adultere.quia lapidabantur cōuicte de adulterio ꝛm legem mosaycam.xxxij.q.v. hec ymago.ꝛ.E.de adult.castitati.vbi legitimis penis subiugatur,sed hec pena nō imponit cū nō agit criminaliter

Oldi.renūciauit oio.qō s.de pcu.tue. ei licitum etiā si non tenuisset vo tum er toto. quia hoc erat in ptāte ipius,s.e.q̄dā.ꝛ.c.placet.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

m ¶ Dio, sic oio hēs. ff. de rescrip. cū ȝtingat. ff. de fideiuss. l. grece. §. illud. vbi dr q fideiussor in durior̄ cām nō obligat oio.

a ¶ Obsequio se deuouit. ⁊ sic solēnizauit votū de vouēdo se religiōi illi⁹ hospital' vñ ꝓpelli dz. vt relicto seculo suū ꝓpositū exeq̄t̄ s. e. ex ꝑte. in fi.

b ¶ Calore. ira cūdie. si ꝑ esset vc̄ nō teneret votū qz incōsult⁹ calor calūnie vitio carz q. q. iij. §. notādū. ⁊ c. si q̄s irat⁹. tpe n. furorz iustū putat esse qō fac. xi. q iij. illa ꝓpositor. ⁊ ira sepe innocētes ad crimē inducit. e. cā. ⁊. e. q. ira sepe ⁊ lubricū ligue fa cile ad ꝓsequētiaz trahi nō dz. ff. ad l. iul. ma. famosi. ¶. si q̄s i ꝑa. male dix. l. vna. Ar. ȝ. xi vij. q. iij. sunt qui opes. ⁊ ꝑ vc̄ ē. nisi p⁹ calore ira cūdie ꝓsentiat. vt in. c. si q̄s irat⁹. ⁊. s. de regu. fic. in fi.

c ¶ Substātiā ve ritatē. ꝑ erat sat⁹ bona defensio. qz nihil refert narrādi diuersitas vbi ea dē dicūt. vt. j. ꝺ. fig. nihil obstat. si q̄libet loquēdi genere formata ille tutio valet. si mō p eā liq̄bit voluntatē intentio. ¶. de testa. qm̄ indignū in pn̄. ⁊ ē arg. p te stib⁹ diuerso mō narrantib⁹. dū tm̄ in substa facti nō discordēt. viij. q. i. in scripturis. de ꝓse. di. q. q̄tidie. b.

d ¶ Spes. Nō ꝺ ar. immo q̄si erꝑs sum ē q in hmōi spūalib⁹ volus aduersarij nō vitiat ꝺctū. sic. s. de his q̄ vi metusue cā fi. cū dilecti. s. e. ex ꝑte. ⁊. c. veniēs. alⁱs si volus dat cāz ꝺctui. nō tz ꝺctus. ff. de volo. ⁊ elegāter. Sz q̄re in hmōi spūalib⁹ lz volus alterius interueniat nō vitiat talis ꝺctus. qz talis volus bonus volus ē. ⁊ bonus volus nō ꝓhibet. ff. de volo. l. i. volus callidiras ad recipiēdū dr. vt in. l. p. sepe ꝑ talē volū nō recipit nec ad malū reducit. immo ꝓditōez suā facit meliorē ⁊ ideo nō vitiat ꝺctū.

e ¶ Voluntarie. ⁊ sic lz ab initio receptorie induct⁹ fuisset er q̄ p⁹ ea spōte ꝺfecē ꝓria cā turpitudinis ablata eē vt. ff. j. de despō. impu. de illis. in fi. ⁊ ¶. qō me. cā. l. ij. ff. de ꝓdi. ob tur. cau. l. si ob turpem.

f ¶ Suspitōe. vñ cōpelli dz vitā mutare. s. e. significauit. maxime cū hoc ꝓmiserit. vt pz. ꝺ.

¶ Mulier. remāsit viro trānseunte ad infideles. puta saracenos vel iudeos vel etiam hereticos.

b ¶ Iudicio ecclesie. ergo a contrario sensu videtur q si nō fuit iudicio ecclesie separata q eo inuito religionē intrare nō pōsit ⁊ ita aliud ē q̄n iudicio eccl'ie fuit separata ab illo. ⁊ aliud q̄n nō fuit separata. sed ab illo ꝓpria auctē recessit. si. j. de diuor. de illa. sed si nollet intrare religionem. compelli dz ad ip sius redire vtroq casu siue fuerit iudicio ecclesie absoluta siue nō. j. ꝺ diuor. ¶to. in fi. non obstante illa spūali fornicatōe cū iā sit emēdat⁹. ⁊ incipiat esse qō nō fuit. l. di. ferrū. sec⁹ in carnali fornicatione siue iudicio ecclesie sit separata siue publice sit fornicata nō tenet illam recipere nisi velit q̄ius emendatam. s. e. gaudemus. ⁊ ꝺ separatio fit tūc q̄ ad mutuā seruitutē. qz vinculū mrimonij non dissoluit in hoc casu. cuz alter fidelium trā sit ad infidelitatē vt in. c. ꝑ. ¶to. Sz q̄ est rō q̄re in fornicatōne carnali nō ꝓpellit marit⁹ recipere vxorē etiam emendatā. sz in spūali cōpellit. Dic potest esse ratio si maritus cognosceret vxorē post carnalē fornicatoez. postea ꝓmoueri nō pōt mortua ꝓpter defectū sacramēti. ⁊ sic iudicij ei fieret. xxxiij. di. si laici. ⁊. c. si cuius vxor. sed hoc non contingit in fornicatione spirituali. quia per penitentiam purgata est. Item alia est rō in fornicatōe carnali anima ⁊ corpus polluitur. sed in spirituali tm̄ anima. ⁊ in carnali fornicatōe non tm̄ fit in anima quod displiceat marito. sed etiam in corpe quod non fit in spūali ⁊ vir magis scandalizatur. ex eo quod fit in corpore. ⁊ magis offendit̄ ex eo quod fit in anima. ⁊ ita cā maioris scandali illati viro fit vt post carnalem fornicationem non compellat̄. sed post spiritualem fornicationē compellitur nisi ad religionem transire voluerit. vt hic dicitur.

uit. maxime cū hoc ꝓmiserit. vt pz. ꝺ.

¶ Mulier. remāsit viro trānseunte ad infideles. puta saracenos vel iudeos vel etiam hereticos.

b ¶ Iudicio ecclesie. ergo a contrario sensu videtur q si nō fuit iudicio ecclesie separata q eo inuito religionē intrare nō pōsit ⁊ ita aliud ē q̄n iudicio eccl'ie fuit separata ab illo. ⁊ aliud q̄n nō fuit separata. sed ab illo ꝓpria auctē recessit. si. j. de diuor. de illa. sed si nollet intrare religionem. compelli dz ad ip sius redire vtroq casu siue fuerit iudicio ecclesie absoluta siue nō. j. ꝺ diuor. ¶to. in fi. non obstante illa spūali fornicatōe cū iā sit emēdat⁹. ⁊ incipiat esse qō nō fuit. l. di. ferrū. sec⁹ in carnali fornicatione siue iudicio ecclesie sit separata siue publice sit fornicata nō tenet illam recipere nisi velit q̄ius emendatam. s. e. gaudemus. ⁊ ꝺ separatio fit tūc q̄ ad mutuā seruitutē. qz vinculū mrimonij non dissoluit in hoc casu. cuz alter fidelium trā sit ad infidelitatē vt in. c. ꝑ. ¶to. Sz q̄ est rō q̄re in fornicatōne carnali nō ꝓpellit marit⁹ recipere vxorē etiam emendatā. sz in spūali cōpellit. Dic potest esse ratio si maritus cognosceret vxorē post carnalē fornicatoez. postea ꝓmoueri nō pōt mortua ꝓpter defectū sacramēti. ⁊ sic iudicij ei fieret. xxxiij. di. si laici. ⁊. c. si cuius vxor. sed hoc non contingit in fornicatione spirituali. quia per penitentiam purgata est. Item alia est rō in fornicatōe carnali anima ⁊ corpus polluitur. sed in spirituali tm̄ anima. ⁊ in carnali fornicatōe non tm̄ fit in anima quod displiceat marito. sed etiam in corpe quod non fit in spūali ⁊ vir magis scandalizatur. ex eo quod fit in corpore. ⁊ magis offendit̄ ex eo quod fit in anima. ⁊ ita cā maioris scandali illati viro fit vt post carnalem fornicationem non compellat̄. sed post spiritualem fornicationē compellitur nisi ad religionem transire voluerit. vt hic dicitur.

econtra q̄ aſt tabellio in tertia persona instrumentum cōficiat vel in prima dummodo non mutetur substantia veritatis⁶ nihil interesse videtur. Insuper quamuis aliquādo spes⁰ memorato. c. data fuisset per quam ad hoc se ꝓpositum inductum: eo tamē tempore quo talia facta fuerunt pure simpliciter ac voluntarie⁶ ꝓ amore dei ⁊ remedio anime sue id solummodo ad votum ⁊ ad alia supradicta noscitur processisse. ꝓpter qō a consortio secularium hominum vellet discedere. vitamq mutare cum se illius etatis esse ꝓponat vt sine suspitione⁶ incontinentie non valeat in seculo remanere. Nos itaq habito. f. v. consilio te ab impetitione dicti. c. sententialiter duximus absoluendum perpetuum illi super hoc silentium imponentes.

Item

¶ Mulier que in fide remansit⁸. potest nolente viro qui ab infidelitate reuertitur. ꝓpter quam ab eo fuerat iudicio eccl'ie⁰ separata: ad religionē libere conuolare.

De conuersione infidelium. ¶ Celestinus tertius.

Laudabile.tributariēfis ꝺcilij. qō hēs. xxxi.q. i.si ꝙs viuēte.qz eas nō pñt hꝺre.si in mortē ipoꝝ aliq̄d machinate fuerūt.vt hic dic.idē ē si fidē ꝺederūt.vt.e.cā.r.q.c.relatū.j. ꝺe eo q̄ ꝺux.in ma.c.i. ꝗl si ꝺe facto ꝺcit.vt.j.e.sup B.r.c. cū hꝺret. ita tñ q̄ post fidē data cognouit eāde uroꝛē. uroze sua viuēte.alꝫ sola si res data nō impe ꝺit mrimo.j. ō eo q̄ ꝺux.in ma.quā pol.per adul.c.vlt. ¶ Tali lucro.fit rij. ꝺi. q̄ ait. xxxiij.q.v. si dicat.si. i.q.i.nō ē putāda j. ꝺe vsu.sup eo ꝺe ro.xxij.q.ij. ne ꝙs arbitret.

¶ Et xp̄iani.filꝫ pugnantes p̄ patria r fide ob quā patriā p̄ filiuz r filius in p̄ez in surgere ꝺz.ff.ꝺe re. r sumpt.fu.mini me.r marit⁹ in uxoꝛ.xxviij.q.i. uxoꝛ.in fi.xvij.q.vl. legi ꝟomastreñ.

¶ Procurauerint.ex eo q̄ B ꝺicit.r.xxxi.q.i.si ꝙs viuēte.r.j. ꝺe eo q̄ ꝺux.in matr.c.vl. Ad hoc vt mrimoniū impediat duo exigunt. s. affect⁹ cū ope subsecuto. r ē fi.ff.ꝺe ꝺdi.r ꝺe mō.l.ij. in fi. B.n. tūc puniunt cum ꝺcoꝛditer ad B p̄cedūt.xv.q.vi.c.i. in fi.r.c.fi ꝙs irat⁹ Qñz punit opus sine affectu. q̄ ad legē p̄motōis.xv q.i.fi ꝙs nō irat⁹. Qñz affectus sine ope.vt.i.q.i. q̄ stu ꝺet.s. ꝺe big.nup. ibi tñ interuenit opus non cū effectu. Quid g̃ si ratū habuerit eos interfectos esse idem videret. qz in maleficijs ratihabitio retrotrahit r mandato ꝙpar.ff.ꝺe vi r vi ar.l.i.§.fz r si cū ꝙs. ℈ credo arg.j. ꝺe spon.cū apud.cū edicto ꝺe mrimonio ℈hꝺendo sit ꝓhibitoriū. vt ibi.

Exlris.p̄ducēdus. Justa fuit cā petitōis r honesta. r ita sumit B ar. q̄ cā petitōis sp̄ inserēda ē in ip̄a petitōe. al's repellit. s. ꝺe libel.ob.c.ij. r.iij. vbi ꝺe B ꝺz nō q̄ p̄ p̄t petere filiū in ptāte sua ꝺstitutū q̄ mꝺicto ꝺcit ꝺe libēris exhibēdis ℈ mrem r ℈ quēlibet ꝺtinētē. mr tñ qñz hꝺz exceptōez ℈ maritū. puta si ē minoꝛ triennio. cū apud eā tūc ꝺeleat educari. vel etiā si iudicatū eēt in ℈triū. ff. ꝺe li. exhi. l.i.§. si ꝙo. r in alio cāu hꝺz exceptōz obneq̄tiā p̄sꝟ sine ꝺiminutōe patrie ptāt apꝺ eā filiꝰ moꝛef. ff. e. ꝺeinde. §. etiā si marie. Circa B ꝺistingue. aut filiꝰ a nullo ꝺtineꝛ. aut ab aliq̄. si ab aliq̄ r tūc volens. aut inuit⁹. p̄ casu petere possum per ostīm iudicij. ff. ꝺe li le. exhi. l.iij. §. B ār si ab aliq̄ volēs ꝺtineꝛ. pōt peti rei vē. adiecta cā ō iure q̄ritū cognitōe p̄toria. ff. ō rei vē. l.i.§.i. q̄ ius p̄pe romanoꝝ ē. ist. ꝺe pat. po. §.i. In tertio casu locū hꝺz iꝺterdictū ꝺe libe. exhi. l.i.i. Añ. r. ff. ꝺe rei vē. l.i.§.i. Nō q̄ filiꝰ ꝺitōez p̄sꝟ mris ꝺuersi ad fi ꝺē seq̄ ꝺz. xxviij. q. i. iudei. r in B casu filiꝰ infans nō ꝺ li capax seq̄ melioꝛ ꝺitōez. al's si ꝺli capax eēt nō ꝺeleret baptisari nisi spōte. xxij. q. v. ad fidē. xlv. ꝺ. ō iudeis. q̄ñz tñ seq̄tur ꝺeteioꝛē ꝺditionē. s. mris si seruat sit. xxxij. q. iij. c. vlt.

¶ Legittia ꝺiunctio. mrionij ꝺz legittia ꝺiunctio maris r feie indiuidua vite ꝺsuetu dinē retinēt. xxvij q.ij.§.i. nsti. ō pa. po. i p̄nc. r B ē rō q̄ cōsueuit assignari a ꝺc. q̄reꝟ mꝰ ꝺicat mrimoniū q̄ꝫ p̄rimoniū illa cōiūctio.

¶ Ptāte. p̄. n. ꝺz hꝺre filiū i ptāte r nō mr. isti. ꝺe pa. po. §. vl. r. ¶. ꝺe adop. mulierē. vñ filiꝰ p̄ris familiā seq̄t r ñ mris. insti. ꝺe leg. ag. tu. §.i. vñ ista ꝟba fuerit sūpta. r expō familiā. i. agnatōz. hꝺz al's B nom̄ familia mr̄as hꝺz figūres. ff. ꝺe ꝟ. sig. p̄nūciatio. §. familie. r fac ad B. isti. ꝺe pa. po. i fi. r. ¶. ꝺe ꝟ. sig. l. vl. ñ. n. ꝺenoiat filiꝰ a cogrōe mris hꝺz p̄ris. ar. ff. ad municip. l.i. q. ¶ Insidiēt. Nō q̄ mortuo pre pupillus educari nō ꝺeleret apud illas psonas q̄ ipsius pudicitie p̄nt insidiari. ff. vbi pu. edu. ꝺe. vel mo. l. vl. p̄toꝛ. n. ꝺecernere ꝺz vt si ne ulla suspitōe alaꝫ ptus etiā ℈ volūtatē p̄ris. ff. e. l. i. r estimabit ex affectu singuloꝝ ꝙs magꝫ ad succession ē r spē successiōis sit poꝛ. ¶. e. l. ij. ꝺe ꝓtō educatō pupilli nl li magꝫ ꝓmittēda ē q̄ꝫ mri nisi victrici ei ꝺucat. ¶. e. l. i

tum ꝺefunctoꝝ matrimonium inter huiusmodi personas licite potest contrahi. r taliter copulati viuoꝝtium ne queunt postulare.

Gregorius nonus argentinen̄si episcopo.

Ex litteris tuis accepimus q̄ quidam ꝺe iudayce cecitatis erroꝛe ad christum ꝟrum lumen adductus uroꝛe sua in iudayco relicta in iudicio postulauit instanter vt eoꝝ filius quadriennis assignaretur ei dem ad fidem catholicam: quam ipse susceperat perducendus[n]. ¶ Ad quod illa respondit q̄ cum puer adhuc infans existat: ꝓpter quod magis materno indiget solatio quā paterno. sibiq̄ ante partum onoꝛosum ꝺoloꝛosus in partu post partum laboꝛiosus fuisse noscatur. ac ex hoc legittima coniunctio⁹ maris r femine magis matrimonium q̄ꝫ patrimonium nun̄cupetur. dictus puer apud eā ꝺebet conuenientius remanere: r infra. ¶ Cum autem filius in patris potestate[p] consistat. cuius sequitur familiam r non matris. r in etate tali quis non ꝺebet apud eas remanere psonas ꝺe quibus possit esse suspitio q̄ saluti ꝟel vite insidietur[q] illius

Si vo viuo pre eo ē apud quē educet fili⁹ facto diuor tio olim cstiabat pro qñ apō prez. z qñ apō mi ez alaſ C. de dnioz. l. vna. hodie distinguē vt si pr cām diuorty pstitit tūc ali dz apud mrez. si vo mr cām pstitit diuor ty. tūc ali dz apud prem. C. e. auc. si pr. g̃ h ali dz apud prem. qz mr pstat cām diuorty. j. de diuor. gaudem⁹ z c. ēto. q̄ non seq̄t maritus z uersum ad fidē quē seq̄ dz xvj. q. ij. vna q̄. z qz insidiaret vite ipi⁹. vt hic dz. z p iura p̄dicta.

a ¶ Post trienniū. fili⁹ minoz trien nio apud mrez dz ali. maioz trienio apō prez. C. d pa. po. nec filiū. arg. C de infan. ergo. l. ij. z. j. e. c. vno.

b ¶ Ad infidelita tis errorē. Hac de cā etiā si eet minor trienio vel pr vellz eum pducere ad fi dē cū sit in ei⁹ ptā te pri debuit assig nari in fauorez fi dei xpiane. cū alʒ si esset maioz z p clamet se velle fie ri xpianū debeat d manib⁹ illoz eri pi. ar. j. de iudeis. sicut iudei.

c ¶ Ex pe grina tiōis. (supple ōsiui) sti. arbitrio. ar. de pene ꝛmutatōe. lx xxij. di. pbr. xxj. q iij. innocēs. d pe. di. i. medicina. xxj xvi. q. i. de raptoz ibus. xli. di. nō cogāt. j. de maledi. c. ij. xxj. q. ij. fratnitas. ar. ō. xvi. q. i. decime. z. c. de dei. xxxj. q. vl. c. vl. Sol. ꝛmutatio pene adhibēda ēqñz hac ꝛsideratōe p̄habita. vt illud qd̄ vice ꝛmutatōis pstat. in tm vel āplius sit de acceptū. filr hic in fi. z. j. e. scripture. z est arg. q epi pñt dispensare in voto. C.

d ¶ Cāz ꝛmutatōis. cā sp ꝛsiderari dz q̄re fiat ꝛmuta tio. ar. j. e. magne. in fi. z. c. qd̄ sup his.

e ¶ Recōpēsatio. in oi voto siue ꝛsistat in faciēdo siue in nō faciēdo. siue sit solēne siue sit simpler. p̄t hr̄e locū ꝛpēsatio. dūmō añ votū litere voluntat. d dic ꝓpē articulos fidei q̄s vnusq̄sq; vouit in baptismo. qz illd añ baptismū ē necitat. sz in voto ꝛtinētie sec⁹ ē cuiꝰeq̄ wi nū vel maius inueniri nō p̄t. ar. xxxij. q. vl. c. vl. Et castitas sola ē q̄ potēs ē vo aias p̄itare. in auc. de leno. §. sā cimus. col. iij. z q̄ suaderi p̄t impari nō pōt. xxxij. q. i. integritas. j. de sta. mo. cū ad mōasteriū.

Venies. in puerili. intellige q erat voli capar. a lioqn ꝛpēsatio q̄ seq̄t nō erat imponēda. vl fo

z puer post trienniū[a] apud patrē nō suspectuz ali debeat z morari. mater q̄ pueri si eū remanere ꝓtingeret apud eā posset illum adducere ad infi delitatis errorem[b]: in fauo rem maxime fidei christiane: respondemus patri eundem puerum assignandum.

De voto z voti redemptōne

A Lexā. tertius cronen. epo.

Peregrinati onis votis: an elemosynis re dimi possent. vel pro necessi tate in aliū cō mutari. Respondemus q̄ ab eius qui presidet pendet arbi trio[c] vt consideret diligenti us qualitatem persone z cau sam commutationis[d] scilicet an ex infirmitate seu affluen tia diuitiarum an alia causa probabili peregrinatio an re compensatio[e] melior fuerit: z eo magis accepta z secun dum hoc debet exinde dispen sare. Item nouicen. epo.

Enietis ad nos. r. sua narratione accepim⁹: q̄ in puerili[f] etate cō stitutus hierosolymaz dispo suit[g] p̄ficisci. cuidam quoq; sitā in maiori etate ratū habuit. vñ tenebaſ illd adim plere. alʒ nō. ar. xx. q. i. illud. z. s. de regu. significatū. z. c. ficut. C.

g ¶ Disposuit. p̄cedēdo ad actū exterioz. vt pz ex lr̄a seq. vū moralit peccasset nisi ꝓpleuisset votū si ꝓmuta tio nō fuisset secu ta. ar. xvij. q. i. qui vna.

h ¶ Socij fideles pz nūq̄d papa po tuit illuz absolue re ab obligatiōe q̄ socio tenebaſ. vñ p̄. arg. ar. q. iij. per pncipalē. C. d qua dz. pscrip. bñ a ze none. C. de pci. im p̄. of. q̄tiēs. nec c rit dicēdus voti rāsgressoz. j. e. nō est. ala.

i ¶ Facilitate. ar. q̄ votū ex facilita te emissum obli gat. si. xvij. q. iij. sunt q̄ opes. ar. ō. s. de regu. ad nraz xvij. q. iij. vnusq̄sq; p̄. z. xxvj. q. i. nup tiaz. sz b vt di cū est postea ratū ha buit factus ma ioz.

k ¶ Sufficiāt. nā possibilitas sp sub audit. s. de iureiu. q̄relā. z. c. breui. ar gu. iij. di. erat añt z. ff. de sta. li. l. cum hr̄edes. §. sthchus z. xlvij. dist. q̄ ad noz. sic impossibi le p̄ceptū nō obli gat. ff. q̄ sen. fi. ap. re. l. paulus.

qui sepulchrum dominicum proposuerat visitare: fidem dedit z suam recepit ab eo q̄ sibi inuicem in via socij fide les[h] existerent. z infra. Nos autem ipsum a voto quod in etate tenera facilitate[i] poti⁹ q̄z ex arbitrio discretionis p̄ misit absoluimus. ita tamen q̄ idem votum elemosynis redimat z iuxta consiliū no strum toto vite sue tempore vni pauperum christi dum mō ad hoc sue facultates suffi ciant[k] debeat puidere. Item magistro. a. de mandefoz.

Litera p̄ tua p̄. z infra: Cum ex quadaz mina ti ōe nimio fuisses moz tis pauore perterritus hec ver ba p̄tulisti. non diu hic moza boz ꝓponens in animo[l] q̄ religionis habitum esses aliquā do suscepturus. z infra. Tibi igitur respondemus q̄ si pl⁹ non est in voto p̄cessum trās gressoz iudicari non poteris: si non impleas quod diristi[m]

Item Scripture. z infra. Re fracti voti aliquaten⁹ non habetur. qui tem pozale obsequiū[n] in ppetuā

Litera p̄. ꝓponens in animo. non tamen ani mo obligandi. nec firmiter hoc ꝓponendo seu eligendo. tunc mortaliter peccasset. si non im pleuisset ꝓpositum. xvij. q. i. qui vna. z. §. i. z. s. e. c. p̄i. vbi dicit disposuit proficisci. z ideo dicit. j. si plus non est in voto processum. quia non dicit hoc animo se obligandi. vnde non fuit mendacium. xxij. q. ij. q̄ ait. z ne mo se obligat nisi qui animum habet obligandi. ff. de actio. z obliga. l. obligationum. argumentum. ff. si cer. pe. si ego.

m ¶ Quod diristi. Arg. ō. xxij. q. v. iuramenti. Item argu. q̄ ex nudo pacto non oritr actio. licet sit arg. ō. xij q. ij. quicunq; suffragio. z. q. v. q̄ Io. z. xxvij. q. i. hoc vo. in fi. Iau.

Scripture. tempozale obsequium. Non enim ē illi necessaria certa delicti satisfactio. cuius to tum vite tempus obedientie impedit sui ꝓdi toris. de pe. di. i. §. his auctoribus. sic non frangit ꝓpo situm qui illud in melius cōmutat. ō. de iureiu. quenit. z

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ita ē ar.q̄ intrāti mōasteriū nō ē impōnēda pnia.p pcō
aū ꝓmisso.hic.n.remittit astulpho pnia pblica.h mōa
sterū voluerit ingredi.xxij.q.ij.admonere.⁊ b ppt cō
tinuatōez pnie exercitū.in q̄ sp debēt esse mōachi.ar.
xvi.q.i.nos aūt.si vo postq̄ mōasteriū ingressi fuerint
relinquūt bn̄ sub
q̄cūq̄ pnie ⁊ disci
pline abbatis fm
regulā illi⁹ loci.ꝫ.
de regu.c.vl.⁊ j.de
sen.ex.cū illo ꝛ.

Non est de
auc.se.ap.
ar g.q̄ pa
pa pōt dispensare
in voto.⁊ ēpi etiā
ꝫ.eo.c.i.ꝫ cū vota
ex necessitate fint
soluēda.xvij.q.i.c
i.⁊ de iurenāh nō
vī q̄ ibi habeat lo
cū dispensatio.q̄
dictū ē.vouete ⁊
reddite vo vota
vra.j.e.magne.⁊
c.pr.vñ in his vo
tis nō dispēsat.ſz
declarat.cuz.n.q̄s
vouet pegrinari.
subintelligit si cō
modefieri pōt.vt
ꝫ.de iureiur.q̄to.
vbi de b.⁊ de voto
⁊ iuramēto dic vt
ibi.sic nec frangit
votū q̄ illō in me
lius cōmutat.s.c.
pr.⁊ de b dictū est
s.e.c.i.

b Adimplere.si
iusta cā subest.s.e.
c.i.alꝫ nō ē secur⁹
q̄ ad deū auz q̄ pa
pa dispensat.nisi
subsit cā dispēsan
di.sic nec dz absol
uī⁹ q̄ cāz exōica
tōis suppримit. ꝫ.
de of.oz.ex pte.⁊ j.
de sen.ex.cū cā.ha
bebit tn̄ exceptōez
q̄ ad eccliaz ille cū
q̄ sine cā dispēsa
tū ē.ar.ff.de fur. in
ter oēs. §. pe. q̄ ad
deū sibi allegatio
nō valebit.vbi iu
dicabit eo teste q̄
iudice.ir.q.ij.ali
oz hoim.⁊.xi.q.iij.
audi.

c Regnū ipm.
sic ḡ papa ꝑfert vtilitatē ꝑpuatā cōi vtilitati ꝺ id qđ ha
bes.s.de postu.c.ij.⁊.vij.q.i.scias.⁊.viij.q.i.in scripturis
⁊.s.de reg.ix nō sunt ꝺria.qz hic nō ꝑfert.ſz differt.⁊ qđ
differt ñ aufert.xxij.q.ij.ā alla.de pe.d.vij.nec

Licet.lex arbitriū.vñ dic aug⁹.q̄ nō cepit deli
nere.q̄ egressa ē ꝓseueret.xxvij.q.i.nuptiar.⁊

ea sunt in nr̄is officijs gratiora q̄ cū liceret ea nob ñ itti
pēdere.cā tñ dilectōis impēdim⁹.xxviij.q.i.iā nūc.
c Resilire.in aliud tñ ꝓmutari de auctē supioris.
⁊ iusta de cā.vt.s.e.c.i.⁊.ij.⁊ j.e.c.magne.
f Cōmiserit fidei tue exequēdū.ar.q̄ aliq̄a pōt ieiu
nare ꝓ alio⁹ votū
alter⁹ adiplere.qz
mort⁹ soluit vo
tū suū p supstitez
arg.xij.q.ij.aie de
functoꝝ.⁊.xxvi.q.
vi.si aliq̄s fuerit.
g Occasiōe.q̄lt
cūq̄.s. min⁹ idōea.
q̄ in gñali verbo
subintell⁹r.ar.s.de
ele.cāz q̄.⁊.s.de of.
dele.er pte.ij. ff.de
ri.nup.q̄ q̄.⁊ ō iu
reiu.veniens.⁊.c.
q̄ntauallis.
h Si dict⁹ rex
frāc⁹ pius ducz ꝺ
quē dux ipe ꝓuer
terat actē bellatoꝝ
quam ꝺ inimicos
crucis dirigere si
mulauit.
i Priuādū. dic
hic Inno. q̄ q̄ñ
adiplet volūtatē
defuncti sit ei aufe
renda tota hereditas.⁊ idē dicit ca
nō.xi.q.i.filiester
⁊ b ꝓcordat legi ā
tiq̄.C.de fideicō.l.
vlt.in fi.au c.tñ ilꝫ
lu d obsetuat in ex
neo hērede.ſz lz fili
us instituꝰ hēres
nō adimpleat vo
lūtatē defuncti.nō
iō totū pdit ſz re
seruant ei legitia.
C.de fideicō. auc.
b āpli⁹.⁊ sat pt di
ci.q̄ lex in b casu
pūdicz cāoni rōe
cōtrar.l'b aurit pe
nā legz ob fauorē
tre scē.l'meli⁹ dic.
q̄ id qđ dic lex de
legitia reliquēda
ñ pt hꝫe locū i hꝫi
dignitanbz cū di
uidi ñ possit.qz re
gnū vnicū dz ee.⁊
si ꝓigeret q̄ tale
diminueret cito ꝺ
strueret.ſz alie hē
reditates bn̄ diui
dunt inter hēredes.ſz hic vnus tm̄ dz esse hēres.⁊ ideo dic
q̄ totū regnū devoluet ad aliū fratrē.

Magne devotōis.noluisti.sine ꝺ filio.⁊ bn̄ qm̄
nēo iuramētū suū vel votū dz int̄pretari.s.de
elec.venerabilē.⁊.j.e.et multa.nisi certus es
set q̄ nō esset obligatus.ar.j.de sen.ex.in q̄stioni.C.

tis exsolues ꝓpositum iter
arripias ⁊ humiliter ꝓsequa
ris ne si onus tibi a patre in
iunctum ⁊ a te sponte susce
tum occasione qualibet⁸ de
tractaueris.paterna te red
das successione indignum:⁊
hereditatis emolumento pri
ueris cuius recusaueris ꝺsone
ra supportare: sciturus extūc
anathematis te vinculo sub
iacere ⁊ iure quod tibi si dic
tus rex⁹ sine prole decederet
in regno vngarie competebat
ordine⁹ genture priuandum
⁊ regnum ipsum ad minoreꝫ
fratrem tuum appellatōe p⁹
posita devoluendum.

Item trecensi episcopo.

Magne deuotionis.⁊
infra.Cum trecen
sis ecclesia contra li
bertatem ecclesiasti cam gra
uaretur nec per alium q̄ per
campanie comitem in vltra
marinis partibus constitutū
eidem ecclesie crederes posse
de facili subueniri ad ipsum p
posuisti accedere. ac in signū
peregrinationis ⁊ deuotionis
terre orientalis crucem domi
nicam assumpsisti.⁊ infra.
Quāuis autem audita mor
te ipsius intentionem tuam
conspiceres iam frustratam
voluisti tamen sine consilio⁸
apostolice sedis ad propria
remeare.sed ingressus verbuz
intentionis tue propositum
ac statum trecensis ecclesie
nobis humiliter expressisti:⁊
infra. Et quidem tria
precipue duximus in hoc ne

l ¶ Liceat.b tria sp̃ ꝓsiderãda sunt.ar.xi.q.i.alib.t.iiij di.xeniꝫ.in fi.

a ¶ Hãe nõ.b incipit ondere q votũ suũ pficere teneat

b ¶ Vt vires.nõ ob. q cã voti cessat. ci ẽt si siñ cã vo uissz.mhilomin⁹ teneret.s.de ꝓuer.ꝓiu.ex pte.facil⁹.n

dispẽsare pt cessã tecã.vt dic in fiñ. cã.n. ñ ipedit nisi exp̃mat. ¶.de ꝓdi. ob cãm da.si repe tẽdi.misi a iur sub intelligat.ff.de iu. do.stipulatoz. io.

c ¶ Prophetica.s. dauid.

d ¶ Primũ.s.vo nete.

e ¶ Scõm.s.red dite.

f ¶ Hz nec vecẽs. vid ebat.vt veni res ꝺ votũ.

g ¶ Petro aposta tãdo.si.j. de apost. q̃dã. nã apostata de retro stãs.xxvi q.vij. ñ obfuer.t iij.q.iiij.brũs. t de pe.di. ij. pennata.

h ¶ Agit.a plac. iur illõ ꝓponit ozi bis regz ad exem plum.xi.q.iij.pci pue.nã plati sunt tãq̃ signuz posi ti ad sagittã.vñ ife rioꝛes vitã eoꝝ re spiciũt.j.de accu.q liter t qñ.

i ¶ Dexetat.b al legabat q ñ teat pficere votũ.

k ¶ Forsitã. ñ ve bueras. marie ad loca remota.ar.v ij.q.i.pñtiũ.t.ff.de of.pñi.illõ obfuã dũ.vij.q.i.fiq̃s in dero.t de ꝓfe.di.v nõ oz.necist̃ fo rsitã ẽ dubitatiuũ. sic.xxxiij.q.ij.ad monere.s.de pcu. tue fraternitat. Jo.

l ¶ Peregrinari. de ꝓfe.di.v.nõ oz.

m ¶ Astrictus.qz sic̃ deric⁹ sine lnia epi sui non dz ab eccl'a alesse l' rece dere ab eadẽ.vij.q i.pñtiũ. t.s. de re nũ.admonet.sic epꝰ sine lnia papę s.de trãsla.int coꝛ poralia

n ¶ Cñ igit.b ici pit oñdẽ q votũ negocio attẽdẽda q̃d liceat fz eqtatẽ.q̃d deceat fm honestat tẽ t quid expediat fm vtilita tẽ. Hãe nõ videbat circa vo tũ licitũ vt venires cum vox clamet ꝓpheticam vouete t reddite dño deo vro vt pmũ ad ꝓfilũ scõm ad impiũ re ferat.fz nec decẽs videbat cũ fit scriptũ in euãgelio nemo mittẽs manũ ad aratrũ t re spiciẽs retro aptus ẽ regno dei tc. Preterea nõ videbat ex pedire cũ ex absolutione tua scãdalũ posset laycoꝝ mẽtib gliari dicentiũ. vbi ẽ dos cleri coꝝ.t fr exẽplo credẽtiũ se ad voti obseruantiã nõ teneri. Qd.n.agit a prelatis facile trahit a subditis in exẽplum iuxta qd dns inqt ad moysen in leuitico. si sacerdos q ẽ vn ctus peccauerit faciet delinq re pplm xp etatis vite senes cẽtis defectus atq canicies q vir labores t dolores suos tol lerare pñt m ꝓriũ allegabant t eccle tre cẽ. suspiria cui vin culo pastoralis soli citudinis es ligatus sine c' assensu vo tũ pegrinatõis emittere foꝛ sitã nõ debueras t infra. Ipsum etiã votũ qd ex sui foꝛ ma sanctũ t honestũ erat ex p sona vouẽtis minus licitum videbat. Cũ.n. iuxta cãonica instituta clericus absq̃ sui li centia epi pegrinari nõ debe at t epꝰ nõ minus immo po tius se.ap. sit astrictus vi deri merito poterat q absq̃ gliali vel spãli licẽtia votum pegrinatõis q̃ te tãdiu abñ tares emittere nõ deberes. t infra. Cũ igit in lege veteri inq̃ nõ minus p̃ceptũ dñi ob ligabat q̃ votũ hodie obliget in ecclesia ꝓmogenita q̃ dño mãdabant offerri. q̃dam dño redderẽtur vt primogẽita le uitaꝝ q̃dã redimerẽtur vt ali arũ tribuũ. q̃dã ꝓmutarẽtur in aliud sic primogenitũ asi ni q̃ ꝓ oue ꝓmutabatur. ex b attendentes q votũ ꝓmutari possit in opus aliud pietatis nõ curãtes q os loquẽtiũ mi q̃ loq̃tur dũ tũ nõ recedam a tramite vitatis: de illo auẽta tessecuri qui cũ audisset a dis cipulis nõne scis qz pharisei audito b vbo scãdalizati sunt rndit. finite illos ceci sunt t duces cecoꝝ. tibi ꝓ te t famu lis tuis li cẽtiã ꝓcedimus vo tũ pegrinatõnis taliter ꝓmu tare. vt expẽsas q̃s fueras in cũdo morãdo t redeũdo fa cturus alicui religioso ꝓmit tas in necessarios vsus terre illius sine diminutiõe q̃libet trãsferẽdas: t infra. Lawrem etiã: lawrdo recõpẽses sollici tus instãdo vigilijs deuotius vacãs oꝛõnib. t in ieiunijs fortius te exercẽs. Ad hãc ãt indulgẽtiã tibi faciẽdam spã liter nos inducit. q cũ p liber tate trecẽ. eccle pdictũ comi tẽ assequẽdã pcipue votum pegrinatõis emiseris co sub lato ꝺ medio. qz cessauẽ cãe facilius cessare potuit t effect

Item can. archiepiscopo

Quod super his. t infra

Quesiuisti de his q̃ ꝓ succursu terre sancte si gno crucis assumpto ꝓpter in firmitatẽ vel pauptatem vel aliã iustã cãz votũ nõ pñt vti liter adimplere. cũ fine distin ctione recepis in mandatis. vt eos qui signũ crucis assum ptũ abiecerũt ad resumptõz ipius t executõz voti ꝓpellas Nos ãt inquisitõi. t. t. r. q de biles t inopes magis illuc in defectum q̃z ad profectum ac cedunt: cum isti pugnare non possint t illi mendica re cogantur: nisi forte sint nobiles et magnates. q qui foꝛ te secum in suis expensis ip sos bellatoꝛes adducant. vel commutari possit.

o ¶ Cõmutari possit. cũ igit mãdatũ dñi t votũ pari passu ãbulẽt. vt hic dic. t mãdatũ dñi pt adimpleri p aliud eq̃pollẽs. vt. xxij. q. iij. innocẽs. g t votũ. sic argu

p ¶ Simile illos. vt. xi. q. iij. int ꝛbba. mẽtar b Inno.

q ¶ Redeũdo. fa ctur⁹. hec tria tpa ꝓsiderant cuz a lu q̃s ꝓdẽnat aliq̃n expẽsis facti in p sequẽda appellõe s. de ap. rep̃hẽsibi lis. ¶. q̃ ac.ñ pos. q̃ crimẽ. fi. s. de ꝓces. pẽn. qz diuersita tem. in fi.

r ¶ Sine diminu tõe. ꝑter illã dimi nutoz q̃ fiet in pe cunia trãsferẽda. qz ille q̃ cã pꝛeta bat suis expẽsis ñ militabit. s. de p scrip. cũ ex officij. t. xij. q. ij. charita tẽ. vel intellige q ꝺ pecunia mitti dz per aliquẽ religio sum q̃ alꝰ esset il luciturus. vin.

s ¶ Cessauẽ. cãe. arg. q cessantecã cessat punitiũ. j. de ꝛb. sig. abbate. i fi. t. xvi. q. i. gñaliter. t xxv. q. ij. ꝯ. vl. t in sti. de auc. tu. t cur. ꝯ. fi. t. ¶. de testa. l. vlt. t. s. de veri. sug gestũ. Jo. t. s. de renũ. pꝰ trãslatoz. vbi de ꝺ. t. s. de iu reiurã. t si xps. in fi. Ber.

Quod sup his. cũ isti s. debiles.

v ¶ Et illi. s. inop pes.

x ¶ Qui tpalẽ. eã dem distinctoz fac lex in iudice. vt si nõ pt interesse epe tpalẽ impotentiã expectãdus ẽ. t si habeat ppetuũ im pedimentũ remo uẽdus ẽ. ff. de vac. mu. l. vl. t. ff. de iu di. si lõgius. ar. ad idẽ. s. de rescripti. scisciratus. Joã.

y ¶ Dilatio. expe ctãdi. n. sũt q̃sq cã impedimẽti cessa uerit. fi. j. ꝺ sen. er. de cetero. t. c. quã

uis.in fi. Idē ē si p̄ fortuitos cās impediret nihil ominus cū p̄t adimplere teneat.ff.de ✠.ob.int stipulantē.§. sacrā.nisi certa res esset p̄missa nō in gñe.C.si cer.pe.in cendium.Jo.

a Recōpēsato labore ieiunijs ꝛ orōibꝫ.vt.s.c.p̄ri.circa fi.Lau.vel vīq̄ tm̄ mittere teneā tur p̄ ēpto nollēt sustinere labrem hūc.sz vir pōt estimari.p̄ma expōsitio melior ē.

a Cū p̄mos.s.q̄ p̄ succursu tre scē votū emiserūt

b Circa scōos. s.q̄bꝫ p̄ satisdatōe suoꝝ criminuꝫ laboꝝ pegrinatōis ē inūctus.

c Vouētum.s. spōte ꝛ nō p̄ penitētiā inūctā.

d Quānis. fit abilis. Dic formatur scōa q̄stio sequētis capli.§.ñ. q̄sumsti.

e Potēs tm̄.vī nō sulæst cā cur deat imutare.alꝫ q̄ inūxit vel q̄libet maior eo eā posset immutare iure cōmuni.sz immutatione hmōi penitētie vī hic reservare sibi.ꝛ illis q̄bus spāliter a se.ap.imungit.ꝛ est spāle.j.eo.c.p̄ri. Vin.

f De mulieribꝫ nō vouētibꝫ.scz.

g Viros suos. ꝛ hic formauit archiēps tertiā q̄stionez.j.c.p̄ri.§.q aūt.

h Sequant.q̄ dr vroꝝ licētia vouerūt.vel ex cā cōcedit papa q̄ viri p̄nt vouere se ituros in subsidium terre sancte inuitis vroribꝫ.j.c.pr.✠. in tanta q̄z.

i Cetere ✠o.s. vouētes.

Ex multa. erpssam. ā.c.pr.

l Ad q̄les.s.viros religiosos.de q̄bꝫ fiebat mētio in.c.p̄ri.q̄ sup.sz illa clara remota fu artifices ꝛ agricole q̄ de labori bus suis sibi possint acquirere necaria ꝛ terre subsidia ministrare q̄uis nō multi talū ꝓpter brevitatē possessionum ꝛ paucitatē inhabitantiū ibi sint oportuni. Unde credim⁹ distinguēdum inter illos qui tpalem^x ꝛ eos qui ꝓpetuā imp pedimēti cāz credūtur hre q̄ patris ē indulgēda dilatio^y iecundis autem est redemptio iniungēda ac rerum facultate pensata q̄s p̄nt aut q̄s facturi essent expensas p̄sonaꝝ.p̄ terea cōpensato labore^z in subfidiū terre sancte trāsmittāt exequētes p̄ alios qđ p̄ se nequnt adimplere. Rursus inter illos qui p̄ defensione terre sācte votū pegrinatōis emittūt.ꝛ eos quib⁹ p̄ satisfactōne suoꝝ criminū iter pegrinatōnis imūgit credim⁹ distinguēdū.q̄ circa p̄mos ^a plus terre sācte succurrūt ꝛ circa scōos^b plus laboꝝ itineris ꝑm intentionē vouētis vel penitentis dz attēdi. Uñ si q̄s h̄ mō vouētum^c ē inutilis ad puguandum q̄uis habilis^d sit ad eūdū melius ē redimere votuz q̄z expēsas ꝓsumere qđ ꝛ de penitēte qui ꝓpter debilitatē nō p̄t iter imūcte pegrinationis implere: sane valet intelligi nō aūt ḋ illo qui q̄uis sit impotēs ad bellādū potēs tm̄^e est ad eundū.ꝛ infra. De mulieribus^f aūt h̄ credim⁹ obstuandū vt q̄ remanere ꝛ noluerint viros suos ^g sequant^h cetere vo^i nisi forte sint diuites q̄ seuz in suis expēsis possint ducere bellatores votū redimāt qđ vouerint. Item eidē.

Ex multa tue solicitudis puidētia: ꝛ infra. Et cōsulatōe quā ad inq̄siti onē tuā sup negocio crucesignatoꝝ olim edidim⁹ viā iuenisti ad alias q̄ones.ꝛ vtꝝ qđ it q̄posita erat sub illo.j.añ.§.illū de mulieribꝫ.

m Incūbit.ecce hic vnū mirabile.ꝛ ē ius cōe vt dispenset in voto cū debilibꝫ ꝛ hmōi.ar.s.e.c.i.ꝛ tm̄ eius executio nō p̄mittit alicui.nisi cui papa spāliter ꝓmittit. qđ tm̄ restringēdū ē circa votū hmōi.s.p̄ succursu terre sce emissum.q̄ cū h papa sibi dispēsatōz h̄uerit.i alijs votis epis dispēsatōez idulgz.ar.s.e c.i.j.ḋ sen.ex.nup

n Religiosi.religiosi dicūt ñ solū mō achi ꝛ regulares. sz ꝛ clici. vt.i. q.i.null's.ꝛ etiā laya dicūt religiosi xpi.di.siq̄ vidua

o Religiōe.i.q. i. vilissimus. viq. q.i.q̄lis erit.

p Ad neutros. ar.gñal'r dictū nl'li ē dictū.s.de of. deleg.ex pte. ī. ar. C.de pig.l.ī. Jo.

q Cū ꝓsilq. idē dixit lex in aduocati.q̄ nō min⁹ pudēt gñi hūano q̄s si patriā armis defenderēt.C.ḋ ad. diuer.iudi.l.aduocati.ꝛ lex dic q̄ oīb⁹ eq̄ postliminiū ē nō solū his q̄ pugnare p̄nt. sz oīb⁹ q̄ ei⁹ nāe sunt vt ꝓsilio vel auxilio l' alijs mōis vsui ee p̄nt.vt.ff.de cap.ꝛ postli.re.l. p⁹liminiū.§. vlt.ꝛ ꝓsilio pollet.cui vim nā negauit.ꝛ ē si.ff.ḋ vac.mu.l.ī. §.qm

r Su ita.ꝛ.§.se. p⁹. ponit.ā.c.pr.i fi.ꝛ ḃ stati sequit.

s Viri. p̄ter vroꝝ.spāliss⁹ cassus ē iste.q̄ vir p̄t emittere votū p̄ter licētiā vroris ꝫ illa iura.xxxiij.q v.q̄ deo.ꝛ.xxvij.q ij. si tu abstines.ꝛ p ḃ vī q̄ aliq̄ votū sit maius voto ꝓtinētie.nā ꝓpter ꝓtinētiā ēt ad tp̄s ñ liceret ḃ fieri.vt xxxiij.q.v.c.i. sz in voto abstinētie se ē vī dū tm̄ p̄ tale votū neutri fiat p̄ iudiciū. xxxiij.q. v.noluit itaq̄.

a Inhabiles ad pugnādū. Clici vo pugnare nō de
bent. arma. n. clicoꝝ sunt lachryme. xxi. q. vij. clici q̄
in q̄cūq; .r.c. q̄cūq; .r.c. ꝓuenioꝝ. ꝫ nō mīᵘ pugnet q̄ co
silio pugnat. vt dictū ē in notula. idē dic lex.

b Obseqo. reputati. qꝛ ex debito officij eos seq̄ tene
ret. j. de sen. ex. inc
alia.

c In pnīa. iniūctus. vī. g̃ q; ꝛmu
tatio voti nō pos
sit fieri in his pe
nitētijs imponen
dis. ar. ꝯ. lxxxij. d.
plbē. si fornicatōꝛ

Per tuas. duos. si ꝟ
ñ apposu
isset nihilominus
tenebat suscipere
hītū regl'arē. r de
beret ad ꝟ cōpelli
cū ad ꝟ voto solē
ni se astrinxerit. s̄
de ꝛuer. ꝛiu. ex pte
in fi. s. ō reg. pꝛe
ctū. ꝫ q̄d si plat⁹ r
frēs predicti loci
nollēt ipm postea
recipe. tūc ñ dice
ret trāsgressoꝛ vo
ti si p eū nō sterit.
j. tps. si. j. ō spō. sic
ꝫ ipi pñt pelli vt
eū recipiāt ex q̄ p
miserūt illū recipe
re. qꝛ q̄ rōe ille cō
pellit ad votū red
dēdū p ver. p. pꝛ
rectū. cadē rōne r
illi ex q̄ votū suuꝫ
emittit r recipitur
ab abbate. ar. s. de
reg. c. vl. nisi aliud
rōnabile obsistat.

e Reddas altis
simo vota. sic. s. e
magne. cū ꝟ sit p
ceptum. vt ibi. qꝛ
dñs exigit oblatā
q̄ nō exigeret of
ferendū. xxvij. q. i.
nuptiaꝝ. in fi.

f Eligēdū. r sic
pꝛ q̄ cānonicus re
gularis p̄t eligi ad
regimē eccle secla
ris. qꝛ ꝟ gebē. eccla secularis ē. alꝫ q̄re diceret reddevo
ta tua. r de iure cōi er q̄ dic durerit eligēdū. r ad idē fac
j. ti. pr. q; rei timoꝛē. vbi de ꝟ. Tñ ibi ꝯ p̄t sumi ar. q; nō
de iure cōi vbi dic sic ānuēdū durim⁹ postulatōi rc. sed
tñ alīō vī ꝟ. qꝛ eccla geb. cathedralē. r sunt ibi mōachi
regl'ares. r de iure cōi p̄nt eligi i eōs. xvij. q. i. c. i. r sic ñ
ꝓbat p hāc rec. q; de iure cōi eligi p̄nt. ad īferioꝛes dig
nitates curā alaꝝ hītes. r iste mōach⁹ fieri ñ potat erñ
te epo nisi refigēret epatui. cū gelen. eccla secularis esset

Postulastis. vicesimā. quā soluere tenebāt oēs
tā clici seculares q̄ regl'ares ad subsidiū terre
sctē. sm q; fuerat ꝓstitutū in ꝯcil'. gñali. in rec.
pegrinatōis ꝓpositū vouere
libere valēt. r qō nouerit libe
re adimplere. vt aūt ꝓsentiāt
sunt attētius ꝓmonende. De
clicis vo dubitauimus rñdēdum
q; cū clericatus offīm eos red
dat inhabiles ad pugnāduz[a]
nisi vel cōsilio strēnui vel offō
p̄dicatōis instructi aut mag
natū sint obseqo reputati[b].
aut vsq; adeo diuites fuerit
r potētes. vt in expensis suis
alios secū duocere valeāt bella
toꝛes magꝝ ab eis expedit re
demptōez accipe q̄ ad votuz
illos cogere. ꝓsequendū. si ne
cessitas exigit vel vtilitas per
suadet. Hec aūt de vouētib⁹
dicimus nō de his quib⁹ la
boꝛ pegrinatōis in penitētia ē
iniūctus[c]

Item
Per tuas nob lras inti
mastis te in granopoli
tana eccl'ia suscipiendi
habitū regularē votū solēnit
emisisse. r postea ꝓmisisse in
manib⁹ plati eiusdē eccl'ie te
infra duos[d] mēses postq̄ ab
ap.se. reddes votū qō emisi
sti impletuꝝ. Cunq; termino
ipo ttāsacto nō curasses qō
voueras adimplere. tandem
existens voti transgressoꝛ vo
catus fuisti ad regimen eccle
sie gebenensis. r infra. Nos
igitur. t. di. consulimus vt si
tuam sanare desideras con
scientiam regimen resignes
ecclesie memoꝛate ac reddas
altissimo vota[e] tua. Quod si
ille ad liberādā. q̄ nō est in hac cōpilatōe. ꝫ q̄ erāt cruce
signati. vel q̄ etiā vellēt insigniri nō tenebant ad ꝟ. im
mo sibi poterāt retinere. vt hic dicit.

h Enoꝛmiter. r ita nō vult papa ꝓpē succursum ter
re sancte eccl'ias istas enoꝛmit aggrauare in absentia
istoꝝ. in q̄ casu cess
sat pulsū. s. de de
ci. suggestū. r. j. de
ꝛ. sig. q̄d p noua
le. r si nō p̄t alteri
subueniri q̄n alē
ledat. ꝯmodius ē
neutrū iuuare q̄z
alterū ledere. xiij.
q. v. dēniq; xxij. q.
ij. pmū. ff. de ꝛdit.
inde. nā hec natu
ra. Item nota q; ꝟ
nō pferē publica
vtilitas p̄uate. ar
gu. ad ꝟ. s. e. nō ē.
Et ē ar. ꝯ id. vij. q.
i. scias. r. s. de po
stulati. c. ij. vbi de
hoc.

i Verū. s. p̄dī
catōis. qꝛ ꝫ ꝓpter
officiū suuꝫ inha
biles sunt ad pug
nandū. p̄nt tñ in
alīs se vtilit hre.
ō. e. ex multa.

k Exemplo. vi
ne vite. s. qꝛ verū
r exēplo dicimur
p̄dicare. xliij. dist.
sit rector.

l Conscie vre.
ecce q; relinquīta
lic⁹ ꝓprie ꝓsecūtie
sue. sic. s. c. pr. r. xx
xiij. q. iij. vir. cum
ꝓpria. s. de renun.
nisi cū p̄dē. in fi. r
xxxij. di. habuisse
r. iij. dis. dēniq; r
xv. q. vij. c. i. r. s. ō
iureu. mulieri. qꝛ
de nemine p̄sumē
dū ē q; sit immer
mor sue salutis. i.
q. vj. sancimus.

m Procurato
ribus. Nō ar. q; pla
tus q̄n se abnītat
ab ecclesia iusta ō
causa r de licentia superioꝛis dimittere velit procura
toꝛem in loco sui qui procuret vtilitatem ecclesie. Jo
annes.

n Tenemini. Sed quare dicit tenemini cū alter istoꝝ
nondum fecerit votum. sed dicat tm̄ desiderat in
signiri. Sed dic q; iste licet votum adhuc non emiserit
iam in animo suo plene deliberauerat. r ꝓpositum suuꝫ
in hoc firmarat. vnde sine peccato contra
uenire non poterat. xvij. q. i. qui vona.
sic. s. e. c. ij. alꝫ nō diceret transgressoꝛ.

De statu monachoꝝ r ca
nonicoꝝ regularium.

Gregoꝛius nonus archie
piscopo Neapol.

Theodosius
t infra. Ali
cui mōaste
rio nec tu
nec p̄sbīi tui
p̄ter diligētiā disciplie [o] aliq̄d

Theodo
siꝰ. s. e. litterarum
sius. disciplineꝰ. intellige cum mona

chi ꝑ̄m ñ hñt.q3 tūc sola disciplīa dñt vti.xvi.q.i.cum ꝓ vtilitate.nisi sit hōnestū futurū ꝛ vtilē ex ꝓstōe vel cōsuetudine.xvij.q.ij.futurū.ꝛ.i.q.ij.q̄situ.si em̄ haberēt ꝑ̄m tūc mōasteria subsunt epo rōe ꝑ̄ quo ad legē di ocelanā.ar.xvij.q.ij.eleutherius.ꝛ hoc dēm est.s.ꝛ of.

or.dilectus filius

a Inferatī.nisi

b sonū qō cānones iubēt.xvij.q.ij.b tm̄ cū sit luoco

b Accesserit.in vita.qm̄ si in mor te cā sepulture ali q̄d relinquat in ēps dz̄ dēre canōi cam portiōez.s.ꝛ sepultī.ꝛ his.ei.c. cum sup.ꝛ.s.ꝛ te sta.requisti.i.nisi cō suetudo repugnz.

Mona chi. p. c.o.j.d simo.qm̄ simoniaca

d Peculiū ni si ꝑ iniuncta admi ttratōe vt.j.sequi tur.

e Parochialis ꝛ sic pz q̄ mōachi singuli in pochia libz eccīs ecī dē lent.ꝛ illud q̄dem ius cōe est qō hic ōz er dispensatōe tm̄ vī q̄ monachꝰ ꝑt ꝑfici in pochia li eccia.xvi.q.i. in pochia.cū ꝑ vtilitate. doctos.ca. si monachus.si quis monachꝰ.in collegiata ꝓ eccia vē q̄ ꝛ iure cōi possint eligi.j.e.q̄ dei timore.ꝛ ar.s.tit̄. ꝑ.ꝑ tuas.t.

f De soli.vij.q i.illō.lxxxi.dist.in omnib.

g Ad sacros ordines.ꝛ insuper ō monasterio erpel lat ꝑ̄m q̄ tradit̄.j. ꝛ simo.qm̄ simōi aca.vel dz̄ sibi pe cunia restitui ꝛ in tret aliud monasterium.co.ti.veniens.

molestie iferatis[a]:aut si q̄d illic ꝑ diuersoꝝ ꝛuotōne accesserit[b] vobis vendicare estimetis cū mōachis ibi fuētibz dēat ꝑficere q̄cq̄d a fidelibz tal̄ offerri contingit

ex conci.laterañ.

Monachi ñ p̄cō[c] accipiant̄ i monasterio nec peculiū[d] p̄mittant̄ hīe nec singli p villas et oppida p q̄scūq; pochiales[e] ponant̄ eccias:sz in maiori cōuētu aut cū aliq̄bz fribz maneāt nec soli int̄ seculares homies spūaliū hostiū ꝓflictum expectēt.salomone dicēte.ꝛ solus q̄ cum ceciderit ñ est qui subleuet eum.Si q̄s aūt exactus ꝑ sua redēptiōe aliq̄d ꝛ dederit ad sacros ordines[g] nō ascēdat Is vero qui eum recipit offici suspensione mulctet̄.Qui vero peculiuz habuerit nisi ab abbate fuerit ei ꝑ iniūcta administratōe p̄missum[h] a cōione remoueat̄ altaris.et q̄ in extremis cum peculio inuēt̄ fuerit ꝛ digne non penituerit nec oblatō ꝑ eo fiat.nec inter frēs accipiat sepulturā[i] q̄ō ēt ꝛ vniuersis religiosis p̄cipimus obseruari.abbas aut̄ q̄ diligenter ista non cauerit:officiū sui iacturam se nouerit incursuꝝ. Priorat̄s quoq; seu obedientie precio donatōe nulli tradantur[k] alioquin dātes ꝛ accipientes a ministerio fiāt ecciastico alieni. Priores aūt cum in eccīs quetualibz ꝑ ele

h De administratōe p̄missum.als ꝓpriū hēre ñ ꝑt.xij.q.i nō dicat̄.xxvij.q.i.mōachi.xviij.q.i.c.i.ꝛ.j.e.cū ad mōasteriū. Ar.ō.xxvij.q.i.ꝛ videtis. Illud planū est q̄ mōachus ꝓpriū hēre ñ ꝑt.imo ꝛ si sub ea ꝓditōe fieret monachus vt hēat ꝓpriū ꝓditō frāgit̄ ꝛ remanebit mōachus ar.j.ꝛ ꝓdi.appo.q̄cūq;.vbi tz mīmoniū ꝛ ꝓditō frāgit̄ ar.ad hoc.ff.si vsufr.pe.l.i.§.i.ff.ꝛ vsu ꝛ ha.sz nec.ꝛ.l.ō mīm.sub ꝓdi.repīt ndēda.ar.ō māifestū.j.ꝛ ꝓdi.appo. c.vl.vbi ōz.q̄ si ꝓditō q̄ fit ō sūbam mīmoniū apponat̄

in mīmonio mīmoniū nūl̄m est.sz hec ꝓditio ꝛ ꝓpriū retinēdo est ō sūbam mōachat̄ vt vī.q3 dñs papa in eo dispensare non ꝑt.sic nec in ꝓtinētia.j.e.cum ad mōasteriū.in fi.ꝛ est ar.ad b.xxij.q.ij.soler In hac opi.fuit hugo.ꝛ idem credo q̄ ñ sit mōachꝰ.q3 ꝓpriet̄ abdicatō ꝛ ꝓtinētia cassitat̄ sunt ꝛ sūba mōachatus sic in mīmōio carnali.ar.ō.s.ꝛ quersi.cōiuga.dudum

i Sepulturaz, sic.j.e.ci ad mōasteriū.ꝛ.c.sup q̄dā ꝛ hoc idē locū hēt in q̄nolibet quē cōstat ꝛcessisse i mōtali pcō.lxxvij. di.nec apud.xij q.ij.ꝓ oleūt ibz.et xxij.q.v.placuit.

k Bulli tradā tur.vt fiat ibi cu stos.vel ꝓcuratoz ibi cōstituat̄.i.q.i si epūs.et.q.ij.sa luatoz

l Nō mutent̄. hoc int elī ꝛ ille q̄ instituuntur ꝓpter uo ꝓ canonicam electiōz capī ꝛ cō firmatōem supiotis.isti fine certa cā remouen ñ debent.q3 fine culpa nēo ꝓuari dz̄ iuē suo.lvi.di.sa t̄ ꝓuersuz.ꝛ.xvi.q.vl. inuētū.ꝛ.s.ō inō. c.i.alī ꝓiozes q̄ ꝓ electōz cānonicaz n creant̄ ad voluntatem abbatū suoꝝ remouent̄.j.e.cuz ad monasteriū.§. rales.ꝛ hmōi fgularibz ñ cōfirmantur priorat̄us.s.ō cōfir.p̄recta.ꝛ.

m Pilapidatores.ꝓpter ꝗ bñ remouēt̄.iij.q.ij. q̄a ea q̄.ꝛ.j.ꝛ simo.sz hēli.ꝛ.c.ꝓ tuas.et s.ꝛ of.q̄ le.venēabilis.ꝛ hic si plurēs ꝛ ꝓpter incontinentiā remouetur abbas.ꝛ viij.q.ij.si q̄s abbas

n Ecclēsias.obliti.q̄ eā sciuerūt

o Ecclias.quas p̄nt hēre nigri monachi

p Altaria.i.q.iij.q̄situ.vbi ecclie vulgari vōbulo altaria nūcupant̄.sz hic restringit ad vtimas ꝓpter ✠ bum ecclesias

q Hominia.vasall̄ feudū ab eisdē tenētibz.

r Justiciarias.i.officia indictū seculariū q̄ iusticiarij i aliq̄bz locis appellant̄

ectōem capl̄oꝝ suoꝝ canōice fuerint instituti nisi ꝓ māifesta ꝛ rōnabili cā ñ mutent̄[l] videlz si fuerint dilapidatores[m] si i continent̄ vixerint aut tl̄e aliquid egerint.ꝓ quo amouendi merito videant̄.aut si ēt ꝓ necessitate maioris officij de ꝓsilio fratꝝ fuerūt trāsferēdi.

Alex.iij.abbatibz ꝛ cōuentibus cisterci.ordis

Ecolētes qual̄ ꝛ c sā cta ꝓlātatō.ꝛ infra. Dolētes dicim̄ q̄ si ñ ab oibz neq; in oibz.a plerisq; tm̄ ꝛ in plibz ab illa sancta instōe dicitur declinatum: in tantuz vt aliqui ex vobis patrie īstōnis oblitiⁿ ō ordinis vestri regulam illas ecclesias[o] et altaria[p] possident fidelitates et hominia[q] suscipiūt iusticiarias[r] ꝛ tributarias[s] tenent.ꝛ infra. Ideoq; precibus et monitis exhortamur:quatenus dom̄ ille que a prima sui origine in ipso ordine sunt fundate. cōstitutis terminis[s] sint̄ contente.ꝛ infra. Si em̄ relictis originalibus ordinis īstitutis ad cōia volueritis alioꝝ mōasteriorum iura diuertere: oportebit vos cōi iure censeri[t]. quia dignum est vt qui similez cū aliis vitam suscipiunt:similē sentiant in legibus disciplinā Ceterum domus ille que de aliis instōnibz ad vtm ordiez se transtulerint:vestris omnino se;satagant vsibus conformare.ꝛ relict̄ possessiōibz l̄ ēt

s Tributarias.i.officia colligẽtiũ tributa.q̃ eñ ꝺ ſeruiũt vꝺ thlo ſe ꝓlicare ñ ꝺñt.xxi.q.iij.c.i.r.q.

t Cõſtitut termis. qz q̃lz eẽ ꝓtẽr termis luz.xiij.q.i.c i.r.s.ꝺe ſepul.c.i.

v Cẽſeri.qz ꝓ ꝺ primo ſuo ĩnũciãe videt exq̃ abutũt eo.xl.q.iij.priuile/ giũ.fi.s.ꝺ vi.r hꝺ. cle.c.vl.r.s. ꝺe cle. ꝓiug.ex pte.qz ꝺu plici iure cẽſeri ñ ꝺñt.xij.q.q. cogui m⁹.in fi.r.s.ꝺ de ci.cum in tua

a Del ꝓmuta/ tis.ꝺaꝺ vill' pro a gris.qz villas hꝫ e non ꝺñt vt.s.ꝺr

b Coaptent.r ita id qꝺ aggrega/ tur alq̃ iphi⁹ nãm imitari ꝺẽt.xvi.q i.r tꝫis q̃litas.r.c ſe.r.s.ne ſe.va.c.i vbi no.ꝺe hac vñ/

oñe

Ꝺ ꝓ q̃ꝺã ꝓtiũ qꝺ ꝓ cũ thlo ñ ꝺigna tur ꝺñs fieri ꝓs ca licz eoꝝ.xij.q.i.cle tic⁹.r.c.nolo

d Sepulta.ꝓ eo q̃ in mortli pec cato mortu⁹ ẽ. ſic s.e. monachi. §.q̃ ꝺo.r.j.e.c.ij.ꝓ thlo/ bus ei ſcã nõ ozat eccia.xij.q.ij. ꝓo olentibꝫ.r.xxij.q v.placuit ter.

e Ozio ſcan ꝺalo.ꝓ q̃ virando mꝛta fiũt r omit/ tũtur. vũm ꝺ fine pctõ mortli poſſit fieri vel omitti.j. ꝺe no.o.nũ. cuz ex imũcto

f Ꝓoꝛci.ſi oſ/ ſa illu⁹ pñt diſcẽni ab aliꝭ.s.ꝺ ſepl. ſacris

g In ſiblꝫ. ſic s.ꝺe reſcrip.inr ce terae.r ita ꝺe ſiblꝫ ad ſil'a proce

m Nões.xvi.q.i.voctos i pochia.r.lv.diſt. peiſcis

v Regim i pbros.vtr mõachi ꝺ iure cõi vel ex diſpen/ latõe poſſint ad regimẽ alias aſſumi.ꝺubitari ꝓſueuit.ꝺi cũt q̃ꝺã q ꝺie pñt ꝺe iure cõi.olim tm ex diſpẽſatõne.lv. ꝺi.peiſcis.Alij ꝺicũt q nec ꝺie pñt niſi ex diſpẽſatõne

cũ laſa.ꝓci.ſ phi/ beat.s.e.c.ij. Sed pñ ꝺicit q olim mõa chi ñ poterãt pfici eccliã niſi ex nccl/ tate vt.lv.ꝺi.ꝓlat ſꝺie pñt ẽt vtili/ tate ſuaꝺẽte ſz re/ gulares vt ꝺicẽ hic licite pñt eligi ad regimẽ eccliar vtili/ tatis cã r ꝺe iure cõi vt vr.ar.s.r.p ri.ꝓ tuas.ſz i ſ eſt ꝺra iter mõachos r canõicos regula res.q mõach⁹ te/ neãt ꝫcẽre locios ſe cũ ſui ordis.s.e.r. c.ij.r.j.ꝺ capi.mo. c.ꝓe.r vl.ſz regula res ad ſ ñ tenent niſi ꝓmoꝺ poſſint vt hic ꝺr.ſz ſra ſe/ quẽs ꝓnũ mnnt vbi ꝺicẽ fic ãnuen ꝺũ rc.ad ſtum⁹ ẽ ꝺicẽꝺũ. Preterea ꝺr hic circa primꝫ. q pleban⁹ iſte ꝓ miſſiõz feceãt lo/ lũmõ ꝺe ſua ꝓuer ſiõe.nec pfeſſiõez feẽ nec hĩtũ religi oms aſſũpſit.r ita ñ fuerit cãonic⁹ re gularis.nec ãpli⁹ in voto fuit ꝓceſ ſum qõ ꝓs ꝓ hanc lrãz Quare g ꝓpa ñ mãdat q votuz ſuum ꝺño reddat ne ꝺicat voti trãſ greſſor.ꝓt qõ ſig/ nat ꝺr iũ.e.ti.ꝓr. ꝓ tuas.vbi ꝺicꝭ pa pa q reſignet ſgi/ mẽ eccie gelẽñ.et reddat ꝺño vota ſua.r poſtea ſi elec tus fuerit potent

ſſe q iã ꝺci ꝓchiãi a nobꝭ ra tũ hẽri ſupplicit poſtularũt: ꝓ ſertim cũ ꝺ inia prioris ſci vic toris noſcaris hacten⁹ id feciſ ſe.Lz ãt in lateñ.cõci.ꝺe mõa/ chis caueat ne ſingli ꝓ villas r oppida ꝓ qualcũq̃ pochia/ les ponant eccias rc.qz tamẽ iſtud ꝺe cãonicis regularibus ſpãliter ñ cauet.q̃ r ſi a ſcõzuz monachoꝝ ꝓſortio ñ putẽtur ſeũcti: regule tñ inſeruiũt la/ pitoꝛi⁹ r per antiquos canões[m] etiam monachi poſſunt ad ec/ cleſiarum pochialiuz regimẽ in pbros[n] ordinari.exquo ꝺe/ bent predicatõis officium qꝺ petulegiatum[o] eſt exercere ſic annuendum duximus poſtu/ laſtis: vt exercens plebani of ficium ſi cõmode fieri poterit vnum canonicum regularem tecum habeas ad cautelaz. c⁹ in his q̃ ꝺei ſunt r regularis[p] obſeruãtie tã ꝓſortõ q̃ ſolatio pfruaris

ꝺẽ abbati r conuentui ſublaceñ.

Cum ad mõaſteriũ ſub lacẽ.r ſtra. Firmit inhi buim⁹.ne q̃s ꝺecetero mõachoꝝ lineis cãiſeis vteret r ſtra. Prohibẽ⁹ q̃z ꝺiſtricte i vtute obeõe ſub obteſtatõne ꝺmi iudicij ne q̃s mõachoꝝ p/ petũ[q] aliquo mõ poſſideat.ſz ſi quis aliquid hẽat ꝓpter totuz incõtinẽti reſignet[r] Si vo p⁹ exc ꝓpietatẽ aliquã fuit õpe lxenſus habere: regulari mo.

gulare.nec ãpli⁹ in voto fuit ꝓceſ ſum qõ ꝓs ꝓ hanc lrãz Quare g ꝓpa ñ mãdat q votuz ſuum ꝺño reddat ne ꝺicat voti trãſ greſſor.ꝓt qõ ſig/ nat ꝺr iũ.e.ti.ꝓr. ꝓ tuas.vbi ꝺicꝭ pa pa q reſignet ſgi/ mẽ eccie gelẽñ.et reddat ꝺño vota ſua.r poſtea ſi elec tus fuerit potent

Quendũ eſt.ff.ꝺe legi.ñ pñt.b.

Quod ꝺei tiozẽ ꝓmiſſionẽ.et q̃ obligat⁹ fuit ad obſeruãtiã regulare ſuãdã ſz ñ fecerit ꝓfeſſiõez vñ poſſet ꝓpelli ex ſua ꝓmiſſiõe ſi nollet.s.ꝺe regul.por/ rectũ.r.s.ti.ꝓr.ꝓ tuas

i Miſtrares ibidẽ.alr ei ſi poterat ibi miſtrare niſi ꝺ lnia epi cũ iã renũciaſſet offõ plebanie q̃ſtũ in ſe fuit.s ꝺe renũ.q̃in ꝺubꝫ.tñ itelligo q renũciatõ tenuit.

k Laterañ.ꝓci.s.e.monachi

l Lariori.alꝭ eq̃pant mõachi r cãonici regulares in mult.xx.q.iij.pñs clic⁹.r.j.ne cle.vel mo.ſup ſpecula.et s.ꝺe poſtul.ex pte

maius ꝓmũ ñ fcã aliq̃ ꝓfessione. ⁊ ex hac ꝓmissiõe dꝛ vt uere regl'r tãq̃ ꝓfessus vt dic̃ in ñ. q̃dã tñ dicũt q̃ fecerat ꝓfessionẽ ſz ex lra ß ñ colligit. ſz in illa vc. ꝓ tuas. ñ pte bat dispensatõ vt ibi remaneret tãq̃ mõachꝰ sed pte bat ꝓsiliũ q̃d ei faciẽdũ eẽt sup̃ voto qõ fecerat. papa tñ vet sibi de iure q̃ reddat dño vota sua. ⁊ sic ñ ꝺicẽ hu ic. ⁊ si idẽ fuiſz pe titum idẽ fuisset rñsum. b.

o ¶ Priuilegiatũ in ß est priuilegia tũ offm̃ p̃dicandi q̃ nẽo dꝛ p̃dicare nisi ei sit ꝓmissuꝫ ab ep̃o loci vel ab ap. se. j. de hereti. ex cõicam⁹. §. q̃a ꝺo. ⁊ illi q̃ p electõnez ad hoc eligunt.

p ¶ Et regl'aris. ſz nunq̃d tenet⁹ reꝰ gulã obſuare ꝓpt̃ illã ꝓmissionẽ dico q̃ sic. vt dixi. s. e. c. in pri. ⁊ ita pꝛ. q̃ p solã ꝓmissionẽ obligat⁹ qs ad obſuantiaꝫ r'larẽ

Quum ꝓpri um. sic. s. e. c. ñ. e. c. sup quodam

r ¶ Resignet⁹. s. e. monachi

s ¶ Expellat⁹. vel p̃ mitti in artius mõasteriũ ne va geat⁹ vt sic permteat ⁊ restituat illõ. ar. xvi. q. vi. de lap̃. ⁊ xxvq. q. i. si qs ra puerit

t ¶ In morte. sꝛcus si i vita. qꝛ tũc ꝺꝛ ꝓuerti i vtilita tem eccie. s. de of. ordi. q̃to. ⁊. xviij. q. ij. abbates

v ¶ In sterquli nio. sic. s. e. monachi. ⁊. c. sup q̃dam qꝛ i mõt'i pctõ de cessit vt ibi ꝺꝛ. ar. ꝺ. xviij. q. vi. q̃cũq̃ ſz illud intell'r de penitẽte. ſz ad tro rẽ alioꝛ ñ ozat ꝓ eo eccia sic cõtigit de his q̃ moriũt'r i torn eam⁹ t̃. j. ꝺ torne. c. i. ⁊. j. ꝺ rap. c. ij.

x ¶ Carne vescat⁹. de ꝺse. di. v. carnem

y ¶ Indulgẽtia. sic g̃ abbas p̃t dispensare i r'la mona chali q̃tũ ad esuz carniũ. vt hic ar. de ꝺse. dis. v. carnem. Itẽ in cella spãli ꝓstituẽda. xx. q. vi. mõachũ. Item dis pensat i ordie. j. ꝺ eo q̃ fur. oꝛ. re. cũ. h. Itẽ dispẽsat cum eo q̃ excõicat⁹ ordies suscipit. j. de sen. er. tũ illoꝛ. ioãnes

z ¶ Delicat⁹. ar. ad ß. xij. di ñ cogant⁹. ff. ad. l. fla. de plag. ꝓ. de mõasterio expellat⁹ nec ꝛ cipiat⁹ vlteri⁹ nisi pẽiteat ſm mõasticã disciplinã. q̃ꝺ si ꝓ pietas apud quẽq̃ iuẽta tue rit in morte⁹ ipa cũ eo i signũ ꝓditõis extra mõasterium in sterq̃linio⁹ subterret⁹ ſm q̃ be atus gre. narrat in dia. se fecis se. vñ si q̃q̃ alicui fuit spãliꝫ destinatũ ñ ꝓsumat illꝺ acci pere. ſz abbati l' prioꝛi l' cellera rio assignet⁹. In ozatorio vero refectorio ⁊ ꝺormitorio conti nuũ sp̃ filẽtiũ obseruet⁹. i clau stro quoq̃ certis hoꝛis ⁊ locis ſm antiquã cõsuetudinẽ mo nasterij laudabil'r obserua tã. In refectorio vero nll's oĩno carne vescat⁹. Nec in quibusꝺã solẽnitatibꝫ sic̃ aliqſi fieri con sueuit cõuẽtus exeat cũ abba te paucis ibi relictis: vt extra refectoriũ edãt carnes: cuz ill' dieb⁹ p̃cipue regl'aris disciplı na sit studiosius obseruanda Ez nec extra refectoriũ nisi i infirmatorio esum carniũ cre dãt sibi licere: q̃q̃ ex idulgẽ tia⁹ possit abbas inf'dũ aliquos fratꝛ nũc hos nũc illos: put necessitas postulauit aduocare. ipsosq̃ secũ in camera sua me lius ⁊ plen⁹ exhibere. ꝺoꝛ ro ꝺebiles ⁊ infirmi q̃ miutõe indigẽt vel aliqua medicina ñ seoꝛsum in cameris ſz oẽs i in firmatorio q̃ necc̃aria fuerint sibi tam in carnib⁹ q̃z in alijs recipiãt cõpetent⁹. q̃ꝺ si qs eo rũ ꝺebil' fũit aut ẽt ꝺelicatus³ vt ñ possit cõib⁹ cibis eẽ cõtẽ tus. sic ei ꝓuideat⁹ sine scanda lo alioꝛ vt si abbas l' prioꝛ vo lũit in refectorio miscõiaz fa cere spãlẽ cibũ aliquẽ cõpetẽ tẽ ñ añ illũ sed añ le faciat ap portari. ꝺ quo ipe illi faciat pi tãtiã ꝓ sultẽtatoe nake. Ites ãt ad agẽda officia mõasterij ꝺeputent⁹. qui fideles fuerint ⁊ discreti. Nec alicui ꝓmittat⁹ aliqua obẽda ꝓpetuo⁹ possidẽ da tãq̃ in sua tibi vita locet⁹ ſz cũ optũit amouerı̃⁹ sine ꝺ dictõe q̃libet reuocet⁹ ꝺoꝛ oꝛ ãt p̃ cetis p⁹ abbatẽ potens sit in ope ⁊ ſm mõe. vt exẽplovi te verboq̃ doctrie frẽs suos ⁊ instruere possit i bono ⁊ a; ma lo ẽt reuocare zelũ religionis hñs ſm cõsciam ⁊ delinquen tes coꝛripiat ⁊ castigz: obediẽ tes foueat ⁊ cõfoꝛtet. Abbas vero cui oẽs in oĩb⁹ reuerent⁹ obediant: q̃to frequenti⁹ po terit sit cum fratribus in con uẽtu vigilẽ curã ⁊ diligẽtẽ so licitudinẽ gerẽs ꝺe oĩb⁹. vt de offõ sibi cõmisso dignã ꝺo pos sit reddere rõnẽ. q̃ꝺ si p̃uari cato⁹ ordinis fuerit aut cõtẽ ptoꝛ seu negligẽs⁹ aut remis sus ꝓ certo se nouerit ñ solũ ab offõ ꝺeponendũ. sed et alio modo ſm regulaz castigãdũ. cum offensa ñ solũ ꝓpria ꝺꝛ ẽt aliena ꝺe suis manib⁹ req̃ ratur. Nec esſiet abbas q̃ sup hñda ꝓpietate possit cuz ali quo monacho dispensare. qꝛ abdicatio ꝓpietatis sicut et custodia castitatis adeo eẽ ãne xa regule monachali vt ꝺ eaz nec summus pontifex possit li centiam indulgere. Idem in concilio generali

l. finali.

a ¶ Perpetuo. ß vꝛ ẽ q̃n ñ eligit⁹ canõice a capl'o. ſz ab bas ꝓmittit ei admiſtratõz. de hoc hẽs. s. e. c. ij

b ¶ Admoueri. isti ẽt r'lares canonice electi ex leuibus caus⁹ remouent⁹. j. de simo. ꝓ tuas

c ¶ In omib⁹. q̃ tota prãs, mõaste i q̃ ad abbatẽ pti net. xviij. q. ij. nll'z ẽt si ꝺuꝛ eẽt man datũ ei parẽdũ ẽ. xviij. q. i. qõ cl'pat⁹.

ꝺ ¶ Negligens. qm̃ ꝓ negl'tia p̃t remoueri. xviij. q. ij si qs abbas. ⁊. lxx xi. di. ꝺ cz. ⁊. lxxxvi disti. c. i. ⁊. xi. q. iij. placuit. ⁊. c. dis. q̃ nia. et. i. q. i. §. ecce cũ hono⁹is. ⁊. C. ꝺ of. p̃fe. ozi. si qs. ff de custo. ⁊ exhi. re. cãceri. ⁊. l. milites qõ vꝛ ẽ si ẽ magna negl'tia. ff. de ẽ. si magna. ioã.

e ¶ De suis mãi bus. sic. s. de of. oꝛ. irrefragabili. vbi inuenies ꝓcordã tias de hoc.

f ¶ Abdicatõ ꝓ prietat⁹. ⁊ ita hẽs hic q̃ papa i m⁹tz p̃ter articulos fi⁹ rei dispẽsare ñ p̃t s. vt mõach⁹ ꝓpri um hẽat. ⁊ i voto ꝓtinẽtie. Item i scꝺo gradu cõsan guitat⁹. s. de resti. spol'. lrãs. Itẽ nec ꝺ apl'cum. xxv. q. i. sunt q̃dã. Itẽ nec ꝺ q̃ttuoꝛ ꝓcl'. xv. di. sic. qõ vsq̃q̃ q̃z vertũ ñ ẽ. qm̃ papa dispẽsat ꝺ multa statuta q̃ttuoꝛ cõ cliox q̃tuſ ꝓcilia ñ audeat re⁹pbãe. ⁊ tñ qõ hic dicꝛ tũ ẽ. qꝛ papa ñ p̃t in his dispensare qm̃ abdicatõ pro ꝓpietat⁹ ⁊ custodia castitatis sunt de suba mõachatus vin. ⁊ io. dixeꝛt q̃ papa ñ p̃t dispẽsare vt mõach⁹ h ẽat ꝓpriũ exñdo mona ch⁹. ſz ꝺ m mõach⁹ p̃t facere ñ monachũ. Alij dicũt q̃ p̃t ⁊ spẽsare ꝓpt̃ plẽitudinẽ ptãt⁹ q̃ monach⁹ hẽat ꝓpriũ qm̃ p̃t auferre subaz rei. ar. C. ꝺ rei vꝛ. ac. l. i. i pri. ⁊ de nihilo p̃t aliq̃d facere. xij. q. vi. ß q̃ppe. ar. ꝺ ꝓse. di. ij. fuera. et er ponũt qõ hic dicĩ ñ p̃t lniaz idulgere. i. ñ ꝓgruit⁹ ptãti illi⁹ xxxij. q. v. si paul⁹. Puto vꝛ eẽ q̃ papa i his dꝛob⁹ lniaz idulgere ñ p̃t vt l'a ista dic̃. ẽt si vellz. nã ꝺ votũ castitat

dispensare ñ ꝑt.qz nllm iuenit eꝝ bonũ in quo possit cõ mutatõ fieri.qz nihil est melꝰ ꝓtinetia.qz ꝛ̃gitas rplet paduisum.xxxij.q.i.nuptie.ꝛ caritas sola ē q̃ cũ fiducia pt eo aias pñtare.in auc.de leno.§.sancim⁹.col.iij.ꝛ nulla ꝓmutatõ ꝑt date hõꝓ aĩa sua cũ sit pcõsiorõibꝫ relꝫ xxiij.q.iij.si hẽs. argu.xij.q.i.pcipimus. Itẽ nota q monachatio pniu dicat omiby voꝫ. Voto.s.pegrinatiõis.s.de vo. scripture. Itẽ piudicat et iuramẽto.j. de spon.ꝓmissum. Itẽ maiorẽ ē q̃s pmittẽte ipositõ.xxxiij.q.ij. admõere. Itẽ piudicat mri monio añ cãalẽ copulã.s.de ꝓuer. cõiug.ex publico. ꝛ.c.vꝛ.ꝛ.c. ex parte.b.

¶ In singulis regnis siue ꝓuincijs fiat de triẽnio in triẽniũ saluo iure dioceſ ysnoꝝª pontificũ cõe capl̃z abbatum atq; priorum abbatesꝫ ꝓlatos ñ hñtium q̃ ñ consueuerũtᵇ tale capl̃m celebrare ad quod vniuſi conueniant ꝓpeditõem canonicam non habentes apud vnum ỏ mõasterijs ad hoc aptũ hoc adhibito moderamie.vt nullus eoruz pluſq; sex euectõnes ꝛ octo ꝓsonas adducat.aduocẽt ãt in hmõi natiuitatis primordijs duos cisterci.ordõ.vicinos abbates ad praestandum sibi ꝓsilium ꝛ auxilium o ꝓpositus cum sint in hmõi capitulꝰ celebrandis ex longa consuetudine pleniꝰ informati.qui absq; ꝯdictõe duos sibi de ipsis associent quos viderint expedire.ac ipsi quattuoꝝ ꝓsint capitulo vniuerso.ita q ex hỹ nllis eoꝝ sibi auctatem ꝓlatõis assumat.vnde cum expedierit ꝓuida possit deliberatõe mutari. Hmõi vero capitulum aliquot certis diebꝫ cõtinue iuxta morem cisterciensiuꝫ celebret.in quo diligẽs hẽat tractus de reformatiõe ordinis ꝛ obseruantia regulari.ꝛ qõ statutum fuit illis quattuoꝝ ꝓbatibus inuiolabiliter obseruetur oi excusatõe ꝛ ꝯdictõe ꝛ appellatiõe remotis[e] ꝓuiso nihilominus vbi sequẽti termino debeat capitulum celebrari:ꝛ q̃ cõuenerint vitã duxãt cõem.ꝛ faciãt ꝓpositõnaliꝫ sil̃ oẽs cões expẽsas:ita q si ñ oẽs poterunt in eisdem.saltez plures simul in diuersis domibus cõmorent. Ordinent et

in eodẽ capitulo religiose ac circumspecte ꝓsone que singulas[s] abbatias eiu sdem regni seu ꝓuincie ñ solũ mõachoꝝ sed et monialium ꝑm formaz sibi ꝑscriptam vice nra[b] studeant visitare:corrigentes ꝛ reformãtes qua correctõnis et reformatõis officio viderint indigere.ita q si rectorem loci cognouerint ab administratiõe penitus amouẽdum ỏnũciẽt epo ꝓpter quod illũ amouere procuret. Quod si non fecerit visitatores hoc referant ad ap. se.examen. Hoc ꝑm regl̃ares canonicos ꝑm ordinem suum volumus ꝛ ꝑcipimus obseruare. Verum in hac nouitate qc q̃s difficultatis emerserit qđ ꝑ ꝑdictas ꝓsonas neqat expediri.ad ap.sedis iudiciuz absq; scandalo referatur:ceteris irrefragabiliter obseruatz.q cõ cordi fuerint deliberatõe ꝓuisa. Horro diocesani epi mo nasteria sibi subiecta ita studeant reformare:vt cuz ad ea ꝑdicti visitatores* accesserit: plus in illꝰ inueniãt qđ cõmendatõe q̃z qđ correctõne sit dignum.attẽtissime ꝓcauẽtes: ne per eos dicta mõasteria in debitis oneribꝫ aggrauentur qz sic volumꝰ supiorꝫ iura obseruari: et inferioruz nolumꝰ iniurias[l] sustinere. Ad hoc districte ꝓcipimus tã diocesanis epis q̃s ꝓsonis que ꝓcedit capitulis celebrãdis vt ꝓcensuram ecclasticam appellatõne remota compescant aduocatos patronos vicedomios rectores et consules magnates et milites seu quoslibz alios ne monasteria ꝓsumant

g Singl̃as abbatias.ꝛ sic exẽptas.j.c.pr.§.qđ si abbas.s.b.hoc eadẽ

h Dice nra tã q̃s delegat⁹ auctoritate hꝰ ꝓsentis. si.s.de of.ordõ. irrefragabili[i] Nunqd ꝓ hoc fit piudiciũ epo loci.vñ q nõ. ꝓ hoc qđ dicit pri. saluo iure tẽ.vnđ satis ꝑt dici q isti tñ ꝛem ñ corrigẽt cũ eps ẽ negligẽs qz alꝫ nlla visitatio l̃ correctio necessaria est.immo grauarent̃ monasteria et eoruz accessu ꝛ alioꝝ iurisditõnem vlurparent cũ sua iurisditio epo ñ fuatur. vñ ordo epoꝝ confundit.xi.q.i. peruenit. Dic et q si eps eẽt negligens q ꝓpo delerat admoneri.arg.s. de of.or.q̃sto.ꝛ ir.q. iij.nũc vero. Quz ꝛ nꝰ vñ q sine aliq̃ admonitõne possint visitare.et qt melius sciunt hoc q̃s epi.nec epo fic piudiciũ.qz si inueniãt alique atmonuẽdũ renunciant epo vt illuz amoueat.et ita saluo iure epi ỏ officiũ exercẽt.tñ si eps vellet visitare loco cũ ipsi ꝑponerent epo.qz videret q eps ỏ fecerat malicioſe cã ipedimẽto vi eos.mõasteria ỏ exẽpta sine aliqua dilatõe visitabũt.j.eo.c.pr. Imo ñ obstãte visitatõe epoꝝ ipi exercẽt offiñ suũ. vt dicit in fine.s.j.e.

e Et appell'oe remotis. inquisito ista fit cã correctõis ꝛ reformatõnis.q̃re locũ ñ hz appell'o.s.de ap. rep̃ hensibil'.ꝛ.c.cũ spãli.in fi.ꝛ.s.de of.or. irrefragabili.nisi forsan modũ excederẽt vt ibi.vbi de hoc. Nec ẽt scusare pñt qz cũ eos elegerit eoꝝ ꝓsonas approbauerit.iij.q.iij.of fert ad.ꝛ.s.de cã pos.cũ oli.nisi ex noua cã supueniẽte.s.õ c.§.porro

f Proportõualit.i.ꝑ nũero ꝓsonaꝝ.ꝛ ꝑm facultates cuiuslibet fit̃ i naui fit coll'o ꝑm ꝓportiõz ꝛ estimatõz rep. ff. ad.l.rodi.de iac.l.ij.§.cum i eadez.

i Denũciẽt ꝓpio.sic.j.c.pr.§.si vero.

k Accesserint.visitatores.hic patz q, visitatores isti pñt visitare ẽt si epi ñ fuerint negligentes

l Iniurias sustinẽ.ne iñ pascat iura vñ iura nascãt

j.de accu.q̃liter ⁊ qñ.i.⁊.C.vñ vi meminerint b:

Ad q̃loci correctõ mõac hi primo loco spectat ad abbatẽ.s.de of.or.q̃to.q si negligẽs fuerit deuol uiẽ ptãs ad supiorẽ.vt ibi. ⁊ als punier de negla

vt sequit̃.j.§.pr.

b C Modũ cpe vt in q̃ maior fuerit culpa maiõ exerceat vidẽ.a.l.dis. qr tua.⁊.xxiij.q.i ñ auferam⁹.i fi. et si stult⁹ fuerit i culpa sapiẽs sit i pẽa xxxiij.dist. qr ea nec pẽa ãpli⁹ extẽdat̃ q̃z fuerit reptus.s.de his q̃ fi.a ma.p.ca. quesiuit.⁊.C.de pe. sãcimus

c C Personar de licẽtiã.fi.s.de iu.no uit.⁊.s.de p̃b.c. pe nul.ar.ꝯ qr pl⁹ puniẽ q̃ñq̃z vn⁹ q̃z alter. xxiij.qõ.i. q̃ꝯ pacẽ.xl.di.hõ xpianus.xi.q.iij. pci pue.xxv.q.i. nll'i. ⁊.C.de mõ mulc. eos.in fi. hic g̃ nõ hz locũ distictõ psonar. cũ oẽs sint eccles. nec aliquis cẽsẽt amõ nobil'r potẽs.qr iã ñ hz ppriã volũtatẽ.xij. q.i.nõ dicat̃.xx.q iij.pñs c'ic⁹.⁊.xx vij.q.ij.scripsit. et tõ fine dlectu pso nar sunt pcellẽdi q̃ ibi deliquũt Zir. tñ ꝯ.s.e.cũ ad monasterium

d C Rebelliby.qr in ꝯtũacia pfistẽtiby nos ꝯcẽit eẽ seueros.ij.q.ij.q̃z to.s.de post⁹.c.i. Si vo sine scãdalo hoc fieri ñ possz. referat̃ ad ap.se. iudiciũ.ar.s.e.c.pri.§.si vo hac nouitate.

e C Quẽ morbidã.qr ẽsecãde sũt putride carnes.xxiij.q.ij. resecãde qr vna ouis morbida totũ gregẽ ifficit.xlv.di.sz illõ

f C Seipsis, seu mõachis.prio emẽdãt seipsos corrigere abbates. demũ mõachos.xlij

offendere in psonis aut rebus ⁊ si forsitã offẽderit eos ad satisfactiõẽ ꝓpellere ñ omittãt vt liberi⁹ ⁊ q̃eti⁹ do valeãt famulari Hono.iij.abbatiby ⁊ mõachis in lombardia ⁊ marchia teruisina cõstitutis.

Ad q̃ p religionis honestate.⁊ ifra.Porro cuz visitatores ẽm statum generaľ ꝛc. ordiati a generali abbatum caplo ꝓcesserit ad visitatõis officiũ exeq̃ndum: de statu mõasterior ⁊ obsuã/tiis regularibus diligẽter inquirant.⁊ tam in spũalibus q̃z i tpalibus corrigant ⁊ ẽformẽt que viderint corrigẽda. ita tñ q̃ monachos delinquẽtes per abbatẽ loci[a] corrigi faciãt: eisq̃z iniũgi pñaz salutarẽ iuxta beati benedicti regulã ⁊ apl'ica iustituta. non ẽm normam praue cõsuetudis q̃ quasi ꝓ lege in q̃busdã eccl'iis inoleuit:

I Ipsi ẽt visitatores monachos quos cõtũaces inuenerit ⁊ rebelles iuxta modũ culpe vice nra regulari cẽsura pcellant absq̃z psonar delectu⁶ nõ pcendo rebellibus[b] ob suã pertinaciã vel potẽtiã amicor. q̃n ouem morbidã[c] efficiant ab ouili ne inficiat sanas oues Si vero abbates in corrigendis iurta visitatorum mandatuz et regl'aria instituta seipsi⁹ seu monachis inuenti fuerint negligentes ꝓclamentur ⁊ corripiantur.⁊ ita puniantur publice[5] in caplo generali q̃ pena iporr sit aliis in exẽplũ[b]. Qõ si abbas nõ exẽptus fuerit: a visitatoribus nimis negligẽs ⁊ remissus iuẽtus: id loci dioc̃esano denũciẽt sine mora. et p illum detur ei fidel' ⁊ prouidus coadiutor vsq̃z ad caplm generale. Si aũt dilapidator iuẽtus fuerit: vel alias merito amouendus per dioc̃esanũ

di.§.i.⁊.xlvij.di.§.ncẽe.fi.ff.de ne.ge.si pupilli.§.vl. ⁊.ff. de pac.cũ eo.ff.de fideiuss.tutor.⁊ a q̃ dz suos monachos ꝓhibere m'to forti⁹ ⁊ seipz.ff.si furi.vẽ.alt⁹. nec ꝓ aliol corrigere cũ tacit⁹ rñdeat eadẽ q̃ corrigit cõmisse.xxv. di.primũ.⁊.xxvi.di.vna tm̃. q̃r prio dz eũcere trabem de

postq̃z hoc sibi a visitatoribus denunciatum fuerit amoueatur absq̃z iudicior strepitu a regimine abbatie ac monasterio ꝓuideat interi⁹ administrator idoneus q̃ tpaliũ curã gerat donec ipsi mõasterio fuerit de abbate ꝓuisum. Qõ si forsan eps hoc adimplere noluerit vel neglexerit. visitatores vel presidentes capitulo generali defectum epi ap.se. non differãt intimare, hec eadem circa exemptos abbates fieri precipimus per visitatores vel presidẽtes caplo generali depositõe ipor se.ap.reservata. ita vt abbate qui amouendus videbit interim p visitatores vel i caplo psidẽtes ab administratõne suspenso: administrator idoneus mõasterio deputet. Illor ãt excessus ⁊ alia que visa fuerint intimanda caplo presidentes nob⁹ denuncient per fideles nũcios ⁊ prudentes. quib⁹ de cõi cõtributõne[k] ablatum iuxta cuiuslibet facultatẽ sufficienter mistrent' expense. Seqntes aũt visitatores pquirãt pror visitator vestigia diligent' ⁊ eor negligẽtias[l]. ⁊ excessus referãt seqnti caplo generali vt iurta culpam publice debitaz penaz portẽt. Idẽ ẽt de abbatib⁹ psidentibus generali capitulo ꝓcipimus obsuari. Precipim⁹ quoq̃z vt in illo mõasterio ad prebendas recipiãt: decetero abbates et monachi clericos seculares[m] nec hi q̃ iã recepti sunt locum vel vocẽ in capitulo dormitorio vel refectorio l' claustro sibi vendicare contendant. seu monachorum cetibus importune se psumãt miscere. sed beneficijs sibi cõcessis contẽti conuersent' honeste opportũa obsequia in monasterijs fideliter impendentes:

ocẽo suo q̃z festũ cã de ocẽo fris.iij. q.vij.§.porro. in fine. ⁊.i.q.i. multi

g C Publice. i caplo. qr publice deliq̃rãt. ⁊ qr admoniti fuerant negligẽtes. arg. ij.q.i. si peccauerit

h C In exẽplũz. vt.ij.q.vij. q̃ꝓter ⁊.C.ad.l.iul. rpe.l. i.⁊.ff.ꝺ pẽñ.l. capitaliũ.§. famosos. ff.de po. lona fides i.rñ.in fi.

i C A iudicõ strepitu. qr ꝺ plano ⁊ sine iudicio strepitu. j.de acc. olim ⁊ ꝺ iõ. qr hmõi regulares ꝺ facili removenda suis administratoribꝫ.j.ꝺ simo. p tuas. ñ ẽ or de iudiciari⁹ vsq̃z q̃q̃ fuãd⁹ i hmõi inq̃sitõiby regl'arium. j.de accu. q̃liẽ ⁊ qñ. in fi. Et i cãu isto ñ ẽ ãpli⁹ q̃rendũ de talib⁹ cũ iaz ꝓstet p inq̃sitõem visitator. qr de ꝺlicto vni⁹ hmõis sepi⁹ nõ est q̃rẽdum. ff. nau.cau.sta.l.hz in fi. Itẽ hẽs hic q̃ iudex ꝑt de cã cogn̄scere. ñ tñ ꝑt sniaz ferre. si. in cã epor tũ. tij.q.vij. q̃uis dudũ. §z ꝺ iõ fit ne ꝑiudicet epo dioc̃esano. ⁊ in ꝺ casu salutĩ est ius eorũ s.e.c.pr. i pri. idẽ est ẽt i exẽptũ q̃z depositõ se.ap.reseruat̃. vt. j.ꝺ z b.

k C De cõi cõtributõe. sic'e. ff. ad.l rhy. de iac.l. naues. in pri. ⁊ §. cũ autẽ iactus. ⁊.l.i.⁊.q̃. in prin.

l C Et eor negligẽcias. ⁊ sic alicis p⁹ depositũ officiũ tenet' rẽdere rõnẽ de his q̃ gessit. vel q̃ male administra

strauit. ¶ Sic curator tenet ō sua administratōne ꝛ ꝓuenit post depositū offm̄. ¶ De trālac. Liij. ꝛ sic ēt mgr̄atꝰ reipublice ō lata negl̄a tenet. ff. ō admi. re. ad ci. p. mgr̄atus

m ¶ Clicos lectares. qz in vno eodēq; offō dispar ñ dz esse pfessor. nec ē arādū m boue ꝛ asino. xvi. q. vij. in noua. ꝛ. s. e. de elec. cū cām̄ ber.

¶ Nec autez dedi canda i. ꝓsecrāda. tñc em̄ appellat eccl̄ia fic̄ eles in ꝓsecratiōe nom̄ assumit epi sic mōachus tunc dedicat deo cū fac̄ pfessionē. xxvij. q. i. virginib. et. c. si quis sacro

b ¶ Ad cꝰ ꝓsignationē. ex istis duobus. s. q; dic̄ baptisauerit ꝛ ad cuꝰ ꝓsignatōnem subannua deuotōe cōcurrerint appareb̄it. ad cꝰ iurisditōnem dēat ptinere xvi. q. iij. lz i regul̄ ꝛ. q. v. possessio territorij. ¶ Et hoc ideo hēre locum vbi limes certus pochias ñ distinguit. sz si limes distinctꝰ eēt ñ vt esse dubitatō ḡs eā ꝓsecrat rem̄ si alter pscripsisset populum

c ¶ Termis distinctis ēt ciuitates q̄ ciues. x. di. lege. ꝛ. iij. q. vi. hic q̄ppe vel termis nouis l. qm̄ antiq̄s bene distinct. ar. s. ō parochi. sup eo. ꝛ. xvi q. iij. inter memoratos dilectōio.

d ¶ Locis. i. prouincie locoꝝ. qz ꝓprietas loci ñ fac̄ diocesim. xvi. q. iij. lz. ꝛ. q. v. possessio. ꝛ. c. si ḡs epoꝝ. ¶ Eius ḡ auctate ꝓsecrabit in eccia q̄ poplo hec duo sacra sub annua ꝓsignatōe ꝓtulit ber.

e ¶ Nocet. ꝛ si ei. qō moueat interim in possessiōe ō fendit. viij. q. iij. nōne. ꝛ. s. vt li. pen. a mēoria. ꝛ. c. le.

¶ Dia mōasteriū. vnēdū. de hac vniōe dic vt. s. ne se. va. c. i.

¶ Qg ¶ Cꝰ est diocesꝰ. q̄ hāc vnionē ñ fit p̄iudiciū epō in cꝰ territorio est. ¶ Et sic est ar. q; papa ñ itendit iuri alteri⁹ derogare p̄ suū priuilegiū. s. de ꝓsue. cum olim. et e. de rsupal. ex tnaz. ꝛ. e. de of. oꝝ. lz. ꝛ. ff. ne q̄d in loc. pu. l. ij. ¶. si ḡs a principe. ꝛ. ¶. merito. ꝛ. s. de ma. ꝛ obe. cuz infer̄ioꝝ. qz si vnicuiq; epoꝝ sua iurisditō ñ fuat ecclāstic⁹ ordo ꝓfundit. xi. q. i. peruenit. ſ. e. de tona. inter dilectos. b.

¶ Exenodochijs. locis supple statuimus nihilq; vltra in spūalibus aut tpalib⁹ exigāt in ipsis mōasterijs vel vsurpent. ¶ Si q̄ro taliū a visitatōib⁹ iuēti fuerint crimiosi p̄ dio. i ñ exēptis ꝛ p̄ visitatōes vel p̄sidentes generali capl̄o i exēptis bñficijs p̄uenīt eisdē. ¶ Hec āt oīa etiā in mōasterijs q̄ ñ hñt abbates p̄ prios ſz priores necñ i monasterijs mōialiū quo ad articulos abbatissis ꝛ mōialib⁹ congruētes p̄cipimus obseruari.

De religiosis domib⁹ vt epō sint subiecte. Gre. victori archiepō neapol.

¶ Nec āt ad basilicaz q̄ dedicāda ē dz diquiri. cꝰ ciuitat⁹ epūs aſiq; fundaret baptisauit icolas ꝛ ad cꝰ ꝓsignatōz b sub annua deuotōe cōcurrerint. ñ ei termis c ꝛc aut locis d cōuenit diffiniri. ſz ille ad ꝓsecratōem vocet e cui p̄ hūc modū quem scripsim⁹ cōstat dēre p̄mitti

f dem agapito abbati.

¶ Dia mōasteriū q̄ō i fūdo martiano situ ē hoc silitate faciēte dz desolatū illō tuo mōasterio cuz oib⁹ reb⁹ suis vel q̄ ei competūt actōib⁹ p̄sperim⁹ vnied̄ꝰ ꝛ ifra. ¶ Ipm āt mōasteriū sic tue nos ordiatōni cōmissis sed cognoscas vt tñ iurisditōez il

i ¶ In quoꝝ dioceſi. hic mānifeste pz q; mōasteria ꝛ alia loca religiosa ptinēt ad epm̄ loci de iure cōi. xvi. q. v. li q̄s epoꝝ. ꝛ. q. vij. omēs basilice. ꝛ. xvij. q. ij. monasteria. nisi oñdant exemptiōem. xviij. q. ij. abbatib⁹. ꝛ. s. de ꝓ. cum ñ liceat

lic ñ epūs surrētinus in cꝰ ciuitate mōasteriū tuū est situ. ſz nuceriuus cꝰ est dio. g habeat nā sic hꝰ loci ordinatōez disponimus vt tñ iura sua singulis epīs iuiolata seruemus

a ꝛ decre. eugenij pape

¶ Exenodochijs b ꝛ altis siliby locis p̄ sollicitudinē epoꝝ in quoꝝ dioceſi exist̄ut ad easdē vtilitatē q̄ bus cōstituta sunt ordinent.

a rba. iij. arimineñ. epo.

¶ Dhec ꝛ ifra. ¶ Inq̄si. ꝛta. re. ep si locus ad hospitalitatis vsū et pauper. puisionē fuerit sicut moris est auc. pon. k dessiatus: cuz sit religiosus nō dz mūdanis vsibus l deputari sicut ō vestitibus ꝛ ligneis vasis ꝛ altis vtē silib⁹ ad cultum religiōis per pontificē deputatis ātiqua cō suetudo idubitanter obseruat. et venerabiliū p̄m edocēt sanctiones ¶ Inno. iij. constātio po. patriarche

¶ Inter q̄ttuoꝝ ꝛ ifra. ¶ Quādiu mōasteria p̄ rlares m remāere potuīnt ordiata nō sunt ad sc̄lares clicos trāsferēda. ſz si regulares defuīnt ꝑ eoꝝ defectū i eis seculares clerici poterunt ordinari.

¶ Idem abbati ꝛ fratrib⁹ cripte ferrate

¶ Ad b auc tate pontificꝫ. b iō dic. qz priuatus locū ñ facit sacrū. ff. de re. di. in tm̄. ¶. sacre. ff. de sepl̄. vio. Liij. ¶. si q̄s i sepulchro. vbi malo. ꝛ ¶. si q̄s in sepulcro

l ¶ Mūdanis vt sibꝫ. ¶ Dō em̄ semel deo dedicatū ē ad hūanos vsus amplius redire ñ dēt xij. q. ij. nulli ſz. et e. de re. ꝓmu. mancipia. ꝛ. c. ſe. ꝛ ō cōse. di. i. ligna. et. c. vestimēta. ꝛ. xix. q. iij. que semel. ꝛ. ff. de relu. ꝛ sump. fu. si q̄s sepulcꝝ. ¶. i. Ar. ¶. Liij. dic. et ātiquis. ꝛ. c. freq̄ns ¶ Dria rubrica va est regal̄r. Contraria loquunt de⁹ sertus. qz corpoꝝ ꝓmoti sunt dīnī eorum ig̃rantib⁹ pec cauerūt. ꝛ iō in eo puniunt. qz reuocanf in fruitutē exceptō sacēdote di acono ꝛ subdiacono q̄ rediment se. diacon⁹ dabit vitcarium. vt in. c. ex antiq̄s. ꝛ subdiaconus eodē ꝓuilegio gaudet cum diacono. s. ō ser. ñ ordō. miramur. seꝛ cius est in eccl̄asticis possessionibus que spūales ñ sūt

q ꝛ ille p̄ñt alienari si expedit. ꝛ ij. q. ij. fine exceptiōe. ꝛ. q. ij. ¶. hoc ius. ber.

¶ Inter q̄ttuoꝝ p̄ rlares. in eccia rlari ñ p̄t epūs ponere cānicos sc̄lares vt hic pz. ꝛ. xix. q. iij. q̄ semel. ꝛ xviij. q. ij. puēit. ꝛ. s. de re. ec. all. vel ñ. possessiōes. s. de sta. mo. ea q̄. lz hoies districtiozis vite sunt ibi ponendi vel alīꝰ religiōis. j. ne cle. k mo. relatū. dū tñ hīi possint. alīs ponerent sc̄lares vt hic dz. qz nccitas legē ñ lz. s. de ꝓsue. q̄sto. ꝛ. j. de re. iu. qō ñ est. ꝛ de ꝓ. d. i. discipl⁹. sic ꝛ ō sc̄lari eccia p̄t fieri mōasteriū. j. de ec. edi. ad audiētiā. b

n ¶ Cōstitut⁹. recoḡscebat. i. ꝓfessus fuerat iusp̄ōat⁹ ad vz̄ām ecciam ptinere

o ¶ Jus epale. q̄d sit ius epale ꝛ in q̄by ꝓsistat hēs. s.

p ¶ De iure cōi. xvi. q. vij ō of. oꝝ. ꝓtēte. ꝛ. c. dilect⁹ oēs basilice. ꝛ. xviij. q. ij. mōasteria. ꝛ. s. e. de xenodochijs

q ¶ Albañ. f orte diuerſ ipīb⁹ vel vno tpe potuit hēre

a ¶ Allegd. qđ ꝑt. qz ẽt ꝓnõ hoc facere ꝑt. j. de iurepat. ꝓterea. 1. j. de cẽh. cũ venerabil. 1. xvi. q. ij. visis. 1. s. de ꝛ
b ¶ Pẽsiõis. i. census na. pastoralis
c ¶ Economo. 1 ita formak hic sñia in psonã economi epi 1 mõasterij. 1 in prin. fuit epus in cã vt pz i prin. c. 1 sic est ꝯ sniam. ¶ 3. đ hac mã dic vt dixi s. đ ele. qrelã. sñia tñ mãdabit executiõi in psonã đ ñi. ff. de reg. l. iij. §. i.
d ¶ Pẽsionis. i census
e ¶ Iuxta rataz. hoc iõ dicẽ qz pẽsio ista ꝑ plꝰ ecclas soluebak Item ẽ hicar. qđ si qs steterit vltra biẽniũ qđ ñ soluerit cano nẽ nõ cadit a iure suo. qz ista ꝯdẽnak ad restitutiõẽz pensionis subtracte a. xl. ãnis citra. ꝛ b nõ obstigit. qz ñ fuit actũ illo iure. i. ad revocatõẽz rei ẽphiteoticarie. imo satis vr actũ ad hoc ptendo iura epalia q epus ꝯcesseãt mõasterio ꝛ ñ ex psse qđ pz er petitõe epi Vel dic qđ de priuari debuit mõasterij iuẽ qđ hẽbat in pdca cõcessiõe. si de ¶ctus ille fuisz ephiteoticꝰ ex eo qđ nõ soluerit pẽsionẽ obito tpe. s. de loca. et ꝯdu. potuit. 1 si actũ fuisset ad b. qz ſm modũ agendi 1 c. j. j. de accu. q̃lit 1 qñ. q. 1. j. de simõ. ꝛ hoc. ꝑsus fi. ¶z fuera hic ñ fuit ¶ctus ephiteoticus.

Q Onstitutꝰ in ꝑ. n. epus albañ. in eccia castri qđ pauli de. in qua iuspa. mõasterio vestro ecclꝰ scebatꝰ a vobis ius epale petebat qñ sita erat in dio. albañ. 1 iõ de iure cõiꝰ ei tenebak in epalibꝫ rñdere. 1 infra. Verũ econo/mus vester ꝓposuit exadũso: qđ 1 si eccia sita eẽt in dio. albanẽñ. ei tñ non tenebak in aliq rñdere. cum dñicus lauitanꝰ epus qui fuerat epus albañ. vni uersas eccias ad vestꝝ mõasterium ꝑtinẽtes in dioc. eius fita 1 quicquid iuris tã i monasterio vestr o q̃ in eis hẽbat: i ephiteosim sub ãnua octo de. vsualiũ pẽsiõe mõasterio vestro ꝯcessit. ita vz vt licerz abbati 1 fratribꝰ a quocũq; vel/lẽt epo tã ordiatõz clicoꝝ q̃ ꝯsecratõnẽ altariũ i mõasterio ipo 1 pdcis ecclĩs obtiere. in quibꝰ ẽt vobis terciãꝰ mortu/ariozꝝ indulsit. 1. c. papa ꝑ. noqđ ab eo factũ fuerat ꝯfirmauit. verũ 1 si eccia ipa fuissz alicui ecclesie albañ. subiecta monasteriũ vestꝝ nihilominus legittima se poterat ꝑscriptõne tueri: cũ p. xl. ãnos ipam pacifice possedisset. Cetez econo/musꝰ epi concessionẽ epi lauitani non tenere dicebat vtpote cõtinẽtẽ simoniacã prauita tẽ. cum enĩ terciã mortuariorũ mõasterio cõcessissz 1 tã in ordinatõibus clicoꝝ q̃ altarium cõsecratiõibꝰ idulsisset ei plenariã libertatẽ ñ ẽ dubiuz q̃n cũ spũalia hoc existãt eoipso q̃ sup his recõpensatõz ꝯcerte pensiõis accepit: cõmiserit viciũ simõie. vnde ¶ctus hꝰi nullã obtinet firmitatẽ. confirmatõ ãt ap. se. fuerat ꝑ subreceptõnẽ obtẽta cum in ea đ pensione nulla mẽtõ hẽak. et infra. Cum ãt nec insolitũ sit nec nouũ vt cũ epi eccias cõcesserint pijs locis aliq̃dª sibi/ rekuẽt in eis noie pẽsionisᵇ. nos quoq; cũ libertatz pulsiũ vel ꝓtectõis psidiũ aliq̃bus ecclesijs idulgẽꝰ. gratis accipiãꝰ cẽsum gratis oblatũ. 1 in lris nostris ad successoꝝ nrõꝝ memoriã cẽsus exprimamꝰ ẽt q̃ titatis. auditis ꝓpositis economũ monasterij vri economoᶜ eiusdẽ epi eccie noie in solutõz pẽsiõisᵈ ꝓdicte iurta ratãᵉ q̃ cõtigit eccias pdcãm 1 restitutõem subtracte a. xl. ãnis ſm ratã eãdez ꝑ diffinitiuam sñiam cõdẽnamꝰ. 1 eundẽ economũ vestꝝ ab ipetitõe economi eiusdẽ epi sup. aliis reddi/mus absolutũ ꝓpetuũ illi silẽtiũ iuꝑpẽtes. ¶ dẽ abbati et cõuẽtui farbeñ.

credo qđ dic. h. q epus ñ possit dare res vniꝰ eccie clericis iunct alteri eccie ꝑ iura ꝑmissa nisi certa 1 rõnabili cã oñ tenek. qz hz priceps hoc possit epi tñ hoc ñ pñt.

v ¶ Vobis terciã. ſm ꝯsuetudinẽ illiꝰ loci. s. đ testa. re

x ¶ Cõfirmauit. ex certa scia supple q̃sisti.

y ¶ Economꝰ. in prin. fuit epus albañ. in cã vt đz i prin. postea creauit economũ vt hic innuit

z ¶ Recõpẽsatõz. vr q̃ sim̃oiacꝰ fuerit talis ¶ctꝰ. 1 ꝑcipue si pactũ iteruẽrit. qz tempale ꝑ spũali dari ñ ꝑt. s. de re. ꝑmu. ad qõnes. 1. c. vl. hz sine pacto ẽ. arg. q̃ possit. s. vt ec. bñfi. c. vno. Quare q̃ i dubio potiꝰ iterptak ¶ctũ eẽ nõ simoniacũ nisi qz in dubio accipiẽdũ ẽ id qđ vicio carz. ff de legi. in ãbigua. Dico q ñ ꝯmittit hic aut in ꝯsiliby exceptõibꝫ simõia. qz plꝰ ꝓpiebat epus tpalis ꝯmodi abilla eccia q̃ erãt isti ẽnarij. 1 ita potuit remittere totuz retẽt sibi octo veñ. 1 istꝫ ñ hoz ꝓcipe ꝓpter aliq̃s recõpensationẽ hz potiꝰ in signũ subiectõis. j. de cẽsi. c. q. 10.

f ¶ Aliꝫs reddimꝰ epalibꝫ. s. 1 ita pensio ista ꝯphẽdeba tur in petitõe epi. b.

Quom venerabil' eccliam sci. Dic vt q si vna eccla agat de subiectõe alteri⁹ q̃ ñ sit agedũ ꝺ ipaz ecclesiã sz poti⁹ ꝺ ipaz ecciaz q̃ est in possessiõe illius s. de ele. q̃relã. ⁊. xvi. q. iij. iter mẽoratos. ⁊. s. de p̃scrip. audiẽ. vbi de B. ff. deli. extra. l. vl. ff. ꝺ fui. l. vl. ij. rñ. ⁊. ff. si fui. ven. is c⁹ familia. arg. ꝺ. s. de app. ad audiẽtiã. ⁊. s. vt li te ñ pẽ. qm̃ freq̃n ter. §. q⁹ si. xij. q. ij. q̃cũq; militũ. ⁊. s. de elec. q̃relã. sz ibi cõuenit subditus suo noie et ñ noie ecclie

b ¶ Pertinẽtiis petitõ ista nimis larga vt. sic. s. ꝺ resti. ipo. cũ ad sedez q⁹ bũ pertinere la te p̃z. ff. de ꝓ. sig. ꝓ bũ pertinere. q̃d iu ris sit de hoc dicñ ẽ s. de lit. vel. ob. c. q̃. ⁊ s. de vna. inter dilectos.

c ¶ Locauisse. ꝙ hoc ñ sufficit. s. de fi. instru. iter dilectos. ⁊. ¶. loca. ad p̃batõnem.

d ¶ Annotatõ. i. ãnis tñ. Idẽ esset in idictiõe em q̃citi⁹ ꝓpter dict⁹ falsitas. s. de fi. istru. inter dilectos. io.

e ¶ In dio. sabinen. ⁊ ñ iuẽ cẽ i ad eũ spectabat. s. e. de renodochijs. et xvij. q. ij. monasteria. ⁊. xvi. q. vij. oẽs basilice. c. dis. ꝺ mozem. b.

f ¶ Epale ius. ꝙ in multꝭ ꝓfitit. s. de of. oz. ꝺ q̃rente

g ¶ Propter predicta. s. ꝓpter rasurã in loco suspecto ⁊ linearẽ scripturã. sic. s. de fi. instru. iter dilectos. Ad ꝙ ei vt credat instro oportet q̃ sit sine omni suspitõe. ar. s. de rescrip. cũ adeo. ⁊. c. ad audiẽtiã. ⁊. ¶. de edic. di. ha. tol. l. vl. Sz q̃d si rasura ꝓposita fuerit ꝺ ea dem mãu ñ vt q⁹ obstet. ar. j. de priuil. cũ olim. ¶. de fi. instru. ꝓpatões. si ꝓstet q⁹ de eadẽ mãu ⁊ in loco ñ suspecto ñ olest. Itẽ q̃d si rasura fit in vno loco. ⁊ tñ ꝑ alia q̃ posita sunt in instro, plꝰ bñ ꝓfitiũ. vt q⁹ sufficiat ad probandũ. ar. vonũ. s. de re iuꝺ. cũ. i. ⁊. a. et. ¶. si ex fal. in. l. ij. ⁊ hoc satꝭ ꝑt ꝓcedi. q̃z ñ est p̃sumptõ q⁹ in fraudẽ factum fit. q̃z ⁊ sine illa rasura ꝓstabat. Itẽ hoc ꝓpo q⁹ instrm̃ falsatũ fuit. sufficiebat ad imponẽdum ei silentiuz. s. de rescrip. cum olim

Quom dilectus ratihabitõe. Notare vult dr̃az inter lr̃as ꝓcuratorias ⁊ lr̃as de rato. nãvbi aliꝯ simplr̃ ꝓstituit ꝓcurator generalr̃ ꝓstitua ꝛ tñ trãsigere sine ꝓpositõe ñ pt. vt de arbi. ꝓtuas. ⁊. ¶. de trãsac. l. trãsactõis. ⁊ sic itelr̃. ff. de ꝓcu. mdato. Sed si a dñ

Quom venerabil' f. n. i. sabinẽ. epꝰ ecciam sciⁱ angeli de cauceia cuz suis ptinẽtijs[b] ⁊ possessiõibꝫ petisset: asserẽs eã ad se tã i spũalibus q̃ i tpalibꝫ ptinere. allegauit añ oĩa ius cõe. q̃z cũ cõstituta sit in dio. sabiñ. sub ipsi⁹ dẽbat consistere ptãte. In tẽporalibꝫ quoq; ad se dcãm ecclesiã ptinere nitebaꝭ oñdere ꝑ publicuz instrumẽtũ i quo cõtinebaꝭ exꝑsse. i. sabinẽ. epm h. farbeñ. abbati ⁊ duabꝫ personis post epm dcãz eccl'az cũ suis ptinẽtijs locauisse[c] ꝑ annua quattuor solidoꝝ papiẽ. pensiõe. Ex ps vestra ꝓpositi instrumẽto ꝺicto nullã fidem penitus adhibendaz ꝓpꝭ suplineareẽ scripturã ⁊ rasurã loco suspecto factam vbi vicz annotatõ[d] tpis recẽsek. ⁊ infra. Quia igiꝭ nobis cõstitit ecclesiã supradictã constitutam in dio. sabinẽ. [e] epale ius[f] in oĩbꝫ spũalibꝫ eidez epo adiudicauimus in eadẽ illis tñ exceptis que per auctẽtica scripta ei dignoscunꝭ eẽ subtracta. ⁊ infra. Quia vero instrumẽtũ ꝓdcm ꝑ qꝺ epꝰ eccliam itendebat q̃ ad tpalia vẽdicare ad faciẽdaz sup̃ bꝰ fi dẽ ivalidũ eẽ cognouimus. vtpote ꝓpter ꝓdcã ꝺ iuciaꝭ clausula illa ⁊ q̃cq̃d aliud ẽt sup̃ hoc fecerit ratuz habebit tñc potent trãsigere siue ꝓponere. alꝰ nihil operaꝰ illa adiectiõ. ⁊ sic differre videnꝭ ista duo. ar. ff. iuꝺ. sol. l. ij. §. ꝓcuratorẽ. si. hẽs. s. de of. vele. cozã. vel dic q⁹ non est dña inter mãdatũ ꝓcuratoriũ ⁊ lr̃as de rato. mãdatũ ꝓ

re suspectũ vos ab ipetitiõe ipius quo ad tpalia eiusdez ecclesie duximus absoluendos.

Idem.

Quom dilectus filiꝰ. ⁊ ifra. Quia cã ñ potat in nostra pñtia ꝛmiari cũ nũcio⁹ mõasterij sup̃ ꝓcuratõne vel ratihabitiõe[b] lr̃as ñ haberet eã vestro duxim⁹ exami cõmittẽdã. mãdantes qua. si cõstitit abbatẽ ad se. apo. añq; epꝰ in eũ suspẽsiõis l' excõicatiõis ⁊ in monasteriũ inꝺicti snias tulerit ltime appellasse vel mõasteriũ a iurisditõe epi eiusdẽ exẽptũ: eo ñ obstãte q⁹ abbas ab eo circũuẽtus pret fratꝝ suoꝝ assensum ei obedientiã repmisit[c] cũ fraus et dolus ei patrociari ñ dẽant iudicetis illas snias non tenere. Ꝺ si abbas i exẽptiõis ꝓbatiõe defecerit nec ltima se poterit ꝓscriptõe tueri[k] licet ꝑhibet se añ predcãs snias appellasse. nihilominus tñ mõasteriũ iudicetis aurẽ. ecclie subiacere in cuius ẽ dio. fundatũ sil' eo in ꝓbatõe appellatõnis deficiẽte si vobis cõstiterit de exceptõne vel ltima ꝓscriptõe tã abbatẽ q̃ monasterium ab impetitõne epi absoluatis

Idem in concilio generali

curatoziuꝫ appellat hic lr̃as ꝺ rato ⁊ ficin telligẽ. s. de of. dele. cozaz. s. de trãsac. ꝺ tigit. ⁊ iꝺ dñr littere ꝺ rato qz in mãdato procuratozio cõstituens sp adꝺicẽ fine q⁹ ratũ hẽbit quicq̃d ꝓcurator fecerit sup̃ cã illa. ad quã vat⁹ est. ff. de ꝓcur. l. si ꝓcuratorem. ⁊ cautio ratidãda est qñ ꝺ mãdato dubitaꝭ. ¶. de pen. l. i. ler.

i ¶ Repmisit. nõ ei potuit ꝓpter hoc renũciare priuilegio suo. s. de arbi. cuz tpe. ⁊ qz ñ habuit assensum fratruz suoꝝ ñ obfuit. ḋa delictuz psone ⁊c. xvi. q. vi. si epꝰ. ⁊. s. de excep. cũ veneta bilis.

k ¶ Prescriptione tueri. hic ꝺ vna defensione siue exceptõe trãsit ad ꝺ riã. sic s. de p̃scri. audiẽ. ff. de excep. neo. sil' de vna actõe trãsit ad ꝺ nãar. s. de iuꝺ. examinata. ¶. de inof. testa. ꝺ maiozes. ar. ꝺ. s. de ap. solicitudinẽ. ff. de tribu. q⁹ i heredẽ. §. eligere. ¶. de ñ nu. pe. auc. q̃ ꝺ ꝓpriã Sed q̃d si debuit ꝓponere oẽs exceptões infra certũ terminũ nõ vt q⁹ postea sit audiẽdus. s. de excep. pastoral'. Et qui in vna ex causatõe succũbit volẽs aliã stati ꝓponere ñ audiet nisi hoc faciat infra terminũ p̃fixũ. insti. de excu. tuẽ. §. q̃ autem. Dicas q⁹ si alicui competit plures exceptiões q̃ non sunt ꝺrie in eo casu si non ꝓponit omes. s. infra, terminum postea non audiet. ⁊ sic intelr̃. §. insti. de excu. tu. §. qui autem. nisi fm tenorem illius vel. pastoralis. Si autem sunt contrarie. puta quia primo dixit se exẽptuz ⁊ succumbit. postea potest aliam ꝓponere puta p̃scriptõnem vt hic ⁊. c. audite. ⁊. l. predicta contrarium tamen est in actõnibus quia tunc ab initio debet eligere alias postea non auditur volens aliam interrare contrariam. vt in. l. predicta. q⁹ in hꝛedem. §. eligere.

Ne nimia. nouã religionẽ. nã nouũ collegiũ ñ ꝓt ꝓstitui icõsulto principe. ff. de col. il lici. l. in. ficnec nouaꝭ dignitas fiñ auctẽ pa. s. ꝺ ꝓsue. cũ olim. ⁊. xij. q. ij. c.

m ¶De appbaē.sic q̄ nouā dignitatē ꝓstituit in eccl'ia ꝓstituet eā ꝑm ꝓsuetudinē aliaꝝ dignitatū.s.de consue. cū oli.sit' noua eccīa ꝺz regi ꝑm' ꝓsuetudinē aliaꝝ.J.de censi.super eo

n ¶Oliv mōasteriis.sic pz q̄ nll's p̄t eē mōachus vel abbas i plib' monasteriis sic ēt de iure nll's p̄t p̄fici in diuers eccles'iis sec'lariv.s.de p̄b. de multa.nec hī' p lendā ꝛ dignitatē hēre.s.de ꝓcēs.p̄b. cuz nris.ꝛ.c.lrās. nec abbas cū fratribꝫ possz dispēsare vt mōach' habeat locū in diuersis mōasteriis.ar. s.de ele.constituti

o ¶Ne eccles'ie monachuz B'ius cōmune vt vt.s.de sta.mo. monachi vbi p̄hibent' ponit pochias signāt' ꝛna. xvi. q.i. docti. nos āt i parochia. Solu. q̄d hic ꝺz intelligē de mōachꝭ claustrali q̄ nō est a pp'o electus nec ab, eo institutus mōachi ꝺbēt hēre capellanuz q̄ ministret pp'o sacra ab eo institutuz de ꝓsilio mōachoꝝ. vt hic dic̄ q̄ circūeat pochiam cūncte fuerit. q̄d mōachi facere nō ꝺnt. Ibi de ill' q̄ p ficiūt' pochialib' eccl'iis p eōm. hic nō.ꝛ hoc.c. loquit' vbi est congregatio monachoꝝ.

p ¶Ex soli' epi. B iō dic̄ q̄ monachi nō p̄nt remouere eū. sz si velint̄ret p eōm ꝺz remouer in ordie iudiciario.ꝛ ita excludunt' mōachi q̄stū ad hoc sed si ꝺnt reponi. tūc nec̄ar̄ sunt alī epi. xvi.q.vij. felix si quis tumidus

Q Ne nimia religionis diuersitas grauē i eccl'ia dei cōfusionē inducat. firmit' p̄hibemus ne q̄s de cetero nouā religionē l'ueniat. sz q̄cūq; ad religionē ꝙuerti voluerit vnā de approbatis assumat. Sil'r qui voluerit religiosam domum de nouo fundare rl'am ꝛ instōem accipiat de approbatis[m] Illud ēt p̄hibē' ne quis in diuers mōasteriis locum mōachi hēre p̄sumat: nec vnus abbas plib' mōasteriis[n] p̄sidere

De capellis mōachoꝝ ꝛ aliorū religiosorum Urba. iij.

¶ Ecclīs vbi mōachi hītāt pl's ꝙ monachū' ñ regat sz capellan' q̄ pl'm regat ab eō p ꝓciliū mōachorum ist̄ituat'. ita, vt ex soli' epi arbitrio tā ordiatō' ei' q̄stū ꝺepositio ꝛ toti' vite pendeat ꝓuersatio: Inno. iij. archipbō ꝛ clericis sancte cecilie

Q Electus filī'. m. sindicus eccīe vr̄e ab economo sc̄i laurēt̄ij de piscinia in scrutinijs[q] baptismate ꝛ capl'is[r] ꝛ sil'ib' subiectiōz prestulās possessoriū ꝛ petitoriuz[s] itētabat. Cū ei eccia sc̄i laurēt̄ij sit in pochia vestra sita dēt de iure communi eccie vestre

in p̄dictis omnib' subiacere. q̄ nec priuilegiū exēptōis hēt nec p̄scriptōem[v] p se potat allegare cū illa eccia sc̄e cecilie p scripsisset sicut p testes dicebat l'time ꝙbatum. Preterea cum coā. c. papa p̄. n. sup p̄dictis int' vām ꝛ p̄dcām eccl'iā qō verteret'[x]. m. pbē eius dem eccīe fuit sponte ꝓfessus q̄ eccie sc̄e cecilie scrutiniuz ꝛ baptisma dēbat. Cūq; ps vestra testes qui se illum diuers tpib' ad capl'm vocasse. ip'mq; venisse asserebāt in mediū p duxisset eis iurare patis. p̄dictus pbē se vocatum[y] iuisse ad capl'm est confessus[z]. vnde p̄dictus pre. n. eccl'iam vr̄am capitl'o quo se conq̄sta fuerat spoliatam saluo iure ꝓprietatis eccl'ie sancti laurentij reuestire curauit[a] sicut m eius litteris continet'. ꝙ hoc ergo, ꝙ prietatē quo ad scrutiniuz[b] et baptisma ꝛ possessionem quo ad capl'm vester voluit findicus cō'pbare. Ad hoc sc̄i laurēt̄ij econom' ex aduerso rñdit q̄ eccl'ia illa nullo medio ad romanam eccl'iam pertinebat. Cum enim monasteriuz monialium fuerit ꝛ generaliter seruetur in vbe vt nullū monasterium titulo sit subiectum. incōgruum videbatur ꝛ vi. arma. l. i. §. si fundus. de quo ꝛ ꝙ eadē re p̄nt ista duo sit' itēran ꝛ ab eadē p̄te vt hic. s. de cā pos. c. ij. ꝛ. iij. ꝛ iiij. ꝛ c. cū dilect'. vbi mā ista expedit'. ꝛ. c. pastoral'. Itē ꝛ vnū iudiciū' suffic̄ ad pl'es societates. ff. ꝙ socio. cuz duob'. §. si pl'es. al's i cipit lex illa sub q̄ est iste. §. si iter frēs. ar. ff. fami. her. heredes. §. si de' plib'. ꝛ. §. seq̄n. ꝛ hoc fit cā diminendaꝝ litiū. ar. ff. de ac. ēp. ñ ē nouuz. ꝛ. s. de cā poss. ad vltimum

t ¶De iure cōi. s ti, px. ꝓstitutus.

v ¶Prescriptōz imo ꝛ si allegaſz eā ñ iuuāet nisi allegaret eā ex alī' pl'ona. s. de p̄scri. cum ex officij

x ¶Verteret', super diuers articul' s. petitorio q̄stum ad scrutiniū ꝛ baptisma ꝛ possessorio q̄ ad capl'm. vt patet ex ipa lr̄a. sz mō coā inocētio agebatu' r possessorio ꝛ petitorio. et q̄ ñ fuit mō ꝙbatuz de ꝓprietate q̄ ad capl'm absoluitur eccia sc̄i laurēt̄ij q̄ ad capl'm vt i fi. ꝺz cum eccl'ia romana habuit ibi instōem ꝛ vestitu nonē. ꝛ eccia sc̄e cecilie illa solūmō hēbit postea q̄ p̄s biter ꝓfessus fuit q̄stū ad ꝓprietatē coā celestino papa cū in oīb' alīs eccia sc̄i laurēt̄ij ꝑtineat ad ec. ro. vt in fi. pz

z ¶Confessus. ꝛ sic ꝓfessio ꝙ curatoris p̄iudicat domino. iste pbꝫ ꝙ curatoꝝ erat ecclesie sancti laurēt̄ij. de hoc no. s. vt li. non ꝓte. c. i. ꝛ sponte dicit. quia secus si coactus. j. de accu. si cō stiterit. ꝛ ꝓfessio i vno iudicio fcā coā celestino valz hic in alio coā innocentio vt pz lēr.

y ¶Vocatū. ꝑ hoc igit' ꝙbat' possessio' olr̄e. q̄ aliquis vocat' ad synodū venit. ar. s. de his q̄ fi. a ma. ꝙ. ca. ex ore ar. ō. s. de resti. spo. c. olim

a ¶Curauit. eo ꝺē iure debuit ꝙnūciare diffinitie super p̄dictis duob' articulis sed noluit. lēr.

b ¶Scrutiniū ꝛ baptisma. in his duob' obtinuit i oīb' alīs succubuit vt. j. sequit'

c ¶Titulo. i. plebi sec'lari. xviij. q. vl. quēit. ꝛ. c. dudum. sz nōne subdit' epo q̄ est sec'laris. sz ill' ē vt dixit vi. ꝙ excellētiā dignitat' imo ver' vī vt. ꝛ. dixit q̄ de iure cōi ꝛ mōachi p̄nt subesse titl'o. i. plebi sec'lari. xvi. q. i. alia. ꝛ. c. eccia hz. ꝛ. c. legi. ar. xcij. di. a subdiacono

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a ¶ Economũ sci laurẽtij hic formaf̃nia in psõa pcu ratoris siue economi. ñ tñ ipe ꝙuẽiet l' ꝙuenier actõe in dicati nisi eẽt ꝺfẽsor tm̃ vel dat⁹ in rẽ suã. ff. de pcu. plautius. ar. ꝯ. q in psona dñi. s. de pba. lz. de b̃ tradit. s. de electi. querelam

b ¶ Generetur ita papa iudicat' q ei nõ obsit exceptio rei iuꝺ. si. s. de re iu. c. subdita. vñ bñ pscribit' ꝯ monasterij ereptum spacõ ltimo. lx. ã. lz ñ ꝯ papã. xvi. q. iij. nolumus

c ¶ In instõne. hic pz q̃ ī qbusdã iuribꝫ epalibꝫ pt pscribi ita q ñ pter b̃ in alijs. ita fallit regla illa q pter tẽ tota fuit⁹ retief. vt. ff. de fui. ru. pdi. vna ẽ via. de b̃ ꝺz. s. de pscp. auditj. ita b̃ ideo est q ius epale ẽ genus hñs multas spẽs sub se. q̃rum mlte enũcrant'. s. de of. ꝺz. ꝙrente. ita. c. dilectus

Expte lra rũ. Litere iste tlef fuerũt. Impetrauerũt mõachi isti literas ad qsdaz iudices ne eps diocesan⁹ ꝙpelleret eos ꝓles mõachos instituere in qbusdã prioratibꝫ suis vbi singuli monachi eẽ ꝙsueuerunt cũ plibꝫ ñ sufficeret facultates eorũdẽ. mq̃sita pri⁹ hitate de facultatibꝫ prioratuum. occasiõe taliũ lrarũ dicebãt fm q infert⁹ ꝙtinet

vt regulares secularibꝫ supponant'. pterea vsq hodie nos ī ea instõnem ita tenuimus. ꝙ ī ea instõnem ꝯ tenuimus. ꝙ ī ea instõnem ꝯ tenuimus. ꝙ ī ea instõnem ꝯ

cõta p.tã vz.q̃ rñ.l.cauẽri.qđ itelligo cũ oĩo ñ est dẽstrucctũ mõasterũ vel ecc ia.ſz ſi fundit⁹ dẽstructũ fit ꝛ dẽ ꝓſẽ tu epi aliq̃s velit reedificare ecciam.credo q̃ acq̃rat ius pr̃onat⁹.q̃ pinde est ac ſi ab iĩtõ ecciaz ꝓſtruxiſſz.j.de iu/ dẽis.ꝓſuluit.ar.¶ Itẽ q̃d ſi reedificata ẽ eccia dẽ eadẽ mã nunq̃d pr̃or pr̃oq̃ nus remanet pro nus/hỹ q̃ ſic.q̃ ea dẽ eccia intell'r.ff. de iud. ꝓponebaſ. ꝛ.vij.q.i.dẽnq̃.et ar.ff.de vſufru. ſi i area.ꝛ.ff.de ſerui. vr.p. fuit ures. §. ſi ſublatũ. ꝛ hec ec cleſia loco pr̃oris ſuccedit.vñ eadez itell'r.ar.ff.ſi quis cau.ſi eũ.§.q̃ iuri ap.ꝛ.ff.ſi er nora. cau.l.ij.in fi.ff.de vſufru.dñs. i pr̃i. ff.de fui.ru.p̃di.at nlicin⁹.¶ Arg.ĩ. q̃ dẽfin'ẽ pr̃onus. ꝛ obligato ſeſ'erti cta ꝛc.ff.de ſolu. q̃ res.§.areã.ꝛ dẽ cõ/ ſe.diſt.iiij. queris qđ ꝓrius videſ. r ¶ Abutunẽ. et ita ꝓdere dñt pri/ uilegiũ.ri.q.ij.pri uilegiuz. ꝛ.lxxiij. diſ.vbi iſta dicti ſti.

s ¶ Qui maiori bus.ſi.lxij.diſt.ſi forte.¶ Sz nũq̃d re q̃rit̃ q̃ maiorit̃ ſit meriti ꝛ q̃ plures eũ p̃tẽt.B vr vel/ le ꝓcſa.ſz vr ſuf/ ficere ſi ſit idone⁹ dũ tñ h̃eat maio/ rẽ ꝓtez.liz ali⁹ ſit melior.dẽ hac mã bz.s.dẽ electẽ.eccia vſa.ꝛ.s.dẽ of.cuſ. c.ij.

Quoniã in q̃buſdã loc/ fundatores⁹ ecciarum aut hæredes eor ꝓtã/ te in q̃ eos eccia hucuſq̃ ſuſti nuit abutũt'r ꝛ cũ vna eccia v nius dẽat eẽ rectoris ꝓ ſua diſ ſenſiõe pl'imos repñtãt. pñti decreto ſtatuimus vt ſi forte in pl'es ꝓtes fundator⁹ ſe vota diuiſerit ille p̃ficiaẽ eccl'e q̃ ma ioribꝫ iuuaẽ meritis ꝛ plimo/ rum eligiẽ ꝛ approbaẽ aſſenſu ¶ Si autem hoc ſine ſcãdalo⁹ eſ/ ſe nequiuerit ordinet⁹ ãtiſtes eccĩam ſicut melius eam ẽm dẽũ viderit ordinãdã. ꝛ idip̃z ẽt faciat ſi de iurepr̃onatus q̃/ ſtio emerſit int' aliquos ꝛ cui ꝓpetat ifra q̃tt uor⁹ mẽſes ñ fu erit diffinitum ¶ Eodem ¶ Retea q̃ i t'm q̃ndã laicor⁹ ꝓceſſit audacia: vt epor⁹ aũcte neglecta cl'icos iſtituãt⁹i eccl'ijs ꝛ t'mo/ ueãt cũ voluũt.poſſeſſionẽ q̃z atq̃ alia eccl'aſtica⁹ bona ꝓ ſua voluntate plerũq̃ diſtribuãt ipſos anat̃matẽ dẽcernim⁹ feriendos.¶ Clericus autem q̃ eccl'az per laicos⁹ ſine ꝓpr'ij epi auctate recepit cõione pri uiẽ⁹ bz ſi pſtiterit a miſterio ec cl'aſtico ꝛ ordine dẽponaẽ

¶ lex.iij.eboracẽſ. archiepo

t ¶ Sine ſcãdalo.ar.q̃ ꝓter ſcãdalũ recedit'a iure.s. dẽ pb.cũ ten eam.ꝛ.j.dẽ no.o.n ũ.cũ ex iniũcto.ꝛ.s.ỹ tẽp. or.ad aures.vbi dẽ hoc

v ¶ Ordinet.ponẽdo ibi rectorẽ ita q̃ ip̃m poſtea rep/ ſentet ſi voluerit.ar.j.eo.ſi vero

x ¶ Quattuor.j.e.cũ ꝓpt̃.ỹ.j.eo.cã te.ibi ſoluiẽ

¶ Reterea iſtituãt.xvi.q.vij.laici.ꝛ.c.q̃ laicos.

z ¶ Eccl'aſtica.xvi.q.vij.decimas

a ¶ Per laicos.j.dẽ priu.cũ ꝛ plãtare.

b ¶ Priu eſt.ꝛ ita ñ ẽ ipo iure ſuſpẽſus q̃ ripit eccl'az a laico.ꝛ q̃ ſ̃ telligẽ illos can ones.xvi.q.vij.ſi q̃s dicens. cũ alĩs.c.ſe.q̃ ſ̃ dicere vident.¶ Itẽ alia pẽa ẽt ponit ei q̃ abuſus laicor⁹ ꝓſẽnt ſue elcõi.q̃ fit ĩeligibil'.s. dẽ elec. q̃ſq̃s.ar.ỹ.j.e.cura.q̃.ſ.eccia poſſit h̃eri q̃ laicũ ibi ſoluiẽ/ tur

Quod ãt poſſidẽt.ſic.j.e.paſtoral'.ſ̃ itellige'cum laic⁹ pñtat ſec⁹ ſi eccl'aſtica ꝓſona cui al'r variãe ñ l̃z.j.e.cũ ãt.ſz eps pñiẽ vt ĩ.c.paſtoral'.ꝛ ẽ ſi.q̃ dẽ.¶.dẽ rei vxn.q̃tiẽs.ſi.s.dẽ ꝓſcrip.ad aures.ꝛ ita ille po tior eſt in iure q̃ prior poſſeſſionẽ fuerit adeptus

d ¶ De ꝓceſſiõib⁹.eccl'aꝫ.ſic.j.c.illud

e ¶ Si ꝓſẽſus.ꝛ ita ſi ꝓſẽs⁹ epi acceſſerit vz tal'dõatio vel ꝓceſſio.j.c.illõ.ꝛ.c.nl'is.¶ Sz q̃d itell'r'dare pr̃õ⁹ eccle ſiã dare ñ pt.q̃ ad eũ ñ pueñ ĩmo ad epm.lau.dixit q̃

Quod ãt cõſul'ſi cl'icus idone⁹ ad vacãtẽ eccle ſiam pñtat⁹ ſi fuit ab epo dio.admiſſus: ꝛ poſtmo/ dũ ali⁹ idoneus pñtatus ꝛ in ſtitutus ab epo poſſeſſionẽ te nuerit corꝑalẽ an primo cl'ico eccl'az petẽte dẽat poſterior re/ moueri l' poſterior prioꝛi p̃fer/ ri dubiũ ñ ẽ q̃n in cãu iſto me lior ſit ꝺditõ poſſidẽtis q̃ſ̃ ãte q̃z pñtatõ p̃ dioceſanũ epm approbaẽ.ratũ ñ eſt qđ a pro/ no fuit indẽratum.¶ Decetero tue pru.r.q̃ ſi laici cl'icis l' col legijs de ꝓceſſionib⁹ vel dõa/ tionib⁹ inſtrã confecerit ĩ hec verba vel ſil'ia.cõceſſi vel dẽdi eccl'iam ꝛ pñti charta firmaui: ſi cõſenſus epi ñ acceſſerit ni/ hil agi videt.q̃ ꝓ ñ dato⁹ hẽt quod ab alio dat̃ q̃n põt dẽ iure donare.

Idem eroñ.epo

Alia cl'ici q̃dã aduocati as⁸ eccl'aꝫ ꝓpant⁹ vel q̃ cũq̃ mõ pñt acq̃runt vt poſt modũ eor filij vl' nepo tes ad eaſdẽ eccl'ias pñtent' pri pimus vt id arti⁹ inhibere ꝓ cures ꝛ eoſdẽ aduocatiõib⁹ ta liter acq̃ſitis appell'oe poſtpo. ſpoliãdo⁸ ¶ Idem hẽrforden epo ꝛ abbati dẽ forõ.

Alia cl'ici aduõtias i. iuſpõ. q̃ q̃z bz aduõtõ vt hic q̃z vicedo/ minat⁹ vel cuſtodia ſiue guardia.vt.j.e. ꝑterea. item bz ius freq̃ntatõis l' ꝓceſſiõis.xvi.q.vij. pie mẽt.freq̃ntiuſ h ¶ Cõpant.ꝓ ſe tm̃.qđ q̃ gſa.xvi.q.v.ſi q̃s epor⁹ eẽ ñ pt cũ ſit ſpuali ãnexũ.j.e.ỹ iur.ſz cũ iuriſdictione põt obligãi.j.e.c.pr.ꝛ vẽdi.j.e.cũ ſeq̃z. ad ſtar fũdi tot̃al'.ff. i ¶ Filiꝫ.ſz aliq̃s ſit pa ỹ fũ.tw.l.i.ff.ỹ acq̃.re.w.l.q̃dã tron⁹ ſe pñtãe ñ pt.j.e.ꝓ nrã filioſãt ſaẽ credo q̃ poſſit pñtare.ff.q̃ c⁹q̃ vni.l.illỹ.ar.ỹ.j.e.ꝓſuluit.vbi dẽ hoc k ¶ Spoliãdo.ſz cui applicabit'.pt dici q̃ eccie cui p h⁹ ẽptõz fcã ẽ fim̃ aca iniuria.ar.j.ỹ fimo.ỹ b.ꝛ.xvij.q.iij. ſi q̃s i atrio.ꝛ ſic eccia erit pr̃ona ſuiip⁹.ſz q̃d ſi ip̃a eadẽ eccia emiſſz iuſpa.a ſuo pr̃ono.nũq̃d amittit pr̃õ⁹ ius pa.vt ſic ĩmãeat ap̃ ip̃az ec.ar.q̃ ñ.j.e.illỹ.q̃z vẽdito ñ tenuit.q̃ ſpñale l' ſpuali ãnexũ vẽdi ñ pt.j.ỹ fimo.q̃re lã.ꝛ.j.e.ỹ iur.ꝛ ſic ĩmãebit penes pr̃onũ ĩſtituta pecunia. ar.ỹ.poſſz hic colligi.q̃z hic bz q̃ ẽptor ſpoliet'ur ñ vẽditor vñ eoip̃o q̃ ip̃onit' pẽa ẽptori ꝛ ñ vẽditori.vñ remanere penes ip̃z pr̃onũ iuſpa.q̃z ſi voluiſſz ip̃m priuari ỹ dix/ iſſet ſic ỹ alio.l' dic q̃ prius dixi.b.

Ex lr̃is.ad firmã.dicunt q̃dã q̃ talẽ ꝺ̃cũ celebrauerũt iter se q̃ vnle dñiũ trãsiret ꝺ̃ductorẽ.ꝛ sic in ip̃m trãsiuit iusꝓnat⁹.secus in creditore.s. de reiud̃.cum bertoldus.b.

b ¶ P̃taunt.supple ꝛ eps ipsum recepit

c ¶ Apd̃ cãtuarien̄.q̃ fec̃ primus remoueri ꝛ istitui p̃tatũ p abbatẽ lam. vñ orta fuit ꝯtẽtio inter eos

d ¶ Excepto.ar. ꝯcessuz videri q̃d ñ est notiãꝫ exceptum.j. de spon.cuz apd̃. Itẽ ar.q̃ idẽ iuris est in toto et in pte.ar.ff.de off. p.vz.l.i.§.iũ.ꝛ.rũ q.ũ.ꝯgum⁹. de b̃ tractat.s.de trans la.inter corpalia.

e ¶ Vel añq̃.ar. est hic a ꝺ̃rio sẽsu q̃ res litigiosa nõ ꝺz trãsferri in aliã psonã lite pen.ri. q.i.q̃ res.ꝛ.xvi.q iiũ.volumus.ꝛ.s. vt li.pen.a mẽoria ꝛ q̃li p totuz ꝛ ita vt q̃ si moueat⁹ alicui q̃d de iurepatronat⁹. ꝛ interiz vacet eccia q̃ non possit p̃tare ante finẽ cãe.si ñ ẽ verũ hoc ꝑm q̃sdaz put ꝺz.s.de in inte.re. cũ venissent. imo si q̃s est in quieta possessiõe p̃tãdi. nõ ꝺz iñ amouerivt dicũt q̃dã vsq̃ ad finez cãe.xvi.q.iiũ.volum⁹.ꝛ.s. vt li.pen.a mẽoria.ꝛ sufficiat eẽ in possessiõe.j.e. ꝯsultatõibꝫ ꝛ iuppl̃et hic maxie. Hz lra ista manifeste ꝺ̃dic̃.ꝛ certe verius vt q̃ eligere vel p̃tare q̃s ñ possit post q̃ ei mouet⁹ q̃stio sup̃ ꝓprietate.vel si dicat⁹ q̃ possit p̃tare lite mota. tñ p̃tat⁹ ñ ꝺz institui pendẽte ꝯtroversia er q̃ pendet.s de in inte.re.c.ũ.ꝛ est ar.op.s.de ele.cumana. vbi c̃ici ꝛ capellam erãt in q̃si possessiõe eligẽdi.ꝛ mota fuit eis q̃stõ sup̃ iure eligẽdi vacãte eccia.ꝛ qz ñ ꝓbauerũt de iure suo non valuit eoꝝ vot.nec ob.ꝺ̃ria q̃ dicũt q̃ lite pen.non ẽ priuãdus possessor sua possessiõe.qz ibi rõ est. Ubi enim oĩa restituunt̃ ꝛ fructus post li.ꝯte.sed hic ñ ꝺẽnt restitui fruct⁹ p̃tatõis.qz canõice institut⁹ ñ remouet⁹ sine culpa.ꝛ hoc verius credo.ꝺ̃ tñ no.io.s. q̃ p̃t licite eligere q̃ est in q̃eta possessione lz moueat⁹ ei qõ.s.de in inte.rest. cum venissent.ꝛ ita si fuit iste p̃tatus añ qõem motaz obtinebit.qz ille credebat⁹ pronus cũ eẽt in possessiõe totius ville.ꝛ ita credebat se eẽ prõnuz ꝛ bona fide. sic.j.e. ꝯsultatõibꝫ.ꝛ si postea obtineat abbatissa in iurepatronatus.qz ꝓbabit q̃ excepit iuspatronatus ñdebit illi de tpalibꝫ.xvi.q.ũ.sane.ꝛ.j.de priui.cũ ꝛ plãtare.§.in ecclesijs. ꝛ hoc dic̃ hic in fi. Cõtra.hic tñ.s.de re iud̃.cũ bertold⁹.et j.e.ꝯsultatõibꝫ.vbi dic̃.si tpe p̃tatõis sue iuspatronatus eccie possidebat.sed hic ñ erat in possessione iurispatronat⁹ lz possideret villã.qz hoc colligit̃ q̃ lrãm. sed intellige q̃

Ex litteris.i.salebericen̄. epi accepimus q̃ defuncta psona eccie ꝺ̃ latoñ g.miles qui villã in qua eccia sita est a monasterio ꝺ̃ vinton. ad firmã⁹ tenebat.ad eandez vacãte gu.clericum predicto epo p̃tauit.postmodũ abbatissa predicti monasterij aliuz p̃tauit beidem ad eccleſiã su praescriptam quo nolente p̃tatum ab ea recipe apud cantuarien̄.ᶜ archiepm grauez de epo deposuit qõnem.et infra: Mandamus qua.si vobis cõstiterit q̃ prefato militi p̃scripta villa fuerit nõ exceptoᵈ iurepatronatus ad firmã cõcessa. vel ᵉtanq̃ de iurepatronatus inter abbatissam ꝛ militem ꝯtroversia essz subozta.p̃fatus gu.in praescripta eccia per epz ad p̃tatiõem militis institutus fuisset. ei dummodo als sit idone⁹ adiudicetis ecciaz. ita q̃ si abbatissa obtineat adũ sus militem illi de tpalibꝫ debeat rñdere

f ¶ dẽ vinton̄.epo

erat in possessione iurispronatus.ꝛ sic cessant ꝺ̃ria.ꝛ sat bñ colligit̃ q̃ miles erat in pos.iurispa.ex eo q̃ dicit infine.ita q̃ abbatissa obtineat aduersus militẽ.illi de tpalibus deberet rñdere.ex hoc apparet q̃ miles reus erat ꝛ abbatissa ꝺ̃ militẽ agebat.ꝛ sic relinq̃tur q̃ miles credebat̃ prõnus.ꝛ sic agebat vt prõn⁹. vnde tenuit p̃tatio ꝛ instõ eo tpe fcã quo q̃ete iuspronatus eccie possidebat.j. e.ꝯsultatõibꝫ.ꝛ.s. de ele.q̃relã.ꝛ ita lite mota ñ ꝺz p̃tare.vel si p̃tat suspendit instõ in eventũ sniẽ vt ꝺ̃cm est

Illud p̃cedendũ ñ duximus q̃ si laic⁹ epo iõsulto eccias ñ vacãte concedit religiose domui.et postea cum vacauerit ad p̃tatiõem eiusdẽ laici cl'ic⁹ ibi fuerit per dio.epm institutus.prior cessio sc̃am instõem quo minus h̃eatur rata ꝛ firma. ñ p̃t aliquatenus impedire⁸ cuz illa concessio de iure nulli⁹ ꝓsit esse momẽti.tũ qz de re ñ vacãte facta est.tuz q̃ laicus sine auctoritate epi nemi⁹ pot̃ ecclesias dare.licet religioso⁸ loco iuspatronatus conferendi liberã h̃eat facultatem Si vero iuspatronatus vacante eccia religioso loco cõtulerit⁸ ꝛ aliquis sine p̃sentatõe fratr̃ eiusdẽ loci fuit in ipa eccle sia institutus. eius ꝑm rigorem iuris est institutõ irritã da.

i dem eidem

Cerimoniã.ꝛ ifra. Absurdũ videt⁹ oĩo vt ad singulas pronoz ꝑm hũanã cõditõnẽ mutatões[m] ꝛ.c.audit̃.ꝛ j.de spon.ad audientiã

h ¶ Vere.non vacãte.ꝛ ita pz q̃ eccia ñ vacãs ꝺ̃ferri ñ p̃t p̃tuare p̃sone.vt.s.ꝺ̃ bona.ꝯsultatõibꝫ.sz loco religioso de auctãte epi eccia ñ vacãs potest ꝺ̃cedi vt in vec. consultatõibꝫ

i ¶ Nemi.i.nulli priuate p̃sone licet

k ¶ Religioso.hic lra inuit q̃ laic⁹ possit dare iuspa. loco religioso sine auctãte epi.sz ecciam ñ.ar.xvi.q.vlt̃.nemi regũ.sz ñ credo.vñ supple hic de ꝯsensu epi.qz siue ꝯcedat eccias siue iuspa.necessaria ẽ auctãs epi.s.e.q̃ ãt.ꝛ.s de bona.ꝯsultatõibꝫ.ꝛ.j.e.nllus

l ¶ Cõtulerit.de auctãte epi.vt diri.sz nunq̃d laico pot̃ dari iuspa. Din.dixit q̃ sic.ar.j.e.ex insinuatõne.sed ibi non fuit donatõ sed frater cessit fratri ius suũ seu renũciauit ei q̃tum ad se ius p̃tãdi.ꝛ ita ñ fuit donatõ cum ipse insolidũ esset patronus.vt ibi ꝺz.sed cum vniuersitate bñ p̃t donari vel vendi ꝛ obligari.s.e.ex lr̃is.ꝛ.j. eo. cum seculum

Cerimoniã.mutatões.lz prõni mutẽt successione vel alio mõ.eccie stat⁹ ꝓpt̃ b̃ mutari ñ ꝺz cũ in ipoz dispositõe eccia ñ sit.sz pot⁹ epoz.nec p̃t illam exhere de sua ptãte.r.q.i.fiq̃dẽ.ꝛ.c.nouerit. arg.ꝺ̃.xvi.q. vl.decernim⁹.ꝛ.c.filijs.sz hic h̃ñt tm̃ ptãtẽ defendẽdi ecclesiã ꝛ dentiare sacerdoti excessus epo sz sup̃ rebꝫ nllaz h̃ñt ptãtẽ.s.e.p̃terea

a ¶ Sjutenk.si.x.di.lege.t.c.pueit.t.iiij.q.vi.hoc cappe. Dm laici.pnia ducti.tra licitū est penitere et ꝯ factū suū venire.vt.s.de elec.nosti. t.q.q.vi.§.si qs libellos.xxij.q.i.certe.ff.de mio.si mior. ℔. qui lo.ce.pos.l.ij.ff.de mu.t hoc.vt gradati.§.hz t replicari.ff.de posi.l.i.§.si ho de posuero.t.s.de re. po.bona fides. t.ff de ac.emp.et ven. si sterit.§.vlt.ar.ꝯ s.de fi.pſ.veniens t.s.de cle.pug.diuersis fallacys.et xxij.q.iij.sūt qui opes.j.de ipon. impu.de nil.t.iij.q.iij offerat. §o.ne locus pnie mihi in casibus.puta si iusta cā subest.xij.q.i.cēte.lxiij.di.§.veruz vel si aliqd iopia tum emergat.xxij q.ij.nequis arbitret.t in oibo delictis et maleficijs. ar.l.dil.ponderet. t.e.de re.cc. ali.vl nō.si qs pbrozum vel impis. q fauoe sui tm sunt intro ducta quibo renūciare pt.vij.q.i.q̄ piculosum. et in his q recepta non iunt plene.ff.ō iu risdo.iu. si quenerit.princē.t in casu istovt hic pz.t.j.e. cū āt.t.c.pastoral' c ¶ Quenlta est sic.s.e.illō.t ita p ma electio q nlla est impedit scōam s.de elect.bone t.c. gregato.t.s de ap. ꝯstituti.ar.ꝯ.s.de ele.audit.vbi colligit q electō q nlla est impediat scōam.sed illud ꝯrium ibi soluitur

d ¶ Laicj.nec ēt clericis pr̄ōnis hz ecciam ordinare. vñ hēs silem casum de clicis ei q ō z hoc de laicis.j.e.c.vl.al.

¶ Dra laicoꝝ.laici eī ꝯferre eccias ñ pñt.t vi.q.vl. sipsis deceps.t.c.si quis epus.si quis clic' p laicos.t.j.de priui.cū t plātare.nec dñt interesse electōnib vt ibi hēant vocē i eccia collegiata.s.de ele. mesana.t.c.sacrosancta

f ¶ Ltima.i.q̄dragenaria q̄ sola currit ꝯ ecciam.vt.xvi. q.iij.§.pt.ꝯ.qs actōes. Hz obijcit ꝯ hoc.isti mōachi vel clerici q̄ pscripſunt has eccias.aut habuerit bonā fidem aut malā. Si dices bonā hoc ñ potuit eē nisi q ignorabant ius.hz ignōātia iuris ñ pdest ad vsucapiēdū.ff.ō vsuc. nū qs.t q ꝯ legū interdca mercatū ñ pscribit.C. de agri.t cē. quēadmodū.li.xi.t isti ꝯ interdca canonū recepunt ecclesias.xvi.q.vij.si qs deinceps.si qs epūs.si qs clic' p laicos.s.e.pterea.t.c.q ō āt.t.c.illud.t ita pscribere nō pñt Si mala fidē habuerūt nulla pscriptōe iuuant.s.de prescrip.vigilanti.t.c.qm̄ oē.xxxiij.q.ij.si ꝯgo. Pōt dici q hic tolerat hmōi pscriptō ꝓpter scādalū.qz eccie ñ potest rant revocari sine scandalo.q̄dā dicunt q eo ipo q epo sciente t ñ ōdicēte possederūt intellr epūs ꝓsentire. et q̄ō sequitur.aut dic.habuit postea ꝓsensum supplet epūm t tuc ñ est necaria pscriptō cum hñt ꝓsensum epi.vel pt dici q illi q̄ eccias recepunt de manu laicoꝝ ñ possent pscribere.qz ꝯ iura recipiut.hz eoꝝ successores pscribē pñt

si ius quod[b] habent transferre hmōi concessiones irritas penitus eē cēsemus.

l dē ligoñ.epo

Sj vero ordiatō alicuj[7] eccie q̄ ad tuā instiōem spectat: t p ptroversia laicoꝝ de iurepr̄ōnatus[b] inter se disceptantium progati fas tibi sit ap.re.in eandem psonaz idoneam instituere: ita q repñtet[k] ab eo qui ius eunce rit patronatus

l dem hospitalarijs

Cum secm religiositis.t infra. Prohibemus ne cum rōne feudoꝝ ēpto rum[l] alr've acq̄sitoꝝ vel etiam alio mō iuspr̄ōnat[7] in eccljs pochialib acquisieritis. epō ius pochiale minuere[m] presumatis l dem

X infinuatione.o. clerici accepimus: q cū ei frater eius iuspatronatus quod in quibusdam eccljs habebat liberaliter contulisset[n]: eas quidem sine ipsius assensu occuparunt: t detinent occupatas. et infra.

ꝯ ipo prorogat.vltra q̄ttuor mēses.s.e.qm̄.t.j.e. cum ꝓpter

k ¶ Repñtet. Hz q̄d vz ei hoc repñtatō cū iā sit instituta[k] t ius hēat p hāc pñtatōz nllz ius acq̄rit huic. hz pñtat vt pfon[a] p hoc fit in q̄si possessiōe sui iuris. ne postea vexet de fcō.j.e. ꝓsultatōib

Dom sclm.ēptoꝝ.sic g̃ iuspronat[a] trāsfert vēditōe cū vniuersitate.t b vez est nisi spālit fit exceptū.s.co.ex litis.t vēditō feudi fcā it ellr de voluntate dñi alr ñ valerz.l ꝓsti.federici.de feudis.trāsfert eriam successiōe.s.e.qm̄ in q̄busdā.t.c.j.t.ij. t.xvi.q.vij.filijs.t pmutatōe.xvi.q.vl.nemi regū.t aliēatōe vniuersitatis vt hic.t donatōe cum consensu episcopi facta.s.eo. q autem.t.c.illud.t.j.e.nullus. vnde ℞. Iuspronatus transire facit nouus hres. Hec permutata donatio venditioz

m ¶ Jnuere.t ita nihil plꝰ iuris dñt isti religiosi hēre q̄z illi a quibo ius habuerūt.t sic epūs ius suū in integrum hēbit.qz pmutatiōz talē eccie ordinario mutari ñ dz.s. e.q̄rimoniā.s.e.cura.si.s.de dona.iter dilectos.e.ō re.do.

qz monasteriū

X infinuatōe ꝓtulisz.sic g̃ vī q laicꝰ iuspronat[a] possit donare.priuato ēt sine ꝓlatu epi. hz supple

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qđ de ꝓsensu epi ꝺ fec. Veri⁹ vt̄ q; hec ñ erat ꝺa donatio q; vter; istoꝝ fratꝝ erat ver⁹ ꝓpon⁹ insolidū. s.e.c.i.ff. đ op. lib. si liberi⁹, in fi. q; res est indiuisibil'. ar. ff. si fui. vē. loci corp⁹. §. ñ fūd⁹, ꝛ iō nihil vđit i vsitate. ſz ꝓcessit fra tri tm̄ liberā ordinatōz eccl'aꝝ vt ipe sol⁹ posset pñtare. et est si. ff. de fui. fui/ tutes. § fuit⁹ a

Restituāt. q; ñ habuerūt cano/ nicum ingressum vñ dñt expelli. sic. xvi. q. vlti. decernimus.

Consulu/ it. hereditario, succ/ cessio hereditaria in eccia ñ dz esse. viū. q. i. aplica. s. de fi. p̄s. ex trāsmis/ sa. ꝛ c. ad extirpā/ das

Auctāte. sec⁹ si ad pñtatōz pen tum. q; ipe se rep̄ sentare ñ posſz. j. e. p tuas. vñ ñ vidz hic philleri pñta/ tio filij. vñ p̄mitti intellr. ar. đ spō sa. cum apud

Cōcedāt. auc/ toritate ꝓpria. nō itellige de clericz. j e. ti. c. vl. ſz epo pñ tare p̄t pronus fi liū. vt dem est. s. q; suffragiū patrz vz filio. ff. qđ cui. vniuer. illō notā/ dum. Dz si plures sūt proni nunq̄d pñt vnuz p se pñ/ tare. Credo q; sic. ar. s. de ele. cum in iure

De iure vendi. p senñ. ſz cū vniuersitate bñ p̄t vē di. s. e. cū sci'm. ꝛ ēt obligari. s. e. ex lr̄is

Innexū. s. de iudi. q̄to

Irritū. ipo iure. q; spūale vel spūali ānexū vendi ñ p̄t. nec ēt redimi. j. de simo. q̄relā. ff. de ẽm. emp. hanc le gem. q; res sacra ñ recipit estimatōn em. ff. de re. di. sacra loca. in fi. si tñ res sacra ab ig̃rāte emat ad interesse agit er ẽctu. ff. de ẽ. emp. l. iū. ꝛ isti. e. ti. §. vl. Dz q̄s hēbit ius illō nunq̄d ille qui vendidit pdet illō hoc ipo q; vēdidit de hoc dixi. s. e. q; clerici.

Nullus decimas. s. de his que fi. a p̄. si. ꝓsen. c. cuz apostolica

Eccliam. s. e. q; āt. in fi. ꝛ expone eccliam. i. iuspr̄onatus. q; donādo eccliam qđ suū est donare vt de ꝓsensu epi s. iuspr̄onatus. s. de dona. pastoralis.

Eccliastici juris. ſ spūalis. q; si eēt tpale ius ibi nlli⁹ auctās req̄rit' dū tñ res sit donāt'. dicūt tñ q̄dā sic vin. q; iuspr̄onatus p̄t laicus donare loco religioso ēt sine auc/ toritate epi. s. e. illō. sed ꝺ dixi ibi

Cōferat. si tñ ꝓtulerit ꝛ subsequat' postea ꝓsēsus epi bñ vz tal' donatō. xi. q. i. c. vl. ꝛ j. e. suggestum. s. e. cura pa storalis. ꝛ s. e. q; autem. in fi.

Offerat'. nisi iusta cā subsit q̄re eps hoc ꝺnegauit. q; tunc papa ñ ꝓcederet nec ep̄m ꝓpelleret ad dādam l centiā. ar. l. iū. di. l. trās. ꝛ l. xxx v. dii. archidiaconum. in fi

Significasti. pñtauerint. epis vel alijs inferiori bus plat̄. in quoꝝ pochijs ecclie site sunt. ꝛ cleri cui uiuscūq; dio. pñt pñtare. vt. xvi. q. v. si ds epo/ rum. ꝛ sic intelligit hu. illud. c. ꝛ ē pri/ uilegiū epi vt dic̄ Sed lra illud nō dic̄ exp̄sse. sed dic̄ ordiner quos vel erat clericos ibi po nere. ꝛ sic est ꝺ illō l. xxi. di. horamur ꝛ. c. clericos. ꝛ. s. đ cle. pe. c. vlt.

Idem

Significasti. ꝛ infra. Si epi p⁹ ꝓmotōez suā pñ tatōes psonaꝝ ad eccle sias a patronis earum p eccle sijs sibi cōmissis adepti fuint psone idonee quas ad eas va cantes presentauerint⁹ sūt ad mittēde dē abbati san cti alberti

Consultatōib⁹. ꝛ infra. Si aliquis clericus ab ordinario iudice i eccia fuit institutus ad pñtatōez il lius q̄ eiusdē credebat⁹ esse pa tronus. ꝛ postea iuspr̄onatus alius euicerit in iudicio insti/ tutus ñ debet ab ip̄o a ꝓpt̄ hoc remoueri⁹ si tempore p̄senta/ tōnis sue ille qui eum p̄sēta/ uit iuspr̄onatus eccl'ie posside bat: cum ex hoc ei q̄ de iure dz habere nullum in posteruz p̄/ iudicium generet. si vero nō possidebat⁹ ſz tm̄ credebat' eē pr̄onus cū ñ eēt poterit ab ea/ dem eccia remoueri.

Idem eboracensi archiepisco po

Consultatōib⁹. cre debat' ꝛ e/ rat in q̄si possessio ne iuspr̄onat⁹. q; tūc tz pñtatō ēt si vitate ñ sit pr̄on⁹ s. de ele. q̄relā. ꝛ s. de cā pos. ꝛ p. cum olim. ꝛ hic. Itez ē hic ar. q; pl⁹ vz qđ est i opione q̄ qđ est in vitate. i. q. i. si q̄s a simōiacis. iū. q. vij. §. tria. et §. vez. j. q̄ fi. sint le gi. cum inter. et. c. p tuas. et. s. de bi ga. nup. in fi. Ar. ꝺ. xxix. q. q̄. si quis ꝛ. vij. di. veritate. ꝛ ita sola possessio ne acquirit' titls. ſz ille dñs ñ fir q̄ p̄ sentat. sed hoc fac bona fides

Remoueri. quia quod legitti me factum est non velet irritari. ſz ad eum casum ꝑue/ niat a quo incipere non potuit. lv. distinc. precepta. ff. de iti. actuq; prima. l. ij. ꝛ. ff. de postu. l. i. §. casum. xxxij. q. vij. neq; furiosus. ꝛ quod rite ꝛ fm leges factum est ex alio euentu resuscitari non velet. C. de admi. tu. sancimus. et quod legitime factum est pena ñ meret. C. de adulter. l. graccus

Possidebat bona fide. vt dixi ꝛ ñ vi ar. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. an. si q̄s ēptōis. §. ſz hoc. ꝛ. xvi. q. iij. ſz in regulis ſz nunq̄d ille q̄ est in q̄si possessiōe pñtādi. si ei moueat q̄ꝺ ꝓpietat̄ potent interi pñtare añ sniam. dic de b vt di/ xi. s. e. ex lr̄is. ꝓpter hoc tñ nll'm fit p̄iudiciū ꝺo pr̄ono i poster. vt hic dicit. b.

Remoueri. q; ñ pñtatus a pr̄ono. xvi. q. vij. decernimus. ꝛ sic credulitas sine possessione non valet vel non ꝓdest

Suggestum pr⁹ factā. si. casum hēs. s. de his q̄ si unta p̄. ꝓtinebat

Auctoritas epal'. s. e. q; āt. ꝛ. c. illō. ꝛ. c. nll's. ꝛ. s. đ do na. ꝓsultatōib⁹. ꝛ. c. cura. ꝛ hic. ꝛ. c. ꝓterea. ꝛ. c. significan/ tibus

Subsecutus. ar. qđ ab initō erat inauditū p subse quēte ꝓsensum ꝓfirmat' ꝛ fit validū. s. e. cura. ꝛ. xvi. q. i. c. vl. simi. s. de his q̄ fi. a p̄. sine ꝓsen. ca. cum nos. et. s. de

wna.pastoral'.r.s.e.cura
r ¶ Posterius.ar.q; lre que pñt elidi q exceptõem,ñ p; stant impedimẽtum scõis q̃uis de primis non faciant mẽtõem.s.de ?fir.bone
y ¶ Fulcit'.ar.q; vbi pl'a faciũt p aliquo q̃ ?obtinẽ dz ar.xiij.di.duo mala.r.c.nerui. ¶ de iu.r fac.ig̃.l.i.r.s. de re iud.cãm que vbi sunt ar.de hoc Ar.?.xxij.q.i.mouet le

Suggestum est q; cuz ecclesia q̃dã de assensu dñi fundi auctoritate eboracẽ.archiepi ecclesie beati.p. eboza.cõcesse r assignate sint in prebendam:cãonici de nouo burgo cõcessionem illam irritare nituntur occasiõe donatõis quam sibi asserũt pr̃factã. Cũ licet in donatõibꝫ ecciarum requirendus sit; r expectãdus pfonoꝝ ?sensus.qz tñ eccie nisi auctas[t] intuenerit põtifical' canonice concedi possunt significamus q; p̃dicta concessio li cuz assensu patroni et auctoritate dio.episcopi facta est aut eius assensus fuerit postea subsecutus.[n] posteriori concessioni prefertur: alio quin illa debet preferri q̃uis posterius[x] facta que consensu domini fundi r ep̃i auctoritate fulcitur[y]

Idem archi episcopis r episcopis p̃agliaz constitutis

Relatuz est q; nonnulli occasione laice recognitionis[a] non requisita episcopi audientia beneficia ecclesiastica sibi presumunt i vestris parochijs vendicare[b] Quoniam igitur huiusmodi psone non intrant per ostium[c] sz aliunde conscendunt ac per ꝺ indigni[ꝺ] sunt pastoris nomine vel prerogatiua gaudere. mãdamus quatenus eos si commoniti p̃dicta mime resignauerint nisi ep̃ali concessiõe fuerint muniti.ab officio reddatis r bñficio alienos. r infra. Ad hoc quoniam quidã laici ecclesias possessionibꝫ spoliãt vt sic viros ecclasiasticos faciant coram seculari[e] iudice liti gare.vobis iniungimus vt id publice sub interminatõe cuiuscunq; anathematis p̃hibere. Si quis aũt p̃hibitõis vestre cõtẽptor extitit eũ excõicatiõi subdatis[f].

Idem

Nam tetecet. r infra. Illas ãt eccias de quaruz patronatu controuersia fuerit.si infra sex mẽses[s] postquam vacauerint:non fuerit hodie illis decretalibus.sed illi decreta.quoniam.vbi dicitur de sex mensibus. Si vero ẽ contentõ inter aliquos de iurepatronatus tunc episcopus expectet vsq; ad sex menses.r tunc auctoritate ordinet ecclesiaz si infra sex menses postq̃ vacauerit illa questio diffinita non fuerit vt hic dicit.saluo iure illius qui postea euicerit iuspatronatus imposterum.s.eo.si vero.r.c.consuleratõibus. r.j.eodem.cum propter.sed si non vult tantum expectare post quattuor menses ordinet ecclesiam.s.e. quoniam.r.j.eo.cum propter.quibus,standum est vt dicit Laurẽ.quia licet illa decretalis,quoniam precessit istã Innocen.concordat cum illa decretꝫ.quoniam.que est lateranẽ.conci. Quidam tamen ita dicebant.q; hic cõputantur sex menses a tempore vacationis.et ita concordat concilium lateranẽ.s.de concessione prebendarũ nulla.et illa quoniam.et.c.cum propter. intelligũtur a tempore motelitis.quod satis potest concedi.et hoc satis innuitur per litteram illarum decretalium,in quib? dicitur.si questio em erserit.et hic dicitur postq̃ vacauerit tamen episcopus potest facere quod istorum magis placet. Si vero contentio sit inter episcopum r patronum puta episcopus dicit presentatum indignum. ꝑsonus idoneum.tũc ep̃s ponat economum ibi; p fructibꝫ ꝑceꝛuãdis quousq; fuerit expeditum.e.de of.ordi.cum nos

Extra. sex mẽses ?s.e.qm̃.et j.c.cum ꝓpter vbi dantur tm̃ q̃tuor mẽses.xvi.q.vj. si plus ?sideranduz.r.s.e.q̃cũq;. So.cum est ?tentio de electõe iter patronos tunc obtinet quod dicitur s.eo. quoniam.s. responso. Si aut ẽ ecclesia ordinari nõ possit sine nimio scãdalo patronorum,tunc sat; possent dici q; episcop? tollat ibi reliquias r claudat ostia r sic possumus tenere decreta predicta.si plures. r cõsideranduz.quia ꝓpter magnũ scãdalum ea que sin̄ peccato mort'i possunt cõmitti quã womittimus.j.de no.ope.nun. cum ex iniuncto, alias ꝓpter modicũ scãdalum nõ dimittat episcopus ecclesiam ordinare vt dicit' in.c.q̃uis tamen consueuit dici q; non statur hodie illis decretalibus,sed illi decreta.quoniam.vbi dicitur de sex mensibus. Si vero ẽ contentõ inter aliquos de iurepatronatus tunc episcopus expectet vsq; ad sex menses.r tunc auctoritate ordinet ecclesiaz si infra sex menses postq̃ vacauerit illa questio diffinita non fuerit vt hic dicit.saluo iure illius qui postea euicerit iuspatronatus imposterum.s.eo.si vero.r.c.consuleratõibus. r.j.eodem.cum propter.sed si non vult tantum expectare post quattuor menses ordinet ecclesiam.s.e. quoniam.r.j.eo.cum propter.quibus,standum est vt dicit Laurẽ.quia licet illa decretalis,quoniam precessit istã Innocen.concordat cum illa decretꝫ.quoniam.que est lateranẽ.conci. Quidam tamen ita dicebant.q; hic cõputantur sex menses a tempore vacationis.et ita concordat concilium lateranẽ.s.de concessione prebendarũ nulla.et illa quoniam.et.c.cum propter. intelligũtur a tempore motelitis.quod satis potest concedi.et hoc satis innuitur per litteram illarum decretalium,in quib? dicitur.si questio em erserit.et hic dicitur postq̃ vacauerit tamen episcopus potest facere quod istorum magis placet. Si vero contentio sit inter episcopum r patronum puta episcopus dicit presentatum indignum. ꝑsonus idoneum.tũc ep̃s ponat economum ibi; p fructibꝫ ꝑceꝛuãdis quousq; fuerit expeditum.e.de of.ordi.cum nos

Relatũ recognitõis.i. ?fessionis in iure facte donationis vel ?cessionis prius facte de requacũq;. quod melius est. r ẽ vulgare anglox ala.
b ¶ Dẽdicare.id est retinere
c ¶ Per ostium. vj.q.vlt̃.nõ furẽ et.xxij.q.ij. tres psonas.r.i.q.i.ordinatões
ᵭ ¶ Indigni.in tm̃ q; ponidñt r excõicatõni subd̃ic̃di sunt.xvi.q.vj. si q̃s principes.si q̃s ep̃s.si q̃s clericus.hodie nõ imponit̃ pena p̃dcoz canonum.sz stat ei qõ hic dz.si q̃s ?sentiat electõni de se fcẽ p abusum laicozum ineligibilis fit. nec potest pmoueri sine dispensatõne.s.de ele.q̃squis.
e ¶ Declari.sm illã regulã. Actor for rei sequat'.s. de fo.?pe.cum sit gnãle.xi.q.i.expientie. Sed nonne ?mittunt isti sacrilegium qui t'r spoliant eccias.ergo sunt p ecclam iudicãdi.vt pbat'.s.de fo.?pe.conq̃stus.r ar.xij. q.ij. nulli liceat predia r homicide dicuntur.xij.q.ij. qui abstulerit. Et ergo verum q; isti malefactores sub eccle siastico iudice sunt ?ueniendi.r fauore eccie hoc est introductum.s.de fo.?pe.cum sit gnãle.r sm illam regulã nõ ?sequere[f] intẽtõem suam. Sed pone q; eccia agat ?tra eos coram iudice seculari.r ipsi laici volũt reconuenire eccliam.qz forte hoc erat intẽtõ ip̃oz nunq̃d sunt audiendi.dicas q; ñ.ff.de iud.l.ij.§.sz si agãt.r alia ẽt rõe.qz qõ spoliatõis priuilegiata est vt eã intẽtãs recõueniri nõ possit nisi de alia spoliatõe.s.de or.co.sup spoliatõe.r.e.dicit significauerunt.
f ¶ Subdat̃.hic patet q; si quis p̃hibeatur sub pẽa anathematis siue excommunicatõnis,licet q̃s cõtra faciat non est excommunicatus.sed velet excommunicari, secus videtur si dicatur sub interminatione anathema-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Credo poti⁹ stādū ei qđ dicit lau. si epūs voluerit qđ ꝺra tpe mote licē ñ hꝫ rōem. qz sic possꝫ vacare eccīa q̄si p octo mēses. ⁊ ꝺec. illa p̄cessit tpe illā q̄m. s. e. lꝫ. hꝺc fit posterior

¶ In titulo. qz am ꝺe sunt eiusdē auctoris. b.

Ceterea aduocati. i. patroni.

b ¶ Ius aduocatōis. i. ius pfonatus vel patrius⁹ius aduocationis. nā alīq̄ dñr patroni ⁊ alīq̄ aduocati. vt. j. e. c. patet

c ¶ Emptōis. q̄liter ius pfonatus trāsferat⁹ vendition̄e seu alīs mōis dēm est. s. e. cuz seculum

d ¶ Fodr̄. fodrū est collecta quam imponebāt isti patroni eccīs. et est vulgare lōbardorum

e ¶ Regiū. qđ fḡi dr̄ex siue tributū regi ꝺbitū. xi. q. i. si tributū et. xxiij. q. vlīt. ꝺuenior

f ¶ Institutos. statui g̃ p̄nt reddi tus pfonorice tributi siue pensiōis vt hic p̄z. et. xiij. q. vlt. tributuz. ⁊ ar. xviij. q. ij. eleutherius. ⁊ hoc añ cōsecratōem eccie ⁊ ñ post. ar. C. de vōa. q̄ sub mō. l. pfecta ⁊. xvi. q. vlt. filīs. p̄nt et statui vicebñficij ⁊ añ ⁊ post. xvi. q. v. illō. ⁊. q. i.

cōtcoūsia terminata licituz tibi sit ꝺe pſona idonea ordiare

Lucius tercius

Preterea q̄si aduocati[a] eccīaꝫ ius[b] aduocationis donatōis vel ēptionis[c] titulo alijsq̄z p̄ sua voluntate ꝺctibus in alios transferre p̄sumūt: fodr̄[d] alber garias regium[e]: ⁊ similia tāq̄ a ꝓprijs rusticis ab ecclesijs extorquētes: p̄ñti ꝺecreto statuim⁹ eos siue aduocati siue patrōi vel vicedñi siue custodes vel guardias hñtes: seu q̄cūq̄z alio⁹ noīe censeant: a grauamibus eccīaꝝ cessare. nichilq̄z in ipis p̄ter antiquos ⁊ moderatos redditus a locorū epis institutos[f] exigere. aut si aliud exegerint excōicatōi subꝺantur. contract⁹ quoq̄z hijs[g] quos fecerint vel facient in futuꝝ vim aliquam ꝺecernim⁹ non habere. I dē nozuicē epiſcop

Cum aūt aduocat⁹ clīcum idoneum epo p̄ntauerit. ⁊ postulauerit

¶ Cbis ꝺiocesani. alīs ñ p̄t. ꝺe ꝓb. ꝺi. i. nōc. i. in aucte ꝺe mona. §. illud. colū. i.

n ¶ Cōstruxit. ⁊ ita ex ꝓstructiōe acq̄rit⁹ ius pfonatus. xvi. q. vlt. frigētius. ⁊ c. pie mēti. ⁊ c. filīs

o ¶ In ꝓpetuali. ꝓpetual⁹ ꝺr ex quo ꝺuo vel tres i collegio sunt. s. ꝺ elec. c. i. ſz vt q̄ tres ad minus ꝺeant esse ff. ꝺe ꝛ. signi. nera ci⁹. tamen in vno ꝛtinet⁹ ius collegij ff. qđ cuiusq̄z vnius. ſic. §. vl.

p ¶ Honestius. imo nc̄ce est q̄ requirat⁹. vt vī. s. de elec. cū terra. ⁊ melius e. ri. sacrosc̄i. qz possꝫ ercipere ꝺ ipm si ñ cēt idōe⁹ et post ꝓfirmatiōz si male ꝓsūm⁹ teneretur ꝺnūciare ep̄o xvi. q. vij. filīs. et ar. opt̄. xvij. q. ij. abbatem

q ¶ De sua iurisꝺictōne. ñ videt⁹ q̄ istud stare possit. qz si i telligas hoc generalr ꝺe q̄cūq̄z pfono obstat manifestū ꝺnūm. s. de elec. sacrosc̄i. et. c. messana. vbi hēs q̄ ius eligēdi ñ cadit in laicū collegiata eccīa. nec vz aliq̄ ꝓsuetudo vt laic⁹ interſit cum cl̄icis in electōe p̄lati. ⁊ hic vī p̄mitti. q̄liter g̃ ꝛndebimus ꝺrīs. p̄t ꝺici

postmodum eo non refutato alium[b] neque idoneum ī eadez ecclesia admitti: quis eozum alteri p̄ferat⁹: iudicio epi scopi credimus relinquēdum si laicus fuerit cui ius competit p̄sentandi: ꝛrum si collegium vel ecclesiastica pſona[k] p̄sentatōez haberet: q̄ prior est tpe iure potior esse videt⁹.

¶ Clemens. iij.

Nobis fuit. ⁊ infra. Inq̄si. t. ta. damus ꝛnīlum q̄ si q̄s eccīam cū assensu ꝺiocesani[m] cōstruxit[n] ex eo ius patronatus acquiri. Ceterum in conuentuali[o] eccīa nō electōni p̄lati faciende sed iaz facte honestius[p] patrōi postulatur assensus. nisi al⁹ de sua iurisꝺictōne[q] obtineat vt partes suas interponere ꝺebeat e lectioni tractande. secus tamē est in capella[r] in qua vnus p̄sbiter a patrono eligit⁹ ⁊ p̄ institutōe hñda loci ep̄o p̄sētatur ¶ Ꝛo fundatōne quoq̄z eccleſie honor p̄cessionis fundatori seruatur. etsi

ſm q̄ notauit hic. t. q̄ hoc intelligi ꝺz cū ecc̄iastica pſona ius obtinet pfonatus. puta abbas vel ecc̄iastica pſona. qz hmōi pſone bñ p̄nt interesse electōi faciēde cū cl̄ici. exquo ꝓsueuer⁹t ibi interesse electōi faciēde. vel q̄n fūdatione reſuauerūt sibi istud ius ꝺe ꝓsensu ep̄i. ⁊ sic ꝛnisditōe ꝓsua interesse p̄nt. ar. xviij. q. ij. eleutherius. et sic non ꝺicēt vt no. in. c. sacrosc̄i. vel posses. Bitelligere gnāliter ēt ꝺe laico. vel exponē ꝺe sua iurisdictōe spāliter sibi cōcessa in ipa fundatōne. quam ꝓcessiōem oñdere ꝺz. ar. c. ꝺi. ꝛ morem. ⁊ ab eo qui hoc ꝓcedere potuit. s. dño ꝑpa quia ep̄s non posset hoc ꝓcedere sicut credo. ar. predicte ꝺec. eleutherius. ⁊ hoc ꝛne p̄bat⁹. xvi. q. i. hinc etiam. vbi ꝺatum fuit tale p̄uilīm q̄ rex simul cum monachis elegat ab bat̄e. al⁹ vero pfonus in electōe eē non ꝺz. ⁊ sic vtroq̄z mō cessant p̄ꝺca ꝺria. ꝓsuetudo enim hic non p

¶ In capella. Sed nunquid inuito patrono posset fieri hec capella collegiata ecclesiarum. cum sic amitteret p̄sentatōnem. non videtur. ar. ad hoc. ff. si ser. vendi. is cuius familia. in fine. ⁊ ff. ꝺe vsu. ⁊ ha. l. vl. ⁊. r. q. i. c. i. ar. contra. xx. q. i. c. c. decretum. vbi ordinatio ecclie pertinz ad epīcopum. ⁊ c. nouerint. et. ff. ꝺe r su et habi. l. vltima. i fine. Satis posset concedi q̄ posset in fauorem ecclesie. et sic punietur patronus sine culpa sed non sine causa

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

e.vtli.ñ ẜte.qm̃.§.si ẋo.i fi.ꝛ.rũ.di.renouãtes i alĳs oĩ
bꝰ remanet pꝛonꝰ p̃terq̃ i electõe p̃lati i ip̃a.n.funda/
tõe bꝰ euenire posse pꝛonꝰ ꝓspicere debuit ꝛ sibi cauere p
supioꝛẽ.ff.loca.siq̃s domũ.§.i.ꝛ.xxiĳ.di.in noie dñi.et.
s.de ele.lz. Sed his nõ obstãtibꝰ vr. q̃ inuito patrono
capella i ꝓiudiciũ patroni ñ possit fieri collegiata ec/
clĩa. vtpꝛ bñ ꝓba
ri.xvi.q.vĳ.mõa/
sterĳ.ꝛ.c.seq. vbi
dꝛ expsse q̃ epꝰ ñ
p̃t auferre ecclĩaz
a dispõitõe patro
ni.ꝛ ita eo inuito
collegiata fieri ñ
p̃t. sic eo iuito nõ
p̃t ei auferri dire/
cte ius p̃tãdi.ꝛ
vi.q.vĳ. decerni/
mꝰ.ꝛ.j.e t. cũ dile
ctꝰ vbi ꝺ b.g̃ nec i
dicte.ꝛ vbi aliq̃d
vna via ꝓhibet
alia via ñ ꝓcedit.
s.ꝺ ꝓcur.c. tuecũ
suis ꝓcoꝛ. ibi posi/
tis. Itẽ ꝛ alia rõe
ñ dꝛ fieri collegia
ta ꝓuito patrono.
Cũ.n. eccl'ia tene/
at̃ ꝓuidere patro
no. si ad inopiã ꝛ
gat. si ꝺ fieret. nõ
posset sibi pꝛea ꝓ
uidere. sic pꝛꝰ po/
terat. g̃ sua itereſt
ne fiat collegiata
qꝺ ꝓbat̃. xvi.q.vĳ
ĳ.q̃cũq̃. directe g̃
ñ p̃t ꝓuari iuſt p̃ñ
tandi vt dictũ ẽ.
g̃ nec idirecte fa/
cẽdo eccl'iam col
legiatã. Hoc cre/
do vez ꝛ equũ ꝛ ho
nestũ. vt ꝑ laici
ĩuitẽ ad ꝑstructi
onẽ eccl'iaz. sic ꝓ
ꝓriũ a ꝓuisiõe ec
cl'iaz reuocarent̃
ꝛ ita pꝛono iuito
capella ñ p̃t fieri
collegiata. sꝛ dñs rei ñ p̃t vsũ rei ĩmutare ẽt in melius
ĩuito vsufructuario. vt dic̃. l. p̃dicta. ff. de vsu ꝛ habi. l.
vl. ĩ fi. Sed dato ꝑm dictũ alicuiꝰ q̃ capella possit fieri
collegiata eccl'ia iuito patrono ñ p̃dit ꝓpterea ius p̃tã
di rectoꝛẽ. Si ẋo ꝓsentiat vt possit fieri collegiata sine
ꝓtestatõe iurꝛ sui. ĩ eo casu dicerẽ electoꝛ rectoꝛ ad col
legũ tm̃ ꝓtinere. ꝛ ꝺ ẽt tpe fũdatoꝛis fieri potuit. ar. s.e.
ꝓterea. q̃. ꝛ. xvĳ. q. q̃. eleutherĳ. vtroq̃ tm̃ casu remanet
pꝛonꝰ q̃tũ ad alia ꝛ ꝺ.c. ꝛ alia iura q̃ dicũt. q̃ i eccl'a col
legiata pꝛonꝰ ĩ electõe eẽ ñ dꝛ. ĩtelligũt̃ ꝺ ill' eccl'ĳs q̃ ab
initio de voluntate patroni facte sunt collegiate. b.

a ¶ Modeste. habito respectu ad facultates eccl'e ꝛ q̃
litatẽ ꝑsone. r.q.iĳ.c. vl. ꝛ. ff. ꝺ vsufr. sꝛ ficꝺ. §. i. vñ ẋl
Patrono debet honoꝛ. onꝰ vtilitasq̃. Pñti p̃sit ꝺfendat
alatur egenus.

ad inopiã vergat ab eccl'ia illi modeste [a] succurrit. sicut in sa
cris cẽ canonibus [b] institutum
Anno. iĳ. rothomagẽſ. archie/
piscopo.

Pet nostras postulastis
ꝛas edoceri vtq̃ clericꝰ
ad vacantẽ eccl'iaz. in q̃
ius obtinet pꝛonatus. seipsũ
si ẽ idoneus valeat p̃sentare.
Cũ igit̃ nullus se ingerere [c] de
beat eccl'iastice prelationis of/
ficijs rñdemꝰ. q̃ nullus se p̃t
ad p̃sonatũ alicuius eccl'ie pre
sentare q̃tũ cũq̃ idoneus sit
ꝛ quibuscunq̃ studijs ꝛ meri/
tis adiuuetur dem
conuentreñ. episcopo.

Cum ꝓpter discoꝛdias
laicoꝝ. ꝛ ifra. f.t. manda
mꝰ q̃tenꝰ si de iure pꝛo/
natus questio emerserit inter
aliquos. ꝛ ab eo cui competit
infra quattuoꝛ [c] menses non
fuerit diffinitũ. extũc eccl'iam
ipam de p̃sona nõ differas ido
nea ordinare. ita q̃ illi ex hoc
non debeat in posterum pꝛiu/
dicium generari. q̃ius cuice/
rit patronatus

Idem archidi. ꝛ cancellario al/
tisiodoꝛeñ.

Cum dilectꝰ filiꝰ. ꝛ ifra.
Cũ ostien. epus tũc ap:
se. le. archidiacono car/
not. mandauerat. vt eccl'iam
quã in archidi. suo primo va

b ¶ Canonibus. xvi.q.vĳ. quicunq̃

Per nras. igerere. b ipo tãq̃ abitiosus dꝛ repelli.
lviĳ.q.i. i ler. pturis. ꝛ.i.q.vi. sic cis q̃. si. C. de epis.
ꝛ cle. si q̃q̃. ꝛ. ff. ꝺ pcu. q̃ oia. q: ñ abitõe sed la/
bꝛe vnĩq̃q̃ ad honoꝛẽ ꝓuenit pꝛuenire. C. de re milit.
l. ꝺ publicã l. rĳ. et
ĩci. dist. miramur
ad fi. ar. ꝺ. s. ꝺ ele.
cũ in iure
d ¶ Pñtat̃. quia
dñia dꝛ cẽ iter p/
sentatũ ꝛ pñtãtẽ.
dantẽ ꝛ recipiẽtẽ
s. ꝺ isti. cã ad no/
strã. ꝛ ĩt baptisa/
tũ ꝛ baptizantẽ. ĩ
ꝺ bap. ꝛ eiꝰ esse. ꝺ
bitũ. ꝛ. ff. ꝺ tuto.
ꝛ cura. da. ab his
ꝓtoꝝ ꝛ. ff. ꝺ offi. ꝓ
to. l. vlt. ꝛ hec ẽ rõ
ĩre p̃sona electa
ñ vr ꝓputãda int̃
eligentes vt auge
at numerũ eligẽ/
tiũ q: a seipo ozĳ
ri nõ dꝛ. xviĳ. q.i.
didicimꝰ. ꝛ intus
ortus occidit. i. q.
i. qui asdam.

Cum ꝓpt̃
q̃tuoꝝ. s.
eaz te. ibi
soluit̃. qꝺ ꝺꝛ hic ĩ
telligẽ ꝓ id qꝺ ꝺꝛ
s.e. qm̃. ꝛ. c. eã te

Cum dile
ctꝰ. pñta
uit. epo
diocesano. sꝛ non
fuit admissus. vt
ĩ. sequitur.

g ¶ Eccl'esiaz. de
beroulla. i. in q̃
legatꝰ instituerat
predictum gui. sꝛ
dioce. epus fecit
ibi quandã ꝓmu
tatõez de cõsensu
ꝓriũ. ꝓbenda illa
que vacabat ĩ ec/
clesia sancti mãti
carnotẽ. debebat
assignari. h. clerico. vnde gui. renunciauit illi eccl'esie de
beroulla quam habuit a legato. ꝛ episcopus ei contu/
lit illã ꝓbendã in eccl'esia sancti martini quã debuit ha
bere. h. ꝛ illã eccl'iam de beroulla sic vacantẽ ad pñtatoꝝ
ꝓdicti archidia. contulit. h. clerico. vnde oꝛta fuit cõtẽ/
tio inter istum. h. ꝛ predictũ gui. quem primo pñtauit
archidiacono contra mandatum legati.

h ¶ Laicus. rõe pr̃imonĳ. ꝛ papa argumentat̃ duob⁹
modis ꝛ vtroq̃ mõ ducit̃ ille ad mcõuenẽs. Primo sic
si pñtat eũ tãq̃ laicꝰ melioꝛ ẽ ꝺitio possidẽtis. s.e. qꝺ
a ũt. i. responso. si tanq̃ clericus ergo presentatio nõ te
nuit. q: erat interdicta p̃ legatũ. ꝛ ita ꝓ nõ dato hẽt̃. s.
e. q̃ aũtin fi. p̃mi rñ.

i ¶ Statutũ alexandri. s.e. q̃ aũt. i. ñso.

k ¶ Refuãdã. Sꝛ q̃d si exiret puiciã ꝛ vacarꝛ. credo q̃

archidi.tūc illā posset ꝓferre.qz egrediēdo ꝓuīciā finit legatio.s.ō of.le.nouit.c.vl.ſz ſi refuaſſet dōatōi pape tūc ñ credo q̄ posset illā ꝓferre.ſecꝰ i negocijs iā ceptis añcīs egrediat̄ ꝓuinciā.s.de of.le.c.vl.

a ¶ Clericꝰ ſecꝰ ſi tāq̄ laicꝰ.qz tūc posset ñ obſtāte refuatō elegati

b ¶ Pñtare.z ita ꝓz hic.q̄ legatus ꝓt refuare lue donatōi pz̄mā vacaturā.z ſi ō fiat nō vz. Sz vī q̄ talꝭ ꝓhibitio ñ valeat. ar.s.ō ꝓb.dilectꝰ qz ꝓcessio de pīma vacatura fcā a legato ñ tenuit.ibi Sz ñ eſt ō. qz hic ñ dcit.ſed refuauit ſue donatōi.ſz ibi dcit. Preterea iſtō vī fieri ſfrau dē canonis. vñ ñ valeret valere.s.ō ꝓceſ.pb. ꝓſtitutꝰ aliudē ō epō qz ñ hz tātā ptātez ſic legatꝰ. vñ eps nō posset ſibi refuaſ pīmā vacaturā.cū talē ptātē ñ hēat imo ſi vacaret cū ad euz ñ ptineret ꝓferre ñ possz. Vī vī q̄ leuerā electi one possit legatus auferre capō. qz ēj rōe pōt refuare ſibi pīmā vacaturā z ſcdaz z tertiā z ſic nō eligerēt. Dicas q̄ līterā electōez ñ pōt auferre: qz ſic cēt ꝓuare eos i totū qō ñ posset hz tpe ſue legatōis posset iterdicēt z refuare ſibi electōes. Sz nūq̄d legatus posse t dare eccl'iam iuito ꝓpono laico.qō vī.q: pl' iurz hz i ꝓcessiōe ꝓlat' q̄ i pñtatōe patronus.s.ō of.le.dilectus.qz q̄libet patron' vñcū q̄ hēat ꝓponatū. ſubeſt legato q̄tū ad iuſ ꝓponatus.i.q̄tū ad cognitōz iuris ꝓponat'.ar.s.ō iudi.q̄to.ſz hoc vī ſpāle i legato dñi pape. qz eps iuito ꝓpono ñ posset eccl'iaz dare.xvi.q.vl̄.dcernimus. Sz certe q̄tus ꝓpon' ſubſit legato q̄tū ad iuſ patronat'.i.q̄tū ad cognitōz iuris ꝓponat'.ñ tñ vī q̄ ei possit auferre pñtatōz ꝓueniēte rōe patrimonij.ſic posſet ꝓueniēte rōe eccl'ie.z ſ inuit hic.z ex hac diſtinctōe: alꝭ q̄re diſtingueret iter pñtatū a laico l' clerico. l.j.n. papa ꝓcederet. q̄ legatꝰ ꝓcederet.eccl'ias inuitis ꝓponis ñ tñ ſequit q̄ ꝓcesſerit inuitis ꝓponis hñtib⁹ iuſpatronat' rōe patrimonij.ar.ff.necjd in lo.publi.l.i.§. ſiqs a pncipe. Quidā ꝓferūt primū dictū. Sz iſtō maiori nitif eqtate.vt ꝓpon' rōe pīmonij q̄ dotauit eccl'iaz ñ priuet iure ſuo.nec fiat ei hec iniuria.z ꝓpterea ſubtrahxrent z ipe z alij a fundatōe eccl'iaz.z hoc verum eſt.

c ¶ Percepī.qz male fidei poſſeſſor fuit.et q̄ ꝓcesſit mādatū.nec fuit p eōm admiſſus vt dr hic.z ita nullaz hz excuſatōez. ¶ .ō rei vē.certū.imo z q̄s ꝓcipere potuiſſet legitie inſtitut'.qz ē violēt' poſſeſſor.s.ō resti.ſpo.gratis.vbi dc hoc lr.

Postea'.appellauerit.ſilis appellatio ē.j.e.c.vl Sz nūq̄d tali appellatōi erit dferendū. vī q̄ ſic. qz er ſola pñtatōe facta a dco ꝓpono acq̄rit ius pñtato ita q̄ ſi aliū ñ pñtauerit.obtinere dz aduerſus aliū iſti turū.s.ō re iud.cū bertold'.z.xv.q.vl̄. Decernimus.z ita tenet appellatio cū nullꝰ alijꝰ ſit adhuc pñtatꝰ. Pōt dici q̄ appellatō ab initio tz.ſz ſi ꝓponꝰ pꝰ ea aliū pñtauerit et eps inſtituerit ipm. iā ñ obſtat appellatō cū ſit ei remiſſa a iure vt nare.s.e.q̄ añt.z c.cū añt. Eps dco punit.q̄ illū pmū pñtatū ñ admiſit vt hic dr, ſz nō ex vi appellatiōis.ſz qz malicioſe ipm repulit.

e ¶ Diſtinguens s.e.cū añt.

f ¶ Cenſuit.s.e. q̄ autem

g ¶ Robur. ecce vnā dcīam inter pñtatos a laico z ſ pñtatos a clerico.qz laicꝰ variat ꝓt clericꝰ ñ.s.e.cū añt.vñ vī q̄ ſi laicꝰ pñtet indignuz ñ pdit ius eligēdi ar.s.ō of.or.cum vos.vbi dc hoc

h ¶ Malicioſe. ſz q̄s probabit q̄ malicioſe ñ admiſerit.eps ñ.qz p ipī' facto ꝓſumitur.s.ō ele.bone.j z.s.ō ꝓba.pꝰ ceſſionē. Itē nullo aliq̄d obūciēte ipe pōt eū repellere.s.ō ele. venerabilē. z.c.cū nobis oli.ar.xxviij.di.pꝰ q̄ꝫ.z.xxxix.di.petꝰ. Sz potī' ītū ē vt̄.qz q̄ malicijs obijcit eā ꝓbare dz.ff.de pba.q̄ties.§.q̄ volo.z.vi.q.vl̄.placuit.z.c.ſi mī. Dicēdū ē hic.q̄ eps dz oñdere.q̄ ille ñ ſit idoneꝰ.qz q̄libet ꝓſumitur bonus niſi ꝓbetur malus.s.de ſcru. in oz.fac. c.vno.z.s.de ꝓſump.dudū.alꝭ ꝓſumitur malicia epi. ar.ff.de rei ven.is qui dolo.z fuit hoc nouū ius vt eq̄ſitum.vt eps ꝓpter dolum ſuum teneatur ei prouidere. ar.predicte.l. is qui dolo.z in hoc ꝓeiudicat ſucceſſori.ſicut ſi ordinaret illum ſine titulo.s.de preben.cum ſm apoſtolū.z eſt ſimile.qui enim recuſat idoneum ſi deiuſſorem.tenetur actione inſuriarum.ff.qui ſatisda. cog.ſi vero in fi.z eoipſo ꝓbatur malicia.q̄ eū repellit nulla examinatione facta de ipſo

i ¶ In quo.ſic q̄ punit' aliq̄s in eo i q̄ dereliquit.s.ō trāſla.q̄to.z.c.inter corporalia.z.j.de immu.eccle.c.vl.xvij. q.iij.frater z eps.

Postulaſti.vtr electio. Due ꝓponuntur hic qō nes. Vna eſt.ſi ſacerdos parochialis possit aliquē ordinandū pñtare ad titulum eccleſie ſue irrequiſito patrono. Secunda ſi vacāte eccleſia ille ſic intitulatus ſit alij ꝓferendus quē patronus pñtauerit. Ad primā qōnem non videtur reſpondere. Ad ſecūdam rñdet.q̄ non ſit ꝓeiudicium patrono quin possit pñtare quē velit. Per hoc poteſt dici q̄ vtrīq̄ queſtioni rñſum eſt. vt ſic illi intitulati maneant in eccl'ia. patronus tñ p̄t pñtare quē velit q̄ erit' ꝓlatus eccl'ie.z iſti.

intitulari ius ñ habēt i eccl'ia. qz nec sūt ibi vt collegiū sz simplicē sustētatōz hñt. nec eoz ꝓsensus requrit'in electōe sacerdotis. sed sol⁹ patron⁹ eliget. r ita ñ fit ꝓiudiciū patrono p talē intitulatōz ꝙtū ad pñtatōz cū eo iuxto possint intitulari. sed si ꝓsentiret intitulatōi. tūc fit ei ꝓiudiciū. qz p⁹ ea tenet illū pñtare vt dicit i fi. Et q̄ hoc fieri possit iuxto patrono ē. ar. s. d fi. pb̄y. ꝓposuit r. vñ. q. i. illd. alīd vt i patrono epo xvi. q. v. fiās epo rū. Sz q̄d si pñte r ñ ꝓdicēte patrono intitulat. vt ꝓsentire ex q̄ ñ protestat. ius sūū ar. liū. di. si fuus. ū. ff. d ecc. l. i. ꝯ. magistrū. ff. ad mūi. l. ū. sz hoc nō ē vez qz ñ nocet ei taciturnitas. si eo iuxto pñt fieri talia Vel posset itelligi alr q̄d dic' inferi⁹ vt nullū patronis ꝓiudiciū ge-neret. dirit. io. nō ꝓiudicat q̄n pos sint remoueri ab ipis patronis p⁹ mortē sacerdotis Sz ꝓ vt. qz succes sor tenet nihilo thin⁹ illis prouidere. s. de prescr. cum fm apostolum. r hug. dicit. quia ad patronū vt spectare non tm̄ pñtatio sacerdotis sed alioz clericoz. lxiij. dis. principali. r. xviij. q. ij. eleutherius r. xvi. q. v. fiās epoz. i auc. de san. epis. §. fiquis oratoriū wimū. col. ix. dū tñ adsit ꝓsensus prelati. ar. s. d fi. pb̄y. ꝓposuit. nā patroni iudiciū multū est sequendū q̄ ita dicerit eccl'iam. vt ei sua ꝓferret. ar. ff. d ꝓfir. tu. si patron⁹ Contrarium tm̄ notauit. io. in. c. principali. q̄ electio clerici nō ptineat ad patronū sz plarū. Credo potius stan dū vt hic notatur vbi sunt tm̄ duo in eccl'ia. s. rector r clericus q̄ patronus pñtet vt rūq̄z cū eccl'ia nō dicatur collegiata. vt notatur. s. de ele. c. i. sed in collegiata eccl'ia nullum potest presentare.

Transmisse p⁹ appellatōz. q̄ appellatio ñ tenuit cū nullū ius haberet. cū ad ipm̄ non ptineat cōcessio sed pñtatio. vt. j. sequit'. qz ꝓ nō dato hēbitur r c. s. e. q̄ aūt in fi. r ita nō intererat eius appellare. qz nō solent audiri r c. q̄. q. vi. non solēt. s. de elec. cū inē r. r. s. de his que fi. a ma. pte ca. ex oze.

m ¶ Ex vi. Nota ḡ vim r ptātez quā hz patronus. qz patronus in eo q̄ patronus eccl'iam donare nō potest. s. e. q̄ aūt. r. c. illud. sed solā pñtatōz vt hic pz. vnde nil aliud sibi vendicare dz. s. e. cum seculum. r ita cōcessio ista nulla fuit. vñ si ꝓstitit impedimētū secūde pñtationi quā idē capitulū postea fecit. sic. s. e. illud. r. c. cuz laici. r est ar. hic q̄ nō prestat impedimētū quod de iure ñ sortitur effectū. Sed vī q̄ cap'lm elyzaceñ. faciendo q̄ nō licet concedendo eccl'iam priuari debuit potestate saltem ea vice pñtandi. qz dirit sibi ius vt puniatur in eo in quo deliq̄t. s. e. pastoral. s. de transla. epī. r ar. xvi. q. vi. placuit. ꝓpter hoc non puniuntur quia r ipsi q̄dez cōrexerunt factum suum presentando. prout debebant nec est iste casus in quo prauet' qs p̄tate eligēdi. qz cū sit illud pena nō dz imponi. nisi exprimatur q̄ sit iponenda Preterea nō peccauerunt eligendo. qz non elegerunt. q̄ puniri nō de' ēt i eo in quo nō peccauerunt

n ¶ Potiorem. r vere potior ē. qz nullum ius habuit alter. vt dictum est.

illis saluum maneat eligendi vt cum ipas eccl'ias vacare cōtigerit. intitulati huiusmodi nō sunt aliis ꝓferendi. Ad q̄d breuiter. r. q̄ per intitulationem hmōi nullū patronis ꝓiudiciū generat. quin possint alios ad illas eccl'ias cū vacauerit pñtare. nisi de patronor⁹ processisset assensu

Gregorius. fix. archiepiscopo eboracen̄.

Transmisse ad nos tue lre ꝓtinebāt. q̄ cū capitulū eboracen̄. eccl'iaz ō gamesorde vacātem in q̄ ius obtinēt patronat⁹. r. clerico ꝓcessissent ipi postmodū. l. clericū tibi ad eandē eccl'iam pñtarūt post appellatōz ab eodē r. ad se. ap. interiectam. r ifra. Consultationi. t. r. q̄ cum ex vi m iuris patronatus non cōcessio sed pñtatō pertineat ad patronū. pñtatuz si ei aliquid nō obsistat canonicum. instituere in ipa eccl'ia poteris vt pote potiorem n

De censibus r exactōibus r ꝓcurationibus.

Ex cōcilio apō guarmaciam Ancitū⁹ ē. vt vnicuiq̄z eccl'esie vnus mansus⁹ integer r absq̄z vllo q seruitio tribuat. Et p̄sbyteri in eis cōstituti ñ ō decimis neq̄z de oblatōib⁹ fideliū non de domib⁹ neq̄z de areis vel de hortis iuxta eccl'esiam positis neq̄z de ꝓdicto manso aliquod seruitium faciant ꝓter eccl'esiasticum r si aliquid amplius habuerint. inde seniorib⁹ debitum seruitium t impendant

Augustin⁹ super epistola ad romanos.

o Ancitū. istō c. hēs. xxiij. q. vl. sancitum

p ¶ Masius. māsius dz in vulgare ita laicorum q̄ntitas terre q̄ sufficit duob⁹ bob⁹ i anno ad laborādum

q ¶ Vllo seruitō. Sz q̄d dices si māsus ille primo fuit tributarius alterius ecclesie. quia eccl'esia alia parochialis decimas inde percipiebat. ala. dirit q̄ mansus ille in fauorem eccl'esie a tributo liberatur. sicut seruus facti⁹ presbyter a seruitute liberatur. ad hoc inducit. xxiij. q. vlti. fm canonicam. alia autem predia collata eccl'esie a tributo non liberantur. vt hic in fi. quia res transit cum onere suo. s. de pigno. et litteris. r de rei. cum non sit. r. C. sine cen. vel reli. l. i. ꝯ. r. iij. ff. de pig. ac sane. r. l. le. §. si fundus. r. xxiij. q. vl. tributum. r. xi. q. i. si tributum. r. C. de epi. r cle. l. iij. in fi. nisi forsitan quid speciale dicatur in dote eccl'esie. arg. s. de rei. nouum genus. Sed verius credo q̄ mansus ille qui datur eccl'esie etiam in ipsa fundatione. si primo erat tributarius vel soluebatur decime de ipso eccl'esie parochialis. non debet eccl'esia propter hoc iure suo priuari. xvi. q. i. eccl'esie antiquitus. xxiij. q. viij. tributum nisi forta assis modicum lederetur. quod de facili pati posset. sed si ex hoc lederetur. ñ dz iure suo priuari. quia tunc etiam priuilegium perditur propter enorme detrimentum. j. de verb. sign. quid pernouale. r hoc bene licitum est q̄ tale seruitium tributum eccl'esiasticum appellari potest ad quod tenetur eccl'esia vt. j. sequitur.

r ¶ Eccl'esiasticum. ecce q̄ eccl'esie potest soluere tributum eccl'esiasticum. ar. viij. q. ij. seruitium. xij. q. ij. eccl'esiarum. r. xi. q. i. si tributum. r. xxiij. q. vlti. tributum vt dictum est.

s ¶ Senioribꝫ. i. dñis. r est ar. q̄ res transit cum onere suo. xvi. q. i. fiquis laicus. c. di. rationis. b.

t ¶ Seruitium. i. censum.

Omnis aia.vos subditi. Hoc dictū fuit laicis. sic̄ ill'ō.xi.q.i.magnū.r.s.ō ma.r.ob.soliter p̄t extēdi ad clericos circa exteriora.xxiij.q.vl.tributū.l'q; olvedire debēt p̄latis suis.xxij.di. q̄p̄.s.de elec.significasti.vincen.

b ℂ Probatio.r q.iij.ill'ō. ℂ.ō epi. r cle.nul'i.

Scīētes.p̄ sbyteru i.ep̄m.rc iij.di.legim⁹.r.rc v.di.ecce.r.viij.q ij.hoc tantū

d ℂ Alb initō.sic g̃ ab initio p̄t ipo ni cēſ ab ipo p̄ no de ꝓsensu epi s.ti.pri.p̄ea.q̄.r xviij.q.ij. eleutherius.j.e.q̄p̄o.p⁹ea ꝓ iponi ñ p̄t nec ꝓpositꝰ augeri.j.e. philem⁹ r ita est hic ar.initiuz esse ſpecrādū. ℂ.de v. q̄ li.cū oz i fi.ff.de pe.fid̄s.§.q̄ alvorti onis.i.q.i. q̄b⁹dā ℂ.cōia ō vsuca.l. i.r.vl.de ꝓse.di.i. placuit r.ff ꝓmo. l.i.i fi.r.vi.dis.testamētū.r.s.ō loca.r ꝓdu.ppē stetributatē.§.i.r.ff.de ne ges.ſz an vltro §.i.i fi.ff.ō ℣.obl. ꝓtinu⁹.§.cū q̄s.ff ō ō.tu.ac.q̄d q̄.§. suffic̄.ar.ō.ſ. finē eē ſpectādū.j.q̄ fi.

Omnis aīa sublimioribus ptātibꝫ subdita sit r infra. Et vos subditi eē debetis. Jō enī tributa prestatis. q̄ hec est ꝓbatio subiectōis Gregorius stephano cantori

Scīētes. r infra. Asseruit ꝑdict⁹ abbas p̄sbyteros masse nouas monasterio ꝫsuetudines velle ponere r infra. Vādamus. quatenus si ab initio hoc ñ fuerit ēt labentibus tpibus aliquid noviter non permittas ponī.

Idem cōstantinopolitano epiſcopo

Licet mltū r infra. Dicit quoq; ꝑdict⁹ cec⁹. q̄ ad collectas iter alios pit cōpellat. q̄ fieri nō ꝓmittas. q̄ eū quē cecitas sua grauat. inhumanū ē nimis i collatōe affligere. cui debuerat ex collectis si esset necessitas misereri.

Pri⁸. Pascal'.ij. comitisse matthilde

Evenit ad nos. r infra pretebat ab eccl'ia carpēn. dicebat archip̄sbyt̄ carpēn. q̄ nesciebat cām q̄re soluere velet illū cēſū. q̄ fuit a papa q̄d iurz esset. r ip̄e rñdet, put seq̄t in lra. Iste due eccl'ie sūt i dioc. mutin̄. r comitissa matthilda. fuit vña r patrona in vtraq; ecclesia.

Jnq̄sitō. t.r. q̄ cēſus ignorātie. nec diuinus nec humanis legibꝫ inuenit. oportet quippe vt ois cēſus ad quid r quāto ꝓsolui debeat. p̄sciatur

Ex concilio laterani.

Cum ap'lus se ac suos propriis manibus decreuerit exhibēdos vt locum predicandi auferret pseudo apostolis. et illis quibus predicabat non existeret onerosus. Graue nimis esse dignoscitur. q̄ quidam prelatorum ita in procurationibus graues existant vt interduz ecclesiastica ornamenta subditi exponere compellantur. r lōgi temporis victū breuis hora consumatur. Quocirca statuimus q̄ archiep̄i parochias visitātes ꝓ diuersitate ꝓuinciarum r facultatibus ecclesiarum. xl.vel.l. exactionis numerum. episcopi autem. xx.vel.xxx. cardinales. xxv. nunq̄ excedant. archidiaconi vero. v. aut. vij. decani constituant. Ignorātie. i. cui⁹ cā ignorat. ff de fideiuſ. siq̄s p⁹ q̄p̄. r.l. siq̄s ꝓ eo. r ff. q̄n dies leg. ce. hmōi legatū. Hz nunq̄d tal' cēſus siue cōſūe fuitū ꝑt acq̄ri tpe vſ q̄ ñ. q̄ sic tps ñ tollit obligatōz. ff ō ac. r ob.l. obligationū. §. placz. ita nec̄ diuc̄. ℂ ō pa. si cert; ān⁹ s. i. q. i. nullus epōs ad fi. q̄onis. vbi ō ℣. r. q. iij. q̄ cognoui mo. ℂ. ne vx. pro ma. l. vl. ar. ō. xvi q̄. q. q̄. Fuitū. i. q. iij. q̄sitū. i fi. ff. de vsur. cū ō i rē. ℣ solff. de aq̄ plu. ar. l. vl. ff. si ser. vē. fiq̄s diuturno. licz ius ñ ꝓfec vt ibi ōz. solz er tpe ñ acq̄rat obligatio. tñ hmōi fuitꝰ siue fuitutes bñ acq̄runt, et si ñ hēant cōtinuā cāz. ℂ. de fun. r aq̄. l. i. r. q̄. r ff. ō aq̄ plu. arc. l. vl. r ō fuitꝰ tpe acq̄rendis loq̄t

l ℂ. de agri. r cēſi. litibus li. xi. ar. rv. q̄. q. q̄. seruitum. r ideo huiusmodi seruitia acquiri possunt spacio. xl. ānorum. r hoc intellige de his que ius cōmune possideri ñ vetat. alia vero q̄ possideri non possunt. non p̄scribunt sine titulo vt diri. s. ō presc̄ri. si diligenti. quia nec posset ſez in talib⁹ defendere etur. Et si quis aliquid petat tale sibi deberi. sufficit allegare cām in libello. q̄uis illā nō plet. dūmō plet tps. ar. ff. si ser. vendi. l. si quis diuturno. vt diri. s. de consue. c. vlt. Illū dicunt q̄ nō est necesse aliquā cām exprimere. sed hec littera in fi. ꝺicit ibi. ad quid solui deberat p̄sciatur. sed peiori dicto cōcordat. iij. q. v. quia suspecti.

Iz ℂ Diuinis. i. canonicis. iij. q. v. q̄z suspecti

l ℂ Inuenitur. supple quod solui debeat sine cā. r ideo qui petit cām alleget. vt dixit. b.

Cum ap'ls. exhibendos. i. procurandos. xxviij. q. i iam nunc. in fi. xxi. q. i. c. i.

n ℂ Graues. i. onerosi q̄ō facet nō debēt. imo si grauatur ecclesia suis expensis debet visitare. x. q. iij. cauendum r. i. q. iij. placuit

o ℂ Cōsumat. vsq; ad exinanitionē extreme virtutis x. q. iij. inter cetera. x. q. i. cauendū. i. q. ij. placuit

p ℂ Archiep̄i. ar. q̄ archiep̄s dz visitare. puicia. r procurationes a subditis suffraganeoꝝ suoꝝ exigere. j. e. sopite

q ℂ Ep̄i. x. q. iij. inter cetera. contra vbi ōz q̄. l. sed illō corrigitur per istud.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

r Decani.i.archipresbyteri rurales.
a Extat.Quid g si plures ducāt.nūqd poterūt i supfluo,philleri.vī q sic.ff.ō aq quot.t esti.l.i.§.trebati t.t.q.iij.qz cognouim°,lriij.di.qz p ābitōes.j.ō excef.p la.cū ad qūdā.Pōt dici.q pōt negari i supfluis sz si pcea subditi ec cō:cēt.tz forte sē tētia.qz snia pa storis siue sit iu sta siū iusta tiñ da ē.ri.q.iij.c.i.t. ij.t illa ver.cū ad qūdā ptinet spā lē idulgētiā.vt q dam dicunt.t.
b Casib.j.de cleri.vena.c.i.t.ij t.trriij.di.qūdā t.lxxvi.di.esau. t.c.āputans.
c Que sua lri ij.di.nosset.viij.q i.sūt i eccl'ia.lxv. di.licet.
d Supfluosas xx.di.eccl'ie pn cipes.iiij.dis.teni q.sz epi i ꝓriū fa ciūt nā vir caute la diuersoz coq eos pt satiar.vñ dic iō q er nimia ingurgitatōe olet os.ff.ō edili.edi. q clauuz.§.is cui hēat g pauperē ci biū.rlij.di.c.vl.xx xv.di.eccl'ie pnci pes.rij.q.ij.glosa epi.lau.
e Rōabil'.si de hoc dubiter supio ris arbitrio deter mine .ar.r.q.iij. q cognouim°.xi. q.i.si clericus
f Filios.xvi.q. i.pdicator.ordie eni natus filio sue cedit pri t ñ ecōuerso.ff.vñ li.scripto.§.ñ sic pn tibo.istē tñ ordo plerūq turbat.ff.ōioffi.te.nā t si.vñ dicit dñs bulgarus cum suus vnicus filio decessisset.Ordine tur bato succedis bulgare nato.
g Exactōes.ad op? suū sine mādato epi.l'supple ni si i casu pmisso.nā q pmittunt in pfatōibo i subdit repetita itelligūt.ff.ō ff.ob.ticia.§.i.t.xxij.q.vij.apls.t de
h Ptātes.qz qō.pinsū ē ad leuamē. (ap.scdo requis ertēdi ñ dz ad grauamē.xlv.di.lz.s.ō ap.cum spāli.t.c. suggestum.t.j.de pe.in quibusdā.lau.

Rohibem°.noui.i.de nouo,cuz ab initio ipositi nō fuerit.s.e.scientes t qui ab alīs eccl'iis nō soluuntur.j.e.eccl'ijs
k Census.q ponūt i pa fundatōe puta vt singul'an nis soluat vnū cereū siue librā cere l' piperis.siue ēt certā qntitatē pecunie.puta.x.solidos l'mm° l'ēt pl°.qui p stā t signū subiectōis.s.e.c.ij.t.iij.t.s.ō cā pos.c.vl.Nō credo q possit augeri ab epo l'abbate.lz augeant possessiones secus in pcuratione.j.e.q̄to. quia pcuratio nō dicitur ꝓpie census sed pensio.videtur q possit imponi siue augeri aucte episcopi.j c.pr.hoc intellige si iusta cā subest.alīs.non.
l Veteres,Nota g cēsus nō esse augēdo3 siue impo nēdos de nouo.C.de pas.pua.l.i.li.ri.t.s.ō transac.dece tero.ar.ff.de acq. re.do.locus.s.de pbē.auaricie.vbi ēt ō hoc tangitur. t.C.ne noua scc. l.i.q.t.iij.vbi dici tur q noua scc.ñ possunt ponni nisi a principe.j.eo.fi gnificauit.t.j.de ō.fi.sup qbusdaz t.xviij.q.ij.seruo tium.t.i.q.i.nul lus epōs grauamē i fi.C.de allu.l.vl. ar.contra.ff.de fi deicōmissa.liber.l gnāliter.§.siquis alienum.ff.de flu mi.l.i.§.ripa.t.ff. qui t a qui.si mō tis.t.j.e.q̄to.so. si per vsurtatem fructuum fiat in crementuz.cum eorum sit casus fortuit° t dubius C.de vsur.si ea le ge,ꝓpter hoc auge ri nō dz cēsus.sz si accedat nouus pō diū noua pochia vel aliqd tale.iu stā vī habere rōz eius ar.ff.ō vsufr. item si fundi.§.sz si insula.ar.cōtra s.de vi.t hō.cleri. quoniam vt ait. t.j.eo.ti.quanto. lau.
m Presumāt vbi tm cēsum ha bere debēt.t ē ar. q episcopus fructus parochialium ecclesiarum siue ēt pbendarū sibi retinere non debet vltra modū sibi per missuz.x.q.iij.quia cognouimus.s.vt.ec.bñfi.c.vno ar. ad hoc.s.de dec.quonia m ala.
n Minoribus.xcv.dist.esto.t.xxij.q.v.de forma.et si iura vnicuiq eccl'ie ñ fuēr.eccl'iastic° ordo cōfundit. xi.q.i.puenit.t.ij.q.vi.qui se scit.
o Irritum etiam si iurauerit hoc.j.e.grauis t.c.signi ficauit

Ceterea.ignorante.secus si sciente t iusta cau sa subest.pone exemplum quando volunt isti sacerdotes constituere cēsum.vt eoz cōsanguinei succedant post mortē illoz.j.e.cū clerici
q Soluerint.supple sunt pumendi.j.e.cū clerici
r Siue pro t.
s Eis.defunctis.quia pensio illa non ligabat succes soz m eius qui ecclesiam non potuit constituere cen suale.vt dicit hic in fi.t.s.de transac.de cetero.vñ si pe tant monachi pēsionē a succes soze.nō dz soluere

t ¶ Potuerit. Dic ē ar. lxnū. q; cēsus ō auctē epi; possit iponi ō nouo siue ē augeri. dic vt no. s. e. c. pr. b.

¶ Cclīs. alīs ecclīs. vt. x. q. iij. illud

b ¶ Prohibem⁹. p̄ vcr. laterañ. ꝯcilij. s. e. phi. lxm⁹. t xviij. q. ij. hoc tm̄. ar. est g̃ hic. q; ꝯsuetudo aliaꝝ ecclīaꝝ seruari dz. j. e. sup eo ar. s. ō ꝯsu. ci oli.

Innouari. qō iaz statutum erat. xxiij. q. iij. patornarum.

ō ¶ Regū. Reges n. t principes tm̄ prātē habent noua pdagia cōstituēdi. ff. ō publi. t vec. l. vectigalia. t. ¶. ne no. vec. li. ij. t. iij. alia oīa pdagia īrerdicta intelligūt nisi ex cōsuetudine. cuius nō exstat memoria exigāt. j. ō x. fi. sup quibusdā. §. i.

e ¶ Careat. Hoc est pena canonica sm̄ leges exilio p̄petuo puniri dz. ¶. ne no. vec. l. vl.

¶ Dm clerici. collusiōe. collusio ē iter reū et actorē occulta et illicita pactio. per quā alt̄ i iudicio se supari pmittit si. s. e. p̄terea

g ¶ epi. marie q; collusio mala nō excusaret aucte epi. q; nec ipe nouū cēsū siue pēsionē dz p̄t ponet. s. e. phlxm⁹ vbi ō b alt̄ iusta t honesta cā iteruenīēte vt q; possit. vt ibi dicitur

h ¶ Nepotes. Hec ē cā q̄re ista ꝯstituebāt t mala. t iō ei⁹ cātus ē malū. cui⁹. n. cātus ē malū ipm̄ quoq; maluz est. vnde punitur. vt hic dicitur. b.

¶ Aq̄. collectā. pstatio q̄dā ē quā anglici soluūt romane ecclie. t dz ee moderata. vt certū t determiatū q̄d vet. ff. ō dā. īfec. ex damno. ar. ¶. de iudeis iudeos. ala.

k ¶ Grauetis. s. q̄m̄ sub spē tributoz nō debēt illicite exactōes fieri. vt hic p̄z. t. ff. ō of. p̄fi. illicitas. §. illicita.

l ¶ Auferet. nec tū q̄ritis vsurpare q̄d vt̄m nō ē. pdatis q̄d vobis ꝯpetē videbat. xiij. q. i. §. ij. circa fi. qō⁹ et. xxv q. ij. sic ōcet. q; pulegiū meret amittē. xi. q. iij. pulegiū.

¶ Significauit. epali aucte. q̄d vt sufficeret iusta tā de cā. s. e. p̄terea. s. de pbē. auaricie. arg. j. de ec. edi. ad audientiam

m ¶ Interdixit. Sed in b debito cui pon⁹ debuit obtē pare. vt q; epo. xi. q. iij. q̄ resistit. t. xxiij. q. i. q̄d culpat. Sz vt pon⁹. q; seruare dēat iuramētū. maxie cū hēat pba bile cām. q; p̄decessoz soluit t fic erūt mōachi i q̄si possessione vn̄ nō debēt puari vsq; ꝯstet. ¶. vtli. pē. c. i. lau. dixit q; pon⁹ seruare. dz mādatū epi. t ita ibi p̄stat ar. ad b vt. phibitōz relaret. q̄d tam̄ p̄t ꝯcedi. q; ꝯditio, subintelligebat i iuramēto. hoc. s. nisi rōabile aliqd̄ ipediat. t q; p̄sūptō ē ꝯ eos er eo q; ipz iurare fecerūt ad quod non fuerat compellend⁹ ēt si ō mō re solui debeat

o ¶ De nouo. et ita ab initio p̄t ipi ponit. s. e. sciētes. s. ō iurep. p̄terea t ar. s. vt eccl. bñ. c. vno. sz er p⁹ cō ñ p̄t ipom̄ census nec ēt p̄positōz s. ō trālac. vcetero. Sed quē dicis cēsuz nouū. Pōt dici nou⁹ si ñ est īpositus i fūdatiōe ipi⁹ ecclie. xvi. q. ij. eleutherⁿ⁹. s. ō iurepa. p̄terea. vl q̄ ñ est p̄stit⁹ tāto tēpore. q; ad legitimā p̄scriptōez p; uenit. sed multū refert vtz q̄s alleget p̄scriptōez. q; ea pbata obtinz ꝯtra iniuriate fuerit nou⁹. an ꝺo cēsū ab initio ꝯstitutū q; tūc ñ inuasit pe nisi ꝯstet q; legitime fuerit ꝯstitutus. l. p̄t appellari nou⁹ q; ipositus fuerit p⁹ laterañ. ꝯcilū. s. e. phlxm⁹. j. e. grauis. lau.

p ¶ Aucte epi. ꝺ euidēter apparet q; epi nouū cēsū. nō p̄sūt iponere. t ru supple vez ē sine rōabili t iusta cā vt nō. s. e. phlxemus dic vt ibi

¶ Opite. pcuratoz. t tamen constitutus erat ab vniuersitatibꝰ pluribus. sed procurator ꝓprie dicitur. qui mandato ꝺomini res ꝺius tractat ff. de pcu. l. i. nō est differētia i omnibꝰ sm̄ canones vū tamen constet q; ei detur potestas agendi. s. ō pcuratoria. peritio. vbi de hoc. t in auc. de san. epi. §. alium autem. t §. si vero epi. col. ix. t. i. q. iij. saluatoz.

r ¶ In alīs. ergo t in monasteriis ꝺ non oī. quia idem ius debet habere i his t in alīs. s. e. ecclesiis. j. eo. super eo. quia vna t eadem res diuerso iure censeri non debet. xij. q. ij. cognouimus. t. s. de decī. cuz in tua. t ita est hic ar. ex eo q; alij faciunt. qui consentur eoꝺ iure t subeodem ꝺomino. t tu facere debes. nisi ostendas cōtrarium. c. di. contra morem.

s ¶ Jure cōmuni. q; solū sufficit. t hoc ius est. x. q. i. decernimus epm̄. t. c. placuit. Nec obstat q; ꝺz. xvij. q. ij. luminoso. quia illud intelligitur de exempto

suū efficere censuales

Idem carnoteñ. epo

¶ Clīs q̄s ō nouo epi ō manuū laicoz eripiūt p̄ter canonicā t iuratoria q̄ aliīs eccl̄īs ipon̄ exactōz. phibem⁹ ꝺ iponi. Idem

Innouam⁹. t ifra. Nec q̄s q̄ alicui nouas pdagiorū exactōes sine aucte t cōsensu regū t principuz statuere aliquo mō p̄sumat. Si quis aūt ꝺ hoc fecerit t cōmonitus nō destiterit. donec sufficiat. cōtione careat christiana

Idem cant uar. archiepo t eī⁹ suffraganeis.

¶ Um clerici. t ifra. Ad hoc q; clerici quidā cū religiosis collusiōe facta citra auc. dioce. epi ecclias q̄s tenēt eis cōstituunt cēsuales vt p⁹ decessū eoz eedē ecclie p repūtatōz eozundē religiosoz rū ad filios vel nepotes clericoz ipoz̄ possint transferri precipim⁹. vt siq; inuēti fuerit facere talia. eos a prescriptis ecclīs non differatis ap. post po. remouere Idem

¶ Aq̄ de auaricie. t infra. ¶ū aūt ꝓpter beati petri visitatōz denariorū collectā p archidiaconat⁹ vel

t ¶ Consuetudine.⁊ sic duplici iure censetur vnde fo⁹ tius debuit pro ipso iudicari.cum vtrum q̄s per se suf⁹ ficeret.C.de edic.di.hadri.tol.l.fi.

v ¶ Facultates.quod quidem semper considerandu⁹ est.s.e.cū aplis.x.q.iij.cauēdū iter cetera.⁊ j.c.vlti.j.eo. q̄to.⁊.c.cū nup ⁊ hoc intellige q̄n cā correctōis⁊ visita tōis accidit.j.e.cū nup. Ez si er alia cā.puta pro nego cijs.p̄cijs.tūc nō habebit.pcuratō⁹ ar.x.q.iij.relatū ⁊ j.e.⁊ pcuratōes.b

Gravis ⁊ alij late ⁊ rañ.s.eo. philem⁹.⁊.c.pre⁹ terea.

y ¶ Juratoria. q̄ potiꝰ piurium q̄s iuramētū pōt dici.s.ō iureiu.sic nostris

z ¶ Fideiussoria Hec fideiussio nō tenet.cū sit acces⁹ soria ei quod nō tenet.sic.C.de le. nō dubiū.s.ō fo. cōpe.si diligēti.et s.ō re.pmu.c.vlt. s.de fi.instru. iter dilectos.C.de sa. lan.ec. sancimus nemim.ff.ō cōdi. fica. auunculo.j. ō wre post diuo⁹. resti.et si necesse. fallit hoc.s.ō iure iur.debitores.⁊.c. cū ꝓrigat.C.si ad uer.vcn.l.i.ff.qui. mo.vsufru.amit. quid tñ.i.rñso.

a ¶ Constitutō nis.ar. ꝓstōes ad futura tñ extēdi. s.ō ꝓsti.cognoscē tes.nisi dicat⁹ i eis ex lēis q̄s potauit.appuit sup hoc diuti⁹ litigauit.⁊ ifra. Ez tu pcuratōes ipas[k] i alijs mo nasterijs tue puicie asserēs ti⁹ bi.sine ꝓtradictōe p̄estare.eas predecessoribus tuis in mona sterijs vnoñ.exhibitas per te stes idoneos probauisti. inde vtiq̄ vidimus intentionem tuam iure[s] cōi ⁊ p̄ decessorum tuo⁹ cōsuetudine[t] adiuuari. ea ꝓptet monasteria supra⁹ dicta cōdēnauim⁹ ad procura tionem ꝑm facultates[v] eorum tibi tuisq̄ successoribus exhi⁹ bendam

Clemens.iij.

Gravis[l] admodū.⁊ ifra Eccliastice ꝑsone cū ec clias vacare ꝓtigit. nō alr quēq̄ ad ipaz regimē vo⁹ lunt vocare.nisi aut nouū cēs sum eccljs illis iponāt.aut ve terē ō ꝓstōez cōci. lateran.[x] au gmentent ad ipsius solutiōez instituendā p̄sbyterū iurato⁹ ria[y] vel fideiussoria[z] cautōe co gentes⁊ infra. Dis. vestre mā damus.q̄tenus q̄cunq̄ cōstite rit contra cōstitutō⁹ p̄dictam sup eccljs vl ea⁹ censu a tpe constitutōis[a] huius attenta⁹ ta in irritum reuocātes p̄sby⁹ teros quos sup his iuramen ta illicita p̄stitisse noueritis cō

e ¶ Teneatis.⁊ ita sine causa constituta videtur vn⁹ de non videtur q̄ teneat.supra eo.peruenit. sed bene seruanda est huiusmodi liberalitas argumentum sup̄ de dona.per tuas.C.de dona. siquis argentum.§.sin autem

grua satisfactōe ipposita facia⁹ tis absolu[b]. eos q̄ de cetero ō formam canonū sup his veni re p̄sumpserint canonice puniē tes[c]. Anno.iij.abbati ⁊ cō⁹ uentui belliville.

Quāto[d] creatori.⁊ ifra. Accepim⁹ q̄ ab ipo do m⁹ vē primordio ō fū datoris voluntate p̄cessit vt fratribus sci irenei ꝓcuratiōem vnā annis singulis liberaliter exhiberet.cū nihil teneat⁹[e] ab eis.ꝓpter q̄ hmōi ꝓcuratio ipis debeat exhiberi.vez tunc ꝓpter frūm ⁊ seruiētiū paucita tem talis procuratio non gra uabat.sed nunc in tantū excre uit numer⁹ eorūdē.q̄ ad ꝓcu ratōz vix q̄ttuor marcx suffi⁹ cerent.que p vna fieri cōsue⁹ uit.⁊ infra. Indulgemus[f] igi⁹ tur.ne vltra primam mensu⁹ ram in procuratōe ipa sitis vl teri⁹ p̄dictis fratribus obligati. sed expensis que consueuerūt sufficere sint contenti.nisi fa⁹ cultates ecclesie in tantum ex creuerit[g].q̄ sine grauamine ap̄liato fratrū numero ad sol uendum debitum procuratio nis extendi possit quantitas expensarum

Idem primicerio et clero me⁹ diolanē.

f ¶ Indulgem⁹. In hoc fuit indul gentia.quia con⁹ stituta simplicit nulla certa quan titate tarata pro illa procuratione vnde simpliciter tenebātur procu⁹ rare fratres illos quotcunq̄ essent argumentum.j.ō primule.quia circa ⁊.ff.de seruit.vrb. predi.si seruitus. vbi verbum sim⁹ pliciter posītū ge⁹ neraliter intelligē dū est.vt ibi.⁊ nic di.si romanoꝝ. sz er eo q̄ non vter minatur.delebat conuenies siue mediocris.ff. de aur.⁊ argē.le. qui lancem.ff. de edi. edic. sciendū.§.il⁹ lud.ff.de le.iij. ni⁹ mis.C. cōmunia de le.duob.§. sed ⁊ siquis.so.q̄ gra uabat ecclesia.da bitur tantum ad primam mensu⁹ ram.⁊ tot fratres procurabunt mō q̄t ab initio ꝓsue⁹ uerunt.Si vero quan titas constituta fuisset pro illa ꝓ curatione.illa non aug eretur etiam actis facultatibus ar.x.q.iij.relata. Indibrium enim esset siquod statutuz fuit ab initio.momento quolibet mutaretur.arg.C.de lo.que li.l.vlti.§.vbi aūt puellis.non enī quod rite ꝑm leges ab initio actum est.ex alio euentu suscitari debet. C.de admi.tu.sancimus.

g ¶ Ercuerint. quocunq̄ modo.s.de consti.cum.m Si vero parum ercrescerent. non augeretur procura⁹ tio nec modicum lucrum auferrur conductori.quia et modicum damnum sustinet.ff.locati si merces.§.vis maior.Est ergo euidens ar.q̄ si ercrescant res debet ꝓ curatio crescere. sicut econuerso diminuitur propter sterilitatem.ff.loca.si vno.⁊.s.eo.tit.propter sterilita⁹ tem.contrariorūm enī eadem est disciplina.ff. de verbo. obliga.inter stipulantem.§.sacram rem.arg.idem me⁹ lius insti.de his qui sui vel ali.iu.sunt in prin.ar.contra

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

C.ō allu.l.vl. C.ō fū.rei priu.l.q̄.li.ri.so.illa locū habēt cū diligēria cultoꝝ res l'fructꝰ augmētanē. hic cū dei.p uisiōe ⁊ fidelū oblatōe res augmēta ē.fiē ptigit cū casu foꝛtuito res vtei.iozāt merces remittit. Si ꝯo vitō rei fiū culpa coloni.puta qꝛ vinū acuit, vl si segetes ꝑbis coꝛrupte sūt. ꝺductoꝛi olest.ff.locati.l. ex cōducto. §. vitiū rei.tñ sine cl'pa coloni dānū ꝺtigēs ñ olest colono.s.c.ti. ppē sterilitatē. Item ar.op. q̄ crescētib⁹ facultatib⁹ eccl'e crescē ꝺz numerꝰ ēt si sit numerꝰ cānonicoꝝ statutꝰ.s.ō cō.cū m.q̄ nō admittit hāc distictōꝝ, vtꝝ facultates crescūt puisiōe dei. an diligētia hoīm. q̄ ēt nec in isto casu ꝺz admitti.sufficē emē qꝝ res augmētate sunt lau.

Cum istā tia.q̄ tidiana. qꝝ p republica noctes ducit i somnes. in auc. vt iudi. sin̄ q̄ q̄ suf.i pn̄.col.q̄.⁊ volūtarios labꝛes appetim⁹ dicē ipatoꝝ vt q̄tē alis ꝓparem⁹ i auc. vt diuīe iussi.col. viij.in prin.b.

b Nulla.ar.s.p. cū ex officio ibi ēt ꝺz qui ꝓcuratōe ñ curriꝛit ꝓscriptō.b.

b Nō credim⁹ qꝛ romana eccl'ia ñ soleꝛ aliquē priuilegiare ꝺ se.arg. C.ō sa.sā.ec.iubeꝛmus.

e Pregrauari. illud sp est obſuandū. vt ſm facultates eccl'iaꝝ ꝓcuratio exhibeat ē.r.q.iij.inter cetera. ⁊c. vlt.s.e. cū apls.j.eo. cū nup ⁊ c.pri.si enī tenuis est patria. et ordinario auditio iuuāda est. C.ne.no.vec.l.i.imo a pauꝑe nō ꝺz erigē i.q.ij.placuit. qꝛ nec iudeꝛ erigit ſpoꝛtulas a pauꝑibus in auc. de mā. in prin. §. sit ibi q̄z.col.iij. nec ēt tenuis vite hoīes sub aduētu officialiū iuriꝝ affici debēt. ff.ō of. ꝑ si illicitas. §. q̄. ⁊ s.e.ea. ꝺabit enī legatus lac ad biben dū vt dicē io.ne rubētib⁹ buccis ꝑdicēt ieiunioꝝ doctrinā. xxxv. di. serta die. ⁊ c. eccl'ie. nec bibēt vltra tertiā vicē. xliij. di. in illa palea. q̄ comedēt lardū l' carnes cum aceto. C.ō eroga. mi. an. l.i.li. xj. ar. ꝯ. xli. di. ñ cogāt. cui stat. ⁊ ibi casu eēt eis denegandū. si vltra vires peteꝛēt. j. ō erce. pla. cū ad q̄stūdā. ff.ō aq̄ q̄t. ⁊ est. l.i. §. trebati⁹ ⁊ r.q.ij. qꝛ cognouimus. ⁊ s.ō offi. ordi. conquerente

d Procuratōes. j.e. procurationes

e Sib aliꝗs. cessis actiōibꝰ sibi a legato. ar. ff. ō cēsi. cū possessoꝛ. vel ꝺictōe er lxx canone. ar. ff. de cōdi. ex lege. i. vna. ꝺabit enim legatus litteras suas illi q̄ eū ꝓcuraꝛi uit. vt ab aliꝗs recipiat qō vltra ꝓtē suā expedit sic obꝭ uat de facto. ar. l. ꝓdicte. cum possessoꝛ

f Requisitꝰ. etiā in ꝓuincia in q̄ ñ est legatꝰ in eūdo ⁊ redeūdo. s. de iureiu. ego enim.

g Compellant qm̄ ꝓticularis exactio ⁊ solutio nō modica ꝺz incō moda. ff. fam. hꝛ. l. plane. ar. ꝯ. ff. ad l. fal. lineam. ⁊ l. plauti⁹ ⁊ ff. ō pac. l. epla. §. vl. ⁊ C.ō pac. ꝺebitoꝛi.

h Apte. voꝛta ab hꝛspanis tēꝑe ꝓclaudit. ꝓmissa. lau.

i Paruissimā qō facere ñ debēt qm̄ oēs ad cōem mēsurā terre solꝛuere debent. ff. de contrahen. emp. impatoꝛes.

attenteē. nec ꝑ cōmunes ministros ꝓcuratōis obsequiuꝫ si noluerīt recipere cōpellāt. Qui vero cōtumaciter eis duxerit resistendū. dic. sunt ec. cōpellendi. Idem zamoren. et salmantino epis.

Apte cōpostellani archiepi fuit ꝓpositus q̄ cū hi q̄ vota beati iacobi ꝺtinue ꝓsoluerūt. ad cōem terre sue mēsurā. cum qua vi delicet emūt ⁊ vendūt. ipa ꝓ soluerint hactenus ⁊ ꝓsoluāt q̄dā qꝛ longis tꝑib⁹ ab eoꝝ solutione cessarūt. nūc quandaꝫ mensurā exhibēt puissimam i ⁊ ignotam. ⁊ infra. Cum ergo non constet ad quā mensurā antecessoꝛes eoꝝ ꝓdicta vota ꝓsoluerint. credim⁹ distinguendū. vtrū habitatoꝛes regionis ipsius. ea cōtinue ꝓsoluerint. ad vnā ⁊ eandem mensuram hmōi vota ꝓsoluerint an ad varias ⁊ diuersas. In primo⁹ n. cāu ad eandē ⁊ illi soluere sunt cogendi'. In secūdo volētes soluere ad minoꝛem. nō sunt cogendi vt ad maioꝛem ꝓsoluāt q̄n̄ cū hui⁹ modi vota gratuita fuerīt ab initio. benignius sunt a viris ecclesiasticis exigenda. ne tanq̄ exactoꝛes videantur lu

lz Primo casu l. cū oēs ad eandē mensuraz soluūt. ⁊ ita quod maioꝛ pars facit illi seruare tenentur. c. di. contra moꝛem. s. de capel. mo. dilectus. ar. s. eo. sopite. Item ar. q̄ i dubiꝭ seruanda est consuetudo vicinoꝝ. ar. s.ō cōsue. cum olim. ⁊ j.e. supeꝛ eoꝝ. s.e. eccleſiꝭ. ff. de le. i. si seruus plurium. §. vlt. Item in dubiꝭ non sequimur qō maximum est. sed quod minimum. ff.ō le. iij. minimis ff. de re. iu. semper in stipulatōnibus. ar. tñ est hic. q̄ mediocritas est sequenda. de hoc notantur ar. plura. s. eo. quanto. in notula. in hoc.

l Cogēdi. supple si soluētes plures sint. nō soluētibꝰ s. de his q̄ fi. a ma. p. ca. c. vl. ⁊ s. de elec. dudū. i. ⁊ rir. dic. in canonicis. ff. de pac. ⁊ suū hꝛedē. in fi. vel ēt pares dignitate ꝓcellentes. s. de testi. in nostra. ⁊ ff. de pac. maioꝛem. Verius videtur. q̄ siue sint plures siue pauciores ex quo ñ apꝑet de mensura antecessoꝛū sequi debent mensuram soluentium. illam enī ꝓsumo fuisse instituram. ⁊ ad eos a suis maioꝛibus puenisse. vin.

m Ab initio. fi. s.ō vo. ⁊ vo. re. ꝺz in prin. ideo ꝓ eis bona fit interꝑtatio. ne ipoꝝ munificentia erga eccl'ias

retardeť.ar. C. ō lv.q̄ li.l.ñ.al' vna pleni' sūt it' p̄tāda.s
ō dō a.cū dilect'.i fi.ne excogitata frauď aliq̄s possit ob
uiare sue donatōi.xvi.q.ñ.visis.xv ñ.q.ñ.sūt q̄
opes. C.de vna.fiq̄s argentū §.vl.b.
Dm olim.per alia.forte per testes.

o C Instrumēt
ercq̄ cōmenť i aliq̄
scriptura publica
de finibꝰ alicꝰ epa
tus.ei stādū ē.do
nec plenť ꝓbet.si il
la scriptura publi
palit facta sit ob
aliud.ar. C. ō ꝓh.
7 cōmittē.sti.op
timā. C. ō iure de
li.cū aliq̄s.7.s. de
p̄sūp.illud.7 p li
bros antiq̄s pbā
tur ꝓfines epatus
s.ō pba.cū cām.
vbi de b.7 ar.s. de
pochis sup e.i fi.
p C Dium. Doc
ius diuersū ē.qñq̄
q.n. ōz medietas
x.q.i. antiq̄s qñq̄
terna.vtea.cā.q.i
ō his.qñq̄ q̄rta.x
vi.q.i. ꝓstrutū.s.
ō p̄scrip de q̄rta.7
hic.qñq̄ ōz.q nil
hil ōz hře.x.q.ñ.c
i.lau.dixit. q.c.il
la loquunť p an di
uersa tpa. Eps ōz
hře medietatem
oīs reddituū epat'
eccl'ie.ō pochialī
bus eccl'is tertiā
postea ista tertia
murata est i q̄rtā
x ñ.q.ñ. q̄ruor.cō
cesso.ō reddinť
Demū statutum
fuit q nihil pcipe
rēt nisi velint sub
ire onus fabrice.
x.q.ñ.c.i.7.c vnio

cris tpalibus inhiare
I dem cesar augustan.epo
Q Vm olī.7 ifra. Oz nob
fides facta fuit. q eccle
ō luna 7 de bes.i tua sūt
dioc.ꝓstitute.nō solū p alia n
verū ēt per hoc ipm q in istru
mētis o cōpositionū continet
exp̄sse vt abbas sancti ioannis
p̄lateñ.tam de quarta dec
marum q̄ de ceteris epalib'
tibi debeat respondere. abba
tem ipm ad integram solutio
nem quarte olim' decimarum
nullis factis deductionib' et
ad p̄stationem ꝓcuratiōis nū
7 alior epalium iurium in p̄e
dictis eccl'is condemnamus
lz' enī ex forma secūde cōposi
tionis deductōes essent aliq̄
faciende. qz tñ compositiones
idem abbas nullaten' appro
bauit. sed studuit multiplici
ter impugnare. ex ea non ōbu
it beneficium consequi'. cui re
nunciasse tacite r videbatur.
Absonum erat p̄eterea vt ne
garet illam eccl'iaz in tua dio.
cōstitutā. sup q̄ instrumenta
p̄decessoris tui ostendebat'
in iure monasterio fuisse con
cessa. per que epale ius pete
bat' exp̄esse. I dem spoleta
no episcopo

Dodie poti' locū hz ꝓsuetudo sicut ōz de q̄rta l' tertia l'
medietate testamētor.q ibi fuať ꝓsuetudo loci.s.ō se
pul.certificari. Quid iuris sit de deci.ōz.s.ō dec.cū ꝓti
gat.cū in tua.7.c.dudum
q C Deductōib. Hoc ꝓtigit culpa abbatis q̄ reprobā
uit q̄stum in eo fuit instrumētū quo cōtinebatur. q de
ductiones fieri poterant. vt.j. sequitur
r C Licet. responsio tacite questionis
s C Consequi. Nota q aliq̄s fructū er eo ꝓcēp nō dz
q̄ nitiť reprobare. ñ.q.ñ. q̄ pp ostertū.s.ō testi.p̄ñtū
q̄ vex ē si vsq̄ ad sñiam pseueraverit. ff. de inoffi. test.
papinian'. §. meminisse. C. de his q̄. vt indig. alia ē. Trē
halex hic. q instrumētū q̄ ds approbat p se. tenet' re
cipere ꝓ se. ñ.q.ñ. §. fiq̄s testib. xix. di. si romanor. C.
de re. cre. l. generaliter. ar. ꝓ. xxxviij. di. siqd veri. ñ. q. vñ.
si hereticus.
t C Tacite. C. ō re. cre. l. siq̄s. iusiurandū. C. ad. l. cor. de
fal. qui falsas. s. de his q̄ fi. a ma. par. ca. quesiuit. 7.c. ex
ore. vbi de hoc

v C Ostēdebat. erat enī abbas ipe ꝓrius sibi. 7 iō non
erat audiēdus saltez in eadē instātia iudicij. ar. s. ō ap.
solicitudinē. i fi. 7 in instrumēt istis ꝓtinebať. q epus
eccl'iaz istā ꝓcesserat m onasterio l' aliqd iurz ꝓcesserat
eccl'ia. vñ p hoc apparebat. q eēt in ei' dioces

x C Petebat. alias
patebat 7 melius
Olim p̄te
tast' Dic
ō colligiť
q non p̄dest p̄te
statio. cū aliq̄s i ꝓ
ñū facit. p id qđ
ōz in fi. qz si p̄scri
ptio completa fu
isset clerici obti
nuissent. non obi
stante tali p̄testa
tione. fi. s. de ꝓsti.
cum. m. 7. s. ō ap.
solicitudinē ad fi

z C Revocata. et
sic patet. q cōfes
sio aduocati. sic
etiam propria cō
fessio p̄eiudicat.
nisi fuerit revoca
ta. vt hic patet. 7
s. de ap. cum cām
quedaz ñ ꝓfessio
revocari pōt qua
vocūq̄ ante sñiaz
C. ō iur. 7 fac. ign.
l. error facti. 7. s.
ō cōfes. c. vl. 7 hoc
intellige si probet
q̄s se errasse. ff. ad
l. aq̄. inde nerati'
§. vl. ff. ō cōfes. nō
fateť qui erat. Sz
si cōfessio aduoca
ti fuerit incōtinēt
i revocata sit ea
dē die. qz tūc ñ vi
deor eā ratā hře
erquo eadem die
eam revoco. sufficit revocatio simpler ar. de ecre. p̄edi
cte cū causam que alia ratio est ibi. Sed vī q añ li. cō
te. posit indistincte error revocari. ff. de nova. ac. l. ele
cto. §. p̄e. 7 etiam post si nulla captio est aduersarij. ff. ō
interro. ac. de etate. §. vl. quandoq̄ etiam post sñiam re
vocatur error probabilis. ff. quando ac. de p̄e. est an. l. ij
als est. §. vl. in prima. l. Hec obstat quod ōz de triduo.
C. de errore aduoca. l. ij. quia sic ibi contingit de facto
7 non ponit ius. io.
a C Triginta ser. ex hoc colligitur. q si lucenses recepti
fuissent pro papieñ. rl. annis. q p̄scriptum esset in so
lutione papieñ. 7 sic protestatio non valuisset. vt viri.
s. in prima notula. nam siquis vtitur alia aqua q̄s in
ter partes conuenerit. p̄scriptum est in illa. ff. quēadmo
do. ser. amit. siquis alia. 7. l. si communem. §. i. 7 siquis
pauciorib⁹ iuribus vtitur pro plurib⁹ p̄scriptum
est pro pluribus. ff. de ser. vr. p̄edi. vna est via. Contra.
s. de p̄scrip. anditis. Sed contra vī q non eēt p̄scri
ptum in papieñ. qz q̄ aliqd recipit loco alterius illud re

cipere vſ. rri. vi. i nouo. r xciiij. di. c. j. r. s. ō pſcri. audiū. ff ō admi. tu. ita iñ. ꝟ. geſſiſſe. Item q̄ ꝓcio fruit r refrui vſ ff. ō vſufr. qz q̄ ꝓcio. r penes eū ē ꝓculiū ꝓnes quē ē ꝓe ciū. ff. ō ꝓcuſt. Iz ſiqs fuū. Sz ꝺriū vꝛ ē vt ꝓz ꝙ ꝓmas ꝛc. a ¶ Vel eſtimatōz. ar. ad qōnē dñicalē. qz ad antiquaz monetā r mēſurā antiquaz faciēda ē ſolutio. Iz noua ſit melioz. s. ō iuſt iurā. q̄nto. r ē ext ꝓſſū. j. e. cū cano nicz. ar. ff. ſi cer. pe l. iij. ¶ Ar. ℈. xxxij. q. iij. q̄s ignoret. et ar. ff. ō ℈hē. emp. i patores. adē eēt ſi mōeta minoꝛ fit mō i vſu. qz ſoluē ꝺz eſtimatōz ātiq̄ vt hic ꝓz.

Quꝛ vene rabilis. ꝓ curatō. ℈ quā ñ curꝛit ꝓſcri ptio. s. e. cū iſtan tia. r. s. de ꝓſcrip. cū et officij.

c ¶ Correctiōis. hic ꝓz. qz ꝯbuſcun q̄ generalib⁹ verꝫ bis epūs erimat aliquā eccl'iaz. tñ ſp remz cathedra ticū r ꝓcuratōz r r viſitatōz. al' eni eſſet ℈riū q̄ ō hēa. xvi. q. ij. viſis. i fi. s. ō dōa. paſtoz al' Nec ob. s. ō relig. vo. ℈ſtitut⁹ vbiv̄ q̄ generaliꝛ poſſit erimere. qz illō fu it ℈firmatū auc̄te papę ſic eni ſubdi tus nō ꝓt a ſe reū cere ſiue erimere iuriſdictiōz epalē s. ō fo. cō x. ſi dili gēti. s. ō renū. ad monet ſic nec pla t⁹ ſuā iuriſdictiōz ita nec patronus. q̄t ūcūq̄ verbis generalib⁹ vtat aliq̄ iura tñ retinet in liberto. ℭ. de bo. li. l. iij. io.

d ¶ De cōi. Ergo de cōi iure ꝓcuratio ꝑti pōt. s. e. ſo pite. r ita nō fuit remiſſa ꝓcuratio ꝙ verba illa aliud ꝓ uiſiū nō iponeret. Et ita notaſſar. q̄ in generali remiſſi one nō veniūt ea q̄ ſpāliꝛ nō remittunt. ſicut in obliga tiōe generali. ℭ. q̄ res pig. ob. poſ. l. i. ff. ō pig. obligatōe e ¶ Moderatā. s. e. cū apl's. r. c. cū inſtantia. b.

f ¶ Bis i āno. Hoc nouū vꝺ. qz ſel' in anno ſufficit vi ſitare. s. ō of. archidi. mādam⁹. r hoc ſiue liqueat eſſe ne ceſſe ſiue nō. vt vſ. r. q. i. ꝺecernim⁹ ep̄m. placuit vi. Sz vere credo. qz ſi certꝰ eſt. q̄ eccl'ia nō indigeat viſitatiōe nō ꝺz eā viſitare. qz cā correctōis viſitare ꝺz. vt hic dic. q̄ ceſſante cā ceſſabit effectus. q̄ q̄ dicit hic bis i anno. i telligo ſi tociens opꝰ fuerit. r vij. q. ij. viſitāti nō ſel'. r. r q. i. regēda. ſolēnis ꝓcuratio ſel'tm in anno ꝺari ꝺz. vi ꝺelicet cū epūs ſoluto ordie an teceſſoꝛ ſuoꝛ viſitat. ff. ō ſoluebanꝯ. v. vel. vi. valebant ex illis q̄ hodie ſūt i vſu. Intelli gētes ex hoc. q̄ ꝙ monete ōcli natōz accideꝛit. vt vſq̄ ad tē pus tuū luceñ. ꝺati fuerint ꝓ ſynodatico. ſicut erant in vſu ꝓcuratoꝛem aduerſe ꝓtis no mine clericoꝛum plebis ꝓedi cte tibi ad ſolutionez ꝺeñ. pa pieñ. vel eſtimationem eoꝛuz ꝓ ſynodatico ꝑ ꝺiffinitiuam ſn̄iam condēnamus

I ꝺem ꝓtioꝛi ſci ſtephani

Quꝛ venerabilis. f. n. fa ueñ. epūs. r iſtra cogno uim⁹. q̄ p̄fat' epūs ſpal las q̄s hꝫ ab eadē eccl'ia tā ipe q̄ ꝓdeceſſoꝛes ſui recipere cō ſueuerāt. eccl'ie p̄fate remiſit r ſtatuit. q̄ aliud ei ſeruitiuz nō imponeret. ſibi eccl'ie annuati trium librarum cereo penſio nis nomine reſeruato. Quia ergo viſitationi annexa eſt ꝓ curatio⁵. r epūs ratione epalis iuriſdictionis quam hꝫ abet in ea. teneatur cā correctionis c eccl'iam viſitare p̄fatā. nec itel ligaꝛ q̄ſi nouū ipoñi. qō ab ip ſa fundatōe ꝺe cōi ᵈ fuerat iuꝛ ipoſitū ꝺecernimus. q̄ idē epi ſcopus cū ad ipſam eccleſiam cauſa correctōis acceſſerit. mo deratā ᵉab ea ꝓcurationem accipiat bis in ᶠanno. ſed ni hil aliud ꝓeter pēſionē r ꝓcu offi. ꝙ cōſul. obſuare alie ꝺabunꝯ nō cū tāta ſolēnitate qz ēt ꝺanꝯ hoſpitibus. ar. s. ō pb. ō monachis. l' fozſitā ipoſita fuit hec fuitus ab ipa fūdatōe. ar. er lra illa. nec intelligiꝛ ipoñi q̄ſi nouū qō ab ipa fundatōe ꝺe cōi ꝺuꝛ fuit ipoſitū. r cū ea nō viſitauerit. nihil recipiat. j. e. ꝓcu ratōes. r. q. i. relata. lxr.

ratōes ꝓeſcriptas ab eadē ec cleſia exigere vel extoꝛq̄re ꝓe ſumat I ꝺem cōpoꝛ ſtell'. archiepiſcopo

Quꝛ eo q̄ō. f. t. nos ꝓſu leꝛ voluit. vt qz fere to ta puīcia cōpoſtell'. de nouo ē ad iuriſdictōem eccl'ie tue ꝙuerſa q̄liter tibi puinciaz vel ꝓtem puincie viſitanti ob ſequi ꝺebeat r fuire nec nō i ꝓcuratōib⁹ puideꝛe. tibi ꝺuxi m⁹ rñdendum. q̄ illud obſua re tenetur. q̄ō in vicinis⁸ puī cīſs obſeruatur I ꝺem in concilio generali.

Procuratōes q̄ rōne vi ſitatōis ᵇ ꝺebēturꝫ epiſ vel archidiaconis l' q̄ꝫ libet alīs etiam apoſtolice ſe. legatꝫ aut nūcꝫ ſi abſq̄ manife ſta r neceſſaria cā nullatenus exiganꝯ. niſi q̄ñ ꝓſonal'ʳ ᵏ offi cium viſitationis impendunt r tūc cuectionū r ꝓſonarū me diocritatem obſeruēt in late rañ. cōcilio ˡ ꝺiffinitā. hoc ꝺe hi bito moꝺeramine circa lega tos r nuncioſ apoſtolice ſe. vt cum oportuerit eos apud ali quem locum moꝛam facē ne ceſſariā. ne locꝰ ille ꝓpter illos nimiū aggrauet. ꝓcurationes recipiant moꝺeratas ab alīs eccl'īs vel ꝓſonis. q̄ nō ꝺū fue rant ꝺe ſuis ꝓcurationib⁹ aga

Quꝛ eo. i vicinis. Nota q̄ in ꝓcurationibus faciendis et alīs ſeruitiīs. ſi certuz q̄ſ ſtatum nō ſit. conſuetudo vici na rum eccl'iaruz eſt attendenda. s e. eccl'iīs. r. s. e. ſo pite. r. s. de capel. mo. c. ij. s. ꝺe conſue tudine. cum oliz. s. ō elec. cum eccle ſia vulterana. j. de cog. ſpi. ſup eo ar. contra. rij. ꝺi. illa r. c illud. lxxvi. ꝺi. vtinam ꝺe conſe. ꝺi. ij. q̄rtꝺie. Pri ma pars vera eſt. Contraria vꝛo ſi gnata non cōtra ꝺicunt. qz ſi vn⁹ quiſq̄ locus ſuaz habet conſuetuꝺi nem. ſed hic non erat certum quid ſtatutum eſſet vl' ō cōſuetuꝺine ob tentum. r ita nō obſtant

Procurationes. viſitatōis. Hoc ideo forte ꝺicit quia tripler eſt ꝓcuratio. Una que ratiōe vi ſitationis ꝺebetur. vt hic. r. s. e. cum venerabil' r. j. eo. cum nuper. Alia ratione conſuetuꝺinis. rviij. q. ij ſeruitium. Tertia ratione pacti quod appoſitum fuit in ipſa fundatione. s. ti. ꝓori. ꝓeterea. ij. r. c. quando r xviij. q. ij. eleutheriꝰ. r. s. e. quanto

i ¶ Debētur epiſcopis. hoc ideo ꝺicit ad ꝺifferentiaz ꝓcurationum que ꝺantur ratione cenſus. vt allegat ric. vt. s. ti. ꝓori. ꝓeterea. b.

k ¶ Perſonaliter. vel etiam per alium cum ipe intereē non poſſit ꝓpter latam r ꝺiffuſam ꝺioceſim. s. ō of. oꝛꝺi. inter cetera. r ꝓcuratio erigi non ꝺebet. niſi cum viſitat. s. e. cum venerabilis

l ¶ Concilio. s. e. cum apoſtolus.

m ¶ Non q̄ ſua ſunt. lxij. ꝺi. noſſe. r. vij. q. i. ſunt enī in eccleſia. r. x. q. iij. quia cognouimus. r. c. cauendum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

&.s.de renunc.quidam
n ¶ Impendat. Sic ergo qui grauat eccl'iam in pcu-
ra tione punitur in duplum.& qui grauat eã in exẽnijs
punitur in quadruplum.xvij.dis.quoniam contra.j.
de immu.eccle.q; pleriq; ibi soluitur.

VEnerabi-
li. villa.
Dec allegatio erat poti⁹ ꝛ
monachos q̃s p
eis.q; si monaste-
riũ fitũ erat i dio
ce.cenomanẽn.si
ue i ciuitate ceno
manẽn.g̃ iur cõi
fulꝛerat epo.xvi.
q.vl.oẽs basilice
&.xvij.q.ij. mõa-
steria.&.s.de reli.
dõ.ꝛ renodochũ
p ¶ Mõ soluẽt
Dec excusatio vl'
allegatio nõ vale
bat q; i pcuratõe
q̃ rõe visitatõis ꝺ
lexñ currit pscri-
pto.e.de pscrip.
cũ er officij.e.eo.
cũ instãtia sic nec
ꝺ ipaz visitatõez.
ali⁹ tñ platus pos
set pscribere vtrũ
q̃s ꝺ epi vt ibi di-
cit.sic & ꝺ pcurati
onẽ q̃ delex legat
dñi papæ ñ pscri-
bit.e.e.cũ instan
tia.et iõ dicit rõe
visitatõis.q; i pcu
ratõe q̃ cõpetit
rõe instõnis siue
ꝺsuetudinis lene
currit prescriptio
ar.xvij.q.ij. eleu-
therij.&.c.seruitiũ
q ¶ Rõabile. pu
ta pulegiũ.e.eo.
cũ instãtia l'si al-
legaret pscriptõz
noie alteri⁹ & pro
barent.e.ꝺ pscri.
cum er officij.al's se tueri nõ pñt.vel nisi allegaret tãtã
pauptatem q ipm pcurare nõ possent.tunc eni suis sũ
prib⁹ ꝺz visitare.ar.&.q.ij.cauendum.& xxvij. q.i.iam
nũc.de hoc dicitur.e.e.cum instanna

QDm nup.aucte ꝓpria.qꝺ ei cõpetit ꝺ iure cõi
e.e.sopite.& hoc intellige cũ eps est negligens.
al's se intromittere nõ ꝺz.ar.ix.q.ij. cũ simus
&.c.cõquestus. In quibus casib⁹ archiepus potest se intro
mittere auctꝛe metropolitana de subditis suoꝝ suffraga
neorum.nota.e.de offi.oꝛ.pastoralis
s ¶ Nostra.in quo casu põt se intromittere q̃cunq;
auctꝛe priuilegij.& tũc põt adiri tam per appellatõz q̃
simplicem querelã.qꝺ non põt in alio casu.sic.e.ꝺ of.
lega.cum non ignoretis.
t ¶ Visitatõis.al's nõ tenet.e.e.pcurationes.
v ¶ Facultates.que semper in his considerande sunt.
e.eo.sopite.vbi de hoc.

grauate.ita q; numerus pcu-
curatõnũ numerũ diex.quib⁹
hmõi mozã fecerit.si excedat.
& cũ alijq̃ si sufficerit p scipam
duet vel plures ꝓuñganf in vnã
¶ Dozro visitatõis officium
exercentes non ⁱⁿ querãt que
sua sunt sed q̃ iesu xpi pdicati
oni & exhoꝛtatõi correctõi & re
formatõi vacando vt ʰfructuz
referãt qui nõ perit. Qui aũt
ꝓuenire tẽtauerit & quod acce
pit reddat.& ecclie quam tal'
aggrauauit tantundem ipen-
dat.ⁿ H ono.iij.de tiron
& iosaphat abbatibus

VEnerabili fre nõ ceno
manẽn. epo accepim⁹
ꝓqrẽte.q; cũ cã q̃ inter
ipm ex pte vnaz abbatẽ & quẽ
tũ ꝺ cultura ex alta sup pcura
tõnib⁹ q̃s ab eis petit.idẽ epos
noscitur agitari. vobis fuerit
ab ap.sede commissa dicti ab
bas & conuentus ex eo frustra
ri intentionem eiusdem epi
moliuntur q; eoꝝ monaste
rium in cenomanensi⁰ villa si
tum esse dignoscitur.& ipsi p;
curationem hactenus nõ⁹ sol
uerũt.& iſta. Dis.v. mãdam⁹
quatenꝰ nisi aliud rõnabile q
ostẽderint.vos eos ad exhibẽ
dũ eam sicut iusꝺ dictauerit cõ
pellatis G reg.ix

QDm canonicis.annis videtur q; duo sufficãt
quia pluralis elocutio duoꝝ numero cõtẽ
ta est.xij.q.ij.§.vbi numerus.& de conse.ꝺist.i.
hec quoq;.& si post annos liber esse iussus est post bienni
um liber erit.ff.de manumis.test.libertas.§.vlt.& si data
fue it cꝛcnditio in
ꝺiebꝰ.si nihil adq̃
ciatur.biduo con
ꝺitionem imple-
ri oportet.ff. ꝺ ꝛ.
sig.intellã.in fi-
ne. imo exigitur
q; legitimo tem-
poꝛe prestita sit.
ad ꝺ vt in futurũ
teneantur. nisi cã
esset in euidenti.
de hoc dictum.e.
e.peruenit.

QDm nuper archiepus
beneuentan⁹ beneuẽta
nã puĩciã visitaret.& ĩ
fra.Vãdam⁷.q̃ten⁹ cũ eũdez
archiepm sine auctꝛe ꝓpria siũ
nfa⁸ beneuentanã pumciam
contigerit visitare.pcuratões
rõe visitatõnis⁵ debitas iurta
facultates⁹ ecclesiarum nestra
rum exhibeatis eidem alioq̃n
sniam quam ipse rite tulerit
in rebelles ratam habebimus
& faciemus auctoꝛe dño inuio
labiliter obseruari Idem.

QDm canonicis maioꝝ
ecclie quãdã sũmã pe-
cunie p pensione ecclie
tue ꝺebitam aliquot annis⁵ p
solueris.& in idem summã il-
lam ex integro de meliozi mo
neta exigant sibi solui. tibi da
mus nostris litteris in mãda
tis vt canonicos illos solu-
tione priozis pecunie⁹.vel si ñ
sit in ³ vsu estimatione pensio
nis antique facias manere cõ
tentos Idem

AUctoꝛitate pñtiũ ihi-
bemus nequis p eo q;
in oꝛatoꝛijs q̃ ĩ grãgijs
vestris habebitis. inꝺuz aliq̃
vestrum celebrant procurati-
ones. que ratione visitatio-
nis ª ꝺebentur a vobis exige-
re vel extoꝛquere presumat.

? ¶ Pecunie. q̃
ab initio fuit cõ-
stituta.& non ad
nouam que maiõ
est. Si enim mo-
neta diminuta fu
isset illam recipe-
nollent.e.e.cũ oli
Cum ergo mino-
rem recipere nol-
lent.maiozem ex-
gere non ꝺebent.
ff.de dam.infec.q̃
ꝺona.§ si quis q̃
¶ .de solu.l.pe.

3 ¶ In vsu.tunc estimationem illius antique soluant
vt supza e.olim.in fi. Sed nunquid posset solui prima
si inueniretur.si non minus valet.si vero minus valet.
& non est in vsu.non potest solui quia repꝛoba mone-
ta non liberat soluentem.ff.de pign.ac.eleganter.§.qui
repꝛoboꝝ.fi.ff.ad vell.quamuis.§.si conuenerit.& ff. q̃.
satisda.cog.quotiens.b.

AUctoꝛitate visitationis.talis procuratio non
prestatur.nisi quando personaliter visitant lo-
cum causa correctionis.e.eo. procurationes.
sedi grãgijs istis nulla fit visitatio.licet ibi quandoq;
monachi celebꝛent.sed ad caput accedit prelatus cau-
sa visitationis.& ibi non consueuerunt moꝛari monas-
chi.sed conuersi causa colendi agros suos & ita cum nul
la fiat visitatio.nulla propter hoc.q; ibi aliquando cele
bꝛant.debet prestari procuratio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a Hec altare.s.mēsa altarꝫ. Sic ponit ō cō. di.i.si motū.qñq; tabula ꝓsecrata ō loco ad locū mouet.nec tñ desecrat.ō ꝑ.d.i.ꝓcedim⁹ qō itelligo qñ ñ ē affirm.ꝛ q dicit motū.i.mu tatū.q̄ ad formā ita q formā amisit ꝑ diminutōꝫ l'aug mētū.cū hic sit for ma rei.ar.ꝛ.q.ij.§ Sius. Idē si mē sa altarꝫ sit enor miť fracta.qz cō secrādū ē altare.i e.qō i dubijs.ꝛ.c. ligneis. Cōsecra tio altarꝫ ꝑcipue itelligit i ꝓiūctōe mēse.s.lapidis su perioris ꝛ structu re inferioris. ita si mēsa fuerit rmo ta l'aliq̄s ō lapidi bꝫ tāgēs mēsam ipaz.execratū ē al tare.ꝛ dz itez ꝓse crari ꝫ si aliq̄d ad dať altari nō ere cratť.ſz sacrū tra hit ad se ñ sacruꝫ i.e.q in dubijs
b Sigillū.qō i lapide fit i ꝓsecra tione
c Diminutus enormiter.i.e.qō in dubijs
d Cōsecrari.ip sū altare.ꝛ ñ eccl'a Alia.n.est ꝓsecra tio eccl'ie.ꝛ alia al tarꝫ.vt seq̄ť i lra.
e Canones. de cō.di.i.si motū.i nuit ibi q eccl'ia dēat ꝓsecrari.duꝫ dic si motū fuēit altare venuo cōse creť eccl'ia.sed erponit altarť.i.mēsa.siue tabula.eccl'ia.i. altare qō ē dicere si mota fuerit tabula.ꝓsecreť altarť.b.

De cōsecratione eccl'ie vel altaris

Alexander tertius

Hec[a] si altare motum fuerit. aut lapis ille solummō superpositus qui sigillū[b] cōtinet confract⁹ aut etiaz diminutus[c] debet denuo cōsecrari[d]. Propť ꝟ vero neq; reiterare suā cōsecratōz eccl'ia consueuit.ꝫ id quidam canones[e] innuere videantur.

Inno.iij.tronac.epo

Ala.f.ꝛ infra. Inq̄sitōni t.t.r.q in dioce.tua liez tibi eccl'ijs dedicationez impendere tam diebus dñicis q̄ priuatis[f]. Idem idro sien.episcopo

Quod in dubijs.ꝛ infra. Altare vero in quo tabula.cui ꝓsecratōis bñ dictio pontificali ministerio adhibetur.si mota[g] l'enormiť fracta fuerit.debet non immerito consecrari[h]. Nec negam⁹ quin oleū non consecratuz cōsecrato[i] possit oleo cōmisceri

Idem compostell'.archiepiscopo.

Dubitatur.an sit cō secrata. Idem ō altari quod ꝓpter dubium debet cō secrari de cōse.di. i.ecclesie vel altaria.quia non dicitur iteratum qō nescitur esse factū de conse.dist.i.solennitates.i.ficē de baptismo.j.de bap.c.ū.ꝛ si.Irviq̄ distin. presbyteri quos.ꝛ.§.se. Itez si ecclesia est erusta tota vl' maior pars debet iterum consecrari.decō se.dist.i. ecclesijs semel arg. de contrahen.empt.do muz si vero tectū corruerit.ꝛ parietes ille si remanent vel etiam modicum de ipsis parietibus destructum fuerit. non debet propter hoc consecrari.j.eo.ligneis. Et si tota ecclesia simul destructa fuerit vel maior pars de' iterum consecrari si successiue suffic̄ aspersio aque benedicte.de conse.dist.i.de fabrica. Pro remotione altaris vel fractura enormi non reconsecretur ecclesia.vt.s.c.i. Pro sanguinis effusione et pro adulterio debet tantum reconciliari.vt hic patet.ꝛ j.de adulte.significasti.ꝛ ar.j.eo.c.vlti.ar.contra.ō cō se.dist.i.ecclesijs semel sed illud intelligitur sin hoc.q sanguinis effusione vel seminis pollutione non cōsecratur. Per quem debet fieri hec reconciliatio dicitur.j.eo. aqua.

Quom sis.plura altaria.arg.contra.bazianum. qui dixit q consecrato maiori altari omnia alia altaria essent consecrata. si digito demonstrentur.arg.ff. de acqui.pos.quod meo.§.fi per venditorem. C. de natu.li.siquis habens. sic plures clerici possunt ordinari.s.de tempo.ordi.ꝛ eo.ꝛ.lxxv. distī. q a patribus.ꝛ plures episcopos potest consecrare.modica fuit hec dubitatio. sed credebam. q licet plures clericos posset ordinare.q posset plura altaria vel episcopos consecrare.ver.

Igneis.parietibus.q̄diu parietes itegri sunt ñ ē eccl'ia recōsecrāda.qz in parietib⁹ ꝓsecrať eccl'ia.ꝛ ñ in tecto.aut si successiue ꝑparati eēnt.ō cō.di.i.ō fabrica.de hoc dictū est.s.e.ꝓposuisti.ꝛ de tabula.s.e.c.i.ꝛ que ibi dicta sunt.hic possent dici.

sunt. Item arg. q in reficiendis sacris vestibus filum non sacrum siue pannus non sacer potest apponi.nec ē opus nova consecratione.io.

Proposuisti.reconciliari. Nota quando ecclesia debet consecrari vel reconciliari. Primo si dubitatur.an sit cō secrata. Idem ō altari quod ꝓpter dubium debet cō secrari de cōse.di. i.ecclesie vel altaria.quia non dicitur iteratum qō nescitur esse factū de conse.dist.i.solennitates.i.ficē de baptismo.j.de bap.c.ū.ꝛ si.Irviq̄ distin. presbyteri quos.ꝛ.§.se. Itez si ecclesia est erusta tota vl' maior pars debet iterum consecrari.decō se.dist.i. ecclesijs semel arg. de contrahen.empt.domuz si vero tectū corruerit.ꝛ parietes ille si remanent vel etiam modicum de ipsis parietibus destructum fuerit. non debet propter hoc consecrari.j.eo.ligneis. Et si tota ecclesia simul destructa fuerit vel maior pars de' iterum consecrari si successiue suffic̄ aspersio aque benedicte.de conse.dist.i.de fabrica. Pro remotione altaris vel fractura enormi non reconsecretur ecclesia.vt.s.c.i. Pro sanguinis effusione et pro adulterio debet tantum reconciliari.vt hic patet.ꝛ j.de adulte.significasti.ꝛ ar.j.eo.c.vlti.ar.contra.ō cō se.dist.i.ecclesijs semel sed illud intelligitur sin hoc.q sanguinis effusione vel seminis pollutione non cōsecratur. Per quem debet fieri hec reconciliatio dicitur.j.eo. aqua.

Quom sis.plura altaria.arg.contra.bazianum. qui dixit q consecrato maiori altari omnia alia altaria essent consecrata. si digito demonstrentur.arg.ff. de acqui.pos.quod meo.§.fi per venditorem. C. de natu.li.siquis habens. sic plures clerici possunt ordinari.s.de tempo.ordi.ꝛ eo.ꝛ.lxxv. distī. q a patribus.ꝛ plures episcopos potest consecrare.modica fuit hec dubitatio. sed credebam. q licet plures clericos posset ordinare.q posset plura altaria vel episcopos consecrare.ver.

Igneis.parietibus.q̄diu parietes itegri sunt ñ ē eccl'ia recōsecrāda.qz in parietib⁹ ꝓsecrať eccl'ia.ꝛ ñ in tecto.aut si successiue ꝑparati eēnt.ō cō.di.i.ō fabrica.de hoc dictū est.s.e.ꝓposuisti.ꝛ de tabula.s.e.c.i.ꝛ que ibi dicta sunt.hic possent dici.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Consuluisti cimiteria. Sic ḡ eccl'a recōciliaḋ. ita ꝛ cimiterīū. cū sit ꝓsecratū vt hic pz. ꝛ illa corpa fi discerni poterūt fiat exhumāda. ꝛ eē cimiterīū ejiciēda. s. ō sepul. sacris ꝛ eadē gaudet i munitate eccl'a ꝛ cimiterīū. xvij. q. iij. fiqs ꝓtumax. ꝛ c. se. ꝛ ita idē iuris ē i accessorio. qđ i pricipali. s. ō off. dele. pzudētiā. §. vl. cū suis cōcor.

b Sic i dedicatōibus ecclesiaꝝ. s. e. ꝓposuisti. ō. cōse. dist. i. simotū. ꝛ c. se. b.

Quom sic. ꝓsecrāda. Nec etiā fūdāda. nisi pz⁹ ꝓpetēs vas fuerit ei assignata. ō cō. di. i. nēo. i auc. vt nullus fa. ora. domū. §. i. col. v. ꝛ in auc. vt ō termi. sit numerus cle. §. i. col. i. l'si ō omissū sit i fūdatōe sic ō ñ dz ꝓsecrari eccl'a. nisi vas ei pz⁹ fuerit assignata. vt. xvi. q. vlti. pie mīt. i. q. ij. placuit ꝛ hic cū ad hoc et debito teneaḋ fūdatoz. vt dic i fi.

Sz q̄ erit cōpetēs vas. Knideo. si sit mōasteriū. tūc vas dz eē tāta. q⁹ pb⁹ byter diaconi ꝛ subdiacoi cātores ꝛ lectores possint ibi eē put traditī. i auc. vt ō termi. sit. nu. cle. §. i. Si vo alia eccl'a collegiata vas ad min⁹ dz eē ꝓ duob⁹. ar. s. ō fi. p. ꝓposuisti. vij. q. i. illud aut trib⁹. ō ꝓse. di. i. hic q̄z q⁹ possit recipere hospites ꝛ cēpalia iura ꝓsoluer. s. ō pb. ō monachis. s. ō sup. ne. p. c. ij. Sz q̄d si epūs consecrat vl' fūdat eccl'az ñ assignata dote. dixit bazi. ꝛ bñ. q⁹ epōs tenetur dotare eccl'iam. sic teneaḋ puidere illi quē ordinat sine titulo. s. ō pb. c. ij. c. epōs. ꝛ c. cū ēm apostolū. ꝛ ō credo vr̄ dūmō sine lesione eccl'ie sue ō facere possit. al' ñ nisi haberet ꝓpriū. qz ō dictū ꝓsone ꝛ c. vt. xvi. q. vi. si epz s. ō ere. cū venerabili. tūc fundatoz dotabit eā. ꝛ possz ad ō cōpelli. ar. xvi. q. vl. pie mēt. ar. ad hoc. ff. ō ritu. nu. q̄ liberos. ꝛ hres fundatoris ad hoc teneaḋ. i auc. de ec. ti. §. si aūt. ꝛ §. fiqs edificatōz. col. ir.

Aqua. ꝓsuetudie. Nota ḡ q⁹ ꝓsuetudo q̄ ē ꝑ iuris naturā ñ ꝓdest. ꝛ ꝑ illud ius ñ ꝑt ꝑscribi. s. ō ꝓsue. cū inter vos. ꝛ c. cum venerabil'. ꝛ c. q̄n to. ꝛ c. vl. vbi de hoc

c Jurisdictōis. Puta iudicare cognoscere ō cauſ instituere bñficia ꝓferre. ꝛ oīa alia q̄ affecut⁹ ē epūs i ꝓfirmatōe. ar. s. ō ele. trāsmissā. hec oīa cōmittere pt ꝛ delegare vnicuiq⁹ maiori l'minori. Sz ea q̄ sūt epal' ordinis demādare ñ pt inferioribus. puta clericos ordīare ✠gines ꝓsecrare chrisma ꝓficere ꝛ ꝓfatia. q̄ misteriū ꝓsecratōis desiderāt. Sed q̄ ē rō. q̄re illa q̄ sūt iurisdictōis possit cōmittere clerici inferioris grad⁹. ꝛ ñ illa q̄ sūt ordis demādare. Hec pt eē rō. iurisdictio sola voluntate ꝛ ✠lo ꝓmittit siue delegat⁹ fuerit siue ordīar⁹. ꝛ revocaī. s. ō offi. dele. sup qōnū. §. itētōis. ꝛ §. porro. ff. de mdi. iudicū. sed collatio facti ozñ ꝓfert sola voluntate l' ✠lo. imo facto ē opus. qz necessaria ē visibil' vnctio ꝛ exterior. q̄ ē signū interioris vnctōis i corde. s. ō sa. vnc. c. vno q̄ ꝓpetua ꝛ amitti ñ pt. Iz executio qñq⁹ suspēdaī. i. q. i. q⁹ q̄dē. ✠. si forte militie. ꝛ c. ꝛ ita pz q⁹ ñ. ꝓfit talr demādari sic iurisdictio l'revocari. talia ꝓferri ñ pñt. nisi ab eis q̄ hñt ea ꝑ collatōz. lxviij. di. pb⁹ byteri q̄s. ꝛ sic reconciliatio talis nulla est. cū sacerdotes illi ñ hñeāt ptātē illā ꝑ tales demādatōz q̄ ē oz dis epalis. sic ꝓsecratio. Iz vn⁹ epūs alū epm ꝑt hoc demādaī. ꝛ ꝑ hmōi demādatōz nihil ei ꝓmittit. cū ipe epūs hēat ea q̄ misteriū ꝓsecratōis desiderāt. ꝛ ei desit tm̄ auctas. qz i alia mesez falcez mittere ñ dz. nisi ō volūtate ꝛ māḋato illi⁹ cui⁹ est diocesis. vi. q. ij. scriptū est.

Per sacerdotes simplices hoc fieri decetero prohibētes. nō obstante consuetudine d puincie bracharen que dicenda est potius corruptela. quia licet episcopus committere valeat q̄ iurisdictōis e existūt. que oz dinis episcopalis sunt. nō pōt inferioris gradus dericis demandare. Quod aūt mandātibus epis super reconciliatō ne factū est hactenus ꝑ eosdē misericorditer toleramus f

Idem eidem

Jecclesia nō consecrata g cuiuscuq⁹ fuerit semine aut sanguinis effusione polluta. aqua protinus exorcizata lauetur h. ne diuine laudis organa suspendāntur. est tamen q̄z citius fieri poterit consecranda

s Toleramus Sed vt q⁹ ista sola tolerātia ñ sufficiat sibi nisi ut ex reconciliet ꝑ epm. qz nulla fiat reconciliatio. ḡ iter dz reconciliari sicut si aliquis ordīaī ab eo q̄ ordinādi ptātem nō habebat iter dz ordinari. l. xviij. dis. pb⁹ byteri ꝛ j. ō pb⁹ nō. bap. c. i. ꝛ iij. sed dic q⁹ ꝑ talē tolerantiaz rarā dz talē reconciliationē ꝛ incipit valere ex nūc cum prima nulla fuisset ꝛ ita ō nihilo facta aliq̄d. sic. iij. q. vi hoc quippe ꝛ de conse. di. ij. revera. qz pōt princeps mutare rei. C. de rei. vx. ac. l. vna circa prin. b.

Jecclesia non consecrata. Nō q⁹ dicit non consecrata. ergo multo fortius consecrata. s. e. ꝓposuisti. sic ꝛ cimiteriū si taliter polluaī reconciliari debet. vt. s. eo. consuluisti. arg. q⁹ si aliquis excōmunicatus vel paganus ibi sepelitur. sunt inde ejiciendi. nec in ea debet celebrari ante electionem ꝛ asperſionem aque benedicte. licet consecrata prius non fuerit. ꝛ parietes sunt radendi. de conse. di. i. ecclesia. ꝛ. c. vbi. ꝛ c. seq. ꝛ ita ecclesia non consecrata gaudet eodem priuilegio quo ꝛ consecrata. vt hic patet. ꝛ hoc est expressum. j. ō immu. ec. c. penul. ꝛ ita si aliquis illuc confugerit debet ab ecclesia defendi. ꝛ hoc ideo. qz locus ille auctre epi dedicatus est diuino cultui. ꝛ quod semel vo dedicatum est. ad p phanos vsus redire non debet. xij. q. ij. nulli licear. ꝛ. s. de re. permu. mancipia. ꝛ tamen grauius peccat qui sic deliquit q̄z in non consecrata. sicut magis peccat q⁹ grauius punitur qui in maiorē personam q̄z qui in minorem. nam et persona consideratur iniuriaꝝ crimen. insti. de iniur. §. atrox. j. ō sen. ex. cum illorum ꝛ crimen augetur dignitate prepositi. ff. de re mili. omne delictum. §. i. Sed nunquid ꝛ isti violatores sunt dicendi sacrilegi ꝑm distinctionem sacrilegij. non videtur. xvij. q. iij. sacrilegium. sed credo q⁹ tanq̄z sacrilegi iudicandi sunt licet locus adhuc cōsecratus non sit ar. s. de fo. cō pe. cō questus. ꝛ quia eodē priuilegio gauder ac si esset consecrata. j. de immu. ec. c. penul.

h Lauet. Iz ꝑ quē dz lauari. vt q⁹ ꝑ epm tm̄. s. c. ꝓxi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

In ꝟ casu, saltꝫ credo qꝫ ꝑ simplicē sacerdotē possit lauari. qꝛ si itellexisset papa. qꝫ ꝑ eūm deberet lauari. illō ꝺ dixisset. sic dixit i ꝓr. c. ꝓcedēti. cū papa i vtroqꝫ. c. scribat eidē. ⁊ qꝛ dixit aq̄ exorcizata lauet. q̄ fit ꝑ simplicē sacerdotē. ⁊ nō cū aq̄ bñdicta cū vino ⁊ cinere. cuꝫ q̄ recōciliat ecc̄lia ꝯsecrata. s. e. ꝓposuisti. ⁊ arg. ad hoc. s. ꝺ tēp. oꝛ. cū i distribuēdis ⁊ ar. ꝺ ꝯse. ꝺi. q̄. c. si. ar. tñ ꝯ. l. ꝺ īmu ec. c. pe. ber

Resbyter. persoluat. ꝯsiliuꝫ ē vt sit dicat oēs horas ne supueniēti occupatōi horam aliquā horam dimittat. ⁊ itelligit ꝺ clericis pauperibꝰ. q̄s ad opꝰ rurale oꝛ erire. vt i ſra ꝓ. al's suo loco ⁊ tpe dicende sunt singule hore.

b ¶ Cōpetētibꝰ. signatis cāpanis vt alio signo. s. de ele i cauſis. ⁊. s. de offi. custo. c. i. ⁊. i. dis. ius militare.

c ¶ A scholaribꝰ hic exaudio cū aliq̄ supueniēte necessitate ipe officiū suū ꝑficere nō pōt. vñ. q. i. illō. ⁊ fac ad ꝟ. s. ꝺ vi. et hꝫ. de. vt qſq̄

d ¶ Rurale. ¶ Cui. n. cui ecc̄lia nō suffic̄. er artificio suo victū ⁊ vestitū q̄rat. xci. di. c. i. cui victū abſq̄ offi cij sui detrimēto. ⁊. xxi. q. i. c. i.

e ¶ Jeiunus. de ꝯse. di. ij. liq̄do. de ꝯse. di. i. i. sacra. ⁊. di. v. ieiunia. c. vt epi. ⁊. vij. q. i. nūquid ler.

f ¶ Succurrere. missā celebrādo vsq̄ ad statutā horā. vt hic dic̄. i. nonā ꝺ ꝯse. di. i. solēt l' vsq̄ ad tertiā q̄nq̄. xliij. di. non liceat hoc in diebus cōmunibus

g ¶ Septenari⁹. Sūt septē hore. sicut sunt septē dona spūssancti. xxx. q. i. quenit. septē dies seculi. ⁊ septē etates quibꝰ cōpletis finiet mūdus. septē petitōes i oꝛōne dñica. septē psalmi pñiale. itē septē diaconi fic̄ septē cā celebra. xcij. d. diacōi q̄. Et ita septē sūt hor̄ ad q̄s tenēt sa cdotes ꝺ alīs dic̄. vñ vt. q̄ ñ teneāt. sz cēte tenēt. ar. s ꝺ pb. cū fin ap̄lm. xci. di. c. i. ⁊. q̄. ⁊. xcij. di. c. vlr.

Videam. ꝑculiares. i. speciales. ꝺ cōse. di. i. hoc attendendum est. ala.

De celebratōe missarū ⁊ sacramento eucharistie ⁊ diuinis offic̄js.

Ex concilio agatēn.

Resbyt' māe matutiali officio expleto pēsū seruitutis siue videlz prīmā terciā sextā nonā vesperāq̄ psoluat[a] ita tñ vt horis cōpetētibꝰ[b] iurta possibilitatē aut a se aut a scholaribus[c] publice compleantur. Deinde per actis horis ⁊ infirmis visitatis fixoluerit exeat ad opus rurale[d] ieiun[e] vt iterum necessitatibus peregrinorum ⁊ hospitum siue diuersorum cōmeantium infirmorum atq̄ defunctorum succurrere[f] possit vsq̄ ad statutā horam pro temporis qualitate. propheta dicente. septies i die laudem dixi tibi. qui septenarius[g] numerus a nobis impletur si matutini ꝯme tertie sexte none vespe ꝯpletorij tpe nte fuitutis officia psoluam? nam de nocturnis vigilijs ꝺ ipe propheta ait. media nocte surgebā ad cō. ergo his tpibꝰ laudes creatori nostro sup iudicia sue iusticie referamus

Ex cōci. triburien.

Quidā laicoꝝ hñt in cōsuetudīe. vt ꝑ singl'os dies audiāt euāgeliū. i pricipio erat ꝺbū ⁊ missas peculiares[h] hoc ē de scā trinitate ⁊ ꝺ scō michaele. ⁊ ideo sācitū est ih eodē ꝯcilio. vt vlterius

i ¶ Nō fiat. ñ qꝛ malū sit audire tales missas. sz malū est ꝓp' talem dimittet canonice statutas missas ꝺ die vt ꝺꝛ i fi. si. xxi. di. denicq̄. vbi phīlet' minori bñdicet' pñte maiore. ⁊ dat' elemosynā ñ ē petiñ. sz dare ad iactātiā malū ē. i. q. i. ñ ē putāda. ⁊. c. vide q̄stū. Et ita ē ar. q̄ ali q̄d phīlet' ñ ꝓp' ꝺ qꝫ malū sit. sz ꝓp' id qꝺ erat eo sec̄ p̄t. s. de iureur. ⁊ si xp̄s. ⁊. xxq̄. q. i. i nouo. et. xi. q. iij. nolite. lxiij. dis. §. verum

h ¶ Nō ꝓ alia ꝺuotōe. q̄si melius sit missas istas audire. q̄ alias canonicas de die.

hoc nō[l] fiat. nisi suo tpe. ⁊ nisi aliqꝫ velit ꝓpter reuerentiā scē trinitatis. nō ꝓ alia[k] deuotōe audire. sed si voluerint vt sibi misse cantētur. ꝺ eadē die missas audiāt ꝓ salute viuorum ⁊ etiam defunctorum

I nno. iij. vigorien. epo

Consuluisti. ⁊ ifra. Rñdem⁹. qꝫ excepto die natiuitatis l dñice. nisi cā nec essitatis[m] suadeat. sufficit sacerdoti sel' in die vnā missam solūmō celebrare I dem archiepo bracharen

Consiliū nꝛz. ⁊. ifra. Requisisti. vtꝝ in diebꝰ ꝓfestis[n] i q̄bꝰ ad honorē sc̄i spūs beate ꝛginis ⁊ scē crucis missaꝝ celebrari ꝯtingit. hymnus angelic⁹ ꝯ symbolū[o] ꝓpter p̄fatio[q] ꝓpria debeat decātari. ⁊ infra. Inquisitioni. t. t. r. qꝫ apud nos in diebus ꝓfestis cū missarū solennia in honorē beate virginis celebrant̄. nec q̄ hymnus angelic⁹ nec symbolum decantetur. licet in missa ꝓpria p̄fatio decantetur. vt inter commemoratiōnē ⁊ solēnitatez dēa oñdatur. vñ te deū laudam⁹ regularius[r] dimittitur q̄ dicatur in laudibus matutinis I dem clericis sancti. p. magalen.

Exprte vba. ⁊ ifra Postulasti. t. r. qꝫ sp sacerdos vinos[s] pfūderet[t] dz. p⁹ q̄ totū[v] accepit eucharistie sacramentū. nisi cū eodē die aliam cantatur inter diem ⁊ noctem. ⁊ dicitur officiū. lux fulgebit hodie. Tertia dicitur in die ꝑ quaꝫ designatur tēpus gratie. sz presens. vnde ꝺꝛ officium puer natus nē quod potes intelligere his verbis. Tres in natali debent misse celebrari. Quarum prima sacram christi significat geniturā. Altera venturi designat gaudia xp̄i. Tertia iam factum quod ler hore sacra designat.

m ¶ Necessitat. Sz quā dicit necessitatē. Ñdeo si celebrauit de die. ⁊ postea ēt moriat' aliqꝫ vel ēt cā bone stans vel vtilitat'. vt si dicta missa de die supueniat aliqua magna psona q̄ velit missam audire ar. s. e. c. i. ⁊. q̄. al's ergo sufficit qꝫ v nā missam celebrat q̄s de die. de cō.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſe.di.i.ſufficit.r.ſ.e.te.referēte.nec exp̄ſſe.philex ān plures poſſint celebrari.ex eo q̄ dicit ſufficit vñ p̄ōt vnā celebrare ꝛe die ꝛ aliam p̄ retuncris.ꝛ q̄tiens celebrat/totiens ſumat corpus chriſti ꝛ ſanguinem.de.conſe.diſt. ij.comperimus.ꝛ.c.tribus.

¶ Onſiliū pfectis.i puatis q̄ ſi pcula feſto

o ¶ Angelic⁹.ſcz gl̄ia i excelſis deo. p ¶ Symbolū.i. credo i vnū deū. q ¶ Prefatio.p̄ fatio ſcrate virgis halex.lxx.di.ſcōz relīq̄s hēs ꝺ oſe. di.i. inuenimus. r ¶ Regulan⁹.i. regl̄are ēt dimittat ſ̄ īt dicat.ſile vij.q.i.§.cū aut̄. ibi enī ꝓparatiū ponit̄ ē actiue.hic ponit̄ negatiue ſic minus.i. nō.ff.de tributo.illud

¶ x pte.vi/no. q̄ra/bat q̄ p̄/fundere ꝺz facer/dos manus ſuas rīdit q̄ vino

t ¶ Perfūdē.manus.ſ.p⁹ pceptōz corporis ꝛ ſanguinis dñi.

v ¶ Totū bñ dic̄ qz t totū recipiat vl nihil.ꝺ oſe.di. ij.cōperimus.

x ¶ Ne ſi forte. qz ſacra a ieiunis ſūt p̄cipienda. vij. q.i.nihil.ꝺ oſe.d. v. vt ieiuni .lxx. d.qꝺ a p̄ribꝰ.s.ꝺ tēp.ord.lras. Jō dic̄ forte.qz q̄rundā ē opinio q̄ ād.admiſcet̄ ſanguini.ſanguis efficit̄.ar.s.t.pr.qꝺ ſ dubūs. ꝛ p̄m illos q̄ p̄fuſionē accepit ieiun⁹ erit. ſz poti⁹ vt dubitat iuñ illꝺ forte.ꝛ illa opinio hic euacuatur.ſz magz affirmatiue vt̄ ponī.qꝺ ꝓſuetudo iterp̄tat qz ſic obſuat q̄ ē optima legū iter p̄es.s.ꝺ ꝓſue.cū dilectus.ſic ponit̄.xxxiij.q.ij.admonere.ꝛ.s.ꝺ pcu.tue.ꝛ ſic eſt hic ar.q ñ ē ieiunus ād⁹ p⁹ q̄ bibit.ſz p⁹ medicinā ſūptā vt q̄ nihilominus poſſit celebrare. qz medicina nō ꝓputat̄ iter alimenta.ff.ꝺ pe.le.ñ oē q ꝺ bibit̄. Sz ñ eſt vez.qz ſi ñ ꝺz p⁹ p̄fuſionē.multo min⁹ p⁹ medicinā.qz in honore tāti ſacramēti p̄i⁹ ſumi ꝺz corpus ꝛ ſanguis ꝺ ñ ꝺze.di.ij.liq̄do.ꝛ.vij.q.i.nihil.ꝛ añ q̄ cibus digestus ſit corpus xp̄i ſumi ñ ꝺz.de cōſe.di.ij.tribꝰ.qꝺ ſi ꝓficeret ſacerdos p⁹ aliquē cibū vel potū ſūptū maleface

missā debuerit celebrare. nec ſi forte vinū pfusiōis accipet celebratōz aliā īpediret

I dē.i. quondā archiepiſcopo lugdunenſi.

¶ Uz marthe.ꝛ ifra. Que ſiuiſti.q̄ ſit forme vltr q̄s ipe xp̄s exp̄ſſit cū in corp⁹ ꝛ ſanguinē ſuū panē trā ſubſtantiauit ꝛ vinū. illud in canone miſſe quo eccleſia vtitur generalis.adiecerit.quod nullus euangeliſtarum legit exp̄ſſiſſe.cum.n. in euangelio ſic legat̄.Accipiens calicē gratias agens benedixit.et dedit diſcipulis ſuis dicens. Bibite ex hoc oēs.hic ē enim ſanguis meus noui teſtamenti. qui p vobis ꝛ pro multis effundet̄ in remiſſionez peccatorum in canone miſſe ſermo iſte videlicet myſteriū ꝙ fidei verbis ipſis iterpoſitus inuenit̄. vñ cū non euangeliſta xp̄m hoc diriſſe³ teſtetur miraris.q aliquis aſſeuerare tentauerit eum aliquid plus ꝺ xiſſe.q̄ aliquis euangeliſtarum aſſeueret. Verum ſi formā ipſius canonis inſpicias diligēter.preter hoc de quo tua fraternitas requiſiuit alia⁸ duo videlicet eleuatis oculis in celū ꝛ eterni teſtamēti poteris in ipo canone reperire. que in tertu euangeli/co nō legūtur Sane multa⁹ tā de verbis q̄ de factis dñicis inuenim⁹ ab euāgeliſtis omiſſa. que apli vel ſuppleuiſſe vel

ret.tñ cōficit.de cōſe.di.ij.liq̄do. Aug.dicit ꝓrium ſuper decreto illo.lxv.di.quod a patribus.

¶ Dm marthe.myſteriū.iſtud eſt verbū de quo q̄ ſiuit.ſ.quis adiecit illud in canone miſſe

3 ¶ Dixiſſe.ar.ij.q.v.conſuluiſti.s.ꝺ trāſla.inter corporalia. ſz hoc cum ratione ē additum.xxiij.q ij. quos deus.ꝛ.j. eo.§.et eodem in fi.

a ¶ Alia duo.ſ. eleuatis oculis i celum.ꝛ eterni teſtamenti prout ſequitur

vel facto expreſſiſſe legūtur Paulus.n.in actibus ap̄lorū ſic ait.meminiſſe nos oportet verbi dñi ieſu. q̄ dixit. beati⁹ ē eſt dare q̄ accipere.hoc nullus q̄tuor euāgeliſtaꝝ deſcripſit. nullus ēt horum exp̄ſſit quod paulus de xpo ad cor̄. ſcribēs ait. viſus eſt pl⁹ q̄ quingentis fratribus ſimul.deinde viſus eſt iacobo.nouiſſime aūt tāq̄ aborciuo⁹ viſus ē ꝛ mihi. Ip ſi etiā euangeliſte mutuo iter ſe ſuppleuiſſe legūtur. que ab eorum aliquo vel aliquibꝰ fūt omiſſa⁶. vnde cum tres euangeliſte poſuerint.hoc eſt corp⁹ meum.ſolus lucas adiecit qꝺ p vobis tradet̄.ꝛ cum matheus ꝛ marcus dicāt p multis. lucas dicit p vobis.matthēus aūt in remiſſionē peccatorum adiūxit. Cetez ea q̄ addunt̄ in canone miſſe p̄nt ex aliis locis euangelij comprobari. Johannes enim ſuſcitationez lazari deſcribens.ieſum ſurſū oculos leuaſſe aſſerit ꝛ diriſſe. p̄ gratias ago tibi quoniam audiſti me.ꝛ ifra. Si tū igitur in celū oculos leuauit ad patrem. cum ad corpus exanime animam lazari reuocauit. probabilius⁶ eſſe videtur. q tūc oculos leuauerit ad patrem in celum.cum panem ꝛ vinum in corpus ꝛ ſanguinez p̄riū cōmutauit. Cetez ſicut ſuperi⁹ exp̄ſſum.cū in textu euangeli/co noui teſtamenti ponatur

b ¶ Multa. inꝛ ra enim ſeruat eccleſia que ab apoſtolis non ſūt tradita.q̄ tñ cuz ſint longa cōſuetudine approbata. nō ſunt minoris auctoritatis. vt.xi. ꝺi.eccleſiaſticarū xij.di.illa

c ¶ Beatius eſt dare.xxvi.q.i. prediccatoꝛ.quia dāti placet homo. accipiēdo diſplicet.vnde verſus. Ꝓbus noſtris quicunq̄ placere laborat. Det.capiat querat pluri ma pauca nihil

ꝺ ¶ Aborciuo. Paulus appellat ſeipſum aborciuū quia ſicut fetus aborciuus cuz labore ꝛ angustia ꝛ attractione ad lucez attrahitur.ita paulus cuz attractione venit ad fidem .xxiij .q. iij.

diſplicet.ꝛ.c.quis nos.

e ¶ Sunt omiſſa. nam quod legibus omiſſum eſt. ſupplendum eſt a iudice.ff.de teſti.queſitum.ꝛ.s.de electio.cum nobis . et dominus quandoq̄ diminute dixit.xxi.q.vij.ꝛ hoc durimus . et ipſius facta ſupplem⁹ ꝛ contraria ſuis factis facimus.ꝛ iuſte per vſum eccleſie diu factum.ad hoc vt iuſtum preſumi deberat.de conſe.diſti.ij.liquido.ꝛ ſufficit q aliquid ſit diu ſeruatum ad hoc vt preſumi⁹ debeat vel apoſtolum vel alium iuſtum auctorem habuiſſe.xi.diſti.eccleſiaſticarum .xij. diſt.illa

f ¶ Probabili⁹. Nōtar.q ex q̄ quandoq̄ leuauit p⁹ ea

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

leuauerit.i.q.i.iudices.i fi.ꝛ ẽ ar.er eo q̄ ꝯs facere ꝯsueꝫ
unt.ꝛrviij.di.qꝛ sūt culpe.j.de pig.illo vos.ff.de vsu.q̄ se
muisset.i.rñso.ff.de vi.tri.ꝛ oleo leg.er vsu.ff.de pecu.leg.
dñs fuclv.§.testō.ff.ō fū.instru.cū delanionis.§.afinam
ꝛ.ff.de le.i.si fuus pluriū.§.si numerus nūmoꝝ.ꝛ.ff.ad
maced.iter.§.qō
dicitur io.

a ¶ Et eterni.b
oñdit q̄ adiectū
fuit eterni.b.

b ¶ Immobile
pseuerat.¶.de sa.
ta.ec.l.i.¶.de test.
qñ idignū.xiij.q.
ij.c.vl.

c ¶ Nō vꝫ. ábu
latoria.n. ẽ volū
tas defuncti vsq̄
ad supīmum vite
critū.ff.ō admē.
le.l.iiij.ff.ō dona.
iter vi.ꝛ vr.cū hic
stat⁹.§ pniaz.ꝛ.¶
ō codicil.l.iij.et.
¶.q̄re.fa.pos.sicꝫ
vñ pt mutari tes
tamētū.et si pa
ctum iteruenit ne
possit mutari.¶.
ō pa.pactū qō ta
li.et si fuerit p
cipē ꝯfirmatū
ar.¶.ō testa.oīm
qꝫ nemo hāc legē
sibi dicere pt.vt a
ꝑoꝛi testō sibi fce
re ñ liceat.ff.de
le.iij.sicꝫ in pri.i.
rñso.

d ¶ Dicētes.de
ꝯse.di.q̄. ego berē
garius

e ¶ Sāguinis ve
ritatē De corꝑe
xp̄i tres sunt opi
niones. Dna dic
q̄ illa substantia
q̄ prⁱ⁹ fuit panis
ꝛ vinū.pⁱ⁹ca fit cō
pus ꝛ sāguis xp̄i
de ꝯse.di.q̄. panis
i altari ꝛ.c. qꝫ corꝑ
pus. Scda tenet
q̄ substātia pānis
ꝛ vini definit esse.
ꝛ tñ accidētia ꝑo
rū remanēt.s.sa
ꝑoꝛ coloꝛ ꝛ pōd⁹
ꝛ sub ill'accidēti
bꝫ ẽ corꝑ⁹ xp̄i. ꝛ ꝫ
approbat.s.ō sū.
tri.ꝛ fi.ca.c.i. Ter
tia dic̄ q̄ remanz
substātia panis ꝛ
vini.ꝛ i eoꝝ loco
ꝛ sub eaꝝ specie ẽ
corpus xp̄i.io.

f ¶ Exēplū.ō cō
hic iterponit ꝛ eterni[a]. nā vet⁹
testametū qō hircoꝝ ꝛ vitulo
rū fuit sāguie dedicatū tpalia
ꝑmittebat nouum aūt quod
est xp̄i sanguine consecratum.
ꝑmittit eterna.ꝛ iō testamētū
illud fuit vetus ꝛ transitoriuz
hoc aūt nouū ẽ ꝛ eternū.vel vt
vtamur alia rōne. vnde nouū
i. vltimū esse describit. inde et
nū.i.ꝑpetuū cōprobat.nouissi
muz eteni hꝫs testamentum
morte īmobile[b] perseuerat.qꝫ
testatoris obitu cōfirmat. iux
ta quod ap̄lus testamentum
in morte asserit confirmatum
alioquin non valet[c] dum vi
xerit q̄ testatur. Preterea nō
solū scriptura sz ēt ꝑmissio de
testamentum.iuxta quod apo
stolus ipe scribit.ideo noui te
stamenti mediatoꝛ ẽ. vt repro
missionem accipiant.qui voca
ti sunt hereditatis eterne. Sic
g̃ intelligi dz qō in ipo canone
repitur. hic ẽ enim sanguis me
us noui ꝛ eterni testamenti.i.
noue ac eterne promissionis.
s.cōfirmatoꝛ.sicut dñs repro
muttit.q̄ manducat inquiens
carnem meam et sanguinem
meum bibit.habet vitaz eter
nam. Ex eo autem verbo de q̄
mouit.s.t.questionē.videlicet
mysteriū fidei munimētū er
roꝛis.q̄dā trahere putauerūt
dicentes[d] i sacramento altaꝛ
non esse corꝑis xp̄i ꝛ sangui
nis[e] veritatē.sed imaginez tm̃
ꝛ spēm ꝛ figurā.ꝑ eo.q̄ scriptu
ra iterdū cōmemorat id qō in
altari suscipiꝫ esse sacēm ꝛ my
steriū ꝛ exemplū[f]. sed tales ex
eo laqueum erroꝛis incurrūt
q̄ nec auctes scripture ꝯueni
enter itelligūt nec sacramēta
dei suscipiunt reuerēter. si enī
qꝫ figura ẽ sacramētū[g] altaris
veritas[h] eē negatur.ergo nec
moꝛs nec resurrectō xp̄i.cum
figura sit.veritas ẽ credēda.si
se.dis.ō.si optz.nos.n.ꝛ.c.forte dicas.ꝛ.c.in quibus.ꝛ.c.
semel mortuus est.

g ¶ Sacramētū.i.q.i. mⁱri secⁱariū.de ꝯse.di.ij.sacrificiū

h ¶ Veritas.sicut ipi hꝛetici dicunt.

i ¶ Mysteriū fidei.de ꝯse.di.ij.forte dicas.ꝛ.c.in qbꝫ.ꝛ
c.sed mortu⁹ ꝛ hic
oñdit q̄ dicatur
mysterium.

k ¶ Sacramētū
i. sacre rei signū.ō
ꝯse.d.q̄.sacrificiū

l ¶ Secundū est
sacm.ō ꝯse.di.q̄
hoc est qō dicim⁹
ꝛ.c.dupliciter

m ¶ Sed primuz
s.forma panis et
vini est sacm ge
mine rei.i. corꝑo
ris xp̄i ꝛ vnitatis
ꝛ ita est figurans
tm̃

n ¶ Scōm.i.coꝛ
pus xp̄i ẽ sacm.
s.vnitaꝫ.ꝛ est res
sacri.s. spēz pānis
ꝛ vini.ꝛ ita est si
gnans ꝛ signatū.

o ¶ Tertiū vero
s.vnitas ẽ res sīū
signatuz gemini
sacri.i.duoꝝ sacra
mētoꝝ ꝑcedēturz
i.corꝑis xp̄i.qō
est sacm vnitaꝫ
ꝛ speciez panis ꝛ
vini.que sunt sa
cramentū corꝑo
ris xp̄i.ꝛ ita istud
tertiū ẽ tm̃ signa
tū ꝑ illa duo sa
cramēta spēs pa
nis ꝛ vini ꝛ corꝑo
ris xp̄i Primum
vero ẽ tm̃ sacz si
gnās.sc̄dm est si
gnans ꝛ signatuz
tertiū est signatū
tantum.

p ¶ Credimus.
cōcludit er ꝑmis
sis solutōz ꝓnci
palis questionis
ꝛ de hac habes.ri.
di. eccl'iasticaruz.

q ¶ Illa duo.sa
cramenta que flu
xerūt ō latere xp̄i
scz aquam ꝛ san
guinem.j.e. in q̄
dam.

r ¶ Veritas.id ẽ
caro et sanguis.

s ¶ Et figura.i.
spēs panis ꝛ vini

a Transubstantiatur. ita q̄ resumit ibi e. se aqua et vinum.
b Phy sici. qui dicunt: q̄ aqua et vinum non cōmiscētur per minima. id est nō ita q̄ inseparabilia sint: sed talis segatio impossibilis vel difficilis videtur post q̄ bene admixta sūt ar. ff. de acq. re. vo. adeo. §. cum quis et de pe. dis. q. cuz oē. versus finem.
c Pōt dici. hec est tertia opinio.
d Transit. cōtra istos est: q̄ si q̄s sūpserit hanc aquā cū sanguie: iam non erit ieunus: et ita illa die nō poterit ꝓficere s. e. et pte. ij. ꝑ de pe. di. q. relatū. et s. e. ti. ꝓiuluisti. et c. et parte.
e Priozis. licet logici dicāt: q̄ accidētia nō possunt permutare subiectū q̄ verum est fm naturā: sed h̄ natura cedit miraculo: vt littera dicit.
f Et infra. sub hac. j. ponit alia opinio q̄ ponitur i antiq̄ cōpilatiōe que est. j. e. ti. in q̄dam.
g Probabiliozi. Nunq̄d h̄ diffinit vt papa nob ꝓhibēs alias opiniones: an vt vtroz vt non impugnat nobis necessitatem eius: ergo opinio est amplectēda: vt. s. ꝺ ter. capellanus et tamē nō videt aliquaz reꝓbare. s. de testi. spo. lras.
h Cum vino. i. vinū aquaticum non enim transeunt duo i sanguinem. sed vinum quod aquam sibi incoꝛꝓrauit: et ita exponē aquaz cū vino. id est. cōpactum vel compositū ex eis. Hec exꝓsitio est fm illam opinionem que asserit. q̄ aq̄ cum vino transubstantiatur in sanguinem. et illa probabilioꝛ est vt dicitur hic.
i Eluceat. alꝫs eluceſcat.
k Populi mei. de cōse. di. ij. cū omne. et di. iij. ꝓpie.
l Suscepit ipse. de conse. di. ij. in christo patri.
m Idem est rōne. ar. vbi eadē est ratō: velut esse idē ius. ff. ad. l. aq̄. illud eq̄ tanꝺ enim ratio similia iura suadere videtur. C. ad. l. fal. l. vlti. et. s. de cōfir. vtili cum dilecta vbi de hoc.
n Jnueſtiget. Sed quāꝺ papa ponit hunc casuz in hanc dubitationem. vtrum habeat locum hic illa distinctio vel nō cuz augz dicat q̄ nō ꝓ valde malis ꝓpiatōnes sunt rij. q. ij. tps. Forte ideo quia dubium est qui mediocriter mali appellant. Si enī illi tā tū appellant mediocriter mali q̄ nō discesserūt in aliq̄ mortali peccato: sed tm̄ i venialibꝫ peccatis. sed h̄ idez est q̄ mediocriter boni. Si āt appellat illos mediocriter malos: q̄ discesserūt i aliq̄bꝫ mortalibꝫ peccatis tm̄ valde magnis: obstat. xij. q. ij. ꝓ obeunnbꝫ vbi ꝺr q̄ ꝓ nullo ē orādū q̄ discesserit in mortali pctō. Jtē si ꝑces valēt ꝓ illis q̄ discesserūt i mortali pctō pone q̄ aliq̄liter eleemosyne et oōnes valeāt ad tollendā ptē illi⁹ pene: fm h̄ ꝓfit tot oōnes et eleemosyne fieri: q̄ pena tollatur tota: et ita dānat⁹ saluabit. Sic dd h̄ posset dici q̄ mediocriter mali dicuntur q̄ h̄nt multa venialia: mediocriter bōi q̄ pauca. Vel melius dicas q̄ mediocriter mali dicūt q̄ mortalia cōmiserunt pctā: h̄ leuia: et i q̄

uertatur. Super hoc autem opiniōes apud scolasticos variant. Aliquibꝫ essi vt: q̄ cuz de latere christi duo precipua fluxerit sacra: redēptionis in sanguie ac regnatiōis in aq̄: i illa duo vinū et aq̄: q̄ cōmiscēt i calice: diuia virtute mutant vt in h̄ sacto plena sit veritas et figura. Alijꝰ tenēt q̄ aqua cū vino trāsubstātiatur i sanguinē: cū in vinū trāseat mixta vino: h̄ ꝓbabiliozi assentiuerent: q̄ aquā a vino ꝑ artificiū posse asserūt separari. Deterea pōt dici c q̄ aq̄ nō trāsit in sanguinē: h̄ remāet priozis vini accidentibꝫ circūfusa: ita q̄ vini saporē assumit: qō inꝺe quinct: qz si ꝑ calicis ꝓfectionē aliud vinū mittat in calicem: illud q̄dē nō trāsit d in sanguinē: nec sanguini cōmiscet h̄ accidētibꝫ priozis e vini cōmixtū corꝑi: qō sub eis latz vndiq̄ circūfundit nō madidās circūfusum: ipa tñ accidētia vinū appositū vident affi cere: qz si aq̄ fuerit apposita: vini saporē assumit. Cōtigit igit accidētia mutat subiectū sic et subiectū ꝓtigit accidētia permutare: cedit q̄ppe natura miraculo: et virtꝰ supra ꝓsuetu⁹ vinem operatur. Sed nec inconueniens creditur aut absurdum: si aqua in corꝑe christi esse credatur: cū legatur de ipsius corꝑe ꝓcessisse: et ifra f. Uerū int̄ opiniones ꝓdictas illa ꝓbabilioꝛ g iudicat: q̄ asserit aquam b cum vino in sanguinem trāsmutari. vt exꝑsius eluceat i ꝓꝓrietas sacramenti. Nam cum aque m̄te sunt populi k multi iuxta q̄ alibi legitur. bti qui seminant super aquas. Ideo vino aq̄ vnitur vt christo ꝑꝓlo adunetur. per hoc enim q̄ suscepit ipse l de nostro et accepim⁹ ipsi de suo. tam īsolubili nexu cōiungimur. vt qui est vnuz cū patre per ineffabilem vnitatem: fiat vnum nobiscum per admirabilem vnionem: ac ꝑ hoc ipso communiter mediante cum patre vnum efficimur pater inquit sancte serua eos quos ꝺedisti mihi. vt sint vnū sicut et nos: non pro his rogo tātū: sed pro eis qui credituri sunt per verbum eoꝝ in me. vt et ipsi in nobis vnum sint. et mundus credat quia tu me misisti. Tertio loco. f. t. requisiunt. quare fuerit mutatum quod in secreta beati leonis fm antiquiozes codices continetur. sic videlicet. annue nobis ꝺomīe. vt anime famuli tui leonis hec ꝓsit oblatō cum in modernis sacramētarijs habeatur. annue nobis q̄sumus ꝺomīe. vt intercessione beati leonis hec nobis pro sit oblatio. Super quo respōdem⁹. q̄ cū sacre scripture dicat auctas. q̄ iuriā facit martyri qui orat ꝑ martyre. idē m est rōne consimili de scis alijs sentiendū q̄ oīoibꝫ nris non indigent. ꝑ eo q̄ cū sint ꝑfectē beati. omīa eis ad vota succedunt. h̄ nos potiꝰ oīoibꝫ eoꝝ indigemus. quos cum miseri sumus. vndiq̄ mala nostra ꝑturbant. vnde qō in pleriscq̄ oratiombꝫ ꝓtinet. ꝓfit vel ꝓficiat huic scō vel illi talis oblatio ad gloziam et honoꝛē ita debet intelligi. vt ad hoc ꝓsit q̄ magis ac magis a fidelibus glorificetur in terris. licet plerisq̄ reputēt nō indignū scōꝝ gloziā vsq̄ ad iudicii augmētari. et iō ecciam interim sane posse augmentū glorificatōis eoꝝ optare. Uerum vtrū in hoc articulo locum habeat illa distinctio. qua ꝺicitur q̄ defunctoꝝ alij sunt valde boni. alij sunt valde mali. alij mediocriter boni. alij mediocriter mali. et illa ꝺicit q̄ discesserūt in mortali pctō. Item si ꝑces valēt ꝓ illis q̄ discesserūt i mortali pctō pone q̄ aliq̄liter eleemosyne et oōnes valeāt ad tollendā ptē illi⁹ pene: fm h̄ ꝓfit tot oōnes et eleemosyne fieri: q̄ pena tollatur tota: et ita dānat⁹ saluabit. Sic dd h̄ posset dici q̄ mediocriter mali dicuntur q̄ h̄nt multa venialia: mediocriter bōi q̄ pauca. Vel melius dicas q̄ mediocriter mali dicūt q̄ mortalia cōmiserunt pctā: h̄ leuia: et i q̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bus nō est necessaria inscriptio. ff. de accusa. leuita. ⁊ in qbꝫ ꝓcuratoꝝ ꝓstituī ꝑt. ff. an ꝑ aliā cē. ap. ex. pos. l. i. et fm B dicas: q si vn⁹ venarius aliq̄ntā ꝓté pene tollat si ue q̄rtā siue tertiā secūdus tollat tm̄: tm̄ dico in ꝓpozi one: ꝫ ñ in q̄ntitate: fm B etiā si tot⁹ mūdus effundeꝛ sp aliq̄d remane ret idē ꝑt dici ꝛēj dulgētqs q̄ fiūt i dedicatōibꝫ eccia rum. lꝛer.

O E homie. nccitatez q̄a forte dies fest⁹ imiet ℓ funus alicuius.

b ¶ Quālibet. i. aliquā q̄cūqꝫ illa sit. xvi. q. i. mulier ⁊ i. q. vij. fiq̄s oꝫ

c ¶ Suppressis. i. tacitū. q: ñ dicit illa ꝛba q̄bꝫ ꝓfi cit coꝛpⁱ chriſti.

d ¶ Prætēdit. i. fingit se celebꝛaꝛ

e ¶ Falsa. q: ꝑ ꝓs vana simulatiōe ñ ē fallēdus. xxv. q. di. qō iterroga sti. ⁊. ¶. ō la. li. tol. l. i. §. ſz ⁊ qui.

f ¶ Que vez sūt ꝑicul' grauioza. io. sic expōit. i. ma nifestis ꝑiculis.

g ¶ Grauioza. q̄ si diceret grauiꝰ ē ꝓccare occulte q̄ꝫ manifeste. xij. q. j. certe. xi. q. iij. ꝓcipue ꝙ in B eni ꝑi culosius ē: q: occl'te ꝓccās nō hz q̄ euz coꝛrigat. alio ār respectu magz ꝓccat q̄ publice ꝓccat q̄ꝫ q̄ occl'te q: p̄stat alīs exē plū velinq̄di. vt i dicto. ca. ꝓcipue. q: pcm̄ suū tueꝛ rōnibꝫ. ⁊ sic itell'r illud. xxxij. q. iij. nemo. ⁊. xiij. q. v pēale. ¶. itelligit vt iacz littera: qm̄ grauius ꝓccat sa cerdos crimiosus q̄ simulat celebꝛa re ⁊ ñ celebꝛat: q̄ꝫ si crimiosus cele bꝛaret: q: in ꝑ ca su i pl'ibꝫ velinq̄t: deū eni offendit ⁊ primum decipit. ¶ In secūdo casu solū deū offēdit. ⁊ iste ē wꝰ intelle criter mali. vnde suffragia q̄ fiunt a fidelibꝫ in eccia ꝑ val de bonis actiones sunt grāꝛ ꝓ valde mals consolatiōes viuoꝝ. expiationes vero ꝑ mediocriter bōis. ⁊ ꝓpiciatio nes ꝑ mediocriter malis tua discretio inuestiget.

Idem rectoꝛibꝫ romāe fratꝛ.

O Choie. ⁊ ifra. ¶ Quesiui sti quid de icauto ꝓesꝫ byteꝛo videaꝛ qui cū se sciat i mortali crimie cōstitu tū missaꝛ solēnia. q̄ non pōt ꝑ pter necessitatem[a] quālibet[b] intermittere. ꝓpter sui facinoꝛis ꝓsciētiam dubitat celebꝛare. peractisqꝫ ceteris circumstan tijs missam celebꝛaꝛ se fingit ⁊ suppressis[c] verbis q̄bꝫ con ſi citur coꝛpus xp̄i panē ⁊ vinū tantūmō pure sumit. intraꝛ cre dens ꝑ id qō p̄tendit[d] populo sat⁹ facere. vt ꝑ hoc qō intēdit deū nō debeat ꝓuocare. ¶ Cuz ergo falsa[e] sint abꝛisciēda reme dia. que [f]veris sunt pericu lis grauioza[g]. licet is qui ꝓ sui criminis conscientia reputat se idignum. peccet grauiter[h] si se ingeraꝛ irreuerenter[i] ad illud. grauius tamē videꝛ of fendere qui sic fraudulēter il lud ꝓesumpseꝛit simulare. cum ille in soliꝰ misericoꝛdis dei manum incidat. iste vero non solū deo. cui non reueꝛeꝛ illudere. sed populo quem ō cipit se astringat.

Idem ferrarien epo.

I N quadam nostra[j] ōcre tali epla asseris te legisse illō esse ꝛefariuz opinari qō quidam diceꝛ ꝓesumpse runt in sacramento videlicet eu charistie aquam in flegma cōuerti. nam ⁊ ō latere chriſti non aquaz sed humoꝛē aqua ti cum mētiuntur exisse. ⁊. in fra. ¶ Nos igitur ad tue suppli: cationis instātiam respondē mus[k] ꝙ q̄dam dixeꝛūt sed er ctus: qz talia remedia nullus dz iuenire: qz falsa sūt ex eo q̄ ñ ꝓficit cū videaꝛ ꝓficere: ⁊ iō grauioza sūt q̄ꝫ ꝑ ca picula pctōis q̄ ꝓficit. ⁊ B innuit bñ lra sequēs.

h ¶ Grauiter. sic ꝑz q̄ q̄cūqꝫ ē i mortali pctō: celebꝛaꝛ ñ dz. vi. di. testū. ⁊ de ꝓse. dist. ij. q̄tidie. ⁊. i. q. i. sacdotes

rauerūt chriſtū nō fuisse verꝫ deū. sed adoptiuū. vt miseri arriān[l] alij xp̄m ñ fuisse verum hoiem. sed tantas ficū vt ipij manichei. ¶ Sed aduersus hꝰ i hereses iohānes apls in epla sua loq̄tur dicēs. Tres sunt q̄ testimoniū dāt in celo. pater verbum[m] ⁊ spūsscūs ⁊ hi tres vnū sunt. per hoc intendēs oñ dere. q̄ chriſtus sit verꝰ deꝰ. et tres sunt qui testimoniū dāt in terra. spūs aqua ⁊ sāguis. ꝑ hoc intēdēs oñdere q̄ chriſtꝰ sit verus hō. nā ad esse homis duo[n] p̄cipal'r exigūt vicz coꝛ pus ⁊ aīa. ex q̄ꝫ cōiūctiōe[o] verꝰ hō subsistit. ¶ Per hoc āt q̄ in articulo mortꝭ xp̄s i climato ca pite tradidit spīm̄. ō quo voce magna clamauerat. pr̄ in ma nus tuas cōmēdo spīm̄ meuz manifeste. ꝓbatur. q̄ ipe spīm̄ habebat. non solū flatū vita lē[p]ſz aīam rōnalem. de qua p̄ dixeꝛat. tristis est aīa mea vsqꝫ ad moꝛrē. ⁊ potestatem habeo ponēdi aīam meā. ⁊ iterū su mendi eam. ¶ Per hoc autē q̄ vn⁹ militū lācea lat⁹ eius ape ruit. ⁊ ꝓtinuo sanguis exiuit ⁊ aqua ꝓbaꝛ aperte q̄ xp̄s ve rum coꝛpⁱ habebat. nam ō fā tastico coꝛpe nec sanguis nec aqua potuisset exire. vñ ille q̄ vidit. testimoniū perhibuit. ⁊ testimonium eius est verꝫ qz tres sūt q̄ testimoniū dāt i ter ra. spūs aq̄ ⁊ sanguis. ¶ Qō vi delicet xp̄s sit verꝰ hō ex aīa rōali ⁊ hūana carne subsistēs ꝓbaꝛ ex eo. q̄ spīm̄ vitalē emi sit. ⁊ ꝺo coꝛpe. ꝓbaꝛ. qm̄ ex eo sanguis exiuit ⁊ aqua. ratōnaꝛ q̄ppe aīa nō posset viuificare nisi coꝛpus humanū[q]. ex q̄bꝫ verus hō ꝓsistit. ¶ Ceterū sicut fuit verꝰ spūs ⁊ verus sanguis ita ꝑ culdubio vera aqua cum chriſtus sit veritas. ⁊ a veritate oīs fallacia sit penitus alie na. nam si nō fuisset aqua sed

sacroscā. ⁊ oīs talis suspēsus est q̄ ad se. s. ō cohabi. cle. ⁊. mu. c. vl. si ñ q̄ ad alios: vt ibi: nisi simoniac⁹ vel notoziuſ fornica toꝛ. qm̄ illi suspēsi sūt q̄ ad se ⁊ q̄ ad alios: vt. xxij. di. ſ. ꝛez nullus. ⁊. c. ꝓter b. ⁊. j. ō simo. tāta. ¶ Dz nūq̄d ta lis sacdos ꝑt celebꝛare si hēat ꝓpri tiōz cordis: q: fo ſitā dū ista ꝛat ncci tas celebꝛādi: nō ꝑt hr̄e cui ꝓficeaꝛ sat⁹ pōt dici q̄ sic: dū tm̄ halꝛeat ꝓpo ſitū satisfaciēdi: ⁊ illud p⁹ ea q̄cito ꝑt ꝓficeaꝛ. vt. j. de sē. ex. dcetero. ⁊. c. a nob. ij. ⁊. c. q̄uis ⁊. xxv. q. vi. q̄ rece dūt. ō ꝓse. di. ij. q̄ tidie.

F Nq̄dā nīa s. e. cū mar tꝛe. ꝫ illa o pinio remota est modo inde.

k ¶ Eidem[p] ad qōem mgri hug. epi ferrāien. q̄ o piōem p̄dictā se cut⁹ fuit. dicebat ei hug. si illa fuit vera aq̄: q̄ de lateꝛ xp̄i exiuit ñ itelli gebat q̄liꝫ ꝑ illaz ꝓbaꝛ q̄ xp̄s fuit ve rus hō: nec itelli gebat fm hoc au ctoꝛitatē illā iob. apli: nec glosam ibi posita tres sūt q̄ testimoniū dāt in tra: spūs aq̄ et sanguis: ⁊ hi tres vnū sē. ⁊ glo. sup illo loco sic se hz spūs. i. hūana aīa quē emisit i passi one: aq̄ ⁊ sāguis q̄ effluxeꝛat ō lateꝛ xp̄i: ꝫ dato q̄ illa aq̄ ñ fuisſz aq̄: ꝫa q̄ric⁹ humoꝛ hūa ni coꝛpis: tā au ctaꝛ apli q̄ꝫ glosa

intelligibilia sibi videbãtur. vñ q̃ sciunt a dño papa: vt exponeret sibi p̃dictas auctes ꝛ glosa. ꝛ ipe ñdet.

¶ Arriani ꝛ tonosiani. xxiij. q. ij. q̃dã ℣. tonosiani sed arriani fuerũt illi q̃ dixerũt filiũ ñ coeternũ pri. xxiij. q. ij. q̃dã. ℣. arriani. ꝛ secta manicheoꝝ ñ habet. xxij. q. ij. q̃dã. sed forte alibi. b.

m ¶ Verbuz. pẽ vedit testimoniũ veritati: q̃ dixit: hic ẽ filius me⁹ dilect⁹ i q̃ mihi bñ complacui: filius vero testimoniũ veritatis: q̃ in mõtẽ nã figurat⁹ potestatẽ veritatis ꝛ ipe meter ne bibit. audiuit. ñ dit spus ẽt lact⁹ vedit testimoniũ dñi. atq̃ q̃ sug baptisatũ i spẽ colũbe reqe/ uit: q̃ ad inuocatiõez nõis xpi coꝛda credẽtiũ adue/ nit.

n ¶ Duo p̃cipaliter. ꝛ ita xps est duo neutri generis: q. ꝛ ẽ deꝰ ꝛ hõ. ℣. xre. cũ christ⁹ lauren.

o ¶ Cõiunctione. i. er q̃b⁹ p̃iunctiõibus inuisibiliter.

p ¶ Vitalẽ. sm q̃ physici diuidũt spm̃ vitalẽ. s. aiam. l.

q ¶ Humanum cũ nõ possit hitare i ficco. ar. xxxij. q. ij. moyses. nec coꝛpus hũanũ vegetari p̃t: nisi p aiaz Nã si aliqs spus malignꝰ coꝛpus mortui lꝛis subintret. vt. xxvi. q. v. nec mirũ ñ iñ illud viuificat. nec vnũ cũ illo efficit̃ si ille mouet adistar vẽti: q̃ larua subintrat: ꝛ mouet ipam.

r ¶ Diuisset. sic. s. de trãsla. inter coꝛpalia. ꝛ. s. ℣ de ci. ad audiẽtiã. ꝛ ẽ ar. ñ eẽ recedẽduz de facili a forma ℣lꝛ. j. de spõ. exlis. ꝛ. C. de lib. p̃te. l. iij. ff. de iure cõ. p̃mittẽdo. Et hoc siuris ꝛsonat: al⁹ ad iuris p̃itin interp̃tatõem recurrendũ est. ff. de vsufruc. leg. si alq̃. ar. s. de ꝛsuc. er litteris. j. ℣ uerb. sig. preterea. ꝛ. ff. de le. iij. non aliter.

s ¶ Moyses. sic de ꝛse. di. ij. reuera. Dicergo exigitur flegma qõ de latẽ saluatoꝛis exiuit: ille qui vidit ꝛ testimoniũ veritati: q̃ dixit: hic ẽ filius me⁹ dilect⁹ i q̃ mihi bñ complacui: filius vero testimoniũ veritatis: q̃ in mõtẽ nã figurat⁹ potestatẽ veritatis ꝛ ipe meter ne bibit. audiuit. ñ dit spus ẽt lact⁹ vedit testimoniũ dñi. atq̃ q̃ sug baptisatũ i spẽ colũbe reqeuit: q̃ ad inuocatiõez nõis xpi coꝛda credẽtiũ adipleuit.

n ¶ Duo p̃cipaliter. ꝛ ita xps est duo neutri generis: q. ꝛ ẽ deꝰ ꝛ hõ. ℣. xre. cũ christ⁹ lauren.

o ¶ Cõiunctione. i. er q̃b⁹ p̃iunctiõibus inuisibiliter.

p ¶ Vitalẽ. sm q̃ physici diuidũt spm̃ vitalẽ. s. aiam. l.

q ¶ Humanum cũ nõ possit hitare i ficco. ar. xxxij. q. ij. moyses. nec coꝛpus hũanũ vegetari p̃t: nisi p aiaz Nã si aliqs spus malignꝰ coꝛpus mortui lꝛis subintret. vt. xxvi. q. v. nec mirũ ñ iñ illud viuificat. nec vnũ cũ illo efficit̃ si illũ mouet adistar vẽti: q̃ larua subintrat: ꝛ mouet ipam.

r ¶ Diuisset. sic. s. de trãsla. inter coꝛpalia. ꝛ. s. ℣ de ci. ad audiẽtiã. ꝛ ẽ ar. ñ eẽ recedẽduz de facili a forma ℣lꝛ. j. de spõ. exlis. ꝛ. C. de lib. p̃te. l. iij. ff. de iure cõ. p̃mittẽdo. Et hoc siuris ꝛsonat: al⁹ ad iuris p̃itin interp̃tatõem recurrendũ est. ff. de vsufruc. leg. si alq̃. ar. s. de ꝛsuc. er litteris. j. ℣ uerb. sig. preterea. ꝛ. ff. de le. iij. non aliter.

s ¶ Moyses. sic de ꝛse. di. ij. reuera. Dicergo exigitur generationis elucẽt.

dem in ꝛcilio gñali.

Dolentes referim⁹: q̃ non soluz quidam minoꝛes clerici verum ẽt aliqui ecclesiarum p̃lati circa comessationes superfluas ꝛ fabulationes illicitas: vt de alijs taceamus vere medietatem noctis expendunt: ꝛ tomno residuum relinquẽtes vix ad diurnum cõcẽtum auiuz excitantur trãsicurrẽdo vndiq̃ continua sincopa⁹ matutinum. Sunt ꝛ alij qui missaꝝ solemnia vix celebrant quater in anno: ꝛ quod veterius est i teresse contenunt. ꝛ siquãdo dum lxc celebrãtur intersint chori silentium fugientes intendunt exterius collocutionibus laicoꝛum: dumq̃ audi tum ad indebitos sermones effundunt: aures intẽtas nõ poꝛrigũt ad diuina. lxc igitur ꝛ filia sub pena⁹ suspensiõis penit⁹ inhibemus: districte p̃cipientes in virtute obedientie: vt diuinum⁹ officium nocturnum pariter ꝛ diurnũ q̃tumeis dederit deus studiose celebrẽt pariter ꝛ deuote.

Honoꝛius tertius.

Sane cũ olim: ꝛ infra. Ne ꝓpter incuriã sacdotuz diuina indignatio grauiꝰ exardescat districte p̃cipiẽdo mãdãꝰ q̃tenꝰ a sacdotibꝫ eucharistia i loco singlari mũdo ꝛ sigto sp̃ honoꝛifice collocata deuote ac fiolit̃ ꝓfuet⁸. Sacerdos vero q̃libet freq̃nter deceat plebẽ suã: vt cũ i celebratiõe missaꝝ eleuat̃ hostia salutaris: se reuerenter inclinet: b

Dolentes si copa. ℣ ꝓ. di. iij. fuerit. vñ ℣. Sincopa de medio tollit q̃ epetheꝰ auget de istis figuris ℣. j. de ℣. sig. horus.

¶ Sub pena. ꝛ ita ñ est canõ late sñie: sed potius terẽde. s. de iurepa. relatũ. vbi de lxc.

¶ Diumũ offi cũ. ad q̃ ẽt fine isto p̃cepto tenẽt̃ s. e. pbr. ꝛ ita q̃ ℣ b⁹ p̃ceptũ faciunt molẽdiẽti ã icurrũt. vñ vt q̃ sint suis bñficijs p̃uã di ꝓpter iolẽdiẽtiã. ar. s. de ma. et olẽ. illũ quia ꝓ cõpagnitatẽ incurrit q̃sq̃s sedi apl̃ice obedit ꝓtenit. l. xxi. di. fiq̃. sẽ pbr i ꝛ ifideles ẽe ꝓuicit: etiam si fidelis eẽ videatur. viij. q. i. sciẽdũ. sed b eẽt vꝛ: imo q̃ ẽ: mlti puniren̄ ẽe ino lẽdiẽtia: q̃ est grauissimuz petm̃: vt pz p iura p̃dicta. Sz dicas q̃ q̃ canonis iolẽdiẽtiã incurrit: cũ eo mitius agit̃ q̃ cũ eo q̃ iudicis iolẽdiẽtiã incurrit. ar. j. de de. ex. mi. si celebrat. ꝛ. ff. de ar bi. celsus. lxr.

Sane. ꝛsentuet. sub fidelib⁹ clausis ne finistra manus ad ea ꝓsit extendi. j. de custo. eucha. c. i.

a ¶ Inclinet. flexis genibus. ꝛ potest dicere ista verba. salue lux mũdi: verbuz patris

hostia vera viua caro: veritas integra: verus hõ. vel ista trãsubstãtiẽtur res iste in coꝛpus ꝛ sanguinẽ tuũ dñe ad honoꝛẽ ꝛ laudẽ nois tui: ad ꝛfessiõem p̃ctoꝝ: ꝛ ad salutẽ aiaꝝ nraꝝ l'oꝛ dñicã. ℣. ba ista trãsubstãtiẽt̃ res iste. ꝛ. c. ꝛ ñt dicta añq̃ hostia eleuet̃ añ illa ℣. ba: b est sanj

guis meus ⁊ c. Postea non velent dici cū iam sint trā-
substantiate in corpus ⁊ sanguinem.

a Punire. ad arbitriū iudicis punient: q̄ ꝑ ñ ꝓuaueŕt cū pena certa ꝑ ñ statuat. s. de offi. dele. ꝺ causis. ⁊ .ff. de iu. de li. l. i. in fi. vbicunq; enī pena statuit ad arbitriū iu dicis imponitur.

Quom creatura. ānihilationem creatoris ānihilationē dicitur: qꝺ ꝑ ꝺficto fit āno suoluto a die mortis sue: sed ꝺz ꝑ ānihilationē ostiū. s. qꝺ fit q̄n die ꝑ defuncti: qꝺ facere ꝺñt sacerdotes: qz aīe ꝺficto rum soluunt aut oīonibꝫ ⁊ sacrifi cijs sacerdotū: aut ꝓpter scōz: aut ele mosynis cognatoz. xi q. q. q. aie ꝺficto rū. ⁊ qz nescim⁹ q̄ bus ꝓsunt ꝓpter quę sunt facienda: ea. cā. ⁊. e. q. ñ esti mus. nisi ꝑ illā q̄s constat i mortali peccato decessisse. xxiq. q. v. placuit. Isti. n. negligen tes erāt i officijs mortuoz. vñ mā dat papa: vt tor pozem negligētie abijciāt: ⁊ missaz solēna celebrent ꝑ ānuersarijs ꝺ ficto ꝝ ꝓuētualr ⁊ ꝓfesto cū aduc nerit: ⁊ missā ꝺ fe rijs celebrēt q̄n ñ ē festū: ita q̄ ñ dimittāt offm mor tuoz: ⁊ i ꝓuētu ñ singlariē cū pau cis fozsitan nole bant plures missas dicere.

Ē referēte. sufficiat de ꝓse. di. i. sufficit. ⁊. s. e. cō suluisti. nisi i natiuitate dñi: vt ibi ꝺz

ꝺ Digne vnā. ⁊ melio ē celebrare illā ꝺ die

e Sipōtina. archiepūs sipōtiñ. i die q̄ alīā. s. e. q̄dā cene dñi ꝺ ānq̄ ꝓsuetudie. ꝓficere tenet christina i eccia sipōtina. sz ꝺ archiepūs eodē die mane ꝺ ꝓsuetudie ac cedit ad garganicā eccīam: vt recipiat ibi peregrinos ipius loci et ibi a clero et populo ipsius loci ⁊ ibi a cle ro celebrare compellitur: vñ sup hoc iplorauit ꝓsilium pape. Et papa rñdit: q̄ tm in eccia sipōtina in q̄ tenet christina ꝓficet: deleat celebrare. Et sic ē ar. q̄ missa sit ꝺ suba ꝓfectiōis christinaz: sic dici ꝓsueuit q̄ sit ꝺ suba collatōis ordinū. ar. s. de trāsla. inter coz alia. b.

Pernicios⁹. ꝓsuetudie. Nō q̄ ꝓsuetudo attēdit i sacro altarij. sic ēt ꝓsuetudo attēdit i baptis mo: ꝺ ꝓ. d. iiij. ꝺ tria. ⁊ i ipa missa ꝓsuetudo me tropolitane eccie ⁊ i alijs diuis officijs ab alijs eccīs sue pulcie ꝺz obseruari. ꝺ ꝓ. di. ij. istitō. ⁊. xij. di. c. vl. sic et

idem faciens cum eam portat pbr ad infirmū quā in decēti habitu supposito mūdo velamine ferat: ⁊ ferat māifeste ac ho norifice ante pectus cū omni reuerētia ⁊ timore semper lu mine pcedente. cū sit candor lucis eterne. vt ex hoc apud omnes fideles ⁊ deuotō auge atur. Prelati ātē hmōi man dati grauiter punire nō differant trāsgressores. si ⁊ ipi di uinā ⁊ nostrā volunt effugere vltionem. Idem vniuersis ecclesiarum prelatis.

Quam creatura nō habe at q̄d ꝑ meritis rīdeat creatori. ⁊ infra. Vā dam⁹ q̄ten⁹ nullū in vos tor porē negligētie obrepere ꝑmit tat. q̄ min⁹ ⁊ ꝑ ānuersarijs defunctoz ⁊ pro festo vel feria ꝝm tempoz ꝓgruētiā missarū solennia ꝓuētualiter celebre tis. Idem.

Ē referente. ⁊ infra. Cū cuilibet sacerdoti qua cunq; dignitate prefulgeat. vnā in die celebrare mis sam sufficiat: nā ⁊ valde est fe lix q̄ celebrat digne ꝺ vnam. f. t. mādam⁹ q̄ten⁹ die cene do mini in eccia sipōtina c dūta xat in q̄ teneris chrisma ꝓficere. missaz studeas solēnia ce lebrare. Idē archiepo ablasen.

Pernicios⁹ in tuis pti bus ioleuit abusus. vi delicet q̄ in maiori q̄ titate de aqua ponitur in sa crificio q̄ de vino. cū ꝝm ratō nabilem cōsuetudiem f eccie generalis plus in ipso sit ꝺ vi no q̄ de aqua ponēdum. iōq; fraternitati tue mādam⁹. q̄te nus id nō facias. nec in tua ꝑ uincta fieri patiaris.

Idem epo berrinen.

Litteras tuas recipim⁹ ꝓtinētes. q̄ cū sup ex cessibꝫ pbr eccīe sancte brigide berrien. inq̄reres. con fessus g est. q̄ cū q̄dā die hosti am ⁊ calicē nō haberet. i pa ne ferm̄tato h ⁊ cypho ligneo i missaz solennia celebrare pre sumpsit ⁊ ifra. Intellecto ite rum q̄ predicta eccīa per mali ciam dicti presbyteri mlr tipliciter ledebat. inquisitio nis officiū iterās k ex ei⁹ ꝓfessi onibus inuenisti. q̄ idem sine igne l sacrificabat ⁊ aqua. Cū igitur vel ex aperta malicia vel nimia desipiētia m peccasse ꝑ betur. mandamus. quatenus officio et beneficio perpetuo ipsum priues.

De baptismo ⁊ eius effectu. Alexander tertius.

in mrimonio q̄ñ attēdit. j. ꝺ cog. spi. sup eo. ⁊ in ieiu nio. j. de obsua. ieiu. c. ij. §. i. ⁊ sic ꝑ gnālē eccie ꝓsuetudi nē ab oīb⁹ eē obsuādā. c. di. ꝺ. morē. ⁊ sic saltē credā⁹ q̄ ꝺ ꝓsuetudo a scis eccīe pdīb⁹ fuit instituta. q̄ sdā. n. cō suetudies sol⁹ vsus approbauit. xi. di. eccīasticaz. ⁊ ita solo vsu ātiq̄z pa trū pōit pl⁹ de vio q̄ ꝺ aq̄. Et alia ra tō ponet assigna ri vinū ꝺ lecrabili usē ad bibēdū q̄ aq̄. et ideo ponit pl⁹ ꝺ vino q̄ ꝺ aq̄ naz si plus pone ret de aq̄ ñ trāsirz ita suauiter: ⁊ ne horozem gnāret vñ posset piculū i minere: qz aq̄ ma lū stōachū fac. q̄ re aq̄ misceat cū vino. dz. s. e. cum marrix. §. q̄uisti ad fi. sic ꝺz de san guie xp̄i qz sub a lia sit ritudie sāgui nē xp̄i bibne ali q̄s horoz: sit ꝺ ꝓ. di. ij. panis.

Lras. ꝓfes sus g ꝑ ꝓ uicto hri dz. s. ꝺ ꝓfes. cū su p. ⁊. t. e. ti. l. vna.

h Fermētato qꝺ q̄dē ñ lz: qz scri ptū ē: ñ i fermito veteri sz i azimis sinceritatis ē. Ñ dirit hug. q̄ siq̄s ꝓficet de fermēta to pāe i eccīa occi dētali nihil fiet: ꝺ ꝓ. di. ij. i sacro.

i Ligneo. qꝺ ñ lz. ꝺ ꝓ. dis. ij. va sa. ppt̄ ꝺ in nō mi n⁹ ꝓficeret: qz oli i vas ligneis ꝓfi ciebāt sacerdotes. Sed propter defectus ecclesiie siluester papa octauus istituit: vt vasa argētea eēnt i eccia: vt ꝺ ꝓ. di. i. vasa. de ere aut auricalcho ñ fiat calix: qz ob vini acrimoniā cito erugiem parit ⁊ vomitū puocat nec hodie ꝺ ligno vl vitro fieri

k Iterās ñ sup his crimibꝫ sup (dz: ꝺ ꝓ. di. i. calix q̄bꝺ inq̄sitō fcā fuit. sz sup alijs. j. ꝺ accusa. ꝺ his. j. ꝺ col lu. c. vl. qz cria sel dimissa iterū in vltiōem venire nō pa tim̄. xxij. q. iij. si illic. ⁊ de delicto vnius hoīs nō est sepe q̄ rendum. ff. nau. cau. sta. lz. §. vlt.

l Sin igne. qꝺ fieri ñ dz qz legit ignis i altari meo sp ardebit: ⁊ ille ignis luxit sub aqua. lxx. ānis q̄ extinct⁹ fuit antiochie vendente sacerdotiū iasoni. i. q. i. sic eunu chus. Item nec sine aq̄ sacrificare potuit sed vtrumq; i calice mixtū esse debuit: qz vtrūq; de latere saluatoris exiuit. s. eo. in q̄dā. ⁊ de ꝓse. di. ij. c. ⁊. ij. alios errores de isto sacramento hēs de ꝓse. di. ij. cū omne crimē

m Amia desipiētia. vñ ei pcēdū ñ fuit: qz ab alijs querere poterat. xxxvij. di. §. iij. ⁊ vl. ⁊. xxxvij. dist. qui ea de ꝓse. di. ij. c. iij. b.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a ¶ Aliquis īmerserit.i.in mergendo dixerit in nomine patris ꝛ filij ꝛc̄.

b ¶ Ego baptiso. Nūqd ꝓnomē ego ē ō subaḥ⁹i.ñ qz plena gnāt sensū hec vox baptiso sīñ ß ꝓnoie ego.ar.ō.ꝫ.di.iij.retulerūt.vbi ōz sīqs ita dīc̄:baptiso te in noie p̄ris ꝛ fi. ꝛc̄.baptisat⁹ ē:qz erō baptisar intē dit:ꝓnomē ibi ñ ponitur.

c ¶ In noie p̄ris ꝛ ꝯse.di.iij.in synodo mlti. Ar.ō di.c.a q̄dā. So.illa lra i noie trinitatis tell⁹ explicite ꝛ qō leq̄t ibi in noie xp̄i mī dispositū fuit illō ab aplis er cā:vt i p̄n̄cipio baptisaret in noie xp̄i mī q̄ verū intell⁹ vnct⁹ in ungēt:ꝛ ꝓ quē vngit.i.p̄r ꝛ filius et spūscūs ꝫ hodie ñ fuat forma illa nī si aliqs sic ꝭ die baptisaretur sub hīs ꝭbis baptisat⁹ eēt:ꝫ fieri ñ dēat vt dixit ioī illo.c.a q̄dā.ß forma baptismi q̄ ß tradit ē illa quaz fuat eccia:fuāda ē:ꝛ q̄ omittit hāc formā nihil agit j.ri.pr.vmēs.saluo eo q⁹ dī noie xp̄i qrillō itell⁹ i plicite qō ē i ista explicite. Et ß dicūt q̄dā dem fuisse ercā in p̄mitia eccl̄a vt āpliarē nomē xp̄i i illo tē pore:q̄ nomē ꝭ mies hērebāt tē ꝛ q tē iplicite dicebāt noie xp̄i:imō explicite dz dici noie trīū psonaꝝ erp̄sis vt dī hac ōne.al⁹ nicola⁹ decepisset illos.q̄b ñdit illos eē baptisatos q̄ baptisati erāt in noie trinitatis ⁊ noie xp̄i tm̄ i p̄mitiua eccl̄a:vt ī actib⁹ apl̄oꝝ legit vt dī.c.p̄dcō a q̄dā.vbi hugo mānifeste cōprobat formā q̄ ß tradit:oñdēdo cām:q̄re i p̄mitiua eccl̄a tpe apl̄oꝝ baptisabāt i hac forma ī noie trinitat̄ siue ī noie xp̄i tm̄. Et nicola⁹ in sua rūsiōe:quā fecī.c.a q̄daz retulit se ad tp̄s p̄mitiue eccie dixit hugo.q⁹ de hac forma q̄ ß tradit:nihil ē mutādū l̄ diminuendū sm q⁹ nouit.de con.di.iij.multi.b.

d ¶ Baptisat⁹.ar.q⁹ vbi aliq̄d deest de substātia eius qđ exigit ad eē rei:nihil actū ē.ar.i.q.vj.dauerrū.ar.ō s.de sac.ñite.c.i.ꝛ.c.vl.vbi supplētur q̄ omissa erāt.sed illa vnctō ñ ē de substātia sacr̄i.

e ¶ Eq̄b dubiū.sic ō ꝯ.di.iij.si nulla.ꝛ.di .i. solēnitates.ꝛ.c.eccie l'altaria.ro ꝛ ī ordie.lxvij.di.

f ¶ Rebaptiso. Dicūt q̄dā q⁹ si ꝓius ꝑbr̄i q̄s.ꝛ.ꝫ.se. fuit baptisat⁹:eundē characterē iterāt ñ ē inconueniēs vt reiterēt.ar.illi⁹.c.lxvij.di.pbr̄.qđ nihil facī. Et dicūt simile:q⁹ eadē possessio ex pluribus causis acq̄ritur.ff.de acqui.pos.possideri.ꝫ.si ex pluribus.sed ß nō est verū q⁹ si ꝑ baptisat⁹ fuit nihil sc̄do addit ꝫ ad vocē referēt talē reiteratio:ꝛ ē ꝑsignū solūmō q⁹ sit baptisatus.ar.ad ß lxvij.dis.ꝫ.q⁹ vero. vbi gratian⁹ hoc dicit.ar.C.de indi.vi.l.ij.vbi ōz sc̄dāz mām missionē nihil addere l' dimittere.ala.

Maioresecās.xv ij.dist. huic sedi.ꝛ.xxxij. q.i.q̄tiens.

h ¶ Eū.i. petrū.

i ¶ Ne deficiat. Ex ß ꝑz q⁹ eccia ñ p̄t eē nulla.xxiij. q.i.pudēda in fi. aug⁹. ß ꝓbat ad idē.xxi.dis.ꝫ.i.ad fi.i .ꝟ.ego ꝓ te rogaui ꝛc̄.

k ¶ Charitas operit. Hec ē p̄ria obiectio hereticoꝝ. q⁹ si nō habuerim⁹ charitatē:et si sanguinē nr̄z effuderim⁹ ꝛ nr̄az substātiā totā ōderi⁹ pauperib⁹:magis tormēta sūt q̄s corona victorie.i.q i.vide q̄tū bñ. vñ ōz charitas ē recta volūtas bonis terrenis ac p̄sentib⁹ sp aduersa.ō pe.di.ij.charitas.

l ¶ Circūcisiōi.q̄ supplebat vicē baptismi in puul' q̄ erat de stirpe abrahe:in alīs autem supplebat fides parentum.de ꝯse.di.iij.qđ apud.ꝛ.c.exquo.

m ¶ Circūcidimini.xxviij.q.i.ecce enim circa fi.ꝓ vnaz colūnā.ꝟ.ecce ego paulus ꝛc̄.

n ¶ Ex p̄cepto.in veteri testamento.

o ¶ Femie. Sed circūsio ad femias non ptinebat .ꝫ offerebantur.xxviij.di.in templum.ꝛ ibi nomē imponebat.vnde baptismus generalioꝝ est.

p ¶ Peribit de pl̄o.ß colligit:q⁹ p circūcisionē saluabant in veteri testamento.sic ō ꝯse.di.iij.q⁹ apud.ꝛ.c. exquo. Sed ō de pe.di.i.ꝫ.itē vt xp̄s ait i fi.vbi ōz circūcisio data est abrahe ī signū iusticie ñ in cā iustificatiōis sed illō intelligit q̄ ad ipm abrahā q̄ iam iustificatus erat.ꝛ ñ q̄ ad alios.vel exp̄onitur illa ꝛa supplet ibi solū

q ¶ Nō introibit.ō ꝯ.di.iij.frustrā me.

r ¶ Excludens.imo includit.qm̄ sub nomīe masculino dū dixit:nisi q̄s renat⁹ fuerit ꝛc̄.femina comprehēdit.ff.de verb.sig.l.i.ꝛ.de pe.di.i.si q̄s cū telo.

a ¶ Culpa remittitur.i. originale pctm: nō tm penitus adhuc ē iublatū: sm manet in vie n tm obest. de p. di. iiij. c. ij.
b ¶ Peruenīt. de pie. di. iiij. c. p aquā. ¶ c. ij.
c ¶ Hese fuit. de conse. dist. iiij. propie.
d ¶ Auctoritates. s. iacobi. s. charitas operit multitudinē pc̄or. r illā in euāgelio de peccatrice dimissa sūt ei pc̄a.
e ¶ Et cetera. s. salu⁹ erit. Qui āt nō crediderit nec baptisat⁹ fuerit. cōdemnabitur.
f ¶ Tota auctas Uniformis. n. dz eē cuiusltbz auctatis itellect⁹. arg. xvi. q. vj. et b dic⁹ ar. p. iij. q. iij. hi q̄
g ¶ Ad aptitudinē. Sic r illō ptm apiū retinēs qō ponit i rescriptōe mrimonij ad aptitudiē n ad actū refert q̄ hēt. xxvij q. ij. §. i. mrimonium ē p̄sūctio maris r femie indiuidua vite p̄suetudinē retinēs. Intellige q̄uis n retineat q̄ ad actuz tm q̄ ad aptitudinē retinet. sic cō suevit dic de iustitia. ff. de iust. r iu. l. iusticia. fm q̄ iustitia ē i creatura.
h ¶ Absolute. i. indifferēter.
i ¶ Ex hac solutione. r ita oritur qō ex solutiōe: sic s. ō voto ex mlta.
k ¶ In cōsiliby. ar. q̄ ō siliby sit eē iudiciū dz eē. s. ō rescrip. iter cetera. r. s. ō trāsla. inf cozpalia. r. s. de reiudi. i cāis. r ff. de leg. n pñt. et C. ō leg. l. vl. r. s. ō cōfir. vtil. cū dilecta. q̄ vbi eadem rō r idē ius: vt ibi r. s. ti. pri. cū marty. §. finali.
l ¶ Dupler. de conse. dist. iiij. non ex quo.
m ¶ Siñ ose su. ptiū. j. ō reiur. ois res r ō ō di. iiij. filii
n ¶ Imperfectionis. duplicitatis. n. deus asp ¶ Eius dei. nator est. xxij. q. v. q̄ peccat⁹ opat⁹ ē. §. et his oiby.
o ¶ Expte. de ose. dist. iiij. regenerante. r de pe. distin. iiij. sunt plures. Et est ar. q̄ si aliquis excōmunicatus est pluribus excōmunicationibus si absoluatur omino est absolutus. sed est argu. ctra. j. ō sen. excom. cum pro causa. ij. q. iij. §. preuaricator. ver. si crimina plura Item argu. q̄ nihil reputatur actum. dum aliquid superest ad agendum. vij. q. i. nihil. r. xxxviij. dist. que ip̄sis. ¶ ad sylr. l. vlt. est arg. q̄ sententia non valet pro parte valere r pro parte non valere. ff. famil. hercis. in hoc iudicio. Item nō valet de bitum pro parte aliquid fieri nisi id totum fiat. ff. de pcu. in cen. ff. p vendicio. l. iij. ff. de transa. cum hi. sic nec liberat pignus. licet de parte ōbiti sit satisfactum. ¶ ō distra. pig. q̄dm. r q̄ aliquid valet facere faciendo pro parte nō liberatur. ff. de verb. ob. in ere cutōmlo. §. penūlt. r impietas est abeo qui iustus ē dimidiam sperarat veniam vt in pal leg. §. sunt plures

dant q̄ paruuli credant non per vlum sed per habitum fidei quem suscipiunt in baptismo. sicut et alia multa verba fm communem vlum loquēdi non ad actum sed ad aptitudinem[g] referuntur. Illud vero quod opponentes inducunt. fidem: aut charitatem. aliasq̄ virtutes paruulis. vt pote non consentientibz non infundi. a pleriscq̄ nō concedit absolute[h]. r propter hoc inter doctores thxologos q̄stio referatur. altis afferentibus per virtutem baptismi paruulis quidem culpam remitti. sed gratiam nō cōferri nōnullis dicentibus dimitti pc̄ata r virtutes infundi habentibz illas q̄ ad hītū n q̄ ad vsū. donec puerāt ad etatē adultā. ¶ Vel ex q̄dā ex[i] hac solutione inuenisse se credūt viaz ad alias questiones. argumentantes ex eo q̄ dicimus paruulis in baptismate peccatuz originale dimitti. q r adultis dormientibus vel amentibz pc̄atū si baptisentur ratiōe simili dimittatur. Cum enim neutri sentiāt tē vl ose tiāt dicūt ō i osiliby[k] iudicādū. Hic vo dic⁹ distiguēdū. q pctm ē dupler[l] originale. s. r actuale. originale q̄ ō absq̄ osensu otrahit. actuale q̄ ō mittit cū ose su. originale igr q̄ sine osensu[m] otrahitur sine osensu per vim remittit sacramēti. actu

p ¶ Carentia visionis. Paruuli enim qui sine baptismo decedunt. in tenebris manēt. de conse. dist. iiij. nulla pcter. r pena illa mitissima est omniū. de ose. di. iiij regenerante. r in sempiterno igne puniunt. dist. e. firmissime Sed mīt dicitur pena illa carentie visionis respectu aliaruz sed mors pc̄petua dicitur. xxx. q. i. ad lumia
q ¶ Propter originale: Sed non ne propter actuale dicetur carētia visionis dei adulto. Quid ergo erpedit hic originale dimitm. cum et si dimittatur. tamen dicetur carē tia visionis dei ad alīō. s. actuale. nā r vbi aliquid dicetur ex pribz causis: vna remissa. alia petitio restat vnde qui repudiauit successionem per vnde liberi. admittitur ad successionem p vnde cognati. ff. de suc. edict. l. i. §. sed r videndum. r arg. ff. de fui. vr. pre. si vinus. Arg. p r otra. s. de causa. pos. pastoralis. r. s. de iudi. examinata. Sed potest dici q̄ hec ratio superficialis est. r prima verior est: quia deus opus imperfectionis non nouit: quia in baptismo omnia crimina dimittūtur. de conse. dist. iiij. regenerante. vel diuersifica. p actuali reuera dicetur non solum carentia visionis dei. sed r maior pena: r ita non directe sed p originali dicet tantum carentia visionis dei directe. et sic non prodest dimissio originalis peccati: cum postea

actuale ſuperuenit tanꝯ maius de quo nō penituit. qz qui peccatū vno factus eſt omnium reus. j. de re. iu. deſleat. Sed paruuli nullum peccatum habent actuale ⁊ ideo non eſt ſimile dō amentibus ⁊ dormientibus qui originali ⁊ actuali grauantur: ⁊ ideo etiam originale nō tollitur: quia nō prodeſſet nec deberet ꝓbari: quo ꝓbato non ꝓdeſt. ¶ Sō probatio. ad ꝓbationem. et ſupra dō offi. delega. cum cōtingat in illa gloſa que i capit: nota q; non debet cē.

ale vero quod conſenſu cōtrahitur: nine conſentiu minime relaxatur. ¶ Sed adhuc queritur quare nō ſaltem originale peccatum amentibus ⁊ dormientibus in baptiſmo ſicut paruuli dimittatur. Ad hoc taliter rñdendum. q; dñs qui totū hominem ſaluū fecit i ſabbato: opus impfectiōis, nō nouit. ⁊ ob hoc peccata nō ex ptē: ſed ex toto dimittit. Preterea pena originalis peccati ē carētia[k] viſionis dei. actualis vero pena peccati eſt gehēne ꝑ petue cruciatus vnde ſi dimittetur alicui primum altero ñ dimiſſo: talis nō caret viſiōe dei propter originale dimiſſū ⁊ cruciaretur in gehenna perpetuo propter reatum crimis actualis. ſed hec tanꝯ incompaſſibilia[k] ſele minime patiūtur: imo ſibi mutuo aduerſātur. ¶ Item queritur vtruz dormiētibus ⁊ amētibus ſacramenti ſaltem character in baptiſmate ipримatur: vt excitati a ſomno vel ab egritudine liberati nō ſint denuo baptiſādi. Sūt autem nōnulli qui dicūt: q; ſacramenta que per ſe ſortiūtur effectum: vt baptiſmus et ordo ceteraq; ſimilia nō ſolum dormiētibꝫ ⁊ amētibꝫ: ſed inuitis ⁊ cōtradicētibus ⁊ ſi nō quātum ad[c] rem quātum tamē ad characterez ꝓferūtur: cum ñ paruuli ſolū qui nō ꝓſentiūt: ſed ficti[v] qui q̄uis nō ore: corde tamē diſſentiūt recipiāt ſacrām. Sed opponitur talibꝫ q; q̄ fuiſſent inuiti ⁊ reluctantes immerſi. ſaltem ratione ſacramenti ad iuriſdictionem eccleſiaſticam p̄tinerent. vnde ad ſeruandam regulam fidei chriſtiane foret rationabiliter compellēdi: verum id eſt chriſtiane religiōi contrarium[x]: vt ſemper iuui ⁊ penitus ꝓtradicēs ad recipiendam ⁊ ſeruādam chriſtianitatē aliquis cōpellat: ꝓpt qō inf inuitū ⁊ iuitū coactū ⁊ coactū aliq; ñ abſurde diſtinguūt q; is qui terroribus atq; ſuppliciis violēter attrahit: et ne detrimentum incurrat: baptiſmi ſuſcipit ſacramētū: talis ſicut ⁊ is q; ficte ad baptiſmū accedit characterē ſuſcipit chriſtianitatis impreſſum: ⁊ ipſe tāq; ꝓditiōnalē[y] voles: ⁊ absolute nō velit: cogēd⁹ eſt ad obſeruātiā fidei chriſtiāe in quo caſu deberet intelligi decretū ꝓci. tole.[3] vbi dr: q; q̄ tā prudē ad chriſtianitatē coacti ſūt ſic fecīt ē tpibus religioſiſſimi p̄cipis ſiſibuti. q̄re tā ꝓſtat eos ſacramēt; diuinis aſſociatos ⁊ baptiſmi gratiam ſuſcepiſſe et chriſmate vnctos eſſe ⁊ corporis dominici extitiſſe participes oportet etiā vt fidez quā necceſſitate ſuſceperunt: tenere cogantur: ne nomē dom̄i blaſphemetur ⁊ fides quam ſuſceperūt vilis ac cōtemptibilis habeatur. Ille vero qui nūq̄ conſentit: ſed penitus cōtra

¶ Conditionaliter volēs. Et ſic coacta voluntas voluntas eſt. xv. q. i. merito. quaſ. Et ita coactio cōditionalis nō impedit ſacramentu baptiſmi: vt h̄ patet: ſicut non impedit ſacramētuz ordinis. lxxiij. diſtinc. vbi ifra. xlv. di. de iudeis. neq; ſacramētum matrimonij. xxj. q. ij. inter cetera. ⁊ j. de ſpon. veniens. Talia enim iuramenta ſine interitu ſalutis eterne poſſunt ſeruari. s. de iureiuran. ſi vero. ⁊. c. cum contingat. impedit tamē matrimonū ſpirituale. s. qō metus cauſa perlatū ſed ibi fuit iuſtus metus mortis. ſ. qui cadit in conſtantem virum i ꝓdictis vero cōcor. nō fuit met⁹ qui caderet in cōſtantem virum ſz coactio quedā cōditionalis que ñ impedit matrimoniū ſpirituale ſiū carnale: qz idem eſſet i vtroq;. Ez nunquid ille qui ꝓditionali coactione recipit ordinem tenet⁹ cōtinuē bñ vt q; fic: q; coacta voluntas voluntas ē. xv. q. i. merito. maxīe ſi dicat⁹ q; votum eſt annexum ordini. xxviij. diſtinc. diaconi. lxxxiij. diſt. cum in preterito. Sat videtur q; continere compellatur. quia licet quodammodo inuitus ordinem ſuſceperit: volens tamen fuit vnde ratione illius indirecte voluntatis cogitur continere. Johan. dixit q; non cogitur: quia integritas corporis res eſt voti ⁊ non precepti. xxxij. q. i. integritas. ⁊. s. quod me. cauſa perlatum. nam continentia non ē niſi voluntaria. xxxi. di. ante triennium. ⁊ argu. xx. q. iij preſens clericus. ⁊ ſic ordinatus non habet priuilegiū clerici: ſi tamen vult vti eo poteſt. ſecus dicit in baptiſmo: quia illud eſt ſacramentū neceſſitatis. ſimiliter ñ

r ¶ Incompaſſibilia. arg. q; eadem res non operatur contrarios effectus. lvij. diſ. ſiquis i egritudine. preſumitur enim ibi: q; peccata non ſint dimiſſa ei: qui timore egritudinis baptizatur. que ꝓſumptio non tollitur per baptiſmum cū baptiſmus ipſaz inducat: vnde nō operatur hos contrarios effectus. ſic eadem res nō parit obligationem ⁊ liberationem. ff. de ſol. qui hoiem. §. vltimo

s ¶ Per ſe ſortiuntur. id eſt abſq; conſenſu accipientis. laurentius.

t ¶ Ad rem. i. q̄ntum ad ſolutiōem peccatoꝝ.

v ¶ Sed ficti. vt. i. q. i. ſicut ficti. ⁊ de conſecratione diſtinctione. iiij. ſolet queri.

x ¶ Contrarium argu. q; ad fidem nullus debet compelli inuitus: ſed ſicut libera voluntate peruit liuero arbitrio conuertatur. xlv. diſtinc. de iudeis. ⁊. c. qui ſyncera. ⁊. xxij. q. v. ad fidem. argu. contra. xxiij. q. vi. c. i. vbi dicitur q; paulus coactus venit ad fidem: ſed illud di

valet testamentum eius: qui inuitus testatus est: vel si testes tencantur inuiti. ff. de testa. qui testamento.

z Toletani. xlv. di. de iudeis. cuius ꝓba hec ſt. §. vl.

a Plus ē. ſic. j. de ſimo. ſicut. ⁊ j. de homi. petrus. ⁊ i. q. iij. q⁹ ꝑsulatus. ar. ⁊ ff. de arbi. non cogendū. in fi. ⁊ C. de fil. fal. l. i. li. x. ſimile ē i ꝓsonis cōiūct: q̄ ageſ ꝑñt ſine mādato. s. de reſcrip. nōnulli. ⁊ c. ex ꝑte. ff. ō ꝓcura. ꝓpoſuiſti. ad fi. Sz ō mādatū nō ꝑñt. ff. e. ſz ⁊ hec ꝓsone.

b Perdurare. ſi. j. de ſen. ex. a nobis. nā ſp durare ꝑſumit volūtas: niſi plene mutata s. de pis q̄ vi me. ve cā fi. plati. ff. ō pba. eiq̄. et. ff. de le. ij. l. lucio. i fi. ſz q̄ō ſiqs ab ifāia tunt amēs nunq̄d ꝓdeſt ei ſi baptiſet. ar. q⁹ ſic. ff. de le. ij. cum ꝑ. ſ. furiōſ. q⁹ ꝑinō habeē. ac ſi nūc ſit ifans q⁹ nll'o pcō gratiā nē niſi originali iij. q. ix. indicas. ſz q̄re amēs l'demiens nō recipit ſacramētū baptiſmi ⁊ ille q̄ coactione abſoluta cogitur cū in baptiſmo ñ reqrit intētio baptiſati. ſz baptizātis. i. q. i. ſicut ficti ⁊ de ꝓſe. di. iij. ſoler. Hec q̄ō quam mouet b io. ſoluitur ꝑ tram: q⁹ amēs ⁊ demiēs q̄ ante catħcumini fuerūt recipiunt bñ ſacrz: q̄ ꝙo ſp iuiti fuerūt ⁊ ō dixerūt: ñ recipiūt: vñ adhuc ꝑſumūt ī uiti: ⁊ nēo iuit⁹ ad fidē ꝙpellit vt ō. i. c. ſic ficti. ⁊ c. ſolet ñ ō dicūt: q⁹ illi ore exp̄imūt: ꝛ corde diſſentiāt. ⁊ iō ſacm recipiūt: q⁹ eccia dat ī tēdit: ꝛ tale ſacm ñ ꝓdeſt ad rmiſſiōem pcō⁹ niſi cū ficto illa recedeſſerit. ō. di. iij. tūc valere

c Nō ſuſcipi- dicit: nec rē nec characterē ſuſcipit ſacri. q⁹ pl⁹ a ē exp̄ſſe ꝙdicere q̄z minime ꝓſentit. nē nec ille notā alicui⁹ reat⁹ icurrit. q̄ ꝙdicēs pēit⁹ ⁊ reclamās thurificare idol' cogit violent. Dormiētes ſāt ⁊ amētes ſi pri uſq̄z aīātiā incurrerēt aut mirēt. i ꝙdictiōe ꝑſiſterēt. q⁹ i eis itelligit ꝙdictiōis ꝓpoſitū ꝓdurareb. ſi ſic fuerit imerſi. characterē ñ ſuſcipit c ſacri. ſecus aūt ſi pri⁹ catħcumini extitiſſent ⁊ habuiſſent ꝓpoſitū baptizandi. vñ tales d i neceſtat⁹ articulo ꝙſueunt eccia baptiſare. Tūc ḡ characterē ſacramentalē ipimit opatio cū obicē volūtatis cōtrarie nō iuenit obſiſtentem e.

Idem metenſi epiſcopo.

Debitū. ⁊ ifra. Sane in timaſti. q⁹ q̄dā iude⁹ in mortis articulo ꝙſtitutus cū int' iudeos tūi exiſteret. in aq̄ ſeipm imerſerit dicēdo. ego baptiſo me i noīe ꝑris et filij ⁊ ſpūſci añi. ⁊ ifra. Rūdemus q⁹ cū int' baptiſantē ⁊ baptiſatū ꝛeat ee diſcretio f. fic ex verb' dñi colligit dicētis apoſtolis baptiſate oēs gentes i noīe ꝑris ⁊ filij ⁊ ſpūſci. memorat⁹ iudeus ē denuo ab alio baptiſandus. ꝛ oñdat q⁹ alī⁹ eſt q̄ baptiſat ⁊ alī⁹ q̄ baptiſat. Ad q̄ō etiā deſignādū q⁹ ipe chriſt⁹ nō a ſe ipo ſz a io hānes voluit baptiſari. cuius ſi talis b ꝓtinuo deceſſiſſet. ad patriā ꝓtinus euolaſſet i ꝓpt sacti fidē. ⁊ nō ꝓpter fidei ſacmentum C In baptiſmo q̄p pe illa ſpiritualis generatio celebratur de qua veritas k ait oportet vos naſci denuo. q⁹ niſi quis renatus fuerit ex aqua et ſpirituſancto. non intrabit in regnū celoꝝ. Sicut ergo in carnali l generatione. qua proles ex viro ⁊ femīa nascitur. alius eſt qui carnaliter gignit. ⁊ alius eſt qui carnaliter gignitur. ſic ⁊ in ſacramentali generatione. qua ſoboleſ ex aqua et ſpirituſancto renaſcitur. alius debet eſſe qui ſpiritualiter generet. ⁊ alius qui ſpiritualiter generet. Sane cum corpus exterius ſiue cum cor interius baptiſatur. oportet ꝙ vtrobiq̄z paternitas ⁊ filiatio valeat inueniri. quibus baptiſans ⁊ baptiſatus ad inuicem referātur m.

Idem morofieñ epiſcopo.

Non vt apponens. ⁊ infra. Poſtulaſti vtrum paruuli ſint pro chriſtianis habendi. quos in articulo mortis conſtitutos propter aque penuriam ⁊ abſentiam ſacerdotis aliquorum ſimplicitas in caput ac pectus ac inter ſcapulas pro baptiſmo ſaliue conſperſione linit. Reſpondemus. q⁹ cum i baptiſmo duo ſemper. videlicet verbum n ⁊ elemētum o neceſſario requirātur. iurta q̄ō de verbo veritas ꝙait. euntes in mundum vniuerſum prędicate euāgelium omni creature. ⁊ baptiſate oēs gentes i nomīe patris ⁊ filij ⁊ ſpiritus ſancti eademq̄z dicat de eleēmoſinato q⁹ niſi quis renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ ſpirituſancto. non intrabit in regnum celoꝝ. dubitare non debes illos verum ñ habere baptiſmum. in quib⁹ non ſolum vtrumq̄z k predictorum. ſed eoꝝ alterum eſt omiſſum.

In concilio generali.

Licet grecoſ diebus noſtris ad obedientiaz ſe. ap. reuerentes s fouere ac honorare velimus. mores ac ritus eoꝝ in quantum cum domino poſſumus ſuſtinendo. in his tamē illis ōferre nō volumus nec debemus

d Tales. ſ. catħcumenos.

e Obſiſtētē. ſi. de ꝛ. di. iij. q̄ris a me. ff. ad ſe. cō. ma. ſi filiꝰ. ⁊ ff. de acq. here. l. q. ſ. ſi his.

Debitum. diſcretio Sic inter pñtatū ⁊ pñtātez s. ō iurpa. p tuas ⁊ iter dātē ⁊ rapientē. s. ō iſti. c. vl. q⁹ nēo oīri ꝺz a ſeipo. xxiij. q. i. di dicim⁹. ꝑt tñ apō ſemetipm emāci pari. ff. ō adop. ſi conſul.

g Aiobe. de ꝛ. di. iij. ꝑ aquā. ⁊ c. catħcuminū.

h Talis. ſz iuſtus ille.

i Euolaſſet. de pe. di. vij. c. vlt. ꝺ. ſi nullus expectet q̄n peccare nō poſſit.

k Veritas ait i. q. i. firmiſſime.

l In carnali. ſic alia ē ſi'litudo ī carnalē ⁊ ſpūalē gnātiōez: vt ſic vir ñ ꝑt ſibi filiuz legitimū carnalē q̄rere: cuius vtor mr nō ſit: ita nec ſpūale q̄n vtorez eiuſdē cōmat ſit parentib⁹ illi⁹. xxx q. iij. ficꝰ vn⁹. ⁊ j. ō cogna. ſpi. martin⁹ lertā. laurēti⁹ m Referātur Nā eni correlatiuoꝝ ē: q⁹ ſil'ñ patiunt ſe i eodē ſubiecto. ar. xxxv. q. i. c. i. laurentius.

Quon vt. ꝺ bū. i. q. ij. verbe. vbi ō B. Iſta duo neceſſaria ſūt i baptiſmo ag̃: ſcꝫ i baptiſmo ſanguis l flāmis: ō ꝺ. di. iij baptiſmi vicē. q⁹ dic ꝺ bū: ſic itelligeſicꝰ baptiſat: ⁊ ñ dic i noīe ꝑris ⁊ filij. ⁊. ſſ. ñ ē baptiſat⁹: q⁹ nec elemētum nec ꝺ bū tm ſufficiūt: l' ꝺ bū. i.

filiũ.q v.fiḋs baptisat.ꝛ ñ addit i nole filij ñ ẽ baptisatus.ꝛ 2.di.iiij.i synodo.l' ꝓbũ.i.forma.q.d. si.ñ fuer forma:q̃ tradit.s,e.c.i.ꝛ hic nõ est baptisinus.

o ¶ Elemẽtũ.i.aq̃.ꝛ sic ẽ baptisin⁹ siñ aq̃. p ¶ Veritas ait.de 2.di.iiij.ꝓpe. q ¶ De elemẽto.de 2.di.iij.ca.i.ꝛ.i.q.i.c.firmissime. Dic ei ex pmiſſo forma baptisini:q̃ si obꝛuata ñ fuerit:ñ ẽ baptisin⁹.ꝺ B de cñ ẽ s.e.c.i.

r ¶ Detrũcꝫ.l.aq̃ ꝛ verbum.

Jꝫ grecos fuerũt ẽtes. de iur ei eccia grecorũ subiecta ẽ romãe eccie.xxiij.q.i.rogamus.

Jq̃s pb̃r ordinat⁹ ꝺ scõ.q. q̃ ꝺ iur ordiat⁹ ñ ẽ: pb̃r ñ ẽ cẽsendus vt.i.q.i.fiḋs 2fugerit.ꝛ.c.fiḋs per ignãtiã. b Ordinet. Ex ꝺ ꝑz q nullũ ordinẽ recepit.j.e.veniẽs. q baptisin⁹ ẽ ianuaoim sacrorꝫ.xxxq̃.dist.ꝟ.verꝫ.ꝛ.j.e. veniẽs.fig̃ p ordinẽ suscepitꝫ: itẽꝫ ñ eẽt ordinãd⁹.i. q.i.qꝺ q̃dã.lẽr.

Plicam. ab originali et ẽt ab actuali pcõ:ꝺ 2.ꝺ.iiij.cathecuminũ.ꝫ 5.ꝺ 2.di.iiij.firmissime.et xv.q.i.firmissime i q̃bꝫ ꝺr q fiñ baptismo null⁹ saluat:q̃ vꝛẽ ꝺ eo q̃ pt baptisari et non baptisat:iste vero credebat se baptisatũ:ꝛ i fide illa saluaꝫ:ꝛ iste ñ 2tẽpsit. Et est triplex baptism⁹.s. flumis flamis et sanguis: ꝺ ãt baptismo flamis invisibili baptisat⁹ fuit p fidẽ:quam habuit de baptismo.si.s.ti.pri.de bitum.

d ¶ Augustini. que periculum generant animarum ꝛ eccl'altice derogãt honestati. Postq̃ enim grecorũ eccia cum q̃buidã cõplicibꝫ ꝛ fautoribus suis ab obedientia sedis apostolice se subtrahere rũt. in tantum greci ceperunt abominari latinos q̃ int' alia que in derogationem eorum impie cõmittebãt. siquando sacerdotes latini sup eoꝛ celebrassent altaria nõ prius ipsi sacrificabãt in ipsis.q̃z ea tãq̃z per hoc inq̃nata lauissent. baptisatos etiã a latinis ipsi greci rebaptisare ausu temerario presumebant.ꝛ adhuc sicut accepimus q̃dã hoc agere nõ verentur. Volẽtes igitur tantũ scandalum ab eccia dei amouere.sacro⁹ suadẽte cõcilio districte precipimus.vt talia decetero nõ presumãt.cõformãtes se tanq̃z filij obediẽtie sacrosancte romane ecclie matri sue.vt sit vnum ouile ꝛ vnus pastor. Siquis autem tale quid psumpserit.excõicatiõis mucrone percussus b ab omni officio ꝛ beneficio ecclesiastico deponatur.

De presbytero nõ baptisato.

¶ Ex cõcilio apud compẽn.

Siquis psbyter ordinatus a depheẽderit se ñ esse baptisatum.baptisetur.et iterum ordinetur b.

Innocẽti⁹.iij epo ceremoniẽ.

Apostolicã sedem consulere decreuisti.ꝛ ifra. Inquisitoruz quem siñ vnda baptismatis extremum diez clausisse significasti-quia in sancte matris ecclesie fide ꝛ christi nominis cõfessione pseuerauit.ab originali c peccato solutum ꝛ celestis patrie gaudium esse adeptum asserimus incũctanter Lege super.viij libz augd de ciuitate dei.vbi inter ceteras legitur baptism⁹ invisibiliter ministratur.quem non cõtemptus religionis sed terminus nec̃eceſſitatis excludit. Libz eti ã bti ambros̃ de obitu valentiniani idem asserentis revolue. Sopitis igit' qõmibꝫ doctorũ patrũ sniam teneas.ꝛ in eccia tua iuges pces hostiasq̃z deo offerri iubeas p pbro memorato.

Innocen.iij.ferrarien.epo.

Venies ad ap.se.i.latorꝫ pre.nobis exposuit.q cũ ad graduz sacdotij ascẽdisset.cõperit tandẽ. q ñ fuerit ꝑm formam euangelij e baptisatus. vnde nos eũ rite fecim⁹ baptisari. Cumq̃ super ordinibꝫ fuiſſz diutius disputatũ.quidã in eam declinauerũt sniam. vt cũ baptism⁹ sit fundamentum omnium sacramentorum f ante susceptionẽ baptismi non suscipiatur aliud sacramentum.quoniã vbi fundamentum non est superedificari b non potest. Dorro ecõtra videri posset. Nam cũ quis non solum per sacramẽtum g fidei.sed per fidem h etiaz sacramenti efficiatur.procul dubio membrum christi. et christum habet per fidem etiã si baptismum non habeat. habet vtiq̃z fundamentum j.preter q̃ aliũ pi nõ potest. q̃ est christus iesus.superedificare posse videtur. sicut salutifera opera.sic ꝛ quelibet ecclesiastica sacramenta. cum illũ non sit generaliter verum neq̃z de novis k nec de veteribꝫ l sacramẽtis. q baptismus sit fundamentum illorum.q̃niam ꝛ sacramentum coniugij m ꝛ eucharistie a o non baptisatis recipi potest. Preterea sacramentum ordinis nõ solum pontificalis sed sacerdotalis ꝛ etiã leuitici ex institutione dñi habes de .2.di.iiij. baptismi vicẽ.ꝛ.c. cathecuminuz ꝛ ca.non dubito.al's non dubium.

e ¶ Ambros̃.legit' btm ãbros̃ dixisse ꝺ valẽtiniano q̃ dũ ꝓperaret ad baptismũ:i itinere ꝺcessit:vẽtrẽ meũ, voleo q̃ quẽ regnãtur⁹ erã pdidi:illetñ graz quã popposcerat nõ amisit. laur. Dic.g̃ ꝑz: q iste p solã fidem quã hẽbat ꝺ baptismo saluat⁹ est. Iste credebat se sacdotez fuisse: sz ñ eãt i vitate.s.e.c.pr.j.e.c.pr. Hũ q̃d ꝓficiebat. ñ in vitate: sz q̃ ad se bñ cõficiebat:ꝛ q̃ ad alios q̃ ꝺ credẽbat:ꝛ tãq̃z vꝛ sacramẽtũ ꝓficerꝫ:sibi ꝛ recipientibꝫ ab ipso.credo q ꝓficiebat. De hac mã ꝺr.s.ꝺ electo.dubium.q.

Venies.ei euangelij. itez̃ mundũ vniuersu:baptisate oes gẽtes i nomie.p.ꝛ.f.ꝛ.ss. quã hẽs.s.ti.pri. ñ vt apponẽs.ꝛ.c ꝺbitũ.ꝺ 2.di.iiij. ꝓpe. g ¶ Olim sacrorꝫ.xxxij dist.ꝟ.verum.

h ¶ Superedificari.i.q.i.cũ paulus

i ¶ Per sacim fidei.i cui⁹ pceptõe gra ꝓfert: sec⁹ in sacro mimonij qꝺ est sacramẽtũ ecclesie.j.ꝺ.duoꝝ.gaudẽ⁹.ꝛ.xxvi.d.ꝺ in de opponit.ꝛ.s.ꝺ trãsla.ca.quanto

k ¶ Sed p fidez quã qs hz de ipso sacro nõ licet ipz sacim ñ hẽat sed credat se hre.s.e.c.pr.ꝛ.s.ti.pr.de bitũ.ꝛ ita tal' baptism⁹ ꝺr baptism⁹ flamis: idẽ ẽ i baptismo sãguis p quẽ saluant⁹ in nocẽtes. l ¶ De novis.i.ꝺ.sacris noui testamenti.

m ¶ De veteribꝫ i.ꝺ sacris vtis testamenti.

n ¶ Cõiugũ.j.de duoꝝ.gaudem⁹. ꝛ.c.quanto.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛ.xxvi.distinc.veniẽ e.

o ¶ Si non baptisatis.s.baptismo fluminis sed baptismo flaminis baptisat.cũ illi q̃ ad gr̃am baptisati intelligant:ꝛ accipere pñt sacr̃m eucharistie.

a ¶ Videtur,sed ñ est vꝝ q̃ ꝓferat.vt.j.p3.ꝯ allegan

tutione sua p̃cessit baptismũ per quod forsitã videt[a]:q̃ añ baptismũ hmõi ordies posset rite ꝓferri:maxime his q̃ baptisati credũtur. Quia vero i concilio[b] apud compendium legitur cõstitutum:q̃ si quis in pbr̃m ordinatus vẽpreh̃enderit se nõ esse baptisatũ: baptisetur ꝛ iterum ordinetur. nos circa latorem p̃sentiuꝝ in hoc dubitabili casu qõ tutius est sequẽtes .mãdam⁹.q̃tenus ipm p̃ singulos ordines vsq̃ ad sacerdotiũ ꝓmouere p̃cures ꝛ pmittas eũ i sacerdotio mistrare[c].qꝛ ñ itelligit[e] iteratuꝝ qõ ambigit̃ esse fcm̃ nec male[f] de sacro sentit̃. cuꝝ illud ñ religiõis cõtempt⁹. ꝯ articulus necessitatis[g] excludit et certe de illo q̃ natus de christianis parẽtib⁹ iter christiãos ẽ fidelit̃ ꝙuersat⁹.tã vidẽter p̃sumit̃ q̃ fuerit baptisatus.vt hꝛc p̃sũptio ꝓ certitudie sit hñda. dõec euidẽtissimis forsitã argumẽtis cõtrarium[b] ꝓbaretur.

tigerit grauiori[k] subiaceat vltioni.

I dem in eodem.

Relinqui nolum⁹ icorrectũ q̃ q̃dam clerici ecclesias sic exponũt suppellectilib⁹ ꝓpꝛijs ꝛ ẽt alienis.vt pot⁹ dom⁹ laice q̃ dei basilice videãt.ñ ꝯsiderãtes q̃ dñs nõ sinebat.vt fas trãsferret̃ p templũ . Sũt ꝛ alij q̃ non solũ eccl̃ias[l] dimittunt incultas.verum etiã vasa ministerij ꝛ vestimẽta[m] ministrorꝝ ac pallas altaris. necnõ ꝛ ipa corporalia tam immũda ꝛ relinquũt q̃ interdũ aliquib⁹ sunt horroꝛi. Quia vero zelus nos comedit dom⁹ dei.firmit̃ phibem⁹.ne hmõi suppellectilia i ecclesijs admittantur.nisi ꝓpt̃ hostiles incursus aut incẽdia repentina seu alias necessitates vrgentes ad eas oporteat haberi refugiũ.sic tamẽ vt ne cessitate cessante. res in loca pristina reportentur . Precipimus quoq̃ vt oratoria vasa corporalia ꝛ vestimẽta prędicta munda ꝛ nitida ꝙseruẽtur. Nimis enim videt̃ absurdum i sacris sordes negligi.q̃ dedecerẽt etiã in ꝓphanis[n].

De reliquijs et veneratione sanctorum. Alexan.iij.

Adiuimus.q̃ quidam inter vos diabolicã fraude deceptꝰ hoieth q̃ndam in potatione ꝛ ebrietate[o] occisum quasi sanctũ more infideliũ venerant̃.cũ vir[o] ꝓ talib⁹ i ebrietatib⁹ ꝛemptis eccl̃ia ꝓmittat orare .Dicit enim apostolus.ebriosi regnum dei nõ possidebunt . Illum ergo nõ

k ¶ Grauiori.ar. q̃ ꝓpt̃ culpã tenetur ꝺs ad oia illa q̃ sequũt̃ ex illa cl̃pa.xxxi.q.ij.ꝺ neptis.ꝛ.i.q.i.placuit.ar.ꝯ.xv. q.i.Ieiebriauerit loth.ff. ꝺ sur.vꝝ. Item ar. q̃ q̃ occasiõz dãni dat dãnũ ꝺcis se vł.l.dis.sepe.ff. ad.l.aq̃.q̃ occidit ꝯ.i hac.Et hꝛc pena erit ad arbitrium iudicis:erq̃ nõ ꝺtermiat.s.ꝺ of. ꝺle.de causis.

Relinq̃.eccl̃ias.i eccl̃esijs tñ p̃t ꝛ ꝺz iudiciũ eccl̃esiasticũ exercẽri.ij.q.ij. ꝑceptũ. ꝯ sęcularia. j. de imu.eccle.c.i.

m ¶ Vestimẽta vestimenta eccle honesta et mũda debent esse.de ꝙse. di.i.vestimenta.

n ¶ In ꝓphãis i.priuatoꝝ vestibus.Et ita est ar. q̃ clerici debent incedere ornati vestibus:dũ tñ non ad iactãnam. xxi q.iij.omis iactãtia . quia dissolutos ꝛ fractos vestibus non recipimus.xli.di. pręfiniam.ꝛ incõpositio corporis q̃litatẽ indicat mẽtis vt dicit̃.e.dis. ꝯ.vltimo in fine. nec tamen prohibitas portare debent.s.de vi.ꝛ hon. cle.clerici.

Adiuimus.cũ vir.q̃si diceret nõ in oi casu.q̃ tũc nõ orat eccl̃ia pro eo:cũ ebrietas fuerit mortale pcm̃:vtputa:assidua.ꝺ ꝺ.di.v.null⁹.ꝛ.xxv di.ꝯ.alias ea demũ.xxxv.di.eps.sec⁹ cũ ebrietas fuerit vẽialo pcm̃.xxv.d.ꝯ.alias.ꝑ.q̃tiẽs.p

e ¶ Intelligit̃ iteratũ.sic ꝺ ꝺ.di. i.solennitates.

f ¶ Male.tacita ꝛnsio vł.q.d.ꝯ dicam⁹ istũ baptisãtũ:ñ iõ male sentim⁹ vel sacro baptismi:q̃ si aliq̃s i articulo mortis velit baptisari: nec est q̃ velit eum baptisare;ꝓpt̃ hoc ñ min⁹ erit saluus s.ti.pr.vbitum.de ꝙse.di.iiij.catheczuminũ.cũ illo ñ religiõis ꝺceptus:sed ncãtat̃ articulus impediuit.

g ¶ Necitat̃.vel i gr̃a nie facti q̃ excusat.s.c.pri.

h ¶ Cõtrariũ ꝓbaret̃. Nõ violentã p̃sumptiõem admittere ꝓbõem in ꝺtrariũ.xxxv.q.vi.ex ordinaria.ꝛ.ri

in ebrietate enī nō potuit venereri. xv. q. ij. sane. ⁊. ca. si ⁊ capitēcia. ita ne meritū augeri. ar. b. ⁊. xxij. q. iij. vn⁹ ⁊ quilīb

q ¶ Miracula. qm̄ miracula fiūt qnq; p malos. i. q. i. teneamus. iō nō d⁊ venerari p scō quisq; miracula facit. nisi ab eccl'ia romana pri⁹ fuerit p testes legitimos approbatus vt b'oic. ⁊. j. c. pri. ⁊. s. ō testi. venerabili. vbi testes super vita ⁊ miraculis recipiūtur: qz quē ipa ⁊probat re⁊pbandus est: ⁊ quē approbat ap⁊pbādus est. xxiij q. i. hec est fides. et c. qm̄ retro. ⁊. q. ij sane ⁊pfertur.

Quomodo ergo venales. qđ eē nō d⁊ qz reliq̄e scōrum martyrum vel ipsi martyres vēdi nō possūt. ¶ de sacrosanc. ec. nemo. qz res sacra nō recipit estimatiōem. ff. de re. diui. sacra loca. §. vlt. ⁊ iō nō p vedi qz vēditō nō p⁊ducit. i. sti. de emp. ⁊ ven. § p⁊terea. ⁊. ff. e. l. ij. §. sine p⁊cio ⁊ ꝓfitit. i. sti. de emp. ⁊ ven. § p⁊terea. ⁊. ff. e. l. ij. §. sine p⁊cio. ⁊ spūalia vendi nō possunt: nec spūalib⁹ ānexa. j. de simo. q⁊stiōa. s. de iurepa. de iure. imo q̄ spūalia dicit: capitale crimē cū simonia cōmittit. i. q. i. q̄ studet. iō q̄ religiose sacre vendi p⁊hibēt. vt. j. seq̄t

s ¶ Auctoritate vt. s. e. c. pri. recepti⁊ testib⁹ sup vita ⁊ miracul' illi⁹. s. de testi. venerabili.

Ex parte. die sabbati. si. j. de ver b. sig. q̄siunt sic videtur q̄ dies sabbati debeat seruitutes diei lucine. Sed cōtra dies dominicus qui est medius impedire debet illam seruitutem. nam locus sacer interueniens impedit illam seruitutem. ff. de ser. rustutes. §. sacer. ⁊ mediū p⁊diuz qō nō fiunt in seruitute: impedit seruitutem. ff. ō ser. rusticorum. p⁊dia. qui sella. §. in rusticis. sed istud non est seruitus: p⁊sumatis de cetero colet cū etiam si p eum miracula ⁊ fierent nō liceret vobis ipm̄ p scō absq; auc. romane eccie venerari. ¶ Anno. xij. in ꝓci. gñali.

Cum ex eo q̄ quida sanctor reliquial exponūt venales ⁊ eas passim ostendūt: christiane religiōi detractū sit sepius. ne in posterum detrahatur. p⁊senti ō decreto statuimus. vt a ntique reliquie amodo extra capsam nullatenus ostendantur nec exponantur venales[x]. inuentas autem de nouo nemo publice venerari p⁊sumat nisi p⁊ius auc.[a] romani pontifices fuerint approbate. ¶ Prelati nō permittant eos qui ad eorum ecclesias causa venerationis accedunt. varijs figmentis aut falsis documentis decipi sicut in plerisq; locis occasione questus fieri consueuit.

De obseruatione ieiuniorum.

Innocentius. tertius clericis sancti petri magol'.

Ex parte vestra questum fuit. vtrum si natiuitatem domini vel assumptōnem beate marie vel festiuitatem alicuius apostolorum in secunda feria contigerit euenire. die sabbati [c] precedentis vigilia debeat ieiunari. ⁊ vtr̄ in vigilia beati matthie apostoli sit ieiunium iniungendum. Ad quod breuiter respō. q̄ die sabbati festiuitates p⁊libatas secunde ferie precedētis ⁊ beati matthie apostoli debet vigilia ieiunari.

Idem bracharensi archiepi⁊ scopo.

Consilium nostrum. et infra. Con. c. r. respon. q̄ omnium apostolorum[b] vigilie sunt in obseruatione ieiunij celebrande. p⁊ter vigilias apostolorum philippi ⁊ iacobi et bti iohānis euāgeliste. quoniam eorum solēnitas infra solennitatem pascalem[x] istius autem infra natale domini celebratur. Ieiunium etiam apud nos in aduētu domini agitur. Sanctorum quoq; vigilie quorum festiuitates oportet secunda feria celebrari. in precedenti ⁊ sunt sabbato ieiunande. De festiuitate vero beati bartholomei apostoli ō cuius celebratione dubietas oritur apud quosdam. respondemus q̄ in hoc consuetudinem[z] tue regionis obserues. ⁊ infra. Cum autem quesieris. que sit illis penitentia iniūgenda. qui diebus quadragesimalibus tempore quo tante famis inedia ingruebat q̄ magna pars populi p⁊pter inopiam annone periret. carnes comedere sunt coacti. respondemus q̄ in tali articulo illos non credimus puniendos[a]. preces tamen domino p⁊ illis ⁊ cuz illis effundas. ne ipsis aliquatenus imputetur. quia bonarum[b] mentium est ibi timere culpam. vbi culpa minime reperitur. Item de illis qui p⁊pter debilitatem in sabbato[c] carnes sumunt. quod in partibus tuis nullatenus fieri ꝓsueuit. cum hoc ab alijs molestē feratur. ⁊ oriat' inō illis occasio detrahendi. Respōdem⁹ dies sabbati debeat seruitutes diei lucine. Sed cōtra dies dominicus qui est medius impedire debet illam seruitutem. nam locus sacer interueniens impedit illam seruitutem. ff. de ser. rustutes. §. sacer. ⁊ mediū p⁊diuz qō nō fiunt in seruitute: impedit seruitutem. ff. ō ser. rusticorum. p⁊dia. qui sella. §. in rusticis. sed istud non est seruitus: imo est debitum quoddā. vñ cū nō possit solui vna die debet solui alia. ar. lxxvi. di. ieiuniū. ver. ⁊ hoc sciendū est sic. s. de dolo ⁊ contu. cum dilecti. ff. ō arbi. celsus. §. i. q̄ ad duo tenet'. s. ieiunare vigiliam apostoli ⁊ ieiunare. vnde si nō pōt ieiunare vigiliā ob reuerentiā diei dñi cet ieiunz die sabbati. ar. p̄dicte legis. ⁊. ff. de vsur. ō bitor.

Consiliuz. apostolorum q̄ olim dixit nihil excipit nisi tres vigilias q̄ sequūtur g̃ in oibus alijs est ieiunandū: nisi ꝓsuetudo cōtraria sit vt in. §. pr. exquo excipit. imō de vtis ergo de oīb⁹ alijs intelligendū est: q⁊ dolus clausula ñ refert' ad ea: de q̄bus specialit' cautū est. ff. ō rr. ob. dolus clausula. non obstātib⁹ scriptis illis. Petrus ⁊ andreas paulus cuz simō e iudas: De ieiunem⁹ nos admonet atq; matthęus.

x ¶ Pascalē. in quā nullū ieiunium necessitatis ē lxxvi. di. §. non ātnisi rogatiōnes ⁊ vigilia penthecostes: de conse. dis. iij. rogationes.

y ¶ In p̄cedenti sabbato. s. c. p. xi. ⁊. j. de rr. sig. q̄siunt.

z ¶ Consuetudinem. ar. cōsuetudinem cuiuscunq; regionis seruādam. xij. dis. illas s. de sepul. certissimi. lxxvi. dis. vtinam. j. in. eo. ca. §. item.

a ¶ Puniendos Et sic necessitas excusat: que legez non habet: de consecra. distinc. i. sicut. ⁊. j. eo. c. §. vltimo.

b ¶ Bonarum. v. distinc. ad eius. in fine tamen p⁊pter ambiguum duplicitatis potest talib⁹ pnia iponi. xxiij. q. v. excōicato⁊. ⁊. xxxiij. q. ij. in lectum.

c ¶ In sabbato. que in sabbato comedi nō debet. de cō se. dist. iij. sabbato. ⁊. arg. xij. dist. illa.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a ¶ Cõsuetudinẽ.a q̃ recedi ñ dz sñ magna cã:cũ ex ꝟ scãdalũ generet.imo tãq̃ ꝓtẽptores legũ punẽdi sunt q̃ ꝺ facũt.xi.di.i his.si in pic'm ꝓrigerit:ñ ẽ fuãda:vt h dic̃ iseri⁹ qz vtili⁹ et scãdalũ nasci ꝓmittit q̃ ꝟitas relinq̃tur.j.xe re,iu.qui scandalisauerit.

b ¶ Indulgeri ñ ex ꝺbito sed ex hũanitate.

c ¶ Nccitas.de ꝺ.di.i.sic̃.t.j.ꝺ re iur.qꝺ ñ est.

d ¶ Vt maⁱ⁹ pi⁹ clim.s.morẽ sic̃ coli ꝓmittebat dat li ꝭelluz repudũ: vt maⁱ⁹ pic'm vitare.vt.xxxiij.q.ij. siqꝺ xrius.

Explicari. nec voto g̃ si voto teneẽ ñ t ñt come xe carnes qz q̃ si ne conditione vouerit: sine condi tõe soluãt.xxxij.q vl.c.vl.qz exq̃ ivo to emisso nihil ex cepeit. gnãlit te nẽt.ar.j.xe ꝓule. qz circ̃.t.ff. xe ser. vr. p̃d.si fuitus.

f ¶ Cõsuetudiez q̃ ꝓ lege fuari ꝺz xi.di.i his reb.et xij.di. diuturni.t sic consuetudo ec cl'ie gnãl' fuãda ẽ tãq̃ lex.s.xe cele. mis.pniciosus.

g ¶ Voluerint. imo magz laudã di si:qz ea sẽi nisi ofticijs gratioza q̃ cũ lz nobis nõ i pẽdẽ:gr̃a tñ dile ctõis ipẽdim⁹.xx viij.q.i.iã nũc.qz maioris gr̃e ẽ of fert qꝺ ñ xlxs q̃s redder qꝺ teneꝛ xxxij.q.v.q̃ fiat. al's ẽ sub illo.c.cũ saluabit.qz nẽo i ncĉitatiby libxat exist.ff.ꝺ.admi. le.l.rẽ legatã.t.ff. ꝺ.w.inter vi.t vx.siiqius ꝓ vxoxe

Olẽs.certi ꝺies.s.p masc'o.lx.ꝺies p fẽia.lxx x.di.v.§.i.t iõ ad liaz b̃ fiebat:qz ꝛputabãt im mũde vsq̃ ad tps illꝺ.

i ¶ Intrare voluerint ꝓhiberi non debent. nepe na eis xertatur in culpam.v.distinc.si mulier.t.c.ad e ius ho.t.vij.q.i.cũ ꝓcessio. k ¶ Ex xneratiõe.ꝺ.ꝑ ꝺi.ij.q̃tidie.t qz wna mẽtiũ ẽ t̃c.s.ti.pri.ꝓsiliũ.§.ij.et v.di.ad ei⁹ ho ꝓcubitũ.

Dicũq̃.ad tecta. Nã vbi ẽ emolumẽtũ: ibi ꝺz ee on⁹:qz nõ est ferẽꝺ⁹ is q̃ lucrũ ãplectit. on⁹ ãt subit excusat.ff.ꝺ cad.tol.l.vna.§.p secũdo i fi.t.§.ne

q̃ super hoc consuetudinem tue regionis facias obꝛuari sic tamen q̃ ꝺbilib⁹ t infirmis sup hoc ꝑiculum non emergat. Ꝑeterea de illis qui in quadragesima xl alijs ieiu nijs solennib⁹ infirmãtur t pe tũt sibi esuz carniũ idulgeri rñdemus:q̃ cum non subia ceat legi necessitas :xsideri um infirmoꝛ cum vxgens ne cessitas exigit supportare po tes t xbes:vt maⁱ⁹ ꝑiculum in eis euitetur.

H onoxius.iij.pxageñ.epo.

Explicari p sedẽ apostо licam postulasti:et ifra Respondem⁹:q̃ illi q̃ nec voto nec regulari obꝛ uantia sunt astricti in sexta fe ria si festũ ntitatis dñice die ipo xenire ꝓtigerit:carnib⁹ ꝓ pter festi excellẽtiã xsci p̃nt fm ꝓsuetudinẽ ecclie generaⁱ. Nec tñ hi xplxndẽdi sunt:q̃ ob ꝺuotõz voluerit abstinẽ

De purificatione post partuz

Inno.iij.armacañ.epo.

Olens:t infra. Iz fm legẽ mosaicam certi dies xtermi nati fuissent quib⁹ mulieres p⁹ ptũ a tẽpli cessa rũt ingressu:qz tñ lex ꝓmoys ẽ data ẽ:gr̃a t ꝟitas ꝑ iesum christuz facta est: mq̃.t.t.r.q̃ postq̃ vmbꝛallegis euanuit t illuxit ꝟitas euãgelij:si mu lieres p⁹ plẽ emissã actuẽ gra tias ecclam itrare voluerint nulla ꝓinde xccati mole gra

uant:nec ecclaꝛ est eis aditus negãdus:ne xna illis ꝙuerti videat in culpã si tñ ex xnera tione voluerit aliq̃ꝺiu absti nere:xuotiõem eaꝛ nõ credi mus imꝛobãdam.

De ecclijs edificãdis xl repa randis.

Exꝛcilio magũti.

Vlicũq̃ ecclasticum xneficiũ hꝭent:oĩ no aduuuent ad te cta ecclesie restau randa xl ipsas eccias emẽdã das.

Exꝛci.lateranensi.

Cum dicat apls.et ifra. Constituim⁹:vt vbicũ q̃ tot simⁱ lexꝛosi sub cõi vita fuerint ꝓgregati: q̃ eccĺam cũ cimiterio sibi cõsti tuere t ꝓꝛio gaudere valeãt pbro:sine ꝺdictiõe aliq̃ ꝓmit tãtur hẽe. Caueãt tñ vt iniu rioſi xteriby eccl'ijs de iure p ochiali nequaq̃ existãt.qꝺ ei ei⁹ pietate ꝓcedit:ad alioꝛ⁹ i iuriã nolum⁹ redũdare. Sta tuim⁹ etiã:vt de hꝭtis t nu trimẽtis panialiũ suoꝛ xcias tribuẽ ñ cogãt. A lex.iij.elx racciñ.archi.

Ad audiẽtiã nr̃am no uerz puẽisse:q̃ villa q̃ ꝺz.h.tñ phibẽt ab eccĺa paro chiali distare:vt tpe hꝭemali cũ pluuie inũdãt: ñ possit po chiãi sñ magꝝ difficĺtate q̃ ipaz adire:vñ ñ valent ꝓgruo tpe ecclasticꝭ officijs intẽẽ. Qꝛigr̃ dicta ecclesia ita ꝺz redditib⁹ abundat q̃ ꝓter illius vil le ꝓuentus minister illius

putata ñ sufficit. ꝺ q̃ hẽs.t.q.iij.v nio.al's si sufficẽt nõ teneret.

Qz dicat tot sed q̃t sufficiũt: forte. x.vt.x.q.iij. vnio.l' et paucio res dũmõ xlint eccĺa wtat ar.ꝺ ꝺ. di.i.neo.

n ¶ Detiby.xte rel.n.eccie.ꝓt no uas ledi ñ dñt.xv i.q.i.q̃unq̃ eccie tñ ꝺ ꝺcis modici dãnũ p̃nt sustine re.j.c.pri.

o ¶ Alioꝛ.iiuriã ar.nlli⁹ iopiã fle) uari cuz alti⁹ iac tura.xxx.q.ij. pri mũ.t.ff.xe ꝺi.in xe.nã b.ar.xiij.q. v.ꝺnq̃.ar.C.xe emẽ.li.nec au⁹ qz t si pncepl ꝓcedit alicui edificãe in loco pblico.b itel l' facet sñ dãno alti⁹.ff.neq̃d i lo co pub.l.q.§.siqs a principe.t.ff.ad trebel.sz cũ ab hꝭ reꝺ.ff.ꝺ admi.tu. ipulxri.t.j.eo.ad audiẽtiã. Sic.n.i ep̃tãda sr̃ bñficia pncipis:vt ñ icipi ãt eẽiij.ff.xevul. t pu.substi.ex fcõ ff.ꝺ p̃to.sti.l pau l⁹.ff.ex q̃.cau.ma. l.sciẽdũ.s.de vsu pal.ex tuaꝛ.t.s. ꝺ offi.ordi.lz.

p ¶ Nutrimẽt.ꝺ omiby ãt alijs sol uẽt xcias.exq̃ xe isz tñ phibẽt.qz qꝺ xe vno phibet xe alio ꝓcessũ itel ligit.xxv.di.q̃lis nisi religiõz aliq̃ assumerẽt tẽ gaude xte eoꝛ ꝑuilegio.s.xe sta.mo.t colẽtes in fine.t argu. s.xe xci.ex parte.io

Ad audiẽtiã.magna difficĺtate. Hec ẽ iusta cã ꝓstituendi ecclesiam in alteriusꝰ parochia t in eius p̃iudiciũ:t ita difficultas aliq̃ꝺ ꝑmittit qꝺ alias phibetur.simile.lxiij.dist.cum longe.t.xciij.dist. iusta. t.ff.xe iudi.si locus.ff.xe ar b.si cum dies.§.si arbiter.et C.in q̃lz cau.hñti tu.da.tu.l.ꝓter late.t.l.cũ ob augm tñ.si.s.xe rescrip.nõnulli.s.xe elec.mihileſt.§.vlt.t.vij. q.i.vt tpis.qualitas.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a Cōueniēt. al's nō ꝓmitteret. xvi. q. i. quicūq; eccie de rāmis. s. c. ꝓxi. xq. q. q. lone rei.

b Rectoris. rectōris ꝑntatio ē nēcaria: q; ille ē ei sub iectus. ar. xxiq. di. qñ. l. di. in capite. ⁊ qō ipm tāgit ap probare tz. s. de tēp. o2. si archiep̄s. ⁊ ℔. de auc. ꝑstan. l. vlt. ⁊ xvi. q. i. sta tuim⁹. ⁊. s. de offi. archi. q2. in fi. Gz q̄re ꝑntatio ñ spe cat ꝓmo paliter ad patronū. vt. s. de iurepa. ꝓ totuz ꝑt dicta q; ideo spe cat ad maiorē ec clām: q; i eo⁹ ꝑ iudiciū fundat' a lia in ip̄ius paro chia. vñ q̄si q̄daz cōpositiōe ꝑntat cū assensu ꝓmi: ⁊ b̄ ꝓuidit papa forte d̄ ꝓsensu pa troni. vel ꝑt dici q; patron⁹ tm̄ eli get: ⁊ ꝑntabit ele ctū rectori maio ris eccie: q illū po stea epo ꝑntabit. ar. xxiq. dis. qñ. Gz primū verius vr. Gz q̄d si patron⁹ ñ cōcordat cū illo rectore nisi iustā cām d̄dictiōis oñ dat. ñ nocet vel dic q; āb sunt patro ni. et āb d̄nt filr eligere: q; d̄ bōis vtriusq; utat' ec clia. ⁊ pbīm ꝑnta bit archiepiscopus bernardus.

c Obuētiões. Et ita vī q; velēāt hȳe decimas illius ville. Sed ℨ. xvi. q. i. q̄cunq; ⁊. c. eccie. Nō sūt ℨria. sed papa b̄ fec' ex plenitudie ꝓtāt. ⁊ b̄ iō q; ꝑter ꝓuētus illi us ville rector maioris eccie poterat cōpetēter sustētari vt. s. d̄. sed eps b̄ facere ñ posset nisi de ꝓsensu rectoris maioris eccie: q; nō ꝑt iura illi⁹ eccie dar' alteri. s. d̄ re. ec. nō al. c. i. ⁊ ar. xvi. q. vl. ꝓstitutū. ⁊. §. sicut duo. Hȳa nus tñ d̄icere vī: vt colligī' ex illo. §. sic duo. a ℨrio sē su ꝓcedentiū capl'o2: ꝛ posset dici q; papa ñ intellexit de decis ꝑdialib⁹: ꝛ d̄ obuētiōib⁹ alqs. s. oblatiōib⁹ ⁊ de ꝓsonalib⁹ decis: q̄ dant' diebꝰ q̄bꝰ accedūt ad eccias. et et mortuarijs ⁊ ꝓsitib⁹: q; de iure cōi ꝓceptō decias ꝑti net ad parochialē eccias. s. d̄ dec. cū in tua. ⁊ si papa d̄ il lis itellexisset bñ exp̄ssisset. ar. s. d̄ dec. ad audientiā. sic exp̄ssit de obuentionibus. exp̄ssisset de decimis. Ar. ℨ j. de verb. sig. cum inter vos.

d Bonoz. s. vt aliquid annuatim in signum subie ctionis ꝑsteī. ar. s. de censib⁹ omnis aia.

e Acras. mēsura terre est. ⁊ est vulgare anglox.

f Distulerit. ⁊ patronus cum eo.

g Moderandum. ad arbitrium epi.

Ex his cogi debēt. Si partē fabrice recipiāt'. ar. x. q. i. decernim⁹. ⁊. q. iq̄. vnio. imo certe ⁊ sine il la si ꝑnt vt colligī'. s. de his q̄ fi. a ma. p. ca. c. vl. ⁊ ar. xq̄. q. iq̄. pontifices. s. de testa. cū i officijs. ⁊. s. e. c. i. vbi de hoc.

h Exemplo. qui alium inuitat ad quid faciendum: in se velet halere quod predicat. xxvi. dis. vna tantum ⁊. xxv. dist. primū. ⁊. ff. de neg. ge. si pupilli. §. vl. ⁊. ff. de fi duciis. tutoz. ff. si seruit⁹ ven. alteri⁹. ⁊. lxi. dis. miramur xlq̄. dist. §. i. ⁊. xlviq̄. di. §. necesse.

bonis q̄ sunt ip̄ius eccie. si ei is superfūt conferre. vt eoz exemplo ceteri inuitentur.

Arbanus tertius.

AD audiētiā nr̄am ꝓuenit q; tu in eccia d̄ qua in ep̄m vocat⁹ fuisti. regulares cathōicos d̄sideras ordiare. inde siq̄dē est. q; b̄ de uotōni tue aucte aplica idul gem⁹ k. si tibi eps diocesan⁹ cō senserit in hac parte vt̄ si cle rici seculares i ea adhuc super esse noscūt. volum⁹ eis dū vi xerint ibi vel alibi necaria ꝓ uideri. Gz aūt nobis instātius supplicaris vt eccie p̄d'e ꝓfir matōis ꝓuilegiū faceremus tibi nō possumus m de iure de ferre. cū nulli canonici adhuc ibidē existant. quibus priuile gium concedatur.

Celestinus tertius.

Tua nos duxit. ⁊ infra. Ꝓterea q2 occasiōe uramēti q̄d de reb⁹ ec clie nō alienādis te asseris ꝓ sitisse. in locis tui episcopat⁹

AD audiē tiam. in dulgem⁹ Sed q̄d ualeat ista indulgētia cū b̄ ñ possit sine licētia diocesani: q; et b̄ idē poterat: si. tm̄ lniam ep̄i habu isset ēt tu ad b̄ pa rum valet: nisi q; eps citius mouet bit ad cōsentien dū. ⁊ si nō ꝑsenti ret: facili⁹ cōpelle ret. ar. s. de iurpa. nullus. Gz in b ꝓ test q; b̄ facē potūt clerici iunct⁹ dūmō eq̄ ibi vel alibi ꝓ uidat eis al's eis inutil. hoc facere ñ posset. filiis indul gētia est. s. de vlu pal. extua ꝓ. ⁊ est op. arg. q; papa ñ itēdit alicui facer ꝓiudiciū p̄ suū ꝓ uilegiū de b̄ nota plura ar. s. e. cum dicat.

Ibi. Gz b̄ vī ℨ trū q; hoies diuer se ꝓfessiōis i eoꝝ officio ñ d̄nt asso ciari. xvi. q. vl. no ua. ⁊. s. de elec. cū causam arg. s. de postu. c. i. in fine. In prāte istius epi scopi erit. al's velit eis prouidere ibi vel alibi sed hȳe stius est vt eis alibi prouideat. ar. est hic q; aliqs pun tur sine culpa: q̄d ee non velet. lvi. di. satis puersum. ⁊ xv. q. vl. inuentu. Et hoc q̄dē regulare ē: sed hoc facit pa pa ex ipa indulgētia. vt remoueāt' fauore religiōis. et ē sūma rō q; ꝓ religiōe fac'. ff. de relig. ⁊ sūp. fu. sunt ꝑso ne. ꝓpter quam multa fiunt. q̄ al's nō fierēt. ℨ. de apostā. c. q. ⁊. s. de fi. ꝓcl by. c. i.

m Nō possum⁹. Sic ergo patet q; rei q̄ nō est ñ dat' ꝓuilegiū. Nō enī afī rō q̄rēda est q̄ ꝑsona. ff. de iure codicil. q̄dā referūt. ⁊. ff. cōia ꝓd. l. i. ⁊. j. de ꝑpō. ipu. ad dissoluedū. sic rescriptū ñ dat' ad lites q̄ nōdū sūt. s. de rescrip. c. vl. vbi plures ꝛcoz. sūt ad b̄. ar. ℨ. ff. de fun. vr. prędi. si seruitus. §. futuro. Solue istud contrarium cū suis ꝛcoz. ⁊ dic q; futuro edificio nō potest seruitus cō stitui: vt statim sit seruitus. q; non est cui seruat. sed a liqs pōt obligari ad eam ꝓstituendam: cū fuerit edifi cium. ar. ff. famil' hercis. hȳredes. §. an ea. stipulatio.

Da. non alienandis. si. xxviq̄. dist. de syracusa ne. ⁊. q. vl. c. vl. ⁊. s. de re. ec. non alie. vt sup. sic et rex in sua coronatione iurat regni sui iura illi bata ꝓseruare. s. de iureiu. intellecto.

o Destitui videret'. trepidauit vbi non fuit timor. in hoc fcō videbatur p̄iudiciū fieri eccie sue: q; parochia ni illi veniebāt forte ad ecclesiā suam.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a Juramẽti.iuramẽtũ.n.nõ exẽdebaꝯ adhũc casũ ꝛ illi eẽnt parochiani sui.exq̃ ꝑp̃s idigebat.ar.s.de cõsti.cũ.m.ꝛ.s.e.ad audiẽtiã.i.nec ꝓterat illõ ꝯuari iuramẽtũ sine ꝑiculo aiaꝝ ꝑꝯ carẽtiã sacẽdotũ.vñ si ꝑꝯ epi negligẽtiã aliq̃ ꝓirent.ipu tareꝯ ipi.xxvi.q.vl.h pbr.et c.seq̃nti.

b Indigenti. ecce cã q̃re noua ꝓstitui eccia m ꝓiudiciũ ẽt alt̃ꝰ sic.s.e.c.iũ.xvi.q.i ꝑcipimꝰ.ꝛ.q.vij. ecclesias.

c Si ꝯmbus statui, mꝰ sup ple.

d Missus.i.ex ecutor l̃ officialis vulgare ẽ italie.

e Placituꝫ.Et ita placita se.ularia ñ sunt i eccia tractãda.ꝙ eccia stica.sic.q.q.vl.c. vltimo.

f Hospitiũ.C. d epi.ꝛ cle.l.i.i fi. qd q̃ debitũ ñ re bẽt hre.ꝙ charitatiuũ hospitiũ pe tere pñt a clericis ad qd tenẽꝯ.xlij. di.ꝙ.i.ꝛ.s.de sup. neg.pla.sic̃ et.s.d pbẽ.de mõachis.

Veruenit. nullum.d hmiby ec clesie.

h Modo.id ẽ sub d ꝓtextu excusari: q̃ sit hõ ec clesie nre vl̃ sue.

i Oẽs.nisi sint senes vt eo ꝓtextu excusarẽꝯ.C.d decur.l.vl.li.xij.et xij.q.ij.eccia.sed nos ꝛ sed hoc est speciale.

k Vigilantiby vicissim ꝛ successiue:ꝯ ẽt si ꝑiculũ imminet: qꝛ expedit reipublice plures habere dfensores ff.de no.op.nũ. nam reipublice.vin.

Edicatũ.rustici de illis intelligẽ q̃ glebe sũt astricti: vt recedeꝯ e ñ possint.C.de agri.ꝛ cen .cum sat oino li.xi.de q̃by hẽs.j.de iudeis mltoꝝ.§.i.

Non minꝰ.si hẽbat.ꝛ nõ minꝰ peccauit. vñ apls miam meruit:qꝛ gr̃as feci.viij.di. ꝙsuetudo ꝙ isti excusatiõem hãc hre non possunt.

n Subactis.id est redactis.

o Angarijs.Angarie dicũt̃ psonalia obsequia ꝙq̃s sũptiby ꝑstita:pangarie vbi psona fuit sũptiby aliẽis

p Sub tributo.ar.q̃ sacẽdotes ꝛ clici dñt eẽ immunes ab oi exactiõe seculari.xxij.q.vl.ꝙdeio.ꝛ.§.Huis. C.d sacrosãc.ec.l.ad istructões.ꝛ.l.placet.ꝛ.xi.q.i.h tributum.ꝛ.xvi.q.i.§.nouarum.xi.q.i.magnum.s.de cẽ. ca.i.in fine.C.de episcopis ꝛ clericis.de his.ff.de pub. ꝛ euec.impatores.So.que vsibꝫ eccliasticis deputaꝯ q̃ ad fũdationẽ ec clesiaꝝ ꝛ cimiteri um ꝛ womos ꝛ hoꝛ tos iuꝛ ꝓpositos i munia dñt eẽ ab oi exactiõe certa ãt trãseũt cũ suo oꝛ nẽ ad eccliaꝫ.ar.s. d cẽsi.c.i.vbi de d. q Cãtã necita tẽ.Et ita er arbi trio epi vepẽdet i spicer hãc necita tẽ:ñ aliqd ꝓferre ñ dz:misi sup d pri us romanꝰ põti fex ꝓsulaꝯ.j.e.ad uersus.i.rñso i fi. r Releuãdas. ꝓferre ei dz: sicut ꝛ alij possessores ad iter faciẽdũ vl̃ põtẽ edificãduꝫ l̃ re ficiendũ:i auc̃.de ec.ti.§.ad d col.ix C.de sacrosãc.ec. ad instructiões.

s Cõmonit̃.j admonitio.n. sp p̃cedere dz vindi cta.xij.q.ij. idigne.ꝛ misi se cozre xerit pꝰ admõitio nẽ:sũt ipo iure ex cõicati vt d dicit: ꝛ fautores ipoꝝ si nõ satisfecerint.j. mẽses.j.e.aduersꝰ §.vl.b.

Quum eccia. hic g̃ ꝓp reuerẽtiã loci ñ tractaꝯ esse sc̃lariũ in eccia.s. e.c.i.sic ꝛ alibi ex pellũꝯ de eccia.ij. q.vij.accusatõ ali bi hẽs de reueren tia diei vl̃ di q̃ cẽ ẽt ex ꝓsensu priꝰ tractari non pos sunt.xv.q.iij.c.i. C.de fer.omnes ꝛ melius.s.de fer.c.vlt.

v Effusione.maxime quia nec alie ciuiles cause.s. eo.ca.primo.secus de ecclesiasticis.ij.q.ij.preceptum. ꝛ argumen.s.de ap.qua fronte.Quid ergo si alteri pa tri vel vtriq̃ esset interdictus ingressus ecclesie. Respõ deo nihilominus possunt intrare:qꝛ interdicꝫ ñ extẽdi tur ad hũc casũ.Ar.q̃ ẽt post votũ vel iuramẽtũ de carne nõ cõmedenda:comedere dz:vt se purget si eẽt suspectus.xxx.di.c.vl ar.s.d ꝓsti.cũ.m.ꝛ.s.ti.pr.c.vl vl̃ tũc cause tractanꝯ extra eccliam:vt illic fuerꝯ interdictũ:qꝛ

In diuersis mũdi ptibꝫ cõsules ciuitatis ꝛ rectoꝛes necñ ꝛ alij q̃ ptãtẽ hre videꝯ. tot onera freq̃nt imponũt ecclisis.vt ꝺteriozis ꝺditõis fcñi sub eis sacẽdotiũ videaꝯ q̃ sb pharaõe fuerit.q̃ legis diuine noticiã ñ hẽbatᵐ. Ille quiꝺ oiby aliis ꝛuituti subactisⁿ sacerdotes ꝛ possessiões eoꝝ in priscia libertate dimisit.ꝛ eis alimoniã ꝺ publico admistrauit.isti vero onera sua fere vniuersa imponunt ecclisis.ꝛ tot angariisᵒ eas affligũt. vt eis quod hieremias ꝺplorat competere videatur-princeps ꝓuinciaꝝ fcã ẽ sub tributoᵖ fiũ q̃dẽ fossata expeditiões seu alia q̃libet sibi arbitrẽꝯ agẽda. ꝺ ecclisis ꝛ clicoꝝ ꝛ pauperũ christi vsibꝫ ꝺputatꝰ volunt fere cuncta compleri.iurisdictionẽ ẽt ꝛ auctoritatẽ ꝓlatoꝝ ita euacuãt.vt nihil ptãtis eis i suis videaꝯ hõiby remãsisse.Quocirca sub anathematis districtioue fieri vetamus talia ꝓhibemus.nisi episcopusꝛ clerus tãtã necitatẽq̃ vel vtilitatem aspexerint.vt absq̃ vlla coactiõe ad releuãdas hmõi cões vtilitates vel necessitates.vbi laicoꝝ non suppetũt facultates. subsidia per ecclesias estiment conferenda. Si ãt ꝓsules aut alij ꝺcto ista ꝺmiserit.ꝛ ꝺmõitiᵉ ꝺsistere noluerit.tã ipi q̃ fautoꝛes eoꝝ excõicatõi se nouerit ꝺbiace

nihilominus valet iudiciū. nec est p̄ceptū ita q̄ nō possit alibi tractari q̄s in eccia. ſ̄ ō honestate dictum est vt propter loci reuerentiam forte magis caueant a periurijs ⁊ mendacijs.

x ¶ Limiteris que eodem p̄iuilegio gaudent cū ecclesijs. xvij. q. iij. q̄sq; ⁊. c. id constituimus. ⁊. s. de cō. ec. vel al. conſulu/ isti.

y ¶ Anathematī. Non credo q̄ ipso iure sint excōicati ſ̄ post admonitōne sunt excōicandi. b.

z ¶ Tutela. sic p̄fugiēs ad ecciam turus ōlet esse: q̄ est tutela refugij: vt hic ⁊ dicit ⁊. j. c. p̄n. ⁊. xvij. q. iij. diffinuit. lxr.

Inter alia. canonū. xv q. q. iij. diffinuit. constituit ⁊. c. reum ad eccle siam. ⁊. c. metuentes.

b ¶ Legus. C. de his qui ad ec. p̄fu. l. p̄senti.

c ¶ Extrahēdus etiā inde⁹: dūmodo absit simulatō C. de his q̄ ad ec. p̄fu. l. i.

d ¶ Ad penam ab ōmni genere penarū inferi sūt securi. xvq. q. iij. id co/ stituimus.

e ¶ Puniendus pecuniariter dūtaxat vel alia satisfactōne p̄ceteꝛ penam corporalem. xvq. q. iij. ⁊ eū. et. c. id p̄stituim⁹.

f ¶ Latro. vt. xvij. q. iij. sicut antiquus lex tamen plures personas excipit: in auc. de man. p̄in. §. q̄ si delinquentes colla. iij. v. neq; vbi homicide adulteri ⁊ raptores virginum extrahuntur ab ecclesia: sm q̄ isti de quibus hic dicitur: sed de re. tantum duas personas extrahit. vt hic. ⁊ canon exp̄eſſe p̄stat immunitatem raptoribꝫ virginum. xxxvi. q. i. de raptoribus. ⁊ sic in casu isto de rogatur illi auc. per ista iura omnibꝫ alijs immunitatem p̄stat. nisi in casu. j. c. vlt. publicos enim latrones cuilibet impune occidere licet ⁊ sine peccato. xxiij. q. v. cum homo. ⁊. ¶ quando li. vnicus q̄ſ. iudi. le. vin. l. i. et tales famosi latrones capti⁹ in furto in furca suſpendūtur. ff. de penis capitalium. §. famosos. sed si famo

re nec cōioni reddant. donec satisfactionem fecerint cōpetentem. q̄ uicus. iij.

Quum ecclesia⁹ dei sm euāgelicā veritatē dom⁹ orationis esse debeat. ñ spelūca latronū aut sāguis forū. seculares iudices cās vbi de sanguinis effusione⁹ ⁊ corporali pena agit. in ecclijs vel cimiterijs ˣ agitare sub interminatōe anathematis ˣ p̄hibemus. Absurdū ei ē. ⁊ crudele ibi iudiciū sanguinis exercꝛeri. vbi est tutela ᶻ refugij cōstituta. Innocentius tertius illustri regi scotie.

Inter alia. ⁊ infra. Tuis q̄stiōibꝫ rñdentes iuxta sacroꝝ statuta canonū. ª ⁊ traditōes legū ᵇ cauillū ita duximus diſtingēdū. q̄ fugiēs ad ecciam aut liber aut seruus exiſtit. Si liber q̄tūcūq; grauia maleficia perpetrauerit. ñ est violēter ab eccia extrahēdus ᶜ. nec inde damnari debet ad mortem vel ad penam ᵈ. ſ̄ rectoꝛes ecclesiarum sibi obtinere debent membra ⁊ vitaꝫ sup̄ hoc tū q̄ō imq̄ fecit. ē alīs legitime puniēd⁹ ᵉ. ⁊ hoc vꝛ est. nisi publicus latro ᶠ fuerit vel nocturnus vꝛpopulatoꝛ ᵍ agroꝝ. q̄ dum itinera frequentata vel publicas stratas obſidet. aggressionis insidijs ab ecclesia extrahi potest. impunitate nō p̄stita sm canonicas ʰ sanctiones. Si vero seru⁹ fuerit qui confugerit ad ecclesiaꝫ

sus non est tunc iuꝛetur castigari. sed nec vitam nec membꝝ perdit. C. de ser. auc. sed nouo. vin.

g ¶ Depopulatoꝛ. de istis duobus habes. C. quando li. vnicus. l. i. cuius verba hec sunt. ⁊. l. ij.

h ¶ Canonicas. signatas. in p̄in. dicere.

postq̄ de ipunitate sua dñs eius clericꝫ iuramētū p̄stitit ad fruitiū dñi sui redire cōpellit ⁱ etiā inuit⁹ aliq̄n a dño potit occupari. dē in p̄cilio gñali.

Auersus cōsules ⁊ rectoꝛes ciuitatū vel alios q̄ eccias et ecclīasticos viros tallijs seu collectis ⁊ exactiōibꝫ alijs aggrauare nitūtur volēs imunitati ecclīastice laterañ. ᵏ p̄cilij. p̄uidere. p̄sumptionē hmōi sub anathematis districtiōe. p̄hibuit trāsgressoꝛes ⁊ fautoꝛes eoꝝ excōicationi ˡ subiacere p̄cepit. donec satisfactionē ipenderit competētem. Clerū siq̄ forte eps simul cū clericꝫ tātam necessitatem ⁊ vtilitatē p̄spexerint. vt absq; vlla coactōe ad reuelandas vtilitates vel necessitates cōes. vbi laicoꝝ nō. suppetunt facultates. subsidia p̄ eccias duxerit ꝓferenda. p̄dicti laici humiliter et deuote recipiāt cum gr̄a exactōne. ꝓp̄ᵏ imp̄udētiā ᵐ tñ q̄rundā romanoꝝ pōtifex p̄ꝛ ꝓsulatur cui⁹ interest cōibꝫ vtilitatibus p̄uidere. Quia vero nec sic quoꝛūdaꝫ malicia p̄tra dei ecciam ꝓquieuit adhīcim⁹. vt p̄stitutōes ⁊ sñie q̄ a talibꝫ vel de ipsoꝝ mādato ⁿ fuerint p̄mulgate. īanes ⁊ irrite habeant. nullo vnq̄ tp̄e⁰ valitura. Ceterum q̄ fraus ⁊ dolus alicui patrocinari nō debent nullus vario decipiatur errore. vt infra tempus regimis

l ¶ Compellitur xvij. q. iij. meruentes. ⁊. c. id constituimus. ⁊. C. de his qui ad eccleſiam confu. ſ. fuus

Auersus lateran. concilius. s. eo. non minus. cuius verba hic⁹ ferius ponūtur.

m ¶ Excōicatiōi. ſ. p̄st admonitōz s. e. non minus.

n ¶ Mādato⁹. ſic. s. de p̄cu. ꝓſulunt.

o ¶ Tp̄e valitur Sic q̄ patz q̄ ſnia tp̄e excōicatōis lata nulla ē. j. de ſent. excōicatu⁹. §. credētes. nec etiā ꝓualescere p̄ōt: vt h̄ p̄z imo ⁊ si detegat̄ post ſniam: q̄ aliq̄s fuerit publice excōicat⁹: retractat̄ ſnia. s. ō re iudi. ad p̄bādū q̄ h̄ exceptō i q̄libet p̄te litt̄ p̄t oppōi. s. ō excep. exceptōz. imo nec p̄uilegia ipoꝝ va

p ¶ Infra tps. Et ita ē h̄ ar. q̄ iu let. iij. q. iij. nullus. de p⁹ offīo dēpositū ꝓueniri p̄t: ⁊ h̄ iō: q̄ ꝓuenit de maleficio q̄ō ꝓmisit in ipo officio: sec⁹ si ꝓueniret ex ꝓtunam administratoꝛes ciuitatum tutoꝛes ⁊ curatoꝛes non conueniuntur post depositu m offi. ium ex contractu quē fecerit noie ciuitat⁹ vel pupilli. ff. de admi. re. ad ci. p̄ti. curatōes. §. i. eū. ⁊. C. ō admi. iu. cū q̄dā. ff. ō cuic.

illō. §.i.ſz et maleficio ꝓuenīt ꝛepoſito offō.i.q.i.iulem⁹ ⁊.l.ſequēnlv.ad fi.qōnis.⁊ iſta eſt lex.C.ad.l.iul. repe. iulem⁹.ñ ꝓcuratoꝝ negocioꝝ bñ ꝓuenīt ꝛepoſito officio.ff.de ꝓcura.ꝓcuratoꝝ.qui ꝓo cuictione.

a ¶ Succeſſorem.Et rita delictū ꝑdeceſſoris ꝑiudicat ſucceſſori:ſz ꝺ nō eſt ꝛeꝛ:imo ē ꝓprium ōlictū:exq ipſum ñ purgat:qz ꝓſentit ⁊ ſic incipit eſſe ꝓprīū delictū vñ punīt eaꝺ pena cū ꝑdeceſſoꝛe ſi.s.vt lit.ñ ꝓt.c.i. in fi. Preterea cū iſte gnālis ſucceſſoꝛ haleꝛ vñ ſi ſuccedit in vitiū eaꝺ ſnia ligaī.ff.ꝺ diuer.⁊ tep. ꝑſcrip. cū hæres.⁊ vitia a maioꝛibꝫ ꝛcta ꝓ ꝺurant.C. de acq̄ poſ. vitia.ff. de acq̄.poſ. pōponius. §.i.⁊ facto actoꝛis ſucceſſio damnatur hæredis.i. q.i. cito turpem.tñ ſi iſte ſucceſſoꝛ pn⁹ cōicauit ei in crimie ſtatim fuit excōicatus poſt admonitiōem. j. de ſen.er.nup.⁊ c.ſi ꝓcubine. Ꝺz qñ ille iuder ñ excōicaī exꝑſſo noīe q̄ reſtatiz nō trāſit ad ſucceſſoꝛē.s.ꝺ offi.vele. qñ abbas.⁊.s.ꝺ offi.oꝛdi. paſtoraī. Ñ ñ ꝛeo ꝺ ꝓuenit ex ꝺ licto:vñ nō ꝛeſcēdit ſtaī ad alios.xviij.q.iij.ſi hæres.ſz ꝺaī tps infra qꝺ purgeꝛ illud vitiū q̄ elapſo:niſi ꝺ fecerit:ꝑſumiī ꝓſentire i.q.i.ꝓſtat.qz erq̄ ſuccedit i hꝺnoꝛe:ꝺbet ſuccedere in onere vt dicit in fine.

Q Dia pauperiꝫ.s. de cenſi.ꝓcurationes.ꝫ in fi. vbi ꝺz q illō ꝺari ꝺz eccle:a q̄ illud accepit: hic ꝺaī pauꝑiꝫ. Go.hic igr̄aī q̄tum q̄libet ꝓtuliſſet:⁊ iō iubeī ꝺari pauꝑiꝫ:vt dixit io. Sed hæc ſolutio nō eſt ꝛa:qz ſicut reſtituit ſic extoꝛta vltra q̄ ꝺbuit:ita pōt eiſdē a q̄ꝫ recipit:tantundē ꝺare:⁊ ita nō eſt ꝛerū qz dicit.o. q ignoꝛaī q̄tum q̄libet ꝓtuliſſet:qz inde ꝑt fieri ſcriptura:⁊ q̄libet ſcit q̄tū ꝛedit. Dñ dicas q illō c.ꝓcurationes.loq̄tur in alio caſu.ſ.cū ꝑlatus viſitat eccīam ſibi ſubiectā:ſi tūc exigit pluꝛes ꝓcurationes q̄ ſint dies:q̄ꝫ ibi moꝛaī:grauⁿ excedit q̄ in pñti caſu:et plus grauat eccīam.⁊ ꝺz tūc ꝓmittere crimē ꝓcuſſiōis vñ poſſet puniri in q̄druplū.xviij.di.qm̄ q̄dē in fi.⁊.i.q vij.ſancim⁹.⁊.xxiij.q.i.militare.qꝺ optīe dic ꝺ:qz tanq̄ calūniatoꝛ ⁊ ꝓcuſſoꝛ tales puniri ꝺñt:ſz in.c.ꝓcurationes punit illos pena ꝺupli.ī caſu iſto nō ita excedit crimē ꝓcuſſiōis:q̄ꝛ a nullo exigit vltra q̄ ſoluat.ſz facta coaceruatiōe plus recipit. Sufficit g̃ iſtis:vt recipiant qꝺ vltra ꝺderūt.⁊ ille in pena ſui tantūꝺem ſoluat ſuſtineat anathema. quatenꝰ poſt illud non ſit ad ſatisfactōnis ꝛebitum cōpellēdus.nam ⁊ ipſum qui ſatisfacere recuſauerit ⁊ ſucceſſoꝛē ipſius.niſi ſatisfecerit infra mēſem manere ꝛecernimus eccleſiaſtica cenſura concluſum .donec ſatisfecerit competenter. cū ſuccedat in onere qui in honoꝛe ſubſtituiī. Idem in eodem

Q Dia plerīq; prælati.vt ꝓcurationem aut ſeruitium aliqꝺ impēdāt legato vel alīj. plus extoꝛque ant a ſubditis q̄ꝫ ſoluant.⁊ in eoꝝ dānis lucra ſectātes q̄runt predam potius q̄ ſubſidium in ſubiectis id ꝛecetero fieri prohibemus. quod ſiq̄s forte preſumpſerit.⁊ ſic extoꝛta reſtituat.⁊ tantundem cogatur pauꝑibus[b] elargiri.ſn perioꝝ autē cui fuerit querela ꝛepoſita.ſi negligens fuerit in huiuſmodi executione ſtatuti canōice ſubiaceat vltōi. Ge

Ego. iij.aſtoꝛicenſ.epō.

¶ Eccleſie in qua diuina myſteria celebꝛantur[c]. licet adhuc non extiterit conſecrata:nullo iure priuilegiū immunitatis admittur[d]. qz obſequiꝫ[e] diuinis ꝺedicata nullus eſt temerarijs auſibꝫ ꝓphananda.

Idem toleta.⁊ compoſtellano archiepiſcopis.

Immunitatem eccleſiaſticam.⁊ infra. Nōnulli impunitatē ſuoꝝ exceſſuum p ꝺefenſionem eccleſie obtinere ſperantes[f].⁊ homicidia multilationes membꝛoꝝ in ipſis eccleſijs vel earum cimiterijs committere non ꝛerentur.que niſi per eccleſiam ad quam fugerint cæꝺerent ſe ꝺfendi.nullatenus fuerant cōmitturi.⁊ infra. Cum in eo inq̄ delinq̄t[g].puniri quis ꝺeat. ⁊ fruſtra[h] legis auxiliū iuocat qui committit in legē.māꝺamus.quatenus publice nuuciet;tales non ꝺebꝛe gaꝺere immunitatis priuilegio.quo faciunt ſe indignos.

¶ De clerici vel monachi ſeculaꝛibus negocijs ſe immiſceant

¶ Ex concilio maguntino.

Ex pauꝑiꝫ.ſi.j. de iudeis ad liberandam.

¶ Eccleſie.celebꝛāt̄ur.ex ꝺ vt q ſi adhuc ibi non ſunt diuina officia celebꝛata:nōdñ gaudeat p̄ uilegio illaꝝ.in q̄ꝫ celebꝛāt̄ diuina:q̄re nōdū plene ꝺedicata vt diuinis obſequiꝫ:vñ ſacrilegiū ibi nō ꝺicet ꝛeꝛ ꝓmitti:nec ꝺz aſpgi.ꝓt ꝺ.qz nl̄ꝫ lū diuinū offm̄ tu it ibi celebꝛāt̄ū.aſpgi tñ ꝺz ſi aliq̄ꝺ ꝛurꝑ ibi fcm̄ ē añ q̄ꝫ ibi celebꝛaꝛeī. ꝺ ¶ Admitt. Sic ergo patet q eccleſia ñ cōſecrata eoꝺem gaꝺeꝛ p̄ uilegio quo ⁊ cōſecrata rōne diuini officij q̄ ad priuilegium imunita t̄.vñ ſi cuiuſcū q̄ſemine vel ſanguine fuerit polluta,ꝺebet aq̄ exoꝛciꝛata lauari añq̄ꝫ celebꝛeī in ea.s.ꝺ cō.ec.vel al.c.vlt. ꝺe ꝓſe.di.ecciam. ⁊ ꝓfugiēt̄es ad ipſaꝝ priuilegiū immunitat̄ ac ſi cōſecrata eſſet haꝺe bunt.s.e.in teꝛa ha cū ſuis ꝓcoꝛ.

e ¶ Obſeqis diuinis.ꝺcq̄ꝺ enī ꝺño ꝓſecraī.ſcm̄ ſcōꝝ erit ꝺño. xij.q.ij. nulli liceat.vñ ad vſus ꝓphanos ⁊ ad hūanos ꝛeꝺiī ñ ꝺz.s.ꝺ.re.pmu. māꝺpia.⁊.s.ꝺ re. tw.ad hec.

F Immunitatē.ſperāteſ.nēo enī ſub ſpe venie pecca care ꝺz.j. ꝺe cle.ex.mi.illō.⁊ ꝺe ꝓſe.di.iij.qñ q̄s.qz facilitas venie incentiuū tribuit ꝛelinq̄ndi. xxij. q.iij.c iniuſta.⁊.s. ꝺe vi.⁊ hꝺ.cle.vt clericoꝝ.

g ¶ Deliquit.ſic ſupꝛa ꝺe tem.oꝛ.litteras.⁊.s.ꝺ iure ꝑpa.paſtoralis.cū ſuis ꝓcoꝛdantiꝫ.

h ¶ Fruſtra legis.j. ꝺe vſuris qz fruſtra.j. ꝺe ſen. ex.in audientia.ff. ꝺe mino. auꝛilium in fine.

i ¶ Quo faciunt ſe indignos.⁊ merito.qz non iure admittuntur ꝺz admitti:vbi cōmittere ſacrilegiū ñ erpauit:vñ.q.iij.frat.⁊ coep̄s.⁊.c.ſe.vñ ꝺ ſūptū fuit.idē ꝺicī lex:quō illis q̄ in eccleſia ſcelus ſtuꝺeꝛūt ꝑꝛetrare,permittimus aliqꝺ auxiliū ex terminis eccleſiaſticis inueniꝛe ī auc.vt li.ma.⁊ auie.§.qz vero.col. .viij.⁊ eſt hæc ꝺ h.q̄ ꝺixit ſupillo.c.frat.⁊ coep̄s.q ⁊ iſti vñt hæ immunitatis priuilegiū:ſi ꝓfugerit ad eccīaz.⁊ niſi ſatiſfeceꝛint ñ admittūt:poſtea ad ſupplicāꝺū.ꝺ eſt etiā oꝛanꝺū in eccl'ia:⁊ p eo eſt.s.e.inter alia.vbi tm̄ ꝺue ꝑſone excipiūt.xvij.q.iij.ſic antiq̄tus. vbi canon.tm̄ publicum latroneī excipit.⁊ ita hæc ꝺicat p̄ꝺictis iuriꝫ priꝛa ⁊ hug.ꝺicas q nō ꝺicūt.qz illa ꝛecꝛe.iteꝛ.⁊.oīa illa iuꝛa q̄ illud ꝺicūt.intelligūt.qñ ꝓfugientes ad eccīam ñ ꝛeliquerunt in eccl'ia vel cimiteriꝫ ſed alibi. vñ eccl'ia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pstat eis tñc imunitatē. Et Du. male dixit q̄ isti nō hē
bāt immunitatē ab eccl'ia, q̄ reddiderūt se indignos
eo pfidio, ⁊ si fuerīt stulti in culpa sint sapiētes in pena
xxxviij. vi. q̄ ea. sz q̄re pblicus latro ⁊ vepopulator pn⁹
erhunt ab eccl'a q̄s ali⁹ malefactor. q̄ forte exterior ē, q̄
plūmū interest illos
pūiri q̄s alios ma
lefactores cū plu
ribꝫ crīna cogitēt
q̄s alij. xxij. q. iij. ē
iniusta

a Multa pauca vt eoꝝ erem plooia sīt̄a caueāt. ⁊ exēpli cā pauca sunt exp̄ mēda. xxv. di. §. cr̄is appell'o. xxiij. q. v. de ligurib ff. ad. l. aq̄. ita vulnerat⁹. §. vl. sic q̄ō vn i dr oib⁹ itell'r esse dictū. lr. d. miramur. ⁊ de pe. di. nunc aūt.

b Appetit. xxxij q. iij. ozigo.

c Ōīnera. xiij. q. iij. cl'ici. ⁊. c. q̄cū q̄. xi. q. iij. nō lz. ⁊ xvij. d. q̄m q̄dem

d Vare. xiij. q. v. nō sane.

e Cōducere. ad pecādū. q̄ō nō lz. ⁊ xij. q. iij. si ad pecādū. l'p sectari q̄ stu. phibito cl'icꝫ. q̄ nec p se nec per alīū lz. lxxvij. di. negociatorē. ⁊. c. fornicari.

f Lites. xi. q. i. te q̄dē. ⁊ q̄ crimiby māz creare noscūt C. de iudi. ꝑperandū. in pn.

g Iuras. lxvi. d. i. ⁊ alīs p to.

h Seculariby. §. de postu. clerici.

i Orphanoꝝ. lxxxvij. di. c. i. ⁊ in alīs pluribꝫ. c.

k Cōductores. si tñ ꝺductori succedūt bñ pōt in ꝺductiōe remanere. ff. de pcu. l. decurio. argu.

l Procuratores, in negocijs sec'laribꝫ. sz p ecc'asticꝫ pōt. in auc. de sanc. epi. §. aliū. coll'. ix. ⁊ xxi. q. iij. credo. ⁊ c. cypr̄ianus. ⁊. j. c. pxi.

m Ioculatorē. xlvi. di. clericū scurrilē.

n Aleas. xxxv. di. c. i. ⁊ vl. ⁊ in auc. de sanc. epi. §. infdi
amus. col. ix. ⁊. §. de vi. ⁊ hō. cleri. clerici.

o Ornamentū. incōueniens. xxi. q. iiij. c. i. ⁊. ij. ⁊. s. de vi. ⁊ hō. cle. clerici.

p In velitijs. xxxvi. di. eccl'e pnceps.

q Pōdera. §. de emp. ⁊ ven. vt mensure.

r Apl'os. paulū. s. xx. q. i. c. i. in fi.

s Canes. j. de cle. ve. c. i. ⁊. ij. ⁊. lxxxvi. di. q̄ venatoriby ⁊. c. esau. ⁊. c. an putatis.

t Neo militās. xxi. q. iij. c. i. ij. ⁊ iij. ⁊. j. e. sed nec.

Sacerdotiby. ꝑuratores. sic. §. c. pri. sacris. n. vt sacerdotes vacare opz assidue. xxxi. di. sacerdotiby. ⁊. ff. de arbi. nō distinguemus. §. iij.

nachis omnino ꝺdicimus de quiby aīt apl's nemo[c] militans ꝺo implicat se negocijs secularibus. Eugenius papa Luceñ. epiſcopo.

Sacerdotiby ⁊ cl'icꝫ tuis denūcies pblice ne ministri laycoꝝ fiāt. nec in rebꝫ eoꝝ ꝑuratores[v] existāt q̄ō si postmodū facere pīsumpserīt ⁊ occasione ipi⁹ administratiōis ꝑter pecuniariaz cāz vephēdant in fraude. indignū ē eis ab eccl'ia subueniri[x] p̄ q̄s pstat in eccl'a scādalum gīari. Alex. iij. in pci. turoñ.

Non magno ope antiq̄ hostis inuidia. ⁊ infra. Vnde nimirꝝ ē q̄ in angelū lucis se more solito trās figurās sub obtētu[k] languentiū fratꝝ pstulēdi corpiby ⁊ ecclesiastica negocia fidelius p tractādi. regulares quosdam ad legēdas leges ⁊ pfectōes physicales ponderandas de claustris suis educit. Vñ ne occasione sciētie spūales viri mundanis rursus actiōiby inuoluant: statuimus vt nulli omnino post votum religionis post factā. ⁊ in aliquo loco religioso ꝓfessionē ad physicam legesue mūdanas legēdas ꝑmittant exire. Si vero exierint ⁊ ad claustrum suum

x Sub eccl'a subueniri. q̄ se fecerit indignos venien
do ꝺ ipi⁹ ꝓhibitō
nē admīstratōz se
cularē recipiēdo. ⁊ frustra legz iplorat auxiliū q̄ committit in legē. sic §. ti. pr. c. vl. Et ex hac lr̄a sumunt q̄ dā arg. q̄ laycus aucte hō canonis possit dericū occasione administratōnis capē cessante pūl'io cl'icali. q̄ō ē falsuz. q̄ phibiti sunt layci dericos aduocare diuinis officijs. xxi. q. iij. cypan⁹ ⁊. lxxxviij. di. c. vl. vñ si ꝺ fecerint nō valent ex delicto ꝓpo cōmodū reportare. ar. xvi. q. i. legi. ⁊. ff de do. inf vi. ⁊ vx. l. iij. §. i. ⁊. ff. de re. iu. nō fraudāt. §. nēo ff. de furt. itaq̄ fullo. §. sz nēo. ⁊ vnō sunt puniēdi pūlegiū hōe nō debēt xviij. q. i. didicim⁹ Intelligo g̃ q̄ talicl'ico nō subueniāt ab eccl'a. p⁹ q̄s legitīe admoniō ē. vt hꝫ dīc in pnci. cū pbō dicto ꝺmonitus tertio ab ecclesia sit alien⁹ si nō desistat. ar. j. de sen. ex. in audiētia Vl' ven⁹ nō dz ei subueniri in fraude cōmissa in administratōe. nec pecunia nec alio auxilio. cū al's eccl'a teneāt cl'icos defendere ab oppressionibus laycoꝝ.

Non magno. obtētu. ar. q̄ p textu sīn ꝺpēsatōe boni malū nō ē faciēdū. i. q. i. nō ē putāda. xiij. q. v. forte. ⁊. xxvij. q. ij. si tu abstines. ⁊. j. de vsur. sup eo. xxxij. q. iij. sic sanctius. xxj. q. ij. pīnū ne q̄s arbitret. ar. ꝺ. xi. q. iij. q̄ p̄decessor. xxxiij. q. v. tūc saluabit. §. de iureiu. quemt. So. multipler ē recōpēsatio. Cūz. n. recōpēsat minus malū vt maius euitet. ⁊ ß ꝺpēsatio penitus inhibet. xiij. di. q̄ō aīt. nisi forte in vna ⁊ eadez pson̄a. xij. di. c. i. ⁊. ij. ⁊. xxxij. q. ij. si q̄ō veri⁹. Cūz malū ꝺpēsat ꝓpter seq̄lā alic⁹ boni. vt cū q̄s ꝺmittit furtū vl' rapinā vt pascat pauperes. vel subtrahit debitū vxori cā ꝺtinētie. vel facꝫ ꝺ votū vel ꝺ mīmoniū vt aliq̄ efficiat xp̄iana. ois talis ꝺpēsatio inhibet. vt in pmis ꝺcoꝝ. ⁊. xxx

q.i.nosse.t.xxxiij.q.v.si dicat.t.xxxij.q.i ij.sic ñ sunt.qñz
ꝓpēsat dānū coꝛpale ppt wnū spūale.t b ꝓpēsatio ꝑ
hibet.lv.di.si cū āgelica.qñz ꝓpēsat dānū coꝛpale ppt
wnū coꝛpale.vt cū feia amittit ꝺoꝛē ꝺgitat. vt ei recō
penset in fructu solut.ꝺ nō repbat laudat.vt.xxxiij.q
v.tūc saluabit.qñ
qz relaxato iuris
ecclastice recōpē
sat pacq̄sitōez ali
q̄z.t ꝺ silr admit
tit.xxiij.q.uj. ipa
pietas.ꝺ.inq̄unt
wnanste.qñz il
icta cōꝺo alicꝰ recō
pēsat ꝑ acq̄sitōez
pluriū.ij.q.i.mlti
xi.q.uj. añcessoꝛ.
qꝺ ꝓdecessoꝛ.l ꝑt
dici q ꝓmū vꝛ ē
scōm sic expon it
sub ꝓpēsatōne w
mi malū ñ ē facie
dū. i. illud qꝺ ē de
gne mali. qꝺ als
eet malū nisi cāo
nis auctē excusa
ret.vt pz ꝑ ꝓma si
gnata.

a Infra duoꝛ ꝺbaista hēs. j.e.
c.vl. vbi ꝺ hoc.

b Vificoꝛdia
nō q abbates vel
epi cū tribꝫ disPē
sare ñ pñt. ar. ꝺ. j.
ꝺ sen.er.cū illoꝛ.
in fi.ȝ ꝺ ad froꝛez
alioꝛ t cautelā sta
tutū fuit.l q ad di
gnitates ꝺ itell r.

Sed necvi
laꝛ.xvi. q
i. ꝺ pñtiñ
xxi.q.iij.c.i.ij.t.iij.
t.s.e.c.i.ij.t.iij.cū
ꝓcoꝛ.ibi positis.

d Nēo.s.e.c.i.
t.xxi.q.iij.c.i.ij.iij.
e Districtꝰ.ar.
q dignitas ꝓsōe
agḡuat pctm.xxx
ij.q.v.q vident.s.
ꝺ iurisdic.cū q̄dā. vbi ꝺ ꝺ.t.xl.di.hō xp̄ianus. t.xxv.q.i.

Clericis.toletano.xxiij.q.vl.his q̄bꝫ nlli sane
j.e.sniaz.j.ꝺ rapt.in archiepatu.t.xxiij.q.iij.il
lud facit.

g Judicēt.ꝑ se q̄dē iudicare nō ꝺz plat aut clic q̄cū
qz q̄ hz iurisdictōz vel ipemet,iferre vl ꝓsilū ꝺare, aut
sniaz dictare.nec ēt in ꝺfesse.j.e.sniaz.qz efficeret irrelarz
t ꝺponeret.j.ꝺ excel.p.ex lris.t ꝺ.Dz ḡ plat hñs iurisꝺ
ditōz tpalē ꝺmittere gñalr aliqm layco vt faciat ꝺ oib
malefactoꝛib vindictā:iuxl illō.homicidas t maleficos
ñ patiaꝛ viuere.xxiij.q.v.rer dz si homicidiū. q malos
homicidas qm mlta licēt i gne q ñ licēt in spe.s.ꝺ of.oꝛ.
si sacerdos.viij.q.i.q̄d āt.ꝺ ꝓse.di.ij.ñ ꝓhibeat.si ex mā
dato gñali aliqs inficiat nō iputaret ei.xxij.q.v.ꝺ oc
cidēdis.ar.t.q.viij.hoꝛtatu oi tioꝛe. ſz q̄d si ad eū appel
laret q̄ relegauit.itez ꝛeleget alij.qz ꝑ se ꝺ facere nō ꝺz.
infraª duoꝛ mēsiū spaciū nō
redierint sicut excōicati ab oi
bus cuitēt t in nulla cā si pa
trociniū ꝑstare voluerint au
dianť. Reuersi aūt in chozo
caplo mēsa t ceteris vltimi
fratꝛ existāt:t nisi forte ex mi
seri coꝛdia b se.ap. totius spē
ꝓmotionis amittāt. Item
in ꝓcilio lateraneñ.

Sed nec ꝑ curatōes vil
laꝛ aut iurisdictōes ēt
secłares sub aliqbꝫ ꝓn
cipibꝫ t secłaribꝫ viris vt iu
sticiari coꝛ fiat clicoꝛ quisq̄z
exercere ꝑsumat. Si qs autē
aduersus ꝛxc venire tētauerit
qz ꝺ doctrinā apli docētis ne
moc militās ꝺo implicet se
secularibꝫ negocijs secularit
agit ab ecclastico fiat ministe
rio alienus ꝑ eo q officio cle
ricali neglecto fluctibꝫ seculi.
vt potestatibꝫ placeat sc iniū
git. Districtiusd aūt ꝺcerni
mus puni ndū si religiosoꝝ
quisq̄z aliquid ꝓdictoꝛ ausus
fuerit attentare.

Item cantuarieñ. archiepo.

Clericis in sacris oꝛdi
nibꝫ ꝓstitutis ex ꝓfessio
toletanoe iudiciū sang
uinis agitare ñō lz. vñ phibe
mꝰ ne aut ꝑ se trucatōes mē
broꝛ faciāt:aut iudicēt sinfe
rēdas qꝺ si qs tale q̄d fecerit
vt hic dic.t.xxiij.q.vl.his a q̄bꝫ j.e. sententiā

h Depositi seculari.s.e.c.pr.t.s.ꝺ vi.t hꝫ.der.clici.

i Excōicatōi.t sic vt q sit canō late sniē.s.
ti.pri.c.non minus.

Ecūdū.cā lucri. Sz cā necitat pñt.s.e.c.i.ad fi.

l Firmas.qz su
sceptōrꝫ cupidi
tat t q̄si negocia
tio ē.ar.s.e.c.i.hoc
intellige suo noīe
vt hꝫ dic.sz nomie
mōastery cā neci
tat licitū ē.s.e.c.i.
in fi.

m Necꝫ layci.
nullā dispositōz ꝺ
rebꝫ ecclasticꝫ layci
hre velent.s.ꝺ
eta.t q̄li.et rōe.q̄
bus obsequendi
manet ne citas ñ
auctas ipādi. xvi
q.vij.nō placuit.t
c.se.t.s.ꝺ ꝓse.cc.
vbi ꝛB.s.ꝺ re.cc.
nō alie.c.fi.

Relatū.re
mota.ma
xime. qz
idē etiā si nō appo
nat. qz in hꝰi coꝛ
rectōibꝫ nō admit
tit ap.s. ꝺ ap.re
ꝓhensibilis.t.c.cū
spāli. in fi. t.c. ad
nostram.

o Eis electis in
pēnā illoꝝ.ꝑs.n.
illō auctē sua facē
posset.ar.xvi.q.vi
ꝺ lapsis.xxiij.q.q̄
abbates.ſz si ñ ꝺ
linquūt eos ex pel
lere nō pt. xvi. q.
vl.inuētū.lvi. di.
sat puersum. nec
etiā artioꝛē regu
lā pt eis ꝺponere.
ar.xxxij.q.i. itegri
tas.s.ꝺ ec.edi.ad
audiētiā.ij. itē ꝺ
hꝫ vniuersitas sō
linq̄re pt.ar.xxv.q.ij. ita nos.t.vij.q.i.ficvir.t.ff.quod
me.cā.metū.§.animaduertendum.

p Inducas.ſz q̄liter ibi crūt.refert q̄liter introducāt.t q̄
liter illi expulsi sint.an in ꝑpetuū an ad tps.donec illi coꝛ
rigant t reuertant.ar.j.ꝺ diuoꝝ.gaudemus.C.ꝺ pe.l.
seruus.lxxxi.di.dictū.t hic in fi.ꝺz.

q Impioꝝ.xxiij.q.vij. q̄cunqz.t.c.se.

Jc.q̄ten clicꝰ in sacrꝰ.ſz q̄re phibēt isti exercē
offm tabellionat.dū tñ abstineāt a seuis scrip
turis siue sñjs.dicas q isti passim vtebāt offō
illo in oibꝫ causis in q̄cūqz foꝛo.vt habet in integra.vl
ꝛsioꝛē illa rō offm illud extenū ē ab offō clicoꝛ.salte in
oꝛdine sacro.xx.q.iij.eos.qz genꝰ negociatōis ē etiā ab
stinēdo a crialibꝫ marie si ꝓpetua bñficia hñt. ar.s. ꝺ
postu.c.i.ſz nūq̄d in cā ecclastica siue spāli coꝛā eccliā
stico iudice pñt ee tabelliōes.vt q nō.qz simplr phibēt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vñ gñaſt intelligẽdũ ẽ. ar. xix. vi. ſi romanoꝝ. ⁊ j. de puñ. q⁹ circa. ff. de ſer. vr. p. ſi ſeruit⁹. ar. ꝯ. ſ. de pba. qm̃. xxvij. q. ij. multoꝝ

Sententiã. ſanguis. epi nõ pñt ſnias ſanguis ferre. j. de exceſ. p. ex lris. ⁊. ſ. e. cl'icj. vbi de B. nec dare ꝓfiluũ nec infeſſe nec dictare. nec ſcribere ſniaz. vt h̃ dic'. ⁊ xxij. q. iij. illud. ſz alĩs de bẽt vices ſuas ꝓmittere. vt dictũ ẽ. ſ. e. clericis. ⁊ arg. p. ver. illõ. ⁊ ij. q. vij. ſic. Iz fm leges nõ poſſit vel egrare niſi cũ iudex necarnaz habeat cãz p ficiſcẽdi. ff. de of. eius cui mã. ẽ iur. l. i. ſz ſi intereſt tm̃. num q̃d ppt̃ B efficit ir regularis. vt ppt̃ B ꝛponat. non vt̃ q⁹ delear deponi. ſz alĩs dz puniri. qm̃ interfuit ꝯ ꝓceptuz huius canonis

t ¶ Principũ. ſ. e clericis. ⁊. c. ſz nec.

v ¶ Adustionez. et B vt q⁹ eccl'a pe nã aduſtionis infligere nõ dz. ⁊ ſic ẽ ꝯ illud. j. de falſ. ad audientiã. vbi dz q⁹ nota cũ ferro cãdẽti imponit frõte. ſz illud intelligit ita q⁹ ad effuſionez ſanguinis nõ ꝓcedãt.

Soper ſpecula. phyſicã. ℓ. de epi. ⁊ cle. re ꝑcita. ⁊. l. palolã.

y ¶ Cẽſiũ. a tpe ſcie h⁹ ꝯſtõis ſiue pblicatõis ꝯnũerãdũ. ⁊ niſi veſtierit ipo iure ſniaz ercõis incurrũt. vt. j. ſeq̃t̃ ꝛba iſta q̃ h̃ ponũt̃ vſq; ibi ve rũ q⁹. ſunt tu. oñ. ꝯci. ſ. e. nõ magno.

a ¶ Audiãt. tãq; ipo iuꝝ ercõicati. al's ẽt mõachi ⁊ cãonici rl'ares ab aduocatõe repellũt̃. ſ. d̃ poſtu. c. ij. ⁊. xvi. q. i. alia ẽ placuit. mõachi. de pñtiũ. ⁊. xv. q. ij. c. i. i fi. niſi p vtilitate eccl'e ſue abbate nihilomin⁹ ĩperãte. vt ĩ p. c.

b ¶ Amittãt. dic vt. ſ. e. c. nõ magno. mõachi

f ¶ Facto. ſic ipo facto negam⁹ reũ. xxij. q. v. c. cauete. ⁊ ipe facto amittit q̃s ꝓuil'iũ ſuũ. ſic. ſ. de vi. ⁊ ho. cle. c. vl. vbi plures ꝯcoꝛ.

d ¶ Predict̃ penis. ſ. q⁹ ꝓmoueri nõ pñt ſine diſpenſatione ap. ſe. ⁊ alĩs ſupius poſitis.

e ¶ Bellatoꝝ. i. p̃dicatoꝝ. q̃ pñt hereticis reſiſtẽ aucte diuine ſcripture q̃ ꝯ nos ſurgũt ⁊ exaduerſo ipugnãt nos q̃s p̃lati eccl'aꝝ de ſua dyo. expellere tenent̃. in tm̃ q⁹ ſi negligẽtes extiterit ab adminiſtratõe remoueant̃ q̃ten⁹ clericis in ſacris⁹ ordinib⁹ ꝯſtitutis tabellionat⁹ offiũ p bñficioꝝ ſubtractõz ap. poſtpo ſi. inf'dicas. Item in ꝓcl. ge.

Sententiã ſanguis⁹ nll's clericus dictet aut ꝓferat: ſz nec ſanguis vindictã exerceat aut vbi exerceatur interſit. Si q̃s ãt h⁹ occaſione ſtatuti eccl'ie vel eccl'aſticis ꝑſonis aliq̃ ꝑſumpſerit inferre diſpendiũ. p. cet. ec. ꝓſcab'. nec quiſq; cleric⁹ lrãs dictet aut ſcribat ꝓ vindicta ſanguinis veſtinãdas. vñ ĩ curiꝝ principuz ⁊ lxc ſolicitudo nõ clericis ſed laycis ꝓmittat'.

Nullus quoq; clericus rupta riꝝ vel baliſtariꝝ aut h⁹ vi riꝝ ſanguinũ ꝓponat'. nec vllã chirugie artem ſubdyaconus dyaconus vel ſacerdos exerceat q̃ aduſtionẽ⁹ vel inciſionez inducit. nec quiſq; purgatiõi aq̃ feruẽtis vl' frigide ſeu ferri cadẽtis ritũ cui uſlibet bñdictõis aut ꝓfecratõis impẽdat ſaluis nihilomin⁹ ꝓhibitõibus de monoamachiꝝ ſiue duell' antea ꝓmulgatis.

Nono. iij Ap ſpecula. ⁊ infra. Cõtra religioſas perſonas de clauſtris exeũtes ad audiẽdum leges vel phyſicã⁹ a. p̃deceſſoꝝ noſter olim ſtatuit in conci. turoñ. vt niſi in fra duoꝝ mẽſium⁹ ſpaciũ ad clauſtrum redierint ſicut excõicati ab omib⁹ euitent̃. ⁊ in nulla cã ſi patrocinũ p̃ſtare voluerint audiãt̃ur⁹. reuerſi ãt in chozo mẽſa capl'o ⁊ ceteris vltimi fratꝝ exiſtãt: ⁊ niſi forte ex miſericordia ſe. apo. toti⁹ ſpẽ ꝓmotõis amittãt⁹. Cet q; nõnulli ex talib⁹ ꝓter quoꝛũ dã opi. diũſas excuſatõis aliquid aſſumebãt nos volẽtes vt cetero ipo facto⁹ ſentẽtiã excõicatõis incurrãt diſtricte p̃cipimus ⁊ mãdamus q̃ten⁹ tã a dyoceſanis ⁊ capitulis ipſoꝝ q̃z a ceteris ep̃is in quoꝛũ dyoceſib⁹ hmõi ſtudẽt tales excõicati ⁊ p̃dictis⁹ ꝑnis obnoxij pblice nũcient̃. Quia vero tlxologie ſtudiũ cupimus ampliari vt dilatato ſui tẽtoꝛij loco funiculos ſuos faciat lõgioꝛes vt ſit fides catholica circũcincta muro inexpugnabili bellatoꝝ. ⁊ quib⁹ reſiſtere valeat aſcendẽtib⁹ ex aduerſo ad archidyaconos de canos: plebanos p̃poſitos cantoꝛes ⁊ alios clericos ꝑſonatus hñtes nec nõ ꝑſbyteros⁹ niſi ab hie⁹ infra ſpaciũ⁹ p̃ſcriptuz veſtiterint hoc extendi⁹. volumus ⁊ mandamus ⁊ appellatione poſtpoſita firmiter obſeruari.

j. de hre. ercõicamus. in fi.

f ¶ Preſbꝛos. ad oẽs p̃dictas ꝑſonas pẽa iſta extẽdit̃ etiã ſi hmõi ꝑſonatus curã aiaꝝ non hẽat. q⁹ idẽ iudiciũ ẽ de ꝑſonatib⁹ curã aiaꝝ nõ hñtib⁹. ſicuti de bñficijs curã aiaꝝ hñtib⁹ annexã. ſ. de elec. dudũ. ⁊ q⁹ hñtes curã aiaꝝ tenent̃. ꝓz q⁹ q̃ ad curã aiaꝝ eligit̃ dz p̃ ꝓmoueri ad ordinẽ ſacerdotij. al's fit ea ipo iure ꝓuatus. ſ. de ꝓben. extirpã de. ſ. q̃ xo. ⁊ in ꝓpria ꝑſona deſeruire niſi in duobꝰ caſib⁹. vt ibi dz. ⁊ idẽ iudiciũ de ꝑſonatib⁹ ⁊ de hñtib⁹ curã aiaꝝ ẽ hñdũ vt in p̃. ver. dudũ ⁊. ſ. de ꝓben. de mlta. maioꝛ. n. rõ eſt de hñtib⁹ curã aiarum q̃z de ꝑſonatib⁹ nõ hñtib⁹ curã aiaꝝ. Credo q⁹ nullus archidyaconus decan⁹ plebanus p̃poſit⁹ cãtoꝛ. ⁊ nulli. q̃ hñt ꝑſonatus. ⁊ q̃ habẽt curã animaꝝ poſſint audire leges vel phyſicam ꝓter penã iſti⁹ cõſtitutionis. nulla facta diſtinctõne er q̃ tales ſunt niſi alĩ inter ꝓtatõnẽ ſup B viderem q⁹ papa nullã adhibuit interꝓtationẽ. g nec nos adhibere velem⁹. ij. q. v. ꝯſuluiſti. ⁊. ſ. de trãſla. inf coꝛp⁹ alia. ſuffic̃. n. q⁹ ita ſcriptũ ẽ. vt. vi. q. iij. ſcriptũ eſt in lege. ⁊. ff. q̃ ⁊ q̃bus ma. li. l. ꝓſperit

g ¶ Ab hiis. ſ. legibus s. vel phyſica. de q̃bꝰ ꝓmiſſum eſt. ſ. Ber.

h ¶ Spaciũ p̃ſcriptũ. duoꝝ mẽſiũ ꝯnũerandoꝝ a tpe pblicatõis h⁹ ꝯſtõis. q⁹ añ publicatõez nẽo tenet̃. ſ. de ꝯſti. c. ij. erq̃. n. ꝯſtõ publice ꝓmulgata ẽ ⁊ publicata. q̃liꝛ tenet̃ ad eius obſeruãtiã poſt duos mẽſes. in auc̃. vt fac. no. ꝯſti. circa pn. col. v. xvi. di. q̃ dicit̃. ſ. de poſtu. c. i. ſz añ nõ. ar. xxxij. q. iij. dicit ſara. lxxxij. di. ꝓpoſuiſti. ſz cũ iſta ꝯſtõ ſit iã diu pblicata. nullus hz excuſatõz. Sz nũq̃d ep̃i pñt tales abſoluere. credo q⁹ ſic. q⁹ ꝛdito⁹ h⁹ ꝯſtõis nõ retinuit ſibi abſolutõz. ⁊ ideo alĩs relicta videtur. vt. j. de ſen. ex. nup. j. de fal. dura. ⁊ de ꝑbẽ. de multa in fi.

i ¶ Extẽdi. ſ. p̃miſſas penas de q̃bꝰ ſupius facta ẽ mentio. ſ. q⁹ ſint excommunicati. ⁊ in nulla cã patrocinũ p̃ſtantes audiant̃. ⁊ ita vñ q⁹ iſti ſpem ꝓmotõis amittũt niſi cũ eis p̃ ſe. ap. fuerit diſpẽſatũ. ſic dz. ſ. de mõachis

q2 hoc pnomẽ hoc oñdit oẽs pẽas supdictas. Sz ꝑ nõ credo q̃ isti ꝓpter ꝑ sine dispensatõe dñi papę pmoueri nõ possint. ⁊ q̃ dic̃ ꝑ extendi xc̃. respicit tm̃ qõ dixit. s. et cõicati. ⁊ q̃ in nulla cã eoꝝ pfocmiũ admittat̃. q̃ si hoc voluisset ꝑ dixisset de istis qõ dixit de illis. ar. s. de trãsf. inf corpalia. s. de dec. ad audiẽtiaz. ⁊ pene nõ sunt ampliãde siue odia. Sz potꝰ restringende. de pe. di. i. pene. ff. de libe. ⁊ postliu. cũ q̃dã. ff. de hęre. instit. l. i. §. vl. ⁊ illa cła nisi forte ermi sericordia xc̃. respicit tm̃ pcedẽtia ⁊ nõ subsequentia. ar. s. de ap. in q̃stiõnẽ. tutiꝰ ẽ dicere q̃ incurrat oẽs pẽas pdictas cum ꝑa ꝑ expsse dicat dñ dic̃ ꝑ extẽdi xc̃. ⁊. s. duz dic̃. pdictꝫ penis obnoxij. b.

a Ẽ frãcia. lege. id est cõsuetudine.

b Legibꝫ. i. consuetudinibꝫ

c Frãcoꝝ. quaz putabat eẽ ꝺ substãtia mrionij.. arg. xxx. q. v. alr. vbi vꝫ q̃ mrioniuz omissis solẽnitatibꝫ nõ valeat. Sz nõ ẽ vꝛa. qz illa q̃ dicunt̃ in. c. alr pot̃ ad solẽnitates ferunt̃ q̃ tñ fuande sunt. Sz q̃uis ñ fuent̃ tz mrioniũ qz solus ꝺsensus facit mrimoniũ. xxvij. q. ij. sufficiat

d Dimissaq̃. qõ facere nõ debuit aucte sua. xxxiij. q ij. seculares. ⁊. xxxv. q. vi. multoꝝ. etiã si impedimentum manifestũ subesset. j. de diuoꝝ. pꝛo.

e Euãgelice legis. q̃ ꝺz. nll's dimittat vxoẽ suã excepta cã fornicatõis. xxxij. q. i. dixit dñs. j. e. expte

Preterea. sine ꝺditõe. ꝑ ꝺ vꝫ q̃ solui nõ possit qz q̃ sine ꝺditõe ꝓmittunt̃ sine ꝺditõe soluunt̃. xxxij q. vl. c. vl. ⁊. xxij. q. iij. inter cetera.

g Inducẽdi. ⁊ etiã ꝺpellẽdi si iurassent. j. e. ex lr̃is. ꝓpter piculũ iuramenti. ar. ꝺ. j. e. reqsiuit. sed illud 'soluit' ibi. sed ꝺ vꝫ. j. e. c. vl.

h Voluerint. i. absolute restiterint.

i Deteriꝰ. s. adulteriũ cũ scõa. vel q̃ eam forte interficeret.

k Odio. qz qõ q̃s nõ diligit facile ꝺtẽnit. xx. q. iij. phs clicus. ⁊. xxxi. q. ij. §. i. Ber.

l So cietatẽ. ff. ꝓ socio. l. vꝛa. §. vl. ⁊ l. actõe. §. dirim'.

m Interpositõe fidei. siue ꝑ iuramentũ' etiam. quia equipollent. s. de fideiusso. peruenit. ⁊. xxij. q. v. iuramenti.

n Tollerari. Doc ideo dicit. quia ergo non ẽ ꝓcessum ad matrimonium contraria voluntate accedente possunt se inuicem absoluere vt videtur. qz omnis res ꝑ quascunq̃ causas nascitur xc̃. j. de re. iur. omnis res ⁊. ff. de reg. iu. nihil tam nãle. qz in tali casu fide ꝑstita sine iuramento sub intelligenda ẽ cõditio. s. si in eadez volũtate ꝑmanserint. ar. s. de iuriu. quẽadmodũ. ⁊. xx ij. q. ij. ne ds arbitref. Hec fuit opi. T. dicentis q̃ hec decr. ⁊ tinebat ius commune. Dicebat ⁊ bene q̃ loquitur de compatiua permissione. vt. j. qui dem. vel vo. c. veniens. qõ ⁊ mihi vꝫ. ⁊ loquitur dispensatiue. ⁊ hoc aperte indicant ista verba. ꝺ possit in paciẽtia tolerari ne veten? inde cõtingat. nã multa ꝑ pacientiam tolerãt xc̃. s de ꝑen. cuzia duo dum. al's de iure mero debent compelli vt fidem siue iuramentũ seruare. fren. de hoc dz. j. e. liexts. ij. Ber.

Duo eis. dubia. Sic ergo patet q̃ in dubijs semper cernus est teniendum. de pe. di. vij c. ij. §. item si. vbi dz. tene certum ⁊ dimitte incertum ⁊. j. de homi. ad audientiam. ⁊. xiiij. di. sicut. ⁊ in re dubia certa nõ ꝓt ferri sententia. xi. q. iij. graue. ⁊. xxxij. di. habuisse. ⁊. xxij. q. vl. §. vl. ⁊ instit. de reꝛ diui. §. illud quesitum. instit. de act. §. curare. Quę tamen dum obscura sunt iura ꝓtiũ certa fertur sententia. s. de fi. instru. inter dilectos. in fi. Sz nõ dz dubia res ibi. qz actoꝝ nõ ꝓbauit clare. ⁊ ita ꝑ possessoꝛe iudicari dz. Sz q̃re dic̃ in his q̃ dubia sunt. qz si ex toto. añ septenniũ ducta fuit ⁊ post septem annos non ꝺsensit vel añ recessit. res nõ est dubia sed certa. qz non impedit mrimoniũ cũ ꝺsanguinea etiã cũ mse. j. ti. pr. lr̃as accessit si post septimũ annũ ꝺsensit spõsalia tenuerũt. ⁊ ita nõ ẽ res dubia. j. e. sponsam. ⁊. j. ti. pr. ꝓtinebatur. §. fi xo. So. sic intellige. puella illa post. vij. an. non ꝺsensit vl nõ ꝺstabat de ꝺsensu. qz stati recessit ab eo vl mortua ẽ. vꝛa tñ qz tẽtauit fortitã qõ ꝺplere nõ potuit ꝑsumit̃ q̃ erat tũ capax siue qz malicia supplebat etatẽ q̃ ad sponsalia sicut supplet malicia q̃ ad matrimoniuz j. ti. pr. de illis. ⁊. c. vl. vñ ꝓpter hoc dubium qz hoc plene nõ constabat. tñ etiam ꝓpter honestatem ecclesie non ꝑt hẽ ꝺsobrinam illius. j. c. pri. ar. al's non videtur q̃ posset stare illa littera. si diceremus q̃ post. vij. annos

Liber quartus. De sponsalibus ⁊ matrimonijs.

Exconcilio triburiensi.

Dę frãcia q̃dã nobilez mulierẽ ꝺ saxonia lege[a] saxonum duxit in vxoꝛẽ verum qz non hisdem vtuntur legibus[b] saxones ⁊ francigene causatus ẽ q̃ cã non sua. id est. non francoꝝ 'lege desponsauerat: dimissaq̃[b] illa aliam superinduxit: diffiniuit super hoc sancta synodus vt ille transgressoꝛ euangelice[c] legis subijciatur penitentie. ⁊ a secunda coniuge seperaretur ⁊ ad priorem redire cogatur. Inno